

Wielki f. Wielkomyślność
Wielkomysłny
Wielkomysłny

~~SKarbek, imis 41.~~

~~SKarbek . aer. 457.~~

~~SKarbek . aer. 21~~

?

Shielki of. Shielkokvoo'

Wielki of. Wielkanoc

Wielkanocny

Wielki cf. Wielkoczyńic'

Wielki J. Ziele

(Wielkie Ziele)

Wielki .cf. Szarygłec

Wielki cf. Starz

Hielki cf. Trawa

(Hielka Trawa)

Wielki cf. Sosnka

(lięsza sosnka)

Wielki of. Skoczek .

Wielki of Rzepa
(Wielka Rzepa)

Wielki of. Przewielki

Wielki of. Powaj

Wielki of. Pokrzywa

(Wielika pokrzywa)

Lielki cf. Ozenka

(Lielka ozenka)

Wielki of. Oset

Sielki J. Osanna

(Osanna wielika)

wielki cf. Nierwiński

wielki of. Nadwielki

Wielki cf. Koto

Wielki J. Koperwa

Wielki of. Szwarka

Dielski of Luk
Lupini

Hielki of Nista

Wielki of Hilge

Wielki cf. Wielkanoc.

Wielki ci. Biednik

~~Lapin~~

Wielki

cf. Duszka

Hielki cf. Figa

(Hielika figa)

Hielki of Glog

Wielki cf. Gier

Hielku of. Gaz'obrik

Wielkierz

Omnem vero institutionem, al. wyelkyerss,
ipsi consules instituere debebunt et pe-
nas tasseris ludentium tollere et reci-
pere possunt (1441) 1538 DokMp II 355

~ Niekiers
Welkery

arbitrium i. e. voluntas, consensus,
alias vchvalona vola, alias
dictus welkera wschjstkhych
ortel 1.

1

Stown. Fac. pol. Cel.

Wielkierz

Alias dicitur wyelbierz (!) wszythkych.
ex. XV Tab. 526.

Wielkierz

Magis, rursus de rebus unquam *podlug* *mylosery*.
mysernyey wyelkierza, thoyeth uchwały Ort. Mar. 50.

Ort. 43, 2: *podlug* *mylosery* y
vffaly * *mysernyekyey*

(propterea possunt ipsi consules
emendas accipere iuxta suam
veniam et voluntatem)

nam Ort Essol

20.4.89, 3

Wielkier

(arbitrio constitutum)

<1>

Goiby raczezi "suryzly wyelkierz", slobyze vchvala "a gdyby ita
suryzla dwa przed pravo a party syc o thaky cłonek, on then
wyelkierz myalby byr ~~pravo~~ ^{pravo} prave pravygnemu ^{pravo} pravo.
yako maye pravygnemy... ortel wyozeci padlug tego wyelkierza,
czyly padlug ~~pravo~~ ^{pravo} prave pravygnego? Ort. Mac. 122.

-----169c
bandzely to pow/17/od da-
ley zalowal Tedy /18/ ma-
ya mv szkazacz sza ty/19/
dzen zaplaczycz apotem
/20/ zadwa dny atako woy
/21/thowy wyną czaszka pr
/22/zepadl zalugely powod
/23/ podlug prawa prawego
/24/ Gdy by raczcie /25/
sprzyswolen/26/ym ktory
wyelkyerz szlo/27/wye w-
ffalą y ten poczy/28/wyr-
dzon by byl

o pospolyte y o vszythe-
czne Myesczkye Tedy racz-
cze nowy jstarymy nyemaya
Nycz czynycz

Wielki

-----14d

/3/ Daley pytalysczye kye/4/
dy szlowye czasz a kako /5/
dlugo maya y mvscha /6/ prz-
szyasznyczy woy/7/thowy ku
prawu /11/ Maly tesz gocz
zakra/12/dem czo mv zasta-
wya /13/ za wysznany dlug
cze/14/kacz czternasczyedny
/15/ a gdy by mv De pena
laudis alias /17/ O wyelk-
rzv civitatis /18/ Gdy by
raczce sprzysz/19/wolenym
pospolstwem /20/ vczynyly
wyelkyerz /22/ Nasz pysza-
rz byerze /23/ od kasdego
szepselynga /24/ geden gro-
sz a od lystu /25/ czytrzy

Sielwicz

-----3d
/26/ Pytalyszczye nasz /27/
o prawo thymy slowy /28/
Ten czlowyiek czo szye dal
/1/ namyloscz myastv yrad-
czam /2/ De institucione
vyelkierz /3/ Daley pytaly-
sczye nasz /4/ Gdy by rada
Spospol/5/stwem vstawy wyl-
kyerz /6/ tho raczcze /8/
Dalye pytalyszcze /9/ nasz
o prawo Hannus /10/ Opawsz-
ky a Hannus /11/ Szukyenyk
zalowaly /12/ szye y przed
Sand poswaly /13/ y zalowa-
ly namye/14/szczanyina szopa-
wy ysz /15/ gym nyezaplacz-
yl Stho /16/ grzywyen-----

-----12a
/8/ Gdy kto komv byerze /9/
gego gymyeny y yescze /10/
ktemv wyączzey o gygra /12/
Kyedy maya dwa mye/13/dzy
szoba murowaną sczy/14/aną
a tha sczyana kazde De lau-
dis pena per consules et
tetam comuni/17/tatem O wy-
elkrzv /18/ Mozely myaste
szlow/19/ye raczczye sposp-
olstwem /20/ vczynycz wyk-
yecz bez /21/ wyedzenya
pana swego /23/ Gdy czlowy-
ek czyr/24/pyal rok y dzyen
y dale/25/ko wyaczey asz
woda /26/ szryunny gyala cz-
yecz -----

Wielki

-----4d
De previso aut insi/25/gn-
ito alias ovznaczo/26/nem
consule et iurato /27/ Da-
ley bandzyely kto /28/ wyb-
ran raczcza albo przy/29/
szasznykyem y postawy/30/
on a bandzely then vz/31/
naczon /4/ Przeszapyly kt-
ho prze/5/czywko raczczam
albo prze/6/czywko vchwale
myesczkey /7/ Moga raczcze
wszancz gy De transgressio-
ne lau/9/date pene alias
wyelkrzv /10/ Daley przes-
tapy ktho /11/ myesczky
wyelkyerz

OrtOssol 13,4,w.24-31 -
14,1,w.4-11

Wielkiert

-----14d

/3/ Daley pytalysczye kye/4/
dy szlowye czasz a kako /5/
dlugo maya y mvscha /6/ prz-
yszyasznyczy woy/7/thowy ku
prawu /11/ Maly tesz gosc
zakla/12/dem czo mv zasta-
wya /13/ za wysznany dlug
cze/14/kacz czternasczyedny
/15/ a gdy by mv De pena
laudis alias /17/ O wyelk-
rzv civitatis /18/ Gdy by
raczce sprzysz/19/wolenym
pospolstwem /20/ vczynyly
wyelkyerz /22/ Nasz pysza-
rz byerze /23/ od kasdego
szepselynga /24/ geden gro-
sz a od lystu /25/ czytrzy

OrtOssol 20,4,w.3-25

Wielkier

(nisi quod consules seniorum
civitatis consilio alia arbi-
traria deper constitissent
publice denunciata) - 38a

albo jako kto/29/ry wyelk-
yerz od radzecz /30/ y lep-
szych myesczan ra/31/da y
przyszwolelym /32/ gest po-
stawyon y wywolan /1/ Jaw-
no Czynyly tesz thoktore
/2/ szbranye Szarnaszem y
sgy/3/na broną na przeczy-
wko /4/ radzczam Then tesz
ma po/5/kupycz myesczyky
wyelky/6/erz podlug przerw-
eczonego /7/ vstawyenyą Sp-
rawa /8/ DAley gdy by cz/9/
lowyek byl ra/10/dzczą y
przyszagl-----

42+8
Wielkier

OrtOssol 34,2,w.28-32 -

34,3,w.1-10

Vib 13,2: wykryen
(quidquid ... ordinatum
et commissum fuerit)
-----45a

/16/ Daley /17/ gdy rada
spospol/18/stwem wstawyą
wyel/19/kyerz /To moga sza-
ndzicz /20/ szyedzac na-
szwem stolczv /21/ podlug
gych przyszagy /22/ a gyn-
ako nycz a to ma /23/ ka-
szdy gych myesczany /24/
dzyersecz a przepadnye/25/
ly ktory wyelkyerz mye/26/
szczy a raczce weszma /27/
do tego tesz krol xanza
/28/ albo pan podlug pra-
wa /29/ nycz nyema

OrtOssel 37,2,w.16-29, *sim.*

Ort Mac 40

Wielkierz

-----3d
/26/ Pytalysczye nasz /27/
o prawo thymy slowy /28/
Ten czlowyiek czo szye dal
/1/ namyloscz myastv yrad-
czam /2/ De institucione
vyelkierz /3/ Daley pytaly-
sczye nasz /4/ Gdy [by] rada
Spospol/5/stwem vstawy wyl-
kyerz /6/ tho raczche /8/
Dalye pytalyscze /9/ nasz
o prawo Hannus /10/ Opawsz-
ky a Hannus /11/ Szukyenyk
zalowaly /12/ szye y przed
Sand poswaly /13/ y zalowa-
ly namye/14/szczanyina szopa-
wy ysz /15/ gym nyezaplacz-
yl Stho /16/ grzywyen-----

WieWiern

-----47d
ale /17/ ma bycz dana do
ducho/18/wnego szandu bo
na to /19/ szwyekzky sąn-
dza nyzad/20/nego prawa ma
any /21/ moze myecz a vczy-
ny/22/ly radczcze kthory
wyel/23/kyerz o takich rze-
czach /24/ a czy porączny-
czy tego /25/ czlowsyeka ny-
emogą /26/ postawycz asz
radczczy /27/ schą Tedy
przepadly /28/ ten wyelkye-
rz czosz na /29/ to vczyn-
on atho spra/30/wa prawego
maydbu

Wielki

OrtOssol 38,3,w.16-30, zm.

Ort Mac 42

Two o

-----47d

ale /17/ ma bycz dana do
 ducho/18/wnego szandu bo
 na to /19/ szwyekzky san-
 dza nyzad/20/nego prawa ma
 any /21/ moze myecz a vczy-
 ny/22/ly radczcze kthory
 wyel/23/kyerz o takych rze-
 czach /24/ a czy poracznym-
 czy tego /25/ czlowyeka ny-
 emoga /26/ postawycz asz
 radczczy /27/ schą Tedy
 przepadly /28/ ten wyelkye-
rz czosz na /29/ to vczyn-
on atho spra/30/wa prawego
maydbu

Wielicz

OrtOssol 38,3,w.16-30, *him*
 Ont Mar 42

(quod quoniam quibus modo sus-
sum hanc vobiscum vobis
vires)

nyekthorzy xanząta/8/ y pa-
nowye szwa mya/9/sta posta-
wyly y dzyersz/10/ely yte-
sz nyekthore mya/11/sta sz-
obye wyszwolyly /12/ a ^(w)wsz-
ythkym obyczayem /13/ tak-
ye prawo y wyelkyerz /14/
popolszku vchala ymye/15/
ly yaky my mamy wna/16/sz-
em myesczye agdy my /17/
nyewyemy waszego /18/ myas-
ta obyczaya yw/19/yelkrzow
popolszkv prz/20/yszwole-
ya nyemozem /21/ wam na to
od pyszacz /22/ gynako

49b

V(w)

Wielkierz

OrtOssol 39,2,w.7-22, sim.

Ort Msc 43

nyekthorzy xanząta/8/ y pa-
 nowye szwa mya/9/sta posta-
 wyly y dzyersz/10/ely yte-
 sz nyekthore mya/11/sta sz-
 obye wyszwolyly /12/ a wsz-
 ythkym obyczayem /13/ tak-
 ye prawo y wielkyerz /14/
 popolszku vchala ymye/15/
 ly yaky my mamy wna/16/sz-
 em myesczye agdy my /17/
 nyewyemy waszego /18/ myas-
 ta obyczaya yw/19/yelkrzow
 popolszkv prz/20/yszwole-
 ną nyemozem /21/ wam na to
 od pyszacz /22/ gynako

OrtOssol 39,2,w.7-22

(que conditione civitas
 vestre ad ius nostrum subiec-
 ta sit)

Wielkierz

Ort M. 491 *Wielki* ----- 39c

yedno yako szmy /23/ wam
pyrwey othym /24/ pyszaly
a gdy by waszy /25/ myescz-
anye spospolne/26/go przy-
szwolenya knam /27/ pysza-
ly aby wszyczkym /28/ oby-
czagem chczely dzyer/29/sz-
ecz prawo y wyelkrze/30/
yako my dzyerszymy w /31/
naszem myesczye Tedy /32/
ocz by nasz ządaly Tho /1/
Chczely bych om gym radz/2/
ycz przyaczelszkye y pod/3/
lug prawa od pyszacz /4/ ya-
ko gest sprawa prawego-----

OrtOssol 39,2,w.22-32 -

39,3,w.1-4

Wielki
(ut in ipsa civitate vestra
retem scatinpleni tenere
et possidere velint)

(opportunit in sua merce...
nostrii civile arbitrium
obtinere -----58c

/2/ Jako zan szlubyono Tho
racz/3/cze magą na nyem
bracz nye /4/ patrzacz gy-
nego prawa /5/ DAley myes-
czan/6/yn czo szyedzy /7/
wlyczy yprzedawą /8/ chleb
albo czo koly gynsz/9/ego
tego moga wybracz /10/ wr-
adą kgych przyszczan/11/dze
achchczą a on mvszy /12/
oszwem rzemieszle wy/13/1-
kyerz dzerszecz rowny /14/
wam albo gynym wasz/15/ym
myesczanom

Jako gyst prawo maydbor

OrtOssol 43,3,w.2-15

Wielki

Trowno (parod) i odpowiedacz litasi po(d) willeman

*debet bene de ar -
bellier
bitrio anborum equa -
biter nonere et solvere*

-----95c
bandz od po/9/wyedzcza ten
ma zapla/10/czycz thy pye-
nadze zaten /11/ ortel A
maya to rowno /12/ y od
powyedacz klaszcz /13/ po(d)
wyelkrzem ku pra/14/wu a
tho gest sprawa /15/ PJta-
lysczye na/16/sz o prawo
ta/17/ko mozely mny/18/chy
le tych czo szebrza /19/
yle tesz tych czo nyesze
/20/brza yle tych czo vcz-
yn/21/yly poszelstwo
albo poszluszenstwo yle
tych, czo nyevczy~~ny~~ly po-
szluszenstwa wzancz szwa
bracza alb o szyostry-----

Ort0ssol 60,1,w.8-21, ninn.

Wielkierz

A ktoremu wpadnie ten ortel, szlowy ktho
stracery. ~~bandz powod~~, ten ma zaplaczyer
ty pyenyadze za them ortel, a maya th
rownno powod y odpowiyadacz pod wyelkierzem
ko praw.

Ort Mac 77 (g)

Vib. 191: wykryerz

(ambtina ... facere
possunt)?
Wielkierz

-----132a
/13/ Od polowycze sz/14/
wego szaszyada /15/ mvro
ma poczacz /16/ kopacz
Szachthą tho gest /17/
szracz czynycz a tho gest
/18/ trzy stopy odmyerzyv
/19/wszy od szwego szasza
/20/dą mvrv podlug prawa
/21/ MOzely myasto /22/
spospolstwem /23/ wczyny-
cz wyelkierz vbe/24/sz wy-
edzenia y besz v/25/oley
szwego wyszszego /26/ pa-
ną kv polepszenyv
myesczyekyemv czyly nye-
mogą albo czo gest prawo

OrtOssol 74,3,w.13-26, min.
ort Mac 100

-----12a
/8/ Gdy kto komv byerze /9/
gego gymyeny y yescze /10/
ktemv wyączey o gygra /12/
Kyedy maya dwa mye/13/dzy
szoba murowaną sczy/14/aną
a tha sczyana kazde De lau-
dis pena per consules et
totam comuni/17/tatem O wy-
elkrzv /18/ Mozely myaste
szlow/19/ye raczczye sposp-
olstwem /20/ vczynycz wyk-
yez besz /21/ wyedzenya
pana swego /23/ Gdy czlowy-
ek czyr/24/pyal rok y dzyen
y dale/25/ko wyaczey asz
woda /26/ szryunny gyala cz-
yecz

Wielicz

lac 5

-----181a
gdy bandze ktemv wybran y
zwan ten mvsy myecz robo-
tha y troszką aby ten vrz-
ed dobrze y czeszno dzye-
rzal y wyernye abyscze s-
tego vzythka

wyole myele /17/ tego by-
chmy wam ra/18/dzy przy-
yayaly ową /19/ nyebadze-
ly pan albo /20/ wyelky-
erz, zmarhalysz/21/my ya,
tho mowy br/22/ath maczek

prawda /23/ PJtalyscze
tesz na/24/sz czo albo
kako /25/ wyelu przydze
/26/ albo mamy poszlacz
zą /27/ kaszdy ortel po
prawo /28/ podlug prawego
prawa

OrtOssol 93,4,w.16-28

Wielki

lar 5

-----181c

Pyssarta dzyerszcz gest
waino komv go trzeba

a to mo/9/zeczye y wy
trzymacz w/10/yelkrzem
yako szye wam /11/ podoba
y godzy yako ch/12/cze-
czye to gest waszey vo/13/
ley podlug prawa pra /14/
skien czlowy/15/ek sam
szye o/16/byeszyl maya v-
czynycz /17/ mayaly gy
schowacz a /18/ kako albo
gdze pogrze/19/szcz gy po-
dlug prawa

Wielkiem

OrtOssol 94,1,w.8-19, *nim.*
Ort Msc 129

A wielkierz

... illum inobedientem debebant inhone-
re in stubellam, que dicitur strimka,
et prius ipsum mittere non debent,
dones repouet eis tres grossos
welkierz et fraternitati ipsorum
duo talenta ^{ere} 1472. Apz. VI, 153
~~1472.~~

Archiwumbernardyńskie. T. W

~~Dyplomatarium~~

R 1472

~~str 153~~

74

Wielkier.

My przyskangamy... welkerrow ne czynycer
besz raczkyc wolye w swem zremiszlye.
II $\frac{1}{2}$ XV Tab. 539.

Mielkierz

Quia prefatus Daszko debet solvere
caput

Juxta formam iuris sui ab. podle wyelkezu;
1500 | **AGZ^{ca}**. XIX. 469.

*quod consules possunt
bene arbitria statuere*

Wielkierz

-----132b

MOzely myasto...wczynycz
wylkyerz...kv polepszenyv
/27/ myesczyekyemv czyly
/28/ nyemoga albo cze gest
prawo /29/ Raczcze moga
/30/ dobrze szwymy /31/
rostropnyeyszy/32/my Mye-
szany /1/ vczynycz wsz-
wem myesz/2/czye pospoly-
thy wylkye/3/rz kv vszy-
thkv myesczkye/4/mv bez
wyedzenya /5/ y bez wo-
ley szwego wy/6/szego pa-
na Gdy ten w/7/yelkyerz
nyegest przez/8/yw pos-
polnemv pyssza/9/nemv
prawy podlug prav

OrtOssol 74, 3, w. 27-32 -
74, 4, w. 1-9

mini. Ort Mac 100

-----1 32b

MOzely myasto...wczynycz
 wyelkyerz...kv polepszenyv
 /27/ myesczyekyemv czyly
 /28/ nyemoga albo czo gest
 prawo /29/ Raczcze moga
 /30/ dobrze szwymy /31/
 rostropnyeyszy/32/my Mye-
 sczany /1/ vczynycz wsz-
 wem myesz/2/czye pospoly-
 thy wyelkye/3/rz kv vszy-
 thkv myesczkye/4/mv bez
 wyedzenya /5/ y bez wo-
 ley szwego wy/6/szego pa-
 na Gdy ten w/7/yelkyerz
 nyegest przecz/8/yw pos-
 polnemv pyssza/9/nemv
prawa podlug prav-----:

OrtOssol 74,3,w.27-32 -
 74,4,w.1-9

Wielki

ant. 100

sim.

Wielkie

Text

Przeżyłby kto mijski wyel-
kier placu nie ten dzyen
yako slubym, to wyore
nie mym moga. ⁿ wyore nie
patrac gynnego prawe

Ant. M. 50, sim. 16

Tedy gy /18/ maya ffoldrow-
 acz po/19/dług prawego pra-
 wa /20/ Przystapyły kto /21/
 na przeczyw/22/ko raczczy
 albo na/23/przeczywko myas-
 tv mo/24/gą raczcze sznye-
 go wz/25/ądz podług mylos-
 czy /26/ myesczyky wyelky-
 erz /27/ a tho gest szvffa-
 ly a /28/ nyetrzebą gym o
 tho /29/ nyszky czynycz
 /30/ DAley [pytalysz/31/cz-
 ye] ktho mye/32/szky wyelk-
yerz /1/ Ma placycz na
 then dzyen

Wielki

Jako zan szlubyono

OrtOssol 43,2,w.17-32 -
 43,3,w.1

✓ (przestępi-li)
 Tac &

-----4d
De previso aut insi/25/gn-
ito alias ovznaczo/26/nem
consule et iurato /27/ Da-
ley bandzyely kto /28/ wyb-
ran raczcza albo przy/29/
szasznykyem y postawy/30/
on a bandzely then vz/31/
nazon /4/ Przeszapyly kt-
ho prze/5/czywko raczczam
albo prze/6/czywko vchwale
myesczkey /7/ Moga raczcze
wszancz gy De transgressio-
ne lau/9/date pene alias
wyelkrzv /10/ Daley przes-
tapy ktho /11/ myesczky
wyelkyerz

Wielki

OrtOssol 13,4,w.24-31 -
14,1,w.4-11

Wielkiern

O myszakiem welkernu.

Dat Mac 100 (pr)

✓ (hic unctati emendabit
arbitrio communi) 37d

/14/ ma pokupycz XXX szela-
go/15/w a woythewy pokasz
/16/dem osszm szelagow prz-
e/17/padl anyesznały szyć
te/18/dy moze od bycz pra-
wem /19/ jako prawo gest a
przy/20/kazaly radcze pos-
polnye /21/ ku takyey rze-
czy aby kasz/22/dy przysz-
edl ku wyetny/23/czy
kthokoly zamyeszka /24/ Te-
n przepadl myesczky /25/
wyelkyerz /tho trzy szlo/26/
wyenszkye grzywny a/27/bo
szyescz ytrzydzyesczy /28/
szelagow

✓(jst)

Wielki

col

OrtOssol 34,2,w.14-28,

sim. Ort Mar 35. myeszky

Wielkian

Wielkierz wielki -

Wskokowym zamieszka, then przepad niezwywy wielkierz
tho yoda byz szlomyńskie gorzowy, albo secerz y xxx
Lrelagow, ~~Dot. Mac. 35.~~ albo jako kthory wielkierz
od radycer ^{gotk.} (uskuwalon Dot. Mac. 35.

(hic emendare debet
istud iuxta statutum)

-----38a
albo jako kto/29/ry wyelk-
yerz od radzecz /30/ y lep-
szych myesczan ra/31/da y
pryszwolelym /32/ gest po-
stawyon y wywolan /1/ Jaw-
no Czynyly tesz tho ktore
/2/ szbranye Szarnaszem y
sgy/3/ną bronyą na przeczy-
wko /4/ radzczam Then tesz
ma po/5/kupycz myesczky
wyelky/6/erz podlug przerw-
eczonego /7/ vstawyenyą Sp-
rawa /8/ DAley gdy by cz/9/
lowyek byl ra/10/dzczą y
pryszagl-----

OrtOssol 34,2,w.28-32 -

Sim. Ort. Mor 35. myesczky 34,3,w.1-10

Wielkierz

Ort Mac 36: podług mieszkiego
* wyekona

-----38c
/25/ NA to my przyszasz/26/
nyczy Smaydburku /27/ mowy-
my prawo /28/ to Gdy by pr-
zyszaszny ra/29/dzcza a byl
szgynimiracz/30/czamy na wy-
ethnyczy /31/ a gdy by sbye
take sbye/32/szenye przyg-
odzylo aten /33/ Raczcza od
stapywszy ra/1/dzyecz przy-
stapyl by ku /2/ szwemv prz-
yrodzonemv /3/ naprzeczywko
raczczam /4/ y prawu then
ma tho po/5/kupycz podlug
myeszkye/6/go wyelkrzu y te-
sz stra/7/czyl radzedzky
stolecz

OrtOssol 3¹/₄, 3, w. 25-33 -
3¹/₄, 4, w. 1-7

Wielkier

(talis idipsum expen-
dare debet arbitrio
communi civitatis)

Wort Mac 40: myeszky cslawye

-----45a

7 /16/ Daley /17/ gdy rada
* /18/ stwem wstawyą
wiel /19/ kyerz To moga sza-
ndzicz /20/ szyedzacz na-
szwem stolczv /21/ podlug
gych przyszagy /22/ a gyn-
ako nycz a to ma /23/ ka-
szdy gych myesczany /24/
dzyersecz a przepadnye /25/
ly ktory wyelkyerz mye /26/
szczy a raczcze weszma /27/
do tego tesz krol xanza
/28/ albo pan podlug pra-
wa /29/ nycz nyema

OrtOssel 37,2,w.16-29

Wielkierz

Wielkierz

Sequitur wyelkierz civitatis huius.
XV ex. Kat. Ossol. nr 50

Wielkierz

u pr

Uxor Crisperei II iura sartori Helker

1381 AC Cas. 138

-----19d
przyszchancz /10/ sprawa
wyelkrzy o them /11/ dludze
opyekalnyk A /12/ bandzely
vpomynan mv/13/szy then dl-
ug placzycz y /14/ they ny-
ewyesczye wya/15/no szgyda-
czego gymye/16/nyą gesthly
go thako w/17/yele ysz gye
thesz tako wy/18/anowal sp-
rawa etc /19/ DAley gescze
/20/scze nasz py/21/taly o
prawo /22/ acz by tho gydą-
cze gym/23/yenye zatho nye-
stalo Mo/24/szely

opyekalnyk gymyenye thych
tho dzyeczy przedacz-----

OrtOssol 26,4,w.9-24

Zam. wie. l [wew] i =

= wie - li

Wielki

Tedy gy /18/ maya ffoldrow-
acz po/19/dlug prawego pra-
wa /20/ Przystapyly kto /21/
na przeciw/22/ko raczczy
albo na/23/przeczywko myas-
tv mo/24/ga raczcze sznye-
go w/25/andz podlug mylos-
czy /26/ myesczyky wyelky-
erz /27/ a tho gest szvffa-
ly a /28/ nyetrzeba gym o
tho /29/ nyszky czynycz
/30/ DAley pytalysz/31/cz-
ye ktho mye/32/szczy wyelk-
yerz /1/ Ma placycz na
then dzien

7 <wine>
V <i>
P mieski <ego>

Wielkierz

Jako zan szlubyono

OrtOssol 43,2,w.17-32 -
43,3,w.1

V wziac <wine> podlug miosci <i> mieski <ego>
wielkierza, to jest z udatu?

Wielkierz

Maya to rowny odpowiedacz kleszcz
po wielkierzem ku prawu

Art. Br. VI 363

~~Art. Br. VI 363~~

Wielkierz (= arbitrium ?)

Czy poręcznicy tego człowieka nie
mogą postawić, ... tedy przypadły
wielkierz

Ort. Kab. 182

~~II 2 Nr. 112 bei: Ort 182~~

Wielkierz

- 1) wyelkierz popolszka wchala₂
 - 2) wyelkierz popolszka przy 12 wolenya₃,
- brano y wyelkierz

~~2. pol. X~~ Ord. Br. VII 567

~~Wielkierz~~

po[d] wyelkzem

ib. VII 546

Wielkierz

Może długi placzyz, o ktorzych wyze... ; a o ktorzych
nyze wyze, może wyze dacz wspomynacz, albo o wyze przy-
szchancer s prawa wyelkierz o the(m) dludze ~~II 1/2 XV 67~~

Ort. Vntel 117; Then ma the pokupycz podlug myesz-
kyego wyelkierz ~~II 1/2 XV 67~~ ib. 119.

Wielkier

De transgressionem laudate tene, alias
wyełkrzv.

O. A. Kat. 325

Wielkierz

De pena laudis, alias: o wielkierz civitatis.

Orn. Kał. 329

Wielkierz = pl. Brassica oleracea ^{kapusta warszawska} ^{berglowa} ^{capitata}
* wylkwarz = brassica } 1460 } Rost. var.
n. 3391.

kapusta bergłowa

Wielkierz

ROST. Symb. r. 1460.

3391

Kopierista wazyjowa berp
2 var

Mielkier = pl. *Bromia distachya* *acephala*

wyelkerz

~~caulis~~
~~olera~~

1472

Rost. D.C.

n. 1078.

niektore odnawiany wytworaz 200kg. wys. ponad 1 m

ROST. Symb. r. 1472

1078

Wielkowiez (*Brassica oleracea* L.,
var. *acephala* DC.;
capitata bergsteve)

Wielkowiez oleracea 1472 Kozłowski 1081

Wielkierz of Wielkur

Wielkonoce
Wielkonoce
Wielki noce

20 v lw

(przed ty ⁶ dnem⁶ sw atym
Wielkonoce^m)

Ante diem festum Pasche
sciens Ihesus, quia venit hora,
ut transeat

XV med. Gł Wroc 20 v

Jo 13, 1

x del v uiddnie u bono cetero

Wielko v. szeroko

cr. xv s'K'jI 145

d. JA xv

Bok yego wloczmya szbodziyon
y wyelko othforson.

xvi w JA xv 539

Wielko magnopere wielce, baroko, nadwójcaj
Wielko
por. Wielice

magnopere, vyelycke albo vyelyko

ca 1500 Erz. Low 120

Wielko

proce sig
pomagać się czegoś

(was)

Gymel nye wyhlada odplata,
bo tu przy nycy weliko mylowerdzym
sobe odplaisic

Put 118 arg. 2

(litera gymel, quae interpretatur retributio
qui tibi multipliciter gratiam retribui
petit)

zodolé

;

zowicé
odlicé us
powrot

royal Paul: 6) vyprávěj učebnic: přeje si veliko

Wielko
Nieliko

O miły Jezuiste, wielko cię nadęcza
twoja miła przychodząca Rom. 604.

^{Wielko}
Wielko

Wielkoby sie mieli sromać kresyjani, którzy
tej nocy nie wstają modląc sie Ps. 608.

- Wielko
Wielko

Apostolowie po tem uciwieniu między sobą
gadali, wielko radowając tego, iż tak sromot-
nie uciekli Rom. 657.

Wielko
Wielko

dużo wiele (moco - natzi
(Cras)

Kako barzo wyslyko jest ~~z~~lobyl = quanta maligni
tas est | 1471 | H.P. 7. V, 65.

ca 1470 Mamulub 130.

(res. kterak mnoho jest verimil zlosti)

(quanta malignatus est inimicus in sancto!
Psalm 73,3)

1000: nepřiznání svých špatností a sprostých
11: falšivě mnoho nepřiznání a sprostých

tl: Kelko zglobyl se ient q nepriza-
cael w suftem

Gdyż tako nędznie przywiedzion śród witnice, rzu-
ciwszy sie zwieliką okrutnością poczęli drzeć i siepać
odzienie sniego i zwlekli ji, aż stał nag, jako sie uro-
dził odmatki, barzo wieliko sie (816) tego sromaję, iż
tako sromotnie dali jemu stać długą chwilę, bo tamo
stało wiele luda, patrząc najego sromotną mękę. Rozm.
815—816.

Wielko
wieliko

Wielko = multum

przym

bardzo, wiele

Myłoserdy gospodyn, ^{dlugo} jakay p nery y wielko
myłoserdy A. 102, 8.

(multum misericors, put: wytylys mylo-
szermy)

Wu! dlugo csekajcy, a wiele miłosiermy
1000: : bardzo - R2 dody

Wielkoorynic' goodny czi,
Wielkoorynic' = magnificus

Melkoorynic' (!) ges w swytorzy twozey Fl. Mag. 12
(magnificus in candidate Ex 15, 11)

Kto * podobny tobie, * wielkoorynic' ges
w swytorzy twozey

Put: kto rowny tobie, wielmożny
w swytorzy

1000: w blasku swytorzy, ktori ci jst podobny %
Wn: wielmożny w swytorzy

32 Ex 15, 17 : kto nowym gest to byle
w wylmosznic (biblia kuznerski:
welslawny) paucy w szwyfkorzocy

~~Wynio~~

wynio jahnio

glon' chworo. chworo

Wielko wynio = magnificere

Magnificat wyelby (nad tem: wyelby

wynio) $\frac{H\bar{X} \bar{XV}}{P. III.}$ R. XLV^{III}, 35 f.

MW 96a. 138b, ²⁸⁹EW Zam: wyelby, 2

Sl Wroc 57v: w welby, XV med 1

Mac Doe 31: welmozy \bar{XV} p. post. 3

Wielko ^{okazywnie} 'wielbicie, wplawicie, glonici chwale

Wielko ^{okazywnie} = magnificere

Magnificat wielki (nad tem wielkiego
okazywnie) ~~12~~ XV, R. XLVI, 357.
_{P. pr.}

(Et ait Maria: Magnificat anima mea do-
minum et exultavit spiritus meus in deo
salutari meo Luc 1:46)

Mu: milbij duno mozi prau

wielkoorynic

Unselo.c. wystawiając

Wielkoorynic' = magnificare

Psalm będo molwier, wielkoorynic' zbawena
crola jego Fl. 17, 54 (magnificans salutes /
regis eius)

Twemu ymemu psalm *będo molwier,
wielkoorynic' zbawena crola jego

Tec.

1, Put: wyelkoorynic'

0000: kto'y wyuzstawa wilkie dca' krolowi

0000: cyuzstawa wilkie wybaeniemi krola mego

Wielkoczywie magnificare
Psalmu będz molwycx,
wielkoczywiecz zbaawye-
wyc Królya ~~1754~~ 1754.

Publ

1754.

(Wielkość) *dura pars, magnos, w kosc*
Wielkość *multitudo, copia magna*
Nyemawidzi nas bog a preto wioyodl nas
z zemye Egypsey, aby nas dal w opise
Amorreyskego, yzbi szladzil nas. Gdze
wnidzem, polowye sb serca nasza
szreniki mekfa: Prewielika wylikosc
iest a nasz wzrost wyfizny

(maxima multitudo est) BZ Deut 1, 28

newieliki 'bardzo wilki' *maxime verte*

Wu: nader willhi munistro jert

oo: lud to jert linnijer; wjring wuoste

Pou: lud fa wjking i; wolejng od nas

All: Das Volk ist überaus zahlreich
und überragt uns an Gestalt.

überaus - zbył, bardro, mi wjzłob, nader

Wielkokroci = saepe, frequenter

Velkokroci erp 2ho gim przygadze, Gr. 12, a.
ysczy ony nad ni < m > y (w. modrice nad
drućmi) szalosez wydrz

Wielkoknie

Wszystko wielkococz, frequenter, w to przygadza
gymcy dowiek gest pokneqsy, timccij gest
f serozu gorsy

Sm gl. 70 b

Wielkomyślność

Nam prodigalitas amatoribus suis fallacem
speciem liberalitatis depingit, magnanimitatis,
velkomisⁿlosczy, vigorem audacia

1436 RRp XXIII ² X76

k. 58r (7R)

nojs φ

maszyna - hojność, dobre nęgraciu obfity! dardis

Wielkomyślności

Możnowy duży, wielkomyślności = magnanimitate
1486 / R. XXIII, 276. k. 53 odryżek

możdel. wtopności
do: radzenie

Ex quibus (sc. virtutibus) providencia vir ^{ordina-}
tur in deum. Magnanimitate, ^{<L>} wielkomyślności,
~~[lub-szczę]~~
vero in semetipsum, in adversis ne decidat
et moderamine in prosperis ne molestat

Wielkomysłny

Bo on gese spokojny i wielkomysłni i slutug[?]ci
nad zloszami naszymi. XIV Pocz. 233.

cf. wielkomysłny

Wielkonoc
Wielkonoc = pascha

A to mamy wierzyć, iż to dwoje
werynit, bo [pro: po?] tej istnej] wieliko-
nocy jest święty Jan [post illud pascha
in carceratus est Johannes] Rom. 112.

Wielkonoc = Pascha

Potem mity Krystus werwat niekto re
apostoty, ~~pi~~niej nišli chodrit ku wielko-
noey [priusquam ascenderit in pasca]
Kolm. 212.

Wielikonoc
Wielikonoc

Jesus... reki...: Lubo mi to, a by swanni
wielikonoc w Jerusalemi (sp. g. dei??) Rom.
507.

Wielkonoc
Wielikonoc

Czienie o poświęcaniu kościoła Boiego
i o ustawieniu nowej wielikonocy Rom.
540.

Wielkonoscnyj. Wielkanoscnyj

Wielkonocny
Wielkonocny

amerikanische

C. f. uent

Tęp święta wielkonocnego bogobawny paucanogo R. XIX. 92.

1435(?)

(in hoc sancti genitio)
benedicamus domino

XU U. U.

del ped boterine

wielkonocny . ~

nr. 1. u.

Wielkonocny - paschalis

Abyła ta uroczysta wielkonocnego (paschałem)
cyelera DZ I Reg. 28, 24.

4 wem donu

ritulu - paschałem

wem: Borne riel

8617.

Wielikonocny

we rebo far

(Cziscyeny kaplany y nauuczeny ... y wszitci
socz cziscy ku obywatowanym bozanka
wielikonocznego wszitim sinom ipczstwa.
y sohye (purificati enim fuerant sacerdotes
et levitae ...; omnes mundi ad immolandum
pascha universis foliis transmigrationis... et sibi)

B2 I Esdr 6, 20

(moie wie denei)

Milkanoony

(Hydrolyse) L. 1. 4. V.

Wielkonoony

rodz. newye yefo na lenda, wh
Chodofy do Tolm druga seryathego

wyetkonoony nesp.

Ev. ox. XV PF XIII 296

in die wlemini pankae

Luc 2, 41

Jerusalem

Wielkonocny ~

v. r. m.

Wielkonocny -

^{ye}
Cya orzebye, chlyebye zywy, nyebyesz-
ky wielkonocny baranku, ... przyyala
Naw. 101.

1005

Wielkonocny

zjdlonie

Ms. p. Nr.

Desiderio desideravi hec pasca, tego baran-
ka vyelkonocznego, manducare vobiscum (Luc 22,15)

Slw B I N

ca 1500 JARp X 127v

~~242 v. 127 v~~

Wielkonocny

Videns Iudei Xpm iam mortuum, quia iam
perasce^vre, id est vigilia ~~v~~ vyelkonoczną, ins-
tabatur (por. Jo 19,31, Luc 23,54)
in luce remaneret
(v~~iel~~konocny)

Schwarz I 85

ca 1500 JARp X 212v

Wielkonocny
Velikonocny

Velikonocne gody = pascha

Tako ta ista dwa apostoły... wnidąc
i przygotowali wszystkie potrzeby ku wielko-
nocnemu godam [intraverunt et ad mandu-
candum pascha cuncta paraverunt] Rom.
528.

Wielkonocny
Wielikonocny

Przybliżał się dzień święty wielkonocny
[erat autem proximum Pascha, dies festus
Judaeorum] Rom. 348.

Wielkonocny
Wielkonocny

Święta Maria Magdalena... prosiła
mi tego Jezusista, by s nią racyt wiy:
wać wielkonocnego jagnięcia Rdm. 496.

Wielkonocny
Wielkonocny

Jesus... rekt...: Lubo mi to, aby s wami
wielkonoc w Jerusalemi, alei by die barzo
gorzka a trudna wam... to wielkonocne
Swieto Rom. 50f.

Wielkonocny
Wielikonocny

Baranek wielikonocny = pascha

Nagotujcie nam wieczerę, oraz baranka
wielikonocnego, abych my wzywali [parate
nobis pascha, ut manducemus] Rom. 520.

wielkonocny
wielikonocny

Baranek wielkonocny = pascha

Pięćdziesiąt dni pożywały się świę-
ta wielkonocne, gdyż było potrzebienna
zabić baranka wielkonocnego [dies Aryma-
rum, in qua necesse erat occidi pascha] Rom.
5:9.

Wielikonocny
Wielikonocny = arymorum

A gdyż jest był dzień wielikonocny,
Kłusora wrytka poręła rapowiedać
biskupu poświęcanie [instante, autem
arymorum die] Rom. 112.

Wielikonocny - paschalis

A jako in tamò był w Jerusaleme
święty dzień wielikonocny, wielu ich
[in]wieryło wén, widząc cudo co czynił
[cum autem esset Jerosolymis in Pascha
in die festo, multi crediderunt in nomine
eius, videntes signa eius, quae faciebat]
Rom. 211.

Wielkonocny

Wielkonocny = paschalis

Przykazał był Bóg Mojżeszowi w sta-
rem prawie o baranku wielkonocnym
[de agno paschali] Rom. 442.

Wielkonocny
Wielkonocny baranek = pascha

Świat nasz mówi: gdzie jest jego
odpoczynienie, gdzie jest pokój jego, gdzie
by wielkonocnego przywał baranka [ubi
est diversorium, ubi pascha cum discipulis
meis manducem] Rom. 521.

Wielkanocny
Wielkonocny dzien

Duchowni imieliby sie wyco na takie
święto gadać... jakoby ten dzien p. wschodzą-
cego słońca obeszli wielkonocny Róm. 712.

Wielkonocny
Wielkonocny

Nam nie jest podobno, abychmy kogo ubili,
a wi w ty dni swiste wielkonocne Qdm. 773.

Mielkonocny
Wielkonocny

Dzień wielkonocny

Baranek wielkonocny

Przyjedź do Pilata nie weszli [w] wieśnice,
... nie były dni wielkonocne, kiedy mieli zrywać
baranek wielkonocnego k wieczoru Roku. 748.

Wielkonocny
Wielkonocne jagnię = pascha

A sedsy zwolenicy jego... i przygo-
towali wielkonocne jagnię [et para-
verunt pascha] Rom. 527.

Wielkos

quantitas - vyelkos (!)

Wisłocki Incunabula
str 46 Kon. w. XV

XVI w

x

Wielkość (nominal)

1. 59.

(u) wielkości

Wielkość - magnitudo

w wielkości - in magnitudine

Hec autem stella habuit magnam et diversam
differenciam quoad stellas, que in celo sunt et
fulgent.

$\frac{1}{2} \sqrt[med]{SKY} \sqrt{207} 105v$

Primo in substantia ..., quarto... in situ,

quinto in magnitudine, w wielkości, ...

sexto... in motu.

(w. n. r.)

g. r. g.
wielkośc

Wielkość

Dicitur enim Jacobus minor et hoc non
secundum staturam, ^{h.}vyekosczy, quia
fuit magnus 1456 ZabUPozn 111

Jacobus Minor - J. Młodszy

at. sy.
wielkośc

wielkośc

mądry rozum i obrymen, właściwy obrymowi

W obrymowa, wielkość = iugiganteamquantitatem

1466) R, XII, 10. k. 121

(corporis

Qui proceri) elegancia te sentis in
giganteam quantitatem V obrymowa

wielkość, procrecere
augmentari

V gl. in magnam staturam ad modum
gigantis.

more, more
Wielkość - quantitas

ac. by
wielkość

Przeżyłoby niektóre przynajmniej wielkość Sul. 45.

Gdyby cię myn... przeżyłoby niektóre
przynajmniej wielkość (alicuius pecuniae
quantitate), przereconego gęstwa pow-
drzele mye bądź, wynowacy... ko... zapla-
cenię przynajmniej przynajmniej Sul 45

Dział 36: część przynajmniej

XXX

14051 1418-1433

giny.
- wielikosi

Wielikosi - quantitas

Kmiec podlug wielikoserz gymyony zaplaci
Sub. 101.

Zyemyanin porozecione priyanyse ... thimny
tho priyanyoznyky ... poswyatorzi, ktore po-
swyatsenye gdi nyan stanye, ten isti kmiec
podlug wielikoserz gymyony priyantego ... zaplaci

B. 428

Vixta quantitate bonorum accepto-
rum

~ czkosc, duzy stopien natzerenia 1. 19.

Wielkosc = ~~magnitudo~~ ^{wielkosc} quantitas ^{por. Zab 515}

~~Rosemagtha wyelkosc~~ 1444 R. XXIII, 287. Podlug
wielkosery = secundum quantitates; ~~1444~~ R. XXIII, 306.

Podlug wielkosery secundum quantitates
(postquam electi expurgabuntur secundum
quantitates pro suis excessibus mox
eodem momento cum angelis evolabunt
in celum) 1444 R. XXIII 306

Wielkosc: Xigenia

g. 18. melkosa

Wzrost: 1,80 m, ciężkożyty, ciemny
Wzrost: 1,80 m, ciężkożyty, ciemny
Wzrost: 1,80 m, ciężkożyty, ciemny
Wzrost: 1,80 m, ciężkożyty, ciemny
Wzrost: 1,80 m, ciężkożyty, ciemny
Wzrost: 1,80 m, ciężkożyty, ciemny
Wzrost: 1,80 m, ciężkożyty, ciemny
Wzrost: 1,80 m, ciężkożyty, ciemny
Wzrost: 1,80 m, ciężkożyty, ciemny
Wzrost: 1,80 m, ciężkożyty, ciemny

V a gresku zarogony... proth azada
Wzrost: 1,80 m, ciężkożyty, ciemny
Wzrost: 1,80 m, ciężkożyty, ciemny
Wzrost: 1,80 m, ciężkożyty, ciemny
Wzrost: 1,80 m, ciężkożyty, ciemny
Wzrost: 1,80 m, ciężkożyty, ciemny
Wzrost: 1,80 m, ciężkożyty, ciemny
Wzrost: 1,80 m, ciężkożyty, ciemny
Wzrost: 1,80 m, ciężkożyty, ciemny
Wzrost: 1,80 m, ciężkożyty, ciemny
Wzrost: 1,80 m, ciężkożyty, ciemny

X (iuxta exigentiam criminis)

Wielkości - wag, Ludo

n. i. g.
wielkośc

~~Wyelkocz przewaga lyczbi BZ I par. 22, 14.~~

Ale maszyn dzu a szeliza my wazy
any lyczbi, bo wyelkocz przewaga
lyczbi

8012

(vincitur enim numerus magnitudine)

1000 : albowiem takie jest mnóstwo
Hu : bo wielkośc' przechodzi licyz

Wielkość - ^{well-known number, evod.} mensura ^{g. 44.} wielkości

Nye bity by rosnany mogly byc
alys do podobney wielkości -

non potuissent -- discern -- usque
ad debitam mensuram

$\frac{1}{2} \overline{XV}$ skj \overline{r} 258 796

Credit tamen hoc corpus (sc. Christi) de
die in diem usque ad debitam mensuram
et quantitatem

Wielkość

at. sy.
wielkość

Gdzieś tu zbil takp *wyelskosc jako
jednego słowzeka.

(quod occideris tantam multitudinem)

BZ Num 14, 15

Wu: zsi pobit talci muo'stro jako cwarneka jednego
ooo: gdy więc ten naród wybije

Mielkość

a. 89.
wielkość

Będzie w nasprawiedliwego król,
zgromadzi wielkość królestwa
z ludu z pokoleniem izraelskim

(congregatis principibus populi)

BZ Deut 33, 5

1000. polych. centi i. knięta nasadu

Wn: będzie u najprawdliwiego króla, zgroma-
dzący knięta ludu z pokoleniami izraelskimi

<XX

Wielkość

1. sg.
w) wielkości

W wyedytowanym wzrocie much wrze chwalem
na wrokoce gor

(in multitudine urruam)

B2 IV Reg 19, 23

Nv: w množstwie slov
oo: z množstvem sloves

Wielkość

g. sg.
wielkości

awyelykosy zbytey wyśszkego padnyenya

prz ^h Naom 3,3

et multitudinis interfectae et gravis ruinae

[^hprz - množwa pobitego y upadku ciężkiego]

Byda myasta... Nye odydre ot cyebye lup
... , głos gromyenia kola ... , wyelykosy
zbytey a wyśszkego padnyenya

(vox ... multitudinis interfectae)

000 : množwa poległych

h : ... množwa pobitego i upadku ciężkiego

wielkość (iż) wiele war. do SKJT 87 ac. 89 wielkość

laska pokrywa ^(e) wyłoser albo wyelcoser, albo
~~przezlymoser~~ Y gzechow (caritas operit multi-
tudinem peccatorum I Pet 4,8).
1449 R. XXV 165

~~laska pokrywa caritas operit
of. brod. wyelcoser, przezlymoser ~~przezlymoser~~
SKJT 87~~

V (SKJT 87: wyelcoser, przezlymoser)

Wk: wielkość zakrywa wielkość gzechow.

Wielkość

ac. sg wielkość

prose wielkość myccistoti zley scami

krasney - propter multitudine fornicationum
mehicis

szk. Nalewa 3,4

[lepek. dla mrochwi nieczytob.]

Prose wyellkoser myccistoti zley moni

krasney

(propter multitudinem fornicationum)

1000: skutkiem mrochwa spoinosci nierozdunicy

Wu: Dla mrochwa wzeleceustit

liczność, mnogość

Wielkość
mamotrekt

mikulowski: mnogość rozliczności narodu)

Na wielkość rodu = multigena

~~B wielkość rodu~~

Multigena wielkość rodu (war. kal.: na wiel-

~~1471~~ ~~1474~~

kość rodu) ca 1470 MausLab 151
~~14~~

(multigena autem impiorum multitudo non
erit utilis Sap 4,3) %

Sap. 43 / multigenus melioraki, vinoraki, wronaityz
1000; rozpleciono mnogość mierzbiomel ni odwieć kompa

Wu: lee ammioneie neboimyl
moistro mi bedie pytkene.

mnóstwo 'wielka ilość'

ae. sg.
wielikosc'

~~Wielkość~~ = multitudo

Genus lyri wielkości

* gwiazd (sic) [qui numerat multitudi-
nem stellarum] M.V. 129. b.
(Psal 146,3)

Flj: mnóstwo

Wn: kłóty liczy mnóstwo gwiazd Put

1000: on liczy gwiazd orszera,
kardę = niech wota po imieniu

Wielkosc

wielka ilosc

wielkoscia

Zprzeschylam ... naprzecywo thabye
wielkoscya grechy mogymy thako,
yz nye yesth liczba gych we mnye,
kthorem czynyla od mogycz mlodycz
lyath

Naw 164

Wielkość
wielkość

wielkość

~~A znagła data 1793, jest samogłoską
wielkością 1793. E. e. xv p f xiii 29
yaly wyl wyelkarsze obfytka. i b. 306
RXXIV 84 2.5/5~~

A wszelka wielkość ^{ce} ^u ^u była, modłanka
1793. i b. 287

(omnis multitudo luc 1,10)

Wu: wyzobno muóstno ludu byto reuometr
1000: wyzobel fud modłil i ne reuometr

Wielkość

n. 19.
wielkość

A zmagła stała rzyg jest z angyolem
wyetyhosziz ryczerst^o wyetyerlyego,
chwalyacych bogu

(multitudo militum caelestis Luc 2, 13)

EWZAM 292

Wu: mnogość wojów niebieskich

ooo: mnogość zastępów niebieskich

verte

Rozm 68: Tedy natychmiast k myerow
wzelykze zastapy anjoloro z
myebyoss y powody chwalyer boza

XV med. R XXIV 359: taku nagle stalo sze wyelge
poruszenie wyschey myebyeszkey
chwalfurego pana

XV med. SK JV 252: wyelha myscha myebyeszkeygo
myerstawa

Wielkość

ac. sg.
wielkość

Gdyś to wzięły, były ryb
wielkosze obfytne

(concluserunt piscium multitudinem copiosam
Luc 5:6)

EWZam 306

ca 1420 R XXIV 84: *yoly szp wielko opwithlosze ryb
(k. 53)

Wn: ryb množstvo wielkie
1000: množstvo ryb tak wielkie

Wielkość = tumultus

ac. 80
wielkość

Populi tumultum - ludry wyetykosses z srebranya. † XV Tab. 513.
med.

umultus - nepolej, kates, zjedn, zamienam, zbiforsko,
wzrost;

Wielkość Wielkość

g. 59 wielkości

Sed propter tumultum, d[omi]n[u]s v[er]y v[er]y, extra
urbem monasterium construxit. (sc. Martinus)

XV p. post. RRp XXV 181

k. 303XIV

legenda aurea s. 638 s[an]c[t]i Martin

„Nie mógł on jednak zwrócić głosu temu, więc
zbudował sobie klasztor y odległ się daleko od
miejsca”

+++
Wielkość - 'wielorakość, wieloistość' g. sy. wielkości
- 'wielomoność'

wielkosery (sic) - [pro: wielość?]

dispensatores multiformis gratie
dei - (gl. Tęć) multiplicis

multiplex - wielotaki, rozciąty

1438

oerte

R XXII

355.

k. 260a

wielorożny

4000: w narodziej Tarku boiej

Unusquisque, sic accepit gratiam
in alterum illam administrantes, sicut
boni dispensatores multiformis, gl.

multiplis wielkosery, gracie dei

[I Pet 4, 10]

(odmiany w do postaci, ilosci, roz-
maity, roznorodny, roznyel rodziay)

1449RXXV 165: wiele roznych rozmazythych albo
wielowyzobrazone lasky boze

XI uned SKJI 88: dobry a sredny schafarze
wielowyzobrazonych, rozmazythych,
wieloroznych lasky albo darow boszych

du /
Gd. ialso dobry materu religijnej Tarku boiej

X

l. 49.

(w) wielkości

Wielkości = multitudo

W wielkości cni twojej zerzę tobe nieprzyjaciel
twoji Jb. 65, 2.

(in multitudine, ||) virtutis tuae)

Per: w mnogości

Wielkość

'moe, nla'

9. 19
wielkości

Podług wielkości ramienia twego
osądź sińi wmarzajpeich

Fl 78, 12

(secundum magnitudinem brachii tui)

Hu: według wielkości ramienia twego

Wielkość

9.12
wielkości

Podług wyetykowania samyem twego
obeymy syny samyem pobytym

Put 78, 12

XX

l. 69.
(w) wielkości

Wielkości = magnitudo

~~Wielkość twoją wypowiedz J. 144, 6. Podług~~
~~wielkości ramena twego wyjdzie J. 144, 6. Podług~~
~~J. 78, 12. | Pada na nie strach y bojarz w wielkość~~
ramena twego J. Mojv. 18.

wariant = BZ

(in magnitudine EX 15, 16)

00: wobec siły ramienia twego zamilkli

Wariant

Wielkość

1. 59 . . .
(4) wielkości

* Padn' na nje strach z bojaru
w wyetykorczy ramyemya twego

Psalm Moys 18

Wielkości - magnitudo

L. 89.

(w) wielkości

Właśnie sro na nje strach a boyam w uyeł-
kosczy ramyony a twego BZ Jk. 15, 16.

(in magnitudine)

8619

Kielkości

g. m.
wielkości

Naam takyesz^{ch} grzeszkrym slugam y thorch
sluzebnyerkam^{thym} sz wyelkoszy myloszy trych
nadzewaypczym... thovaryschthwa danovaca
raczy sz thymy swanthymy zwodemky
(nobis quoque peccatoribus formulis tuis de
multitudine miserationum tuarum
sperantibus... societatem donare digneris
cum tuis sanctis apostolis)

1426 Inra IV. 315; Sim. Anna 7
ib. VII (XV p. part.)

wyelikego 3, 6, 8. ~~III, VI, VIII~~

V wstęz

Mona III. VI. ~~XII~~. XIV: wielkiego miłosierdzia,

VIII: szwajskiego miłosierdzia,

XII: wielkiego schmylowania)

at. xy.
wielkośc

~~Wielkośc~~ wielkośc.

gaurii quantitate

wyelikoszcz ^{med.} fol. XV, R. XXV, 159.

~~połowa w XV~~
Brückner Kaz. Srw. 3.

~~rozpr. 25, str. 159~~

~~Pit. I. 475 b. 280~~

1615

ac. 40.
wielkośc

Wielkośc - magnitudo

In istis verbis virgo Maria a triplici genere deliciaarum commendatur. Primo de plenitudine gratiarum, 2° de multitudi-
ne virtutum... 3° de magnitudine

pre wyekosc, glorie singularis

2° - secundo
3° - tercio

wielkośc cnoty niepoślej

de magnitudine

1/2 XV SKY V 277. (270 r)

2.

g. 19.
wielkośc

Wielkość - multitudine

Rozgrywał boga gresznych,

Podług wielkości grzechu swego
nie będzie szukał ~~Pub. 9, 25.~~

(secundum multitudinem irae suae
non quaeret)

Fl: podług mnosztwa grzechu swego, nie
szukać będzie!

ogrom,
wielkość, obfitość

~~Pub~~

~~9. 25.~~

Wielkość -

~~Przebieg grymya twardy wyetykosy
nye more wyagnac 124. Nynye~~
{nye} prze wyetykosy mogych sarxlug
smyem przystapycz ko swyathosery...
oryala... pana Jesu Krista, alye prze
twoya nyewymowna maha 134

Wielkość

ac. 18,
wielkość

Brich pyał sławoŭ twojch, wzrostek (dzień)
wielkość twojch

(magnitudinem tuam)

FL. 70,9, sim. Put

Wła: wielkość twoja

Wilkosz ^{Wielkosz} inter

f. 995

quasi vilcosz (!) dilectionis.

ca 1500 R. XLVII 373

Qualem laudem habet beata virgo
de isto, quia dilexit dominum
deum etc., quia *vilcosz dilec-
tionis facit hominem laudabi-
lem apud deum

Wielkość

a. w.
maliłość

Bych pyał sławę twoję, wrytek dzyen
wyetyhosz twoję

Put 70,9 :

~~Ps 70, 8~~

20.12.17.
wielkość

Wielkość = magnitudo

Abich spiewal chwala twoja y przes

wszitek dzien wielkosc twoja | [magnitudinem tuam]

Niechay se napełna usta moia chwala twoja,

~~70~~

M. W. 116. b.

Psalm 70, 8.

X

Wielkość = magnitudo
wielkiy pan y chwyluy barzo

d. sq.
wielkości

a. Wielkość jego nie konca Fl. 144, 3. ~~Chwyluy~~
~~podług mnożenia wielkość jego Fl. 150, 2.~~

(magnitudinis eius non est finis)

1000. jego wielkości niepodobna zgłębić
Wn: wielkość jego..

Mielkość

d. 181
mielkości

Wielki gospodzyn y diwaly barzo,
a wielkosc jego myl koczera

Pod 144,3

^{xx} Wielkość

ac. 19.
wielkość

Mors strachow twoych molwys bpd
y welykosc twoych wypowedsd

Fl 144.6

(magnitudinem tuam narrabunt)

oo. wielkość

Wa: wielkość

Wielkość

ac. sp.
wielkość

Możesz strachem twoym niechaj się bać,
i wywyższasz twój wywyższasz

Pat 144,6

X Wielkość

g. og.
wielkości

Chwalisz go w sylach jego, chwalcisz
go podług mnożstwa wielkości jego

Fl 150, 2

(secundum multitudinem magnitudinis)

Wn: chwalcisz go według mnożstwa wielkości jego
1000. chwalcisz go według jego majętności

Wielkość

g. 80.
wielkości

Chwalcie się podług ~~nie~~ miarostwa
wywyższają jego

Pat 50,2

Wielkość!

g. 19.
wielkości

Chwalcie go ^(sc. 609.) w sędziach i podług

mnóstwa wielkości tego.

(laudate eum secundum multitudinem
magnitudinis eius Psal 150, 2)

M.W. 1 de 2. Oc.

xxx

l. sy.

Wielkość

(w) wielkości

Którę jest zymu jako lud twój Izrael
 mand zymu na zemę k niemu medl bog,
 abi wizerował a wizerwał, sobyl lud w swej
 wysylkoscy a w gorach a wizerwał na wodi
 med zick orima, geresz z Egiptu *wizerwał*

(magnitudine)

82 I Par 17, 21

ooo: jako on; lud i zapewnie sbe im; wulki i ptak gony
 in: wielkość swoja; i chachai wpuccis uswoda

0 Wielkość
Gdzie ja mam czyby przymować,
Gdyz mybo y zymya thwy wyetykoszy
my moze ^{ogarnąć, objąć} oszagnac | any ogarnac
twy wyetybnoszy y thwego myloszyer-
drza

g. sz.
wielkości

Naw 124

Wielikość

wielkości

Wielkość dostojność, majestat d. sg.†

Offerimus preclare maiestati tue de tuis
donis, obyathvgemy dostoyney vyelebnosczy
thwey przeswyathley vyelykosczy vs twych

(obyathv crista)
darow... 1446-7 Msza XIV s. 184, nim. ib. VI s. 262

V (Msza III : dostoynosczy, vyelebnosczy,
(thwey albo szwyathley wyelebnosczy)

IV : chwale, VII. VIII : szwyathley, IX. XII : wye-
lebnosczy)

godności, majestat, dobro sława

Wielkość ^{majestat, dostojność}

< Dany szwatkley > wy < e > lebnoszy
wyelykoszy Thwey ... < obyathę czystą >

(offerimus praeclarae maiestati tuae...

hosiām puram)

1456 Msza ^{VI} 6^A. 262

dostojnoszy wyelebnoszy & III

chwale ... albo ... wyelmoschthw & IV

szwōtorzecz 7, 8 VII, VIII

* Wielkość

u.s.g.
wielkość

Chwała y wielkość, działo jego

(confessio et magnificentia opus eius)

FL 110,3

1000: majestat; wyzniosłość - to jego działanie

Wn: wyznani; wielmożność dzieło jego

Wielkość

n. 10.
wielkość

chwala y wyetykosziz dralo yego

Put 110,3

Wielkość

wielkość

Wielkość sławy mojej twojej
bada molwyer

(magnificentiam gloriae)

FL 144, 5, sin. Pnt

1000: sława mojej twojej

Wn: wielkość siły twojej twojej

Wielkość

cc. 29.
wielkość

Myłykosze sławy szwyptoszy twojej
będę molwić

Put 144,5

Wielkość = magnificentia

g. 89.
wielkość

~~Chwała y wielkość dralo yego J. 110, 31~~ Budyń znaną
wzrynyły... sławę wielkość królestwa twego J. 144, 12.

Sim Paw

(gloriam magnificentiae regni tui)

1000: chwale twoje najwielkie królestwa

Wa: chwale wielmożności królestwa twego

Wielkość

9.89
wielkość

Aby znanie wynagły synom ludzkim
moż twoje i *sława wywyższyć
królestwa twego

Paet 144, 12

dostojaosc, magnificencja

g. 18.
wielkosc

Wielkość - magnificentie

na ukazanie wielkości
szwytko - ad ostendendam
orbis magnificentiam

~~XV~~ XV SKY V 254. k. 740
med

!

Hanc descriptionem faciebat cesar ...
propter gloriam et iactantiam, ut
ad ostendam ^{scilicet} orbis magnificentiam,
na okazanye wielkoszy szwyatha,
et potenciam Romanorum
a moay. rzymskoy

XV. med. SKJ V 254

chłopinowie, przedwojenni

8201
wielkość rzeczy

(względna) dorobność,
wartość

g. 23
wielkości

Wielkość - majoritas

(dostojności) person any podług
alyc podług (wielkość) albo ~~większość~~

rzeczy ~~to~~, alyc podług ~~większości~~ ^{szd, prawny} ~~prawa~~ ^{prawniczych...}

a ~~semper~~ ^{ok} ~~prawy~~ ^{prawy} ~~ma~~ ^{być} ~~sub. 25.~~
... wyłochany a

V (pro ~~ma~~ ^{większości} ~~większości~~?)

secundum maioritatem vel minoritatem
causarum),

Mniejszość 'mniejszość, błażość'

Wielkość = magnalia

al. pl.
wielkości

Jes vezimil wielkości Fl. 70, 21.

Zwastuyd...

moż twoj y sprawednosz twoj,
bosze, asz w wiroke, iesz ies vezimil,
wielosci

lusque in altissima, quae fecisti, magnalia

Put : y zes vczynyl dzynoy

Wielkość - magnum

ac. pl.
wielkości

welkosey bozey -

loquentes nostris linguis

magna dei - (gl. Tei) scilicet

que deus fecerat opera circa eos

1438.

R

XXII

358

k. 261 b

verte.

Judei <quo>que et proseliti, Coetes et Arabes
audivimus eos loquentes notioris linguis magna-

lia dei welkosery boze[?] (Act 2, 11)

¹⁴⁰³
Sl⁴ pag 100: magnalia dei dryvi

XV med. R XXIV 372: magnalia dei welbyenye bore

Sol: Nymy ich, moirocny jzshani nameri selkai spuroz boie
1000: Nymy ich, gloncyph m nameri jzshach welke dula boie

x

Wielkość

i, sq.
wielkość

Abi nye bilo rozgnyewanye nad
wyekoscp synow israelskich

(super multitudinem)

B2 Num 1,53

Wn: na zromadzeniu synow israelskich

i. 89,
wielkości

^
Wielkość

Moyses y Aaron padlata magle na
zemio przed wrota *wielkości synow
israelskich

(coram omni multitudine filiorum Israel)

BZ Num 14,5

Wn: przed wszystkimi synami synow

1000: przed wszystkimi synami synow

Wielkości

d. 50 ?

? g. 29.
wielkości

Aby gemo posługowali, a czołi, a ostregali
croszkoli k słoby przisłwze wjelkości
med starem swyadczerstwa

(quidquid ad cultum
pertinet multitudinis

coram tabernaculo
testimonii).

B2 Num 3,7

000; 0 00 on stam i cek potesności

ku: pikuowali, cokolwiek maly do sluby zromadzenia
med przybluizni swadectwa

verte

ostoz

u službě přislussie množstvie před
stavem svědčtvie

zbor, věrni

namíst

40. alles, was für die Gemeinde vor dem Zelte
des Zeugnisses zu thun ist, besorgen
zřizování

1000: cele společenost'

Por cele společenost'

XX

m. 89.

Wielkości - multitudo

wielkośc

Dokąd wyślikowz na górze szewore porzeziwko
 mnye? BZ Num. 14, 27. ~~Hayzes y Sarau padlaota~~
 uagfe na zemyc poreda woz wyelkowsz dyuow
 Israelskiz, b. 14, 5. ~~W wyelkowsz wozow uweh~~
 w zepchalem b. IV Reg. 19, 23. ~~Padali gy Hayzerowi~~
~~y Saranowi y wozitacy wyelkowi b. Num. 15, 33.~~

(multitudo)

8013

Wn: dokąd ze te te gromada mnye pniewko
 mnye?

Wielkosi - multitudo

n. 89.
wielkość

Zapamiętaj sobie ucięcia tego wyeklowa, czeleca
officerowa w godzinie 132 Nica. 15, 24. Aby był
~~wyeklowa i ucięcia i ucięcia w godzinie 19, 9.~~

(multitudo)

1000: zapomnia tego ucięcia zgrupowanie
Wu: zapomnia ucięcia ucięcia 3318

Wielkość

m. sg.
wielkość

Gdzieś w wyedrze wódz skali (kg.
z skaty), pyz bódze wnitka wyelkocz
y dobittki gey

(omnis multitudo et iumenta eius)

BZ Num 20,8

Wn: bódze pito zgromadzenie i bydto jego
1000: dai pic ludowi over jego bydtu.

* *
Wielkość

ol. sq.
wielikości

Należeli człowieka zbierającego
drwa w drewno robotni i podali go
Mojżeszowi i Aaronowi i wszystkim
wielkości
(universae multitudini)

BZ Num 15, 33

du: wypluwać zromadzić
1000: zromadzić

+++
Wielkość

d. 19.
wielkości

Movil jest ko chore y wzeły
wyzłkoscı

(ad omnem multitudinem)

BZ Num 16,5

Wu: do wyzłskiego mnoštwa
1000 i wyzłskıch jęz stromıkow

Mielkość

g. og.
wielkości

Spadną ziwo do *pyekal
zarwczeni z zemye y szynnyf
s *porzotko wyelikosci

(de medic multitudinis)

BZ Num 16, 33

Wu: rziest' a posnodku zgrupadzeni
1000: tel zankupki sporod spoterusici

XX
Wielkość

d. sg
wielkości

Ale syczerze męsz cisty popyol krowi
y pospye gy przed stany na przecissem
myeszo, aby bil, wyelkości synow
israelskich w strozφ y. k wodze kropyony
(ut sint multitudini filiorum)

B2 Num 19, 9

Wn: aby byl zromadzenie synow

1000: aby dla zromadzenia Izraela byl melchor

XX

i. 19.

Wielkość

wielkością

masa

Obmył paucę koze doch wielkiego myśla
cłonozelka, iurebi bil nad wyelikosza
to to

(quisit super multitudinem horae)

BZ Num 27, 16

1000: uterous do kierowanis ty spomiedze
Wu: nad tem zgromadzeniu

~~gry~~
wielkości

Wielkość

Wesmi Forwe, syna Nonnowa, ... a
włosz man rdkk wof, ienze stanye
pued Cleararem kaplanem y wozey
wielkości

B2 Num 27, 19

(qui stabit coram Cleararo sacerdote et omni
multitudine)

Wu: pued... kaplanem i pmede wryptkiem miwobten
1000: med ... case cprnna dvehu

Wielkość

m. 19.
wielkość

~~Wielkość~~

Virroscop yst ze drzwi domu otira gego
a kamieniem. yst obrzocad wyllkosc
myasta tego, y vmrze

(lapidibus obruent viri civitatis illius)

B2 Deut 22, 21

2000)

Wn: stuka, je miewi miasto onego

XXX

i. sq.
wielkości

Wielkość

Wszedł Moysesz przede y reise k
nyemu przed wszystkimi wielkosciami
synow izraelskich

(coram omni Israel)

B2 Deut 31.7

Wu: przed wszystkim Izraelom
1000: me ocrach celeo Israela.

XXX

Wielkość

n. sq.

wielkość

Wstaw Forve y wzitka wyelikosaz
bojownikow s nim chuzpdez wnicz
ko Hay

(omnis exercitus bellatorum)

B2 Jos 8, 3

Wn. wyobho wojsho walesnikow
1000: 2 celny ludem wojennym

Wielkość

m. 87.
wielkość

Tedi Forwé y wzystka wyelikość
israelska poruszili syf z myasta
a. množetvi

(omnis Israel)

B2 Jos 8, 15

Wu: wripteł Israel

Wielkość

n. 89.
mali'kość

Tu we istimech stoeh 'keycch tak
nyd wzmozily, yze gich wyelykosc
nyd mogla zlyrona bicz
(ut dinumerari eorum non posset
exercitus)

St. Jac. in II 2 Hum, gromedo 32 Judith 5, 9

Wielkość

? tłum. gromada

n. 19.
wielkość

Meyere na tem dorzisz, ze wazitka
wyelkosc wyatich gest a u nich gest pan

(sufficiat vobis quia
omnis multitudo sanctorum est, et in ipsis
est dominus)
BZ Num 16, 3

cus: wšeko množství svatých.

nu: výsledek lidí svatých jest...

ooo: sdy cele společenství, když se sjednotí

Wielkość.

ar. sg.
wielkość

Prze wielkość małego.

1440 R. ~~XIV~~ 242.

Wielkość

m. 80.
Wielkość

~~Wielkość~~

ⁿ
pondus ryelkoser
med
fol. XV, R. XXV, 151.

~~Pat. I 475, k. 27.~~

1. waga, ciężar

2. ilość, masa

3. waimość, znaczenie,
doniosłość

~~Brückner Kaz. 3.~~

~~... Rozpr. 25, str. 151~~

~~pelowa w XV~~

817

xx y Wielkość = multitudo

n. wy.
wielkość

Siderea multitudo - rosmaytha wyekosze
1/2 XV Tab. 515.
med.

Wielkość

1. 29.
wielkością

grozna, wielkością

~~Act. III. 490. ca. 1455.~~

ca. 1455. JA. 14. 490.

?

ar. w.
wielkość

Wielkość -

~~Zgroszyłam ^{na,} ^v ^{130 t} ~~grzechy mojemu ^{na} ^v ^{130 t}~~~~

~~grzechy mojemu ^{na} ^v ^{130 t}~~

 wyekoser, genre mocren jest y swyan the gy.
 mya, yego} 25.

rac. JA X

1006

Wielkomyślny magnanimus

magnanimus, ... wielkomyślny;
wiele o sobie dzierżący

ca 1500 Err. How 120

Wielkomyślny

rozumny, mający o sobie lepsze mniemanie
bardy, dumny, wiele o sobie myślący

Wielkova v. Wilkova

Hielkowa

inter... Paulum Colacrek ab una et Paulum,
Swyaszek, ... , Martinum et pueros Hielkowie

1466 Wolff Lap. 59

Wilkur
(e)

Quilibet illorum... testatus est..., quod... Johan-
nes... vita defunctus fecit testamentum
suum iuxta cedulam iudicio oblatam
et dominorum consulum consensione
sancitum est alias wilkur

1497 Crae Art. nr 1289

Wielkur

Wielkury (!) (civitas tercia / 1446) R. XVI, 343.
XV p. p. v.

cf. Wielkierz

Willkür, wilkierz.

Wielm of Wetm

Wielmi = (vehementer)

Bo Bogowe moerzi zeme welmi sp se wzesely fl. 46, 9,
sim. Put

W in bantno wyuziszen

Wielmi

Tedi Isaac * byoknye syf
a gynyne syf wyełny dzyu-
war (expairt Isaac stupore wehemer-
ti, et... adminans ait) B 2 Gen 27.33

W abkt ny Isaac wimmieniem wllim
a diunjet ny nert

Wielmi

- Panye borie, inprobeny myft s
npku bröta mego ..., boz syft
wielmyz gego bozft
(valde)

• BZ Gen 32, 11

Wielmi = nimis

Stego Afrodosjus wielmi sie leknie [ex
hoc Afrodosius nimis obstupescit] Rozm.

93.

Wielmi

Tak aby brat twój wielmi
sposob dyt od twoj oow nje
mogł odyc

B2 Dent 25,3

(ne foede ~~the~~ lacenatus)

W skarsknie ponedawny

Wielmi

Tedi syp wyelmy roznyewal

Saul (inatus incunctia Saul)

BZ I Reg. 19.21

Wielmi

Bosmi wyelmyt z gressity
w key to secri

BZ I Esdr 10, 13

(vehementer)

Wielmi

Wyelmyj syf wraduge (in
aspectu tuo gaudelit)

BZ Tob 11, 8

Wielmi

Wielmi Ostalem (popr. z: wstatem) - oppido
lassus sum.

~~1470 Mamlub 11~~

ca 1470 Mamlub 12

(Uren 25,30)

B2

Wielmi

Miał o nich wielką- pieczę... jest je
wielmi uroc. t Rozm. 85.

Wielmi = (nimid)

Ya pak wmerzyl gorn ^{<nie>} ~~z mirtam: de~~ velmy ^{v Fl. 115, 1,}
nim. Rut

W porison jertem lantus

Wielmi

stregla gest durra moys. sus-
deertu[5] twogych y mylowals ge
welny (vehementer)

Fl 118, 167, rim. Pit

W bandes

Wielmi

Wzrosty syf wrota mrowy
wielmi (valde)

BZ Gen 20, 8,

mm. ib. Ex 14, 10 valde

bozety! ne wrota

Wilmi.

Tedi suyo gest Jacob vbal
wyeiny (valde)

BZ Gen 32,7

Wielmi -

Nyewjesery obraasz ient iako osnyowi miers

Pneto baacr sye wielmy -

~~(Bibl Nam. 1873. III. Frag. Glog-jacs.~~

~~1/2 XV~~) Gloger

Wielmi

Sch (w) ably \neq y ϕ genua uylmy
(.lowoverint eam apud illum)

B2 Gen 12, 15

Wielmi

Rosplodzt czysty wielmi (vehementer nimis)

B2 Gen 17. 2, nim.
ib. ~~17. 15.~~ 17 20. ~~17. 8~~
o valde valde
47. 27
nimis

Wielmi

b

c

Dufar vzelny pp. xv, R. xvi, 347 przyspiewal vzelny
xconim. b. 349.

Wielmi

Zmouil si u bozi slava uelmy znapnemista Wic. br 4.

Wielmi = (multum)

✓ Czryrpedcy y welmy | myloscedny Fl. 144, 8, sim. Put

Lotoceny y myloscedny gospodryn,

Mielni

Haut cum eo discipuli eius et turba

(velmi velka { Luc 7, 11)

copiosa) R. KRIV, 75.

XVIII

~~Gay m. 129⁴ k. 67⁴~~

Dr. Kaz. Sm. I 38

Rozpr. 2⁴ str. 75 pocz. w. XV

Luc 7, 11

1555

Nielwi-(valde) nimis

Ubi gest. Nazareth usque uelut uelut... prae
coram ludem Bk. 11, 3. Perplacit et uelut uelut. Gem. 2

Ubi haec uelut uelut uelut uelut uelut uelut. Neh. 2, 2.

Officium uelut uelut uelut uelut uelut uelut. Ex. 35, 21.

Uelut mala uelut uelut uelut uelut uelut uelut. Ex. 14, 24.

Præter uelut uelut uelut uelut uelut uelut uelut. Ex. 10, 16.

(magnus uelut)

3320

Wielmi

Wydrzyje wyelmy wyetyke

dryny. bore (magnolia domini)

B 2 Ex 14, 13

Wielmi

(st)

~~Lat~~ al ogó zeal gnyer wysolmy wyelyk.
nad byndem (ira magnaf. walde)

172 ? Mad. 1.67

Wielmi

Stalkaer szed ranc wielmy dywna: panna dywa poradyla
prosse msicy strady czelestney R. XIX, 76.

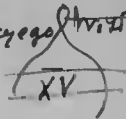
Wielmi

1

Alc necz myedry namy gyeeth nemala, przetho
ysze myloser gyeeth w szolyc wyelmy drywona.
1447-1462 Zab. 544.

Wielui

Arrestu nyc ~~Wielui~~ Wielui wielokrotnego ~~Arrest. Nr. 2197.~~
u

[statura processus medialis]

XV med. dent

Wielki

Pausa ~~Wielki~~ Wielki.
Wielki

1453 R. ~~XXV~~ ~~211~~. 211.

Wielmi

Bil gest wyelmy v bogaty
w zloto a w srebro

v(valde)

B 2 Gen 13, 2,
nim. ob. 27, 15
+ valde

Wielmi

pryjmist.

Gemusz. to pan bog wielki:

Nye uwarz syp to wielmy pre -

cyjono vo nym (asperum)

B2 Gen 21, 12

Wielmi

et on wyelmy nad przyzwolył
(acquiescit placito)

B2 Gen 29, 28

Wielmi

Toce ma $\nu_{\text{C}=\text{O}}$ (po $\nu_{\text{C}=\text{O}}$) $\nu_{\text{C}-\text{O}}$
duze nad tymi polnymi ..., moze
wielmi przeszyty

(valde)

B2 Ex 9.3

Wielmi

Wgryzdzę od fferacone wyelmy
gryzuyen (inatus nimis)

BZ Ex 11,9

Wielmi

Udisez bil Moysesz syczytqubł

włkł na more, idył ge pan
wzonym wyatna wyelmy mag-
lega (vento vehementi)

BZ Ex 14, 21

Wielmi

Nye muzly pyoz wod z Manath
p.neto yse bily welmy gorkye
(amarae)

BZ Ex 15, 23

Wielmi

(pro zemysa)

Zemysa, ktorosmi obesly
wielmi dobra iest (walde
kawa est)

BZ Num 14,7

Wielmi

Udysrem usnal ... plasoz cir-
voni velmy dobry ... pozpdalem
tego y wzpi

BZ Jos 7, 21

vC valde bonum

Wielmi

Wielmi idonea oratio = optima propositio

~~Handl.~~

Manusk. 84

ca 1470

~~MPKJ. V. 135~~

(respondens omnis populus ait:
optima propositio III Reg 18,24)

W bandro delere podanie

III Reg. XVIII 124

B 2 o

Wielmi

Bil zaiste wjelmy ufdwi

(valde sapiens)

B 2. I Par 15, 22

Wielmi

superb.!

A rajste gdisz wyelmy mala byzba
mizla / Synskich, poddal pan w gich
wce myztyronf wyelykosc
(permodicus venisset numerus)

BZ II Par 24, 24

Wielmi

Bile wyelmy iasnego wernie-
nye (eleganti aspectu nimis)

BZ Judith 8, 7

wielmi

(~~Dr. Poliacarus~~)

~~wsrzał / celoweyka nagyeego,
przyrodzenia nycayesrcryego, obrasna
yelmany skaradego, lokthosxa
przepaszanego~~

de marte w.
~~WPKJ.T. 181, 27.~~

~~Dyal. o smieni 27~~

~~Wielmi~~
wielmi

Zam obrzymy pomosci...

Pampsona ryelmy mocrnego

y Tyethrycha abrymskyczego

MPK J. I. 188, 235.

~~Pl. 233 235~~

de morte w.

Wielmi

~~Wielmi~~

Wielmi swyatte = in proclavis

~~Wielmi~~

ca 147Q

Manus Lib 127

(funes ceciderunt mihi) in proclavis
Psalm 15, 6.

~~XIV~~

Ps. XIV 15, 6 szumny przysiędły mi nie orobliwy

Wielmi

Panna, ładna ucyelny mloda, yuzn prawyła o the bogu. R. ux, sb.

xv p. yuzn

atru - i b.

wielmi

Poszedrovyenye tho yesth pyrove,
od angyola vyelmy myle

2. pol. XV G. X^{IV} I, 147.

Wielmi

Weszy na oblyce yasne, na oblyce
wychmy szlothkye ca 1500 ~~km J NWV 15~~
Pisni Wlad 177

Wielmi

Przyrabi tu jednej jaskini wielmi cien-
mej a głębokiej Aom. 82.

Wielmi .

Brwi miał wielmi & prame . a nadobne
Rdm. 149.

Wielmi = bene

Vargi... nie byty słu [i]e si'ny ale
byty wielmi rzyste [non fuerunt livida
... sed erant bene munda] Rom. 157.

Wielmi

Jego wrytki drzazga... sz... wielmi wdziężna
pospolstwo Rom. 584.

Wielmi

Moje nas zbawiciel był wielmi śmierny

Rom. 625.

gest geye /25/ y zageyey
 pyenyadze /26/ kupyone
 czo ge ona prz/27/ynyosz-
 la kszwemv ma/28/zowy y
 tho ona chce /29/ dokona-
 cz schaszadyv/30/ szyedm-
 yą y stako wyel/31/mydob-
 rymy ludzmy /32/ czosz
 gey gych bandze /33/ trze-
 ba ku prawu ytesz /1/ Rze-
 kla aby gey wszda/2/no a-
 le gey lysty szgorza/3/ly
 y pytala acz ona nye /4/
 gest blysza

ku dokonanyv nyszly by yą
 kto mogli od szandzycz

OrtOssol 61,1,w.24-33 -
 61,2,w.1-4

v/lep. i spawidly

Wielki A. Wielki

Wielmi

v. ant. thec 79: bawro Tor O

Wielmi

Wydrata syf genu mala
wzelnny chwylo Vpre wyetykt
myloszer

B.2 Gen 29, 20

V (panci dies)

Wielmi

Posyl syf preta a lpdz mozen
wyelmi (valde)

B 2 Jos 1,7

Wielmi

A też tu mienia, kiedy sie oblekł wswą suknię sniego (!)
i stał tako, oni rzuciwszy sie i schwacili sniego suknię
i przynieśli natychmiast jedno odzienie czyrwonej pa-
włoki sprostne (828) wielmi a stare. Rozm. 827—828.

~~a b c c d e f g h c h i j k l m n o p r s s t u w z z z~~

Hielmi.

Repeticio 4. ~~w czwartej nazyszkanye;~~

~~Nazyszkanye thego szvyatha~~

~~Przeszovocz szvego zyvotha~~

Panna vyelmy szvyatha, R, XXV, 210.

¹⁴⁵³
~~Br. Dr zab jez pol Popr t 25~~

~~s 210 Psu. Hous bokietajcaunsi~~

4

verte!

Czwarta: swego —

śkrzys. twego, święta — śkrzys. krasna.

Wielmi

szel.

Wzrost cyklyf tuste a wielmy
dobre (optimum)

B2 Gen 18, 7

superl.

Wielmi

Wyzedresz je a ssadzysz na go-
rze dzedydstwa twego, w wyeliny
twandem prelitare twem (firmissi-
simo habitaculo tuo)

B2 Ex 15, 17

Wielmi

super

Officerowaly miszlyf uzielny
gotowoffva melozzuff pyruwe
wodi panu

B2 Ex 35, 21

V (mente promptissima)

Wielmi -

Thysz my vjelmy srwyalky, a ya pre,
oryw shobye lycha now. 124.

1007

Wielmi

Thedy welmy ranof
(valde maie una sablatorum ve-
niunt ad monumentum)

ca 1425 EW K Reg 43 (Marc 16, 2)

Welui

slip perensio

Welui dryono utralay = mirono modo mansuetus | 1434 |
R. KKIV, 350.

Wielmi

Alle geht zu neer wyelmi blisk
[show] w osrech turich

BZ Dent 30, 14
(sed iuxta te est sermo valde)

Wielmi

In istis verbis considerare debemus
in Christo^o benignam vyelmy laskave
inter nos et deum patrem mediacionem

1456 ZabUPozn 106

~~XXXXXXXXXX~~

wielmi

~~Mayster~~ ~~respondit.~~

²Mythra ~~premo~~ wyjelmy
ye
skromnize

~~De morte prof. Nehring~~

~~Altph. Sprdenkm. 285~~

~~Pl. o. sm. 89~~

MAKJ. I. 183, 89.

de morte w.

Nielmi

Nielmy yawne = solusro hirus (in oculis solis hupis)

1471 ^{Mam Kol 72}
~~MPK J. V. 39~~

(dormiet cum uxoribus tuis in
oculis solis huius II Reg 12, 11)

W hēdne met e ionanni turemī prest ary.
B2 o ma stōria tēgo

Wielmi

XV p. part

Mowyl se nya velmi samyernye R. XIX, 57.

Wielmi

To istne mile drecie wroci się do do-
mu a ra niem tłuszcza how naśladowie
wielika... chodząc s niem wielmi o'miernie
[et magna mansuetudine secum ambu-
lantes] Rom. 139.

V 104

Wielmi

Apostoly cyało wzywały, a wielmi
szło thko spiewaly ca 4500 ~~Pr. J. W. V. 13~~
Piesni Wlad 176

Wielmi

Annas polecił mi tego Jesucrista swym
slugam, aby ji bardzo trudno i wielmi przy-
kro męczyli Rom. 700.

Wielmi

Marja dziewice święta, nie uduńczaj się
tako wielmi smętkiem Rom. 37.

Wielmi

Rychło wyelomy szycze szebrały uszytchcy
szycaczcy repositoly ca 1500 ~~Sm J NW v 12~~
Piesniwlad 175

Wielmi

Balem syf. wjelmy barzo (wielde
oc nimis)

B 2 Neh 2, 2

Wielmi

A uszlysaw Tylat slowa szlugy szwoy zyony
baal szye barro welmy 2.p. XV Rom. Pam. 475

Wielmi barro = valde

A smęciwszy sie wielmi barro, porzą? jeden
na drugiego mowić, rekaz, a ratim ja
gospodnie? [et contristati valde, coeperunt
singuli dicere: Numquid ego sum, Domine?]

Rom. 548.

Matt 26, 22

Wielmi

83, r

Wielmi ubode - pauperime

42^{xv} s^{xy} r 261

Ipse (sc. Jesus) ... tam humiliter, tam
pauperime, wielmi ubode, dignatus est
... nesci

Wielmi

super.

Kaszt tobye wielmy ~~to~~
bryno nosce (faciam te crescere
vehementissime)

BZ Gen 17,6

W naszym, re je wimmoye kastro milce

Wielmi

potem sprzedre wielmy nyrey

~~Arch. III. 500, op. e. 1416,~~

siota n. 42

~~Plata~~

~~C. 1410. JA. 14. 500.~~

Wielmi

~~Isrem tego męstwa ukieruje się -~~
~~lyotko of wielmy wyfczej^v bi bil~~
iadd lypd lypytca swich mępnym
iaczol B Z I Rep 14, 30
V(męgi)

W' daleko męcej

Wielmi

Q

2

Przez twoje długie i wielmi dalyekie ode
mnie, myly, [K]alozes wyelka y boles[er] mam
w swozym szercu nymie. 1447-1462 Lab. 544.

Wielmi - valde

[...]
<Kye to> yest yedwa - <bywa> s phoban^{o2}
kont - <y> wielmy drogys

[...]
Tertium vestimentum sicut seri-
um quod sit^{de} vermibus, quod videtur
valde charum

in xv mny. v, 426/7.

Wielmi

Habuit dolorem amarissime et vberime,
vyelmy gorzką a opl^wycze flendo 1456

ZabUPozn 116

Wielmi

tot

Croasrj słowa wielmi prassr.

na f. c. 1420 R. XIV, 81.

~~zag. nr. 1297 k. 9.~~

Br. Kar. s. r. w. I. 44.

Rozpr. 24 str. 81 pocz. w. XV

2260

Kielmi.

assy ~~XXXXXX~~ Xewstwo (ekt
bowa) a volmy Xawanna (vob =
sees)

XV report R. XXV, 2 b 5.

Wielmi

2

Jasne rysalo jako szluncze
wsiato s grobu wyelmy moenye
ca 1500 ~~Spis IV V VI VII~~ Piesni Vtsed 176

Wielmi

Barro aut wielmy opida i. (³⁵ II Par ~~28~~, 23)
(var. kal.: barso)

(educite me de proelio, quia oppido
vulneratus sum II Par 35, 23)

ca 1470 Mam 1, 100, ~~sim. Mam 1~~

ub

B2: nanyon

Wielmożstwo

Wielmożstwo = magnificentia, majestas

Bo powierono iest wielmożstwo ^{na melosa} twoje Fl. 8, 2 (magnificentia).

Rożmnosil iest wielmożstwo twoje Fl. 70, 23.

Bog wielmożstwa zaognmal iest Fl. 28, 3 (Dax majestatis)

(magnificentia,

V Kul: wyelmożstwo)

Wielmošteno

Bog wielmošteno razgromel
cest

Fl 28,3

(maiestatis,

Put: wielmoštena).

Wielmoństwo

<nad>

Dajcie sławę bogu Izrael,
wielmoństwu (Psł: *wielmoństwo)
i jego a cesar iego w obłocach

1 (magnificentis) · Fl 67,37

Wielmoście

Formosil is wielmoście
twoje

(magnificentiam, Fl 70, 23
Put: wielmoście)

Wielmošteno

(mucistatis, Rui: wjelmostno)

Błogosławione ym^o wielmošteno
iego na weki y napelnou- lpdre
wielmošteno (Rui: wjelmostno)

iego wselika zema

Fl 71.20

Wielmoństwo

Wielmoństwo

[S]wyrzuczonego boga laska, gęszce n[...—]tka
wielmoństwo swej syli* pokropł. XIV Pocz. 232
Ex.
(0—)

Nielmnostwo - majetkas

(miejscowość)

Wzrostki ludzie, a są widzieli w ogólnym gęsto woye BZ Num. 14, 28.

... nieposłowny są lihi glosso mego

8021

Wielmostwo of.

Wielmostwo

~~Wielmoztwo of. Wielmoztwo.~~

Wielmożność = maiestas

Wielmożność maiestas. 1429 Act. Lubl. T.

cf. Wielmożność

Wielmożstwo of.

Wielmożstwo

wielomnośny
Wielmo ~~M W~~

wielomnośny magnarius *

1437 | Wisl. №228 s. 88

Męz magnarius apud Apul. pro magno ne-
gotiatione ponitur.
De Gange magnarius negotiator, qui merca-
monit omnis generis in

KATAL REKOP. Bibl. Jag solidum ~~vendit~~

№ 228 Isnàcensis, r 1437

558

Wielmożność of.

Wielmożność

Wielkoźęczny - magniloquus.

Zgładzy gospodarza - wszelkie wargy bywe y
y & z y & wielkoźęczny *Pat. 11, 3*
(magniloquam

1 Fl: wielkie wargy wielkoźęczny)

Stoi in. chępliny, pyromy

1000 żyłki podchupny do wzniesienia mowy
W: kładnie mowca

Pał

z. ?

Wielmostus
Spawedz y crassa w obremu iego,
Swoptosci (magnificentis

✓ y Welmostus (put: wyelmost-
nosca) w swoptosci iego

7295,6

Wielmoztwo

Wielmoztwo = magnificentia, majestas

Ale Derczowa y synowa y dŕcha swŕtego gedno gest
bosstwo... wekŕge wielmoztwo Fl. Ath. 6 (majestas)
~~Swŕtostwi y wielmoztwa w swŕtostwi iego~~
~~Fl. 95, 6 (sanctimonia et magnificentia in~~
~~sanctificatione ejus).~~

(Pŕt. wielmoztwo)

MW 109a wielmoztwo

Wieluśtwo - magnificenza

Pro
Dowozono iest Wieluśtwo³stwo³stwo ma-
nyebyoa put. 8, 2.

(magnificentia,
Лтл: welmnostrwo)

~~Put!~~

J. L.

Wielmostwo - majestas
Boj wyelmostwa

Łaguzylia 28.3.

(majestatis,

Fl. wielmostwa)

cf. Wielmostwo

~~Puld~~

~~28.3. 58~~

Wielmoſtus

Rozmnożył yeſ wielmoſtus

twoje

(magnificentiam,
VFl: wielmoſztus)

Jul 70, 23

Wielmoście

Blogosławiono ymyę wielmoście
(^{maiestatis,} Fl: wielmoście) yęgo na ujęty

y napelniono będre wielmoście^{na}
(^{maiestatis,} Fl: wielmoście) yęgo ušelka

uęmyę

Put 7 1,20

Wielmoŝtwo

Non auferetur sceptrum, vel moŝtwo, de Juda
(Gen 49, 10).

W nie będzie wzięty sceptr. od Judy

1421 Sl Jag 97

Wielmostwo

Dajemy swathey chwale Thwey albo
szwyathlemu wyelmoschthw sz Thwich
darow... obyatho czysto (offerimus
praeclarae maiestati tuae de tuis donis.
hostiam puram)

1426 Msza ^{IV} 4^A. 315

dostojnoszy, wyelebnoszy & III
XIV.VII: wyelybnoszy & VI wyelebnoszy, wyelybnoszy
szwofoszczi & VII, VIII XII.IX: wyelebnoszy

Kielmostwo

Bose kazy ty dary przemyślar...
 na nawyroschny altar thwoy przed
 obliczym hoseneky chwali albo
 wyelmoschtkwa & towego (Deus
in sube haec perforii... in sublimis altare
 tuum in conspectu divinae maiestatis
 tuae)

1426 Insa & ^{IV} 375

dali 7, 7 I, VII
 (Chwaly) ~~7, 7 I, VII~~
~~I, IV, VIII~~

moery 3, 6, 8 III, VI, VIII, XIV
 welebmoscry 7 & X, XII, XV

Wielmoście

Dayce wielmoście / bogu naszem

Pat Deut 4

V (magnificentiam Deut 32, 3)

BZ : wyeklenosze

Man Kol 53: "

Man dub 53. wyeklenosze

Wielmożenstwo

Wielmożenstwo = majestatem ^{B1} ~~1471~~ ~~1477~~ ~~V. 28.~~
ca 1470 Main Lub

(war. ksh.: wielmoższy)

48

(ecce ostendit nobis dominus deus
noster maiestatem et magnitudi-
nem suam Deut 5, 24)

W. Deut 5, 24: majestat

cf. wielmożność ^{B1}

B2 o

Wielmożństwo

Ten jest, któremu się kłania
wrytko stworzenie i anieli rajscy
widzące wielmożństwo jego Pohn. 535.

Wielmożeństwo

O wrochność, gdzie jest wielmożeństwo
twoje? ... Zwolnicy uciekają, rżani i przyja-
ciele przeciwnicy! Rom. 660.

Wielmożnie - magnifice

Poręce gospodni, to

Wielmożny, wzięty f. d. J. G.

70: welyere

(magnifice f. d. J. 12,5)

SW

z uspeniale

W ts

1000 usnioste neary

Wielmożnie

Wielmożny = magnifice

ca 1470

~~MPKJ. V. 50~~

Manus 185

(cantate domino, quoniam magnifice fecit Is 12,5)

Is 12,5 : wielmożnie

Щелмозмова - magnificentia

Magnificencia - щелмозмова

1/2 XV Profil. IV 760.

Wielmożność

Wielmożności potencie
(cuius forti potentiae genus
curvantur omnia; caelestia,
terrestria inter potentur
subdita)

1444 RXXIII 301

Wielmożności

Wielmożność = potestas | 1444 | R. xxiii, 302. ~~Wielmożności~~
= ~~potencia~~ | ib. 301.

(sit des nostris decus et potestas)

cf. wielmożność

Wielmożności

wielmożności

XVred. 57th 1, 122 ~~122~~

Qui reformabit corpus humilitatis
nostre, configuratum corpori dani-
tatis sue, secundum operationem,
gl. i. e. potentiam operandi p[er] illu-
m[en]t[em] nostram, uelmożności
(Phil 3, 21)

Wielkoziarni - (majorkas)

Wielkoziarny zboża napelnyła dom BZ II par. 7, 1.

W dwustu parcia

5022

Wielmożność

Wielmożność = magnificentus

1471, ⁱⁿ Mann
Kal 48

~~B. wielmożności~~

(var. lub.: wielmożentus)

MPKJ, V, 28

(ecce ostendit vobis dominus deus
noster magnificentiam et magnitudi-
nem suam Deut 5, 24)

w. magnitat

Deut. V cf. Wielmożentus

Wielmożność.

Wielmożność

Ale o czystości i siłach i ducha swiętego jedność
jest bóstwo, równa chwala, pospolite ~~wieki~~ ←

M.W. 109. a.

Fl: ^{Pu}wekryge wielmożności
(caeterna miziestas Ath 6)

Wielmożność (magnificentia,
Chwała i krasa przed nym, wystoszcz
y wielmożności² w świątobory
yego fdu. 95,6.

Fd: wielmożność

~~Pr. 95,6~~

Wielmożność = decus

Gospodnie, ... bądź tobie wielmożności
cesarstwa wielkie wielmożności [decus et
imperium aeternae maiestatis] (Rom. 66
sit tibi)

V 68

Wielmożność

Porzucił to wspaniałe gresch-
ni przes (pro med) królew-
ską wielmożność, ma od-
powiedzieć

Jul 9

(coram regie maiestate)

Wielmożność

Teżadla ustanyamy, ysz gdy
nesra krolewska wielmożność
w ryemym katyżu ... wgesrdy
szędra ... ma przychoer

Jul 63

v (notnae regiae maiestati)

Oról 47: my s mym duorem krolew-
skym

Wielmożności - majestat

~~Nasza królewska wielmożność w dygnacji ka-~~
~~lyńskiej, węgierskiej, Sul. 63. / Polnebus Gest~~

Królewskiej wielmożności zapowiedzieć 71.

~~Przed królewską wielmożnością ma odpowiedzieć~~
~~dać 9.~~

(regiae maiestati)

poszyczacz.

/G/dysz vmysl szydowsky na to nastoły zawsz-
dy, aby krzeszczyanystwo nyetylko w wyerze ale y
w gymyenyv znyseczył a skazył, slvschne vstawycz,
aby daley szadny szyd krzeszczyanynowy w krolew-
stwye naschem swych pyenyadzy na zapysy abe na
lysty nye dawal, ale tylke na zaklad dostateczny
na dacz podlug swyczaya dawne dzerszanego.

/160/. Kasdy ma swego wolne poszywacz.

/G/dysz wszythka prawa zakasvya gwalty,
slvschne krolewskyey wyelmosnosczy sakazacz, aby

Wielmożności

Proszę Królewskiej Wysokości sery zakazać, aby
gadajki i wagny ludzie Jabro nie mają (d.) nigos
gwałtem brać Dzier. 65.

Wielmożność

3

Wye(l)możnosce magnificencia (Deut ² 38, 3)
(war. kal.: wyelebnosoz)

BZ wyelebnosca

(date magnificentiam des nostros
deut 32, 3)

ca 1470 Mam L (53, ~~sim. Mam~~^{ule})

Put: wyełmostwo

W wielmożności

Wielmożność
Wielmożność 'magnanimitas' etc

Septimo uicis est. R 795
cuius i.e.,

Magnanimitatis Wielmożności
c. 1500 R. XLVII, 973.

Stoi in. 1. wielmożności, dzielności, męstwa
2. łaski, pychy, dumy
J. wielmożności

Wielmożność

vide: Wielmożność 'magnanimitas'
c. 1500 R XLVII 373

Wielmożny (magnificatus es,
Anwalt czy będz, bo
~~to~~ Grozno wielmożny yes pub. 138, 13.

V Fl: grozne wylechany ges

Pub!

~~138. 13.~~

wielmożny - magnificus

Kto rozumie tobie,

wielmożny w ~~szkole~~ ~~szkole~~

Aoszczy & Par. No. 12

magnificus,

~~szkole~~

Fl. *wielkożnany ges Ex 15, 11)

BZ

Par!

~~Par. No. 12~~

Wielmożny -

Proszę bezmierny wielmożny dwójce
opłytkoscy wschego Dobrego, Now. 131.

aby mógł vlyczyc mój mje-
mser

(weso ergo immense largitatis
tuae abundantiam)

1008

Wielmożny

~~Dyplomant~~

Dyplomant (magnanimus) pp. xv R. xvi, 329. ~~Dyplomant~~
(magnificus) ib. ~~329~~.

Magnanimus genitor laudus,
tutor ipse corone

Wielmożny - serenissimus

Docz (pro)

(Tęż dąz prawa u sławona) ^{i osmycaione} poci wychoznie
xianza, that sub. 85

(per serenissimum principem)

Wielmożny

O. day tho yemu, wielky panyc, na prośba /^{ty} twego miłego spowiad-
nika Jarnoltha, biskupa y wielmożnego doctora 1454
Wilk. Nr. 385.

Wielmożny

1523. (727) Jako themv gwalthowj rok mynal okthorj namya
vyelmozny pyotr Szprasmowa Castellan liwsky zalowal thako
my bog pomozj etc. — (728) Jako ya tho wyem ysche themv
gwalthowj rok mynal okthorj vyełmoszny pyotr szprasmowa
Castellan lywsky naslachathnego Mykolaya szbrzunina zalowal.

1482 Zap Wawa nr 1523, rim. 16.

Wielmożny

V < i Baernetz >

1831. (741) Jakom ya szya vyethnala (abo vyethnal) y ros-
dzyelyla (vyeczmen !) rosdzalem Malem zaborovyem Sy < e > th-
lisky rolamy lassmy bormy lakamy do maczyerzyna Syvotha
przess (viros vestros) maszye (!) vansche (!) y ya prze mascha
Swego thoyesth anna S barbarum y Sroschvm¹ przess yethnacze
y dzyelcze przess vyelmoschne et dobrze vrodzone and < r > zeeya (!) ✓
Sradzeyevicze Castellana sochaczewskyego byernath (!) koszyrskyem
Sadzyem Sochaczewskyegem y Chrczonem kopythowskyem kthori
rosdzal dzyerzsedzecz (!) many (!) podesthem kop zaklathdu (!)
domaczyerzina Syvotha bor. (!) — Jakossny (!) my vyethnaly
y Rosdzyelyli anna sbbarbara y Sroschvgya² ynyenym (!) Ma(741^v)
ley (!) zaborovya rolamy < Sythlysky > lassy bormy aly do waczye-
rzina (!) Syvotha thakonam pomoszy bog podestem kop zacladu
przesmasche (p) Swoye. — Jakomy tho vyemy ysze ssya anna
vyethnala y rodzyelyna (!) Sbarbarum yszroschha² przestytho
yethnacze ut supra y przes masche Swoye. 1499 Zap Wana nr 1831

Niekmożny - fortis

Kto rowyem gest tobye w wyeknosznich, paucy? B2 Ek. 15, 11.

(in fortibus)

8523

W: między swawami

Wielmożny

Illustris regina aut magnifica, vel-
moszną, domina 1456 ZabUPozn 92

Wielmożny.

Przyjdźcie na wieść w wodzie
wasa wielmożna wieszko-
kowsz.

№. W. 53. a. - 53b.

Wielmożny
wielmożny pan 'magnas'.

magnas, wyelky albo wyelmożny pan

c. 1500 Erz. ~~Staw~~ 120

('magnet') pod Ran

1
Wilmosny

Heros deliciae humeris fulci-
tus in armis, magnificas,
vylmosny, gressus turba familiae
secuta suos, omine sub fausto
memore clare trophaea, Tartara
gens cecidit Marte felice suo

XV p. pr R XVI 329

Wielmożny

Sed dicit: Quare duxit eum in Jerusalem?

Quia erat civitas nobilis et famosa,

wyemoszne XV #, post. Eldem 49

Wielmożny - excelsus, magnificus

230

93a 15

Na wielmożnego należy wielmożne rzeczy
długość ~~z wyjątkiem~~: excelsum enim decet
magnifica agere et ardua tolerare

2 1/2 XV Kolum. 212.

amiel do Jezu - 1810, an

Wielmożny magnificus

2

magnificus, wielmożny

c. 1500 Erz. ~~Slaw~~ 120

wielmoŹstwo cf. wielmoŹstwo

Ицелуоѣцѣ magnificare

Ицелуоѣцѣ ^(magnificate) бога селуо

пѣт. 33, 3. Ицелуоѣцѣ бога евангел

сѣ нѣмѣ 125, 3.

Ил. веліаѣцѣ

пол!

33. 3.

Wielmożyci - magnificere

Wielmożny duszą moją paną mego

[Magnificat anima mea Dominum]

Luc 1, 46

XV. Mec. Dod. 31

(96a.)

MW 138 b: wyelli

EW Lam 289, R XLVII 357

31 Wnc 57 v: uwelley

Wielmożyc

Wielmożny, bogi, czyny, sz. myny

Put 125,3, sim. il.

(magnificavit dominus^{125,4} facere cum ~~eis~~)
A FL: welyanyl)

1000 wspomiale porty pit pan i nini.

W wielmożine (Pawł: wielkie, duwe) welyny uay-
nit pan 2 nini.

Wielmożyc of Wielmożyc

Wielogroch = M. Pisum sativum L. abo.
wyelogroch = quisquilla 1437 Rost.

n. 2760

Wie logroch

groch zw., p. sum set

Wie logroch quisequille

1460 Root nr 3704

sim, ca 1465 nb, nr

4540.

Wielogroch *Prunus sibirica* L.
groch zwyczajny

Quisquilla wielogroch

1472 Rost nr 849

WIELOGROCH

Psidium sabinum L.

Quisquilla wyelogroch

XV ex. G1Lek 68

Wie logroed

Pisum sativum L.
groed wykraijng.

* Wie logroed quisquilla ca 1500

Rest nr 5522

~~11~~
Wielogroch, u:

wielogroch cisara

PrFil.V, 9.

~~Liceum NK~~ (na margin)

~~Pr. in Str. p. Str. 9.~~

Brückn Prfil 5 9

w XV p. post

237

Wielokroś cf. Wielkokroś

Hielomoniemo - multiloquium

Yesthlyby kio ochh(!)

[Sye p]roznye... nye baxax prysyagal x yzadr
yaxyka smego albo x prathkosory
yakoz tho sye syaxstho prygadxa
w hielomonye

Yesthlyby klo ochh ^{Rea} 1484 ^{Rea} 717
roznye albo
nye baxacz prysyagal ..., yakoz tho
sye syaxstho prygadxa w hielomonye

nyv, tedy thaki v'onegor the dnye 12

~~vyeser~~ ma rozmyshlyci, co v'dryetal

V (in multiloquio)

Wieloróża = pl. *Althaea rosea*
vyelorosza = *Althaea* 1478 | Rost. n.
2014.

Vyelorosza *Althaea*
w 1500

malwa, *Althaea rosea* Cav.?

ROST. Symb. r. 1478

2014

Wienä $\frac{d}{r}$ Wienä

Wieloryb-cetus

X Skomil bog wieloribi BZ Gen. 1, 2A (cete gran-
die)

832A /

Wieloryb cetus

a) cetus, wieloryb

b) ceta, wieloryb

c. 1500 Ery. Stow 120

Wieloryb

v 267

Wieloryb = cetus | 1849 | Pl. XLIII, 280.

Cetus grandissimus gl. sic dictus piscis
wieloryb

Wieloryb
Wieloryb

tunna 'besche'

cum duabus tunnis piscium stakfisch et ~~et~~
welerib

1419 A.K.H. XI 410

Hem ad Bochnam per Kuszman cum
duabus tunnis piscium stakfisch
et welerib in curru quatuor equis
... XX grossos

Wielorybi = ceti

Jako był Jonasz w rybowie wielorybim
trzy dni i trzy noce, tak będzie syn człowie-
ki w sercu ziemi trzy dni i trzy noce
[sicut enim fuit Jonas in ventre ceti tri-
bus diebus et tribus noctibus, sic erit Filius
hominis in corde terrae tribus diebus et tri-
bus noctibus] Rom. 330.

Wielorybi

v. Nasienie

Siemię

Wielorybowy = ceti

Jako był Jonasz w brzuchu wielorybowem.
trzy dni a trzy noce [in ventre ceti tribus
diebus et tribus noctibus] Rom. 304.

in ventre ceti Mat 12, 40

Wielość - ^{velhe ilosi mnogo} multitudo

~~velosa~~ Quia caritas operit
multitudinem peccatorum ve
losa

veloscz

1438

I Petr 4, 8

R

XXII

355

1448 R XXV 165 wy(ę)loscz

wy(ę)loszcz

XV wed 5171

wielki

mnogoci

laska pokriwa wykleszcz albo wyklycosca albo

przeszlymosz grzechow

1449 R. XXV 165

I Petr 4,8

laska przykrywa

of. luso. wykleszcz, przeszlymosz - caritas operit
multitudine SK] 87

Laska pokriwa wykleszcz albo wyklycosca

albo przeszlymosz grzechow

(caritas operit multitudinem peccatorum I Petr 4,8) 1449 R XXV 165

Wielość - pluralitas, ^{numerosi} multiplicitas

Wstawyami, ~~ab~~ by wyłowier ludzi pze grzech idnego
sluzbi borey nye oddalyone Dni 5. Z wyłowier
~~sluzby roznayere shranayee bina widawane 24.~~

Wstawyami, abi interdich troydrenni
... nye Driozan ..., by wyelowisz^(pluralitas) Dni
nabornich pze grzech idnego...
sluzbi borey nye oddalyone

Dni 5: wiele

Wielosc.

gwie ~~ex~~ multiplikatste uchi um, Duet 11

Ysre z Wyclosci # sandry ... rozmagize ...
skazanyee biwa widawano ..., wstawjani

Sul 24

Duet 11 zisze rozmagize so_dze

wielość jako

Jako gymbienja wyelosa a czeri
tego swjata nabierze exini ljudi
nadzte a pischnie | tako potapje-
nje a wlostwo le skromne exini
wlozije duchem

$\frac{1}{2}$ XV R. XXII, 235.

XV mal RXXII 235

XII med. ~~Wielosc~~ wielosc. fot ø

multitudinis xy

wielosc fot. XV, R. XXV, 157.

XV und

~~polowa w XV~~

~~Brückner K. 157 w. 3.~~

~~Rechn. 25. str. 157~~

~~Tab. I. 47. b. 259.~~

1461

Wielowyoobrażony ^{wielowyoobrażenie}

wielowyoobrażonych, różnomażytych, wieloro-
nych łaski albo darów boszych. — multiformis
gracie dei SKJĪ 88

rp. petersb. wiele różnych różnomażytych albo
wielowyoobrażone łaski boże

1449 R. X̄XV 165

wielowobrazowy

multiformis, -e relol-
mentatny

wyśle roznych rozmaglych albo

wielowobrazowalasky toze

1449

R. XXV 165

1507: wielowobrazo-
nych

Unusquisque, sicut accepit gratiam
in alterutrum illam administran-

1 Feb 4, 10 tes, sicut boni dispensa-
tores multiformis gratiae dei

magis, uel postea
róznorodnej, rozmiany, wielokształtnej

Wielia = an. Silurii gladius

velza

= balena;

~~forica~~

1472 / Rost.

n. 1421.

Wielia xod. ' sum, Silurus glanis L.

Velza balene 1472 Rost n 1421

Wiem

u (bostwo kroka)

√ Joz uem uelike ————— tacy conego, Row. cr 34
iz iesc tacy smerne prisce... sina borego

Nalezly gy... u iastkach polozonego.

Wiem - enim

Bo se chwali gozestnik w step-
drach dusze swojej... Rzecz wem
'iest (dixit enim, Ps: bo rzecz) w sercu
swoim: Ne possion bds

Fl 9.27

Wiem - enim

Ti ies sam cool moy y bog moy...

Flawil ies wem (enim, Put: zba-
wyl wem yes) nas od vdrφotaiφ-
otide nas

Fl 43,9

loiem - enim

Wislusta bog y vsmerzi ie...#

Ne iest wem gim (non enim est
illis, Pat: bo gym nye yest) pře-
menene

Fl 54.22

by: bo nicman im odmiany

Wiem - enim

Kako postoygal yeden tystryach...?
Itza nye pneto, ybe bog gidh predal
ye?... Nye yest roem) bog nast yako
bogowye gidh (enim) Deut 32,31)

Put Deut 44,
sim. ib. Hab 27

Wiem = autem

✓ Tenże wem ułwie Plichta, nenaudy swojej duze
Jl. 10, 6. ~~Wiem w tymże przebiewan Jl. 21, 3.~~
~~Neprywarlowe wem wogt stawił w. 37, 20.~~

Gospodrin piba prawego y nemilosciwego. ✓
✓ (qui autem diligit, Put; alye yon myluje)

Wiem - autem

Bo iestm rzekl: Bichq nekedi nad-
westelili (sie) mne nepryaczetele
mogi... Nepryaczetele wem (autem)
mogi stiwu sz

Fl 37,20, sim. Put

Wiem - autem

Lubo bądź tobie, gospodnie, aby
wifargł me... Ja wiem (autem)
rzebrał iem y ubogi

Fl 39, 23, sim. Put

Wuj: ja lepsze jestem iebrał ubogi

Wiem - autem

Bosze moją, wolaczk bōdō przes
dzien... y w nocy... Ty wiem (autem)
w sōłtem przebiwasz

Fl 21, 3, sim. Put

wy: a ty mienkan

Wiem - autem

Słowo licze postawili są prze-
cisno mnie... Ti wem (autem),
gospodnie, skutuy (sie) nade mną

Fl 40, 11, sim. Put

Waż: ale ty, panie, smutaj się

loiem - autem

W tem poznal iesm, izk ies chozal
mne... Mne ioem (autem) prze
przezwinstwo przydl ies

Fl 40, 13, sim. Put

Wuj a mnie... przyjd

Wiem - enim .

Ręka twoja rozebrała iest lud
y wstąpiła iest ie (sc. o'ce naste)...
Itri wem (nec enim) w meotu swoo-
iem są osiedli. zemφ

Fl 43, 4, sim. Put

Wiem = enim

W grzeszech poczyła mi matka moja.

Owa wem prawdę myłował ges. ~~Wiem~~
~~z tagemże mądrości thurzej zjawyl ges.~~
~~znie~~ XIV Mac. Dod. Kart. Kridr.

Daley omiy me od lydioti moiey y od
grzedia mego ootisci me... Owa wem
(enim) prawdę myłował ies

Fl 50,7, sim. Pul. Kart. Kridr.
sim. Fl i Pul 53,4

Wij: oto howiem umisowiesz prawdę

Niem = enim

Wszaco

~~Przekł wem iest Jł. 9, 27. Zbawit iest wem nas Jł. 4, 9~~
~~Ne q iest wem gim przemienene Jł. 9, 22. Czo~~
~~wem mne iest na nebe? Jł. 7, 24. Boga poddana~~
~~bōdre duwa moia? Od nego wem/zbawene moie~~
Jł. 6, 1.

v (ab ipso enim. Rus: bo
od niego)

wij. bo od niego zbawienia moje

Wiem - enim

Trzymał iś rękę prawicę moją
y w woli twojej przewodził iś me...
Czeso wem/mne iest na nebe?
(enim)

Fl 72, 24, sim. Put

czyż bo ciz ja mam w niebie?

Wiem - vero

Rada obrad trajačotich zlye
obryadla mye... Ony wem (vero,
fl: zaprawdo) znamyenoswaly
y patrzyly na mye.

Put 21.19

koz: ; a oni przygotowali sie,

Wiem of. Ara, Araliwim, Bo, Wiedziei.
Hbowiem, Hwiem Hrawiem. Bolwim

Hwa. Hwo

Wieniawa

De clenodio Wenawa 1402. A.H.H. III, 290. In clipeo
bawola glowa, colee w nostrz et sawolane Wenawa
1416. A.H.H. III, 131. De clenodio Wenawy 1406. A.H.H. VIII, 466.

Wienawa

Wienyawa in campo aureo
deferens caput rambrinum,
ex cuius naribus pendet circulus.

dr $\frac{1}{2}$ $\overline{\text{XV}}$. D. Ing. Clen. 20.

Nienawa

Captus... fuit... per... militem
de domo Zubra glowa, alias

Pertina sive Wyemyawa...

1448 Dlug. Op. om. T. 587.

Hienyawa - clodium

Albertus .. suos testes nobiles .. produ-
xit .. duos de clodio matris Hienyawa
1446 Kozier. I nr 31.

Wieniawa

Qui caput barolinum cum colore in nero
in clippeo deferunt et proclamatio Wienawa

1414 AKGr. VIII ~~125~~ 125

Wieniawa

De... eleynodio dicto Venawy

1409 RJD. III nr 15

Wienawa

De claudis Venyana dicto secundum pro-
clamacionem dicto(s), caput bubali et in
ore annulam capitis deferentes

1411 AV. Gr. VIII a. ~~500~~ 108

Wieniawa

Genealogie Wyenawa pro signo caput bubali
deferentes

1412 Mies Her. XIV 115

Wieniawa

Fridericus III Romanorum imperator, pro
benemeritis et virtute in rebus bellicis
Raphaelis ... , caput buffali circulo
naribus adiuncto in campo caeruleo
habentibus, quae vulgari polonico
perstura alias Wyenyawa appellantur,
addit coronam auream ...

(1476) XVI p. pt. Mat. IV 3 Suppl. nr 1066

Wienie cf. Wianie

Wieniec serlum'

serlum, wyenyecz

ca 1500 Ex. ~~How~~ 120

G. Wieniec

Wienice

Wyenyery = ornabatur sertis / ~~XX~~ ^{med.} / R. XXIII, 269.

Vesta, dea, quia vestiebatur, id est
ornabatur herbis et sertis wyenyery

crinalia panthlykij alia wijenijere

~~Hor. 100. 100. 100. 100.~~

100. cel. 2 ~~100. 100. 100. 100.~~

Wieniec

Wieniec crinale

4

crinale, id est sertum ex rosis, ~~synkronit~~
ryenyecz

ca 1500 Etz. ~~Staw~~ 120

Wieniec

siter, ryenyca

ca 1500 Em. ~~Staw~~ 120

Winiac 'serlum'

Winiac

serlum, tkanka albo wyrycz

ca 1500 En. ~~Sic~~ 121

A gdyż był wto istne odzienie sprostne obleczon, po-
 jawszy go włodyki albo sługi Pilatowi i żydowscy
 i posadzili ji najednem stolcu a splotwszy koronę albo
wieniec tarnowy alboż, jako ini mienia, iże ta ko-
 rona (829) była uczyniona ściernia morskiego barzo
 kończatego i silno ostrego, jako chcą tego (!), iże
 wstawszy tę istną koronę na głowę miłemu panu na-
 szemu Jesucristowi i wcisnęli ją dwiema dragoma
 wgłowę tako silnie, iże ty istne ostry cinnie przeszły
 jego świętą głowę aże domozgu i oblał sie potem krwią
 zjego świętej głowy, a żydowie i słudzy Pilatowi po-
 częli mówić, naśmiewając sie jemu, rzekąc: Rozm.

Splothrosdy korony, albo wyenyest tarnowy
(coronam de spinis lat 27, 29)... y vorys-
naly ya, doyema drugoma (leg. drugoma)
v glava,

~~1428 D Kr VIII 130.~~

~~This cramer cramo v Medionovky krajyly~~

1428

Wieniec

Rozry, panno, kahanez, ohledawa kned wyneer,
gyessre-li ge czal. ~~###~~ XV tant.
p. pr.

Wieniec

Nob. Boguchna f. olim Stani de Sokolowo
citans nob. ^{ampere} Joh^o Petri de Sokolowo ff/ violencia
virginitatis alb. o wyenyerz

1488 ~~1488~~ Wars. 6, 245
Zupkp

Wieniec.

1688. (489) Jakom ya tNyeťwsyal Skrzyanky sřeczamy yey...
yako kopa any vycza (☉) poczestnego yey sbavyl anym yey Sbyl
anym yey Rany othworzoney zadal (tha) podluk posw Thako
my pomozi bog. — Jako ya tho vyem.

1495 Zap Wanz nr 1688

wieniec pocerstny 'enota, dnevichro, virginitas'

Wiemice Quia tu inequitando super domum
~~3862~~ ubi ipsa residebat sicut vidua
post mortem viri sui... in eadem villa
violenter percussisti illam atias
vibyles de temuta, criminale ipsius non
soluendo... Deo te citat pro virgini
late atias o vyenyecz 1498 AGZ. XVIII, 531

Archiwum bernardyńskie T. XVIII

Zap. sądów Przemyskich

R 1498. str 531.

535

Wieniec

Ifz to fwatczø^a) czfo Hanka za|lo
wala namaternø^b) poyego | braczø
wencza trzidzelzci | grziwen, tego
ymena ma|terna pofwem Braczø
nefz|dzil anigo ufzithca nyema

a) *Przyb. 10*: swatczso, materna.

b) *Piek. 1372*: Materna.

1409 Kościom nr 420

Wieniec

1016 Tako gym pomoz bog etc. yakotho |
fzwatczą yako gest dobeflawwa ne-
wy | nofla. zotczifzny gnewomiro-
wey fzweł | gey dąbrowy czterdzef-
czy grzywey fzy | rokych groflzÿ do
{zoffzoweÿ} Oflzowa [dla] za[wenez |

1418 Pau m 1016

Wiemiec

tv

~~de Jacobi...~~ Vreuptis ratione erinalis al. Ma vyenera
et Jacobum... fratrem ipsius Jagenera, liberum misit

Johannes... recognouit, quia... Jagenkam, uxorem de-
tri... de omnibus pecuniis et rebus per eam post
Petrum... v

1465 Stppp

~~Hotel~~ II № 3783

~~Krak 1465~~

~~1010~~

Wieniec

~~1484~~. quam partem olim Raphael
exemit a nobili Anna patris ipsius
Alexandri in triginti marcis, crinili
~~alio~~ royeneru
(leg. u. Wieniec)

~~1484 XV.~~

~~1484 XV.~~

1484 AGZ. XV. 219

Archiwum bernardyńskie. T. XV

Zap. sądów Lwowskich

R 1484. str 219.

245

Wieniec

Elizabeth... solvit pro crinili
triginta marcas ratione crina-
lis al. ra vyenyecz

1485 A67 XIX 307

Nieniec

Hedwigis... recognovit,

quia ei... Petrus... satisfecit pro crimine
alias 2a wyenyecz triginta marcas

1491 A 92 x̄v 289

sim. 1494 ib. 320

Wieniec

Anna... recognovit, quia... Johannes
sibi satisfacit pro crinili alias za weneor

1479 M^o LXIX 234

~~solvit pro crinili triginta marcas ratione
crinodis alias za wenyec~~

~~1185 fl. 307~~

Wieniec

Sertum venec2, ~~serto plet0~~

ca 1420 Wok Tryd nr 381

Hiemec crinile

~~Robert~~ Polacka... recognovit, quia ei satisfacit nobilis Fyedor... x pro crinili alias za wyenyeca, qui cessit ei post mortem mariti sui

1495 1992 XVIII 365

Wieniec

Katharina... recognovit, quia a... Adam...
recepit triginta marcas ratione criminalis vulga-
riter Myemcia. in quibus Katharina sortem...
viri sui tenuit

1492 1492 XIX 398

Wienieczerka

~~21 cum Rephabe de ~~Wienieczerka~~~~

22 Nicolaus custos curie ^{domini} dei palatini syradiculi
causa Katerinam de Crak. Wienieczerka
Crakovia

1420 Ziems Krak I

Ziems. Krak. Księga I rok 1420

748

Wienieczerka 1447 i 1488, Wienieczerka 1466 i 1467

Wienik - perizoma

W górze ornamentalna, zęsta naga, a w środku lysz-
cye fiksowe, wycynklasta sobie wycynk (Bz Gen. 3, 7.
(perizomata)

Sto przepaska

8626

Jang. farsuda, opaska
Czy: zastony. St: przepaska

Wianuy

443. Tako nam pomozi bog | (24) yfwan-
ti † iacoto fwaczimi yze nebila |
⟨n⟩ yyedna¹⁾ vmowa, kedi nagoffline
win|cencius Radzimski¹⁾ vano
f wldawal | fwey zene nemano fka-
zicz lifta wan|nego napnewach |

1400 Pan nr 443

Piek vī nr 42

^{Wienmy}
Wianny

Mater ^{ipsius} presentavit suam literam
resignac(i)onis seu donacionis
vlg. wanni per maternam

1403 Us 2 Pozn us 1315

Vienny

Yacom ya ne naveril wennegs listka
wiproawier Rogaly 1406 ^{at} K. B. I. n. 671. a

Wienny
Vianny

~~Literam redotalicij - wyani 1419 Paw. Sejm. nr. 98.~~

Quemadmodum domina Hedwigis, relicta Nicolai ... debuit ponere literam redotalicij, id est [↑]wyani contra Dobkonem, subdapiferum ... super primos terminos post festum Pasche 1419 PawSejm nr 98

Wieny

Yste nye podgól nye Pastek noey
tsche wyennego lista wtoctick,
yedy mu pyentdy doplacal za
wyekno dzyedint Zawysta

1410 Pyzd nr 3M

Wienny

2973. (261) Jakom[]ya lysthv wyennego maczyerze malgo-
rzacziney nyemam any go dzirsha anym gey vschkodzil wymyenv
gey maczerzisthem naborowye Jako trzidzesczi koopp polgro-
schkow Thako my pomozi etc.

1472 Zap Wanz nr 2973

Wien my
wian my

Tako [nam] {mý} pomozi bog ý fwan-
ti † | Jakom przitem bil. Jako paný
dorot | ka zaftawila Grzibno. fgeý
venim | listem. ýfgeý dobro woló.

Alii quinque in testimonium.

1413 Kościół no 482

Wienny
wianny

Tako nam pomozi bog ỳ fwātỳ | †
Jako pan Micolaỹ fwò dobrò |
wolò dal nam lỳfth wenny ka|tha-
rzinin. ỳf̃yegofz mỳ gỳ wolò |
flomily.

1415 Kóscian nr 536

Wieny list - literae dolalicri

~~Nye podgłt nye parck... wyennego lista wrocicko~~
~~1110 frick. 403.~~ Jaculo zapowiedzial w naszym
prawye list wyenny Marzgorzaczyn ^{z Gory} 1420 przyb. 14.
Pyrat nr 634

sim. ib. nr 635

Ysze pan

Wieriny
wieriny

Tako mý pomozi bog ýfwanta
Ewangella | Jakom bil pozlem. ot-
pana Andra|cha. dopana Niczka.
abýmu lifth | ten wroczil, czlzo
ýeft. lýft wenÿ | pane Oganczine,
a on. mu. mnó | wfkazał. wroczič
gÿ.

v (leg. abyrn mu)

Et alii quinque in testimonium.

1415 Koscian. nr 538

Wienny

List wienny = & ius dotaliti

[~~Lysth~~] wyenny (ac. list)

1472 Spr JNW. VIII 2, 27

Wienny

Wianny

Domina Katherina ... ostala sya^x wya mim
listem circa. jus suum 1418 Traw U nr

42

Wieny
Wianny

Quia pro uxore sua

Fideiussit litterarum dolalicis d. Wanny ~~(to list)~~

1420 f. Cras. 221.

Wieny
wiany

Jaco tho fwatczą² [[Jaco] ize³
[czffo] pani giwa|nowo⁴ ne dzerfzÿ⁵

v (pro Giwanowa)

ftim liftem [[wfdawnim] {wennim}⁶ |
niczff⁷ wancze⁸ nilÿ⁹ to¹⁰, czffo¹¹
ge małz wfdal | wfwe czafczÿ¹²

1420 Koscian^M 837

Hienny

~~Yake the swyadczo~~, yako pany Margorzatha

poloszyła list wyenny swey ranky v woyna

a ten list Jacek rapowzedzał myeszczański
prawem.

1420 Pyzdr nr 636

Wienny

Wienny list - listens dotalicii

~~Kedi na Jeline Laurencius Radymski vane medawar
swey zene, ne mano stearicz lista wannego na
pnenach 1400 prek. 14. Sidera dotalicii wyani
listh 1420 Paw. VII, No 1554. Circa literam suam
dotalicii, ^{id est} pri wyannem listh 1420 ^{is} No 2421.~~

~~(1790 VIII
no 1421)~~

no.

Predicta litera dotalicii, wyani listh,
matris ipsarum debet habere robur... fir-
mitatis

1420 Paw VII no 1554

cf. Wienny.

Asienny

Borzislawa, conthoratis Pauli...,
mansit circa literam suam dota-
licii, id est prozi wyannem lisozze

1421 T Paw VII nr 2421

Wianny

1183 Taco gym pomoz bog yako tho |
fwacza yako yest ~~wocezek~~ vo-
czech | Othuffkŷ Rofdzelon Swym
oczczem | ywfzal zadzal trzy Slady
zaoczczŷ | flznŷ yzamaczerzyflnŷ
awaczey Nycz | nedzerfzal. adaley
lyftem wanym | otcza negabał My-
mo trzy lata | — — —¹)

v (leg. z synym)

1424 Pom ur 1183

Wianny

1185 Takó gym pomoz | bog etc. yako to
fwaczą yako yest woczach | Othu-
flky Rofdzelon Swim oczczem
ywfal | zadzał trzy Slady zaoczczy-
fna yzama | czerzyfną awaczey
nicz nedzerfal. ada | ley liftem wa-
nym oczcza negabal My | mo trzy
lata | — — — 1)

1424 Pozu no 1185

Wianny

1215 yaco [Slap] Staniflaw Gowarzew-
fky wra | czyl Staniflawa Slapa
przeciwy Janowy | Comornyczke-
mu yze [~~fwey zony lift~~] yego | zona
fwatochna mala fwoy lift ftary |
vaⁿny *flomycz anowym yey liftem
mål | fwadacz przetpaⁿnem (!) sta-
rofta, | czogy mala nagowarzewe
ytemu yefcze trzech lath | ne

1425 Pozn nr 1215

Wianny

v (leg. z smow?)

2839. (248^v) Jacom ya spawlem smowi nyeymal lista wannego
pirwey dacz, nische wgimenye w-wansanya. — Jaco ya tho wem
Eze wlodek spawlem smowi nyeymal lista wannego pirwey dacz
nische wgimenye wwezanya.

1428 Zap Warsz nr 2839

Wianny

1073. (327) Jakom Ja any kthori brath moy Jan a pavel
nyewzanl lystha wyannego hod pawla zpowszyna a nym go kazal
dacz a ny kthori Brath moy Jacobovy Brathv(!).

1458 Zap Karsz nr 1073

Wianny

1328

(189v) Taco gym pomofz bog etc.
Jaco to | fwacza Jfze pana Janow
oczecz Canyeⁿ | fkego wfzal fyego
matka fto Cop grofchy | Sirokych
ywnofle tam | yaco lyft wyaⁿny |
omawya — — —

V<J>

1429 Pozn no 1328

Wienny
Wlanny

List wianny = ius dotalitiu

Lysth vyanni ius dotalicii

1440 Spr JNW. VIII 2, 27

Wieny
quas pecunias nobilis Petrus Hrvolkowyc
de Crisikow Olieu maritus Anastasie
in ipsius litera redotalicii ~~alias~~
wyennem^v lyszere inscripserat
1442 AGZ. XIV. 54
Arch. B. XIV.
v (leg. w wiennem)

Archiwum bernardyńskie. T. XIV

Zap. sądów Lwowskiich₃

R 1442. str 64.

104

Wianny

1609
Tako gým pomosz bog yfwanthy
krzisz Jako tho swatczimi Jfze
lyft | wfdawny panjey. katherziny
wyanny, que canit super medie-
tatem | advocacie in Pczewo, quam
literam nobilis Martinus, wlgariter
naganyl quia iuste, vulgariter spr-
wydyłwy de cancellaria domini ca-
pitanei exit — — —

1443 Poru w 1609

Wienny

1156. (877) Jako mnye pelka nyedal chovacz lystha lysta (!)
wyennego Malgorzaczyna nawroczenye.

1462 Zap. Wassa nr 1156 . 1157

Jako mnye Pelko... nye dal lystha wyen-
nego Hannina... ku schowaniv

1462 Zap. Wassa nr 1157
sim. ib. nr 1156

Wieny

✓ quod esset ultra

~~Litterarum dotalicii~~ ~~ma~~ ~~ab. wyenny~~
cofny bylo wyssey lystu wyennego mego.

1476 | AGZ. XV. 480

non plus teneo, nisi tantum mea litera dota-
licii ostendit et nemini recuso... mensura-
cionem... V.

Wienny

Gregorius ... additus de iure ... Bluchne ...
ad intromittendum in bona ... , que
sunt ultra litteram notarialiorem alias
wyenny... *Marusche*

1476 A 92 XV 481

Wienny

Pachne... inscribunt... iure dota-
licii vlg. wyennim. prawem villam
dictam Szukoio

eliscorphy EB

1445 ~~Zaphlutt~~ 282
Lub Ziemplp

Hienny

Jaco c2120 Jacusz dal Swāⁿto-
slawe tridziesci gruiwen, to sa
penāⁿdre wenne

1413 Pyzdr nr 3fo

Wianny

1510

Taco gym pomoz etc. Jaco to |
fwaczą Jfze pańy Margorzatha | ...
Nyemyerza Małka vynofla dzye |
wącz dzefzand grziwen grofchy |
fyrokych Sblifzicz ywnofla gye |
dolopuchowa ytam oftali vennich
pyenądy | — — —

1428 Pozu nr 1510

Wienny

25

~~678~~ ~~Hobil.~~ Kassothe . . . recognovit, quia
ei... ~~mobil.~~ Stanislaus . . . satisfecit pro
quindecim maras dotalicii ~~ab~~

Wojenne

1475

~~Arch. D. XVIII~~, 106
AGZ XVIII

Wienne

Archiwum bernardyńskie T. XVIII

Zap. sądów Przemyskich

R. 1475 str 106.

150

2. Wienny

(var. lat.: lopatka "vyedna")

Schedlaczka wyenna \checkmark ventilabrum

~~1481 MPKJ 7 117~~ MamKat 260

(cuius ventilabrum in manu sua Mat 3, 12).

Wino of Wiano

Wienowae cf. Wianowae

Memories of Missions

~~X mienicanie~~

conaxit alia smowyl Trau Scoltetus
de Malinorka pro filio suo Steerko-
ne Udam filiam Hrin fratris Au-
thossii neptem alia synowy-
erpe, ita quod copula alia Wren-
erany octo diebus post factum S. Trini-
proximo venturum debet celebrari...

1440 AGZ. XI, 171.

Archiwum bernardyńskie. T. XI

H Sancte
Trinitatis

Zap. sadów sanockich.

R. 1440 str. ~~171~~

167

Wieprz

~~Jako~~
Thomek ne sdril Jancowey weprza 1386 Kubezb. 62
~~Anka zabila Marcego weprz 1395 dekn. II. St. 467.~~
~~Jandrey ne wozel Slachowi dwa weprza 1400 piek. 33.~~

wieprz

1417. (576) Jakom ya przeszwa Czelacz vyeprza Spolya
nyezayal (anym) Stanyslawovo anyszgo (!) wmem domv zasthal
Thako dobrogo (!) Jako dwa dzyesszczya grosszy Thako my Boog.

1471 Zap Warsz nr 1417

Wieprz

Jaco Anka zabiła Maczęgiewi
wepz

1395 Pyzdno no 14 . .

Niepruz

T mi p b ysz † iako potkone mne |
vezinil stirzi grziwny scodi przelz

szelchø|czy grofchow ycopen sadwa
weprze | swymy pomoczniky *in X*
dominicellis et in octo kmethonibus.

~~1399~~
1399 RtKon nr 88

Wieprz

307. Jaco to fwatezimi Jaco Jaranth
poflal | do pana Jurcowa mli-
na dzefancz towarziszow gwaltem
ywfzalimu weprze y | szito wyego
dzirszenu

Hube 38.

1410 Kol nr 307

Wiepor

ts. co 1410 Kal nr 307

Wzali mu wepores

1410 Hube. *Lb.* 57.

Місізі

Сплатити за не рахат Соречку репарація 1400
Квиток № 13. (до цього дому)

Wieprz

Yst yest pani Michalowa nye
vcradla vepza Janowi chastebna,
rzecza,

1416 RtKon nr 338

Wie pa

479. Jaco to fwaczimi iaco Jan|drzey
newfzel Stachowi dwu | weprzu [g]
gwaltem nedogna|wgo [y] nýged-
nim prawem |

1400 Poznań nr 479
Piech VI nr 98

wieprz

Jacofmý przytem bilý ýsz Mfezich |
fcorafzewfký ne ýal wdom Michala |
Soltiffa wbencowe *cum viginti quin-*
que ita | *bonis sicut solus et quin-*
quaginta inferi|*oribus* ý newfzal mv
dw wepzru | ýaco dwe copýe
ýedną Crową ýaco | poltori grzywný
a oginne czfzo nan | falował nigdý

1420 Kościuszko^{nr} 785

Wieprz

~~Swadczimi~~ cz/o Jarosław
Wdenczowi veprza zabil

1403 Pyzdr nr 220

Wieprz

T n p b y sz † iakothofweczimi |
afze philip nefnadl borzcowi dwa |
weprza chofchebnø rzeczø anÿtego |
viziteg mal

• 1403 RE Kou

nr 151

Wieprz

Jaco czfo vyeprz Janowi {viosta^a)
za bith, togi zapito zprawem

a) *Piek. 1261 opuścił wyraz viosta.*

1408 kościan nr 362

Wieprz

ks. co Kościan nr 362

Wieprz Janowi zabith.

1408 Piek. ~~Kościan~~ 362.

Wieprz

T I p b | I S † [[Tako]] Jakotho
swyateczimi iako pa<n> | Mikolay
Nyepofzyl panu Marczinowi
trze<ch> | wyepzrow ch{a}zebno
rzczo anigich vsitka | ma

1415 Rt Kou
nr 335

poćyc = mityc, wyliczysztic

niepr

Tako gim etc. Jako czlzo An|drzeŷ
wizol wepza, tho [wfol. | swego
prawego ale neMicola|ŷewego.

1416 Kościan nr 569

Wieprz

2911. (273) octhorego weprza namyø pyotr szalował, tego
ya sgego wolye wmem domv nyechował. — Jaco ya tho wem
octhorego weprza pyotr na Jaszoltha szalował tego on sgego-
wolye swem (!) domv nyechował.

1428 Zap Wana nr 2911

Wieprz

651. <yako tho> fwyadczo yfze Katharzy-
na | ne wygnala cztir wyeprow
adwu | volu zdomu katarzynego
chofzye|bnø rzeczø

1419 Kol nr 651

Wieprz

Zem nye targowal borch wyeprow / 1448 / ~~SM~~ III, 932.
o Jana

Wien

ts.

y sta me deus adiuvat, irem
~~scem~~ nye targowal trzech wypraw
v Jana ~~anim gich wyprawach placisz.~~

~~Sp. Kon. Jan. III. 332. 1443 Sp. III 332.~~

Wieproz

Jakom ya ne xabil kmercom Skerdowym
dw wyeprozow srylas

1443 Tym Sad. 27

wieprz

Jako czfio panÿ namÿą zalowala,
a bych² | ÿeÿ dzeffancz [k] wÿe-
przew zabil albo dal | zabicz czffobÿ³
na nÿą przyfluchalÿ ÿaco | dzeffancz
grzywen tegofÿa⁴ nÿe wczÿnil

14~~23~~ Kościan m ~~518~~ 986

Wieprz

Taco mi pò † Jacofz namoya
dzedzÿ|na vegnal dwa wÿeprza prze-
lmoÿeÿ | woley, Anyemyalesz mi
odnich Crogul|cza dacz

1425 RtXou

nr 424

Wieprz

✓ Wzrost mu gwałtem dwa wieprza [1446] Hipp. II, Nr 3276.

Jze Stanisław... roszył mlin pana Brandoczin j ✓

'młocienice'

Wiem = an.

ts. co 811111 II nr 3276

dwa wyepza

~~for just Temp in valve~~

~~ST. marcatum~~ ~~XXXX~~

Rus. n. 11190.

11190

ROST. Symb. i, 1398-1496

Нієрх

Jako Jan magdalenye wstani
stirny wєrxe kammie
1424-мрху. II, 306.

'Hushy'

1
Wieprz - porcus

Kedy ktho... wyeprze swoye abo
swoynye (porcos suos vel scrophas)
przes gynyenye czodze... padrticz
badze dczal

Sud 59
sim. ib. 60. 69

Wieprz - porcus

Gdyby swoim

~~Gdziekolwiek wieprze to wszystko znaczenie polskie.~~

~~ktam snamya ma wzmianke Sul. G. Laim~~

Swyryam alybo wyepromta mytko nayal
lasr polazdem oblwystuzary 59.

Sul)

V (scrophis vel porcus)

Wieprz:

Przekazy..., usaby nye tham byly
wyepne (non ibi fuisse porcos)
pobithi, gdzie sramya, wzysnyl

Sul 69

urcprz

Nzorely wykka

a on zasyc ^w ~~nyosyc~~ nyosyc ~~nyosyc~~

ofaj: ~~nyosyc~~ 320.

Wieproz.

Jakom za nye wzyala Wyemrentkemw... wyepora
karnnego

1455 TymProc. 275

'utucorony, upasiory'

Wieprz

h. co Tymbrac

Jacem ya nyczayala

... dion oucen wypra karmieo

1455 G. LXVIII

= Tym. Doc. 275

Wierze

1018. (302) Jakom ya krowi nyedal do nadarzina do Swego
Shurzey rodzonego bladney kthorabi myela przicz Staroszcze
varshewskemv any vyeprza bladnego zachoval hvsszebye wdomv
kyedhi pony Starostha przissilal. — Jako ya tho wyem hezhe
Marczin krowi nyedal do naradzina (!) do Svego Shurzey rodzonego
bladney, kthora bi myela przicz Staroszcze varshewskyemv a ny
vyeprza bladnego zachoval hvsszebye kedy pony Starostha przissilal.

1455 Zap. Warsz nr 1018

Wieproz

Grodzyem gymnazjum moje, byja wyepze swogye
ludzye

ca 1455 Dobr. 20 325

Acz kto zaymye czyg skoth na spasy, mymo yvtro
v syebie gego nys ma chowacz.

/145/. O pasyenyv swyny w czvdzem liesie./

59/ Acz kto swynye w czudz lyas na szoladz
pvsezy kromye woley, tedy ten, czyg gest lyas,
za pyrwy raz ma wzacz gednego wieprza, a za wto-
ry dw wieprzv, a za trzeciwszystky swynye za-
yawszy, ma dacz naszymv dworv nablyszschemv,
ktore s nany na poly ma rozdzelycz, a ma znak
wyrabyecz na drzewie tamc, gdzie swynye zayal.

v (porcun unum)

Dział. X-59

Acz kto zaymye czyg skoth na spasy, mymo yvtro
v syebie gege nye ma chowacz.

/145/. O pasyenyv swyny w czvdzem liesie./
59/ /A/cz kto swynye w czudz lyas na szoladz
pvsezy kromye woley, tedy ten, czyg gest lyas,
za pyrwy raz ma wzacz gednego wieprza a za wto-
ry dw wieprzv, a za trzeciwy wszystkie swynye za-
yawszy, ma dacz naszymv dworyv nablyszschemv,
ktore s nany na poly ma rozdzelycz, a ma znak
wyrabyycz na drzewie tamo, gdzie swynye zayal.

Wieprz - porcus

Sus scrofa domestica L.

Wieprz porcus

Rost: trzebieniec

1472 Rost nr 1492

Wrepmz

1568. (351) Jako mnye sthoba vgednano yszesh my myal
dacz XVI groshi za dwv wyepzrv pothzakladem duarum sexag.
thako my. — Jako my tho vgednaly.

1487 Zap Wanz nr 1568

Wieprz

1627. (270) Jakom ya rochowy Stanislawowy nyezabyła
wyeprza byalego yako XV gr. iuxta cittacionem thako. — Jako
my tho wyemy.

1488 Zap. Kana z nr 1627

Wieprz

Venabulum ferenti, gl. venabulum wlocznia
szyroka, ktora vyeprza gymvye

ca 1500 G1Gn 39

Wieporz = porcus

Nam primus homo temptatus est non de porco,

Nye s vyeportem, [~~non de porco sed de porco~~]
sed de pomo

ca 1500 ~~xx~~ JA. IV 92

(ibidem),
Nehring cyta: nye s vyeportem

Nieprz = porcus

Tu istne pasiono stado s'wimi albo wie =
porow [grex porcorum] Rom. 291.

Jim. 219

Nieprz.

1704. (605) Jakom ya vyeprza # thwego # nyeczyszyonego
samotrzech nyevfyczyl ~~any~~ anym go wdom swoy wyosl do Sokolova
a ny go vsythkv mam w <a> snoczy yako polgrzywny gwal-
them podla posw Thako my pomozy. — Jako ya tho vyem.

1490 Zap Hansz nr 1704

Wieprz = aper

(aper de silva)

Wirył i^(ie) wprzł ~~z~~ z lasa ~~Fl. 79, 14.~~, a drugi
Zwierz popadł też i^o Fl. 79, 14.

~~Skazil y^(Put:) wyeprz) z lasa Fl. 79, 14~~

1(x. woinnice)

Wieprz - aper

...gelemya, lossa albo

Aer ktko wyepora / pres przy drugiego ~~formowanego~~ yastnego
wezmie, shany za saucerz / long gorywy / paplaerzer
bez powynon Sul. 81.

1 (aprium)

Wieproz

* Czyli weproz # akerf ~~2766~~ # XV, R. XXII, 40.
med.

Wieprz
dziki wieprz 'aper'

(aper, dziki wieprz)

ca 1500 Erz. ~~Staw~~ 120

XVI wiek
Niem.: Dik. H. = an. Sus Scropha
dziki wieprz = aper

1526

Reich. n. 10357.

RCST.Symb.1.1526

10351

Ad fluriam Wieprz
prope Krasnystan

MON MED Aevi TXVII str 122 37
Rok 1410.

Jeka Koltuszevicza

Wicpr

Nicolaus Hepr̄s carnifex ius habet

1455 Lib iur nr 6257

Wieprzek

Petrus Wieprzek

1416 A.K.Gr. x 484

Wieprzów

Anna Wieprzowska

1496 Stff. xī 80

bot. okrzyk sterokolistny,

Wierzyk = H. asperitium latifolium L.
wyprznik = peucedanum
feniculus porcinus

~~1485~~

ca 1500 Ros. M. 725?

ROST. Symb. r. 1485,

7257

Wieprzowe = solutio

scilicet a vacca et a bove,

A narzasa, a wieprzowe, 1362 Kod Wp. III 204.

a poroszowe... et a ceteris omnibus quibus-
cunque solutionibus, quocumque nomine
censeantur absolvimus

wg dobrej kopii Albetrandiego

Wieprowo

Per ~~duos~~ unum grossum wieprowo, per duos gros-
sos crowne. 1416 HodWp. v 247
...soluere tenebuntur

Wieprzowe

Kmethones... ville eiusdem... solvant pro censu et de-
cima per XVIII scotos grossorum Boemitalium..., item
per I grossum)

pro porco vulgariter wieprzowe...
item per 1/2 grossum pro perna tardi al. stronne
1434 MMAe. XIII. ~~327~~ nr 1640

s. - danina składana w postaci półcia mięsa wieprzowego,
zwane go strona,

MON. med aevi hist T 13 str 349

ACTA capitul. T 1) s. 1434

Wieprzowe

~~item pro festa Paulus maximus, et~~
item pro Wieprzowe pro festo Nativitatis Christi, duos grossos, ~~item duos calen.~~

Dr. LB. I, 578

DŁUG. Liber beneficiorum

T.I str 578

75

Wieprzowe

Item pro wyepzowe solvit qui-
libet cunctis duos grossos, terminus
solutionis pro festo Natiuitatis Christi

DLB I 637
sim. ib. 638, 639, etc.

Wyprawa

Item pro wyprawa de manso
duos grossos.

DTLB I 644,
sim. ib. 645. 646

Więprzy

v. Mlecz

Wieprzyniec bot. 'duszn szeroko listny,
Laserpitium latifolium L.

Wojeporzyniec percedanum [...]

1460 Rost nr 3686

Wieprzyniec bot. 'duszyn szerokolistny,

Wieprzyniec *puscedanum*
nigrum

ca 1465 Rost nr 4513

Wieprzyniec bot. 'dierzyn szerokolistny.

Веринец precedanum nigrum

1472 Rost nr 344

bot. drzewy szeroko listny.

Węprzyniec = *M. laserridum* ^{latifolium L.}
~~repens~~

vyepzyniec

11475

Prot. n. 2962

ROST. Symb. r. 1413

2962

pl. tantum, bot. 'agrest.

Węprzyny = fl. Ribes uva ursae L.

veprziny

=

villerina

{ 1472 }

Rost. n. 1182

Veprini villerina ib. nr 1185.

f. micchynia

Wiera v. Wiara.

Sut. 39

Wierac' f. Przywierac'

wierac' of. Rostwierac'

- Hievac' of. Dzwievac'

Wierac' cf. Zawierac'

Wierblud cf. Wielblad

~~Die Nischen Kunst.~~

~~Nischen~~

Wierchny of. Wierchni

Niereife

(Shwande rzeery vyerera, = foranda foro 1466)
R. xii, 16.

Foranda foro, gl. dura perforo ✓

Wierci~~ć~~ się

Jego niedobre rzęq (= rzęq), bijąc je
w lice, ale się jemu wiercąc kęgi Rom.

731.

Włocławek
Włocławek 183

(Skarga listowa no. 60: verore sua),

Vycera sua volam pomocy,
nigdyt sua miya nye chere pomozeky
Skarga listowa no. 77

~~M. P. K. J. T. 199 v.~~

~~Łódź unio. Kr. Akh. A. J. 295~~

Wiercić się

O aniele yusa uroze sza ny mam pomoci

ny mam uernych przyczoł me them swoze

~~XV p po I Sob. III 346 skarga Kroc w. 60~~

vyrza sza skarga Kroc w. 17

Wierci~~ci~~ lig

ex. XV

Убога верзе жа, нымат помочи (Л. XV, 544.)

Wiercie' cf. Wierciec'

wiercie' cf. Przewiercie'
Przewierciec'

Nieric' cf. Nierimak

Wierciech of. Wierciech

Wiercić terebrare

(terebrare, ~~lora~~, wyerczyć)

ca 1500 Em. ~~Staw~~ 120

Wiercieć

Nigdy tego u niej nie ~~z~~ wiersano, aby
i tam: sam oczywista wierciata Rom. 21.

(Virus eius mitis erat..., non vagus neque
petulans)

Miercuc' cf. Zawierciec

Wierciec' cf. Lwierciec'

Wierciemiec

Wierciemiec

Johanni... molendinum in riolis

A lapide alio virorynyecz, 1435 Kod Pol. II 483
qui iacet in capitibus et in finibus limitatum
Sloncowo et Osno..., defluentibus exposui-
mus ad locandum

Wiercimak

Tribulum-wercymak 1450 Rp. Kap. Nr. 223.

Et est differentia inter tribulus, la,
lum. ^(tribu) Versus: est tribulus osseth, la cze
py, ^(tribu) lum quod wercymak
que

Hiercimak

Exemplum de a sicul'

(vercimak, obi si a producitur,
una diccio est, si paripiter, due sunt
dicioes.

~~SPKX̄ = 401~~
~~(2 1/2 XV)~~

~~2 p̄ XV~~ Park 401

wiercimak
Wircimak

~~Item rany opti ad textum collectionum~~

wyrtezmagk

Item 1497, Roczn. Krak. XVI, 65
Teretum d. wyrtezmagk 1497. b. 66.

rac. s. collare

175

(pro wyrzuceniu)
Wyrzucenom $\sqrt{10}$ psychano-pilafusum \equiv

Wiereloch

~~1471 M P K Y $\bar{1}$ 16~~ ca 1470 Namub 22

Wujek: w istocie utruczonego

(cumque openisset superficiem terrae, apparuit in
solitudine minutum et quasi pilo tusum in simi-
litudinom pruinae super terram Ex^{us} 16, 14)

ex. wocholkem opidano
o. - ruzniateń totciená

Ex. \bar{XVI} P. \bar{XXIII} 135 pila Fusum

Wierioch

Vyercyoch-tribulum

1476 PrFil.V, 18.

XV p. post.

Est tribulus osseth, (tribula) czepy, (tribula)
lum quoque vyercyod

Wiercioch tribula

(tribulum crepy)
Tribulus est oxrelh) (tribul) - Laquoque vret-
cyoch

ca 1500 Em. ~~Staw~~ 120

Wieroch

Wieroch tribula

oa 150 0 R XLVII 355

Wircioch

2960. (223) Jako pyotr sszyn moy szdomv mogego wysche-
thwschi nyezasthapył drogy dobrowolney wwszyroczezw navlyczil
stanyslawowy szbrolyna any naan virczochem vderzil sszamo-
czwarth Thako my pomozi boog y szwanthi etc.

1471 Zap Warsz nr 2960

Wiercioch
Wiercioch

Wyroczem y słoczna[...] nye cryskal

1481 ~~Wolff~~ Kol. 2, 4190
Zaprkol

Wierciach
Wierciach

W sroczkach na vlyzi... any naan vir-
crochem vderzil

1471 Wolff Tabr. 6, 223.
= Zapiski nr 2960

^{Microcion}
Microcion = tribulum

Repercutiendo tribulo al. ^x vyercrechem.
489 ~~A. kons. tab. VI.~~

AcLubl

wierdunk ef. diardunek

Side: Ogilf Rom. 116.

Ogilf

wierdunkowy of wiardunkowy

Wierne cf. Wiereni(?)

Wierne cf. Lawierne

~~Wierc (na prawo)~~

Wiere

a b c c d e f g h c h i k l m n o p r s t u w z z z

~~re, p... ..~~

A wrdy za nyent byegacz muschwo (musca), asz
sz nyego wypadra dusza,

Stouya tho prica clamo, nyera,
dam gy crarhom na ofyera.

De morte n 465

~~MPK 7. T. 195, 465.~~

~~De morte n 465~~

~~De morte n 465~~

~~Alph System 502~~

~~Wierny~~

~~правдиві~~
(prawdziwie)

Wiernie

Oczere, wszekom ya twoye drecra,
wyernie, dalbych swoy srywth prera,

Aleksy W. 47

Wöernie

I pocarwie nam ewangelista supty, izi tet to cool iesc milo-
snyuzsy a to u ~~tey~~ troianey? v milem uabeny!

(Zbihom pocutó v[er]ne. cynily KIW cv 35.

2
Wierzenie.

Potrzebno jest kw wierzenemu zbawienyu,

(kw. w wierzenie)
albo wierzenie ~~to~~ pana naszego

go. Item kwieta wierzenie wie=
(ut incarnationem quoque domini nostri... fideliter
credat) mysl.

M.W. 112a
(kw. wczinietw zbawieno)
Fl Ath. 27: potrebyms gest. waby opleczeni albo swala
pryggczestoz pana naszego... wewne wewil

(Fl Ath 27: narodzenie) Fl Ath 27, sin. Pub

Miernie = fideliter

Ja yest wyara ^t Krzyes^tanina, y^ocz alysz wozetky wene
y twardo wery^{niez}godne (V), zlawon bycz ne wore ^{im. 1140} ~~Fl. 1140~~
(quam nisi quisque fideliter firmiter crediderit
saluus esse non poterit)

im. 1140 114a

Wiermie -

wyernye
in scriptis ca 1428 Tr. I, 49b.

glossy / okolo r 1428

MAL. Zab j polsk. №2503 Biol Jag

Prace Fil. t. 1 str. 496

821

Wiermie

Wycemye pislice

1437; Wisl. №228, s. 88

KATAL REKOP. Bibl. Jag
№ 228 Isnacensis, r 1437

670

wiernie

~~A torz on scham objeeral, rze-~~
~~kacz: wjermije mowja wam, exe~~
~~caszdi, gen opuscy dom, brata, ...~~
~~prze me gjmija, ssto krocze tele~~
~~wezmye~~

~~med~~
~~XV~~ R. XXII, 235.

wiernie

A j mowj thu mįstrz geden, gdi
obodzi duchem maya nyebo, a cxi-
schi ajemya, acxsech ma ostacz pi-
schnim a gnyewjwim wyernye sam
pkysel ?

1/2 XV R. XXII, 237.

Nieście

Wersja Panna bawdracz barzo mlody (pro intoda)
Panna bawdracz barzo mlody (pro intoda)

By they panny słuza była,
Co by Crysta porodzyła
z panna zostala

1453 R. XXV, 211.

Wiennie

Oczere, wszekom ja, twoje dzeera,

Wyerne dalyhde swuy wywolk hne er; ~~P. XII, 105.~~

Ozokole my cherez kaszacz,
po hwey woly ma szaz the stacz

Aleksy n. 47

Wiermie-verse

Odpoowiedzial Achior Kr. Jozwe rekłocz k. nyomw:

(Wiermye, iacnem saszczety) Ps. Jos. 7, 20.

spred panem bozym (verse ego peccavi dominum
deo Isracl)

9327

Kiernie

Takych tho mogą pilnye rozpytaczci o wierze Krescyany
skie...)

(A yesthlyby tho moeknye vymarovali
a vjernye vjernyzi y pravdy vye... mogą
byeti... pnyaczi ^{Reg.} t hento zakonu

1484 ^{Reg.} 706

(veregue crediderunt)

Niemie

Poslugy albo gynsze rady... komu koly
z braciey bnda, poleczony... ma ye przyaczi
a pelnydzi z naborenyzth vem y wyemye.

^{ministra quoque ac alia officia...}
(~~composita~~ sibi quisque devote suscipiat curetque
fideliter exercere)

1484 Reg. 720-1

Wiernie

Sin<ceri>ter wyernye

XV p.post. GlDom 92

Sinceriter wyernye

Ib.

Wierne-

chyluy mila, miluy wyermye-

XVp. post. chae Dod. 44 - ~~29e post. XVn.~~

Wierwie

coza, szynku myly, w szewm miewsu noszyla a thalgesse
A wawakom. tholze ugerne ukturyla ^{XV p. post.} R. XIX, 48.

Wiermie

~~(re. mitej)~~
Chęca rad s'lvrycz yey mylosery do mego
skonczenia wyernye. (ex xv) Tab. 444.

✓ *wiernie = vere*

Jesus na wrytkę *pienię* wyszedł...

przepowiadając królestwo niebieskie

na odpuszczenie grzechów wrem tem,

który się ich *wiernie* kaja [in remis-

sionem *vere* penitentibus suorum peccato-
rum] Rom. 216.

Wiernie

Odpowiedział im miły Jezus rekając: Jakiem,
coż ja się wiernie ofiaruję na umęczenie
Rpm. 623.

Wiernie = vero

trudno tu jest zrekonstruować sensowne zdanie
polskie

On był biczowany i przybył na
drzewo - słowa estbych ya - sm. acz
wysznyo - bych bez boljeschy

Ipsa fuit flagellatus et affixus
ligno, non decet ergo, ut ego, qui servus
sum, si vero servus sum, sim absque
dolore et tribulatione.

~~XV~~ XV ^{med.} MPK. v. 425.

Wiermie

Yako Mikolay ne krald ~~to~~ ani srodrey-
ssretwem sril, ale wenne sro obchodrit

1417 AKCr. VIII ~~1776~~ 142

Kiermie

Obywatycy troye za cyrkiew swantę...
kthoręsch... ród drier racz... popolu szlu
gę thwym... y thesch wschithkym wlyerayt
cym ród w ryaró kreserygenskó wyerne
(una cum... omnibus orthodoxis)

1426 Maza ~~IV~~ 313/4

wszythkym wernyeg wyery ~~1, 8~~ I, VIII
z wszythkym wernym pradzim ~~3~~ III
wszythkym wyernym ~~7, 9~~ VII, IX
se wszythkym wyernym szthwentrómym XII

V. ermie

Wschitkym wlyerayferym sep w ~~vya~~ vyarφ
kreserygenkφ wyerne (omnibus orthodoxis) 4/2 XV

~~M P K y II 314.~~

7420 Msra IV 374[?]

Wiernie-fideliter

Dziesiętki swe pierwsze urożone offerował bogu
Bz Job. 1, 6.

Ydi wsiłci ku cyelcom złotim chodrzyli...
on sam (sc. Tobijasz)... chodrzył do Jerosolim
ku koscyahu boremu a tam... wsiłci woadi
a dziesiętki swe pierwsze urożone offerował
bogui (ibi adorabat dominum deum Israel,
omnia primitiva sua et decimas suas
fideliter offerens)

Bz Job 1, 6 2028

(hic labores et curas habere oportet,
ut ipsum officium bene et fideliter
pressistat) -----180d

/5/ MJly przyyaczele /6/
o thym tako vm/7/yemy wam
po/8/wyedacz [kto szye po-
dey/9/mye czesznego vrza-
dv /10/ ~~gdy bandze ktemv~~
~~wy/11/bran y zwan' ten mv-~~
sy /12/ myecz robotha y
troszką /13/ aby ten vrz-
ad dobrze /14/ y czeszno
dzyerzal y w/15/yernye]a-
byscze stego v/16/zythka

wyele myele tego bychmy
wam radzy przyyayaly ową
nyebadzely pan albo wyel-
kyerz zmarhalyszmy yą tho
mowy brath maczek prawda

OrtOssol 93,4,w.5-16

Wienie

Wiernie

Kto szej podiymuje cznego urzadu...
then muszy myecz robota y troszka
aby ten dobrze y wyernie dsyeczal.

Ort Mac 128 (d)

(UMBr vii. 61: cieszno)

Wiernie
Wierniej

Wyernye = caucius.

(^{Wart. kal. : wyernye})
Wyernye - caucius / ~~1170 R. ~~XXIII~~ 133. MPKYV6~~

(resurrectionem corporum sic prophetat,
vt nullus de ea vel manifestius vel cautius
scripserit Prot VII)

~~MPKJ.V.6~~

ca 1470 Macmdu 3

Wietnie

Wjernye - caucius

ИИ ИРКУ V 6

~~cf Wietnie~~

Wiermi cf. Niewiermi

Wierunkowa

Wszel yest paney Soyuzere Verneovey VI marcas | 1420 |
Hppp. II. № 1730.

Wierność

W tenraz chciał się mu [oc. Jezusowi]
jść, erui... ukarował wierność swego
wiata Rom. 457.

Przeuroczenie

Ecce sicut oculi servorum in manibus dominorum ^{sustentum}
sicut oculi ancillae in manibus dominae suae
Psal 122, 2

Якоже ученицы и рабы

в слугу каждого.

M.W. G.L.

Нычеhay бандрые взгляд мой на сына, па-
на мого, ~~якоже ученицы~~

Hiernosc

~~Illo~~ ^{Illo}

matrimonium

~~Ille~~ ~~matrimonium~~ non est inter illos

qui absque pace et absque concordia
commoratur, ubi continue rixae,
continue vapulationes, continue
maledicciones et nullu dilectio
ubi unus alterius mortem sitit et expectat
et quare hoc ideo, quia unus alteri fidem
matrimonium, *wyemosszery malrenstwa,*
non seruat et ideo unus alterum odit

XVmed. 567 V 263

Et nulla dilectio, ubi unus alterius
mortem sinit et expectat et quare hoc,

^{ideo} **Wierosc - fides**

(Quia unus alteri fidem matrimonii.)

wyernosczy małzeństwa, non seruat
et itcirco unus alterum odit

~~fidem matrimonii / non ^{seruat} ~~seruat~~~~

^{med.}
1/2 XV SKY V 263.

Hoc, tha wyernosc, proh dolor, hodie raro inter
coniuges seruatur

ib.

pp 98v

Wierność i Niewierność

trivny

ewangelista trojaky skutek znameniti
(v tih uctvch ctoli poganstih)

Spusti stuka... pocaruel... gin wjwne krpzicha
pocoynefgo porname Niv. cv 18.

2. Cierny

Trzech bolesci uest poznanie werney
swatlosci uest (consolacio doloris est
agnicio ^{ae} ~~vera~~ claritatis est)

Fl I God 10

Wierny

Orto nam pan Ondrej posnal. To yet werna
prawda.

1405, Hube. ^{Zb.} ~~101~~ 112

Kierny

wiernej wiary

<Pospolstwo>... rozdrzew <raczy>... pospolycze
<S> sluga twym papyerem naszym ~~ty~~
<P>... ~~W~~ly wszytkym wernym wyery (una
cum famulo tuo papa nostro... et omni
bus orthodoxis)

1413-4 Msza ~~260~~ ^I 260; sim. ~~Asa~~ ^{VIII} 8

wernym ~~A~~ ^{Mszu} ~~pracy~~ ^{III} III,
wlyczayderym ~~szó~~ w wyaró ~~wyernie~~ ^{IV} IV
wyernymy ~~7,9~~ ^{VII} VII, ^{IX} IX

prawy

Wierny (= orthodoxus)

yeen

Bojpolstwo... ~~kretyjanow~~... sprawiac racyzu...

Bojpolu s slugo twym, papyrzem naszym y
z yacerybiskupem naszym, y^z wsrystkym

wernym ~~prawy~~ ~~tez kretyjanowsky waz~~

~~slugawicy~~ ~~Mat. 51.~~

1424 Msza ^{III} s. 57

[et omnibus orthodoxis]

Msza

wernyeg wyery ~~7, 8~~ I, VIII,

wlychayberym sed w wyas ~~7~~ wyerne ~~7~~ IV

wyernymy ~~7, 9~~ VII, IX

Kieruj

<Pospolstwo>... sprawiacz rzeczy... s shuga
thwogem papyerem naschem... y ze wszyth
kymy wyemymy (una ~~co~~ cum famulo
tus papa nostro... et omnibus orthodo-
xis) xv^{p. post.} ~~szosa~~ vii 57; sim. ~~szosa~~ ix 9

~~by~~ wemycy wyery ~~1, 8~~ i, viii

wemym praxym ~~3~~ iii

wlyczayczym szp 15 wyaró wyerne ~~xix~~

iv

Wieromy

Kaip ne tere, izesm... zwantego, wernego borego prala
dostoyne ne prrimonal. in. ~~XV Hist. Kat. Nr 1681.~~
Spout 2.

Wierny

Tobye placzò obywatnycze swe
wyecznemu bogu. wyernemu y prawdziwemu
zywemu. (Tibique reddunt vota sua aeterno
Deo vivo et vero)

1426 Msza ~~4~~ ^{IV} s. 314, sim. VI - VIII

prawemu ~~3,5~~ III, V

wyernemu ~~6-8~~ VI - VIII

Wierny

Thobyę dawaya, długye slvsby
wyecz[er]emv bogv zyvemv y wyememv

(Tibique reddunt vota sua aeterno Deo
vivo et vero)

1456 Msza $\overline{\text{VI}}$ 260; sim. $\overline{\text{VII}}, \overline{\text{VIII}}$ ~~Asca 7, 8~~

wyememu y prawdziwemu $\overline{\text{IV}}$

~~my~~ prawemu 3, 5 $\overline{\text{III}}, \overline{\text{V}}$
 $\overline{\text{I}}$

Wierny

Pro red^pmpcione animarum suarum ... tibi
que reddunt vota sua eterna deo vivo et vero,
za wykupienye ... swych ... tobye dawają
dlugye szlusby vyechnemu bogu, zywe^u y vyer-
nemu 1446-7 Msza XIV s. 181

Wierny - verus

Ustawyła rickrow moor, aby żydowie, wyersi
narey wyerny nieprzyiarela, ^{chiescyanom} wyenyadi ^{wyer} potyera-
yazr, niewyazrey ^{kabryt} ta ^h tyden wozge myety, nysrly
~~polgrosrek~~ Sul. 47.

tylko gena gwanta, to jest polgrosrek
(ut Iudaei. fidei nostrae veri inimici)

Hienny - verus

- hoc myer [nemus] ad verum et rectum
episcopum
in XV ^{med.} cap. v, 429.

(de occursu Jesu Christi et omnium
sanctorum ad verum et rectum
episcopum)

Wierny

Mecias, wyerny, xp[ist]us nasz, obyavylery nam yuz ~~svoy~~
eras, (R. XIX. 79. eya, eya szwego narodrenya
Y med)

Wicany.

Bande oth Charney

Nam nyemyellessias.

Nyepdonyere wuelky.

1453 R. XIV. 209.

Wierny

Tocz jest zaiste wyerny kyelych
krowe mozey (hic est enim calix
sanguinis mei)

1456 Msza ^{VI} ~~6~~ s. 261; sim. ^{VII} ^{XIV} ~~7~~

Wierny

Hic est enim calix sanguinis mei novi testamenti misterium fidei, tocz yest nayste vyerňy kyelych krwyę mogyey nowego y wyeczna zakone thayemnycze vyari 1446-7 Msza XIV

s. 183

Wiermy

Jakom cza, moy namyleyschy, poznala, wyzst.
kom[...]deczku(?) myala, szecz bych wyernym przy-
gaczelem byla. 1447-1462 Tab. 545.

Wierumy.

Prawdziwi bore (...)

Wasi was... wierumy potaxy

Wierumy (confer salutem corporum,
veramque pacem cordium)

M. W. 33a.

Żiemny

He wykłada mi być, bo człowiek
przez nowy zakon pokrepyany yuss
wyetnego byczya proszy

Pu ayy. 3

~~Stawki zapytuje, czy mi: wyecanego?~~

Hierny

Ten psalm wypowiada, że Kristus
nas oszczędza wyciń i srogą kłopot,
abychom w wyekwicy srogiem i
zaspady na wyekwy.

Psalm 12

Sprawidiny

Wierny -

Kyedy podnoscha bore wyerne oralo, she,
dysha modlyshwa ma byer moyyona naw
94.

1010

Wierny

O aniele, yosa uetere sza, ny mam pomoci
...
ny mam ^{swerych} ^{pernych} uernych przya szot ne them swese

~~XV p. post. Sob. III 346 Skarga Wrocl w. 62~~

Skarga 1100

Wierny - verus

~~XI med. FFIV~~
U nym badze wyerne bostwo R. XIX, 50.

Nyrodzyl szya sz drye wyere na szlowyere
oblyere, v nym badze wyerne bostwo
wykupy sz nadre abostwo

XV p. post R XIX 50

⁵⁵²
w FFIV brakuje stowa hantonego

Wierny

(XV p. post.)

Wytkaj ugerne boze czelo R. XIX, 97.

ysre szya nam rydryecz dalo

Wierzy

Wielmożny miły panie... nie wacz
bacz na nasze spraszenie, ale daj
nam [gyl]worne wyposkutowanie

xv ex. G. W. P. 69

Wieruy

Alle cys ss myz ceskoscy na cebye sercem
nym [My] mam vesole wesnenye y thys
poceseny [bo tho pysmo o thobye mamy,
ze zasnowyffsy dawas wzorne pocesnyz]

xv ex. Qlhp 69

Wiermy

Mylascymy panyc..., dazre [zym] ngejonyg.
celum mym wsmange a za the lekosc,
kitoro my wczynly wojerue wypokutowa
mye

xv ex. qhwp 40

Wiernie = vero

(yako Cicerona)

A přesko třechyho mystřa... intelli-
gitar myenne sklonyckymstvo x-vo,
lex xv / oprky II, 317.

Ktoresz tez w radzje nrelo

more wierany², bo n' zmieker. ten zabyten přez y

Wierny

Wsitla, drsca... słuzę tobie, wyerni
syno bozi ~~ca. 1500~~ ~~XX~~ ~~III~~ Placc. X 1162.

Wiemy

Jesu ... , daj mi dar wyjermey luthoscy,
bych oplakal. moye szloscy ca 1500gr JNWV 18

Wierny = verus

Ojciec... oświeci syna twego... aby siebie poznali
wiernego Boga samego [ut cognoscant Te,
solum Deum verum] Rzym. 576.

Wierny

Przyśięgam wam... przez Boga żywego i
wiecznego..., że tego człowieka nie znam
Rzym. 691.

Wierny = verus

Miły gospodarze, prozę, a by mię raczył
rabawic' (!), a bych nie przymęzon, tej
świętej dziewicy (!) poruszyć, która jest
piersiadm krystaty i przybytek wiernego
kostwa [receptaculum vere deitatis]
Rom. 35.

Wierny = verus

Jesus meht: To wierny początek
swego [pro: swego] stworzenia, w niemie
są stworzony wrythi rzeczy [hoc verum
est principium, in quo sunt creata...]
Rozm. 164.

Wierny = verus

Ono wierny słowick Izraelski, w nimie
pdrady nie [Ite vere Israe:ta, in quo
dokus non est] Rom. 214.

Wierny = verus

Christus... řekl: Samem od siebie nie
płynędeł, ale jest wierny, który mię
posłał [a me ipso non veni, sed est
verus, qui misit me] Rom. 458.

Wiermy

Potrzebna była wielkanoc starego
zakonu pierwiej jej sciec, toz swięto wierne
wielkanoc ustawić Roku. 541.

Kierny

Jam macica wierna a otec moj oracz
jest $\frac{1}{4}$ ~~egz~~ [ego sum vitis vera, et pater
meus agricola est] Rom. 566.

Wiermy

Piotr... wtoxe paprať s przy sięgaj, przy-
sięgajac a rekac: tako mi mity Bog
rycy i wiermy pomocy, iem nie knal tego
świeta Rom. 690.

Wierny

Ten dzień był wierna wielkanoc, którego
dnia byli rydowie wywiezieni z jęstwa
Rorm. 713.

Wierny

Nasz zbawiciel... sądźdron jako uwłocera nci

Boiej, gdyż on jest Bog wierny Rom. 729.

Wierny

To mieni pan Bog, rzekąc nikakie, ale oni ludzie, ja(840)ko zwierzęta a cielestni, czytali wpiśmiech urodzenia boskiego, ale rozumem osiąc (ossyądz) niechcieli, ale tego, który jest syn boży wierny, iż to mówił, czuż iż by synem Bożem był, mienili albo mimali, aby uwłoczył czci boskiej. Rozm. 839—840.

Wiermy

Też są daram wygnien deo omnipotenti ze drania-
sęje *xlougow wyary swyateg krescyanskęey, acz
bych też grzesny xlouyek wstapylem, wyeraez wprany
blwzmyl... naprzecywo pomptroz, przecywyavery
wyerney sprawyedlyejwoscy ~~ex. xv Spr. I 149.~~

Spow 3.

Zicony

Spowycdz ma bycz crysta y wyerna

ca 1428, FFI 476

Wierny

Prostha, pokorna,

z crista.)

(Sprovyedr na bier vylona $\frac{1}{2}$ ^{med.)} xv Lab. 451.

~~Wierzy~~
Wierzy

Sit sed qualis debet esse confessio?

Sit simplex prosta procora pro-

wede ma byz exota ywerna co-

~~sta xodexita roctopra ydort~~

~~welna hawyow byw exala~~

~~thayemsa awasa waloyora~~

~~lawlywa rydla mawena~~

~~hawans procluse~~

~~Petr. 298. k. 99~~

PK 1406 209

Blickner Kaz. s. w. 3

Rozpr. 25, str. 138

1466, R. XXV, 138, 1466

Міхалы

Апошнім з'яўленнем на імя, ^м
столькі жыва, таго ж года
XV п. год. ~~XIV~~, R. XXV. 198.

~~XV~~

~~Грэхер Каз Срод 3~~

~~Раша 25 стр 201.~~

~~198.~~

wierny

Na sýercza wickiscrijenije skworga Trze-
ba: napýrowej, caszdi grzech skýelni
j duschni. wýjerna spowýedziya wi-
rucciea

~~XV~~ ^{medy} R. XVII, 2474.

Wierny = verus

Język jego... wierny, prawdziwy a też
wrotopny [lingua fuit... vera, iusta,
provida] Rom. 157.

Hierny

Jacom szagoka byl od Micolaya
y pomagallem Micolayowi vernego
prawa

1415 Pyzdr nr 410

Wiermy

1070 yaco yān dzurka wehal [waf] wfza-
loga verṇā w fzemotulel (!) gdzemu
bogulz̄ v̄kafal *Et si sic iurabunt,*
tunc Durka fiet liber de quinque
marcis Bogusio eodem.

1420 Paṇ m 1070

Diery

† 132 yfze Mycolay brat Rachphalow ne-
yest | fzným dzelen vernim dzalem

1423 Pdm us 1132

Wierny

1133 Taco mý pomofz bog etc. yako
kady | yada, toyada verna ftara
granicza | aczo yada, tø yestme na-
prawo abo | nalewo medzy [tvlczy]
Srodka a | Crzyzewniký dziedzyna-
mý | — — —

1423 Pozn no 1133

Wierny

1134 Taco mý pomolz bog etc. yako
kady | yada toyada verna stara
granicza | aczo yada to yestme na-
prawo abo | nalewo medzy [tvlczy]
Srodka a | Crzyzewniky dziedzyna-
my | — — —

1423 Pozn ni 1134

Nieru

sim

1514

Tako mu bog pomoz etc. | Jako kan-
dÿ iedze mÿedzÿ dzedzynami na |
grodownyce a Crzyfzewnikÿ tandÿ
yedze | wyerną granicza atho na-
prawo tego ana | lewo tego¹⁾

1428 Pom nr 1514

Wierny

1173 Taco gym pomofz bog etc. yako
to | fwacza, yako czfzo Rafal na-
ganyl | lyftu Naramouemu y Mý-
colajewemu | Szarnewfkyemu aby-
gym liftha | nadał dla Rąmkoyem-
ftwą Szą | yaną negdy Sbogdanky
Młynarzą | ten yest gym dał dla
tego Rąnko | yemftwą yfwą werna
pyeczacz ku | lyftu przyweffvl |

1424 Pozn no 1173

Wiermy

terze czo szom moja paropera scoth
zagaly szaltiszewy szdupera.

~~szlupera~~ tho szu za|yanli na moyey
verney dzedzine

¹ Forma Nom. du. pod wpływem N pl]

1425 Rt Kou

m 436

Wierny

1216 (68v.) Taco gim pomoz etc. Jaco
Myro | fek¹⁾ Jafthculka²⁾ yefth
naſch bradth prawy | krwę¹⁾ przy-
rodzony ſtryny Clenotu | zawa-
ſſchy yrogaczyny Szawolana | ¹⁾
odrowaſch *Item duo fratres post
matrem:* | Jacoyefth naſchego Cle-
notu pomaczerzy | (69) J bradth
{naſch} werny dwu [crzyſchu] |
kzaſyczu {y Crzyſcha} zawaolana
Oftova¹⁾ |

1426 Pozn nr 1216

Wierny

1217

Jaco | to szwaczka¹⁾ yfch Mirofzek
Jafthculka²⁾ yefth | Clenotu za-
wafchy y rogaczyný zawola | na¹⁾
Odrowafch poczczu *et* pomacze-
rzy[m] | dwu kzaſchyczu ycrza-
fcha¹⁾ zawolana O | ſtoya yiefth
gych werney krwe Slayeth | ney
poczczu ypomaczerzy | — — —

1426 Pozn nr 1217

Złoty

Jan y Jendrey... wzywały... swego
wzornego y szakonnego procuratora
fecit... sum verum et legitimum
procuratorem

ca 1428 PF 479

Hierny

Yakom ya lossal werna nyemoczq od boga

aloszona, tedi, kyedi ny rok nyemoczq brano

1444 Pyzdř nr 1208

(an femina in hereditate seu bonis
aliquid ius habeat, vel non; aut quid
iuris ipsa ad id habeat?) -----26c

albo tesz gy/17/myenye
przymrze od gey /18/ rodz-
yny A gdy then masz /19/
wmrze [przydzely gey tego
/20/ czo gymyenia czyly
nye /21/ przydzye Sprawa
albo /22/ czo prawo wyere-
ne vkaze² /23/ NA tho my
przyszą/24/sznyczy Szmayd
/25/burkv mowymy /26/ pra-
wo czo masz szwa zo/27/ną
zarobyl tho zenye po /28/
nyem szostanye

OrtOssol 29,3,w.16-28

Wiemy

sprawiedliwy

Wierny

37b

pozyskowacz, tedy to ma czynycz do trzech lath,
nysz wynyda trzy lata od zabicza glowy. Aczlyby
po trzech lyeczach chesal czynycz, tedi dawnoscz
the odtraczy.

/115/. O sadzach. Capitulum.

/G/dysz przy sadzech wierny sadze nye maja
nyecz any baczycz gnyewow any lasky any darow,
gedne podlug prawdy y sprawiedlywosczy sadzycz
skazowacz, a te od tych, ktorzy na naszym stol-
czy sa posadzeny; bo gdy sadza wkazuga sprawiedly

(quum in causarum processibus apud iustos
indices nihil habeat vendicare odium)
dzial. 47

sprawiedliwy

Wierny - justus

'Przy sędzech wierny sędze nye maya banyer gnyewow
any lastey any darow Dzias. 47.

wierny
~~Wierny~~

'nauważyć, łamać'

'sprawiedliwie'

Skandra... (330)

pracowadzał skady wyerne,
byeruncer wyny nyeromyernyc

De morte w. 337

~~MPKJ. I. 191. 337.~~

~~Al. o sm. 337~~

Hierny

Azof, to jest zborowy nyeremnu psalm
David

Putasz. 72

Ziemny

Psalm azaph, to jest wyemnego
zpromadrenya czerkwye

Put. 77

Thierry

Creek... mapomyna iwrystek
lyud nyemny

Put asp. 117

Wierony

(in. Jesura)

gyego | tisho yaho rozza,

w them szys kocha iyerna dusza

ca 1500 spr TN W V 16

Wierny - fidelis

Matko moja miła, ... wiele wesela s
tobą zostawię z moich zwolenników,

którzy (wyemnych) [pro: zwolenników wier:
nych, którzy] w nie wierzyć... będą
[ego tibi plurima solatia reliquam ex
meis fidelibus, in me credituri qui sunt]
Rozm. 171.

Vierny = verus

Vierni modlitw [u]icy będą się modlić
Gjen bogu [veri adoratores adorabunt
Patrem] Rom. 247.

Wierzy

A ponedam cy go the vum frythkium
Xpianom verum

Gr 15

Hierny

Oua & siue nedrele tego tho aduentu
poszodali szc werny xpiani priscra
jego

19n 2a

Hiomy

Drathky mile, isre gackoz
drysra dobre vestery y dobre
nauiny srecz bily ony thim tho
veruim xpianom porynesromy,
crossoy ony tego tho aduentu
milego xpa srd xobe pigrubily
porodaly

Yu 25

Victory = fidelis

~~Podobaly sed veru xpiani pr vova gogo Gn. 2, a.~~
~~On the 6th price for the 1st time kreuzgany vurnil Gn. 178, a.~~
Fytkim kreuzganom verain any velike vesle
pouedagq Gn. 177, a.

A pres tocz od disra fytky svocy angely
them the of krolestve nebestkem
vesselq a

Zbiorny

A napisane presto, isrec nass Xc
mily gest cy on tho byl pre fortyky
verne krescygany ocynil

Vm 178a

Hierny

Proszym, aby prziem (ny) ymal ...
ti clari ..., zeesz my tobyc obyctuyemi
za pospolstwo twych wyernich krescyja-
now (offerimus pro ecclesia tua sancta
catholica) 1424 Msza III s. 51, sim. VI. VII.

Wierny

Czyelb... prosymy, aby... przeszedł ti dani...)

Naprzewey, yeer my tobye obytuyemi
za pospelstwo twych wyernich krzescy-
yanow ~~IX Mac. Dod. 54.~~

[pro ecclesia tua sancta catholica]

1424 Msza ~~III~~ 57, sine. ~~Msza~~

~~VI, VII, IX~~
~~6, 7, 9~~

wyernego krzeszyanostthwa X IV

Wierny

naprowadź które dajemy s²вятццему
твоему на рынку св²ато, або на агро-
маджену вцрннго крещццансттва

~~12 XV CMPKY II 313.~~

(in primis quae tibi offerimus pro
Ecclesia tua sancta catholica)
1426 MszA ~~IK~~ 313

вцрннх крещццанов ~~3, 6, 7, 9~~ III, VI, VII, IX

Wierny

Supplices, naboszny, te rogamus ac petimus
vt ... et benedicas hec dona ... que tibi
offerimus pro ecclesia tua sancta catholica
quam pacificare ... ^{et} regere digneris ...

modlimi y proszimi, aby ... i poszegnay,
spiritus sancte thy dary ... czho ych my
thobye obyathvgyemy za pospolsstwo thwyc
vyernych krzesczygyanow, ych pospolstwo
vspokoycz ... y sprawowacz raczy 1446-7
Msza XIV s. 181

Wierny - religiosus, verus

~~wyernego kreszczynia~~ -

Si quis -- putat se religiosum
esse, # (gl. ~~fac~~) verum cultorem

dei wyernego kreszczynia, non reservans
linguam suam sed seducens cor suum, huius
vana est religio (Jac 1, 26)

1438

R. XXII. 354.

Hierry

Vyernego *kareszyana, verum cultorem
dei (si quis autem putat se religiosum
esse Jac 1, 26) 1438 R xxii 354

Wierny

Thym, ipsis, domine, y wwszythkym
wyernym, et omnibus fidelibus, w Krysz-
czye othpoczywyjajoczym ochlodzyenya,
wczeszyenya y pokoyv vt indulgeas
deprecamur ca 1431 Msza XII s. 218

(ipsis domine et omnibus ¹² fidelibus) in Christo quies-
centibus locum refrigerii, lucis et pacis ut indul-
geas deprecamur)

~~Wierzy.~~
Wierzy.

~~Poszpolicie za wsit | ky |~~ Wiernich, boze, wszitkich

~~s stwo~~ rziczelu... , odpuszczenie wrothim
saczy ducz grechom

~~5/10~~
M. W. 21a.

Ziemny

In powyada, yre xps waszy nasze
otwaza, abychom slawe zmyeny
yego wzrem wyetnym zjawyly

Int 70 arq.

Ziomy

Ten psalm jest wyzyczna wyemnych
przy bolešszczyach

2 Ps 114 a 176

Niemcy

Prasok z persony orzekwe molwy
vzyeckę daycz wycenym

Pub 715 arp.

Wiermy

Wzrost wyemnych o przeszydnykach
swaych

Put aug. 123

Wierny - fidelis

Ty, boze myli, oswiecylesz... szerega
twojych swyatkich apostołow i
twojych wiernych || Naw. 138.

1009

Wierny

Ideo propter quod et deus exaltavit illum
prze ktore rzeczy przezr^zzeczone yest bog
w se^rczech wyernych powyssil gy ^(Phil 2,4) XV p.post.

G1Dom 52

(Phil 2,9)

Матери
О сватхловы блagosлавона, о верехо. нjewymawone

најелу створена Ш могој

мислух мнотра
(reple cordis ^{p. p. p.} intima tuorum fidelium)

XV, R. XXV, 201.

fac. R I 41-2

~~XV~~ Brück ~~307~~ Stad 3
~~Bozpr t 25 atr 201~~

Високий.

Пастором добрым...

милосердному и праведному

судье

XVEX.

по 1479.

XV 249.

Wierny

Królestwo moje nie jest z tego świata, ... bo
królestwo moje są wierni moi, którzy nie są
z tego świata Rom. 779-780.

Wierny

Lami wierni... Ty słowa królestwo Jezusistowa,
bo jako w nich jest oboje, tako w nich
o boym obycajem króluje Rom. 787.

Kierny

Krolestwo moje nie jest z tego świata, rzuci
wierni moi (moych!), w których ja króluję między
ambasadorami Rom. 782.

Wierny

Archi... Christus:... Królestwo moje jest du-
ższe a królestwo są wspaniały wierni Rom.
784.

Wierny cf. Niewierny

Wierzy

Swadecstwo gospodnowo wesne
(testimonium domini fidele)

Fl 18, 8, sim. Pul

Wierny

Severze zaprawdę z nich nie było proste s nim
ani werny ymarny sę w obrędzie ięgo
(ecce autem eorum non erat rectum cum eo
nec fideles habiti sunt in testamento eius)

Pl 77, 41, sim. Pawl

Pawl: ani byli wernymi w testamencie jezo,
w pełnieniu waduneków przyniera,
w strzeżeniu przykorań (zakona jezo)

Ziemny

Na weky schowam iemu miloserdie moje
a cbrp d moy iwerni iemu (et testamentum
meum fidele ipsi.)

H 88, 28, sim Puf

Ziemny

A stolecz iego iaco sluncze wobesnem
moiem ... a swadek w nebesech werni
(et testis in caelo fidelis.)

Fl 88,36, sin. Ind

Ziemy

Oczy moje ku wesim ziemi
(oculi mei ad fideles terrae)

Fl 100, 8, in Inf

Fl: oczy moje obrócono będą na prawdomównych
w ziemi, aby zasiadali ze mną,

Wierny = fidelis

(Fidelis dominus)

Wierny gospodarzyn we wrozech sławech swogych

^(win. Pm)
~~Fl. 144, 14. Wierny yusny et w obrzodec. / iego Fl. 77, 41.~~

~~Dozi usygi ku wernim zeme v. 7. 100, 8. w adectwo
gospodnawo wernie Fl. 18, 8. / Doznane werny swatlowi
jest Fl. (I, 1), 10. Wernie worytlyg karsny zego Fl. 110, 7.~~

stoteczny i pewny

Wierny-fidelis

~~Wiernym swyadczenstwem dostawiajaca sie zwykly
Sul. 33. Drobna rzecz, miedzy natywny wiernymy
bita parowozny 44.~~

Slyachethnosczy pokolenya s porodzi
czelow gych poczatek zawsze wy(^o)daz,
gysze pochodu prirodny s rozbawy
gich wiernym swyadczenstwem dostyath
kacz szc zwykly (quorum progressum
nati de genologia approbare eorum fidei
testimonio consueverunt)

Sul 33

szerey
2licny

Bog myom, a pres. wrey ~~wrey~~
nyeprawosci, sprawyedliwi a prawy
(deus fidelis et absque ulla iniquitate)

B2 Dent 32, 9

Ziemny

Popatrz na tego mędra wyemnego,
czysz s tobą poydre (inquire tibi aliquem
fidelem virum, qui eat tecum)

BZ Feb 5, 4

Hierny

godny zaufania

Dosyć jest wierci ten^o mój, gęgoszmi
s nym posłably (satis fidelis est
vir ille, cum quo misimus eum)

BZ Feb 10, 6

Wierny — fidelis

bo wjern[?] g[?]o[?]o[?]

0/2 Is. 49,7

A klonyacz syć b[?]d[?] prze pana, bo
wjern(y) g(e)st. (consurgunt principes
et adorabunt propter dominum,
quia fidelis est et sanctum Israel, qui elegit te)

Wierny = fidelis

kapłana wiernego

sacerdotem fidelem

ca 1461-87. Lem. 322. v.

Wierony

W mabrenystwie z boyarnya boszka w my-
losci ryerney towala / MW. 626
(sc. in. Anna)

Hierny

Deut 32, 5

Bog wyerny (deus fidelis) y kromya
wszey zloszczy

Int Deut 5

Kienny

Amoris fidelitatem - myernyey

ca 1500

mylosyey

~~xx~~

Profil. IV p. 8.

Wierny = fidelis

Który jest wierny w najmniejszej rzeczy,
i w większym wierny jest [qui fidelis est in
minimo, et in maiori fidelis est] Rom. 390.

Wierny = fidelis

Tegodla gdyby w granicznym dobytku
nie byliście wierni, kto wam będzie wierzyć
to, co jest wierne albo prawdziwe? [si ergo
in iniquo mansona fideles non fuistis: quod
verum est, quis credet vobis?] Rom. 390.

Wierny = verus

Tegodla gadyby w gani ebnem, dobytku
nie byliście wierni, kto wam będzie wierzył
to, co jest wierne, albo prawdziwe? [si ergo
in iniquo mammona fideles non fuistis:
quod verum est, quis credet vobis?] Rom.,

390.

Wierny = fidelis

¶ rekt miły Jezus drugi przykład: Co
sie wam widzi, który jest sługa wierny a
mądry [quis, putas, est fidelis servus et
prudens] Rom. 486.

Wierny

1/2 xv med.

Slugo dobry a wyerny! R. XXXIII. 122

(eigc. serve bone et fidelis quis super pauca fuiti fidelis,
(Mat 25, 23) super multa te constituam)

Wiemy

827

Taco ym pomofzi bog ýfwanthi |
krzifz yacoto fwatezo yaco Szcze-
drzik | yego pani fyeÿ dzatkÿ ne-
szachowali | lifzow. vnołthorafta
owecz czofz Aaron | Szid da fz-
chowacz kwerne rancze |

1408 Pan w 827²
sieh w nr 992

6

wierny

Jaco Jacob nedal wifzacowi | lista
chowacz kwerney røcze

Piek. 1351.

1409 Kościan w 408

Wierny

1191 Taco gim pomoz bog etc. yako to-
fwacza | yaco Mycolay werzenycz-
fky yadwyfin ocz | ecz wraczyl
dzyrfka Babinfkego wofch | mnacze
grzywen ywerdunek groffchy | pra-
fkych. przecyw yczakowy ymaly-
nowy | kuwerney racze ypenadze
pobrał ypeczacz | fwa kulyftu przy-
wefchyl |

1425 Pozn nr 1191

Hierny

Yake Manczarz my wrecał list rōkogemsky, ysz
<j>y Olbracht wyprawil, a tego lista-n ya ku
wyernyna rōkoma nye bral

1426 Pyzdř nr 810

wierny

Taco mÿ pomozi bog yfzwāti † |
Jaco mÿ Jądrzich ȳdzyrzek *cum* |
fratribus nye dalÿ gynnego lyfta |
chowacz kv wernyeÿ rąncze | gedno
then czom gÿ przeth p^{rawem} |
polozÿl

1427 Kościan^{mi} (1293)

occasione allegationis pecunia
reposita fuerat apud probum hominem)

~~Præto allegationis~~ -----109a

præto zapowiedz polożono

o /3/ thy zapowiedne pye-
na/4/dze vgednego dobrego
cz/5/lowyeka kwyerney Rą
/6/cze tako dlugo asz by
ten /7/ czo ge zapowiedz-
al vka/8/zal czo zaprawo
ma ku /9/ thym pyenądzom]
Potem /10/ vmarla ta pany
pyrw/11/ey nyszly sbye s-
thym sza/12/powyednyczą
rosprawy/13/la tho gest
pospolu

szwym mazem

OrtOssol 65,3,w.2-13

Wierny

Wierny

Imetho w szapowjedry polozomo tny
dluszne pyenyadze y v gjednego dobre-
go eslowyeka k wyerney rące tak dlugo
asoby okazar co za prawo ma kthym
pyenyadrom.

Ort Mar 87 (g)

Et de parte utraque nomine repo-
sita fuerat ad fide dignum hominem)
-----109c

(Gdysz on zopyekaldnyky [em]
pospolu

zagego zo/25/ny zywotha
[ta] do fol/26/drowaly szye
thych dlu/27/gow ytesz w-
gego gymy/28/a wloszony v
dobrego /29/ czlowyeka k-
wyerney /30/ racze) Asz do
rosprawy /1/ Sthymy czo
ge zapo/2/wyiedzely asza
• ly thy /3/ pyenadze yvsz
nyeby/4/ly wgego obronye
ta/5/ko dobrze
Jako by ge vszyebye doma
myal

Wiemny

Ort0ssol 65,3,w.24-30 -
65,4,w.1,5

Wierny

1421. (629) yako my Stanislaw nyedal czterzech ydwdzyesthu
koop chovac^(r) ku vyeney ~~(r)~~ racze zaglowa nyegdy Janowa] Stanisla-
wowa szyna dzyopczyna (!) syaszyencza kthorego Jan zabył szyn
pakoszow spaczycz badacz sluga Stanislawovim agdy By Stanislaw
zasszyna pokory nyeprzyanl anyby sszyna kupokorze posthavyl
thedy by myal) anym gych vroczyz myal anym gych Bral. —
yako ya tho vyem.

14712ap Warszawa nr 1421

Wierny - fidelis

~~Wierne god wierni len m42 B2 Job. 10, 6. Papalrat
wyetelozego m42a wiernego id. 5, 4. A prawy gest sen, a
wierne witorrenye g42o id. Dan. 2, 45.~~

(et verum est somnium et fidelis interpretatio
eius) \$\$\$

tyj. (pewny)

9029

Hienny = rectus

(pena)?

Bochyem tho yet prawdywa
a byerna byara 1484 Reg. IV 704-5
(recta veragru)

Staty

Hierny

(Pis. wgerne)
Verne wszystkie kazany jego
(fidelia omnia mandata eius)

Fl 110, 7, sum. P. 10

id: nieodmienne są wszystkie przykazania jego

Wierny

Fidelis, wierni, autem est
deus, qui non patietur vos temptari supra
id, quod potestis (I Cor 10, 13)

XV med. $\frac{1}{2} \frac{1}{2}$, 1, 10, $\frac{1}{2}$ ~~11~~ ~~11~~

'mierawodny, wspaniały'?

~~Wierne~~
~~Wierne~~ wiernejczy

Łyja, eja, dusza możyja, ...
nyje maż wjernyjczy k srobye,
wajny dobre szamą srobye.
Shawja 1600 w. 19

~~MPK J. I. 1972~~

~~Kale umier. e Nbr. A. I. 293~~

no 1470

Wiemny
wiemiejazy

Łya duszo moye,
wczuci sa, dlugosz spale,
ny masz weneszego k sobe,
wczyn dobre szobe

~~XV p. pol. Sob. III 345~~ Skarga Wrocław. 32

wyemnyemnyo Skarga Praw. 19.

Wiermy

~~Wiermy~~
Wiermyjszy

y. nawernessenne
et fidelissimo - ca 1428, Pap. I 483.

Wladislaus dei gratia rex Polonie strenuo viro
et fidelissimo, y nawernessenne, militi gracia
regiam suam et omne bonum

glossy okolo r 1428

MAL. Zab. j polsk. №2503 Bibl. Jag

Prace Fil. t. 1 str. 433

58

Ziemy

Aby mowcy sławatny a sprawa
wyedlny przysagayaci, mykthora
osobno, czo w nasz wyedy ginyymy
naszym wyedy bity pokrezeny,
wstawiamy (inter ceteros nostros fideles
consolentes)

Sul 44

-----35d
 /1/ Pjtalysczye nasz /2/
 maly kupny albo /3/ dziedz-
 yczny woith /4/ tesz ku pr-
 awu przyszancz al /5/ NA
 to my prawo mowi/6/my kasz-
 dy woith ban/7/dz kupny dz-
 yedzyczszky yle /8/ kto na-
 yal maku prawu ta/9/ko prz-
 yszancz mowyacz /10/ [IA pr-
 zysagam bo/11/gu ymemv pa
 nv /12/ krolowy ytemu mya
 /13/sthu ysze chcza na mem
 Sz/14/andze wyzerzen bycz
 kaszde/15/mu*prawu czynycz
tako vbogemv jako bogatemv

Bienny

Wierny

Wierren-fidelis

Chora ya na nym wadzye wyersen lizer Ord. Mac. 34.

(quod quicumque fidelis regi
esset et consulis obediens)
-----37b

kto by bil kro/22/lowy wy-
erzen y radczam /23/ y po-
spolstwu myesczkye/24/mv
aby then kaszdy p/25/rzy-
szedl ku wyetnyczy y /26/
poszluszenstwo dzyerzal]/27/
pytamy wasz czo ten czlo/28/
wyek zawzythko y zaka/29/
szdego czo zany m stal ma
/30/ czyrpyecz y czo gest
przepadl sprawa /31/ NA to
my /32/ przyszasznyczy Sm
/33/aydburku mowimy /1/
Prawo

OrtOssol 34,1,w.21-33 -

34,2,w.1

Wiemy

Wierny

Prziszranganym bogu, ysz chereomy naschemu
panu krolowy chereomy wierny bierz

p. post.

XV Estro Wilk. 45

Wierny

Ja przyrzęgam Bogu y królowi gospodarzowi y
takoz jego namyślnikom y w szym tego miasta
wresze być. ~~XXX~~ ^{Ep. post.} XV dab. 539.

spawydlywosczy vszyczacz jako wdowam talio
synotam

Wierny

Przez ten wrytkiem nie nie odpoiedzia?
aby był wierny cierpienia, jako kiedy bierowan
ści miłać Rom. 771.

(domine index et fideles scabini

-----87d

(Tedy rzekl /29/ tego gos-
czyą rzecznyk :/30/ Panye
woycze y wyer/31/ny przy-
szasznyczy) Tho /32/ wamy
szwyathczą a /33/ wyrzekk-
nycze my pra/34/wo Gdy ta
pany wysz/1/nalą tho Slu-
byenye /2/ przed gayonym
szandem /3/ maly ona thy-
ch pyena/4/dzye dacz czyly
nyemą /5/ czyly czo gest
prawo Na /6/ tha przesrz-
ona rzecz od/7/powyedamy
przyszasz/8/nyczy Skrakowa
mowy/9/my ortel

OrtOssol 56, 3, w. 28-34 -

56, 4, w. 1-9

Wiermy

Wiemny

Pani wyciżye y wy wyciżny przy-
szysznycy... macyżycze na szwym
prawye, co on tho ma czipycer?

Ont Mac 136(d)

Domine index et vna fideles scabini

-----197c

Tedy burgrawyby postawyl
tego yancza przed gayonym
szadem

y rzekl /12/ przez rze-
cznyką szwego /13/ (panye
woycze y wy/14/erny przy-
szasznyczy) g/15/dysz ten
czlowyek zle /16/ y fal-
szywe lysthy /17/ przy-
nyoszl nyeodmy/18/asta
ffryburkv Jako /19/ sbye
szam zobowyzal /20/ Nay-
dzyczne waszem /21/ pra-
we czo on za tho /22/ ma
czyrpyecz albo czo /23/
zatho przepadl

Tedy opowyedzal ten ya-
czecz

Ort0ssol 100,2,w.11-23

Wiemy

Wierny

trzeci erekciowi w przeszłości
wkarłmi ^{oto jest} ~~a tem~~ dusze nerwy

ca 1461-87. Serw. 415. r.

Wtorny-

~~Spowiedź ma być czysta y wyczerpa ca 1420.~~
~~Ppt. I, 476. Obrondyby, nowego wyemnego y~~
~~zakōnego procuratora w celowni sprawora [ve.~~
~~num] 479. Fidelity Diligencia werna 20n.~~
Doser 487.

waga, troskliwość

Страны

Надлежащее рассмотрение
деламы выемны слуга.

1453 R. XXV. 213. ^{содерж} 'оригинал М.Б.'

Wierzy.

Przetosa was proza...

Wierzy słuca a mądrsi, ktore pan
postawil nad szeladza swoia.

M.W. 50.00.

Wierony (sc. Zuchm sw.)

O swathloszy nablogoslawyensa,

Napelnny wnathonoszy serdecznye

tworich wylornich slug
(et) A. K. L. i. III 106

Wierny

Miły Jęsus jako miłośny a wierny
robotnik wrócił się do Jęrusalem... i
wziął drzewo figowe Róm. 45.

Wierny

(was. ~~Ad.~~: Na myescze wyerne) - in loco fideli.

~~HHMPKJ R 91~~

[t]v

~~to~~ myesio wyerne - in loco fideli B.

(in die illa, dicit dominus exercituum, ib. 91
auferetur paxillus, ca 1470 Alamodub 189
qui fixus fuerat in loco fideli, et trangetur et cadet
et peribit quod pependerat in eo, quia dominus
locutus est Js 22, 25)

Zhuj: bedrie wyjsty gwóidzi, który był wbity na miejscu pewnym
Tys: kolek wbity na miejscu pewnym

Wierować się

W. Wiatować się ~~śwf. 82~~

Wil MZ

Wirus - versus
Wiruszew gen. pl.

Przestrona rzecz wyrzew rzecz, płynce - prosa B.
~~c. 1470 R. 33, 133. 1471 MPKJ V 6~~

Prosa przestrona rzecz
wyrzew rzecz, płynce (Tac.
ca 1470 Mamdub 3)

Prof. (VII)

(Prosa incipit, versus labitur)

Wiersz

Versibus impariter iunctis, dwoyakym rodzajem
vyersow XV ex. GlKórn II 210

Quo scribere possent numero
monstro mit Homerus
versibus impariter iunctis

Wiersz

Wiersz = parmen

Toi jest ten pan, toi jest to die =
siatko, o nimie nam przepowiedaty
Sybiline wiersze [de quo nobis predi =
xerunt carmina Sibille] Rom. 95.

Mersa

Hic duo piscatores, qui libe-
ram piscium capturam (^{sc.} exer-
cebunt) in lacu ... , mediante
rethe ... ~~incepto~~ et ... piscarii
instrumentis, vlg. mersa, ...
*mersa

(1392) 1587 Kool HP III

648

Wirsa

Wirsa

Concedimus eciam eidem Nicolao et suis heredibus in nostro lacu piscacionem cum gulgustis, que wlgariter w y r s a dicuntur

(I333)XV KodWP VI 129

Wiersza = gulgustrum

Gulgustrum, quod Polonice vocatur wiersza.

(1380) xviii Kod Wp. iii 491. Wiersza. (1392) 1587 ibid. ii 648.

scm. (1392) 1587 ib.

iii 648

Wirza

Cum rete estivali... przywłoka et cum aliis instru-
mentis inferioribus slampniera, wyzocha (i. e.
wirza) | 1266 | Kod WP. I, 367 (pro myrscha)

diberum sit... piscari cum
rete estivali... et cum aliis
instrumentis inferioribus,
slampniera, myrscha
(pro myrscha)

1266 Kod WP I. 367

Mierza

Mierza = genus retis

lum gulgustris vulgariter mierzami. 1394

Kod Pol. II 343.

Pro sua mensa tantum
cum gulgustris vlg mierzami
et alijs parvis retibus ...

tenebuntur piscari, sagena
... excepto.

Wiersza = gulgustrium

Quatuor gungustra vulgariter wiersze. (1401)

¹⁴⁶⁷
1460 - ~~1467~~ Kod Wp. V 21.

Do et confers dicto domino
Nicolas ... quatuor quingustra
vlg. wiersze

Wiersza) wirsza

Iipse Laurencius fecit accionem super
ipsum Johannem, quod me cum stans in
termino secuisti michi vlg. wirzsze,
et ipse Johannes recognovit ut prius.
Et in alio se non cognovit, quod reci-
peret eadem gulgustria vlg. wirsze in
cista piscium vlg. w yaze 1401 ^kksZ-

Pzn nr 539

Sim. ib.

Wiersza
Wirza

Gulgustriam secuit wlg. wirzre f1401 Piet. 38.

~~Cf. Wiersza~~

Wiersza
Wirsza

Kmēthonibus ... liberum sit et esse
debet piscari cum hamis et gulgustris,
vulg. myrszani nuncupatis
vulg.

1402 A 92 VIII 50

Wiersza

Wiersza = ^{repte} gulgustam

lum omnibus rethibus magnis et parvis et sig-
nanter cum rethibus, que dicuntur *wirzchi.

1405] Kod Wp. V 76. lum magnis rethibus et sig-
nanter wirzchi uolgariter dictis. 1407] ibid. V 77

11 (1405) 1477

Hirsaa (rete)

Archiepiscopus neque successores
sui nec per se, nec per homines
suos cum marquis rethibus
et signanter* wurschu vlg. dictis,
in eodem flumine ... piscaturas
poterit ... facere

(1405) 1477 kod. h. v. 47

Wiersza

Wiersza = ^{reke} gulqustum

Sicciami, stampi, wysche sicze..." . (1408) 1468
aut 1582-6 KodUp. v̄ 135.

Stampi, wysche sicze

(1408) 1468-1586

mirza = rete

~~mirza~~ quia cum piscis intrat
gulgustrum, ^{mirza} ex eo exire non
potest in. xv. r. xxiv, 64.

gag. nr. 1619 Mar. 2 Groch. K. 123

Pr. Mar. nr. 1882 f

Rozpr. 22/ str. 64 pocz. w. XV

354

verte:

Htt (sc. Lucas) ergo intelligere
ut temptacioni non consen-
ciamus usquehomo ne
persistayali, quia cum piscis
intreat quatuordecim mersus,
ex eo exire non potest

XV in. GKasB 1191

Wiersza

Wiersza

Jarj et Wjrsche

1424 Arch Ter Crac VII 410,26

1424 Cr.

Tr. Cr VII 410. 26.

^{Wirssa}
Wirssa

gul gustris al. wirssamy non faciendo
obstacula

√ Kozier Rp Teor Cost XII (1424) ~~¶~~ 37 v.

1424 Kozier Rp Teor Cost

XII 37 v.

Sim, majore Kozier Rp V 387, ley mpr. &

Miersza
wirszka

Jaco czlfom wzał wirffe zŷezerzicz
tom | wzał na ffamiczŷ na Jurcowŷe
na pan(a) | dzedzŷne

Jako ^{z s}osom wzał wirsse z
ŷezerzicz, tom wzał na ssamiczŷ
1425 Kosiian ^W 1127

wiersza

Wiersza = gulgustrium

Jacobus habebit plenam^a facultatem in eo-
dem fluvio^{uu} ponendi gulgustria vulgariter wir-
sze vlg.

~~1425 Mon Mar. V 27~~

1425 Mon Jun. V 27

wiersza
wiersza

Thako my pomofzy bog etc. yfze
pan (220) Olbracht poflal do
Szblotkka Skrzywyna | myefcza-
nyna aby wirza yego naranko-
yemftwo {w}lzał aon [f] wifancz
nyechczal

verde - 1428 Koscian^{nr} 1385

Ysze pom Otkracht postal
do Szlotyka s Kuzynno-
myesozamyno, aby wessas
yeop na rankoyeinstwo
K5202

Wędrza
wirszka

Thako my pomofzy bog etc. Jako |
thy wyączyerze ȳ thy wirfze ythý
Czolnȳ | czom ye [[połzła]] pobral
nafta|wye thom ȳe gedną bral
awfzy|thkim dal napanfkye fkaza-
nye | wyąwfchy gedną wyrfza

werte:

1429 Koscian^{nr} 1386

Jako tny wygazerze y tny wiesz,
y tny czolny, czom ye pobral
na stawy, thom ye gedno
bral, a wszytki-m dal na
panskye skazanye, wyzrschy
gedno wyzrszy

Wiersza

1331

Taco my pomoz bog † Jaco tŷ wã |
czerze ytiwirsche itŷ czolni czomye
pob | ral Sczirvonegocofczola na-
ftawye tomye | (196) iedna bral
awfythky dal napanfkye ska | za-
nye vyiawfzy yedna virza.

1429 Pozn w 1331

Wiosna

1331

Taco my pomoz bog † Jaco tŷ wã |
czerze ytiwifche itŷ czolni czomye
pob | ral Sczirvonegocofczola na-
ftawye tomye | (196) iedna bral
awfythky dal napanfkye fka | za-
nye vyiawfzy yedna wirfza.

1429 Pozu nr 1331

Wierza k n

Johannes ... in obstaculis non debet
gulgust wiersch klaser tam diu
provere, yuouyze iudicium ter-
minabitur. 1436

AGZ. XII, 6
roh B. XII,

verte:

Archiwum bernardyńskie. T. XII

Najd. zapiski sądów hal

R 1436 str 6

26

Johannes... in obstaculis
non debet quiescere <ia>
mixta classes, ... ponere

1436 AG 2 XII 6

• *Nieriza*

Myrica * *gulgubrui* * 1437 | Wisl. №228.
gulgustrum 5.87

KATAL REKOP. Bibl, Jag
№ 228 Isnacensis, r 1437

415

Wiersza
Witsza

551. (176) Jacom ya nyewzyal micolayowy wyrschey sgego yazu syla. — Jaco ya to wem eze pyotr nyewzyal micolayowy wirschey sgego yazu szyla.

1441 Zap kanz nr 551

Wiersza

Wiersza

Gurgusona ^{proprie} vel gurgustria ~~of~~ Wyrza 181450
Rps. Kap. Kr. 223.

Wie Mirza

~~Vyrzsa~~ Mirza

Gurgustium - vyrzsa
vyrzsa - gurgustium

c 1455. JA. 14. 495.

ca 1455 JA XIV 495

~~ca 1455~~

687

~~ARCHIVUM XIV 495~~

^{Wienze}
Wirsza

Quia tui homines in eundem fluvium
venientes violenter secuerunt gulgustra.
vyrsche . . . videnter hominibus

1466 M^o XLIX 509

republicis . . . eis receperunt
pro decem marcis

Wiersza

wirsza

Ipse scultetus direxit suum servitorem
cum ipsis querere, et invenerunt in fluvio
vyo fulgustria, al. wurszye duo
1473 StPPP XI 259

sim. ib.

Wiersza
Wirsau

La *wirschu pt bibales piscatoribus 4 gr.

1495 : Warschj 392.

(Pozn)

(Fischreuse)

Wierza ~~7. III~~

Guignosta wyprzaj
wyrka - guignosta

FrFil.V; 6: XV p. post

~~Med. XVII N. 33.~~

Pr. sr. st. p. str. 6.

Brückn Prfil 5

w XV

42

XVp. post PFV 6

Wiersza ~~107~~

Wiersza nassa PrFil.V.7.

XV p. post.

~~unich. XVII. Nr. 33.~~

~~Pr. sr. st. p. str. f.~~

Brücken Prfil 5 7

w XV

Nassa Wiersza

124

XV p. post PrFil V 7

Wiersza

In pretecto fluvio San parte
ex utraque gradiendo versa plias
szakiem et hamo duntaxat (piscer
capere) admittimus.

[1479] ~~1631~~ Arch Staw II 226

Wiersza
Wiersza

Qui per versum - ydz - inveni in eo
versum iocundum - vyzsza okuna $\frac{1}{2}$ XV
Tab. 517.

[riartobliwy pzebad]

y MEMOR
Wirtz = versus

Qui per versus yaz inveni in eo versus^e
iocundum vyzra okuna, $\frac{1}{2}$ XV Tab. 517.

XV med. Tab 517

Wirszek ^{Hierszek}

Wirszek - apex

ca 1470 Mandub 261

ИИМРКҮ̄ 118

.. Jotha grece Jotha Ebraice est
lettera, quam dicimus nos J
et est modicum signum super
J, illud apex wyrzek apex
generalliter dicitur sumitas
cunuslibet rei dicitur

Wirszek

Wirszk

(sc. arbores)

<Nil> radicis egent alie: summumque
putator przygrośca, <ha>ud dubitat
terre ferens mandare cacumen wirszk

xv ex. Verg Georg 75

Wierszka

In aqua, quae pertinet ad haereditatem praedictam, libere cum retibus parvis piscabitur, videlicet cum ...

Wierszka (1404) XVIII KodWP VII 282

Wierszny

Quis tamen exiguos elogos, vyerszne vypysa,
nye nedze, emiserit autor, szloszcza

XV ex. GlKórn II 210

~ Wierszotworca
Wierszotworca

Moraliste wierszothoreze (!) II $\frac{1}{2}$ XV G. Fil. III 290.

Omnis clericus... debet mode-
ramine esse humilis iuxta
dictum moraliste,
wierszothoreze: Sis humilis
mediante modo ne nimium
paciarius

Wierszowy
Wierszowy

Rodziny wierszowe - incisiones i.e. metrorum
divisiones, distinciones

1471 MP Ky v 35

Incisiones i. metrorum

distinctiones wierszowy

myzome

ca 1470 Mamduh

62

Wierszyk

Wierszyk = modlitwa

Wierszyk. MW. 13b.

Wierszyk MW 14b

Nierszyk
Nierszyk.

Nierszyk.

Nierszyk 85a

Nierszyk 85b

M.W. 85 b.

Wiersz of Wierszotworca

Wiersza of Wiersza

Wiertaczka cf. Wierteczka

Niertarcka

(sc. plabunus)
secundo, quomodo ipse in nocte sacra, vi-
delicet ex vigilia Nativitatis ^{omni} ~~die~~ super
diem sacrum, quasi tota nocte, et Mar-
tinus Jazukonis de Ruda luserunt
taweres et vertarcka, cum seculari-
bus hominibus etc 1459

MMAe. XVI. No 812.

~~1459 No 812~~

390

MONUM ~~medii aevi histor~~ 16

Ulan Acta cepit ~~causa~~ Wielun

131

Dominus Nicolaus... super quibusdam scan-
dalis fidem catholicam tangentibus... ob-
iecit sibi articulos: primo, quomodo ipse...

Wierterke

concedentibus nobis diximus: eadem descendimus
 ad ^{dominum} ~~ipsum~~ plebanum, petentes, ut cibus inci-
 peret matutinum, et sic nobis intrantibus
 ad ^{dominum} ~~ipsum~~ plebanum invenimus ipsum
 eundem verteckam iam post gallican-
 tum cum dno Andrea Stavexik,

... sed tunc nobis expectantibus matutinum
 non fuit, et sic reperunt bibere ~~dnus Stavexik~~
~~et (preparat) plebanus)~~ et dnus Gregorius Stavex-
 sek et cum eo luserunt. 1459 MMAe. XVI, No 874.

MONUM medii aevi histo ~~1459 MMAe. XVI, No 874~~
 Ulan Asta capit ~~1459 MMAe. XVI, No 874~~ ~~132~~
 Kielun. 390

Veniamus ad dominum ple-
brum et dicamus, ut eb ci-
cius capet matutinium, et

~~Wierterka~~

intrañtes invenimus ipsum iam ebrium stantem cum Stan-
dik et sic statim ceporunt bibere et incepe-

rent ludere verteckam

~~veniamus ludere vertecka~~

~~a. 1459. no 814 1459~~ MMAe. XVI, no 814

391

MONUM medii aevi histor 16

Ulan Acta capit Wielun

Wiercieczka

Dominus plebanus mox nobis intran-
tibus deponens libellum dixit: venia-
mus ludere verteczka, et sic cepimus
ludere et lusimus ad duas horas

1459 N.M.I. Fe XVI nr 814

Viertel

Qui habent falsas mensuras: Lokeer,
marq..., corote,

Dolucore, fants, wozertelye ~~fixe~~ R. xxiv, 350

XV med.

† Germ. Viertel.

Wirtel

Wirtel = cad^{is} ~~is~~ ^{est} ~~is~~ ~~mensura~~

1471

~~Wirtel 87~~
Mamkał 87

(donec venundaretur... quarta pars cavi ster.
coris columbarum quinque argenteis
IV Reg 6.25)

IV Reg. VI

Wuj: orławy, cęgi ^{miany} i gnoju gołskiego po 5 srebrniku

Wiertel = quartale farinae

Henricus...

¶ lensum ... duorum quartalium farine ^{sla.} vulga-
riter wyertelye, de molendino. (1399) 1426 Kod-

Wp. III 731. ... proveniencium, ... addidit et dona-
uit

wiertel

Tako mi pomozi bog y fwāti †
Ja|kom fze Sandziuoyewy nezobyo-
zal | ofzmý czwerczen y wertela
rfzy | fkodne. zaplaczicz. oýofz
namø | zalował — —

1415 Kóscian m 530

Wiertel = chorus

radice

Unum chorum alias wiertel (sc. maki) (1421) 1440

Kod. V. 312.

2 regist

Wiertel

Yakom ya panu Janowy nye rancail sa trzy
*~~trzy~~czwertych nye rzy y sea wiertel nyary nowo-
myesthskyye, nyary wyrzohowathey

1438 Pysdr nr 1177

Wierzel

unum quartale, dictum Vertel, farine siliginis
1463 { MMAe. XVI. n. 593.
~~n. 1463 n. 593.~~

singulis septimanis ac unam sexagenam arboris
pini pro mellificiis ... (assignamus)

MONUM ~~medii aevi~~ histor 16

Ulan Acta capit Gnezn

69

Miertel = mensura

Equas eciam... dierio tali providere, quod super
quatuor equis

Tres mensuras plus argenthele pvenne...

dare debet 1489 ~~double leap~~ $\frac{1}{2}$ (2104.
Rc Leap $\frac{1}{2}$)

Quatuor vasa magna farine
seminate Item eiusdem fa-
rine przykadek non plenum

De piso duo Trunci cum v-
no Wyrthel Pultium ordea-
ceorum tres Trunci cum pol-
myarek Scruti triginta
tres Trunci Triticum in
Braseatorio viginti Trunci
cum II Siliginis sexa-
ginta quatuor Trunci cum
II Salis quinque vasa ma-
gna cum medio przykadek
Papaueris vnus Truncus
Humuli in duplici loco
estimacione XXX truncorum

Wierthel

Wierthel coretus

ca 1500 R XLVII 354

Wierstel

Ipsa Hannus... a qualibet braxacione cervisie pro
eadem haberna
unum vasculum aliis ~~Wierstel~~ de
levi ~~de~~ cervisia... solvere debet et explere

1437 AGD F 92 (nr 74)

→ Sochenier 170?
Num.

Wiertel

Insuper ylvam in Dubus nlg. dicendo
Wiertel quidquam extirpauerint pre-
dicti emethones (1350) MMAe. III: 272.

Piekos. KODEKS DYPL. M. p. T. I.

str. 272

Rok 1350 - c. p. 272.

84

Mierlel

Pro quolibet mechanico ortum liberum,

cominentem duo quadrata algariter

wistell (1358) ~~1524~~ | MMAe. X. 117.

Piekos. KODEKS DYPL. M. p. t. III

str. 117

Rok ~~1358~~ - c. 1524

258

Wiertel

Nos Johannes de Tharnou ... pratum
prope silvam dictam Lyppowi, conti-
nentem in se sex mensuras in wlgari
scheszcz werthely, perpetuo ... donacione
damus, ~~donamus, assignamus~~

1396 Dok. M. p. I 271

Wyd. w

Spr. KHS VI 18

iertel

Ino aratro tribuimus quattuor
quartalia, quae viertele nuncupantur

(1429) SokMp \bar{v} 311

Wiertel

de quibus quidem pratis predictis
et agris in Szoukomlothy eidem
sines n. quolibet quartuali, alias
wiertela nobis ... solvere sint
restricti

(1431) 16 31 Arch Slov II 150

Wierbel
wirtel

Syenko... Miclassio... medietatem
ville sue... vendidit cum omni iure
et cum wyrtbele pratorum quatuor
in ipsius pratis in Hottersioke

1439 A67 XIII 88

Wiertel

-Item vendidimus dicto Jacobo molendinum
...tabernam, ubi posset construi et hor-
tum in duabus quartis, vlg. wyertelye

(1439) 1518 DokMp II 298

~~W. T. Wiertel~~

Massko... obligavit Stanislas...

dua prata alias dua myertela

trami... 1444 GZ. XIII. 167

~~: Arch. B. XIII,~~

in sua hereditate

Archiwum bernardyńskie. T. XIII

Zab. sądów przem i przeworsk

R 1444

str 167

189

Wiertel

wiertel

Qui ortulani extirpare debent
vel possunt de metica comuni
per duodecim quartalia et.
Wiertele

1462 J767 XIII 383

W i e r t e l n i k

Alloqutor dixit velle docere partitoribus,
wyertelnyky, quos civitas ad hoc constitu-
isset ~~et iurasset~~

(OrtMac 126: przysięsnymy ludzmy, czo od
myasta k hlemu postawieny)

OrtRp 60, 4

Wierselmitz

wyese luyky - partitibus
Ord. gl. 110

Wierusz

De cleynodis Wierusch

1425 R.J.H. IV nr 75

Wienusrowa

Wienuschora, que hyrcum cornu=
Ann... in campo albo defert.

dr $\frac{1}{2}$ XV. 25 Aug. Clen. 25.

Wieruszowie

Lutholdi de Craschocino et Bernhardi
de Olemno de clenodio Wieruschowe

(1405) XVI p. pr. Matr. IV 3 Suppl. nr 443

Wierność

(mieć nadzieję, spodziewać się czegoś
dobrego od kogoś, mieć przekonanie, że na
czyms, kimś można polegać, sperare aliquem
nobis bene facturum esse, fiduciam in aliquo
ponere):

~~Vierzagya — confidentes~~

~~1471 MPKyV 131~~

Vierzagya lidens (was. lub.: vffaya fidus;
ego ero lidens in eum Hebr 2, 13)

1471 Mamkal 293

Łys: ufność w nim pokładać będe

Łny: że w nim dulać będe

\ cf 1471

~~Wetam, in, vus~~

wierzac Szaworsdy ja (z. kose) *gothawca
nosza, przez *dryky moczlego prowa,

Wetan ku mnye, mo szesz my
wyerracz, nye cherracz sya dzyszya
snyewyerracz

De morte n. 109

~~MPKJ. I. 184, 109.~~

~~DL. v sm. 109~~

Wierzać cf. Dowiezzać

Wierzai cf. Liriewierzai

~~Wierzy~~ Wierzący

Świadczenia twoja wierzyciel
verimila se sō (testimonia tua credibilia
facta sunt nimis, Pub: obrzędowe twoje
prawy sō sze wierzyciel bardzo)

Pl 92, 7

Wuj: świadectwa twoje skarży się
być bardzo wiary godne

~~Hieryje~~ Wierzący

Hierycy (was. kal.: wyerzącemu) creditos
(quis est creditor meus, cui vendidi vos?)

Is 50, 1

ca 1470 Mandub 207

Ugd: kto jest z pożyczalników moich, któremu was
zapredał

Wierzb- of. Wrbice

Rost nr 1231

Wierba
winbe

salix alba L.
winbe, brwé

Wierba ~~salix~~ 1464 Rost nr 4918

Wierbra
winber

salix alba L

Nyrber salix ca 1465 Rost nr 4078

Wirzba

Wirzba = Salix f. 1466 | R. xxii, 27.

na marg. when page next written

Wierba
winba

salix alba L.

Wierba salix 1475 Post nr 3116

Urtica
urens

salix alba L.
urtica urens

Urtica salix 1475 Rost nr 3253

Wierba
wirba

salix alba L.

Wierba salix 1484 Rost nr 6315

WIERZBA

Vyrzba salix

XV ex. G1Lek 41

Wierba
wirba

Salix alba L.
Wierba biała

Wyrba salix 1472 Rostur 249

Wieraba

n. 59,

Wirzba

^{vymba,}
Salix, Wirzba. 2⁺. XV A. L. III 09

... cortex, flos et folia ^{p. part.} valent medicine

Wierba 'salix'

m. 100

~~salix, egn weyda, wierba~~

ca. 1500 Err. ~~How~~ 120

Wierzba = salix

1. pl.
(na)

Na wyrobach... *zawierely (!) gorzmy organy
nasze Fl. 136, 2., sim. Bur

(in salicibus)

Witoba

g. pl.

Essa Andrews of

Utopia near Odessa, Ky. had me by in December
1893, 1401; Fr. III, 193. sim. ab.

SKY

o yess sye nece woods'

Wiemba

70

Wimba

Marcissus... Nicolaum... pro excisione
wirby... contra ~~wimba~~ Katherinam...
intercessit

1423 Arch. Ter. Crac. CXCV 177, 8

1423 P.

Pr. III, 177, 8.

Wierzba

n. 89.

Wierzba = salix Eundo per eundem ry-

wtlum usque ad granicies Waupry no here-

d(i) tatis eundo per declinationem, dic-

tem sinup (Ad salicem arborem, videlicet vyrzba)

Mon. Tur. vi

14 29 ~~Mar.~~ 17

tem sinup, a fossato usque ad ryztulum
predictum et ← ibidem stantem

u. sp.

Wierzbaj m o p w

arbores dictas brzost et vyrzba; ^{in flumio dicto} ~~in flumio dicto~~

~~porzece~~ ... in cumulo dicto mogylky ^{parasse...} ~~exsecasti~~

arbores dictam ossicza graba 1460 STPPP

nr 3652

1414

1460 / Stppp.

Heleel II № 3652

976

Krak 1460.

Wierba
Wierba

n. sp.

usque ad arborem alias Wierba

1487 A 9 2 XV 508

Algas alios scopulos separavit circa
piscinam domini Holykowsky et ab
istis scopulis... equitavit usque ad ar-
borem al. Wierba et apud eandem
arborem separavit scopulum

Wierzba
Wierzba = salix

n. par.

Isa XLIII: effundam spiritum meum super semen
tuum... et benedictionem meam super stirpem
tuam et ger-
minabunt tibi herbas, quas
salices, ~~wierzbi~~ ~~(w. nieperne)~~
iuxta preter-
fluentes aquas. ~~(salices)~~ (Is 44, 4)

~~ca~~ 1461 - ~~serm.~~ serm. 446. r.

~~1424~~ ~~108~~ ~~Ms. H. 446r.~~

Sermones 1461-67

662

Kap. Krak. № 1424/108 Ms. karta

Wierzba
Wierzba

ac. pl.

Przibac dixit ministeriali: Dabo possessionem
w płaszczy 4 wireby 1406 piek. (297).
VI
~~et alios modo exire~~

Włoszka wyrzba
Włoszka: włoszka W. = M. Virex agnus carbas
włoszka wyrzba = agnus carbas

1485 Rou. n. 588

nie polubionej niochur
sli, lures z rodniny
nerbenowsky & i

planta auctaribus nota

ROST. Symb. w. XV,

5887

Liczba f. Motowierba

Wierzba cf. Wierzbie.

Wierba: włoska 2. = p. Uflex Agnus castus
włoska wyerzba agnus cactus

~~XVI~~ Row. n. 9600

XVI p. pr.

RCST.Symb.w,XV.

9600

Wierzba = pl. *Salix alba* L.

vyrzba

~~Salix purpurea L.~~

{1398} Rod. n. 11194.

Bickelmy 2 84444

11194

ROST.Symb.I, 1398-1496

Herzba

n. par
Stowm.

Figuli: Petrus Herzba

1475 crac Strl nr 636

Hierba

v. Wurzba

in. pr.
Stamen.

fideiussit Petrus Hierzba

1474 Lib. iur. nr 7498

Wirba WIERZBA

Iyesch, ..., constituit Martinum..., cum
circo ad tollendum... quatuor marcas
apud Stanislaum Wirba in presencia
eiusdem Wirbe

1451 Prem. nr 868

Wirzba WIERZBA

Stanislaus Wirzba recognouit se recepisse...
a... Katherina... tres marcas

1451 Prem. nr 922

Hirza WIERUSA

Figuli: Peter Hirza

1490 Crac Art. nr 1034

Wizba WIERZBA

Ffiguli: Michal Krol, Peter Hirsba

1484 Crac. Art. nr 869

Wirba WIERBA

v. Wierba

Nicolaus Wirba de Noua Landocz ius
habet

1449 Lib. iur. nr 5899

Wienbea → Winbea

Wierzbie coll.

Wierzbie = salices

Martimus... ortum ab. gradz sive wy-
pusta $\sqrt{\text{In salicibus alias w wyrobym olp.}}$

Mon. Tur. VI
1429 ~~Mar~~ Mar 3

nr. (n) cupatum, ... Machie ... vendi-
dit

pod groch
w obryny
tytuł = t. VI.

Wierzbie

Wierzbie = salices (al. Martimus.. ortum
grodz sine wypuste

In salicibus alias w wyrzbyu olo.

1429 Mon Jur. V 123

nu (n) cupatum ... venolich 7

pod grodzi
= Olęny
tylko = #. VI

1/1

Wierzbic coll.

Zawisła wierzba

Wyrzbye = siccomors ^a ~~1471~~ ^B ~~HPKJ. V. 49.~~

(var. lial.: plonye)

ca 1470 Brambub 94

(praebuitque rex... cedros quasi
sycomoros, quae nascuntur in cam-
pestribus multitudine magna !! Per
1, 15)

In "Tinnacreein fac. sycomorus

v. plonia

wierzbie

'gardenij
wierzbawe' ac. sq.

Wierzbie - salices

Wierzbice sobie... wierzbye s potoka Bz dec. 23, 40.

a bódacese syd weszeliel przed panem bogem
(salices de torvente) waisrem

cf. Wierzba

8678

Btys, epwazem gsztyel drem wierb nachxerunges

WIERZBIĘCIN.

Wirzbiecin

Dobrogać wlek łone na yezzerze... przespana Wirzbiecin
cinicy waley 1417 / dnyb. 12.

Wierzbina
Quod fuisse ^{sup. acisp.} ^{l. sq.} ^(leg. u. wirzb.)
fuisse ^{et ipse solus} ^{in possessione} ^{superiori ibidem a XII annis} Wierzbina
in proxima, et sic eandem Wierzbynam acquiritur,
ipsum Andream jure evanit pro eisdem
Wierzbina.

101

1401 Styp ur
Helosi II M 764

Krak 1704

200

Wietzbina
Wirsbina

al. g. 'zarosta wiersbowe'

Judicium... decrevit, quod

Johannes... *wirsbynam acquisitam ibidem de proscopa
et de grobla... excidat 1401 Sluff. II, № 804.

(et faciat) vias pro se... ur

Aliis si non fecerit, tunc ipsam
wirsbynam imperpetuum perdere habebit.

(2 flehys tacinische)

Wierzbina = fl. Salix alba

wirzbynam = aquisitam

1398

Rot. n. 11174.

Wierzbina

breveny 2
SAPPY.

11174

ROST.Symb 1398 1498

Wierzbnik 'salicetum'

salicetum, locus, ubi salices crescunt,
wyrzbnyk'

ca 1500 Ex. ~~Stow~~ 120

Нерубова - clenodium

herb

Troyanus de ibidem clenodii

Vyrbova

1427 RTH. vi, 26.

Wierzbowa

herb

vide: Wierzbowa

inter cluscha	1446	Wolff	Lap. 10
de Wierzbowa	1448	Wolff	Lap. 15
(armis Wierbow[ca])	1453	Wolff	Lap. 20
de armis Wierbowe	1481	Wolff	Lap. 128
de clusdium Wierzbowa			

Zespława

Wierzbowa

herb

Thomas... de armis Wierzbowa

1493 Wolff Zap. 159

Zapiski

ib.: de armis seu claudio Wierzbowa

WIERZBOWA
Wierzbowa

De armis Wierzbowa

1429 QJH. III nr 101

WIERZBOWA

Wierzbowa

De armis Wierzbowa

Mon. Jur. VI

1429 ~~Met. Mar.~~ 10

WIERZBOWA

Wirzbowa

Inter clen[odia] Gomyan et inter Wirzbowa

1453 Tym Proc. 176

Wirzbowa WIERZBOWA

inter clenodia Wirzbowa parte ab una

1446 Wolff Zap. 10

Vitzbowa WIERZBOWA

de armis Vitzbowa: Petrus Byczinski

1448 Wolff Zap. 15

Hinzowa WIERZBOWA

Inter... Michaelen de Rakowo et omnes
de armis et clenodio Hinzowa

1453 Wolff Lap. 20

Wirzbowa WIERZBOWA

inter Stanislaum de Boyanovo
filium Dlugy et clenodium Wirzbowa
ex una

1487 Wolff Dep. 728

Hirbowa WIERBOWO

inter... Boguslaum de Tyclaskowo ex una
de armis Hirbowa

1453 Wolff Zap. 23

Hirabowo WIERZBOWO

*inter nobiles de domo Cownathi...
et nobiles de domo Wyrzbowo*

1477 Holff Zap. 111

Wierzbowy

Radix salicis w wierzbowy korzen

XV ex. G1Lek 72

Wierzbowy

oc. 89.

~~pro~~ Wierzbowy

Et que non mundavet superius piscine
ne, hoc pertinet ad Alexandrum
secus fluvium alios portus Wierz-

bona 1437 AGZ. XIII. 39
; Arch. XIII;

Archiwum bernardyńskie. T. XIII

Zap. sądów przem i przeworsk

R 1437

str 39

47

~~Wyrz (?)~~

Wiersch

~~wirch?~~

zw

pro duob. choris siligin. pleno
als. virz < ch? > (leg. w wirch?)

Harr. 1456-1466 Bibl. Harr. 1858 IV 639 pnyf.

Temak... iure suo edocuit super Steph.
num kmethonem pro iure terrestri
de iure Polonicali veteri pro duob.
morghy et pro duobus choris siliginis 7

Wierch

329 Jaco smi przitem bili, kedi Mfcz
gnef | rzekl pane vbifcze rzeknocz

to | flowo, ifz cy bødze gorzecz |

wirch glowi

1397 Pzn m 329
Leln i m 2489

Wirzech

Dane Ubitere, rreknqcz to slowo, iz cy bqdre
gorzeer wir[x]ch glowi 1397 Lehr. T. N° 2489.

Wierzek = vertex ~~summa part superior~~

- 1 W wierzek jego globa jego wstępy $\text{Fl. } 7, 17$ ^{slm. Part} (in verticem).
~~potkano jego a do wierzka jego sil 18, 7 (ad summam).~~
~~potkowan wodzemy wierzki jego Fl 108, 3 (superiora)~~

v (in verticem ipsius)

Obrot se bol jego ro glowo jego y \wedge

10: na wieca głony jego siopracioć jego spadnie

Wierzech

Od wierzednego neba wierzce iego (sc. sluzka)
& Potkane iego asz do wierzcha
(Pul: wyzachu) iego (ad summum
eius)

Fl 18,7

Woj: narwit iego at na woj iego

Wierzch

Bog flame głowi neprzyacelow
swozich, wierzch wolosa (verticem
capilli) chodzozich w grzestech swo-
gich

Fl 67, 23, sim. Put

Wierzch

Genze pokrywast wodamy wierzchi
(Put: wyrchy) gego (sc. nieba, superio-
ra eius)

Fl 103.3

Wierzech = cervix.

Pan ^(w)prądywy ~~z~~ setne wyrzechy albo zyby grzesznich
Fl. 128, 4 ~~fronsit~~ (cervices) ~~fronsit~~.

sim. Put

snija (kark) jest siekiba dumny, wyniszczeni

karj: snijs

Wirzech

Statuit eum (sc. diabolus Jesum) super pinnaculum
templi

~~niwyrzech, cosseroloct, 1001420, R. XXIV, 83.
(Mat 4, 5)~~

~~Jag. nr. 1299. R. 30.~~

~~Br. Kar. św. T. 46.~~

² Ew. Jan 300: na du-
chur

~~A Mamkal 260, Rom 196: na viridur~~

~~R XXIV 71: na navissa Rozpr. 24 str. 83 pocz. w. XV
cassey ³~~

~~Gl dom 47: na stolcu, na kathedre ²⁶⁴⁹~~

~~PF IV 5H: na ganke cosserelnym ⁴~~

Wirzch

IV:

Na virzech kowzola = pinnaculum templi:

B. 12.

statuit eum super pinnaculum templi (Mat 4.5)

1471

1471
MamKal 260

Virrch - pinnaculum

Vedy... pokusiel... postavil ji na virrchu
kos'ota [statuit eum super pinnaculum
templi] Rom. 196.

Wirsch = superior pars

Ad viam iacentem in superiori parte campi,
vlgariter do drogi na wirsch pola

1425 Mon Jur. V 21

~~Wirsch~~

Wierzech
Incipiends a summitate, al.
od wierzchu blota Trozkiego
pertinet super Johannem

(1446) XVIII DokMp III

195

Witche

na witche

In superficie x vlg. najwyższ x istius fluvij
lotzessyozta

1447 Agz II 129

Wierach

wirach

Declinavimus versus verticem
lacus Matschowiensis, al. ku
wyrachu jezora Matschowskyego

1447 Dokup III 240

Wirzach

wirzach

A qua granicie ripata per
prefatum verticem lacus per
transversum vlg. na przyeky
wyrzchu yessora

1447 Dok Sep III 241

Wierzech - summitas
wierzch

Wierzch tego karabyu wosnyest w
gramady (in cubito consummabis
summitatem eius)

Bz Gen 6.16

werset wyroce niejasny
wzj: na dolciu dolomus wierch jego

wierzchu

na powierzchni

A wierzchu - desuper

Stalal nawn (x. na kamień)
s wierzchu oleya (fundens oleum
desuper)

BZ Gen 28, 18
sim. ib. Num 16, 7. 46

wyż: stalowy olej. na wierzchu. 28 ts.

wierzech - superficies

portulaca

Kto rest to (sc. kobytki) przy-
krotych wozitek wiozch syemije
(superficiem terrae)

BZ Ex 10,5
sim. ib. 16,14. Num 22,5

wyżch - summitas

Anioł jeden s wyżchu (in summitate) jednej stroni a anioł drugi[ey] s wyżchu ^(in summitate) drugiej strony, dwa anioły na obu wyżchu (in singulis summitatibus) przylony wadla

B7 Ex 37,8

24: na końcu ... na obu wyżchu

Wierzb - summitas

Ulyar cztery przestawienie my-
dziane przez telet dzerszad
wyzdrow / ku przewleczony sterdz
(fasis quatuor anulis per totidem
retiaculi summitates)

BZ Ex 38,5

wierzch
= wierzdu

Kazdemu gynnym napisz na
rodze a wierzdu (uniuscuiusque
nomen superscribes virgae suae)

BZ Num 17, 2

kuj: kazdemu gynnym napisz na lasce jego

Wiersz

+ wrozdni - super

Wzrost... bochnyecz... y polosny
tako s wrozdni na fuku (posuit
super adipex)

BZ Lev 8, 26

powierzenie

Wirzech - superficies
Toż wiecez

(superficiem terrae)

~~Wid. przikrol wirzech zemski Bk Num. 22, 11. Dom Jero
boamow. zagadzon z wirzcha zemge ib. II Reg. 13, 54.~~

8679

dwierzch - summitas

komitet

Rozprosti ożo pan bog po wroch
lodzech od wroch temye (a summi-
tate terrae) az do krajow gich

BZ Dent 28.64

koierod - superficies

pariordina

koierodxon (sc. dom Jeroboamora)
y ragladzon z wyrodha temye
(de superficie terrae)

BZ III Reg 13.34

Wyrzek-cacumen, summitas

(in cacumine pyro-
tem)

~~Wskazanie dwojok, gdzie w wyrzku grupowego BK
I Par. 14, 15. Anioł góruje i wyrzku górującego;
a anioł drugiego (!) wyrzku drugiego górującego. Ex 37, 8.
Dwa anioły na obu wyrzku przykrywała. Ex 37, 8.
Winykań wyrzku górującego. Gen 8, 5. Jedynak
razem z tymi i t. p. Bronkoff. użycie. użycie
oraz przy użyciu użycie użycie użycie użycie
dwa brat wyrzku. Ex 38, 5.~~

8084

BP: w wiadomościach dawa balsamowa.

M^e
Mireh

Mythos... cessit... medietas curie... incipiendo

Jesus fluxum Rudka usque ad summitatem. p. 10 v. 12

Rudky; 1457 **AGZ**. XIX. 500.

Wierzch W

in domo Sobranios plebanus... ma. spente...
~~et ma. volutate~~ essit ville Myxelinus
de excrescentiis alia Myrschy pati
secundariae. 1463 MMAe. XVI. n. 1937

~~1463 n. 1937 915~~

MONUM medii aevi histor 16

Ulan Acta capit Caliss

excrescentia - bry, obrzpi, grunb nalezyca dodatkowo do 319
gospodarstwa jako nadwzeka ziemi. potoczna przy jej podziale na tany

Wirzech

Wirzechy = aureolas (coronas) | 1466 | R. xxii, 22.
v. 285

Lilia campis condis ut aureolas, et frondi-
bus alba lugustra aurea secta mee foliis
inserta, minere donec

Vg. coronas aureas, rubens flores wirzechy,

Myrar: Wirzechy prokeretouy.

Wiersz

Consensit in signa ista... supra eodem
profundo potthok usque in summitatem
eiusdem glamboky potthok, ubi habet
ortum, et a summitate eiusdem pro-
fundi rivuli rozdzielny do wyzachu
pastecznyego

1468 1767 XVI 60

1. - granicom

Wietzech

Eciam prata in summitate
piscine al. po wyrzku staro (leg.
starou) et piscinam totam... dedit

1470 1767 XVII 34

Witcz

1

Ne pissch witczu okrągłego pissca Bartka .
stavonego

~~211~~ Park. 413

Wierzch

2

Svirzchem okipqlem pissi b, bodri thako
napissesch ssvce

~~1/2~~ Park. 413

Wyrzech culmen

Wyrzech - culmen

~~1471 M PKyū 9~~

(faciamus nobis civitatem et turrim, cuius
culmen pertingat ad caelum Gen 11,4)

ca 1470 Mam Lub 8

ang: ktorej by wiezdz dosiagal nieba, 11:4

Wyrzeł

Na wyrzeł = in superficie ^{142. semen}

(in superficie posuit illud (Ered. 17.5))

ca 1470 Nam Lub 225

1471 ~~MEKJ. 11104~~

Wyrzech

Na wyrzech^x ołtarza: ad crepidinem

~~Na wyrzech^{altaris} - ad crepidinem~~

(de sinu terre usque ad crepidinem novis-
simam duo cubiti Ezed. 43, 14)

1471

ca 1470 Mem Lub

232

Et: od rowu w ziemi aż do [korytu] najniższej części podłogi
W: od wstąpienia ziemi aż do brzoju najniższego

Wirzch

Wirzch

Wirzch - fastigium

(adornavit fastigium virgae eius Hebr 11.21)

~~4111 M P K y v 132~~

ca 1470 Nam Lub 295

W: poltomec na wicardothowi laski cy-

Virzech

Rynny, zloby, przikricia, virzchi - domatum
fistulas 1471 ~~Apk. v, 89.~~
Mam Kal 71

Domatum fistulas ryny, zloby, przikricia,
virzchi, domatis est tectum domus
(proposuerat... David... praemium, qui... tetigisset
domatum fistulas et abstulisset caecos II Reg
5, 8)

Virzech; lary by... dosigot syriac domus

Wierzch

W schamem wierzch in summo
ore (estote quasi columba nidifi-
cans in summo ore foraminis Jer
48,28)

1471 Mamkal 217

W: przy samym końcu rozpaliny
W: wśród ibocry na skraj przepaści.

Wierch

(sc. scopulis)

ab ipsis ^{equitavimus} per silvam, que
nuncupatur Kymirsky lasch po wierch
do brzeg et ibi in eadem silva scopulos ^{rip-}
parimus

1485 A 42 XV 568

~~a isto scopulo equitavit ac de per antiquam
alias na wyzoch gory et de monte equitavit
antiqua orbita~~

~~1487 ib. 568~~

ⁿ
Wierzch

S

W

~~4622~~... Aquo scopulo aciali alii scopuli
progressive sunt facti per campum pro-
tendentes se usque ad superficiem su-
perioris piscine Laszkowskycy ~~alias~~
na wierzch stawu Laszkowskyego
ibidem in Laszky prefate Zopkie

1494 AGZ. XV. 572
~~Arch. XV.~~

Archiwum bernardynskie. T. XV

Zap. sądów LwoWskich

592

R 1494.

str 572

Wierch

(rem affigisti acu) Anaphiles

* ~~gousce~~ wyrch (leg. w wirch) ↓ ..

~~ex. XV. Pr. Tit. III. 180.~~

ex.

x) Brückner poprawia na gousce

Pamiętn. diter. 3. str. 309.

Kirsch: racumen

Drewo było bardzo wysokie... a na szczycie
wierzchołka jego wisiał owoc [in cuius
racumine fructus dependebant] Pozn.

83.

Větrch

3 poště anioły swoje ode čtyřech
wiatrow s wvrchu nieba aie na dol
[a quatuor ventis, a summis coelorum
usque ad terminos eorum] Rom. 483.

Wirrch

Na wirrchu ~~na górze~~ in superiori parte

At on jem ukare wielika ułania (wslana)
na wynej części, erwi na tremie podług
obyczaja rydowskiego, którzy (!) czynili tremy
na wirrchu, g dziei wie uverali, a na dole
Poinice ~~Pol. i. T. & X~~ [in superiori parte domus
faciebant Palestrini renacula, inferius autem
subicula] Rom. 527.

Wzrost

a to się stało przeto, by się pismo nappełniło, które
pisano o onem dostojnem Jopie, iż od piętniej (!) noż-
nej aż dowirzchu głowy niebyło w nim zdrowia, czuż
niebyło miejsce, któreby nieurażono, bo wkażdą ranę
dziesięć razow uderzono. Rozm. 822.

Wzrost. od stopy jego aż do wierzchu głowy jego

Wierzech

do wierchu - sursum

Ktore (n. cki) spoyoni byly od
dolu ast do wierchu (a deorsum
usque sursum)

BZ Ex 36.29

Wirzech

Do wirzehu - supra

~~Policki~~ ^x ~~Wzitive~~ rodzaje samowowe od jednego mye =
Cybera est do ^(et supra) wyrzehu 132 Num. 3, 28.
osm x tisyocetow a sedmsed

8085

Wierzech

zabiegó aby doprowadził wziętore

dyz ~~napisał~~ R, 13

(Husque ad firmum)

[Hum. papad jako summum]

[Laoh. 92 do dynu]

Wierzech - summum

U napelugl syz dom Baal od wyrzechy az do wyrzechy
BZ IV Reg. 10, 21. (a summo usque ad sum-
mum)

8033

Wierzch: z wierzchu = desursum

Przidwal nebo v wierzchu Fl. 49,5 ~~advocabit coelum~~
(desursum) sim. Pw

Wietzek

Z wietzku = desuper / ~~dosuperum~~

Karal jest oblozom wietzku / Fl. 77, 27. ~~dosuperum~~
~~neto v wietzku Fl. 49, 5.~~

sim. Pus

(desuper)

Witzsch (Zwizsch)

desuper switzsch

~~Handl.~~ XII 145.
post.

Wierzech

Wojanor thu leszal potkale proga...
ano szporyczku sala przygoda,
niegdzi mrosz, niegdzi woda.

Aleksy nr. 105

ts. co Aleksey

Wyrzek

Lesnal pathle pnaqa.. ano sr wyrzeku srle pnyqada: nyeqdi
suross, nyeqdi wada R. XIX, 104.

Hierzch
z wiezchu 'desuper' :

~~desuper von obenkompter, s. yezchu~~

a 1500 Em. S. 120

Wiersch

864 Tako nam pomozi boog¹⁾ y fwan-
ti | † Jako Barthofch yest nafch |
brath po yego oczczu. clenotu. | trfzi
weze fwyrzchv V a pol Iwa | na-
fczicze. zawolana przozny | naffey
krwe ynaffego fczithu¹⁾

V (war. ib. nr 914:
s wyrzchu)

1416 Pozn m 864

JA III 482

AKH III 341 (nr 131)

Wierzch

914 prozna Clenotu trzzy veze fwy-
chu²⁾ a lew przefglowy | nafczicze

1416 Pozna nr 914

cf. ib. nr 864 along tekst

JA III 482

A R H III 316 nr 133

Wierzech

≠ wierzchu - desuper

Nye uctynyst sobye... podobyenstwa,
ktore gest w nyebye s wierzchu (quae
est in caelo desuper) a czo gest na
stemy na dolye

BZ Ex 20,4

Wierzech jest na niebie i na ziemi

Wietzech

z wietchu - desuper

Wozynyo... drugie s wietchu
* przykrycze (aliud desuper
velamentum) s skoor wyrownich

BZ Ex 36, 19

sim. ib. Num 4, 6, 8

Wiersch

+ wierschu - desuper

Dam wam Hwierschu nyebo
(dabo volis caelum desuper)
iako zelazo

BZ Lev 26.19

Witoch

z witochu - desuper

Sąd, ktoris nye przikriti any
prziwygotany z witoch (nec
ligaturam desuper), pokazany
bódze

BZ Num 19.15

Ha Wierch

A oho guryasda ... wprzedała
gyl, az gdy przyszedłszy stala
na wyrzchu gdzie było drzewo

Et Lam 294

(starec supra ~~nie erat puer~~ stat 2, 9)

Wirzech

Przyłożyc na wirzech = superpono

Tamto grob był wykowany z kamienia
i przyłożon kamieniem na wirzech [et
lapis superpositus erat ei] Rom. 438.

Wierzch

1289

Taco mý pomoz bog † | Jfzem byl
nyemoczen prawa | nyemocza od-
boga floszona tedy | kedym mal rok
zawity Sz | narzeczonymi Benakem
hys | [p] bracza yego oty rzeczy,
ktorz | es fza na wierzchu popyscha-
ni | - - -

1428 Poznań no 1289

wierchu
z wyrzchu

Kake gest to z wyrzchu napisany
(quis est titulus ille), gest ia wydzp?

BZ IV Reg 23, 17

Wiernch

60

any dzielisz między sobą, ale gestly zymne, tedy za
tydzen, a gestly lecze, tedy na dwie nyedzeli mayą
lycz chowany, a to lubo sprawnye lubo nyesprawnye
zaclad badze wzat. A wszakosz ten, czygy gest naklad
we dw nyedzeli na gy wyprawycz; pakliby nye wypro-
wyi any chezal wyprawycz, tedy ten zaklad tyto sjadze
slvsznye między sobą mayą rozdzielcz. Paklibi czy
yszezy sadze abo gynszy, ktorzy na wyrzech są wy pi-
sany, przeczyw naszey wolej czynily, a zaklady
przed czasem vstawionym między sobą rozstargali, te-
di temv, czygy gest zaklad, lubo badze kon abo
(superius nominati, sul 22: viszerey. Bzial. 9
myanowany)

Wiarze

Na wierzchu - supra

Sądze, którzy na wierzchu są wypisani, poroczu w
naszej wolej urozynęły Dziab. 9.

Wa

Wiench

ts.

pozyty

any dzielisz między sobą, ale gestly zynne, tedy za tydzien, a gestly lecze, tedy za dwie nyedzeli mogą być chowane, a to lubo sprawnye lubo nyesprawnye zakład będzie wzięt. A wszakosz ten, czygy gest zakla we dw nyedzeli ma gy wyprawyc; pakliby nye wypra wyi any szezal wyprawyc, tedy ten zakład tyto sądz elvsznye między sobą mogą rozdzielyc. Pakliby czy ysczy sądze abo gynszy, ktorzy na wyrzehy są wy pi- śany, przeciwn naszej woley wozynly, a zakłady przed ezasem wstawionym między sobą rozstargali, te- di temv, czygy gest zakład, lubo będzie kon abo

Wietzch
Kirch

Gyakosz sziam Michal (Vythacovský) myel
~~distak~~ y ~~postupal~~ takowym obyczajem
sz^x wyrchy psathym ~~Libyngersoy y yesho~~
~~poslum. Spr. Kom. J. r. III. 335. 1498~~
III 335. 1498 ~~1498~~
S[ig]

Wie es sich
zu menschu

(spirschu... spiraute)⁽ⁿ⁾
intus et extra

~~11~~ in. R. XXV, 207.

Wirzech

Z wirzcha - desuper.

(desuper umetale imposuit)

Opasze gy passem... a wyzreku napleernik polowy
BZ dev. 8, 7. ~~Kate giel to wyzreku napleernik~~
~~Centulus? ib. 14. Reg. 23, 17. Polowy tako wyzreku~~
~~na tako L. dev. 8, 16~~

sim. ib. Num 23, 4, 14

8880

Wyrzek

Wyrzek = foris | 1456 | R. xxii, 16.

Fert Indeus opes, sed onus fert pectore
graue, intus adurit eum cura laborque
foris, qd. se. adurit extrinsecus toudry
s wyrzeko

t. - miané do cystke, dozoryé, mscoryé, mglané

Nierach

Opisał 8 wieżach postawionych = ascensum purpu-
reum ~~1471~~ ~~M. P. K. H. 1472.~~

ca 1470 Nam Lub 147

(columnas eius fecit argenteas... ascensum
purpureum Cant 3, 10)

Woj: podniesienie starobłowe

mirach

Ostendit (sc. ~~mirach~~) spiritus sanctus) etiam ei (sc. homini) miserissimas penas inferni, interioris, ~~mirach~~, vite eius multitudinem viciorum,

exterius, ~~mirach~~ viam per

(R. XXV, 176.

quam compleret decem precepta domini

XV p. post.)

~~Prücker K. 2. Br. 3.~~

~~F. 25. str. 176~~

~~Assol. 44. b. 177~~

2204

Wierzch

Et si illos exterius, z vyrzchu, tentabit^(sc. diaboles),
tamen interius eos non ledet finaliter vincendo

XV p.post. RRp XXV 180

k. 281v

Wensch

~~Wensch~~ Wensch.

Joseph cum virgam suam attulisset,...

in eius ~~virga~~

caecumine, navyrachu

rasagy
XV p. post.

R. XXV. 180.

columba de celo sedisset

Brückner Kaz. St. W. 8.

Rozpr. 25, str. 180

2685

~~Oss. 414 k. 2 fo.~~

Wierzch

^{cum}
Cuiusque virgula germinasset, zakvythna-
^{et} labi, in cacumine^u eius, na vyrzch, Spiritus
sanctus in specie columbe ⁿ coⁿsedisset

XV p.post. RRp XXV 180

k. 280r

Kürsch

Mity Jesus... w jednej sukni telko chodit
a na wirchu drugdy ptasrcem we
trzy poty odicit [et lamide Lrian:
gula supra tegebatur] Rom. 159.

Hierarch

Jesus... Nozify swe odriemie, ktorci na
sobce nosit..., snadzi jedna suknia, kto:
razi jemu matka norynita s wirchu

Romu. 53h.

wierzech
Wierk

Co sobotę święconą, to dziś święcimy niedziela,
jakoby drewno wierk korzeniem obrócił [quasi
caput versum est in caudam] Rom. 324.

Wierzech

~~Napełniły się wody. I napełniły~~
~~się do wyrzchni~~ ^{v(x. sądy woda)}

~~Ev. ex. v. v. 17 XIII 203~~
Eiozam

~~guyarda... wprze deata gye, 412 21~~
~~poprze d... lata na wyrzchni, g... 21~~
~~lyb de... il. 224~~

1 (usque ad summum 702.7)

Wirsach.

Wirsachii

(impleverunt eas usque ad summum fo 2,7)

XV in. R. ~~XXV~~ 272.

Wienzen

Nirch

ad summum do virehs

~~1420~~ JH. XII 143.
1420

Wierzdech

z wierzchu - supra

ustanowi wst pan bog twój na górze, a nyc
na pgon y

Bp drest wtdi z wierzchu, a nyc
posrod (eis semper supra et non
subter)

BF Deut 28, 13

Wierzb

[kedy]

Then yfti marek | przewedze Swath |
ky⁴then Rotha, thedim | nawrfzchw
pan potr p^{re} | pýfzanga (!) Szaffra-
nyecz | nyema othbywacz Szad | na
dawnofeza Szemfz | ka yedno oth-
powedacz | yako nalepy hwmýe |

⟨i⟩

1647 a

1444 Pozn nr 1647

Wirsch

Convenit... Petrus... Nicolaum... molendinum
construere... in fluvio Wyar

sub uno cacumine ablat Wirsch,

sub quo cacumine duas
rotas molares constru-
ere item Nicolaus se
obligavit

1437 AGZ. XIII. 53
~~Arch. B. VIII.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XIII

Zap. sądów przed i przeworsk

R 1437

str 53

63

Wörzch

Wisozzi wirzchouie = celsi vertices / 1777 / R. XXIII, 302.

V (istine montium celsi vertices sonent)

Wierach - anx

Specialissime vero

(Wyrach, - anx,) Syon dicitur
ciuitas David, quia ibi personaliter habitabat
et domum suam habuit

~~XV~~ XV SKY V. 282.
med.

Wietzech - cacumen
witezch

Potem dziesiątego miesyca...
winyknó wyzchisowe gor (cacu-
mina montium)

BZ Gen 8.5

Wozij: Wietzechy gor

wierzch . vertex

Ya stanę na wierzchu góry
(in vertice collis)

BZ Ex 17,9
sim. 16.34,2

niejs. na wierzchu pagórku

Wierzb - vertex

Moystest a Staron... *wstąpiły
bily na wyrzdu gory (super ver-
ticem collis)

BZ Ex 17.10

sim. ib. 19, 20. Num 14, 40.
23, 14.

Woj: na. wierzb parzółki

Łoierrch - summitas

Łozgedralem na wisokosor gor
na wyrtde lybarski (in summitate
Libani)

BZ IV Reg 19, 23

BP: wspinacem ste na wysokie gory i sloncu Libanu

Wietsch

Prizwodyt qe (x. meje) na wyzoch
wisokey gori (ad praeruptum
cuiusdam petrae)

BZ II Par 25, 12
sim. ca 1470 HandLib

38: na rycy chuy

Wierch

~~###~~

Na wyrost skały = ad praeruptum petrae

(decem milia virorum... adduxerunt ad praeruptum cuiusdam petrae praecipitaveruntque eos de summo in praecipis

~~1471~~

II Par 25, 12)

~~XX~~

ca 1470 Nam lub 98

II P. ar. XXV

tu; a; i; n; e; l; l; i; n; a; p; r; o; h; e; m; i; e; j; z; e; j; e; d; n; a; j; s; l; o; w; y

Wierzb - supercilium

Plk Anna... siedziała na wyszczu
geney gori (in supercilio montis)
podle drogy

1 (Kamulub

BZ Tob 11.5.

Am.

Wieruch
Wierch

(was. lub.: na wyschu)

Na vircha^z in supercilio

~~na wyschu~~

(Anna autem sedebat... cotidie in supercilio
montis Tob 11,5)

1471

~~Wieruch~~
MamKdl 109

na wyschu - in supercilio B.

ib. 55

wierzech - vertex

Osadzili wrotki wyrzchi na
gorach (omnes vertices montium)

BZ Judith 4.3

Wyrzech - apex

Przidoł po stronie górną aż na samą wyrzech BŁ
Judith 7, 3. (usque ad apicem), gen patrzy
do Dotarym

8682

Wierzech - praecipitium

(x. synopsis israelitiskide)

Gori bronjō gichtā pagorki ge ogradzaiš, pretos
radzi na wierzeh, osadzaiš tyš Bk Jerem 7, 8.
(muniunt illos colles in praecipitio constituti)

A (Kamulub:

8081

w: ogradzaiš iš pagorki, na stromyš, miejcał osadzona

Wyrzech

Na Wyrzechu = in ~~to~~^x principio

(muniunt illos colles in praecipitio constituti Judith 7, 8)

1471

ca 1470 MatmLub 111

Wirzech
~~et gory~~

usque ad vicem montis ~~ubi~~
do^t wirzech gory. 1461 AGZ. VI. 68
qui iacet supra torrente

Archiwum bernardynskie T. VI

DYPLOMATARIUSZ

R 1461 str 68

34

Winych

1

✓ a tha gydry asy do wynychu. → ch.
Dt. 2B. III, 354 [~~Fortunant est~~].

Oprusec thaz (sc. wode) na prawo a ffolguy
they na lewo V

a b c c d e f g h ch i k l l m n o p r s s t u w z z z

Wierzech

A poth thym vyrzechem yet lan-
exka, a tha noela gydre prxesx
nya DF. LB. III. 354.

~~DEUG. Liber beneficiorum~~

~~T.III. str. 354 [Testament r. d.]~~

76

Wierzb

A isto scopulo equitavit recte
per maricam al. na wyrstki gory
et de monte equitavit antiqua
orbita

1487 A67 XV 568

Virch = supercilium

Dwoje karat mity bristus orui na
virchu gory apostolom a thussram
i apostolom na podgorbu stojace [quidam
tradunt dominum prius eum [sc. sermone]
fuisse discipulis in superchio montis seden-
do, post in latere montis communiter discipu-
lis et turbis stando] Rom. 264.

Wyrzech - altitudo

(altitudo illius)

~~Wyrzech~~ Wyrzech gęgotna trzydziestą lokyet BK
Gen. 6, 15.

Trzysta lokyet na długość łódki (sc. korab) a pęćdziesiąt
sztyt na szerokość jej wozynyst a ✓

1 (Stary testament Cardy: wys)

tyś wytal vich

Wuj. 30 Głeci wysokość jego

Wierzb bot. 'śnieżyca wiosenna, Leucoium
vernum L.'

wyrch. wyrch candidula

ca 1465 Rost nr 4210. 4211

serenella pinguis
Wirzch = *M. Leucorum vernum* L.

wyrzch

serenella

candidula

n. 4571.

~~1468~~ Rost.
ca 1465

R. OST. Symb. r. 1468.

4571

bot. 'krowawnica pospolita,

Wyrzch = pp. *Anthrum salicaria* L.

wyrzch

exuperia

aniana

Rost. nr 1230.

1472

Wiersch of Suchowiersch

Nieruch. of. Nzwierzchu

Wurz

cf. Zwircher Rom. 305.

Wierzb of Zwierrch

Hierschnitz' Thierschnitz'

- Wierzechni
Wierzechni - sumoncus

I Wierzechni skaly ~~z~~ gę BZ Num. 23, 9.

(de summis silicibus)

8687

Woj: z najwyższej skały

Wierzechus

(BZ; na swyrczynym prabred)

(mam, lub. i wyrczynem, leg. w wiercznem)

Na wiercznym (pragv = in superliminari.

~~MPKJ. 1471~~

1471 MPKJ.

v. 16

, sc. dominus,

↓ cumque viderit sanguinem in superliminari et
in utroque parte, transcendet ostium domus.

Ex 12, 23)

1471 MamKal 21

~~E. VII~~

7. wierzchni
Wierzchni

Na wierzchnym progu - in supero liminati.

14H M PKy 16

^{Wyrzchni}
Wyrzchni

wyrzchni żarnow 'molaris'

molaris, żarnowy kamień ^{vel} vt. Erzonovyrah
^{vel} vt. wyrzchny żarnow

ca 1500 Era. ~~Stow~~ 121

~~Wierzechui~~
wierzechui

6 1 7

Wierzechui.

Proszę ę czebie, wyrzehny-

5

4

2

3

my po (135 a.) moczamy podeprzi mye ę mylosczywie

~~[pro: wyrzechui?]~~

~~75~~

M. W. 1346. ~~1350~~

Wierchny
Wierchny - summus

~~Jako Prigemne myce sacilesz dary... y-~~

lethoródnoby obyathp dal albo obyctował
napyrzny albo wyrchny kapłan
thako rzełocy (melchisedech)

~~||z. XV. 315~~

~~(accepta habere dignatus es munere...
et quod tibi obtulit) (summus sacerdos)~~

~~Lucus Melchisedech) 1426~~ ~~Isaia 4 s. 315~~

Λ (Ista I. VII: napyrzny, VI. VIII. XIV: na-
wyrzny, III: nawópnorzny)

sim. XII

IV s.

Wierzchny

Sicuti accepta habere dignatus es,
yako przyemno ymecz raczyl yesz, munera
pueri tui iusti, sprawyedliwego, Abel,
... et quod tibi obtulit summus sacerdos,
podawal wyrzchny kaplyan, tuus,
Melchisedech, sanctum sacrificium,
sswathosc, tuum et ymmaculatam hostiam,
y nyepokalanę offerę ca 1431 Msza XII

wierzchni
wirzchni

Drużki mówili, że bogoszcz
wirzchni ja jest gęszcz a piżecz
dobrze

~~XV~~ R. XVII, 234.
(med.)

wierzchni
wierzchni

To błogosławieństwo jedna czło-
wzeka ku Bogu, ... ten jest wyróż-
nie dobre

~~X~~ XV R. XXII, 242.
(med.)

Wierzechni
Wierzechni

Wierzechnya v slawiczenosaz potkwerdry = summa con-
stancia confirmet ~~1449~~ R. 1211, 279.
XV med.

In bonis summa constancia, gl. excelsa
stabilitas, hoc est deus gloriosus wierzechnya
vslaviczenosaz, te confirmet potkwerdry

Wierchni

Wierchni -

Gdnye

(ubi summa imis coniunguntur):

Prz wyrechnya jednafny z nyszkym wyzoz-
kye bosdhuo y z nyskym orlowykyem Now. 115

R XXIII 239

jednae sis - Dsorye sis, jednocyé sis'

1019

Wierzchni

Bog wierzchni (deus excelsus)
odkupiciel gide iest

Fl 77.39, sim. Put

Nirachui

Nirachui - altissimi

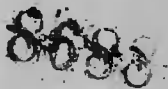
Tedy potem

noszył chleb a wino, bo

✓ Melchisedech... $\sqrt{\text{gost bil pap wyzrznego boga}}$

Ps Gen. 14, 18.

(dei altissimi)

wuj: boga najwyzszego

^{wierchni}
Vierchni - altissimus

Ogarnie sie moc Boga wierchniego
[teque virtus altissimi umbrabit] Rom. #
50.

Wierchni

Oferny bogu offero chwali y wra-
czay wierchnemu (altissimo, Pul:
* wyzsznyemu) obetrucze twoie

Fl 49.15

Wierzechni

Wierzechni: altissimus

Ten ci będzie wielki przed Bogiem,
iże będzie werman syn wierzchniego

Rozm. 48 [patris altissimi filius dicetur]

Rozm. 49.

Wierszchi

Wierszchi.

Jego sz boskym przeizrenym alawieremu rodzaiowi

wierszchych puchan powosci

naam : oslugujó

M.W. 127 a.

Wierszomni
Wierszomni

~~M W~~

Wyrzeczony mocy

#1413 JA.14.503.
74

por. Rozm 813.

m. w sadz. wiecniactwo

818

~~1413~~

~~ARCHIWUM SU. 8031~~

^{Wirchni}
Wirchny (Wirchni?)

Gdzie ja idę, nie moiesz sała-
sować mnie minie. Jakoby rzekł: nie
rychli, boś jesze nie ućwidron moć
wirchną Rom. 556.

Wierzchni
Wierzchni

Wierzchni

Ty by nimiał nijednej mocy nademną, być niedana
była odwierzchniej mocy. Rozm. 813.

Wirzchni
Wirzchni

O tem, jako miły Cristus miał gadanie sPilatem i uka-
zał, iżby nimiał mocy, sądzić jego, (846) by niebyła
moc wirzchnia. Rozm. 845—846.

Wierchni

Devotissimi nostrum ius supremum

et. vyzchnye pravo et totum domi-

nium ... in ^{villis nostris} ~~kracyn~~ et in Chvachynyeč

1423 DokMp v 262

Wierzechni = excelsus, altissimus, summus

~~Bog wierzechni odkupiciel grzechów Fl. 77, 59. Ofiarę
bogowi offert chwali, i wracając wierzechnemu oblatniewa
łowie Fl. 49, 15 (sede Altissimo vota). Od wierzechnego
neba wierze jego Fl. 18, 6 [a summo celo]~~

(Puis: wyzszego)

y. Wiersohni
Wierschni

(części)

(Emisperium) - Wierschnya choraz / cz / nye-
ba # xv Tab. 523.
med.

Wierch ny. Wierzohni

Item aseribo domi no plebano ^{in Merez} piscinam
alias vyerch ny prvth ad ecclesiam
sancti Martini

1479 Kod Wil. I 371

prud = salzanka. ~ Ziarotubonizm

Zdaje sij, ie to mom. prop.

wierzchi

~~Wierzchi~~

Wierzchi:

Xpus dicit oculos sanctos suorum apostolorum
interiores, & wnatzne.

~~Et exteriores & wyrzchnye~~

XV p. post. R. XXV, 174

~~Brückner Kaz. śrw. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 174~~

~~Class. 4/4. k. 32~~ 2019

vietzchni

1

~~Wietzchni~~
Wietzchni:

ciuitas: interior
, *sonathore,

Ibat Ihus in ciuitate. Notandum, quod quintuplex est,
exterior, vyrzchnye, superior, vysze,
deterior, podleyzse, inferior, nyskye
XV p. post. R. XXV, 174

~~Brückner Kaz. Nr. 3.~~

~~Rozp. 25, str. 174~~

~~Chart 414. R. 44.~~

2045

Wierzechni

Wirzechni

'exterior')

Wyrcznie \neq exterior \neq

~~ex.~~ XV (Pamdit. XXVIII 307.
ex.)

Wierzdni?

* Wytrzscha, otdasot tosuma
sinderesis (pro synaerisis?)

1441 R XXV 268

Wierszechni
Wierszechni

~~fo. vr.~~

Jus supremum al. Wierszechnye prawo 1809
Hpp. VI, No 14.

~~70~~

STAR. PRAWA POLS pomn, T 6

Bobrzyńs secreta in iudiciis

regal. Cracoviae. rok ~~1809~~ Nr 14.

~~Wyszczelony~~ ~~Wyszczelony~~ ~~Wyszczelony~~
u ues

Wyszczelony (pro: wyszczelony)

u ues

* wyszczelony, masa posłania

si'nderesis.

u ues

hel u ues, he ~

hel u ues

<n> R. XXV, 268.

Hieroni (?)

- Juramentaque, vlg. pyrrasme, idem advocatus pro se
tutum obtinet; liberavimus etiam predictum)

Ab omni solucione pecuniarum, wybornye dietarum

ca 1450 - taka data ktos (lindut ?) napisal
w ksiarce "Ale pod
1439 Hieron Frag. 26 pyrrasme wydrukowane
1439

wierzyk = wierzchnia część kieszki z drzewa, na Flurek Tom II 177

wierzchnik = otwór w stolowaniu chaty kurnej do wypuszczenia dymu oraz deska, zakrywająca ten otwór. Ust.

z Poniewieskiego

wiersznik Zb XII 6 =

Wietzornie
Marchus

Stem

spinacula domorum ^{ab.} ~~ad~~ Wietzornie
seu limtalia ~~atque~~ progone dictis admo-
catis ^{eiusdem} ~~in~~ progonis censura singulis annis
tenebantur solvere (1375) MMAe. X: 284.

progone - rodzaj daniny lub opłaty

Piekos. KODEKS DYPL. M. p.t III

str. 284

Rok

~~1375 c. proia.~~

316

Wierzbny cf. Wierzbny

wierzcholec
Wierzcholec

~~Pro utilitatibus~~

Inferius Marissium (et Nicolaum... materia questionis
facti judicialiter exorta pro utilitatibus articulorum
Thargowe, ogrodne, wierzcholec, poerthy myodowe 1433
Hpp. II, N° 2486. (in fine hancorum

Vinferius scriptorum. (in) Polonicum eos sic
exprimendo:

p. ... thelionisium polarek na wsey para feud. lub wójta dła
dars pout lufnost micyoty lub 200 pna

f. - 'opłata od sprzedawanych na targu towarów
niezależnie od przeliczeń, opłata za przy-
jazd na targ i udział w nim, na korzyść
targu'

o. - 'opłata z ogrodów, tj. masy & drzewa roli, uiszcza-
na na rzecz państwa feudalnego przez bezpośred-
nie posiadaczy, czyli ogrodników'

Wierschowa' cf.
0506 Gwierschowa'

~~Gwierschowa' 2~~
1

Wirzechowato

Wirzechowato

Plebanus dixit, quod sibi... solvunt (sc. emethones)

Unum eorum cum summitate al. Wirzechowato

14.50 (M. Mele. XVII ~~219~~ No 566. et alium (sub ma-
num al. pod ranka

wietzchowaty
Wirchowaty

Virchowata = ~~coagitata~~ ^{superfluentem} / R. xxiv, 74.
XV in.

Mensuram bonam et confertam, et coagitatam,
et supereffluentem, vir[w]chowata^v, dabunt
in sinum vestrum (Luc 6, 38)

v (~~xxv~~ R XXV 142: wyzchowata, ib. 175; oplynyonaz,
Mamkul 272, 77 XII 143: oplyvayaz, etc.)

Wierchowaty

~~Wierchowaty~~

Wierchowaty

~~_____~~

et superfluentem

wierchowata R. XXV, 142.
XVex.

~~Test. I. 22. otterka.~~

Brückner Kaz. śr. 3427

B. Rozpr. 25, str. 142

~~Odpr. Św. Józef Krzyżski dr pol. XV
Kazania Piotra z Milosierdzia~~

Hierzchowaty

Yakom ya panu Janowy nye ranczil sa tray
x iticwyerthaye rzy y sza wyertel nyary nowo-
nyesthskyey, nyary wyrzchowathey

1438 Pysdr nr 1177

(Wierzchowaty)

Wirzchowaty

Dum in molendino nostro quispiam oppidanorum
... braseum molere voluerit, chorum brasei super-
efluentem al. vyrzchowati... tenetur dare

144~~7~~ BenLub 258

(Wierzchowaty)

Wirzchowaty

Omnes... agros colentes... solvere debent
quilibet de manso uno... duodecim choros utris-
que frumenti cumulos vlg. wirzchowate

(1451) BenLub 276

Witkowsky
Witkowski

Witkowski - superagitatus

Voros mensura superagitate alio
vychovatej myeny brasi extradere leno.
buntur 1492 ~~1517~~ Witk Lubl 5

Dicti braseatores quot coros tritici mensura
simplicis al. rowney sustulerint, totidem V

x Witk Lubl.

Winchowaty

Nobilis Nicolaus de Czarnow (?) fideiussit
XX mensuras siliginis superhabundantes al.
wyrchowatey mesure Cracoviensis dare no-
bili Pakosio de Pobednyk (?)

1430 ArchCastrCrac IV 111, 736

(to 111 poprawione na 115)

Hierschowaty
Hirschowaty

superhabundantes

al. ^x wyrchowatej

1430 Arch Castr Crac IV 111,736

1430.

Castr. II, 111, 736

Wierzchowaty
Wierzchowaty

ts. co willk Lubl 5

Mensure superagitate a. Wierzchowatej myeny [mie-
ry, miary] 1492. PKH. III, 58.

91

Wierzchowina

Mathias cum ... Nicolao Pstrowskij
limitaverunt iuste granicies villarum
suarum... et signa earundem granicie
rum notanter demonstraverunt ..., quo-
rum signorum primum nominaverunt
quercum ... et ab isto quercu per mon-
tem ^{ad flumen} et eodem flumine ad montem
uno litore usque ad summitatem
eiusdem fluvii videlicet de Werschowyn
ultimam eiusdem fluvii v (pro do)

Reg. Matr IV nr 392 (1398) 1532 Dok. Nr I 280

Wierchowina

Qui rivi seu sumitates ab. Wierchowiny
 defluunt in ripam Hoczer.

(1400) 1523 Dok. M. ip I 295
 sim. ib.

Matr iv nr 405

Wierchowina

Adduxerunt viros antiquos ex parte
 regie maiestatis et ex parte dicti Jacz-
 konis, ^(ex rivi) qui duxerunt nos incipiendo
 ab monte Nyerzablyecz, de quo monte..
 qui rivi seu sumitates al. Wierchowyny
 defluunt, in rippam Oslawa.

(1400) 1523 Dok. M. J. I 295

Matr IV nr 405

Wierchowina

A monte Nyerzableoz duxerunt nos
 usque ad verticem Solyny et ibi rivi
sive fluvii, qui defluunt in rippam
dictam Solyna ex utraque parte cum
eorum summitatibus, verticibus al. sz
wierzchowynamy et decursibus, Et hos verti-
ces adiudicavimus ad villas Terpyczory.

(1400) 1523 Dok. M. p. I 295

Matr. iv nr 405

Wierchowina

Confirmatio privilegii ... super ... do-
nationem silvae ... , triginta lanceas
... una cum omnibus fluminibus
seu summitatibus al. 2 wierchowinami,
que ad dictam Sucha defluunt

(1405) Lok Mp v 46

wyrzeczona
Wyrzeczona

Ex parte fluvii predicti Borowa duos mansos in
silvam Rote directe, in latitudinem... usque

Ad inchoacionem
Borowa vlg.

predicti fluvii

+ wyrzeczona 1420

(MMAe. XVII, 184.

MON MED Aevi TXVII str 184.

Rok 1420.

61

Kopia Helela

Wierzbowa
wirchowa

Paulus... resignavit... suam portionem,
incipiendo od wirchowsy fluminis
Czarnego^x potoku~~z~~

1445 AGZ XI 254

Wierchowina

2

Medietatem Nyezablecz habent domini
Mathiaschowiocy usque ad wirc^{†6}iswyny
et qui wirc^{†6}iswyny defluunt in flumen
Koczew, eadem sunt eorundem domino-
rum

1447 1767 XI 313

Wierchowina
Wierchowiny

Et in eadem parochia obligavit ipsi villam
suam Kolosch inveniendam a monte Pys-
libreg usque ad Gayerinam flumen
et cum molendino et arboribus ripis
fluminis Saan et Gdierinam flumen
cum Wierchowini et tribus vicis po-
wierchowiny et poroszylla usque
ad Kolosch

1454 AGZB. XI. 399.

Archiwum bernardyńskie. T. XI

Zapisków sancerkich

nr 1454 str 399

487

Wierchowina
Wierchowina

supra decursus fluviorum alias nad
wyrchowynami potokow

1460 A 9 L VIII 137

inter decursus fluviorum alias między
wyrchowynami dictorum Błędne
ib. 137

Wyrzchowina
Wyrzchowina

in summitate sive decursu alias pd
wyrzchowin ... fluvii Orzechowka Parva

1460 A 92 VIII 137, sim. ib. 138

Wierzbowa

Margaretha... vendidit villam suam
Kucolowka in flumine Denowka (si-
tam) tam remote: ab usque usque ad
ipsius wyrchowyny et a wyrchowyny
usque ad rozdzylce

1462 JGZ XI 468

sim. ib. 469

wierzchożyna

wierzchożyna

- villam Vlynyora ^{dedit} cum omnibus
aquarum decursibus abbas

Imyrychomyrnamy, qui ad di-
ctam villam decurrit...

1462 AGZ. XI. 469

~~Arch. XI~~

Archiwum bernardyńskie. T. XI

Zap. sądów sanockich

R 1462 str 469

565

Wierchowina

wierchowina (wierchowina)

ilque

... ad scopulum, qui factus est superius

piocinam Lavissii atias Narycho-

winye 1464 ~~1492~~ XIII. 429

Archimium bernardynskie F. XIII.

Zap. sędow przem. i przerorsk.

R. 1464. str. 429.

477

Wierzbosina

Incipiendo ubi fluvius Werra cadit
ad flumen Saan usque ad fluvium
Borlowstiy, et ab eodem fluvio usque
ad Wyrchoviny

1465 1767 XVII 24

Wierzechowina
Wierzechowina

Scopulos fecerunt

usque ad sublimitatem alias do wyrzechowiny
piscine dicitur byzensky steph

1466 M^CCLXVI 533

Wierzbowa

Stanislaus... villam Dambrowka...
iacentem super fluvio Crossenycza
inclusive cum Wierzbowa eiusdem
fluvii vendidit

1467 1767 XVI 42

Wierzechowina

Ad summitatem rivuli ~~na d. na Wierzechowine~~
Strugi (1475) Tyn. SOB. ~~Super summitates~~
~~a. na Wierzechowine ib.~~

1784

Hii scopuli sipati sunt non remote a campo
Sziduciensi, qui transeunt unus post a-
lium usque V

Wierzbowa

In eodem rivulo Koszianka ex
utraque parte sipati sunt scopuli
et transeunt super summitates al.
na wierzbowa

(14.75) 1784 Kod Tyn 506.

^{Wierchowina}
Hirchowina

Lathomya

cum fluvio [et cum eiusdem fluvii al~~ios~~
vyrchowina my, torrentibus, stagnis, lacubus
... obligavit.

1481 R92 XVIII 213

Wierzdrowina

Alie parti... cesserunt ville... usque
ad fluvium Łoloszczycze et a
Łoloszczycza supra usque do
* Wyrzdrowiny

1483 1767 XVI 182

Wierzdrowina

In prefatis silvis alvei al. pothoky seu
wyrzdrowyni, in quibus possent locari nove
ville..., hec ville debent esse... per medium
dividende, hoc tamen adiecto non tangen-
do alveos al. pothokow seu wyrzdrowyni,
in quibus nunc ville sunt locate

1485 1767 XVI 193

Wierchowina
Wierchowina

Insequē Hrycko dicto Olyechnoni... per-
mutavit suum fortalitium... cum prefa-
te piscine rippis, aggere, inundacioni bus
~~alias~~ sz wyrchowynamy.

1489. A. 9. 2. XVIII 275

Wierzbowa

Quos (sc. centum florenos) se solvere ob-
ligavit sub intermissione in villam su-
am Falvste... cum molendino... cum sil-
vis et earum eminentiis al. 7 Wierzbowa

1494 1767 XVII 255

Mierschowina

N 12

~~2950 Nobil Petrus~~ .. recognovit, quia ge-
neros. Janussius.. villam Propyonyky tenu-
te sue cum piscina superiori in Nyehno-
vycze, que summitatem ~~alias~~ vyrzchovynde
inundat ~~alias~~ kalyeva .., obligaverat
sibi Petro .. in sexaginta maris.

1500, Agz. XVIII, 538

Archiwum bernardyńskie l. XVIII

Zap. sądów Przemyskich

R 1500 str 538.

544

Wyrzchowina

Wyrzchowina

~~Tenere se habes ad sinistram manum~~
et venis sub wyrzchowinam, videlicet
na lanczka ot. LB. 11, 355.

Dum perveneris, ubi alii pothocry... conium
quater, tenere se habes ad sinistram ma-
num et V

Wierzchowina

Ut longe... potest locari (sc. villa)
supra ad verticem montium al.
na wierzchowiny cum Skawierzowa
villa

1458 5767 XI 434

Wierzbowa

Qui fluvius dividit ipsas Sliw-
nicza usque ad vertices mancium
al. do wierzbowny

1458 1767 XI 434

Wierchowina
Wierchowina

A quo scopulo aciali irimus...

usque ad superficiem alias proz^x wyrchowymy
podryelne et ab ista superficie recte pundo
sipalimus scopulos

1491 1492 XIX 559

wyrzechowina
Wirzechowina

Wirzechowini = verticibus

~~Wyrzechowini~~

Verticibus wyrzechowini, aliqui dicunt vertex
sok uel garb

1471

(lignum curvum et verticibus plenum sculptat,
sc. artifex faber, diligenter Sap 13, 13)

ca 1470 Mambub 155

riechowine

Damus libertatem... in omnibus piscaturis
fluvii dicti Crarna incipiendo a molen-
dino Swantoslai... usque ad piscinam
Marcisii... in Trebournicsco et. na
riechowinie

(1439) 1541 Doklady v. 399

Wierchowa

Wierchowa

Emiserunt... limites et granicies

V... usque ad Sosnydzal, non tangen-
do superiorates alias Wyrcho-
ryn ville Dednya.

1441 AGZ. XI. 176.

Archiwum bernardyńskie. T. XI

Zap. sądów sanockich

R. 1441 str 176

171

Wierzdowina

1

(pro pomyśle?)
Incipiendo pomyśleville Wisłoczek
ille omnes wierzdowiny debent prove-
nire super danyną regalem, Mosdica-
nyceze cum omnibus wierzdowynami us-
que ad flumen Lespedar... pertinet ad do-
minum vexilliferum

1447 A67 XI 313

Wierzbowa

Stanislaus... villam Kankolorota pro
se habet... et cum omnibus wierz-
bowy in talibus metis

1462 AGZ XI 471

sim. ib.

Wirzechowisko

Wirzechowisko

campum ibidem ad

Grusdow debet spectare

Alterius transeundo per campum...

Sando. pro wirzechowisko et ulterius a wirzechowisko

— u que ad lang 1398) Hppp. VIII, № 7736.

per insignia

Wyrzchowski, siko
Wyrzchowski

Kmethonibus... liberum sit et esse debet
piscari... x in aquis fluentibus et sumi-
tibus earundem piscinarum, dictis
vulg. wyrzchowsca

1402 A 92 VIII 50

wienchowsko

Ibi fumen praefatum ^{dividit} dividit iterum
haereditates plebani et Alberti usque
ad fructum fuminis al. do wiencho-
wiska Konotopae

(1432) 1618 Dok. Mp. V 337

stary - cypien, elad, tã wysk, i odio, issewie

WIERZCHOWSKO

(dicto Bodurca, qui meat p[er] br[un]ne lasky.)

In fluvio cum aliis
rivulis ad wierzchowsky

(1448) 1574 Dot Rup III 250

Committimus... locationem villae in tenuta nos-
tra ad villam dictam Chyzne...

Wierzechowisko
Wierchowisko - superficies

Petrus ~~haerde~~ ^t ~~lucow~~... inscribit... pistram totam
cum ambabus rippis et cum superficie tota ~~alios~~
s wyzechowskyem

XV (Diat. Podk. 124.
med.) Lub

Wietzechowisko
Wyrchowisko

cum hys metis et graniciabus, incipiendo
a principio silve ~~alios~~ ^x od wyrchowyska,
iacentis circa fluvium... usque ad aggerem

1456 AG 2 151

Wierzchowisko
Wierzchowisko

Exceptum quod limethones

In superioribus locis d. na

wyrchowskach obstaculis d.

1466] Ag. XII, 307

iasmy debent prandere pisces

Wierzchowisko

Wierzchowiska

vdualibus

~~Quaest.~~ ^{mm} pinnis superioribus cum ^{mm} summitatibus ipsarum ab.

x Wierzchowiska 1466 | Stapp. II, N° 3821.

et cum rippis

Totam suam partem ... vendidit cum... V

Wierchowisko
Wierchowisko

Ibique in summitate alias na vyzchovysko
illius luti Ruthka utimus, scopulus
sipatus est.

1469 A92 VI 138

Wierzchowisko

Nec etiam dictus Nicolaus... in ripa versus
Malpino debet facere... aliqua tuguria vel vena-
ciones al. schlyakow y yath tunc ulterius a super-
ficie al. oth wyeczchowyska ante villam Bodzinyewo
vadit planicies al. smvg

(1476) BenLub 360

Wielkopolsko
Wyrchowisko

Statium agrifolium eiusdem cultriae in summi-
tate eiusdem piscinulae na wyrchowis-
ku D. L. B. II, 480.

DŁUG. Liber beneficiorum

T. II str. 480

30

Wierzchowisko ~~W~~
Wierzchowisko. ~~7~~

vyrz chowisko cina PrFil. V, 9
XV p. post.

~~lic. XVI 112~~

~~Pr. sr. st. p. 11. 9.~~

Brückn Prfil 5 9

w XV p. post.

DC cima, cocumula: cima dicitur quasi coma; est enim summitas olerum vel arborum, in qua vigens virtus naturalis est
montis acumen

885

Wierzchowizna

~~W~~ Wierzchowizna

Circuendo
~~circuendo~~ per silve extremitatem
alias forres Wierzchowizna, per
quam... riuus Mokroca...
defluit

1462 AGZ. VI. 72

SS Tac. 2. 2: część najbardziej zwężona, powierzchni, obróbki
e. tzn. obszar, grunt przyległy, należący do danego dawcy
lub gospodarstwa jako nadanyjka ziemi powstanie
przy jej podziale na tary - tu m.in. ten przyległ

Archiwum bernardyńskie T. VI

DYPLOMATARYUSZ

R 1462 str 72

inne e. = brzozi, przymiarki, obszary

7 104
47

Wewerza? more (Wierzeja)

Thomas ... cum Alberto ... terminum habent
peremptorium

pro ulnere aperto et scissura portarum et pro
V status et pro granario et pro Wewerza (sic)

Wewerza?

1376 Stapp VIII, No 331

cf. Wiersza

(s. 15)

⊕

STAR. PR. POLS pomn, T8

Ulan, Libri iud crac r/1376 No 331.

me
wewerza y
a wopole b. Stab. cyst.

Wierzeje = portae

Powierzaj mi... bich odpowiesz wszystkie chwalebne
twoje w murach eroni syon Fl. 9, 13.

Gęszcie powieszaj mi
z murów świątyni; laich
odpowiesz wszystkie
chwalebne twoje w me-
murach (in portis, Portis:
w ulicach) świątyni Syon

~~Wierzeje
wierzeje, jod:~~

verreje foras

PrFil.V, 31.

~~Dist. T. 450~~

~~Pr. st. st. p. st. 31.~~

Brückner Prfil 5 31 r 1434

~~1210~~

rente -

Fomas verzege

• 1434 PF V 31

Wierzeje

Et cum veni ad illam temetam,
quam tenet m. f. Johannes Can-
cell., extunc ibi vidi postea cum
alio v. j. r. e. ¹⁰ stantes ante tha-
bernam. 1457 AGZ. XIII, 316.

~~Arch. B. XIII.~~

~~Wierzeje a. wierzei~~

note -

Archiwum bernardyńskie. T. XIII

Zap. sądów przem i przeworsk

R 1457

str

316

368

Et cum veni ad illam
tenuam, quam tenet ...

Johannes ... , extunc ibi vidi
pastes duos ab. vyerse <je>
stantes ante thabernam

~~Postavit
Que litera vult in banto rigore
constat a postavit. 1484:AGZ.XVI.
396.~~

Nierzeje - veses

Wszystka wyasta byli omurowane murami przewiodkami
y wyerzeyami y zaworami Bz. dent. 3, 5.

Wszystka wyasta byli omu-
rowane murami przewi-
odkami y wyerzeyami
(pactis).

5830

Wierzeje - porta

Do wroth przygechawry, swą laską ma wderzyć,
w wierzege diał. 14.

Do wroth onego ziemianyn
przygechawry (sc. szwał-
nik), swą laską ma
wderzyć w wierzege

Wierzeje = portae

Construerunt obodium et dum faciebant portas
alias wierzeje
al.

1469 Tyn Proc. 240
P

Wierzeje

~~XII~~

2 Wierzejamy = cum postibus

~~3~~ Wierzejenym!

W. 1470 Mam dub 60

~~MPKJ.V.34~~

1471, MPKJ.V.34

Cum postibus

~~XVI, 3~~ s myerze [n]y <a> m <i>

~~JUL. XVI~~ (war. kal. : 2 Wierzejamy)

Wierzeje m m

in postibus ~~actis~~ na werzeyach

~~n. 1476 na 845~~
1476

1476 MMAe. XVI, n. 845

845

note-

MONUM medii aevi histor 10

Ulan Acta capit Wielun

138

Quomodo eidem uxor
sua incantaciones facien-
do in postibus, al. no.
werseyach, excidebat et
incantaciones faciebat,
optans usum a pecori-
bus suis in usum
suum convertere

Wietzen of Wienny

Wierzenie

pochojna kw wierzenie
seducibilis ad credendum

~~ca~~ 1461-67. Serw. 444. r.

pod pochojny nie ma innego kontekstu

~~Wierzenie~~ (?) Wierzenie
wierza (?)

Thedy on < rzecz > kromu (zam. kromaj),
o saleni a pozdny sercem kwere < ni >
(ad credendum) wofsem tom, gesto sp
mowily proroczi.

ca 1425 EWK Regr (Luc 24, 25)

Nierozumienie = credulitas

Trzyakże są rzeczy, przez które się kto wydry od
lydda myśli:...

Wtore) beznosce nierozumienia mye =
módrzych - secundum (facilitas
credulitatis in sapientium)

(in XV) ^{med.} med. med. v, 428.

credulitas 1. łatwowierność
2. chęć wierzenia

facilitas 1. łatwość
2. gęć

Wingai

Qui, gl. se. los, pede qui cornu
pugnat, gl. resclatret, visor-
go, alive in go

1466 RXXII 16

J hopai (2 tyā) wingai men. byi meliomyn, partyn

Wierzbac

Pyroantha viorgac - calcitrare

Handl. 298.
ca 14M MPKY V 134

(dum est tibi contra. stimulum
calcitrare Act 9,5)

Act 9,5: tunc est tibi meus osacium
viresci

Virzga
Virzga

306 R^{XXII} 21-27

Virzga = repedat | 1457 | R. XXII, 41. ~~Virzga~~
= recalcitrat | 1456 | R. XXII, 16.

(tunc pede precipites repedant [gl.
regrediuntur vorzyskaya] ad tecta
Quirites)

J. repedo unci . cofai ni

Wierzące
~~Wierzące~~

Wierzące - recalcitrare

Postyl jest myślowy u wierzących Psal. Deut. 22.

(recalcitravit Deut 32, 15)

1000. utylt jecunen : wierzące, łopę stworzył
32 & Uostyl mity i odwierzył ^{poruczył}

Zieryć

Zierył gesm, pretor [albi pretor erse]
mowyl gesm (credidi propter quod
locutus sum)

Fl 115,1

Fut: wyerył gesm, pretor mowyl gesm

Nierzyć

XVim.

ne ueritate = non creditis. R. XXIV, 75.

~~Jag. nr. 1297 k. 95~~

~~Gr. K. A. s. in. I 38~~

(si terrena dixi uobis et non creditis, quomodo,

Rozpr. 27 str. 75 pocz. w. XV
si dixero uobis caelestia, credetis? Jo 3, 12)

Wierzyć

Dixit Ihesus ad eum: Nisi signa et prodigia videritis, non creditis doład ne widzicze dyvov a sznamos
ne chczece werzicz (Jo 4, 48)

Xv p.pr. G1Jag 93

Wierzyć

Ally verzger. ca 1450 Anfil. IV 570.

Wierzyje

Quia, ut dicit Hieronymus doctor, non est relictus
ambiendi locus, nunc enim et ipsius Domini
professione et fide nostra caro eius vere est
cibus et sanguis eius vere est potus.

(professione vsnanyu Et non est relictus
ambiendi locus | A puzge | t ostawono meste oblo-
dzema | yno hysz manny jefno wierzyje ynyne
ybo | y^m wysnany^m y waru nasluφ)

XV med. Gł Wroc 47v

Киријс = средно

Ако статистика о друговима
визуализује, пре визуелизује
(ex. XV) отку. II, 319.

~~Wierzyca v v i v i~~
~~vere, verys, veryc~~

~~wyerauer credansie!~~
~~Kredarey (credare)~~

XV ex. PrFil. V, 24.

~~zag. 12036. f. Just. comp. v.~~

~~Pr. ix. st. p. str. 24.~~

Brückner Prfil 5 24 kon XV

914

Wierzyć może Uwierzyć?

niestr. 2.

~~wyemaga.~~

~~Ev. ad. XI OF XIII 202~~

~~wyemaga. ib. 205~~

~~Ihuc wyemagal sam sepe de gym.~~

~~ib. 204~~

B
błogosławioną, którą wyemaga.

(beata, quae credidisti, ib. 209

quoniam perficientur ea, quae dicta sunt
tibi a domino Luc 1, 45)

Зверы́ц

Ісусы сьвемскыя мовылем вам,
а ные верычыце, іакош ісусы посьем
вам ныебыскыя, вычычыце (si terrena
dixi vobis, et non creditis, quomodo,
si dixerō vobis caelestia, creditis)?

Евѣан 305

Wierzyć = confido

Jesus... rekt ku osmem niemocnemu: wie-
rzysz synu, odpuszczony tobie będą grzechy
twoje [confide, fili^x remittuntur tibi peccata
tua] Rom. 293.

Wierzyć

Christus... rekt: ... nie przynechem ja krolowac
nasnie, jako ty wierysz, alem przynech
krolowac nasnie Rom. 783.

Życzyć

Tego dla, yszę ktosiz clonek ven
very, tencyz bōdre vesman lau
veluge swathloszy

16

Nierzyć

Alle kakoerkoly gest on Josef f tho
byl veryl, ysrecz Maria, malacz
gest ona szyna porodrycz bila
a dremierz srostacz

vyn 4a

to dyba rozkošníci!

Zhierzyc

A pros to verisly f tho, ysze srb xc
gest s czyste drevicre ma(r)ie *marodryl
a trecegorz dna gest on smarthlyfstad,
a tho, chocz gest on prykamał Vn 1716
byl slavy, aby tho skuthkem
napelnit

Nieozyc

(quia non crediderunt in deo! ^{Put: nye wyzryly})

Bo ne wierzili s^o w boza ani pawali
s^o we zbaweniu jego

Fl 77, 26, sim. Put

Thieryc

He wzrech tich zgressiti iessre
a ne werzili w diwi iego
(in omnibus his peccaverunt adhuc et non
crediderunt in mirabilibus eius)
(Pul: nye werzely) Fl 77, 36,

Zwierzyć

Zwierzyć w tho..., in Jerucristh prawi
cierpal za nasz tani

Bogus B.D.

(Bogus C.: wierz; E: wierz)

Lierayé

(Bogus C. F. wierz)

Heriś w tho..., ysz przez trud bog
swoy lud odzał dyabley strorey

Bogus B. ~~and~~ D.E. ~~✶~~

Wierzyc'

Wierzisz w to..., ysz przeszedł trud Bóg swój
lud odzwał dyabley straszy Bogur B

wyerysz ib. G; wyerxy ib. D.

wyeroxe ib. E; wyerx sxe ib. F.

Wierzisz w to..., iz Jezus Kristus prawi cxiopal
za nasz rani ib. B.

wyerxy ib. D

wyerysche ib. E; wyerysche ib. G; [wyerx]sche
ib. F.

Wierzyca: (II 4)

(Sek I 4, 5, III 26, VI: wiez)

Wierza w boga jedynego.

Sek I 3.

~~a 1420 a XIV 278.~~

wierza w ib. I 4, 5, III 26, VI.

Wierza boga jedynego
a natego wemmyz synego

Wierzyć

Wierzyć w boga godnego. ~~$\frac{1}{2}$ XV Zab. 448.~~

Dele I 4,5, III 26,

werxi ib. I 3.

Wierzyć

Wierzyć w bogą jedynego XV ex. Dek II 4

Wierzyć

Teraz sja davam wymyen deo omnipotenti ze dranasze
czlonkow wyary swyateg krescyanskoyey, acz tych
tez gzesny czlowyek wstapylem, wyerazoz w czary.
~~ex. XV Spr. 7 149.~~

Spono 3.

Wierzyi = confiteor

Wierzę w świętego ducha ~~ex. XIV Mist. Kat.~~
(credo in spiritum sanctum)

~~Ac 1299.~~

Wierzę 1, 3-8, 10, 11, 14, 17, 18

20.

wierzę 9, 12

wierzę 16

Wierzye' = credo

Wierzę w boga w ojcza wszechmogącego. ~~ex III~~
~~Wierzę. Tat. w 1899.~~ (credo in deum patrem omnipotentem)

Wierzę 1, 3-8, 10-11, 14, 16-18,
20, 21

wyjątki 9, 12.

2
Wierzyć

Wierze w świętego ducha
(credo in spiritum sanctum)

wierzę 1, 3-8, 10, 11, 14, 17, 18

wierzę 9, 12

wierzę 16

wierzyć

Wiarze w Boga ojca wszechmogącego
(credo in deum patrem omnipotentem)
Wierzę 9, 12

wersj 1, 3-8, 10-11, 14, 16-18, 20, 21.

2
Wierzyć

Wierzę w świętego ducha .
(credo in spiritum sanctum)

Wierzę 1, 3-8, 10, 11, 14, 17, 18

Wierzę 9, 12

Wierzę 16

Mieszyc

~~_____~~

dr. pol. XV ex.

wyemę R. XXV, 142.

Brückner Kaz. śr. 3

Rozpr. 25, str. 142

~~Petr. i. 222. k. 325~~

~~Kazania Piotra z Miłosławia~~

~~Odpis Świętokrzyski dr. pol. XV~~

~~Wyemę w swiętego ducha 351~~

~~XV ex. R. XXV 142~~

Wierzyó

Vyerza w boga oczeza wsechmogącego,
stworziczelya nyeba y zyemye, y w Gezu
Crista, syna yego yedinego, pana naszego

Wierzę 20

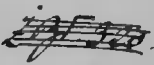
Wierzyć

Wyerza w boga otzcza wsechmogącego

Wierzę 21

wrotec

Sę dyabl(i) (sc. waszy bātwanowie), gysz se.
wzremy s tymy

czosz pyc gym mollyó yōnyē wyeró,

wyeczmem(u) ognyo ~~Waj. 5. 320.~~

prisió dremy bō-dō

(sed ne dicas eos deos, sed daemones, quia
aeterno igni cum his, qui eos honorant,
traduntur)

Кирије

Прездраћкини порода, узр)

№ бода Кирија

~~№~~ XV Profil. IV 594

wierzyć

Tego mykt niema, geno ten, gen
* powińje ~~XV~~ w pana boga wjersi

~~XV~~ ^{mech} R. XXII, 236.

Zwierzye

He sni wyerzil (sc. Manases) a gusl
naslyadowal (observabat somnia, secta-
batur auguria)

BZ II Par 32, 15

Złoty

O przeszrodny zbawczytelu,
daj mi zawsze w sraz
wyerzyc

Now 92

Wierzyć = credere

To się nam prawniejuje duchownie
wyobrażenie Boga w Trojcy jedynego,
w którego wierzymy przez Jezusa
Chrysta syna Jego [quod nobis non
incongrue videtur assignare unius
dei trinitatis mystice figuram, illam:
que per filium nobis credituram]
Rozu. f. 2.

Wieryć = credere

Matko moja miła... wiele wesela
s tobą stawię z moich zwolników,
którzy... w mie wieryć będą [in
me credituri qui sunt] Rom. 121.

Wieryć

Nie wieryć = negare

Aducei... duse wrech pospolicie maże
nie wieryli ani czei ani dostojenstwa
[animarum generaliter vel supplicia nega=
bant vel honores] Rom. 181.

Wierzyć = credo

3 wierzyło weni wiele ludu [et multi
credi derunt in eum] Rom. 434.

Wierzyć = credo

Dokąd światłość maie, wiercie w świat-
łość, abyście byli synowie światłości [dum
lucem habetis, credite in lucem, ut filii lucis
sitis] Rom. 468.

Wierzyć = credo

Wiercie w Boga i w mię wiercie
[credite in Deum, et in me credite]
Rom. 560.

Wieryć

Potrzebny jest kw wiecznemu
zbaweniu, aby opleczone albo
człota przygłóćce też pana naszego
Jezu Krysta wierne wieril

(necessarium est ad aeternam salutem,
ut incarnationem quoque domini
nostri Ihesu Cristi fideliter credat)

Fl Ath 27, sim. But

Wieryje

Kto chce tego dla zbawion bierz, takos o troicni rozumieer ma. Ale potrzebno iest kw wieranemu zbawienyu, abi wzeiclenie tez pana naszego Jesu Crista wiernie wierzyl. MW. 112a.

^{Ch 27}
(necessarium est ad aeternam salutem ut incarnationem quoque domini nostri Ihesu Cristi fideliter credat)

Zwierzyć

Ta jest wyrażenie krzyżostawiska, yższ
alysz wszelkij wemie y towards werycz
(ne)* bodre, zbawon bycz ne more
(quam nisi quisque fideliter, firmiter crediderit,
saluus esse non poterit) Fl Ath 40, sim. Put

Wierzyć

Tak jest wiara chrześcijańska, której aż wszelki
wiernie y mocno nie bandre wierzyć, zbawion
nye może być. MW. 114 a.

Ath 40

(Haec est fides catholica, quam nisi
quisque fideliter firmiter crediderit,
salvus esse non poterit)

Wierzyć

Zycze bogu syednego
a na tego nye mycy syednego

Del I 3

Wierzyć

Wierzyć bogom żywego

Dele VI.

Неруе (cum acc.)

Tho were Thom[[<]su] ywsx rad

~~112 xv omky. v. 137.~~

Xvin. Cysloc

wierzyć

terminos particulares

Jacom dal wýffe XXX grzywen
groffÿ na | kwpÿą na dzedÿna
Sycorzino⁶ czlfo mÿ gich | nÿe we-
rzono — — —

1424 Roscian nr 1044

Zwierzyé

Zyewz tho (SKJĪ 100: ~~wyedra, tho press~~
~~wyare~~ hac scientes, gl. sc. per fidem
wyedra, tho press wyare Rom 6, 6)

1449 Rxxv 166

Wierzyć

Depravatum est cor eius per mulieres, ut
adoraret, werzil, deos alienos

XV med. GlwProc 52 r

wierzy

Magna enim fides Marie, cum credidit
se habituram prolem nec perdituram pu-
borem, cognoscebat se virginem humi-
limum (?) et ad tam incomprehensibile
mysterium se credebatur electam a
fratrosz, na taka neoparnona tajem-
nosu bozq wierzila sza bycz vibrana

1461-7 serm 444r

Wierzy - credo

Ja fraakon na taka neogaruona
tagemussuz boz viera sa byz
vibrana

et tam incomprehensibile misterium
se credebat ^(sc. Maria) electam

24 1461-27. Seru. 444. r.

Нерские

A zeshlyby the moemye uznawali
a yernye yernyly y prandnyye... moget
byesi... pruzachy k then the zakon

Reg.
1484 ~~706~~ 706

(verequē crediderint)

Wierzyć - credere

Czerkaw ku Kristowi, a ony Xpus protakuje napomyngaj
nas,

Abychom Krista, boga z cłowek a

wczyly Puf. 107, arg.

Puf!

107.

Wierzyć

Omnia suffert wszystko cierpi, omnia credit
wszystko wierzy, czczeni zależy ku sba-
wyeniyv (I Cor 13,7) XV p. post. GlDom 46

Wierzyć = credere

Mam... Boga samego miłośnika mego, jegoż
wierzę, iż jest ciąta mego miłośnik [deum
meum habeo solum amatorem, quem credo
mei corporis fore zelatorem] Róm. 25.

Nierzyć

Przystąpili do niego Sadduceowie ci
kacerze ich (!) smiertelnych wstania nie wie-
rząc i pytali miłego Jezusa [accesserunt
ad eum Sadducei, qui dicunt non esse resur-
rectionem; et interrogaverunt eum] Rom.

413.

Wierzyć = credo

Jesus... rekt: ty wierysz syna boiego? Odpo:
nieprzyawry on i rekt: a ktory jest, mi ty
panie, bych wierzył weń? [Tu credis in Filium
Dei? Respondit ille, et dixit: quis est, Domine,
ut credam in eum?] Rom. 424.

Wiery!

Była jego [sc. Judana] spowiedź niedo-
stojna a umniejszona, bo on poradził
Jesucrista, którego tylko wierzył siołowicha
Rdm. 760.

Wierzy (Uwierzy?) w kogo

Pilat... wie dział, iż ję [oc. Jesu wista] przez rze wo¹
jęli wysocy kapłani, a ruzi biskupowie, bojąc się,
by weni wysocy nie byli Rom. 809.

Zieryc

Herz widrecz dobra bosza
w zemi szwpcrich (credo videre
bona domini in terra viventium)

Fl 26, 19, sim. Gut

wierzyć

David: wyeruz vxrzecz dobre
panskye w zymny sziwacznych

^(med)
~~X~~ XVII R. XXII, 237.

(credo videre bona domini in terra
viventium Psal 26, 13)

Wierzyć - credere

(ydi ktho)

nyekthore) nyekthorey)

(Wierzi y myeny sra ymyecz prawo ku Wredynye Sub. 35)

(si aliquis credit et reputat, se habere aliquod ius ad aliquam hereditatem)

Wieryć

(Put: bychom ~~we~~ weryly)

Gest preto wasa prawa, bychom weryly
y znaly (ut credamus et confiteamur),
yze pan nasz Jezus Krystus bory syn,
bog y cłowek gest

Fl Ath 28

11. 10. 1912
jest przedmioty prawa,

obsceni wierszy y misuawali
yze panu naszemu iesus cristus

boni sine bog y slowieka jest.

Ath 28

Int credamus et confiteamur, quia dominus
noster Ihesus M.W. 112 a. Cristus
dei filius deus et homo est

Wierzy

werzi ⁽²⁰⁰⁾ Thomas, esz gest rod

~~ca 1400 Mitt Öst. Lt 459~~

ca 1400 Cyr Hoc

1)
Wieryc

Abisce veris et credalig ^{XVim} _{R. XXIV, 78.}

~~pag. nr. 129 K. 33~~

Por. Kar. sra. I. 36.

(haec autem scripta sunt, ut credatis, quia
Jesus est Christus, ^{Rezpr. 22/str. 73 poz. w. XV} filius dei et ut credentes vitam
habeatis in nomine eius (Jo 20, 31))

Jo 20, 31

Wierzy

a venae abisce meli=

(Win) et ut credentes habeatis

(R. XXIV, 73.

~~Jag. III, 1297 k. 33.~~

Pr. Kar. s. r. v. I, 36.

Rozpr. 24 str. 73 pocz. w. XV

Haec autem ~~scriptae~~ scripta sunt, ut creda-
tis, quia Jesus est Christus, filius dei et ut
credentes vitam habeatis in nomine
(Jo 20, 31 eius)

Wierzyń

Wierzyń, Iszop wiżh. sa then,
gen szathlin szathem rusa

XV in.
~~1470-5~~ P. XXV 218

Wierzyć -

Wierząc, że jest dwie wyacrsche
szmylowanie i myloszyerdze nyz
me cryasrsche zgrzeszenie. 11aw. 13.
~~Dojmy zawrady w srye wyerzyc 92.~~

1011

Wierzyć

In hoc enim credimus, a pręes toz my wye-
rzymy, quia a deo existi (Jo 16,30) XV
p.post. GlDom 56

Liczyć

Iszem szekl thobyce, wydryalem szyc
(credis do 150)
pod figar, vycerysz, ~~vycerysz nad thro~~
~~szycerysz~~

EW Zorn 202

Hieryc

a tak ja ujeta, ysz r. M. raczy my
uczynyc sprawyethlywoszcz

(ex. xv) Sl. Arch. I, pril. 23

Wierzyć = credere

Z tego wierzymy, że święty Jan tej wieli-
konocy jest Rzym. 212.

Wierzyć = credo

Przystąpiła k niemu ona dwa ślepa a mity
Jesus ima rekt: wierzyta, iie wama mozę to
uczynić? [~~et dicit eis Jesus: Creditis, quia hoc
possum facere vobis?~~] Rom. 297. It oni obadwa
k niemu rekli: nawierone, Gospodnie, wierzywa [et
dicit eis Jesus: creditis, quia hoc possum facere vo-
bis? Dicunt ei.: Utique, Domine] Rom. 297.

Wierzyć = credo

Łokoli będziecie prosić nie wątpić,
wierzyć, iż i się wam wszystko stanie

Rom. 452.

Verri' = confides

Verrie, quem premoget tu sicut
[confidite: ego vici mundum] Rom. 575.

Wierzyé

Ale to rekt miły Chrystus przeciw Pilatowi i
przeciw żydom, którzy minimali i wierzyli, aby
on wydał królestwa rzymskiego Rzym. 779.

Wierzyć

snadzieśmy sdradzeni, iż wierzmy, aby on był anie-
jest ci. Rozm. 841.

Wierzyć

A także wszyscy, którzy byli dziewicą błogosławioną, także narzekali a dziewica błogosławiona podług tego, jako to podobno wierzyć, iż bardzo trudno boleść miała wewnątrz, patrzący natakże niepodobne męki swego miłego syna. Rozm. 841.

Wie rzyć

(werzu/cz)³

Ubi David pugnaturus contra Golyam, confisus
de adiutorio divino accepit baculum et peram pasto-
ralem, fundam et quinque lapides

XV med. Głwroc 60

(et literas sibi confidisset, sed
sua conditione litera tondam apud
ipsum remansisset, ignoraret) -----129b

moze dobrze zona... mazo-
wy szwemv dacz szwe gyda-
cze gythyenye

przesz przyswole/9/nyą
szwych blyszych /10/ prz-
yrodzonych Sprawa /11/

Gdy by czlow/12/yek myal

/13/ nako szwyedzecz ly
/14/sth o dlug za gayo/15/
nego szandv a then /16/

czlowyek rzeklyby [Jam /17/
powyfabanyv tego /18/ lya-
thą ten dlug zap/19/lacz-

yl, a ten lysth w/20/yerz-
aczty przy nyem zo/21/sta-
wy1 <jem>

gemv

Ortossol 73,3,w.8-21

v. 8. 1909

Wiernyć

Yam pod szwyadomym thego lysta dlug
zaplaaszyl a themem lyst wyeracz yemur
przy mym zostawyl .

Ort Mae 99 (9)

Wierzy

a myle wyemyc mamy
credibile enim est

X^{med} XV (SKY) V 257.

Wierzyć

wyemierz - presure

rod. gl. 56

W i e r z y ć - praescire

Domine iudex, requiratis pro iure, exquo Johannes dominam non wlt praescire, wyerzycz, quod pecunia sit ammissa sine ipsius causa legitima, an ipsa istud ostendere non debet

OrtRp 33, 4

Wierzyń : Wierzyń krt

ten liść wyrosł przy naszym rostawyl gemw
(grundium)

~~2. pol. 17~~ Ort. Por. III 556

"Wierzye"

(was. lub.: wierzacy)

Wierzenie = credo (

1471, MPKJ.V.95 1471 Mamka 201

(Mora III. VII: nadzieje mającym; ~~VI. XIV~~: mającym
nadzieje; ~~IV. VIII~~: nadzieją mającym
Wierzyć

Nam tyakye grzesznym szlugam twoym
sz wyelykyego schmylowanya twego
wyerzōczym, sperantibus, czōszcz nye-
kthorō y poszpolythnocz dyacz raczy

ca 1431 Msza XII s. 220

(nobis quoque peccatoribus famulis tuis de multitudine miserationum tuarum sperantibus partem aliquam et societatem donare digneris)

Wierzyć

Bo za prawdę nie wędruje
prebiewacz w gospodnie *bodre
(*eternum non credentes inhabitare dominum
deum*)

Fl 67, 20, sim. Put

Wij: wstąpić na wysokość, poimanie, poimanie: nabroń
darów w ludziach: tóż i niewierzące, aby Jan Bóg
mieszkać

tych nawet, którzy nie chcą mieszkać z Panem Bogiem

Нирзѣ

Proselitum, id est novum credentem
novo vjexancrego aut novou(y)arka
(var. lub.: *nowanye(r)ka) (vae vobis...,
Pharisaei..., quia circuitis mare..., ut
faciatis unum proselytum Mat 23, 15)

1477 Mankal 205

Zieryć

Ten ps powyada, że xpus w szyc
wyendycznych swyatoszcz jest

Int 66 arg.

Historie

Ten ps powiada, że xpus jest pomoc-
nyk y zbawyciel wszech w srye wy-
szczych.

Pub 69 arg.

Zieryć

Pierwszy psalm wypowiada, że Chrystus
on jest drewno wazem w srye wyerperym

Pub 100g.

Zieryć

Cerkew nynye ku Jerukristawy, nynye
ku wyerzdzym, nynye ku nyewjerzdzym
malwy

Pub 118 arg. 1

Wierzyć

Głos apostołsky ku wyznoszącym,
abychom odruczywszy bałwany
boga wyecznego chwalyły

Ps 134 arg.

Zwierzyć

Apostoly ^(z świętego) świętego ducha mocny
wyeróżnym zjawyają nauczać
zawszy boga chwalić za jego
dobroczyn

Pub 146 arg.

Wierzy

Day ... twoja miłosz wyerożcim

(ex. xv) AKLid III 106

Hierony

Maya smovicki manyeyse Credo.,

... the yesth vyemat m boga
wzechmogarego 1484 ^{Reg.} ~~3~~ 714

(quibus horis videlicet primae et completorio
minus symbolum et psalmum M. m. adiciant)

Wierzyć

Nunc enim proprior est nostra salus,
quam cum credidimus, gl. scilicet
in baptismo mysrly gdy wyerzylysrorny
na krzese (Rom 13, 11)

XV med. SK 7 I 49

Wierzyó

Novo vyerranczego a. nauauarka
proselitum

1471 MPKj I 119

Wierzyć

(~~mat. lub.:~~ nowawyerka)

Novo uyerzanerego ^{ut} / nououarka - (proselitum,
id est nouum credentem) (vae vobis..., Pharisaei

1471 MPK J̄ 119

..., quia circuitis mare..., ut faciatis unum
proselytum Mat 23, 15) ~~1471~~

1471 Mam ^{Kap} 265

no dokładnym co do formy prętorium
teksta łacińskiego

Nierzyt

Locutene, ierz ne naprawilo serca
swego ani iest wierzony^(Bul: any wjeron) bozem
duch iego (generatio, quae non direxit
cor suum et non est creditus cum deo
spiritus eius)

Fl 77, 11,

Uzj: naród, który nie prosił serca swego,
i nie był wieronym Bogu duch iego

Wierzyć = credo

Też odła gdyby w ganielnem dobytku
nie byliście wierni, kto wam będzie wie-
rzyć to, co jest wierne albo prawdziwe? [si
ergo in iniquo memmora fideles non fuistis:
quod verum est, quis credet vobis?] Rom. 390.

Nieryc

chobye nyewyerä = ~~inleticia~~ ^{inleticia} ~~inleticia~~ ^{inleticia} mori (!)

Dipsas est genus aspidis latine dicitur sicula, quia quem-
cumque momorderit siti peribit adeo parva est
et cum calcatur non ¹⁴⁷¹MPKJ.V.29 videtur cuius
venenum ante exinguit quam sentiat
nec tristitia mori schobye nye nyerä

1477 Namkal 48

Wierzyć = credo

Nie wierze temu rydowie, aby on był
ślepy a przeirał, alei werwali jego rodzic-
ne [non crediderunt ergo Iudaei de illo,
quia caecus fuerat et vidisset, donec
ocaverunt parentes eius] Rom. 421.

Wierzyć = credo

Nie krynięz-lić u krynkow ojca mego, nie
wierycie mi; ale krynięz-lić a nie chcecie
mnie wierzyć, wiercie ale tym u krynkow,
ktoreci krynięz [si non facio opera Patris
mei, nolite credere mihi. Si autem facio, et
si uili non uultis credere, operibus credite] *Joan.*
430.

2. Lierye

Gospodnye, kto ryerye slow naschemo,
mozh bora komu zaryona yest?
(quis credidit auditui nostro, et brachium
domini cui revelatum est?)
Korm 468

Wierzyć czemu

Jesuse... wierz temu, iści bychmy temu radzi,
być cały rok nie światło Róm. 732.

Wierzyć = credo

Miły Jezu... rekt: Powiem Ci wam, nie będziecie mi wierzyć [Si vobis dixero, non creditis mihi] Rom. 742.

Wierzyć

Jego święte ręce swięzali opak na gwałt, aby
im Piłat wierzył Róm. 750.

Wierzy

Archi... Christus:... królestwo moje jest duchowne
a królestwo moje są wszystkie ziemie, którzy prze-
to są królestwo moje, i nie prawdziwie tej, która-
ją karę, wierzą i są posłusznymi Róm. 784.

Wiersze = redere

~~Verze by / the Gn. 17, b. Ktoriz clauk ven wery,~~
~~tenery kose wosuan Gn. 1, b. Joseph of the byt weryl~~
~~Gn. 4, a. Salomee gaster ona tematho bila ne woryla~~
~~Gn. Gn. 4, a.~~

Zieryć

A p̄stoc̄ sr̄ gest sw̄thy Zom s dostoznich
ludry byl narodryl tego dla, isbier
on prafdy p̄p̄ow̄edal byl, Alle gd̄isbi
sr̄ on gest bil sre slich ludry narodryl
tedy czby m̄w w̄cz ~~o~~ oniy ne bily
weryly

17. 11. v

Zieryć

A gednocz ten tho gysthij opath gestey
on ten tho gisty lysth pzeeredl byl,
arscy gest on byl thernu tho weryl,
zsreer gest on swothim ganem f ragan
byl.

Zn 184~~to~~

Зверыц

у зверыцъ себъ словомъ его (crediderunt
verbis eius; Рус: зверыцъ)

Fl 105, 13

Zwierci

Ne uwierzyli s^o słowom jego (non crediderunt
verbo eius, Ps: nie uwierzyli)

Fl 105, 25

Hieryc

Dobroczy y kasny a vcrenyw
navery mř, bo kafnom twozym
wessyl gesm (bonitatem et disciplinam
et scientiam doce me, quia mandatis
tuis credidi)

Fl 118, 66, sim. Out

Wierzyć = credere

Dobroci y karci y nauki nauzi mię, iże^x posi-
kar^enyu twemu wierilem [bonitatem et disciplinam
et scientiam doce me, quia mandatis tuis credidi].

MW. 28a.

Psalm 118, 66

wierzyć

Jacosmy przy tem byli kiedy possel
przyal ot pana Golskiego do pana

393

Bartho|ffa yvkafal mv lift [a] F
yrzecl⁴ ywerzifz⁵ | pane⁶ Barthoffu ”
tey p^ocuracye a on rzecl⁷ | v[v]ye- k
rza⁸

1421 Kościan^{WV} 868

Wieczyć

1603
Tako gým pomofz bog † Jako tho
fwatczimi, yfze pýotr Stok. dal [ft
tho] fto Grzý | wýen, zapolowýcza
dzedziný Nýemirzewo, [ktorego fta
Grzýwen. dzerfek sprocu | raczyya
fwey szoný, gemu Nýewýerzy |]

1440 Pozn nr 1603

Hioryc

Y lepak jest nekla: y kto bi vsalira
nye kpdre nyerycz Abrahamowy, abi
Sara mogla porodrycz syna (quis
auditurus crederet Abraham, quod Sara
lactaret filium, quem peperit ei iam seni)?

BZ Gen 21,7

Wierzyć

y bal sze gesth lud pana
y wierzyly sbb panu a Moysesowi
(crediderunt domino et Moysi sero eius)

BZ Ex 14, 31

Wierzyć

Jeszcze nymie przyjdę k tobye w zachmynie-
nym obloka; ab i nymie posluchoal wd
moy mowy bczego k tobye a wyerzycz
bzdre tobye na wyeky (iam nunc
veniam ad te in caligine nubis, ut audiat
me populus loquentem ad te, et credat
tibi in perpetuum)

B2 Ex 19, 9

Wierngi - credere

~~Uf kladi uertikal, nye bodre wyerzyc Abrahomany 12 Gen. 21, 7.
Bock wyerzyc tema, yze aagyt bari gest 8 nym 16. Job. 5, 27.
Nye dazeye 120 klamar Czechianowy... aay gaura wyerzyc 16. II Par. 32, 15.
Przimymy... iako sluzg zego, klare karze, wyerzyc tema, yze
ku narzemu polepzenyu to 120 nam przigodilo 16. Judth 8, 27.
We sni wyerzil 16. II Par. 33, 6. Nye wyerzilisce kresci
pana boga narzego 16. Deut. 1, 26.~~

(et nolulistis ascendere, sed increduli
ad sermonem domini dei nostri)

(A nye cherezisere wnidryado
5551

Wierzyć

A wszakże nie wierzyli panów
boga naszego (et nec sic ^(quidem) credidisti
domino, deo vestro), gdyż wasz prze-
chodził na drodze

BZ Deut 1, 32

Zwierzę

Stye dayce syq klamacz Erechiasiony
nygenq maruq radq any genu wyeracye
(neque credatis ei)

BZ II Par 32, 15

Wierzyć

Bosze wierzyć temu (credo), że
anioł bosi jest s nym

BZ Job 5, 27

Thierajc

Prainwymi za mnyesza bicrowanyma
bora, iako sluzg jego, ktore karze,
wyierdca temu, ~~quibus quasi servi corripimus~~
ysze ku nasremu polepszenyu to syg
nam przygodzilo, ale nye ku zatracenyu
(sed reputantes peccatis nostris haec ipsa
supplicia minora esse, flagella domini,
quibus quasi servi corripimus, ad emen-
dationem et non ad perditionem nostram
evenisse credamus)

BZ Judith 8, 27

(si quis... diceret, quod consilio
credi non debet)

-----39c

sznym vczynycz zap/19/rzy-
ly szyą ktho tego ten /20/
szye ma odprzyszancz po/21/
dlug prawego prawa /22/
Pjtaliszczye nasz /23/ o
prawo thym/24/y szlowy [Gdy
by kto/25/ry czlowyck rze-
kl przed /26/ dzyedzyczn-
ym panem /27/ o Radzczach,
aby nye /28/ byly prawdy-
wy albo /29/ gysz gym nye-
maya w/30/yerzycz] a czo
then za to /31/ przepadl]
agdy by on te/32/go prsza
kako tego nayn Radą ma
dowyescz

OrtOssol 35,1,w.18-32

sim OrtMoc 37

Sierwyc

(arguit quis mendacii consilium)

~~opta~~

-----39

kako tego nayn /1/ Rada
ma dowyescz albo /2/ kak
on tego ma bycz praw /3/
podlug prawa prawego /4/
NA tho my przyszą/5/szny
czy mowimy /6/ Smaydburk
[Mo/7/wyl ly to ktho proc
stol/8/czą gych, to gyest
gyndze /9/, ysze radzcze
nye są praw/10/dzywy al
bo gym nyegest /11/ wyer
ycz] Tego mogą oto /12/ r
dzcze owynycz

Wierzyć

Ort Marc 37: ysz nye maya wyeruz gym

Ort 0ssol 35,1,w.32 -

35,2,w.1-12

(tunc actorum gratia bank, si crede
ref. quod adversarius eorum
pauca adhibere) - 528

azaly moge zapo/12/wyedan-
ye nye ma myecz /13/ mocy
czyly czo gest spra/14/wa
Tedy pytano tego /15/ czlo-
wyeka, chzeyly woj/16/thowy
wyerzycz, a by /17/ na on te-
go konya prywey /18/ zapow-
yeczal nyszly on /19/ Tedy
rzekl on czlowyek /20/ Nyk-
th nato przyszaszny/21/czy
bwoy ortel gdysz ten /22/
czlowyek tego yego sza/23/
powyedzy nyechcze w/24/ye-
rzycz

a przythem zapowyedzeny
nyebyl pospolny poszel

Wierzyd

ortosol 40,3,w.11-24

15th Oct 45

(Petrus credere voluit Varis)

-----54a

/31/ vkogo myenysz yszesz
w/32/szyał szkorcky przerze-
czone /33/ ty Mykolay rze-
kl pvsczą /1/ Sye a tako
zobostronu pu/2/sozyly sz-
ye na tych lu/3/dzy wysz-
nanye Tedy wysz/4/nał war-
sz ysz mykolay /5/ wszął
myech pyenadzy /6/ gedna y-
dwa dzyesczya /7/ grzywyen
y vczynyl /8/ my zanye do-
szycz anye /9/ dawam mv sz-
adney wi/10/ny [Tego pyotr
warszo/11/wy nyechczal wy-
erzycz]

a lysz by natho przyszgał

OrtOssol 41,2,w.31-33 -

41,3,w.1-11

sim. OrtOssol 47

Wierzyé

(de quo Johannes etiam prescrive
voluerit, de eo sibi iusta vult fieri)

-----85d

nyemyala ona /19/ tego do-
kazacz Na tho /20/ od po-
wyedzal andrz/21/ey wersz-
ung [czego on /22/ gey nye-
chcze wyerycz /23/ o tho
gemv chce pra/24/wa bycz]
Panye woy/25/cze on gey
nyechcze/nyechcze wyrzyecz
a 27/by ona kluczą nyeda
/28/la od szyebye a tako
/29/ gey nyepzysrzenym
/30/ thy pyenyadze szgyna
/31/ly pytam prawa nye ma-
ly ona thego dokazacz

Wierzy

~~27~~

OrtOssol 55,4,w.18-31

27yonyly crego on gey wyerycz nye chere, otho
chere yennu prawa bycz OrtMac 69

Wierzyć

Wierzyły czego on gęby wierzyły mi
chese, o fno chese yemue prawa bycz.

Ant Mac 69 d

(ex quo Johannes dominum non vult, quod videlicet pecunia amissa sit de parte hac, quia ipsa claves a se alteri tribut, etc)

Wierzy

te/11/dy ona tego zostanye /12/ bez szkody y bez odmya/13/ny szwey szkody rzeczy /14/ To prawo layal hannus /15/ przez szwego Rzecznika /16/ y przyszagl przez ortela /17/ nalawy- czy y wyrzekl /18/ taky szoby ortel albo /19/ prawo [Gdy hannus n/20/ye- chce wyerzycz they /21/ panyey aby thy pyena/22/ dze szgey rzeczamy szgy/ naly bez gey wyny al/24/ bo nyeprzyszrenye

OrtOssol 56,1,v.10-24

sim - Ort Mare 70

(contradicit viri mortui fratris credere
istud non velle, quod puer vixisset.)

-----136c

asz ge chrzczono... tey
to nyewyasty dla naglos-
czy szmyerczy tamo gyste
wkomorze gdzie tho bylo
wta/29/gemnyczy przy vra
/30/dzenyv themv Jako /1/
Gest obyczay a chce /2/
to szwyathczycz przeczy/3/
w temv rzekly tego /4/ v-
marlego maza dzye/5/czyą
[ysz temv ony nye /6/ ch-
czą wyerzycz aby szá /7/
tho dzyeczą zywo na/8/ro-
dzylo] A pytaya pra/9/wa
rzekacz acz by gedem /10/
maszczyszną nyemyal
przythem bycz-----

Wierzyć

OrtOssol 76,2,w.28-30 -

76,3,w.1-10

sim - OrtMac 103

Wierajc

-----52a
azaly nore zapo/12/wyedan-
ye nye ma myecz /13/ moczy
czyly czo gest spra/14/wa
Tedy pytano tego /15/ czlo-

wyeka chzeyl moy/16/thowy
wyerzycz a by /17/ # on te-

go konya pyrwey /18/ zapow-
yedzal nyszly on /19/ Tedy

rzekl on czlowyek /20/ Nyk-

th nato przyaszszny/21/czy
swoy ortel |gdysz ten /22/

czlowyek tego yego sza/23/
powedyzy nyechcze w/24/ye-

} rzycz

a przythem zapowedyzeny
nyebyl pospolny poszel

Ortosol 40,3,w.11-24

the. Q

(domine iudex, requiratis pro iure,
ex quo Johannes dominam non vult
prescise wyerzer, quod pecunia sit
ammissa sine ipsius causa legitima) 85c

podszwą pye/4/czającą a kaka
o by gych /5/ wyele bylo
Tho wye /6/ albo nyewyę
oną te/7/dy pyenadze szgy-
na/8/ly pospolu szgey rze-
/9/czamy a pytham pra/10/
wą maly oną czso czyr/11/
pyecz szkody naprkeczy/12/
wko themv rzekl han/13/nus
Segen panye wo/14/ycze [Ja
nyewyerzą /15/ tey panyey
aby ona /16/ thy pyenyadze
straczy/17/1a bez gey
nyedobzrze/18/nya]

Wierzyć

OrtOssol, 55, 4, w. 3-17

sim. Ort Mac 68

Wierzyć

Ya nye wiera, they tho nyewyescye,
aby ona they pyemyadze stracyla

Ont Mac 69 (d)

Tram. nie ma - li

(Johannes eam non vult
prescire, quia ipsa claves

Tram. wyerzycz

a se tribuit et de causa eius legitima - 85d

pecunia Inyemyala ona /19/ tego do-
iprius
missa est) kazacz Na tho /20/ od po-

wyedzal andrz/21/ey wersz-
ung czego on /22/ gey nye-
chcze wyerzycz /23/ o tho
gemv chcze pra/24/wa bycz

[Panye woy/25/cze on gey
nyechcze/nyechcze] wyrzycz

, a 27/by ona kluczą nyeda
/28/la od szyebye] a tako
/29/ gey nyeprzyszrzenym
/30/ thy pyenyadze szgyna
/31/ly pytam prawa nye ma-
ly ona thego dokazacz

Wierzyć

OrtOssol 55,4,w.18-31

(on gey nye wyery, aby ona klucza
nye dala od siebie)

Wierzyć

On żyje nie wierzy, aby ona klucza nie
dala od siebie.

Ant Mac 70 (g)

(ubi confidebat sibi restitutum
esse)

-----886
na gedno myesz/20/ye [thv
gdze tha pany /21/ kazala
dacz szwey dzyew/22/cze
kthorey on wyerzyl /23/ a-
gdy genv myano w/24/roczy-
cz dzyeszacz grzyw/25/yen
y dwa szlotha agdy /26/ te-
n gosc kaszal szobye /27/
wroczycz thy pyenadze /28/
nyewroczo no mv gych /29/
Tedy rzekla mloda pa/30/
ny anna ysz szgynaly /31/
o tho szye zaszmacyl /32/
ten gosc

Wierzy

OrtOssol 57,1,w.19-32
(fajny)kthorey mye on sweryl

ortOssol 71

(istud amici puerorum ei non credunt) -----93b

podług prawa [a /7/ tesz
gey tho nyewyerza /8/ ge-
go .dzyeczyy gego prz/9/y-
rodzeny] aby ona ktho/10/
re pyenyadze knyemv /11/
przynioszła Maly yvsz /12/
ta pany albo mozely /13/
przyszagą othycz pyena/14/
dzy dobycz albo czo gest
prawo /15/ Czso tą pa/16/
ny gothowych /17/ ydobrą
przynyo/18/szłą kszwemv
mąszowy /19/ nyetrzebą gey
zaszye

wroczyz bo thy pyenadze
yvsz byly gego gdy ge on
wzał wszwą obroną -----

OrtOssol 59,1,w.6-19

sim. Orthnac 75

Wierzye

(litterae huic et sigillo burgrabius
credere valuit)

-----197a

Ten czlowy/16/ek zobowya-
zal szyą /17/ wyątcztwe
lysth vka/18/zanya od mya-
stą kkry/19/burgkv y przy-
nyoszl /20/ taky lysth y
wysznan/21/ye przyyaczel-
szkye po/22/klon naprzod
etc pod/23/pyssanye taky
burg/24/mystrz raczcze
przyszasz/25/ny myastą
ffryburg /26/ eto [temv ly-
sthowy y /27/ pyeczaczy
Burgrabyą /28/ nychczal
wyerzycz /29/ y poszłal
ten lysth do /30/ ffryburkv
pytacz radzcz Ony ly ten
lysth wydaly

Wiemy!

OrtOssol 100,1,w.15-30
burgrabia nze cheryal wyerzycz
ortMac 136

(si quis itaque dicat se nobilem aut illustrem
et ceteris nobilibus hoc negantibus asserat

se patrem, ad probandum suae genealogiae
nobilitatem tenetur inducere, ^{ex}
~~nobiles rita de suo rita sentos~~ 162

/40/. O doswiadczeny w swej slachetnoszczy.

/R/odszy slacheczsky od rodziczow pochodzi
a synowie od nych porodzeni, gym tess doswiat-
czaya sya bycz slachetnego rodzayw. [Przeto acz-
by sya nyekto myenyl bycz rodw slachetnego a
gynszi by temw nye wierzyl, tedi na doswiath-
czych szescza maszow swego rodzayw], ktorzy ta-
ko maya wyznacz przysyagwszy, ysz ten gest
brath nasz y gest s pokolenya oczeczow raszych.

Sul 33: a thako necrely se ktho byz ~~162~~ Zial. 21
slachozicem

Świerzyć

Alje Thus nye wyerzyl sam sryetoye
gym, dla tego ysze on znal vszystky
(ipse autem Jesus non credebat semetipsum
eis Jo 2, 24)

Ew Zam 304

Wierzyć

Bze mna nye nyey roslaczenya dla
mnogych ludzy szaczenya;

Przekom nye wyerz nowego smyslenya. ~~ex.~~

~~xv Zab. 444.~~

xv ex. Zab 444

Wierzyć

Nigdy nie temu wierzyć nie chciał, bych kiedy tak
mitować miał. ^{et.} xv tab. 447.

Wierzyć

Gdyśby my chorych Davida posłać
mychaj posłać kithorego wazry gynego
dobrego człowieka k nam a wazmye
khusch Dowhyeteka kithoremu by mog
Dowhyeteki wyemier

1500 List Fat 174

Wierzyć

Tędy za wyemyl słowom, aniel-
skym y przyshedlem k tobye
Romm. 8.

Wierzyć = credere

~~Nieszczęśliwiec, dobra boga Fl. 26, 19 (credo videre bona,
Bo za prawdę nie wierzę, przebiwać w gospodnie
kade Fl. 67, 20 (non credentes, inhabitaret. Namom
twozym wierzył (!) gęm Fl. 118, 66 (credidi). Tęże-
dzi i czere a nie wierzył w dziwi jego Fl. 77, 36
(non crediderunt). Postaciebyzno (!) gest... aby
^{telefony} ~~taborka przygłone tam pana naszego gęw
Kryzta werne wierzył Fl. Alk. 7. Tęż
wara kryztańska, yolk ^{alij} wretki werne y
twando wessyaz ~~będz~~ bodze (!) zbawon dyz
nie może Fl. Alk. 40. Ani jest werra
& bogem duch jego Fl. 77, 11.~~~~

Wierzyć

Jan Szelgen dal pyenadze szchowacz
dryewore ktoroy on wyerzył

~~2. pol. XV Ood. Odc. VI 362~~

gym gym nylomga, wyerzył
i. b. VII 558

~~II 2 VI 74 VI 362~~

(utrum hoc pro iure dari potest et debet ei
recipi in ius municipale, vel quid iuris?)

-----149c

gdy by... ta rzecz nalezo-
na by wszyemszkyem prawem
pyssanym

wymec

[Mozem ly tho /22/ szyemsz-
kye prawo w/23/yerzycz za-
nyemyecz/24/szkye prawo a-
lbo czo /25/ o tho gest
prawo] /26/ Vszythką pyszm
/27/a y nauka lu/28/dzom
szostawy/29/ony ydany prz-
etho /30/ ktho gest przy-
szaszny/31/kyem y przysza-
gl kv /1/ Prawu ten moze
podlug /2/ lepszego szwego
roszuma /3/ pyszma naycz
ortel

Wierzye' pro dyrec

ywyrzecz naszwa przyszaga

OrtOssol 81,4,w.21-31 -
82,1,w.1-3

morely tho yste zymerkye prawo za
nyemyeczkye wyrecz ortnac 110

Wierzye' of Nowawierzye'cy

Ujrzec ? cf. Wierzyc ?

Rozm 571

Wierzyc' cf. Ujrzec'

postło pod Ujrzec

wieszyc' cf. Miewiczyc'

Uwienyć of. Wicenyć

Wicenyć of. Uwienyć
Rozm. 140. 229

Wierzyńc

cf. Waryńc

Wierzyje of. Tricwierzyje

wierzyo' of. Twierzyo'

Wierzyisko

Mathias Bala^{recognovit, quia} vendidit agrum et
predium... et excipit sibi... Wierzyisko
y schopar

nr 681/
1891
1466 Us. II Warszawa I 434

1. Wiesele of 1. Wešele

2. Wiesele of 2. Wešele

Wieselic' of. Wešelic'

Wiesi

awyesgły [dreyer] zagłowił powrót
do myś [ch] (suspendebant)

4
1/2 I Mach. 1,64

(suspendebant puenos a corvibus)

1000 kuliety, kt. obneroty suze duci
remondoyeli ponieziny in memowlyto
me ruzed

Wieszic' Wieszic'

Wieszic' = punit (Cruce) 1466 / R. xxv, 1⁶ v. 210

Cruce horrida, gl. crudelis patibulum, punit
gl. furem wieszic'

Brickener crista wieszic'

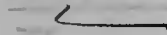
Wiesic sig.

~~Uwięzić się ? Wwięzić się ?~~

Sed eius manus lecto, maram, adheserunt
weszili sò * XV in. R XXV 267

ib. 288 : cyt. Br. Uwięzić się 'adherere'

Wnieście się

~~Osobna karta zawiera ułamek apokryfu o wniebowzięciu N. P. M.
z nielicznymi glosami polskimi między wierszami, ad feretrum ~~marie~~
sed eius manus lecto, *maram*, adheserunt *wesziliśo*, a feretro ~~odmar~~,~~

~~IX~~ XV R. XXV, 267

Br. Dr. zał. jez, pol, R pr t, 25 in.

s. 267 GLOSZY Pet. Łac. I F nr 5

~~Wnieście się I pol. XV~~

158

Brickner'ska Wnieście się

Wiesic' of Nawiesic'

-Wiesic' cf. Obiesic'

Wiesic' of Powiesic'

Wiesie' cf. Przewiesie'

Miesic' cf. Przywiesic'

Wiesie' .cf. Wywiesic'

Wiesic cf. Lawrenceic

Wiesic' cf. Zwiesic'

1. Wiesiele of. 1. Wiesele

~~Stapic of Stapic.~~

2 Wiesiele of 2 ^xWiesiele 'wesoto'
pauzowek

Wieselerie cf. Weseleme

~~Weselic~~ v. Wietelie' cf. Wes^xelic'

Wiewioto v. ~~Wiewioto~~. Wiewioto

Wieviele ~~von~~ Wesoly

Wiesiole cf. Mesole

Wiesiol

pro littera portanda Maczek Wieszol
fideiussit ad Johannis Baptiste

1461 Lib iur nr 6581

Wiesiot of. Wiesoty

Hieswō of Hēsō

Wierotōrō' of. Hēsōtōrō'

Hiesiolý

Jan Hyescholi us habet

1466 Lib us nr 6904

Wieristy of Desoly .

Mieski cf. Niejska

~~Wiesoty of. Wesoty~~

Wiesotwić of. Wesotwić

Wiesoty of. Wesoty

Priznai

pre

Woytek... aye wyexal slowaye (pro: Stowyc/na Kacina
... aye qeqo cheral porrek. ~~h.c. porredy~~ 1841) Sapp.

II, № 2970.

~~was, was~~ wreszc

Bando w moyey scolye yessore
y plebany s'ingasre sryye,
yortho... ~~was, was~~
y pottharthky na pynsach yessraya
de morte w:

~~MAPK J. I. 189, 274.~~
~~Bl. osm. 274~~

~~Wieszac, Wieszac~~
wieszac

zaczęły też dążyć po krym,
gdyż nie wiem, drugie nie wiem.

de morte v.
MK 7. I. 188, 240.

~~de morte v. 188, 240~~

Thiessac cf. Lawiessac'

wieszac' of. Dwieszac'

Wieszera' cf. Powieszera'

Wieszczba - augurium

Nye czar w Jakoby, any wieszczba w Izraelu BZ
Num. 23, 28. Szukayeye my szoni, iawz ma wieszczbō
(habentem pythone) ib. I Reg. 28, 7. Nye chadzi,
iakosz pirwey chadzi, aby wieszczki patrzył. Num. 24, 1.
Przidserszal syō wieszczb ib. 18 Reg. 21, 6.

Nye (sc. est) czar w Jakoby,
any wieszczba w Izraelu
(nec divinatio in Israel)
8036
BZ Num 23, 23

Wieszcieżba

Człowiek powiedział Balaamowi, że syją
kroki wołu, aby poręgnął Ysrae-
lowi nykakey nye chodzi iakosz
piewey chodził, aby wieszcieżba
patrzył (anspirium quacerevet)

B2 Num 24, 1

Wieszczalae

Szukaję my (sc. Sądowi)
sach, iasz ma wieszczaló
(nabentem pythonem)

B2 1. Reg 28,7

Wieszciebo,

Puzenyodl (sc. Monasteres) suna
smego puzes oopen y quszyl,
y puzdzerszal syf ryzdzab
(observavit aiquina)

B2 IV Reg 21,6

Wieszolba

Wieszolba = presangum

~~MPKJ. IV. 13~~

~~B. wieszolba~~

Presang[um] wieszolba

(war. kal.: wieszolba)

1471 \ MPKJ. V. 13

werte

Gen. XLI

ca 1470 Hamdub 16

(Vidimus (sc. pincer-
narum magister et pisto-
rum magister) somnium
praesagium futurorum
Gen 41, 11)

Wieszczbnica

Wieszernica?

Wieszernica = ariolam

Wieszernica - ariolum

1471, MPKJ.V, 32

1471 Mamtal 56

Balaam ... haruolum
occiderunt filii Mosaël
Jos 13, 22

Wierzerec - magus

Wignal bil Saul z zemye wozitli wyeserze Bz. T Reg. 28, 3.

Wignal bil Saul s zemye
w szutke wy{e} serce (magos)

8637

Wieszczę

Czynyl. (se. Manasses) czarci

a wyfejszce rozmnoził (korus-
pces multiplicavit)

B2 IV Reg 21,6

~~Wiesie~~ Wionczek

Weszczech - presagus

c. 1455. JA. 14. 490.

Presagus } weszczech

Co. 1455

229

~~ARCHTOMXIV SIN 100 bk. r. 1455~~

Wierroc ?

Wierory ?

meszorce

Wyetererie = divinos

miestosek lub
meszorcec

Divinos wyszacie

1471 MPKJ.V.29

1471 Mam kal

(Nec inveniatur in te
qui lustrat filium
suum... per ignem, aut
qui haruolos sciscitetur
... somnia, ... nec qui
pythones consulat, ^{nec divinos} Deut
18, 11)

Wieszczerzyca cf
Gaszczerzyca

Wieszcznica of Wieszczbnica

Wieszczenie = praesagium

Presagium - wyszczególnienie. $\frac{1}{2}$ XV Tab. 517.

XV med. 2ab

517

Wieszermik - python

Nye bōdze czarownik ani qurlnik u czebye, ani klarych
wyeszermikow opytay ob. deat. 18, 11.

Nye bōdze czarownik ani
qurlnik u czebye, ani
klarych wyeszermikow (py-
thones) opytay 8038

B2

wierory

wesny ego

wesny presagus

1422 Prfil V, 28.

Zat. N163. Mandat. Marc 1422.

Pr. sr. st. p. str. 28.

Brückner Prfil 5 28pocz XV

vertes

1050

Wieserz

Ut qui fitones consulat i. veseri vorzager
I $\frac{1}{2}$ XV R XXII 334.

Non sit maleficus inter
vos nec incantator, nec
qui fitones, id est vesesi,
consulat

XXII
XVp. p2 RV334

Wierzezy - ariolas

Albo przemywacz syó gest iako grzech wyemerego
(peccatum ariolandi), a uze chce przewolacz iako
grzech woadi poganскеy Bz. T. Reg. 15, 23. Wignat i tenye
gusluyka wyemereib. 28, 9.

Bo gest lepsze posluszens-
two nysz obyato, a posluchacz

wyócey nysz offyerowacz
tuk skoponi albo ^{przemynacz} 5540
syó gest iako grzech

verte -

nyesceap (percatum ha-
rihandi), a nye chces
pzmolyes iako qzsch modli
poopmskey

• 32 1 Req 15, 23

Hieszczy

Saul ... rignol s zemye

quaslmija a ryescze (magos
et heriolos)

B2 IReq 28,9

Wieszerek lub wieszere

n. pl. wieszerecy

Wieszerecy = ~~ph-tones~~ ^{phi} (pythones)

~~Wieszerecy = ph-tones~~

1471

MPRT:V107

Wieszerecy fitones

ca 1470 Kamdub 89

Trauluxit (sc. Manasses)
filium suum per ignem...
et fecit pythones

IV Reg 21, 6

Nierony

~~III~~: Wyosiego = arisolum

~~B. id.~~

1471

Wyessop arydum,

III

ca 1470 Mandub 181

verte -

Enim dominator Do-
minus exercituum auferet
a Jerusalem ... validum
et fortem, ... prophetam
et haucum

Is 3, 2

Wieszczy

Presagus wyesczy

XV p. post. G1Dom 92

Nierary - pythonicus

Mōsz abo zono (!), w ktorichze bōdze wyeszi albo
guselni druch, smyererō umrzeta Bz Lev. 20, 27.
~~Sk sō Harry... mayōcz wyeserō (divinationis)~~
~~Zaplato w rōku i. b. Num. 22, 7.~~

Mōsz albo zona, w ktorichze
to bōdze wyeszi albo guszel-
ni druch (pythonicus vel
divinationis fuerit spiritus),
smyererō umrzeta

Hieszczy

Wignol bil Saul s zelmje
wssitki wyjejszece a quozlnyki,
a podyl ty wssitki, gysz
myely w brzusze myesze
czaru (Saul abstulit magos
et horridos de terra, war!
abstulit... et interfecit eos qui
pythones habebant in ventre)
vert-

B2 I Reg. 28, 3

/variant 2 Biblia Sacra/

Wieszczy

Myesery = philonicus

* Phitontus wyesczy

1471 MPKJ.V.20

verde:

~~Lev. XX~~ ca 1471 O Mamduh 36

(Vir sive mulier, in
quibus pythonicus vel
divinationis fuerit
spiritus, morte moriatur
lev 20, 27)

Wiestera ~~ca~~

Wiestera baba (Dorothea mulier au-
rigua de Sarrano) scilicet cravi.
1476 (MMAe. XVI, № 1389)

~~r. 1476 № 1389 625~~

(Zagromek lapiski o starij babce, Zakroczew,
posiagajacej do odpowiedzialnosci za crav).

MONUM medii aevi histor 16
Ulan Acta capit Poznan

verte-

193

Hysesza baba Zakesera
(leg. Zakesera), scilicet
czari. Ibidem Dorothea,
mulier antiqua de Za-
kesera, que quamplures
homines ... per suas exsuas
dyabolico divinationes, sorti-
legia et incantaciones contra
fidem ... seducebat et in devium
ac errorem per quasolam

herbas ac instrumenta alia
concitabat

1476 MMAe XVI nr

1389

Wieszacy.

sly s₀ starszy moabscy...

may₀cs wyesc₀ zaplo₀to

in r₀ku (habentes divinatio-
nis pretium in manibus

B2Num. 22,7

Wieszczyca

Preżago wesczicza

ca 1420 Wok Tryd nr 71

Wienryca
~~Wienryca, ce~~

~~Wienrycka przesaga~~

14.22.PrFil.V.28.

~~kat. 4163 man. d. d. 14.22.~~

~~Pr. 47. St. p. 8. 28~~

Brückner Prfil 5 28 pocz XV

1067

rente -

Hesacayco presago

1422PFV 28

Wieszczyca

pr

(phiton czary phitonissa wieszczyca vel czarow-
wyczca)?

Et ait Saul servis suis: Querite michi mulierem
habentem phitonem

Nam si mulier phitonissa potuit a mortuis sus-
citare Samuelem (Idea, 287)

q. phitonissa wieszczyca vel
czarowwyczca, XV med. Gł Wroc 38v

Wierzyca

soop[wyesczyca]
Wyesczyca - saga

C1455 JA.14. 493.

ca 1455

509

~~ARON TOMXIV SLI. 4981 ok. r. 1455~~

Wieszczycyca

Prestigiatrix wesczycza

XV p.post. G1Dom 92

Wieszeryca

weseryca, *Basotrix carminatrix*
lactis. PrFil. V. 6.

~~bebula syzwalka sed baculea dicitur
proprie capalica~~

~~Miech. XVI. Nr. 33~~

~~Pr. Sr. Sr. p. str. 6~~

~~Brückn Prfil 5~~

~~W XV~~

~~verte-~~

XV ppost P F V 6¹

Basantraea carminatrea
lactis vlg. *mesocrysa*

Wieszczyca.

~~Wieszczyca~~

querete incantatricem

Wieszczyca R. XXV, 178.

XV p. post.

~~Brückner Kazimierz~~

Rozpr. 25, str. 178

~~Os. 50. 414. h. 247~~

2420

werde

Querite: michi mulie-
rem ~~incantatricem~~
vyesczyse

XVp. post R XXV 178

Wieserzyca

Pompa nobili nostre potencie brume calcata in-
hercia, que nostras creaturas nostri fauoris gra-
cia redimitas squalore torporis sui deiecerat, in
/t multitudine collateralium nostrorum, quos a
manicipiis huius strigoris ^{strigoris} alias wieserzyce in ma-
numissionem redimimus c. 1420 ^{listek} ~~l. 134~~ II 134

pisre to „Król”, wieserzyca maj

Wieszemie

wyexenye - stiptice

с 1455. JA. 14. 495.

cf. Wieszemie

~~Сf. Wieszemie - raturaj gnybro A.M. 15, 506.~~

~~ok. r. 1455~~

730

~~ARCHIVARIAT BIR. 1951~~

De Lange

stipticus pro stypticus

→ stipes infamis suberrice
kro. gr. wstwerdrazjcy, weniensjcy

f. stypticus uerphi, ostrzy

mpa. .. detine strictius, obdura-
tius rapiehojcy, obrask w solie ma-
socy, wstwerdrazjcy

*Wiev' v. WJze...

In illius stationem faciam in villa
sed in campo, Sul 46: hypoderm. et usque
----- Wres stano. nyeciny alye na polu 290 -----

gylkokroc na woyna sczie ma bycz, szadny z
naszych poddanych ma stacz we wsy, ale na polu,
a tam nygednego drapyesstwa any w konyoch any
w dobythkv any w gynszych w ktorychcole rze-
czach maya czynycz, gedno tylko pokarm konyem
y to dosycz vmyernye tamo maya sobie zyskowacz;
any tesz w dabrowach any w gayoch kv bvdowanyv.
Aczlyby kto na to smyal vczynycz, jako zvfal-
cze przeczynosc cziny panv dziedzycznemv,
tedy w czemkoly gy pan dziedzyczny o schkoda
raka swa poprzysyasz, to gemv ma odloszycz

/82/. Kto gedze na wojną, nye czyny szkody.

/P/otrzebno gest kw pospolytemv dobremv, aby kaszdy swoy pokoy myal a gedem drugemv szkody nyeczynyącz, czsnoth poszywayącz. Ale nyektory nyedbayącz tego, yakoby zlomcze zakona, gdys po swymsze szemyam czągną na wojną, swymsze sasynom wyączey nyszly nyeprzyaczelom samy szkody nyewymowne czynią, w czemszeto nasze szemye nyemale včaszenye czyrpyą. Przeto my chcącz takim szkodam konyecz vczynycz, vstawyamy, aby

598. (34 r. 1449) Jacom ya ne odbył dzirsskowy słodzeya wooczowye(!) wsy. — Jacom ya przitem był pyotr nyeodbył dzirskowy słodzeya wooczowe wsy. — (35) Jaco ya to wem pyotr neodbył dzirskowy słodzeya wooczowe wsy.

1449 Zap Warsz nr 598

Pyotr nye odbył Dzirskowy
słodzeya w okresie wsy

Wies'

Wschy & vicos vssy = vicos (Judith 4,4)
ca 1470 Mam dub MC

1477 MPKJ: V 146

(muis circumdederunt

sc. filii Ysroël, vicos suos)

Hies - villa

Ysze słowobonyczy przes zemyz

kraszcz, ... wsey zakomnych (villas
religiosorum)
trwożenya... tylko dla pozyn^aya

a wymysłone obyczoje klopothanya
nalszryz

Sul 68, sim. ib. 106,

sim. Darioł 57

lyas abe gay nyekterego zonyanyna kromye gege
woley, drzewo wyrabywszy przez wywasza. Przeto
stawiany, gdy kto z czygego lyasa wyrabywszy
wywiesze dab, czsoby sya godzyl na essay, abe
gdyby pospolytych drzew wez wywiozl, tedy tem
panw, czyge gest drzewo, na pokypycz wyną rze-
czoną syedmyndzessyat.

/139/! O potwarzy slaszebnyezey.

/C/zastokroc przed nas gest przywedzone,

kake slaszebnyczy w naszym krolestwie zioniany
abe wsy dwchownych veziaszaya, wynalyzawycz

quod ministeriales per terras qu-
iantes, pauperes milites et villas re-
liquissimum fatigandi et vexandi

45a

sobie dziwna prawa; przeto taky podlug pyrwych
statuth ma czyrpyecz.

/140/. Gdy sluga pomaga za panem.

/G/dykoly sluga swego pana bronyacz, kogo
vrazy, za to od vraszonego abe od gego przyaczela
nygedney myerszaczky nye ma czyrpyecz.

/141/. O zabyczu bydlyaczia.

/V/stawiamy tess, acz kto nyevczone bydlyą
zabyge, ten ma dacz temv, czyge gest, za nye
trzy grzywny, za szrzebca tess trzy grzywny.

Dział. 57

admonement s. d.

Wies

Decimanam de vez Petri

1249 lod Sil, \bar{x} 10

fecimus assignantes domui
sancte Marie decimanam
de mes Petri

/Villa Petri/

~~Wierzenie?~~

Wier

~~Serepanow kumec ne wadmit gwalthu ne Mesi-~~
~~gnemewey wsi. 1398 Lekn. I, ne zab ubog. Oro~~
Wojtek gól ty luesi, to ge gól przy gwalczye, hezye
przybyorawry na gego wyesz 1399 Hube 7b. 75.
Trojan ne kazal Walorzincowi [z] swej wry 1400
Diek. 33.

Hezye oro Wojtek gól ty luesi,
to ge gól przy gwalczye, hezye
przybyessawry na gego wyesz

Wies

398 † Tako gým pomozi | bog yfweti †
{etc. sicut hoc testificavi} [Czfo zafta-

na vpana mrocza] | Czo zaftal
marczin vpana mrocza cobilo we-
wfi [czfo {vibita} veradzona¹) chø-
zebno rzeczø] | ta ftala zatrzi grziw-
ni

1399 Poan m 398
Lekn i m 2999

Czo zaftal Marczin v pania
Mrocza cobilo me ksi

Wies'

703 Tako gemu | pomozi bog y fwanti †
Jaco Jan | neffmowil [fz] fwego pof-
fla kyedi | by mal węcze wfwey
wfzy

1414 Pozn w 703
Jaco Jan ne ssmowil smego possla
kyedi by mal węcze w szwey wsszy

wias - villa

Tako m ipom^ozi boog. y fwantý | †.⁵
Jakom *katherine* nekafzal | fzewfzÿ.
any^mye wimotal. fzye | chÿz⁵

1418 Kościar m 650

werte -

Makom kothere ne kaszal
sze wszy, anym ye. wimtal
sz ye. chyz.

W. G. ...
(...)

...

wies

Jaco tho fwatczą yffe² ta weff³
czffo⁴ | wney⁴ lzedzÿ Januff teÿ
dzeÿą Craÿe|wicze a ne pudliffco-
wicze⁵ a rofgranÿczo|na ot pudliff-
cowicz⁶ przedetrzÿdzeffczy⁷ | lath

1420 Koscian or 850

verte -

Масс тоо сr-атe-a, ysse ...

mess ... tey dzeya, Crayemose

wies

Jaco to⁴ fwatezã⁵ Jaco czffo Jan-
drzÿch⁶ Cotwicz | yãl lanczka napra-

wo to⁷ gÿ⁸ yãl yffe ftrze|lal zakmo-
tÿ gwaltem y gwalt⁹ gemu¹⁰ czynil |
wewffÿ¹¹

1421 Kościan ark 902

Maco... Mandrosych Cotrca
... gmoat ... czinil me WSSy

Wies'

W99 Taco mi pomoz bog etc. yaco ne-
fza | byl szarni przet yego [pfamý]
pły | any gey iego pfi gonily do-
yego | wfý — — — |

1422 Pozan m W99

Yaco ne szabył szarni przet yego
psy, any gey iego psi gonily do yego msy

Wies'

903 Thako mi pomozy bog etc. yako tho |
fzwathcø yako then dzal {ktorÿ}
bliffuwfzÿ | lefzÿ kufzaboroweÿ
{voÿthcowey} czanfzczÿ anÿ | kuffe-
dlÿfzku^a neprzÿflucha

^a u poprawiono z om.

1424 Kol nr 903
Yako then dzal, ktorÿ blesse kszÿ
leszÿ... ku sseolhysaku ne przÿslucha

Wies

1164 'Taco gym pomoz bog etc. yaco to
fwaczą | yako czø ýan Turkowfký
czø konýdze | ffzaczora wfzał kżą-
dzu Strzeffkowy ýiego | kmeczem

Skobilnik týwfł przedewfzą | wo-
plohczech wturkowe gwaltem |

Yako czø ... Turkowsky czø konýdze
... wszęł kżęgdzu ... , ty wszęł
przede wszę

1424 Foru nr 1164

Kies

Yakom ya wszył Mycolaya, a on wysze drzewo
z paney zapustu, y wszyłesm do wszy

1424 Pyzdř nr 773

Wies'

815 Jacoffmy^a przitem bily Jaco Mi-
colay Gorzeczky Jadama Izabithe-
<go> | wffzol^b wffzwø *[[domum]*
{wefz} ywffzaczyly | wkodø on
powrołz nayne wdzayl | *[[fzethrzemy]*
met secundus ftaco dobrýmý Jaco
fza<m> | *et in triginta XX tribus*
inferioribus ypffzy | carmil

1425 Kol nr 815
Yako Nicolay Gorzeczsky Jadama
szabithe<go> wffzol w wffzwø wessz

Wies'

Yako the swyadcz^h, yako wyaczen^hz nye kasal⁷
wzy^hcz czlowyeka zabytego do wasy, any szye zam
wil z Mycolayem o tego^h czlowyeka w pos[two]-
~~o~~lstwy^e stacz

1426 Pyszdr nr 813

Wies

1478

Taco gym pomofz bog † [Jfz] Jaco |
to fwaczmý (!) Jfze Jafchek {*alias*
Jan} bye | zal [zamoofm] zamo
czwarth | taco dobrými Jaco fzam
a fze | dwudzeftu pothleyfchich yra-
nil | nadrodze czo gydze powfchý |
pawla yedna rana krwawa | gwaltem

1436 Pozu w 1478

Msze Jaschek... ranił na
dwudzie, ozo gydze po wschodzie.

Pamta

Hies

Jako my Stanisław Kmeusz
... nye wschi Szynoczynye zardnym
go * prawym nye smycaszysz wsyal
(beq. zmocyszyr mziği) kwaltem

14430225 LXXIV

Hies - villa

2

Paknyazly tkeytho msay tyv-dze
y paan bilibi pospolu krazymy.

(si... eiusdem villae vellam et ipse
dominus villae fuerunt insimul
culpabiles, Deiut 14: Gdyby y pana
y knyazsa pospolu-myat pozmass
(sc. woany))

Sul 26, sim. ib.,
sim. ib. 91

Hies - villa

Goli tha czagazza mayagaczya przes
pano ... we rsey alybo przede
rsey (in villa vel ante villam)
... qroialtheem byla rsegatha,
thedi ... chzeimi, abi rnyg ...
zaplaszycz bili powynny

Sul 30, sim. Dzial 18.

karmyacz, leczu chowany dwe nyedzeli a synye
 thyzen, a po tych dnyech nyewyprawyeny kromye
 ktorey wyni nam abe naszenw sądzi mayą byes
 przysądzeny. To testu chcemy, gdy siwzebnyk
 przy dziezkowanyv nyekterego zamyanyu s pa-
 eholky sądzey gwaltem we wsy abe przede wsyą
 abe w granyezash abe za granyezany albo gego
 kmyeczew bylby edbyth, tedi taky zamyanyu nam
 abe naszenw sądzi przepadnye wyną pyathnades-
 eza, a zakład temv, komv przysądzen byl sa-

Dział. 18

in villa vel ante villam,

Sul 30: we wszy, albo przede

wszoga)

Wieś

13a

karmyą, lecz chowany dwa niedzeli a zynye
thydzan, a po tych dnyech nyewyprawyeny kromye
kterey wyni nam abe naszym sądzi mayą byes
przysądzeny. Te tesz chozemy, gdy siwzobnyk
przy dziezkowanyv nyektorego zamyanyu s pa-
chołky sądzey gwaltem we wsy abe przede wsyą,
abe w granyczach abe za granyczamy albe goge
kmyeszew bylby odbyth, tedi taky zamyanyu nam
abe naszym sądzi przepadnye wyną pyathnadsen-
eza, a zakład temv, komv przysądzen byl sa-

Dział. 18

(ante. vellan,

Sul 20 : pracoie ns200g.)

Wieś - villa

1

Pastymas myenyl saq ... owcaq
... do wszy (ad villam) przypzdzie

Sul 45, Sim Dział 36

Hie's - villa

2

My... skazaly sine pastyrzani

pryszczesz, jako onoz do wszy

prypozdyl (quod onem ad

villam reduxisset

Sul 45, sim. Dziel 36

1
Wies'

(ad ultimum reduxisse,
Sul 45: do wszy przypodziez)

28a

Falko zagaszonym swiece byl przyczynicza ra-
ny, 36/ skazalysmy za rany dosycz wezynycz. /
/79/. Gdy pastyrz nye przyszenie owiecz.

/I/dzyk szalował na pastirza, ysz owczą,
ktorasz do czrzody przez pastirza wegnal, ge-
go stroszey poleczywszy, ten owcze gemv nye
przygnal, a tako zgynala; ale/pastyrz rzekl,
ysze owczą/z gynszym dobythkyem do wsy wegnal.
Tedy ny o taką rzecz y tess tey podobną/pasty-
rzowy skazalysmy przysyandz, jako owczą w wyasz
Dział. 35-36

werte -

ulubisko owcaz do kszty prapzdyt
adwid orem ad villam reduxisset
28b

wegnal.

/80/. O gygranyv kostek.

/A/by kostky nye myali possylenya, bo ocz-
czowie nyewynny czastokrosz dla zloseczy a prze-
gygranya synow gymyenia wlosnego pozbywaja, a
tho nye dla wyny oczczowskyey, vstawyamy, gdyby
nyektori syn badacz w moczy oczczowskyey abo
za szywota oczcza y maczerze kostky gygral a
przegygral czascz pyenyadzy na slvb dosyczwezy-
nyenia, tedy oczecz poko szyw, za to nye ma

hies - villa

Dzewyca... do wsiy blyszczy
poryszethwsiy alybo ve wsiy
bzdgoz (ad villam vicinorem
ueniens seu in villa existens),
kr wyeszmyozam wdoicz bzdse

Sul 58, sim. Dział 55

Wnieś

gwaith wezyny, a gdy taka szensieczyna byessancz
 de nablyszszej wsy placzącz bądźse powelawala
 gwałtownyka, w ktorey acz znaky gwałtv badaq na-
 lesony y tesz kmyecze gwałtv welanego doswiathcza
 tedy taky 56/ na naszey y na / przyaczel my-
 lesczy na bycz. Aczlyby szensieczyna potwarzala
 kege y powelawala a na nyey znaky gwałtv nye na-
 lesyone, tedy ten, komv winą dadzą, na edydz
 szesozą swiathkew takich, iake san, a tą potwarz-
 czą winą podobną na bycz skarana.

/135/. Komvby dane winą o szldecystwo.

Dział. 55-5

Wł. H. C.

~~ad villam viciniam de~~
(ad
mens. seu in villa existens,

Sull 58; do wazy blyszczy
prysethroszy albo ne wazy
(badacz)

mies - villa

Cpdy kto dzemose, mo szathose, wdo-
wie albo ktoreykole szenyiszynye na
drodse, na polu, w lesye, w domu,
we rsy gwalth wsyny

(in via, campo, silva domo mel
villa... violenciam fecerit) Sul 58:

na drodze, na polu, w lesy, we
rszy albo w domu gwalth wsyny

Dziń 55

Hic ē villa

Kyedikoli kmyecz syedzy w ktorej
msy, ~~a~~ ..., a tha myesaczest ...

nye orana (quicumque ameto residens
in aliqua villa ..., etsi fuerit
inulta), thedi kassoli kmyecz
... wtopacz bandzye wynowat

Wies - villa

gestli bi bid dom me ~~rsz~~ ~~klorysz~~
^{RV}
mura~~r~~ nye ma (~~sin~~ (in villa)
~~fuerit domus~~)

B2 Lev 25,31

Hies - villa

Yair ... olaszal w szisiek kraj

Angob ... y mesziano z gimnyon

sweep Bazan Andjowr nyes

to iest Yair ~~az az~~ (id est villas

Yair) az do minyyszep dnya

B2 Dent. 3, 14

Wies - villa

2 qumyanya swep Bazan

Uf we ruana. Motyagr, wyes to iest Jair (Bz
Deut. 3, 14. Broug ucyerub udsalal... kuyjst
w sy Macwa ib. Neh. 3, 15. Vinids konere ku wry
qumyanya Agr. ib. Num. 34, 4. Bil dou we wri ib.
Lev. 25, 31. ³⁴⁴⁰ Polya wyeseska a wry kalejawi ib. Tpar.
6, 56. We wryach prsekiwaly ib. 9, 25. Cylo ip prse-
bitkowsye qiel po wryach a pokragynah ib. 6, 54.

(id est villas Jair)

8341

(A pro to iest wyes Jair)

Hies' - vicus, ~~viculus~~

A cyto są przebitkowe gich
po wszech (hoc habitacula
eorum per vicos) a pokrąg-
nach sinow aarchowich

B2 I Por 6,54

Hies - ~~vicus~~, viculus

Bracya... gich ne rryach
psebraly (fratres... eorum in
viculis morabantur)

B2 IPar 8, 25

Hies - paqus, -i

Bronó vlyznó volzaiat sellum...
ksjószó wsy Masma (princeps
paof Maspha)

B2 Neh. 3, 15.

-----134a

/19/ MOgąly racz/20/cze
ludgom /21/ czso są szl-
owye szgy/22/nego myastą
albo /23/ wsthy przedacz
ortel /24/ albo prawo
Czyly /25/ nyemoga albo
czo /26/ oto gest prawo
sprawa /27/ Raczcze nyema
/28/ya zadnego or/29/tela
zmyasthą /30/ wydawacz a-
tesz ony /31/ nyemayą za-
dnemv

Wies

Czlowyckowy ortela prze-
dacz albo przedawacz ale
myastham czo wnych gest
nyemyeczkye prawo

OrtOssol 75,2,w.19-31

Mooply warcze ludzom, czaso
szio szelonye sz gynecy myasty
albo wsthy przedacz ortel

sem Ort Moc 101

Wieś

Mayaly raczeze gymnym ludzyom, co
sza szlowye sz gymniego myastha
albo wszy przed prawo, czyly nye maya?

Ort Mac 101 (H)

Wieś - ecclesia

wa nad Wysią, nyc na gogo bycz posłvssen, any
Kleparz; y takyess Oracow owych myast klatwy
nyc na bycz posłvssen. Tess wkładany, ysze giy
klaty do ktorego myasta, way albo kososola, cny-
rekwie wstapy, tam nyc naya spyewacz/tako div-
go, alysz wygedze s onego myasta. A tho, czao
pyrwey po klatem trzy dny nyc spyewano, tho
wslawgeny; ale yao rychlo klaty wygedze, ta-
ko na bycz spyewano, aby nabosznosoz seroz wie-
le lvdzy dlya gednego sapyekiego od slvsszy
bosakycy nyc odpadaly. Ale gdzekoly klatywa

(quod... excommunicatus...
ecclesiam seu civitatem
ingressus fuerit, Sut 5: do
civitate albo do mayastha)

mylczeny, a rzecz sadem zdaną w swej mocy na
stacz.

/54/. O konyv vkradzonem.

/N/agoth kmyecz szalował na swe sąsady
tako, /ysz gdysz my noczną rzeczą kony gest vkra-
dzon we wsy /nyedzy sąsady, /natychmyast /s pyl-
nosczą /gesm pobvdzyl sąsady, prosząc gych,
aby my ponogly w sladv złodzeya pogonycz. Tedy
ony wzgardzili a pomoczy dacz nye cōczeli, a w
tem mnye kony gest zgynął. Zatym my w tey rze-
czy wszytkym sąsadam konya Nagotowy skazalismy.

Wies = villa

circa villam alias ve fschy

1461 Jym Proc. 245

Wieś

Jako ja nys przybył do wschy Janowej:
(Buzna, Examythowej), any zlodreya yego (Jana
młynarza, na kthorego prawo polskie y nyemycerskie
ossadził), s prawa yego gwałthem se wschy wybył
1465 Tytuł 133

Wies'

Wyerx vicus (Deut 2, 36)

^{sub}
ca 1470 Mam L 47

(ab Arwer... usque Galasad
non fuit vicus et civitas, quae
nostras effugeret manus
Deut 2, 36)

Wies'

483. Jaco to fwaczimi iaco Troyan |
nekazal wawrzincewi fwey | wfzÿ |

1400 Pozn nr 483
Fiek VI nr 102

Jaco/Troyan ne kazal Hawrzincewi
Swey wSzÿ

Nies

dowski - vicos B.

~~447 MPKYV 121~~ ca 1470 Mamm
mar. kal. vicio^{dub 267}

(dimitte illos, sc turbam,
ut euntes in proximas
villas et vicos emant
sibi abas Mare 6, 36)

Cf. Ulica

Wieś

28

Jakom ya nye przszedł do
Wssy stamislavovey do Porszina...

1471. A K Pr VIII 55.

-----22d

Comitiva Ratholdi Sagita-
riorum Cuius dies ostensio-
nis erat feria sexta omni-
um sanctorum Anno domini
147 primo in Campo ante
Schvmusz opidum Iacus
Iacus kon srzydza pleszny-
vy strzelczy srzedny dobry
szastrzelon przed aperiasz-
ch. Kon svronaplyesznyvy
rowny gdyszmy thachly swya-
ly mv gy pyeszy vewschy
Kon plesznyvy rowny strzel-
czy plech vterque oboyczek
Kon Gnyady rowny strzelczy
panczers oboyczek lepka

Kies

1471 GórsJaz 282

k.142r

werle-

Kon s wrona pleszemy
ronny, qdyszmy thachly
stygaly ('wzieli') mu
qy pieszny we wschy

Kies

Kon srona pleszyny rowny gdyszny
thachly swyaly mo gy plesy vewschy

1471 So's jar 282 .

Kon s rrona pleszyny

Wics

3070. (300) Jakom ya gwaltem wyewschy(!) Craiaczinye
nyeszbyl pavla sduną szpolthowska czlovyeka byszkvyego anym
mv zadal dw ranv krwavych(!) ktore woszny ogladal Tha ko
my pomozi boog y szwanthi Crzisch.

1472 Zap Warsz nr 3070

Wies

3090. (251^v) Jakom ya przyschethwschy dodomv maczeyo-
wego szchyschlowego(?) wewschy mogey zawadach nyeszbylem
katharziny zony gego gwalthem anym gey zadal pyaczy ran
othphorzonych kthore woszny ogladal Thako my pomozi boog
y szwanthi Crzyschs.

1477 Zap Wana nr 3090

Wiś

Jakom ya nye pryszethl
do wszy belsakyey wley na dom throy.
1479 Czers. LXXXII

Stanisław krąge kmeozą.. nye wschi
Szynoznyye zadnym go poranyem
nye szynoznyye wiyal go altem.
1443 Czers. LXXIV

Moikom ya nye pryszethl....

groalthawnye do wszy... na

dom throy

1479 Czers LXXXVI

Wieś

1216. (63^v r. 1479) Jakom ya thegotho czassv ydnia negonyl Swyerzepicz anym przyyachal nagymyeny Nakanye dowschy thegotho Mikolaya wdom kmyecza Mikolaya warkaly anym go lapal anym nanyem Schuknyey szedrał Jn valore sicut XII gr. (Th) anym go zbył gwalthem anym gemv reny syney zadal kthora voszny oglyandal.

1479 Zap. Warsz nr 1216

Jakom ya ... ne gonyl
smyerzepicz, anym przyyachal
... do rzeny thegotho Mikolaya

Wieś

1789. (776) Jakom gya nyewzyanl trzech syeczy szyarnych (!)
przes szyna swego Jacuba vychodzaczego Sdomu ywchodzanczego
wdom (prz) wwoythka kmyeczya vewszy cavyeczynye Gwalthem. —
Jako my tho vyemy.

1497 Zap Warsz nr 1789

Πίεσ

(sc. Jesus)

sz Hszedl w kana, w tako rzeke, kana

nyesz ~~ex~~ XV MPKY II, 318.

XV ex. MPKY II, 318

inde uenens in Chana

Galilee

/ uenit... iterum in Cana

Galilaeae

yo. 4, 46 /

Vies

To jest pierwsze jawne kudo na zjavenie
slavy jeho a to w tej wsi Kanie [primum
~~cano galilee~~
factum in dhana galilee] Rom. 210.

To jest pierwsze jawne
czudo na zjavenie slavy
jeho a to w tej wsi
Kanie

Vies - castellum

A stato sie potem, ire mily Jesus sreat
prepowieda' w miesciach, we wsiach i kędy
koli sie obracil, krolow two niebieskie [et
factum est deinceps, et ipse iter faciebat
per civitates et castella; praedicans et
evangelizans regnum Dei] Rom. 321.

Vies = castellum

Y chodrit mily Jesus po miastom i po
vsiam nanerajce [et ibat per civitates et
castella, docens] Rom. 378.

Chodzil mily Jesus - po
miastom y po vsyam
(per civitates et castella.
duc 13,22)

Nies' = villa

Porba? drugi swe wersai ty, ktory sa pro-
szeni ku swadobie... A oni pamieszkali i
posli jeden do wri, drugi ku robocie [illi
autem neglexerunt, et abierunt, alius in
villam suam, alius vero ad negotiationem
suam] Rom. 412.

Wies = castellum

zencue byl mity Jesus nie poyredt
w wies [nondum enim venerat Jesus in
castellum] Rom. 437.

w wies wnidzieie 309

Jesce byl mity Jesus
nye przyschedt w wyesz
(nondum . . . venerat . . .
in castellum 70 11,30)

Wies - villa

1

Obykly są, thaczy... me w szach
(in ... villis)
nyemyczkich przedymacz, abci
zabioj puzcinko qym polozonej
othbyly przez obronę nyemyczaskę
prawa

Sul 42, sim. Dział 33

ognyem ma zgynąć. 33/ Przeto chcemy, gdy-
by nyekto / tako naleszon, aczby do kosczoła
abo do klasztoru nyekako vczekł, tedy przez
poruczenia swiätosczy ma bycz zlostnyk wżath
a podług prawa osądzon. Ale ysze taczy zlostnycz
w odpyranyv swey zlostczy wżaly sobye w oby-
czay myeszczacz w myesczech abo we wsyach,
gdzesztoby są nyemyeczskym prawem odpyraly,
a tako czästokroc swą chytroszczą od smyerczy
wychedzą, przeto chcem, aby zly gori nye myal,
ale wszady potapyon. Vstawiamy, aby gdy takymv
Dział. 32-33

wrote

(in cavitatibus vel vellis,
Sul. 42 : r myeszech y me
rszech)

Hies - villa

2

Aby obwinyemy s qrszech
zaszyemya... tess nalezeny

w hessach ~~ab~~ abo w myesczech

(in civitatibus aut villis, Deiat 33:

~~legde notessan~~ w myescze abo

me wssy) nyemye czaskich sprawo,

qych czogmyemy bily.

Sul 42, ~~sim~~ ~~ib.~~ 42

dadzą wyną, aczkole bądźże naleszon w myescze
abo we wszy, ten nygednym prawem nye ma bycz
sądzon, gedno polskym prawem przed sądzą vsta-
wionym, ktory przekonany ma bycz skaran smyer-
czą gemv zgodną.

/71/. O dzewyczem gwalcze.

/S/lusza podlug zakonv, aby syą kaszdy do-
bry zlego chronyl. Nyektorzy zly a nyeczysci
w swem szywocze, czvdzym szonam abo pannam
gwalt vezinywszy a gych czczy pozbawywszy, gdy
gym bądźże dana wyna, chytrosezą podlug nyemyecz-
Dział. 33

Vstawiamy, aby gdy takymv
Dział. 32-33

-----7c
/22/ Mozely Opyekalnyk /23/
przedacz albo oddacz gy/24/
myenye thych dzyeczy czo
/25/ szye gymy opyeką /28/
GEstly powynyen /29/ przy-
szasznyk czo kv prawu /30/
przyszagl przydcz tam /32/
Mayaly okolyczna /1/ Myas-
ta albo wszy targy czo /2/
leszą wmaydborszkyem /3/
prawye layano ortel /6/ MO-
galy o proste rzeczy /7/
przed woythem besz gay/8/o-
nego szandu nakasdy /9/ dz-
yeni zalowacz y odpowyedacz

OrtOssol 15,4,w.22-32 -
16,1,w.1-9

Wies

Handpaly, okotlyczana, mija-sta albo
z-raz, tomoy, czo. leszaj, r. mija-dobrza
kuzem pronye, woyano cztel

-----59b
/12/ DAley tesz ktori/13/
my slowy szya/14/dacza ra-
da szan/15/dzycze wysznala
gych /16/ sbye szlowy asz-
nal czlo/17/wyek zwoythow-
szkyey /18/ wssy zgedna ny-
ewya/19/stą zopawy przedny-
my /20/ szyedzaczą radą op-
yena/21/dze a braly sbye
nagych /22/ wysznanę Tako
to ma /23/ bycz gyszczono
yako sbye/24/dzaczą radą
wysznała /25/ yako sbye
przed nymy /26/ dzyalo

Wies

gylk myszonans
 o pje mydzie a jony, saie na
 pzed 1... , sajed saie, wady
 z pedna myszysto, a opamy
 calonyk z mythomstajey rasy
 gylk saie sz [i] o < 100 > mysz [n] al
 to zborny (sz)

Hieś

Człowiek z woythowskiej wsi

Dot. Br. VI 356

Człowiek z woythowskiej

wsi

~~#211 180 356~~

-----75c
albo wssy czole/6/szą w-
madborszkyem /7/ prawye
layano albo /8/ nyelayano
ortel sprzy/9/szwolenym
gych dzedzy/10/nnego pra-
wa bandez /11/ on duchow-
ny albo szw/12/yeczky az
on gym odpu/13/sczy az n-
aya vnasz or/14/tel bracz
albo ysz mogą /15/ po or-
tel donasz chodz/16/ycz
czyly czo gest prawo /17/
vwasz
Myasta al/18/bo targy albo
/19/ wszy czo leszą podwa-
szym prawem

Wies'

OrtOssol 512

OrtOssol 51,2,w.5-19

3-14

Maury... myasty... albo masy
(oppida seu villae), czy lessag

~ madborszkym pranie
(pro Tajane) (pro nie Tajane)
layano / albo nye layano

ortel s przyszrolerum...

prania (pro pana),... az on gym
odpuszczy, az maya ~ nasz
ortel bracz?

Wies

Maya ly okolycerna myasta... albo wssy,
... layano albo myolayano ortel.

Ord. Kab. 294

~~11 $\frac{1}{2}$ XV list. ber. 1911 294~~

-----75c
albo wssy czole/6/szą w-
madborszkyem /7/ prawye
layano albo /8/ nyelayano
ortel sprzy/9/szwolenym
gych dzedzy/10/nnego pra-
wa bandez /11/ on duchow-
ny albo szw/12/yeczky az
on gym odpu/13/sczy az m-
aya vnasz or/14/tel bracz
albo ysz mogą /15/ po or-
tel donasz chodz/16/ycz
czyly czo gest prawo /17/
vwasz
Myasta al/18/bo targy albo
/19/ wszy czo leszą podwa-
szym prawem

OrtOssol 51,2,w.5-19

Wies

Myastca albo targy, albo r-ssy
(civitates, oppida, villae), czy
lesza pod naszym prawem,
tho qest pod naszym poslu-
szestwem albo panstwem,
czy moza do nasz po prawo
chodzyc

Wies = villa

Super villa, que iacet iuxta opidum alias
wysz przedmieſtina. 1471 Kod Pol. II 942.

~~Religa~~ rex 1275 Kod. Pol. I 94 (f)

Wiesi

~~m j w~~

al.
alios

dum myn

Appidum Sceremin cum subarbore at. vycetk na przedmieszczu

STPDP

1001

1486

Stpp

Helcel II No 4305

~~Krak 1486 1145~~

Wies

Profato, ecclesiae Dubonensis,
et specialiter in villis: Veluga
ves

1275 Kool Pol: 94

Mies'

~~W. W.~~

ad partem Woitowa res vlg. Distau
(1363) } MMAe. XF 162.

Assignamus dictis civibus
de Bierz pascua ... et alium
medium mansum ad partem
Woitowa res vlg. dictam

Piekos. KODEKS D YRL. M. p.t, III

str, 162

Rok 1363. c. p.iii.

272

Hies

Is Norra Hies ne postalo
w manofst<w>0 do Czassa

1395 kosciam w 72

Miej

Nama wes ne postala w ~~manofet~~ manofsto

1395

1395

II₁ —

2
1782.

Kościan 72

Wies

vlg.

Incipiendo a *algariter* od Mayome *nsy*

1426 Mon Jur. v 45

Hies

Quia tu, cum duodecim ita
bonis, ut es solus... ducentas
arbores steriles excidisti, volens
in eodem loco silve de novo
villam erigere alias.

Nasarambanye rery

1439 AG 2~~xiii~~ 74

Vies (vella)
Villa antiquo Ruthemico nomine... 1
Vocata est Stryantheqo Syemyona
nyess

1446 AGZ XIV 218

Hies (villa)

2

In villa Syemyénoria volga
alias Smyanthepo Syemyoma
vyess

1446 AG 2 XIV 218

Hies

via Napreze made wsga
Godhussor

1455 AGZ XIV 439

Hies

Villa Ruthenicali et cum suburbii
medietate dicto Russka vye.sz

4474AGZ XVI 116

Wies - villa

Nigra villa ~~atris~~ prarna Wies,

alias

St. LB. II, 15.

villagum in suburo

Cracoviensi

DKLB II, 15

Mies

P

inter... Petrum Varchol de Krysskova
oyesch / de armis Bonera parte ab una
parte

1500 Wolff Zap. 172

Zap Mas

Wies

360 ne wczinil gwalther

— we Mscizgniewowej wsi...

1398 Pocz w 360

Lehsz T. nr 2607

Esze ... kmeca ne wczinil gwalther

we Mscizgniewowej wsi

Wiej

Ta granica... jest ^{myedzi} myedzi wryami Borecomymi |
1399 | Sppp. VIII, № 8756.

8756

STPPP

Yaco ta granica... ne
taka sya opathowich ...
dzedzin, ale jest myedzi
wryami Borecomymi

Wiev

Jen... ne yal na Thomislabawé wess syló mæszó

1400 ^{Zh.} Hube. ~~Piote~~ 99

Ez Jen... ne yal na Thomislabawé
wess syló mæszó

Wies

112. *Paulus ministerialis habet iurare:*
Tako mi b p etc. | yacom przitem
bil ysze Bninsky szapowe|dzal mi-
cnowi ftane fwe vzjy afød mø |
poflal

. 1403 Kal m 112

Ysze Brunsky szapowedzal *Mictnonie
stane <w> swe vszy

113. yacom przitem bil yaco | Bninský
 szapouedzal micknowi swò vesz |
 gdefsz malo prawo [przifluchacz]
 {ftacz}
Et alii protestando.

1403 Kol nr 113

Yaco Bninsky szapouedzal
 Micknowi swój wesz, gde sad
 malo prawo starca

Mieś

© klarego na mę słowacka Jępana Olsajm
valuge, tego nemas wo wey wsi 140g KsMaz
KsMaz

I nr. 1376.

140g KsMaz I

1371

Wies

Nockono

Jzre Pani Katharina... Zastawila yest Nawosz
wez we*ertdresoch priwen

1420 AUG. VIII ~~27~~ 152
Pr

Wieś = villa

Czasom uczynił Morzeyami, tho 20
jego poczanthkem, kedi mi
Gwałcił wy mey wzy, in villa, i kmeza mi
bil

1424 Raf Pocz. 17

Wies

704. yako [ociecz pana Swyje] | Swyema
wydzerzal trzi|dzezczý lath po-
coynýe [[thy|czøfczý czo gye] po-
fwem | oczfu thý czøfczý {wfczý |
rofzewýczach} ogyefz nan [[fzalo-
wano] fcarfzew|fczý fzalowali

1425 Kal m 406

Yako Swyema wydzerzal... thy
czøfczý wszy <w> Roszewycach

Wieś

2^{ze} Pany they wysi^{'''} yakosch stryka swego o myf
zasla byla w dresenu ode dwudhestu lath

1427 AKGr. VIII a¹⁰⁶⁵ 167

Wies

1268 (138) Taco my pomoz bog yfwa
ewangelia | Jacom nefrzadzyl yme-
na, vmaczka labifch | kyego wo-
gewody Brzefczkego polowice |
Czyrznewa {mafta} polowicza Czirz-
newa wfy | apolouicza Racowa apo-
louicza wolwarku | [rzekl] zapol-
lzodma ftą grziwen grofchy | fzy-
rokych prafchkych y newfzalem od-
nego rankoyemftwa

1427 Pom nr 1268
wede +

Macom ne szradzyl ymeny
v Marzka Labischkyep ...
polomierzo, Czerwienema wsy ...
zo polszodma, stoz qreuren

Wiś

→ piaszka

Nicolas jest ploski po sestroze ocera swego,
po strzynie... ku trzeci czascy wssy Jawy-
dru. 1427 Zab. 538.

Wiś

1312

Taco my pomoz bog †. Jaco ma |
tka moya Nyewłofza (!)¹⁾ Czter-
dзейfey | grziwen groffchy Schyro-
kych [wdzał] wczafcz | voczechowa
włudomyu tych pyenadzý | ktores
wzala zawyes latalicze aný | wlu-
domýu teyftey czafcy voczecho |
wey vopyekanu była |

¹⁾ *Zamiast nie włoż(ył)a, lub nie wniosła.*

1428 Poru nr 1312
verte-

Mam matkę moją nie
włosz (u) a ostrodszyscy
opisimem grosschy schyrokych
w czasie Vozzechonra ... tych
pyenadzcy, ktoreś wzala
za mys

Wies-

Zastawiamy dziedzi nasze albo wzy
nasze ^{ca} 1428 Prof. I, 481.

My, Jan, quod ad supra ...
zastawiamy dziedzi nasze
albo wzy nasze ^(obliquus) heredita-
tates nostras seu villas
nostras

Wies

1532

Tako gym pomolz Bog † Jako tho |
fwyateczą yfze panÿ Jadwÿga
<Trzel> | fkyego pana maczka zo-
na trzÿma pol | wfchy Byenÿna
atam trzÿma polowy | czą othczÿfz-
ny anÿewfchÿtko dobyf<...>¹⁾ |

1) Cała karta wyblakła, kilka wyrazów nie

1432 Pozn w 1532

Ysze pany Jadwÿga ... trzÿma
pol wfchy Byenÿna

Wieś

730. (775) Jaco mnye micolay nechezal vezinicz prawa szradnym(!) paropkem czsom gy gyal vnego wewsy. — Jacom ya byl przitem micolay nechezal vezinicz prawa szradnim paropkem czso gy gyal <mirosław> vnego wewsy.

1443 Zap. Wawoz nr 730

Jaco mnye Micolay ne chozal
wezimez prawa s szradnym
paropkem, czsom gy gyal
v nego we wesy

Wies-villa

1

Ysze rzeki czystokrwaz myedzy
dziedzynamy ping sze, thego
dlya, acz kthore rrszy... szas
k. sobye soyegpis

Sul 21 ~~106~~
it 106

Hies - villa

2

W qeserze onem z obr ~~z~~ wser
lyrdze (de utraque villa home-
nes)... ubi komys bandz (Dziat 7
Kmyeaze z obr dzedzynr w onem
qeserze ... yby moqz komys)

Wies - villa

Abi o pyzame nye stanye sluzebnyk
se. dnyemá porapkamo.

V. do rssi przystigmyr (quod
pro... contumacia puniendae

ministerialis... ad villam accedens)

zako... , gdi paom rrzy... wynyen

jest, mee dwo wolyr thilko

porzadzom ma bicz

Sul 30, sim. Dział 14

Wieś.

12d

vstawiamy, aby o pierwsze nieposłuszeństwo służebnyk se dwiema pochołkoma sadzey ma gechacz do wsy tego zemyanyna, a tane gestly sam zdan w wynye, mayą my wżacz dwa woly, a sąly tesz zdany kmyecze, tedy kmyeczowy 18/ po gednemv wolv. To tesz o wtore szadne nieposłuszeństwa vezynyez przykazvgen dw wolv, a na kmyeczv po gednemv, ale o trzeeze acz przepadnye, tedi to, ocz bądze pozwan, na straczyez, kterego sądza ma esądzyez, Tego tesz nye opvszczamy, aby thy woli take wżate, kromye wszego obraszenny.

Dział. 17-18.

note -

(quod pro... contumacia
punienda ministerialis
... ad villam accedens,
Sul 30. do rrszi)

~~~~~

Wieś - villa

Wielkie gęst naszych słachisycam,
prawo niemieckiego majosz i wielo-
gich wszach (in multis ipsorum
villis, Dział 33: majosz ^{przynależne} ~~pożyteczne~~
słynne majosz (abp i syam) pod
prawem niemieckim) Sz maszcy
.. lasky x qym wozymoney

kyego prawa gych odbywają. Przeto wstawiany,
aby taczy gwałtownyzy prawem polskym sądzeny.

/72/. O przywyleya straczeny, gdy kto nye
sądzy podlug gego.

/K/to sam tego nye trzyma, esso na swem
przywyley yna, podlug prawa damnego sam to
stracza. Nysktorzy zymyanye naszego krolestwa
mający od nas abe od naszych nastawkow lysti
przywyleyne swya nastaw abe wsyam pod prawem
nyenieczskym, a wszakosz ty ysta prawa opvs-
Dział. 33

wrote -

czajacz, podlug praw polskich sya rządzã. Prze-
to vstawyamy, aczby kto prawa opvszczajacz ta,
ktora maya, gynszym sãdzycz bãdã, pyrwsze maya
stracrycz. Ale przeto chcem, aby gdzie kto zgrze-
szy, tan tesz ma 34/ czyrpyecz tymsze prawem,
ktore w tem myescze abo we wszy gest. /

Sud 43: pewno nyemyeskie ma-
yacz to nyelw gych w szach.)

Hies - villa

Ustamyamy, aby gylkokrocz na
mojny przez zymnye nosze szose
bzdze, nygeden w rrszy stamon
nye cziny, alye na polu
(nullus stationem faciat in villa)

Sul 46, sim. Dzial 37

Wies-villa

~~Kyev yeth nycorana Jul. 91. Wskitkany wyes pany ma
mycz. 3107. Thedy wreczy, ktorekole ostawy, pan
wry sobye mycy moze oddziwca 61. Kyedikole
pany wycano na wry albo na wyspach myatobi namyc
myone... wycetohyalyer syan ma thimtho wycanem 106.
Druge wry na blisshce umarlego bazydn dushcz 106.
Wgerencz oncem zobu wry lyedre ribi lowyer bazydn 21.~~

Sul 61

Thedy wreczy, ktorekole w domu
ostary (sc kmiec) woczykayacz;

(dominus villare)
pan wsi / soloye myey mac
adzirecs (Dziat 62: Tedy
czecy, ktorci (sc. kmiecie)
odbiessz... , pan dziedziczny
ty wsiytki otrzymaj)

Hies - villa

Ysz. keddyby ktho sze wszy
gynepo pana w drugiego pana
wszy (quod si aliquis de villa
unius domini in alterius
villa) ... (złodziejstwo uczynił)
... na pdw, prawem przekroczony
szkoda cwapycasemv ma doszyca
wszynyc

sim. Dziół 56 Sub 67)

/136/. O złodziejstwie we wsy abo na polu
uczynionem.

/V/stawiamy tesh, [acz kto ze wsy pana gyn-
szego uczynylby złodziejstwo we wsy pana gynsze-
go, wiazzerze /s/, w stawie, w rzeczce, na lacze,
we zbeszv, na polyv, a przekonan sadownye schke-
da na zaplaczycz, czyge gest, a panv, czyg czlek,
vina, złodzeyska na zaplaczycz. Aczby kto trawę
pasl abo kosyl, ten kosa abo piasz na stra-
czycz; a gdyby kto drwa rabył w lesye gynszego

(quod si aliquis de villa
unius domini in alterius
villa furtum fecerit, Sul 67:

ysz kedyby kto szc w szcy
gynego pana, w drugiego, pana
(w szcy)

Sul 67 sim ib 92

/136/. O złodziejstwie we wsy abe na polv
vezynyonem.

/V/stawiamy tesz, acz kto ze wsy pana gyn-
szego vezynylby złodziejstwo we wsy pana gynszego,
wiązerze /s/, w stawie, w rzecze, na łącze,
we zbeszv, na polyv, a przekonan sadownye schke-
da na zaplaczycz, czygo gest, a panv, czyg czlek,
vina złodzeyską na zaplaczycz. Aczby kto trawę
pasl abe kosyl, ten kosą abe plasz na stra-
czycz; a gdyby kto drwa rąbyl w lesye gynszego
Dział. 56

Hies - villa

Ktorikde tesz na czyig wyesz
(alicius villam) gwałthem
przyjedze (Dzió 60; kto... zabycie
koop me wsy)

Sul 40

kaszdy tylesz ma dacz sądowy syedmnadzescza a
dziecem zabytego pyatnadzescza ma zaplaczycz.

/149/. O ktore rzeczy tą vina bada karany.

/T/a vina syedmnadzescza rzeczona nyemy-
lesczywa. Ta vina czy maya pokvpycz, kto peraby
trzy sesnye, kto trzy kopcze granyczne rosypye,
kto trzy drzewa se pezolany peraby, kto myed
kradnye a bądze przekonan, poszescza gdy bądze
przekonan, kto gwalt vczyny y zabyge koge we wsy
abe na dobrewolney drodze, kto dzewcze abe nye-
wiesze gwalt vczyny.

Quercus alba villosa
videnter ingredebens, excedit
enormiter,

sub 40: ktorikade tesz na

cajiz wyesz gwałthern przy-
godse alybo przydse)

Hués- villo,

Kyedikole ... pany nyano... na ... rry
albo na rryach... myalabi (quod...
domino ... dotalitem suum, alias
nyano, in... villa seu villis... habuerit)

Hies - villa
(ahae. villa)

Tunge ... msyl. ... na blesche rimarlego

... bandajn slusheez (sc. pani)

Hies-villa

Wschitkyn vyes ... tatho pany
mo. myes (tunc totam villam...
ipsa domina habeat).

Hies - villa

Daily... polya myscska a wsg

Kalefome (~~et~~ villas Gateb)

B2 I Par 6,56

Wieds

1009. (471^v r. 1458) jako mnye Stanislaw zbyl Stanislava
kmyecza przyydanecz (!) na (yego) < moya > wyesz do Byskubycz (!)
Gwalthem.

1458 Zap. Warszawa nr 1009

Jako mnye Stanislaw zbyl
Stanislava kmyecza
przyydanecz na moya wyesz
↓
przeszedlisy

Wies ^{Sul 4:}
(~~tego my...~~)

(eiusdem loci)

3a

pany, pana nyemayacz abo w gynszych stronach
badacz, dzesyaczyna wstargla albo zdrapiessy-
la, tess thym obyczajem ma bycz klatha.

/3/. O rany kaplana albo szaka.

Ustawyamy tess, aczby kaplana abo swya-
czonego szaka gdziekoleby zabyte abo vranyono
abo w gyaczstwo wsadzono, tedy ta parrochia ma
bycz zaklyata, gdziez silszaba bossa nye ma bycz t
ko dlwgo, alysz wynowaczecz badse, wydan byskv-
powy; a gdyby wynowaczecz sbyessal abo vezekl,
tedy kryecze oney wszy albo nyasta naya przy-

Dzial. 4

syada, jako nie mogli jako wynowaczeza, a jako
 co nie byly przyczynowe smierci zabitego; te-
 dy biskup ma dac rozgrzeszenie. A wszdy wyno-
 waczecz ma byc powolan, a przez kogokoleby
 byl wlpion, ma byc wydan biskupowy.

• /4/. Aczby pan chezal skvpycz dzesyaczyna.

I tesz ktorykoleby pan po sway wszy dze-
 syaczyna chezalby kvpycz, ten przed swyaty
 Iacubem ma targowacz s prelatem, ktorego gest
 dzesyaczyna. Paknialy zamieszka, tedy prelat
 kromie wszego nagabanya pana, 5/ dzesyaczyna
 Dzial. 4-5

Wieś

(dominus villare in ipsa
villa sua)

31

sydzą, jako nye mogly jaćz wynowaczeza, a ja-
co nye byly przyczynacze smierczy zabytego, te-
dy byskvp ma dacz rozgrzeszenie. A wszdy wyno-
waczeoz ma bycz powolan, a przez kogokoleby
byl wlapyon, ma bycz wydan byskvpowy.

/4/. Aczby pan chezal skvpycz dzesyaczyna.

I tesz/ktorykoleby pan po swej ^{in ipsa villa} wazy dze-
syaczyna, chezalby kvpycz, ten/przed swyaty m
Iacubem ma targowacz s prelatem, ktorego gest
dzesyaczyna. Paknialy zamieszka, tedy prelat
kromye wszego nagabanya pana, 5/ dzesyaczyna

Dział. 4-5

(sc 21-02)

Wies!

48a

dan sąd na sprawienie. A gdyby nie chciał stacz
 kv sadv, ale kryjąc syą po stronam zemyanom
 szkody bądźze czynyl, tedy gege grody y myasta
 y wsy nam maya bycz przyłączony, a gynsze gy-
 nyenye pospolite nyedzy namy y ryczermy naszymy
 na poli ma bycz rozdzelono. A gdyby byl yat
 przez kego naszego a nam wydan, tedy ten ma bycz
 na naszej lascze, telke przyaczele take yatego
 temv, czso gynye a nam vyda, nygedney lsczywos-
 czy nie maya czynycz any nyeprzyiasny tagemney

Dział. 6

mede-

Wies

Wzom uczinil Stanislawowi, thom
za qepo poczatkiem uczinil,

Kyedi mi w mozey wzri gwalth crinil i da-
wal mi .... mazerze sini

1477 RafPocz.12

Wieś

Jakom ya nye przyjechał na gymyenyę
Mikolajowo do wschy yęgo do Cany
schamoozm... y nye zayantem
swyeseptycz z wangrodi:

1479 Zapława nr 1220

Jakom ya nye przyjechał
na gymyenyę Mikolajowo
do wschy yęgo do Cany

Vies' = villa

Vies' jestem kupit' i mam potrebu na
obezreć ja- [villam emi, et necesse habeo
exire et videre illam] Rom. 382.

Viesz jestem kupyl (villam
emi due 14, 18) y mam
potrzebę obezreć ja

Wieś

1271 Byerza to kufwey dułchy ykufwe-
mu fza | mpnyenu Jszem gyefdzil
fkmethodowiczem | dokxadza dzeca-
nowey wfy dokuczcowe | zadayacz
prawa aby mułza prawo ftalo |
atam mułza neftalo |

1427 Poru nr 1271

Jszem qeysdzil ... do kxowdzo
dzecanowey wsy..., zadayacz prawa

Wieś

1105. (78^v r. 1471) yakom ya nowey grobley nye przysthawil ku Brzegu wschi kzaadza byskupey poz.² domanyewo rzeczoney <yku gymyenv gego > y nowey gem nyeszypal a ny oprawal ale stharey oprawyam pok(!).

1471 Zap Wanz nr 1105

Yakom ya nowey grobley
nye przysthawil ku brzegu
wschi kzaadza byskupey

Wies'

804 Tako gim pomozi bog y fwanti † |
iaco ta wyefz wyfla[?](!) fzcoda |
Jaco pancz krziwen — — —

(leg. z silo
my
da)

1406 Pan w 804
szcoda

Jaco ta wyesz wysła[?] (leg. z szkodą)

Hieš-villa

Chcemy, aby gdzie gdzieś szła
szła; onym prawem, którego
(quo illo villa tunc uss. fuit)
ona wyesz pozynalaby, ma. lecz
szedzon (Dział 34: ~~czy~~ czy pyecz
tymże prawem, które ... we
mszy gest)

Sul 43, ~~sim. ab 107~~

czayacz, podlug praw polskych sya rządzają. Prze-
to wstawyamy, aczby kto prawa opuszczayacz ta,
ktora mają, gyszym sądzycz bądą, pyrwsze mają
straczycz. Ale przeto chcem, aby gdze kto zgrze-
szy, tam tesz ma 34/ czyrpyecz tymsze prawem,
ktore w tem myescze abo we wszy gest. /

/73/. O zbiegłych knyeczoch.

/G/dy zbiegowie swym panom czastokroczy czy-
nyą dziedziny puste, przeto nam y naszym podda-
nym tho sya wydzalo podobno, aby takye schody

~~Dział. 33-34~~

Wiede -

(quis illa villa tunc usa
fuit, Sul. 43: kthwreap (sc.
prawa) ona myessa pozny-
malaby)

Sul 43 sum ib 104

Wies

Jaco Jacob parobka do mego sadu nize
prizwodzil, anym go mo odbyl szyla, anym
nan wssy zwolal 1452 Dym ^{wol} ~~szyla~~ x 79

-----
eza na wroczyz. A to take, aczby kmyecz kv
panv, ed kterege zbiesz, nye myal nykterey wi-
ni, pyrwey wypysaney, ktore tesz tv chczen pe-
stawycz; a to napyrwey, gdy pan o swą winą bą-
dze w klyątwie a kmyeczom pogrzeb bądze sape-
wiedzan; druge, gdy pan nykteriori gwalt czynyl
w dziedzynie, to gest o panye abo o panny, gdy-
by to bylo yawno, tedy nyetylke rodzina takyey
vezysnyoney ale y wszystka wiesz, nyetylke w
noczy ale y we dnye mogą wstacz; a taky pan
nyę mosze gych wsezagnacz; tesz gdyby kmyecze

(necium parentes oppressi,
• verum etiam omnes villa
ni),

Str 61: Kedy pan vsy... svojoz
myszmyovikoz vsylsthem spval
czy... nye tytko porodyssele
osylonyej myenyasthy, alye thesz
y vsysthcy myeszmyse... vysso
volnoz moze mayoz myeet/

Wies

^m

Sed neque Medorum silue ditissima terra
wssye ⁿ nec pulcer Ganiges atque auro turbi-
ⁿ dus Hermus laudibus Italiae certent

XV ex. Verg Georg 78

Hies' (?)

Circa indicia tam parva, quam magna
ac ad concursum communem, qui vulga-
riter wess vocatur seu nominatur, si cui
quam invadent, quod absit, in adiuto-
rium sint veloces.

(1368) ² 1458 DokM, p I 158
1548

(1368) 1548

kopia 14 mepp

1829. (Wfd 6, 245 r. [1496—1504]) Jakom ya nyeossadzył
 kmyecza /woczcha Curowycza/ porankoyemsthwyē any syedzy
 v mnye wewszy Conothopey/ any go chowam < any byl po bożem
 narodzenyv > thako my.

[1496 - 1504] Zap Wana nr 1829

99. yakom przitem bil yako wenczflaw
otpuzczil | w szitkey vlyz Carlsanom
szedzecz w domu pa|stufze

Zapiska skreślona w rkp.

1403 Vol nr 99

Yako
Wenczflaw otpuszczil w szitkey
wszy Carlsanom szedzecz w olo-
wede =

mu pastusse

Pharmac. des hôp. des Indes Néerl. sur
spécialité de ...

Sturzak, J. de la ...
rue de ...

Wieś

Yze thandi,

(Kandiszni pechali, tandi jest reuma dre-
drina Crarakowskiego y slusa ku wsi Crar-

cowu Cyotrowu
P

1425 AKGr. VIII ~~AK 1053~~ 164

Hies - villa

Ab...

(Prisli na poldnye ass do
kadesbarne, odyádse to venold,
koncze kv vszy, gymyenyem Adar
(unde ~~equedentur~~ confinis ad
vellam hémine Adar)

B2 Num 34,4

Wier = views

Chalcy gest on the bil przewodca, veleer gest on....
gradof, fcszy y lesse ludzy pod szobof mal byl Gn 3, a.

Czeszarws Augustus... chalcy gest
on the bil przewedzecz, velecz
gest on szem, masth, gradof
ffszy y lesse ludzy pod szobof
mal byl

Gn 3a

Wives of Nawsie

b b d n m n r z s t t u w z

Wiesieć → Wiesć
+ w

W brathnijch rzeczach nije korijszczij*,
Daj boze szijwoth na tem swetze tako wijesczjij.

XY SK I 61

11

Brüchlerer objaśnia że do stawa

nam: vgysezy 2. j. wiści

(za poradzie porównania z: unsem i Dekstlawt

Arch. 2. str. 372.

[Handwritten signature] 18/24

yp. petarb. tabo vgysezy
1449 R. XY 164

Dklg rym. Rd. 3 Wislocki

Spr. kom. jez. I str. 61
Spr. 1, 61 połowaw XV

Spr 1, 61 połowaw XV

58a

Wiescic cf. Obwiescic

~~Wiescic cf. Obwiescic~~

Wiescić cf. Odwiescić

Powieszcać

Wieszcać cf. Powieszcać

Przeprawić
Przeprawić of. Przepowiedzka
Przepowiedzka
Przepowiedzka

na polce me pod Urbanym ~~nie~~ wspaniale
odrywane 18 tu, a me pod Przepowiedzka

Nie jć = nuntium

Allez

Fizora pefae vosezy tpr ony nam bily powozany Gn. 2, a

Hieso

gerlowel, ophat benkerdycht,
Angol pharie neske weszomy

~~4H2 XV (MAY V 1957)~~

in. Cyr POC

Wiesi - fama

Omowa vel wyescz fama

1437 | Wisl. №228. s. 86

Wieść

~~gl.~~ sermones

ul

Effuge rumores, vyesczy, sim~~ilitet~~ et novi-

tatis amores, gl. aliquarum novitatum voluptates

1466 RRp XXII 10

k. 89

Per.

Wiesc

Sicut sciunt ~~Et~~ et testantur,
quod ne uedrono Jacobi boues
nec habet utilitatem ne fortuna

1396 TPant IV

nr 5335

238. <Taco> mi pomofz bog y fwoti
 crifz iaco | <fw>aczø iaco [pop]
 pobogufzewe obeflanu | <...>gøt
 ftafzek ani* veczon ad domum domine
 Katherine | *nec scivit, quod fuisset*
in domo istius domine Katharine.

<nie>

^a Zapiska lacińska skreślona w rkp.

1406 Kol nr 238

Wie je'

buchus, vedyon, est Ihus in desertum
a spiritu

Hedyon = ductus est

~~act. R. xxv. 7. XV in.~~

~~Jan. III. 1297 k. 19~~

~~Pr. Kas. sivo. I 34~~

(Mat 4, 1)

Rozpr. 24 str. 71 pocz. w. XV.

817

Wiesz = ducere

Ductus ^{red} nycton [= wiedzion]

~~172~~ XV R XLVII, 358.
p. pr.

Więść

Ductus est, ~~ductus est~~ wyędzon, Iesus
in desertum a spiritu ut temptaretur,
~~retur~~ sc. poyand, a dyabolo (Mat 4,1)
ca 1500 GlWp 20

wick

(niek)

wydzem'sze

1449 R. XXV 166

~~zp. lw. duchem szwathym wydzemy gesece - spiritu
ducimini sty I 110
XV meel.~~

Gal 5, 18 quod si spiritu ducimini,
non estis sub lege)

Wij: jeśli duchem jesteście kierowani, nie jesteście
pod zakonem

BTyq: jeśli powołanie nie prowadzi duchowi, nie mającie

Wres'o'

Quod si spiritu ducimini,
doctum suavitatem obedientiam
essetis, non eritis
sub lege

(Gal 5, 18)

XV med. SKy I 110

Wiesi - dirigere

wyodl - dirigebat

hęc stella ibat et mouebatur motu recto ante
hos ^{reges...}

Et hęc fiebat ministeris angeli, qui
hanc stellam taliter dirigebat et or-

dirigebat

wyodl a
reges

XIV SCY V 267.
med.

Wiesć - deducere
nowiesć

vyodla - deducebat

(sc. name) I^(sc. Jesum)psum ^{act} kenaphum
dei deducebat, vyodla

№ XV SKY Y 269.
med.

Więść

Maludzi naszy, o nich zesoze ne-
kci, ze yocy ~~z~~ bilyby wyeheni... ~~z~~ omi
wnidq a gim dam zemyp y bqdq yq
drezecz

(de quibus dixistis, quod
captivi ducerentur)

B2 Gen 1, 39

Wicē = ducere

Vydre (pro: vyedre) = ducit / 1466 / R. xxii, 17.

~~Vyodance = deducens (librans) / 1. 6. 27.~~

Regius hunc, gl. sc. Iudeum,

princeps regit, gl. ducit vy(e)dre

Wieść

Sed modo non solum transvolat ipse, gl
se. Christus, polum, viis repente chorum populo
fert, gl. cūcit secum wyedze, ad celorum
regia deique tronum

Vrum laudeque canorum

1466 RRp XXII° 27

k. 353

wg Perz

Wiesi-

Gydaera nnye wyedy, bladqera
odvody, ¹⁷law. 153.

(enferu me conducat)

1013

Wiesć deducere

deducere, wyciecz

ca 1500 Erz. ~~Staw~~ 120

Więść 'ducere'

ducere, wyszcz. ^evl. prowadzyc

ca. 1500 Etz. ~~Flaw.~~ 120

niez

Quasi agnus mansuetus, qui portatur,
vyedkou, ad victimam (Jer 11, 19)

ce 1500 flKoz B I 52

Nieś

Judasz... reki... Nagotujcie powro-
row... dosyć, a by dobre swigran a
mądre wiadzion Rom. ~~575~~ 575.

Viesé = duco

Judasz... rekt ku rydom: ... dam si wam
jedno barzo podobne ruamię, ... ktoregoz ja sa-
luje, ten si jest, drier [i] cie ji a wiedzicie
mądrore Pom. 617.

[anteque ducatis]

Hiesi

Nazn stawił... puzgany siedzi on jako
miedźwiedź, gdyż on jest baranek a s'mierz
niejszy Rom. 728.

Wiści

Kedi Pani Pacostka ymala vyart s Paslcom
s Nagorka, *meeri Malim Bocranoy a meeri
Nagorkami, kedista. oba vodla ossady albo
opole, yaco gym pricassano Ferdewskiego
sanddu...

1398. Bibl. Warsz. 1861. III. 34.

Więć

keci pani ^F ~~Pracostka~~ ymala wyast
siastkem nazorko mecki malim bocka=
now a mecki nazorkami fedista oba
vodka psadp albo opole yaro gym prica-
ssano s prolewskiego sandow

1402 Markk. 11617.

Bieremy - Bibel Wawr III 1861
34

Wicie

~~z wlas~~

Mac Prawi

Jy granice, czo ye Adamek ukazuje, szp prawie
y po prawie nasz one [!] wedze 1398. Mac. 11/10 11, 10.

~~Kedzi pani Paszotka ymala wprost s Jankom na
gorko... tedyla oha wodka oszadz albo opole,
yaco gym przicassano scrolewskiego sandou
1402 Mac 116~~

Wiosni = duzere

(lep. 2 sobe)

Ony wq wrobq wolu y osla nedly bily gn. 3, 6.

A tesory

Wiejé = duxere Na wyrbach... *zawzięty jęzmy
organy narze, bo stano
Pytaly nas, czy to jęce/wodły nar (Fl. 136,3/qui captivos
duxerunt nos), słowa pesmy

(Pufjysr to aeynare wyedly nar)
V (leg. jęce)

Wuj: pytał nas, który nar to niewola zagnani,
o słowa picśni

Wiese'

Seera, sin gego, gegozi istego wyok
Tegathafalar, lud asyrski, a bil
lusydzocyem w pokoleniu Rubenowu

(quem captivum duxit) 132 | Par 5, 6

Wieś. - ducere

Ecce hic sanctus et innocens propheta,
quam turpiter ducitur, ad crucifigendum
Gamyelomye go wydoz; ~~quasi turpiter~~
~~ducitur~~ ~~2 1/2~~ XV Kaluin. 245.

p. post.

Więść!

Wyobraźcie tam jednego kapłana...,
aż gębie a bioty s mymij

(ducite illuc)

B2 IV Reg 17.27

Wioie'

JA XII 272

^{Eze...}
Ten con wedron do Marcinowa* domu 1386 Mar. Pam.
1352. Do Goslarowego domu Nicolagowy koni
na ~~wedroni~~ ^{Leh. i.} 1391 ~~№ 998~~. ~~Ne wedrona Jacobi~~
~~boves 1396 Paw. II, № 5835 Do Boguslaw~~
~~ne & wyano na chancrbq brax con, ani do~~
~~yego domu wedroni 1402 Diet. 115.~~

~~Et fu us 72~~

~~Iticak sciunt et testantur, quod ne wedro-~~
~~no Jacobi boves~~

Wieść

118. Jaco {to fwaczfzø/ ifz} do Goslauo-
wego domu Nicolagewy | koni ne
wedzoni | ani gich vžitka ma. — — —

1391 Pozn. nr 118

Lehze nr 998

Sim. n. b. 120

Więść

120 | Jaco to fwaczø¹⁾ ifz Maczegewe
koni | newedzoni do Goflanowego
domu | ani gich vzitka ma.

1391 Pocz. nr 120

Lehsz I nr 1000

Wiesć

204/ Jako ne wedzoni lukowi kone |
do wolvramowego¹⁾ domu | ani te-
go | vřizithek ma.

1396 Pan w 204

Leluz ě w 2197

Hube 26 w 293

Wiesc!

Tako nam pomofzi bog etc. iaco to
fwath|czimi| iaco od Boguflawa ne-
wyano na | chanfzbo bracz con
ani do yego domu | vedzoni¹ ani tego
wfzithca ma. |

P. 382: ¹ wedzeni.

1402 Rtln

nr 75

Więść

Taco gim pomofi bog yfwanti †
yaco ot | wanflawa poyot kon yle-
pak dowanczflawa | wedzon² |

L. 1342: ¹ Zaleczski, ² wedzan.

1399 RtGm

nr 31

Wicie

Jacow ia wolt ten lut do Jacunowey zastawi
1404 Kuch. I nr. 57. ~~Jacow ya ne woda na~~
~~Janodawing loka wresow kominow 1407~~
~~Kuch. I nr. 987.~~

Jaco Michal wolt ten lut do nego sawodlu

Nieśc

527

Tako gim pomozi bog yfw | anti †
iaco to fwatczø|iaco | dopotrka No-
filinſkego chø|nfa newodla. con
Oziyafze | wich | ani tego Potrek
vzitka | ma fwim ſzinem Macze-
yem¹⁾ |

1402 Pam m 527

WICSC

Jaco yandrzych nepomagal otbiliacz
Blifborowego flodzeja ani go
wodl dofwego domu

Piek. 778.

1404 kościan nr 230

Więć

759 Tako gim pomozi bog | yfwanti †
iaco [to fwat] | Benak . famoftor
ftako | dobrim iaco fam yal *dzło-
weka naÿego | dzedzine potÿego¹⁾

(pro opokanim)

ope|kanu/gwaltem ywo|dli doÿego
dodomu || y cował y |

1405 Poznań nr 759
Piek. vj nr 830

Wiesć

856 Tako gim pomozi [po] bog y fwã|ti†
Jako tho fwatczø|Jako kon | dopa-
|rz|ifza ten newedzon wawrzin|czem
dojyego domu|anÿ tego | vzitka ma

1414 Pozan nr 856

wieść

ŷz czŷo Michal. (wewerfki) zalował. |
na Marczina (Pacoflawfkego), aby |
ŷego ŷlodzeŷeŷ. mu. volu ŷ crowa |
veradl. ŷ do ŷego domu wŷodl. |
tich | ŷeŷt. volu ŷ crowŷ. doŷego |
domu | neprziwŷodl. | anŷ tego |
vzitka | ma

1418 Košician m 674

Wiesi'
1064

yfze | czo yest Szobek, dal vyna
Cchwa | libogovi, aby dogego domu
wedzono | kon yfzamoftrzal mecz
ypenadze yego | tego tamo Sobek
nefzafstal — — —

1420 Pozni nr 1064

Wiść

1081 (123) | Jfze Jandreÿ Studzeniczfky
Neranił dwema | ranoma Jandrze-
ya... (anÿ mu wlofil paſza | naſſyą.
ny go [[Cift] Cifnał pałem naye | go
pana dzedzÿne) anÿ go dodomu
wodł

1421 Pań nr 1081

Wiesć

Ubać grzechow ssiedm ^{do czego} byc tere, które
wioda, do prekla dushe.

ca 1450 PamLit. IX 319

Wiesć

Ustawyl hrokiem) Pharao... Elyachy-
ma, sina Iziasowa..., a potem
soatasa wzdu y wyodl do Egyp-
ta

(duxit in Hegyptum)

Bz IV Reg 23, 34

Wny: zawiodl
Biblia Tab: weoll

Sim. ob. 24, 16.
" Por 36, 4.6

Wieśc'

Nyodl ge kwol babilonski do
Babylona

(duxit eos rex Babylonis
captivos in Babyloneum)

B2 IV Reg 24, 16

Więść

Ale samego Joachasa wzjąw s sobą
y wyodł do Egipta

(abduxit in Aegyptum)

B2 II Par 36,4

Wuj: zeno's old

Wies'c

Pracyo temo pritarqu'el Nabucho-
dossor, lewar (pro kwel) Kaldyyski
a skowanego gy recytedzemy wyall
do Babylona

(duxit in Babylonem)

Wry: rawis'el

Bibha wedl
Tab.

132 II Par 36,6

Intresic

gesthbi zgrzesil precynw tobye... a
rozmyewalbi syj na mye z podalbi
ge myeprysiacychym, issebi ge wyed-
ly idte do zemye dalekey albo blys-
key

si...
(captivos duxerunt eos in terram

longinquam)

my: sawicolliby e

B2 II Pow 6,

36

Wrese'

Obroczylibi syđ swoim sercem w zemę,
do myej bi rđcy wyekreney bily, criny
ly pokaiamye a pomodlyly syđ tobye

(ad quam capiti ducti fuerant) B2 II Par 6, 3⁷

Więść

Obrócićki - by bi syđ k tobyc w esalem
syercu swem ... no zemy iřcstwa swego,
do mycyse wyobremy

(ad quam ducti sunt)

102 II Pow 6, 38

Biblia tab: ... su wolem

Hy: zagnani 102

Wiesic

Proeto prinyoott na nye kuyóoróta
woyski kwohya asyrskego a ióty
Manassen a skowawosi recyfołszy
y póty zehyarsuiny y wycołty zy do
Babylona

B2 II Par 33, 11

(ceperunt Manassen... et duxerunt in
Babylonem)

sim. 6, Judth
6, 10

Więść

Potem sinowyc izrahelsci* sredwsi
z Betulicy przigehy k niemu, qzoz
rozwyg'zawsi wyedli do Betulicy

(quem solventes duxerunt
ad Bethuliam)

(B. Bie taborska: w. dechm)

Bd Judith 6, 10

Wiesi

* Ihmyerz^e... swaraneho... do cxyandra Janu-
sscha wyolt

1468 Spr JNH. VIII. 2, 41
1915

Więść

Jaco mi Jacub na meu gymyeny w samowtor
vryal *kmyere * Andreya gwałtem y sbyl gy
y swazanyego do *warka do esyandra Janossela
* wyolt (s).

1468 DkPr # VIIIa 55.
1907

noty waweckie

wiesci

Aszasa nye crystal... jako panny...
suyecano ny byerowanis...
pothem do cryemnyck uyedrono,
~~uyekthore glodem marrisono~~

De monte w.

~~MORJ. T. 196, 489.~~

~~Dr. P. M. 192, 489~~

Wieść

Jakom ja Mykolaya, slugy jeho, na *drodzye
nye yal anym go do domu swego gwalthem
samoosm vyothl, ~~anym do gynego opła~~ ^dvydal
1480 WolffOsadn 393

Sim. 1493 Zapisk
nr 1752

1752. (172) Jakom ya yemv Crovy czyrvoney nevkradl anym
yey do domv wyodl|a nym yey vsythkv myal w domu¹ swem
wasnosczy yako trzy vyerd[unkey] Thako. — Jako ya tho vyem.

14932ap kawa nr 1752

Wiesć

Thedy gy wyodł swanthy Mychal do pje-
kla. ex. xv Lab. 536.

Wiść

Dziękuję tobie, Jezu, ... za wszystkie nagi, które
dla mojego ciała na dzień piąty godzin
Gdy cię ^{do Pilata} w łanczochy wiedziono *xj Kbc. ~~xvi~~ 162.
~~xvi~~

ca 1500

Wiesé

Wyeedly ió / su stann Oloferusow
(see Judgts)

(duxerunt illum)

B2 Judgts 10, 46

Biblia tab. wedechu

Więść

1206
cd

natrzeczey · dzedzyne przelztrzy
granycze | nawoynowe, nadobro-
wolne drodze, y|ta | moyest mu od-
byl cone yvofz mocza yw | odlgy
nadzedzyna dowego pana, [na] |

a myc wódl go do byczs cracha
chekymy do
Troyanowa

1425 Pozn us 1206 cd

Więść

y Tam o jest mu odbył cone ...

y wodł gy na przedyna do yego pana

1206a nyewodlgo do yego czadza dze-
cd dzyny | dotroyanowa | — — —

1425 Poru nr 1206 cd

Wiść

Jakom ya vrazndu krazaczego na
blysskocz na Pyanowo nye ^(ig) rvd
anym gey myerzal:) samotreer
gualthem kihora blysskocz na nye
spadla po gitarce

1470 Zapkasz nr 2994

Wwieśc' (2) Wwieśc'

v

Thrandu kxaracregg.. nyewdl ⁽⁵⁰⁾ (leg. nowisolt) [= nye nowiods?]

[bezprawie do swego majatku. Gnyr. wgd.]

1470 Jpr JNW. VIII 2, 41.

1470 Zapobawer nr 2994.

3071. (306) | Jakom ya nyewyodl gwaltem woznego y prą-
wyedlnika nagymyeny markowo | wydzienye czynacz sszamopyath
kthore gymyeny lezi nãvaschyech (!) onego prawem nyepre-
przawschi anym go vschkozil Jako pyacznaczcze koop pol-
groschkow Thako my pomozi boog y szwanthi etc.

1472 Zap Waw nr 3071

Więść. ~~z~~

→ nā ganyebuy sē pōad Pykatha

wyedyau, tam iako baranek nyewymy
falszywe obwymyzenie pokornye krypyal.
M.W. f.d.a.

Panye Jeru Criste, ... kthonysz...

wiesc

czfo Jacobowi Cone pocradzoni |
[[tig]] tich dokunata wdom newe|dzo-
ni ani tego wŹitca ma

Piek. 757.

(pro meskono)

folk Kur.

1404 Kościan nr 245

Więc

583 Tako gim pomozi bog y fwāti | †
iaco to fwatczø | yaco czfo | hinft
veradzon Janowi Jele|newi . ten
newedzon ⁿⁱ w~~ia~~ | czejⁿⁱew dom | a ni
tego vzitka | ma.

1406 Pam nr 583
Pieh VI nr 996

Wreśc'

Jacom ya ne wodla ^{1 3} ~~1 2~~ (pro na!)

Jaroslawind lóhó messeri' kosui-
cow ~~1407 Ks. 1407~~

1407 Ks. 1407 Tur
189

Wiesc

} Yako kzandza Mycolayewego conya nye
wyedzone w pana Mikolayow ^{dom} choszyebnye,

any go wsitka ma

1418 Pysdt nr 550

wieść

Jaco¹ to¹ fwatcza | Jaco cziffo Jad-
wiga przefwego² | (procuratora) zalo-
wala na marczina, (podrzeczkye | go³),
aby ge dua⁴ konya⁵ vradzono cha-
febne⁶ | aby ge donego⁷ wdom
vyedzono⁸, tych kony | [[donyego w]
{wgego} dom nye wyedzono | any
gich vzitek | ma

1421 Kosciaru nr 899

Więc
wiesz?

946
yako the szwathcza | yako yan brath |
rodzony wawrzynczow szlathowicz |
zlodzeyszkego konyą pana *Andree* |
de Corijtha tako dobrego yako dzie-
ffancz | grzywen newyodl wdom
wawrzynczow | anygo tam trzydnę
chowal | anygo wfyth | ka ma

1426 Kol nr 946

Wiesć

1170. (1101) yako ya nyewzal Stanislawowi krowy nawa-
grodze gwaltem anym yey wdom moy wyothl thago(!) dobrej
yako polkopy.

1465 Zap Wawsz nr 1170

Wiści

Jakom ya nye przyyachal do domu ...
Yana ... y nye prosylem go, aby yachal
na gymyenyje Golaschewo synym go
wyodl w dom robothnyanczego Andrzea

1479 ZapWanz nr 1218

Wicie' yacosuni pri tem bili, gobe
dzerzetk dayal Starika na *rcki, ne wodó go
z dobra 1397 ~~tekst. II. Ne 567.~~

Pyzolw nr 46
a ne wimenagó grochslak^{wa} ani
dopotu potstolego

ludopot spár
(rodany)
procey

Wiesć

Tedi prisedw gedem s tich kapla-
now, gysz bily idcy wyekheny s Sa-
mariey y bidlyl w Betel

132 IV Reg 17:28

(qui captivi ducti fuerant de Samaria)

Więść

A takżez ujednolicono przed. tymy lya-
ti, górsz bily stopyly z drogy, ió'sz
dal gym bog, abí po nyey chachily, po-
gubryeny bily walke my ot wyelya na-
rodow, a wyelye z mych wyelenc
z zemye swey

Bz Juchith 5,22

(plurimi eorum captivi abducti sunt
in terram non suam)

(Biblia taborska: welenisk)

Więść

934 Thaco mý † | yllz nyeřma | kafznyą
aný wola panycz newodl | przelz-
dzedzyna naczkowa oppola

1426 Kol nr 934

Wiści

1401. Tace ny pomasz bog / Jace esse na pan Melin-
sky obzralowal o dwu kochowicow, bische mel
wmasz na yego dzedajne gwaltes a wyodi go
prasz trzy granicze, legow na wosyid/ale
esse go wcal tamo wnal z schwan gzerese
any ni lewya riby

1432

1432 2022 or 1401

Wiesc'

Opisza wiadkasz do zemye, kto w'asz.
to pan bog da tobye, eloway syq,
ubi nyc nastadowal ganyebnasci
wzrystlich rich naroclow, ubi nyc
bil w czebye nalezon, qzuseby dogabowal
syna swego albo drewled swq
wysolqcz przez qzyen
(ducens per ignem)

132 bent

18, 10

Witajcieś'

Przeleśm y. pomidyleśm sō bogu
* pōmci mego Abramō, gēze myj
gest * wycoll prawolō, czystō (pro prawō
cestō, ^{qui} perduxit ~~prece~~
itinerē, Ba Gen 2⁴ 48
Stary Testament Caroly; gest
necl^o prawu cestu), abich pynnyest drowhij
brata pana mego synu gego . .
wyj. pynnyest

Więść

Ale ty... myś ostrożnie. zych na pus-
czy, słup obłokowi od mych myś
obserwuj przez teren, aby je wysoł
duceją

(ut ducevet eos in viam)

B2 Neh 9, 19

Wiesi

Jurijety Jan... wypisał..., kako byl wiedriom do-
laifana oromotnie Gorn. 710.

kozo, co)

Wiesie z soby dohgd

Herod by byl rehi: ten si jest a mezo pan.
stwa, jaé ji skce wiesie [2] soby do Galileje
a tamo ji skce soz dzie Rom. 799.

Wieść

Żydowie karali traścić i rzucać lud, kiedy
chcieli wieść do Pilata miłego Jezusa Rzym.

741.

Wiść
wiedzion

O tem, jako miły Jesus potem naśmiewaniu wiedzion
do Pilata barzo sromotnie. Rozm. 834,

Wiści

Panie... cieszyły skiewicę Marja... mekac:
O miła pani Marja... nie jest jako wy mówicie
i mniacie, by to był wasz syn, który jest
jest, bo iś my ni draby tego, iż to ji wioda-
do P. lata Rom. 746.

Wieś

Upewniamy cie, wieś nie jest troj syn nadob-
niejsy wrech synow obwiecych. Ale tego
ninie wioda do Pilata, jest skaradny, trę-
dowatego oblicza Rom. 746.

Wieś

Wzięli nań mocny reziq. dz i wiodli ję
do Pilata Rom. 750.

Wiesie

Herod... kazał go wiesić nasie do Pilata, nekca:
wiedzie je do mego brata Pilata Rom. 802.

Vieš

Dievica Marja... rekla svätému Janovi:

Proszę cie..., aby mię opuściła, wiodł k temu
miescu, gdzie moj syn jest Rom. 737.

Wien - drcere

Tedy ^v wyjedazon ^v yesth Ihus

na ~~przez~~, ^{aby byl} ~~Ev. ex. XV~~ ~~FF XIII-300~~

kwoson ed dyabla

Ev. Jan 300

Sim. Rom 194

(Mat 4, 1: ^{Jesus} ductus est in desertum)

(Ivan, Rom 203)

Wieść: ducere

Wtedy... wiadzion jest Jezus na pustynię
duchem świętym [Tunc Jesus ductus est
a spiritu sancto... in desertum] Rom.
194.

Wiesé

A potem... jako pociąg s'wiateł, mity Chrystus
był wędrowną na wietrzyć do Łańcusza Rzym.
706.

Wiesz
wiodę

O toż ji wam wiodę nadwor, widzcie, jeśli podobien
ku człowieczeństwu i miejcie dosyć na tem, żałujcie sie
jego, bo by on był bogiem, jako wy mowicie, kako by
on mógł taką nędzę cirpieć? Rozm. 836.

Viesi = duco

Biskupowie Rydowscy... wiedzli mi tego Jesucrista
w radę [duxerunt illum in concilium suum]

Rom. 742.

-Viesi w radę = duco in consilium

O tem, jako je wiedli w radę biskupowie
pierwej, niżli je wiedli do Pilata Romy.

741.

Viesi' (Vviesi'4.)

Creemie o tem, jako Pilat sivol' mi Bezo
Jesucrista [w] vietnici Rom. 770.

Viešé

Tako ji wiedli od Pilata nase do Heroda Rom.

804.

Wiesić = educeo

A miły Jezus jawnie go za rękę i wiodł
go z ulicy [et apprehensa manu caeci, eduxit
eum extra vicum] Rom. 361.

Wieś

Włodyki... je [sc. Jesucrista] sromotnie wiedli
przez rynek Poln. 803.

Wieść = ducis

Jako owca niedziwna ku ubiciu, kiedy truda
no siepan, nie otworzył ust swoich [sicut ovis
ad percussorem ducetur... et non aperiet os su-
um] Rom. 650.

Wiesć = duco

Jako owca na ubicie wiedzion, a nie odpro-
wiedział i milerat [sicut ovis ad occisionem
duccetur] Rom. 722.

Wieś

Lud poskoczył ze wnek stron, jako
kiedy rodziła się ku śmierci Rom. 741.

Kieść

Triewica bógostawiona, kiedy usłynęła
strachy, urozumięła, ile jej miłego syna ku
sędowi wiodę Rom. 741.

Viesi stuzbę Boią - cultu uti

li Farisei, ci stuzbę Boią przykro wiedli,
w jedreniu a w picin skąpo barzo używali
[Pharisei cultu austero et victu perparco
utebantur] Rom. 179.

Viesé rywot = vitam ducere

Kriciel... na pruszery w osobności rywot
wiodt [cum solitariam duceret vitam]

Rorin. 192.

Viešć rywot = vitam agere

Erzei jak miar we wroch duchownych
alb świeckich alb (!) mniskich (!) wiedzli
rywot [Erzei fere in omnibus monasti-
cam agebant vitam] Rom. 182.

Wieć się

Ku ubaczeniu tego, byśmy wiedzieli, kaho
się jedno po drugim stało albo wiodło, mamy
tako wiedzieć, iż św. Jan wiele opisał
wypisania umęczenia Boiego, co inni trzej Ewa-
ngeliści napędzili Rom. 789.

Wiesć' of Wwiesć

100000 27! 373. 1000
673

zreczesione pod Wwiesć

Rozm 63 u. 12, 14.

ponadto 754 u. 21 wyedrysd (leg. w wiedz?)

Wieża

Teżi goh bit pusaczył ffarwa lud,
nye wyodł gest yich bog po szemy
ffylishtynskycy

(non eos duxit deus per viam terrae
Philistinum)

B2 Ex 13,17

Biblia taborska: wedł
Wuj: wiadł

Wici (verbum) - ducere

At taker (sc. Niniven) w przewyczeru
y ono samo wyedzono w przewyczeru
do ~~ipced~~ ipced
do ~~ipced~~ ipced

172 Nafan 3,10

(sed et ipsa in transmigrationem
ducta est in captivitatem)

Way: w rozprawdnie w niewolę wicsh one jest
Bty: w niewolę posto

Wiese. (wiede)

Käpfeu soster godrimi mafariss
wedon amasta

ca. 1420, R. XXV 229.

Wres'c'

Chwalye cze, panye Yezo Kuysserye,
libhoryz dya odhopyemya swyathha
skrothmye byl zoyaran a yaku bara-
nek nyevynny ma offyave wyedron

XV ex. Katurin 292

Więc

O boże, który dla odkupienia świata
zła, przysłał swego... jako baranka
nie winnego na ofiarę wyestoch
ex xv kalim. 2 9 92.

~~Przysłał swego, panie Jezu Chryste,
ktoś inny, dla odkupienia świata. o-
brotymie ~~przez swego~~
był - jako baranka nie winnego na ofiarę
na ~~wyestoch~~ ex xv kalim. 2 9 92.~~

Wiesć

Synow napłodziysz. y skowek a
nye bčchess syb, gimni cressyer,
bo bčdł wyedzeni w nyewoistwo

(quoniam ducentur in
captivitatem)

B2 Deut 28,41

Biblie taborska: buku weoleni
nuy: bo je zamoclis

Więść

Owa czerwone wasi zginęły cel
myca, sinowe wasi y dziewczki,
y zoni wasze zginami y wyedroni
w iderstwo

(captiosae datae sunt)

B2 II Par 29,9

(Am: zawiadzone są)

Atiész'

Bo nawrocycyły syj wi kin panu,
bracya nasi y sinowye nasi slyo-
towamy przed panu swinny bōdō
mycz, gysz ge wyecly w ierstwo,
y nawrocō syj do zemye swey

qui illos duxerunt captivos
wy; litoŋy je w niewolę pobrali.
Biblia Sabordska: weolli

Bz II Pow 30, 9

Wicci - ducere

Slachetkuoyz pokolenya i poudziwelow qyph
poczepow ^(zawsze) 23 Jul. 33. ~~Tego age moze wywodzi,~~
gens byko draaz wywodza do lara 59. Nyektomy...
larklieni ziwot wyodger (lauriam wlam gerentes),...
~~Ducere ducere ducere ducere 45.~~

(ex progenitoribus eorum originem
semper ducunt).

(kwa 21: <n>ochay slachetssky od radziow
pochowsi)

Wieża 26.

Ecce Iudas... et cum eo turba... missi a princi-
pibus sacerdotum et senioribus populi, od roth-
mystrzow, ^{el.} czo rotha vyedly, cum laternis... ve-
niunt, vt eum caperent (Mat 26, 47)

glkav BT 76
ca 1500 JARp 195r

wieść He ere

Tho wschitko bito blogo obłudne,
a zle y sdradne, bo wyjodlo ij wye-
drze ku wyjekucej nardzi

XV. r. XXII, 234.
(med.)

wieść

Czichi gest, gegosch mistli zamijescha-
nije nije ot nije ny... (albo gorzkocz ~~to~~)
prze krxiwda kaka, jale wijari gego
protota wjedrje gi ku wschego czir-
pijenijo skromnemu

XV R. XXII, 236. ²³⁴ †
med.

Wiść

2.

a tak mya *welle szkodnye, gdz ye mya
wydze... ~~ku wylkyemu memu przykladu~~
- y wylkyey szkodnye nakladu

α XV Sl. Arch. I, p. 23

Wiesć

243. (Czfo¹) potrrek* wold, swadki | prze-
cziuo¹) weczenczeni, toge wold zap-
prawo²) | rzeczø.)

1389 Pozn w 243

Leluz I w 608

Hube Z6 w 85

Wiesć

Tako mi etc. † // iakofzm nekafzal
*przibiflaowi nafzø | fwatkow [wo-
dzicz] wefcz | ani nafzø ani nafzo
profzicz

L. 192a.

1399 Rt⁹m

nr 52

294

Jacom taco vmawal medzi Janu-
 fzem | amedzi*Grzimalao, [[te]] kedi
 bi gych | yednacze ne wýednali, tegi
 Janusz | mal fafo swatki vefcz |
Testes iurabunt: Jacofmi przitem
 bili

1408 Kal m 294

Wieśc'

290. Jaco tho fwatezimi | Jaco Ondrzej
bil przyw|move, gdi. Jacufz friez
vmaval fwanceⁿcem, | o|yanfz fwatki
Jacufz wodl

1408 Kol nr 290

wieści

yz. potr porofz. ~~[[tego czafzu]]~~ {te-
dŷ}, {kedi xandz Canczlerz. fwatkŷ
*woŷdl | przeciw Swanfcowŷ bil |
Chleboŷecz | eza. fuknŷ, nogawiczŷ,
etc. |} bil xan|dza Canczlerzew chle-
boŷeczca. | ŷego fzu|knŷ. nogawiczŷ,
trzewicz dral. raczcza | ŷwoŷt bil.

1418 Kościan m 661

wieść

nr 5

Tako nam pomozi bog. y fwanti † |
yako tho fwatezimi / Jako fwatomir |
Carfziczski, czfzo gŷ wodl. Micolay
Curanowski przeciw paney pradle-
wey, tho wodl. zacrzywo rzeczo.
yza. | tho nechczal. przifzancz.

1413 Kościaru nr 481

Wiść

Yako tho szwathczim, yako tho Yan byl Nyemczewyc^z
sz[d] Rachowa, kthorego pan Mykolay wyodl we
szwadeczsthwo

1432 Pyzdr nr 1078

Wieje - produce

- Wyodajer szikho swyathky.. powyodzenya pelny^{ny} moir
ma yonyeer Sul. 34. ~~Wostny otk yanygo wyodajerago~~
~~swyathky estiny shovce powyodzenya ma 63.~~

(Siat 23: ten, kow nje, sho, stanye)

(produceus testis eodem)

golikole lithorim swyathom powyodzerym
oblozous byto obrezenye lithorim, wyodaj-
er thi sho swyathky, pres swey reeri obre-
nyemya gynsee swyathky, acr nose ge myer,
myanowawanya y powyodzenya pelny a
volna, mocz Siat yonyeer

Więść

Tęż ustanowamy, aby wosmy ołh
yaneq wyodręszego swyathky estiny
skosce... porzeczacz ma

Sul 63

(kriat 47: od tego, ktoni wyekre swiathky)

(de uno producendo testes)

rzeczach, gdy wiedą swiathky, które bada pysacz,
 mayą wżacz schesz grosszy, a od zapysv poltora
 grosza; wżądnyczy ed tego, ktori wyedze swiath-
 ky, mayą myecz cztyrzy skoczczu a od viny rze-
 zoney syednynadzescza w podszskewanya 48/
 mayą wsacz wolv podleyszege za wierdvnk; / ale
 podkemerze gdy gednege dnua rozgranyczy dzedzy-
 ny myedzy dwiema zonyanynoma, aczkolyby dwie
 abo trzy rozgranycyli dziedzini, na myecz pol
 grzywny; ale gdy wiagesey dny nyszli gedem, tedy
 trzy grzywny na myecz, a to aczkele dwie abo trzy

Wiesc

Ustawiamy, aby pysszarka szedlowy
oth legs, yeu wyekke swyalky, gers
popytka, szescak groszmy... byly...
naplacemy

Jul 63

(a producencie testes)

(Dwa 47: goly miode swiatki)

rzesach, gdy wieda swiathky. ktore bada pysacz,
maya wzac schesz grosszy, a od zapysv poltera
grosza; wrzadnyczy od tego, ktori wyedze swiath-
ky, maya myecz cztyrzy skeczcze a od viny rze-
ezeney syednynadzesza w podzeszkewanya 48/
maya wzac wolv podleyszego za wierdvnok; / ale
podkemerze gdy gednego dnja rozgranyczy dzedzy-
ny myedzy dwiema semyanynoma, aczkolyby dwie
abe trzy rozgranyczyl dziedzini, na myecz pol
grzywny; ale gdy wiaczey dny nyszli gedon, tedy
trzy grzywny na myecz, a to aczkole dwie abe trzy

/116/. O pysarzv ziemskem.

/V/stawiany, aby pysarzowie przy sadowych
dział. 47

Więc'

Teby by ktho obymyoni byl, aby nye
myal prawo slachetnego, then dwa
stanu swego rodu po ocsow a dropu
dwa drozeps rodu po micseny, a tra-
cyp dwa trescyp rodu... ma wyesc
dwyerajem obylhym

bul 71

(productat more consueto) 8 im. Dial 66

woyna w wlosney zymy nyewyaczey konyem naya
bracz, gedno rowny 66/ pokarn. /

/162/. O oczyszczeniu szlachectwa naganyonego.

/V/stawiany, aczby kto byl naganyen, ysby
nye myal prawa riezerskyego, | ten naganyony dw
starczy swego rodzaya obyczajem dawnym po czezw
a drugy starczy gynszego rody a trzeszy dw trze-
szego rody obyczajem swyklym kv otrzymanyv pra-
wa riezerskyego na wyesez.

/163/. O braczy, kako syontry naya wydawacz.
Dział. 65-66

-----155a
/15/ PJtalyscze tesz /16/
nasz opra/17/wo thymy sz-
lo/18/wy Geden czlowyck p
/19/
rzywyodl przed nasz p/20/
rzed gayony sand czlo/21/
wyeka czo mv na schy/22/
yą wyazano trzy szko/23/
ry|yako gy wyodl p/24/rz-
ed sand, Tako rzecze, /25/
czo gy przed prawo w/26/
yoda|pyrwey nyszly /27/
nayn zalowano

Jzalował szye rzekacz ysz
mv thy szkory gwałtownye
na szyyą wyazano

OrtOssol 84,1,w.15-27, 113

(dum... idem in coram sim. Ort/Kac.
iudicium tantum venit)

Wick

Więc

Yedem cłowryk przywyodł przed nasz przed
gajny szęd cłowryka co mamy wyzara-
mo troje lyze, a jako gy wyodł... thako
szese on, co gy przed prawo wyoda.

Ort ilac 113(d)

Więc

A jako że wyodi przed sąd, thako rze-
cze on; co że przed prawo wyoda.

Ort Mac 113 (d)

-----155a
/15/ PJtalyszcze tesz /16/
nasz opra/17/wo thymy sz-
lo/18/wy Geden czlowyck p
/19/
rzywyodl przed nasz p/20/
rzed gayony sand czlo/21/
wyeka czo mv na schy/22/
yą wyazano trzy szko/23/
ry jako gy wyodl p/24/rz-
ed sand Tako rzecze /25/
czo gy przed prawo w/26/
yoda pyrwey nyszly /27/
nayn zalowano

Jzalowal szye rzekacz ysz
mv thy szkory gwałtownye
na szyyą wyazano

OrtOssol 84,1,w.15-27

Wiesci

-----156b

Gdy tego yaczą przywyedly
przed prawo nyewolayacz
gego szwyathky tego od
wolanya |szlowye, ysz

/11/ nayn nyewolano wyo
/12/dacz [nayn]gy przed
pra/13/wo| Nyestoycze na
mego /14/ szlodzeya tedy
ten yaczecz /15/ blyszy
szam szwą raką /16/ na
krzyszv odbycz ysz mv /17/
thy szkory gwałtownye /18/
na szyą wyazany te/19/dy
ma gy spokvpem slo/20/wye
szwyectem y szwyna /21/
puszczycz podlug prawa

OrtOssol 84,3,w.11-21

przed co's

Wiesc

sim. OutKac 114

Wieść

szlowye ysz nayn nye wolano wyodacz nayn
gy przed prawo nyestoyere na mego
szlodzeyz

Ord. Pr.

~~1 1/2 x 10 1/2 564~~

-----199d

Geden czlowyek przywyodl
drugyego wkłoda

/9/ a Szklody przywyodl

/10/ gy przed gayony sand

/11/ a|na drocze wyodacz

/12/ gy wolał Czeter. |trzy

/13/ krocz slowie nyestoy-

cze /14/ na mego morderza

ysz /15/ mego przyyaczeła

szgla/16/dzyl szwyatha

szszywo/17/tha ku szmyer-

czy potem /18/ nayn zalo-

wal przed /19/ gayonym

sandem thy/20/my szlowy

zalvya nayn ysz on mego
brata albo gynego przyya-
czyela geden noszem bez
prawa szgjal szwyatha

Wiesc

OrtOssol 101,2,w.9-20

*de incipacione coram
iudiciis baritum in tran-
sili proclama vit trines)*

*iac 8
8. in. OrtOssol
138*

Więc

Jeden słówek przywodzi drugiego przed
gajny sząd, a na drodze wyodacz gy wolał
trzykroć: ceter, ceter

Ant. Mac 138 (g)

Wiści

17c

li w obycaj swiadcstwe odrzesaca, ktorym
odrzeczenym czynna silne wzysnyenie prawde.
Przeto o takie odrzesenie tako wstawiany:
kyedy ktoby swiadcstwe wyodl/a teny by to
odrzecano swiadcstwe klatwa, tedi ten, ko-
ny sya the sstanye, krony obraszenya swoy
rzeczy nosze gynsse swiatky wyeses, acz ge na.
Paknyaly nye nosze nyces gynszych swiatkow,
gedne czse sa abo bada w klatwie, tedy chese-
ny, aby ten, od kogo clyatwa wydana bade,
pod dobrym rakoyemstwem abo pod przysyaga

Jziaz. 23

(Sul 34: gadilole lithonim swyartham powyok-
czym / cum alonibus. Testibus producendis)

Więc

17c

li w obyczaży świadectwo odrzeszacz, ktorym
odrzeszenym czynya sylnie wczysnyenye prawdze.
Przeto o takye odrzeszenye take wstawiany:
kyedy ktoby świadectwo wyedł a teny by to
odrzeszanę świadectwo kłatwą, tedi/ten, ko-
ny są the sstanye, kromy obraszzenia swey
rzeczy nosze gynsse swiatky wyeseś, /acz ge na.
Paknyaly nye nosze nyecz gynszych swiatkow,
gedno czse są abe bada w klatwie, tedy chese-
ny, aby ten, od koge elyatwa wydana bądse,
pod dobrym rakoyemstwem abe pod prysyżaga

Ziela. 23

Sub 37: powyechany a, so. swiadolien, pelna...
moż manynyer (alios testes... produwendi...
plenam... habeat facultatem

Więc

12a

przycięc przysądził, a to świadectwo mocs
nyęc na wyęky.

/46/. Przycięcele mogą światczycz.

• ~~K~~vnrath ^{cm} /s/ pozyskował na Domye-
nykv a na to wyodl szesca swiatkow podlug ska-
zanya sądzey / między ktoriny swiathky byl
Pyotr Kvnratow przyrodzony. Tego Pyotra Domye-
nyk samyeshkal odwolacz, gdy gynsze swiathky
myanowano przed sąden podlug obyczaya, thyn,
yss gest przyrodzony krwią Kvnratowy; a po-
ten, gdy swiatkowie przysyagdli /s/, Domyenyk

(Sub 35; powyodl) (sex testes iuxta uidi Dział. 24
cis mandatum prolixit)

Więść

Chcemy, aby acz ktho w szędze
myemycarskiego prawa precyzo ko swę
wyokthl alybo polozył zalobę, szam-
pers tam giste o drugę rzecz thalizer
... w rozproż zalowacz nye ben-Sul 42
dse mocz

biat 32:

(g) oly ktho... mykoino da winę)

(suain actionem dirigit aut proposit)

^{nece}
gdy... litem contestarii
... a fore niedostatkiem latk ~~nece~~ spowodem ~~nece~~
szpolu w sprawie wyesez... nye moza Sul. 54. ~~Passerius~~
komu ~~nece~~ sz, ma wyesez (actio facit dirigenda) 64.
[Dowad prawnyca baze, erio wyesez (asserit), do-
szwyatkorycz 33. W sprawie nyemycorskiego prawa
~~sz, wyesez (dirigit) alyho polonyt zalobz 42.~~

(buciat 46: odysez sz, prawem nye moza)

(ob defectum actatis cum actore litem
contestarii nequeunt)

Wresc' się

Proca naszego dwoje..., gdy litko pozwan
ma być, nie w domo słachcyca, alye
w młodziar... wywołamy pozwan ma
uczynca pręth powodem... tharaw,
preczynko kono necz są, ma wyser

Sul 64

(contra quem actio fuerit
dirigenda)

de at

Wies'c'

W bratnich rzeczach nye* korysny,
shay bese sywoth na tem swese tako
nyesny

Beh III 18

III 21

Wreśc

Mykitoru... ~~ku smarobnoscy esala~~
lasklini ziwoth wyadzec... drowyere
drewsthua sbawyaya
(lascivam vitam gerentes)

(Dzień 33: zly a myczyszi
w swem sywoce)

Sul 43

wieść

A boga wam mówić wschitko
sle, lszcz prxe mija, ... gen gsm
ziwoł, gen wi wjedreerije

~~1/2~~ ~~XV~~ R. XXII, 246.
med.

(Stat 5, 11)

Wiesic -

Wiesic život - vitam exercere (Schynoth...
simul actiuam vitam et contemplatiuam
sublimiter exercebat (sc. Maria) (Wojcilla

Schynoth - wyodla

vitam...exercebat

1/2 XV SICJ V 279.
med.

Wieni-gerere Nye boy syó, sinu moy,
agholo,
Woy diwot wedyari, BZ Job. 4, 28.

wrako nyele dobrego bókem nyec,
*bókem ly syó, boga bacr

(pauperem quidem vitam gerimus)

3343

Wiedź - ducere

decretum est actatam ducere
v mysly wyer zymoth.

ex XV. Pref. III 180.

Wiesie'

Ustawiamy, że kiedy ktoś ma już las
albo dobrać, o to sobie dajemy, wyep-
ni swoje... przez góry i czoła... paszki
bogie chwał do tego kto lasa, ... aby
tego nie mógł zobaczyć, Sul 59
góra tylko droga wyobraża do lasa

(nisi tantum per viam ducentem ad sil-
vam)

(Sul 59: droga, która prowadzi do lasa.)

Więść

Rossiiwsy syó otłód paishisni
na puszcz, ktorass wyedre
ku moro czerwanemu

B2 Dent 2, 1

(quae ducit ad mare Rubrum)

Wiersz

Ale czy, gesto byli posłani gonier
po nich po drodze, gesto wycofane.
leś brodom jordanowim

(quae ducit ad vadum Jordanis) ^{Bd} Jos 2, 7

Wici-dueere A gelisa (smy) mimioti leraesq
mawsq, syny ergar...
Prizelizwina droga, stona wredne na pleserq PL deut. 2, 8.
Myodp qd w dol ib. 21, 4. K qezq Puda wredniqy ib. 33, 7.
Wredzeje lam zeneqo kaptana ib. 18 Reg. 17, 27. Obyato-
wal syna swego... wyodper poren oqyen ib. deut. 18, 10.
Droga wyoda ku Jerusalem ib. Judith 4, 6. Synu sawerqe
przed pawl swinny bdp wyer, qyze qe wyedy w iper-
stwo ib. II pat. 30, 9. Stup oblokowi od nyel nye
odred przed dzen, abiqe wyod droga ib. Neh 9, 14.
Bdp wyodeni w wyerstwo ib. deut. 28, 44. Nyele
z nyel wyodeno z zemy swey ib. Judith 5, 22

(quod dicit in deserto 3042
mawb)

Wiese'

genus Thobias recse: Wyessly dro-
gę, iasa' wyedre do Rages, medskiej
wloscy

(quae ducit in regionem Medorum)

B2 Tob 5, 7

Wnieśc'

⟨T⟩ byas s pokolenya ... Neptalymowa,
qcsz leri nad galyleyskō wloscyd, ... stron
drogy, iasz wyedre na zapad skun-
era na lewe maircsz myasto
Sefet

Bz Tob 1, 1

(post viam quae ducit ad occidentem)

Więść

Takież Elyachim kapłan pisał
ku waszem, ktori byli w Ezerelon,
.. abci szedli gori, przez gęstobí dro-
gę wyśia ku Jerozalem

(ut oblinerent ascensus montium
per quos via esse poterat 132 Juchin 4,6
ad Jerozalem)

Wieni

Wiedzionna woda - aquaeductus Potem. clofer-
nes zgorzeliw usiodi wokol
Naydre Hladnyce 1,2 azehre zesh woda wiedziona
do myasta Bz Judith 7,6. ~~Uwiazyl slawek~~
a wodi wiedziona 16. 17 Reg. 20, 20.

H na poludnye stronie pred myastem
(repperit quod fons, qui influebat,
aquaeductum illorum a parte austro-
li extra civitatem dirigeret)

Wieś

Jako unyę

Sigmunt ... przekopał row do jeziora [skry]
swojego * wydał woda s My sily.
1488 Carr LXII

Wieża woły wiedeńska

(alwedukt,
wodociąg, naczynny)

Alc ogólny skutki Ezechiassowy z

wzrostka syfu jego a. jako wzrostek

stawek a wodi wyodrzone, z wywoł

do miasta wodi, to wzrostka popysa-

no w usyd'gach skutkach dny herchjas

Luola

(pro skutkiem)

B2 IV Reg 20, 20

(quomodo fecerit piscinam et aquae-
ductum.)

Yiesic'

Swadecsthwa falszywego nje wyedy.

~~I XV Zab. 448.~~

Sim. 10.

Deh I 4, III 20.

Deh III 10: ne mechi, pl. ne moit, wa kwatka
thwego swadecsthwa nesjprewedliwego

par. of. boric'

Widzieć

Jon III s. 255 al.

1-y²

Wiesć

Nye czyn grech nyeczystego. Nye wy^{le}rzy
szwyadeczstwą falszywego ~~XV ex.~~ Dek II 4

abcđe fghchijklmno prsstuwzłł

~~Wodzie~~

wieśc e, g. no mow,

* Ne wędzi na bratha Thwego

Szwadecsrthwa neszprawedliwego:

~~XV Mist. Kat. Nr 1299~~

I 1.3.5: mje... broy, I 8: mje swyathery

II 2: mje cayn, II 3: mje daway Dek III 10 X.

~~Dkle Rym. Rd. 3 cia T. Wisio~~

~~okiego II KatalOg Nr 1299~~

(IV: woda) ^{sign. III 20}

(VII 6: będzor mowyl, VII 3: mowysz, VII 2: poremowisz)

(Dek III 20: mje wyedry) | II

~~I 7. III 1.3.6.13.16.18.22-25.28.30: ne mow~~

~~III 17.19.21.27: mje mowi | III 4.11.29: swyathery~~

~~III 31: ne mow | III 2.5.14. swacz(er) y, VII 4.4.5~~

Wies'c

Kadzi - mowic' fabrywa si' adakuo

Ne ^epl. ne mow, swadecszthwa ne szpra
Na ^enpzi' na bratka thwego R. xx, seq.

wedliwego

Seh III 10

Wiesć

Kriste, ... raez nam daez kaplani, gizeby praw-
da, wiedli. ~~c. 1449~~ Wikt. 68.

goutka w. 68

Wresc'

Esz goloty kithole dobro^{cy} slawa thucary nash
Powod poroyneye bacz, czo wykobze,

*dowryat. Thucyca

(quod asserit, comprobare)

(Lemat 21: tedy nany obrym swiadcetwem
ma bycz dokonan)

Sul 33

Wiesc'

Ut cessavit autem loqui, dixit ad
Symonem: Duc, ~~ve~~ri, ~~ve~~ri, in altum et
laxate vela vestra in captivam (Luc 5, 4)

ca 1420 R XIV 84

Wjechać Wieszć' dec. su

Tyeda na głazbya, a roszyncyze
szycy waz. na yauzye

~~Ev. ex. XV~~

~~PF XII 306~~

Ev. dom 306

(duc' in album Luc 5,4)

R xxv 142: odwyedz na głazbya

ca 1420 R xxiv 84: wexi, vedzi na głab

wym: zajechi'
BTD: Wjechać'

Więść

Tunc alius actam, gl. pulsam
wydzoną, in pelagus iubet
ire. natau, gl. navim

1474 R XXIII 297

(nie wiem kto)

Wievi = librare

Dyodanex = deduceus (librans) / 1466 / R. A. XII, 27.

~~Dyothel = librat / 16. 27.~~

Trinc animas roseis pavanimphus
(sc. sanctus Michael) bumbat abis
sanctorum ^{sc. patrum,} iubilans agmen in ^{sc. celorum,} alta
librans, gl. deduceus dyodanex

Wiese'

Tunc decus alarum vexillifer, gl.
Jesus vexillum crucis tenens, aurige-
narum expandendo vibrat seque
per ethera librat, gl. penetrat vixit

1466 R^{III} 27

Wieść się

1742. (105) Jako nam pravo Rakowske Slvzhi szprzothkown
nasych jako y oyczv naschemv nyegdj andrzejovj, kthorj sya-
vyedze ~~S~~thoyarthowh nyeodpovyedacz naroczeh pospolytych
tylko naxazacych | Thako my pomozy bog. — Jako tho vyem
jsch ony pravo.

14932ap Warsz nr 1742

Wieść się intronisare

intronisare, ~~synleyton~~, et pertinet ad mulie-
res, que fetum producerunt, vyeser sxya

(wymieszać się, być u wywołania)
ca 1500 Em. ~~Sto~~ 120 prose nylawca

Wiesć 'deducere'

wiedziony 'deductus'

wielomiarowe
2 osobie braku kontekstu

deducte / wydedzyone

ca 1500 Em. Stow 120

Wiesć Woresć?

Jako c[2]o]sso gydzeny, t[3]o gydzeny po
prawych granicach,...

aczb[3]m[3]* thzo* we[3]-
871 dl[3] w[3]mi|kola[3]owo, tho nafzey du-
lzy | nefkodz[3]

1424 Kol nr 871

Wiesci = ago

dubium

Quia tempore gratiae aguntur ^{olq.} ~~ut~~
Boska $\sqrt{ra}$ craszhu milosziwego wyodu
~~Quia tempore gratiae aguntur~~ ~~§ 11~~ ~~III 321~~

XV R. XXII 321.

med.

V (pro bo srya?)

cras prebawenia

Łac. str. *Amicus gratiae* 'obwieszenie czy chwasie'

Wici corruptum pro wywiesⁿ wcos'

Leve gudaure gymyenne more wyerz y dazr szoby e
przywycer w gynie prawo Ont. Mac. 28.
godye clure

(Ont Assol 30,3: wywycer)

(potest deferre vel afferre permitti in
aliud iudicium)

Wieś

Anhalten = na tho wyodł

xv p. post.   xv ~~Est~~ Wilk. 49
Wilk Kwak

Wieżi

~~Czo potrek wold swadki praeisino Wezenowici, to
ge wold se prauw rseerp 1389 Leku I, № 608.
Jacoem ne kassat fribislawi na wop Swatkow
wesek, 1399 Leku II, № 1192.~~

Rtfn nr 52

Wieje'

Benak samofor s tako dobrim, iako sam, yal
dzloweka na yego dzedzine... y wodzi do
yego domu y cowaly 1405 Dick. 237.

Pgm nr 759

Wiesi

Człw Jambowi cone pocradzoni, tich ^(!) do Kunata
w dom ne wedżoni

1404 Piek. ~~220~~ 220.

Kosiclan nr 245

Wierci = ducere

Y. ne pomagal odbiciau Hodreya, ani go wodl do
swego domu

1404 \ Piek. ~~Kod~~ 224.

Widziani nr 230

wieś

cf. W wieś

ca 1440 Q XXV 247.

Wier' of Downie'

Wiesc' of Nawiesc'

Wierci cf. Obwierci

Więść cf. Odwieść

Wiesc' of. Powiesc'

Hiesc' of. Przewiesc'

Więć of. Przywieść

Wies'c' of Rozwiesc' -

Music of Mount

Wiese' of. Wwiese''

Wiesć of Wywiesć

Więść of. Nzwieść

Miesc' of Zawiesc'

Wierc' of Twresc'

Wiesne

Wiesne v. Wiesne

1427 Mon Jun. III 4

~~de Vesnica~~ Vesnica

Constitutum libertatum, quod incole
ville memorate ab omni servitute
sint exempti, ex quibus servitutibus
quasdam specificari volumus, videli-
cet pavor, navamb, nastava et
vesnica

1241 Kod Pol I 44,

~~vesnica sim. (1257) XIV p. pr.~~

(vesnica) 1286 Kod Pol I 100
AKH W. 192
415

~~Historical. Resimion~~

Ipsas... hereditates... liberas perpetuo
facimus et quietas cum omnibus per-
tinenciis et utilitatibus suis, ... ab
omnibus Polonicis servitiis, exac-
tionibus, solutionibus, ... a prevoat,
a pavor, ... a vimeth, a nastava,
a vernica, a navar... cum incolis
... absoluti sint sem- 1325 Kod WP II 380
per et exempti

~~Sum. rb. 381~~

~~Wesimica~~ Wesimica

Eandem contulit libertatem et
homines eorum a pocolove, ... vimoth,
nastava, vesimica, strova et ab om-
nibus aliis servitutibus et exaccioni-
bus... et ab aliis laboribus universis pe-
nitius liberavit

(wyd. ex ~~apographe~~ sub finem XV vel initio XVI
seculi concinnato)

~~1242 d. 68~~

podwroawe XV ex

(1242) ca. 1500 Kod-

kolate pod powroawe → Pol 47

~~Wesnica~~, Wresnica

Dedimus... fratribus ac hominibus
in ipsa Byssovia... commorantibus,
ut a prevoce, a pover, ... nastava,
wesnica..., et ab omni alio quocumque
gravamine liberi penitus sint et
absoluti

1253 KooPol I 68,

(1257) XIV p. pr. HKHIV 192

wesnica 1289 Lites II 256

~~1286~~	ib. 118
1289	ib. 132
1307	ib. 180

2. [§]Wieżnica — porimoi' pomeluz

Coloni gaudentes liberato... a wymeth, a nastawa, a wesnica
1257. DKH. IV, 192.

2 ~~Wigornica~~ Wigornica

Volentes ipsam hereditatem et habita-
tores eius in libertate Germanica ab om-
nibus iuribus et solutionibus ac ser-
vitiis esse semper quietam et exem-
ptam, videlicet a prebendis, vicariis, vesu-
ria

1289 Kod WP II 18

sim, 1292 Sites II

257

Wesnica, Wesnes

Damus etiam eis plenariam liber-
tatem in prefata hereditate ita, ut
ab omnibus laboribus, exactionibus,
solutionibus, vecturis, araturis, a pre-
vod, ... a ~~pro~~ rymeth, a nastava, a
wesnica... et ab aliis universis grava-
minibus... predicti fratres cum homini-
bus eorum... exempti sint penitus et
immunes

1304 Kod. Pol II 167

~~Wesnica~~, Wesnica

Quod coloni manentes in eisdem
bonis plenaria gaudeant libertate,
videlicet a prevod, ... a nastava, a
wesnica, a mostne... et ab omnibus
aliis servitutibus Polonicis... libe-
ri sint penitus et immunes

1306 Kool Pol II 173

Sim. 1325 Kool WP II

381

~~Wes'nica~~ Wes'nica

Eximus etiam et liberos facimus
incolas dicte ville ab omnibus
serviciis polonicalibus, a prevoct, ...
wimeth, nastava, ves'nica

1311 Wod Pol I

182

~~Wesnica~~ Wesnica

Ab omnibus laboribus, exactionibus,
solutionibus, serviciis, vecturis, ara-
turis, a prevod., a wimeth, a na-
stawa, a wesnica

13.15 Kod Pol II 198

Stam. 1368 Kod WP III 323

1286 Kod Pol I 118 p. sowna
wesnica

Węzimeca & Wieszimica

Sanus eis potestatem locandi sive
Theutonico... ita, ut ab omnibus la-
boribus, exactionibus, ... solutionibus...
a prewood, ... a ~~vestura~~ wynoth, ...
a wesnicza... et aliis universis
gravaminibus, ... ab omnibus etiam
angariis et perangariis cum homini-
bus eorum absoluti sint penitus et ³²³
exempti

1368 Kool WP III

2 ^{s'} ~~Wierznica~~ = solutio, servitium
dań miodowoy

hereditatem ...

~~Ab omnibus iuribus et solutionibus ac serviciis
esse semper quietam~~

... ~~vinot, nastava, verniza, a narax. 1289 Kod-~~

~~lit. II 256; id. 1992 + 15 II 257~~
Wp. II 18. ~~A vinoth, a nastava, a verniza, a narax.~~

~~1325 ibid. II 380. Nastava, vernica, narax. 1325 ibid.~~

~~II 327. A verniza. 1368 ibid. II 323.~~

2. ~~Wic~~ ^{Stobnicza} 'ducatibus solutio mellis, metrela
clublet

Noverint universi... quod villa nomine
Stobnicza que ad claustrum de Vitow
dinoscitur pertinere ducalem solutionem
mellis videlicet metrelam que vulgo vexni-
cza nuncupatur pro nobis solvere in per-
petuum totaliter non deberet

1328 Noexp. Gosp. VIII 79

11

v. Zs/P_h XVI 404 - Brück odzica leky
Kufn branki: uernica a. lecy 2 kar. svioz

v. JP

2. Wiśnica

1328 Rocz. Gosp VII 79

~~id. 1328 Kat. bss. - Pawlik. 4~~

Quod villa nomine

~~Dux~~ Stobnicza... ducalem solutionem mel-
lis videlicet metretam, que vulgo veznicza
nuncupatur, pro nobis solvere in perpetuum
totaliter non deberet

1328 RoczGosp VII 79

Sprawozdanie
Komisji
12.11.2006 m

1711
F3
LW

2. Wieznica

doublet

Premisius . . . villam Stobnicra, . . . ,
a ducali solutione metretae mellis,
quae vulgo vernica nuncupatur,
in perpetuum libera visse.

1328 ~~Kat Ossol. Paulik, 4~~

cf: Rerumf. VII 79

BO nr 937

Petrivariae

2. ^BWielnica ⁷ = ~~exactly~~ ^{olublet} porinnosi przelna

A wesnika | #1292 | P.Pau. 437.

= sites II 25f

2. Wieszni^sca — lamina dublet
miodowa

Wieszni^sca

1286 ~~120. 73, 85~~ Kool Pol 1118

wieszni^sca 1292 LPam 85

cyt. z Kool Pol.

'palwa' lamina lub powinnosc'

B: 6LPAM 763 II + X (1905)

2. Wieżnica

ab omnibus laboribus, exactionibus, solutionibus,
serviciis, vecturis, araturis, a prevod, ...
a nastava, a vesnica

1315 Kod Pol. II 198 (Lit. II 290 *ten sam dokument*)

20 x 3 = 2 Pom

^{s1} 2. Nieźnica ^{al. 1241 et} (f. exulto, servitium,
gravamen,

Ab omni servitute... povoz, naramb, nastava et
veznica 1241 MR 44; 1286 MR 118 ^{Kod Pol I}

vesnica (1242) MR 47; ~~Kod Pol I 47~~

vesnica 1253 MR 68. Baud. de C.

Kod Pol I 68

Wskazywanie O drewnu, pols. jaż.

SŁOWNIK

akademik.

2. [§]Wierznica = exactis, servitus

Povor, naramb, nastava et vernica. 1241

Kod Pol. I 44. Vesinica. (1242) ca 1500 Kod Pol. I 47

Wieżnica⁵ 2 damina miłdowa dublet

A vesnica, a mostne, a poradne, a stora...
liberi sint penitus et immunes 1257 AKH.
IV, 192.

Wiesnianin. villanus

... (oppidanus sive villanus)...

... Gdi'nyozmanyn albo Wycinyanin (złowyczka drugogo
... biolo'nyaydy, ma ye zayamer Jul. 111.

Wiesnianka-villana

nd
Kedy pan wrog / suoya, ^{...} ⁵² wiesniyanka, vylsthem sgvalery,
wrythery wyeonyera / yuyera volna moer mayz myecz
Sub. 61.

(Quando dominus velle ...
suam villamum oppresserit
violenter, Deut 62: goly pan
nyektori qvalt czynyl w dze-
dsynye, to qest o panye abo
o panny)

Hiesnica - villa
szesz...

(Halszil (sc. kul - sinow ~~Amomomgeth~~)
przezyn genu (sc. Bratolowi),
qdi bietyl ... w geop rnyach / y w geop
nyesznyezach (quando habitavit
in ... viculis eius, ... et villis illius)

B.2 Jnd 11,26

Vicinia - vicus, viculus.

^(auris)
~~A manij ^{auris} vicusly swe wyeranyce Bz Jwirth 4,4.
Dobily sz Bel Jamesa Haylon... i gich wyer-
anyerany sz. II par. 28,18. Bidlyly ... ws
wyeranyerach sz. I par. 5,16.~~

Bracya sino ^{Abdiel...}
Bidlyly w Galaad...

y w wyeranyerach gich (in
viculis eius)

8045

Bz I Par 5,16

Wieżnica - vicus, viculus

Filistejcy... dobyli s^o Bethsames
a Hylon... s gich wyeszmy
(cum viculis suis)

B2 II Parc 28, 18

Hiešnica - vicius, viculus

Muri otoczyły / sine. ryessanyce
(muriis circumdedereunt vicos
suos) a smyżoż do nych vsitki
ku potrzebye na walko

V(sc. synowie izraelny)

B2 Judith 4,4

Hiesnicie - villanus

Hozni... 20. tyng panomg tyeszny-
ozor dopothacz nye ma (Minis-
temialis... pro culpa domini
villanos inquietare non debet)

Hieśnica - villanus

3

Paknygi theytho wszy tyvorse y paan
kilibi pospolo kuzyny, cchoczem
ala thymytho obyczajem dothykayzsa
wrooth kaszdego wyessnyze...
mdayzsa vczynyl (sc ^{porow} rozny) [volumus
quod eodem modo (tangendo
portam cuiuslibet villani)...
clomando faciat, vede: Sul 26

Dziã 14: A qdyby y pana y kmyecsa
pospolu myal poznać, tedy
tymsze obycajem... w wrota kaszode-
qo (kmyecsa) podczywszy, ma
poznać]

Wiesznica villanus

~~Wycieczka~~ Nagad ⁵² wycieczka ⁰² polaryl skargi Sul. 3.
Wycieczka polaryl skargi 39. Dalky kargi
wroth kazdego wycieczka, wolaqz ~~vernyl~~ 26. Krykladem
prerzezone wycieczka ~~bier~~ skargi 39. Prorot 12, 11a.
Dow wycieczka 39. Za wyna panow, wycieczka 16.
~~pothar~~ nye ma 8. Ku wycieczka ~~wolac~~ ~~bez~~ 58.

(Nagad villanus deposit
querelam, Denot 28: Nagad
km yecz)

Kieénica - villanus

2

Naqod... prossit... szaszadon

nyessmyca (Naqod... petit... vicini

villanos, Dziál 28: Polovdzyt sasady,

prosszocz gych)

Sul 39

Hiešnica - villanus

3

Hyesnyce posczypacz sloodzeya
othimowily szq (villani vero fu-
rem insequi recusarunt, Prisł 28:
Ony niegodzili a pomoczy docz
nye chzeeli)

Sul 39

Wiesnica - villanus

4.

Hykladomy, psemzeczane wyeszmyre
ku zaplacemyr... bicz skarane

(praedictos villanos)

(Dziół 28: Wszytkym szsyadom...
skaralimy zaplaczyz)

Hiesnica - villanus

Do rozsy byszszej przyszedłszy
(sc. dzienica albo niewiasta) ...

kn. hyszanysam wolacz bogdze
(vergonel mulier ... ad villam ve-
niens... ad villanos cla-
maverit plorando, Pris 55: Goly ta-
ka saensyona byszszej oho nablysz-
szej h-sy... bogdze porolamala qhraltar-
Sul 58 nyka)

Wieñie

Wieñie v. Wieñie $\rightarrow$ Wiosna

1427 Mon Tur. III 4

Wiesny

1

Wiesny lud - villani

Bandrely paan^{oo} porwaan myaan
bier, opusczywzi yeso ^{* ryessmi} wysny tyod
w pokoyu, w wrotha dworu pana
they wri swy lyestk tykayzer / mea^a
gy porwar^(sc. rodny) Sub. 26.

(obmissis eiusdem villae
villanis in pace,

Dzień 14: Goly ktorego zemyahyna
ma pozynacz (sc. rożny), tedi do
qego wsy yechanszy, kmyessa
nyopednego nyerwszayozs..., do
wroth onego przyyechanszy, smog
laskę ma vdersypz w merszege,
a qego sandacz)

Wiesny

seu

rusticalis magister villicus V scottetus
villanorum scholtyz. abo wloclary

wiesny

~~How. Tai. pol. cel.~~

Ort cel 10

wiesny

Wieiny - villae, villariorum

Any wycieczny pan gych iney w exen klopotaer
Sul. 61. Na wyciecznego partyrza palozyt [skargy]

~~Ydzyk 45. - (nec... villae dominus~~

~~ipsos detinere audeat, Deut 62:~~

~~kakij pan nye misze gych~~

~~wzcsaggnars)~~

Wieszny
Mymo tho

Wieszny mieszane pastyrzo. T p d o z y k

(de villanorum pastore

(sc. skargę) Y d z y k (de villanorum

pastore deposuit Epidius quere-

lam) Dziół 36; (Y) d z y k szotowat

~~na pastirza~~

Wet of Wet

-----37a
 naraczce pothem /8/ szeth-
 wszy szthego domv /9/ posz-
 edl wdom szwego /10/ przyy-
 aczela atham szye /11/ sze-
 bral szwogymy przyy/12/acz-
 elmy yszopczymy ludz/13/my
 kthorych mogli na/14/bycz
 zaharnaszem yszbro/15/ya
 na przeczywko radz/16/czam
 a czy^{radz} wstapyly y /17/ szeb-
 ralyszye szwimy to/18/warz-
 yszmy na wyeth/19/nycza y
 daly nathemy/20/ast wolacz
 na wszyczkyem /21/ myes-
 czye,

Wetnica

Wietnica - Rothaus

Potrzed napreerzwo royeram, a ery wsthapuly y srebraly
srye (5) sryymy showaruzymy na wyethnyera Ort. Mae 35

Wielnica *Handwritten*

na wielk nyca

Ord. Br.

~~II⁷ XII VII~~ VII 563

+

-----37b
 kto by bil kro/22/lowy wy-
 erzeny radczam /23/ y po-
 spolstwu myesczkye/24/mv
 aby then kaszdy p/25/rzy-
 szedl ku wyetnyczy y /26/
 poszluszenstwo dzyerzal /27/
 pytamy wasz czo ten czlo/28/
 wyek zawzythko y zaka/29/
 szdego czo zany m stal ma
 /30/ czyrpyecz y czo gest
 przepadl sprawa /31/ NA to
 my /32/ przyszasznyczy Sm
 /33/aydburku mowimy /1/
 Prawo

*Wielnica
 od proetorum*

 OrtOssol 34,1,w.21-33 -

34,2,w.1

OrtOssol 35. k wyednyczy

-----37d
/14/ ma pokupycz XXX szela-
go/15/w a woythowy pokasz
/16/dem osszm szelagow prz-
e/17/padl anyesznyaly szye
te/18/dy moze od bycz pra-
wem /19/ jako prawo gest a
przy/20/kazaly radcze pos-
polnye /21/ ku takyey rze-
czy aby kasz/22/dy przysz-
edl ku wyetyny/23/czy
kthokoly zamyeszka /24/ Te-
n przepadl myeszky /25/
wyelkyerz tho trzy szle/26/
wyenszkye grzywny al/27/bo
szyesz ytrzydzyeszcy /28/
szelagow-----

OrtOssol 34,2,w.14-28

Wiednica
OrtOssol 34,2,w.14-28

Wietnica

Y daly natychmyast wolacz, ... aby
kassedy przyszedl k wyedmyczy y posze-
szensztwo dzyerszal.

Ort Mac 35 (in)

Kristina
in praetorio

uttrae 36: na
+
x w y e d m i z y
38c

/25/ NA to my przysasz/26/
nyczy Smaydburku /27/ mowy-
my prawo /28/ to | gdy | by pr-
zyszaszny ra/29/dzaza [a] byl
szgnymitracz/30/czamy na wy-
ethnyczy /31/ a gdy by szye
takye sbye/32/szenye przyg-
odzylo|aten /33/ Raczca od
stapywszy ra/1/dzyecz przy-
stapyl|by ku /2/ szwemu prz-
yrodzonym /3/ naprzeczywko
raczczam /4/ y prawu, then
ma tho po/5/kupycz podlug
myszkye/6/go wyelkrzu| y te-
sz stra/7/czyl radzedzky

stolecz

Ortosol 34,3, w.25-33 -

34,4, w.1-7

Wietnica

Gdyby przyszedł radca a był s gównym radca-
my na wyethnyerz ~~II 1 AV~~ ^{br.} Hotel 119.

Wietnica
Hitnica

Mily Jesus syned² p. hitnice Rom. 756.

Vide: ~~Wietnica~~

Witnica
Witnica

A pojawiwszy Pilat miłego Jesusa i wwiod ji [w] wit-
nicę. Rozm. 812.

Witnica ^{mednica}

O tem, jako Pilat wiodł miłego Jesucrista [w] witnicę,
i pytał jego, skąd by był, coli by za człowiek był?
Rozm. 812.

Gdyż tako nędznie przywiedzion śród witnice, rzu-
ciwszy sie z wielką okrutnością poczęli drzeć i siepać
odzienie sniego i zwlekli ji, aże stał nag, jako sie uro-
dził odmatki, barzo wieliko sie (816) tego sromaję, iże
tako sromotnie dali jemu stać długą chwilę, bo tamo
stało wiele luda, patrząc najego sromotną mękę. Rozm.
815—816.

*Witni 22
Witnica*

Tako ci istni nielutościwi żydowie rzucili sie naśmier-
nego baranka, miłego Jesucrista, jako wilcy chwata-
jący, poczęli ji siepać barzo nielutościwie, aże ji przy-
wiedli pośrod witnice. Rozm. 815.

Wietnica

Biskupowie... nie postali tego dnia do kościoła, ale byli albo na wietnicy albo na górze Calvarie Rom. 767.

Vietnica

Posel... prosit milego Jesucrista a entne,
aby vsigpib a e Ten istny regnirnek i
shodric po nim, aie wredt [w] vietnice
Rom. 757.

Wietnica

Archieńie o tem, jako Pilat wiodi miłego
Jesucrista [w] wietnicę Rom. 770

Wietnica

Jakoż mienia niektórzy, iż kiedy miły Cristus tu istne
środ wietnice zewleczon, iżby większą boleść miał, iż
kiedy u Caifasza biczowan. Rozm. 816.

A także szedł potem w wietnicę, pojąwszy [z]sobą mi-
łego Jesucrista, ktorego był wywiodł z domu przed
wietnicę, i rzekł ku mi(843)łemu Jesusowi: Rozm.
842—843.

Vietnica = praetorium

A przynieszy do Pilata nie weseli [w] wiet-
nicę, a wzięła w tę ręce [o]jcie domu, którą Pilat
dieriał Rom. 748.

Wietnica

Ten istny posel... wirawry milego
Jesucrista... rekł jemu: panie miły,...
wni driz' [w] wietnicę, krol cię rowie
Rom. 751.

Vietnica

Ba?wanowie smizyli sie... przeciw mi?temu
Jesusowi, kiedy wiedzion [w] vietnicę-
Aom. 754.

Vietnica

A jedno [m. Jesus] pojedzie [w] vietnicę, a
sie wzytki choręgi poklonily przeciw jemu
i daly jemu swate Rom. 757.

Wietnica

Pilat kazał posłowi wietnickiemu, aby
wywiódł miłego Jesucysta na dwór w wietnicy
Romm. 756.

Wietnica

A potem... jako pierze światła, miły
Chrystus był wędrowną wietnicą do Cai-
fana Poru. 706.

Vietnica = praetorium.

Wszedł w ten dom swój, który zwan Vietnica,
gdzie to lud sądził jako biskup Rzym. 709.

Wietnica

Wymedwamy ten istny posel wietnice, wiraw:
ory milago Jesucrista... i rozpostarb rę. rniczek
Ten, który nosi w ręce Rom. 757.

Wietnica

Inadź domi Caiusarow był wielki, iże
mogł krola schować, a też... w tym i starym
domu była wietnica, w której krol sie-
driał Rom. 704.

Wietnica

Przyjechali ji od Annasa do Caifasa
[w] wietnicę, ce w dom Caifasow, w ktorem
też była wietnica Pomy. 704.

Wietnica

Mogło tako być, ile laifan s tego domu
Annasowego... pre niektorą potrzebną medt
był na wietnicę Rom. 704.

Nietnica

Przywiedli są- Jesucrista do Caijana
w nietnicy Norm. 703.

Wietnicki

Pilat kazał porzuci wietnickiemu, aby
wywodził miłego Jesucrista na dwor & wietnice
Qorm. 756.

^{Witnica}
Witnica

..... ~~był aby nie wpadł w gnyw przeszkę~~
wszedł wythnyce y zebrał rada szwa

2. p. XV Rozm. Pam. 473

XV p. post Rozm Pam 473

[...] był aby

Wszedł wythnyce (leg. w witnicy)
y zebrał

sc. PiTet)

Wietny = banitus

Dans ei diem banitum, alias wetny

1468 Tyn Lqd. 137

Cum nobilis Swanthoslaus ... cttatus fuerat
per laboriosum virum Paulum ... pro eo, quia
dans ei diem banitum, al. wetny, per no-
bilem cum kmethone Alberto ... et cum idem
kmetho processit iure in banito, licet et
super kmethone suo Alberto decem sexagenas
et ^{sex grossos...} idem Paulus non evadens de banito iudicio

, tu reduxisti eum de banito iudicio,
et idem Swanthoslaus in iudicio stans
respondit: "nec debes salvere".

Wiatr v. Wiatr.

Wiel(r)ny v. Wiedny

Wielrny

wietrac

~~wietrac~~
wiotrac!

fol 8

veterosunt (wyothsreje) (line 12, 33)
fol. XV, R. XXV, 156.

XV med.

~~Bruckner Kaz. SW. 3.
Rozpr. 85, str. 156~~

~~Tab. 1. 475. k. 133.~~

~~pełowa w XV~~

1360

Wietrze! Wietrze!

fol 8

~~Wietrze!~~ (Hebr 8.13?)

senescit vyetrzeje

fol. XV, R. XXV, 153.

XV med.

1006

~~Pat. I 475. R. 63~~

t. 63

~~Brückner Kaz. Str. w. 3.~~

~~Bozpr. 25, str. 153~~

~~polowa w XV~~

^{Wielkie}
Wielkie = veteror

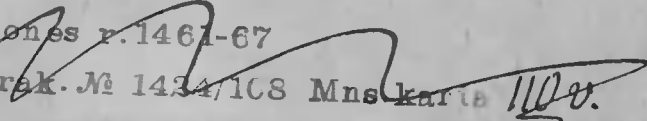
egyptische
veteratur

ca 1461-67. Sermon. 110. v.

228

Corpus ergo nostrum vestimentum est,

Sermones p. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns ^{110 v.}

quod veteratur, veteratum vermi-
culator, vermitulatum dissipatur,
dissipatum reparatur, veteratur,
vyothschege, autem per origina-
lem transgressionem, pivvorodnyj,
quia productum est de illo vete-
ri stipite

^{Wietze}
Wietze' = veteror

vyethze
(veteratur)

1424
108 ~~of Mrs. 110 v~~

ca 1461-67. Term. 110. v.

na dolnym marginosie < u > yethze
ye

Wietrzeć cf. Wywietrzeć

Wietozec' of. Thwietozec'

Wietamy

Wietamy I

Ukame vyetome - luctus

~~Arch. XIV, 512, e. 1418.~~

ca 1418. JA XIV. 512.

I. (o vjetme)

Wietrzy-

Zostawiamy przedimi nasze... ze wstrze-
żkami wodami... rybniki, młynny wod-
ny albo wierzyni i moleniis aqua-
licis sine ventibus ca 1428 Papil. I, 48f.

~~W. S. Secum~~

Nictvny - ventilis

orymy, ...

Vs wethermyom vorymy oryomy albo voryna-
quam quidem villam... cum omnibus agris, ...
cum molendinis aquaticis,

ventilibus factis et faciendis, v
1460, Prfil. V, 38. } resignatus

~~pag N 1943~~

Brückner Prfil 5. 38 r 1460

~~Pr. 41. 28 p 58 88~~

1576

Wietrzy

Vetrna gora a vulgo dicta.

Korczyn (1256) Cod. Pol. III 71

Id. Vetrna gora. tra K'ow (1287) : l. 149

stara nazwa Kazimierska nad bristą

Wietrany of Wiedny

~~Detřich, a~~

Wietrzych n. pr.

Yam starymy pomorzya:...

Sampsona rydelny mocnego
y Vyethrycha abrymszkygo

Dětřich berúnský MOK 7. T. 188, 236.

~~236~~

Wietrzychow - Dietrichi

Ne wzięł reserwa scota na Wietrichowo dziedzinie
1398 dekuz. II, № 1132.

Wietszeć cf. Wiofozeć

Wiewać cf. Powiewać

Wiewac' of Rozwiewac'

Wiewierne

Wiewierne solvunt, sed multa robora exciduntur

1496 Stpp. XI 417

Item wiewierne solvunt, sed multa robora exciduntur

Wiewierna Wiewiorne?

Wiewiorne solunt, sed multa robora exciduntur

1496 Baruch 129

"knieci kurovichi obowiazani, byt dostawci dworowi
trzy wiewiorki na rok, nastypnie za jednym gosem
wiewiornego" ib.

pl. tantum, bol.

Wieruski = pl. Serratula tinctoria
veverusky = gundula } 1772 }

Rost. n. 1257.

'Sierpik barwierski Serratula tinctoria L.'

veverusky gundula 1772 Rost n. 1257

~ Bohemian.

Wicwicyca

XIV

Absolvimus... a melle et veneritz (1293) ^V M.H. 11, 363.

Wos..., Premial secundus..., notum facimus...
quod... Gerwardi ... damus... ius ^{*} Theuth-
niam in villa ipsius..., absolventes
eam... a melle et veneritz 57

Wiewierzyca

Tradimus et conferimus sibi suisque successoribus ius theutunicum in villa ipsius, Cosschut wlgariter nuncupata, absolventes eam a powoz, ab omni prewod, a strosa, a dan, a porco, quod nazas dicitur, a poduorowe, a targoue, mostne, a castrorum edificio seu poncium quorumlibet, a recepcione vel custodia, aut conductu castorarium, a recepcione venatorum et subventorum, quod stan vocatur, a custodia et solucione ero-

verte -

diorum, quod socol dicitur, a vacca et bove,
quod opole vulgariter nominatur, a melle et
vee u e r i t z, necnon ab omni exactione, a
sive colleccione, a vecturis et expeditionibus
et ab omnis iuribus in Polonia constitutis,
quibuscunque censeantur nominibus

(1293) XV KodWP VI 56

Wienienyca

Item eodem indicio Steerko de Chodnowiore
reponit res Petri... videlicet palium sericeum
subductum asporgyllis alias wevernyfkanis
et palium flavum et tunicam rubeam primo
indicio, que habet in vado

1440 Pnem Im 5238

Wiewieryce

Wiewioryce

Wiewioryce solvent per unum grossum

1496 Baruch 129

„knieci kucorski obowiazani, by dostarczyc dworowi troy
wiewiortki na rok, nastepnie zai pojedyn grossu wiewiort
nego” ib.

Wiewierycy

Item Stanislas de Praga, cubiculario domini
regis Bohemie, pellicium wiewierycy deoli
in valore quatuor fl. 1479. Reckrol 64.
oreanum

Wiewieczny

1122. (1007) Jako mnye vynowath Andrzey po katherzynye
dzewcze swey poschagv Cythyrnaszthe(!) kop naswyethy Jan
<przeszly> et drugv (1008) cythyrnaszthe <kop> naboze naro-
dzenye Blysze (d) dwanaszthv lokyeth szvchna(!) ostrodomskye
popycynaste(!) gr. (d) kozvch vyevyerzyczy i dwa konya popor-
thory(!) kopy j wosz okowany. — Jakom ja th(a)v rzecz smavyal. —
Jakom przythym byl eze thaka Tha rzecz Smavyana.

1461 Zap Wanz nr 1122

v. wiewiorkowy

Niewiernicy

1492. (325) Jako Mnye any zenye meg gedvydze andrzeg
kanycz nyeposzyczyl koszvcha vyevyeczyczego yako dvye kopye
grossi wpolgroszczech anym go dal (dzews) dzewcze szwogeg
katharzynye etc.

1479 Zap. Karsz nr 1492

Niewiermycy

1188. (34) Thago(!) my etc. Jakom ya nyepogonyl phynethi nadobrovolney drocze(!) wborv nadzyedzynyne .Jardanowskyey Anym chazebna rzeczya(!) plasczyam(!) gey wzyal yako dwye kopye Any kozucha vyevyerzyczego zadvye kopye Anym thego kvswemv vzythkv obroczył. — yako ya tho wyem (yse) yze gotharth nyepogonyl phynethi etc.

1469 Zap kanz nr 1188

Wiewiory w.
~~vevor, vevorca~~

vevor vel grouostay-

mellela PrFil.V.7. XV p. post.

~~siich XVI N33.~~

~~Pr. br. st. p. str. 7.~~

Brückn Prfil 5 7

w XV

zapewne wyraz niedobromy 88
por. bore drze (wko)

Mierici = an. Setarii vulgaris
vevor = melleta ~~Setarii~~ Rost.

n. 11227.

~~PFV7~~

ROST.Symb.w.XV

11227

Wiewioremiany

z szlachy wiewiomy
'

futro wyewortezane

1497. Rocz. Krak. XVI, 65

Res unscripte iure mediante ipsius
Barbare... ad postulata Johannis...
item futro wyewortezane 114

Hierionyx

tunica Machliensis
subducta asperiellis
al. „*neworricrami*”

1425 Arch. J. Crac. CXCV 352, 9

25 Pr.

Pr. III. 352, 9

~~Wiewiorka~~ Wiewiorka

~~abc~~ e d f g h i j k l m n o p r s t u w z z z

Ja dawya gronostaye,

z wyewyorkam sra dostaye;

De morte
MCKJ-I. 192,381.

~~D. o. sm. 381~~

w. 381

~~De morte prol. Nehring~~

~~Altpin Sardenkm. 200~~

161

Wiewiorka = an. Sciurus vulgaris

wyewyorka =

~~977~~ lauro

~~978~~ sabalus

1472

1472 Ross. n. 1498

Wyewyorka varius

rod. 'Sciurus vulgaris L.':

F. OST. Symb. r. 1472

1498

Nieworka

Tunica nigra neworka
my subducta

1425 arch Ter Crac VIII 53,2

1425

Tr. Cr. VIII. 53.2.

Wieniorka

tunica subducta

Weniorkami

1428 Arch Ter Crac CXLVI 107,52

28 U

U. VIII. 107. 52

Niewiorka

Villan Wye worka 1419

MMAe. XVII, 175.

~~MUN MED Aevi TX VII str~~

~~Rok~~

~~1414~~

175

54

Wiewiorka

Wenceslaum dictum Weworka

1414 A3K Gr. X 428

Wiewiórka

Stanislaus Vyevyorka

1491 Crac Art nr 1079

Hiewiorka

Consumatum... est opus... sub... domino
Casimiro rege..., consulibus autem praesi-
dentibus: ..., Joanne Hiewiorka

1477-1489 Crac. Art. nr 1028

Wienorka

fideiussit Jan Wienorka

1473 Lib ut nr 7427

Wiewiorka

Hmethoni, dicto Wieworka

1441 Tym Wol. 44

Wiewiorkowy

'robiony ze szkieł wesołych

1015. (588^v) — — pelliceam bonam... — aspergelinam alias
wyewyorkowi Chrzeptowi — —.

1461 Zap. Wntz nr 1015

Microiorne of Niewierne

Hieracium cf. Hieracium

Wierowycy of Wierowycy

Mierdaj = *Trifolium agrarium*
vyezday = corona regia

1472 / Rost. n. 622

Vyezday corona regia

'Konicyna stovistoriotta Trifolium agrarium L.'

Wierci

+

48 lw

wesze

Inferte omnem decimam in horreum meum,
ut cibus sit in domo mea. Nam qui cibatur pauperem,
vesczy
refocillat animam

inferto

'wierci_

Malac 3,10

XV med. Gł Wroc 48 r

Viēcī = ferre

Verē = fert / 1466 / R. XXII, 16.

Fert, gl. portat verē ^{Indeus} _{ropes}, sed

onus fert pectore grave, intus

adurit eum cura 1466 R. XXII 16

aduro - pēpīekū
 onus, eris 'ūpīor'

Wreć .

1844. (25^v) Ja ko tho ya vyem Jsze andrzejc (!) vyrabył
drewa et in domum suam voysl (!) vanschnoczy (!) Jako polthory
kopi Thakomi pomoszy Bog.

1500 Zap Warsz nr 1844

Eksc.

+17 fot →

~~Włocławek~~

wielk. (morsic).

Inserunt przedam

wyessleru lupk R. XXV, 174

XV pi. post.

le. 38

~~Brückner Kaz. arw. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 174~~

~~Czasol. 4/4. k. 38.~~

2030

Cum David persequabatur suos
hostes de terra sua, duxerunt
predam wyessly laph

Wieżc'

++

T m p b yfz † afz mam dwegrziwne |
fcodi wżicze czoge maczeg dofto-
doli | wofzl

1401 Rt Kau

w 119

Niezc

1654. (474^v) Jako my Stanislaw Rambyl drwa Sosnove kv czynv (!)¹ napusczy mey Lomyeysky² (!) j (?) tho wyosl do domv swego Czayk Gwaltem w vasnosczy yako kopa thako my pomozy etc.

1491 Zap Warsz nr 1654

136. yako Jan famo czwart lthako do-
brimi [o] yako | fam yachal gwaltem
moczno wpotralfzew lza|puft polto-
rafta drzewa porebil ywefzono | do
Janowa domu ytego wfzitek mal

1105 Kol. nr 136

Wieżć

Wieżć

1649

Takomÿ bomofz Bog yff | wanti
kızifch ýſze [ten wo] natem | wofze
zÿtho wyefzono dowraczflawe | na-
ktorem kamyen mlinfkÿ wízał !
fzanfa ýadancz |

1434 Pozu nr 1649

Wieźć

1648a Takomÿ pomofz bog ył | fwanthi
krzifch yłze to zytho | wktorem
Czetrzewye nalÿefzonÿ | dowroc-
flawÿe wÿefzono | — —'—

1434 Pozn wt 1649

+++
wieść

dwumacne

widzi w stronie

hustioła ?

²yz. przetho Nickel Sycorzinski
[[tego] | [[czloweka u] {Jacobum}]³

de Szocolowo³ yal⁴ yzka|plan⁵. nar
volal. gwalto. tedy | {kedi} go ranyl
y przytem gy gwalcze | yol y wyofz

1418 Kościom

nr 658

Wiezi

przy tem gę gwałtem yół y wyoverl do kosezol(a).

1418 Przyb. ~~NOVA~~/3.

Więć

++

1652 r

a thefz thÿ-
ftne pyenądze kyegdy ge ch | czal
do myafta wyefcz thedyge fnye |
kthorimy lyudzmy fnamyenycze
liczyl |

1435 Poznań no 1652

Wierci, Wierci, Wierci ?

A these thystne pyenyadre, kuzegdy ge choral
do myasta wyesz, thedy ge s myektorimny byu-
dzmy snamyenyore liczyl

1435 Pov. 283

Wieżć

1470

Taco mý pomolz bog † Jfzem |
nyekazal wyfchocze Synowý fwe |
mu nyedzelnemu yachacz nachafy |
nowo gwaltem ynewrabył czterdze-
fczi | dambow rodzajnych adwoye-
nafcze | pofpolitego anygo dompne
wyofl |

1436 Pozn w 1470

Wieść

Ja cyp posłał swe ludzy (...) do pana
czeszniaka y slyszel gemu czloweka
gwałtem mowil swym konmij
y nozem, y nozi gy do siebie

1412. Pyzdry nr 337
Kocun 1412 XV 75

Mieć

swąsz[? uziob] genu całowata
Jawaltan y wyozł gę do szebe
1410-3 Pyrdy Roc. H'ist. XV 75

1436. (766) Jakosch thy wyechach (!) wymienie kxandza Januszowo dzyekanowo przeszwego sluzebnika Jana kyelbowskiyego zagranicze wdwnaczczye wozow yvyranbylesch byrbna (!) ydodworu thwego do kyelpini (!) wyozl.

1474 Zap Wansu nr 1436

Wieżć

- m wiozt

1704. (605) Jakom ya vyeprza < thwego > nyeczysczyonego
samothrzecz nyevfyczyl (!) anym go wdom swoy wyosl do Sokolova
a ny go vsythkv mam w < a > snosczy yako polgrzywny gwal-
them podla posw Thako my pomozy. — Jako ya tho vyem.

1490 Zap. Hansz nr 1704

Bot. N. S. 177.

~~Et ibi per seceivimus, pro secum
sa con la macia esse facie
sum et etiam nunciat.~~

Hiężc

Yako sluga Mycolayew porambyl gay
Hyschacow y * woyazl gy dozyego
domu

1416 Pyadr nr 474

Wieże'

+ !
o

Wiramby [kiti] (!) yey ludze pyandressanth wox
choosha y wyeron na yey dwor | 1399 |
Hppp. VIII, № 8728.

Wieżc' ~~Wuic' 2~~

downwards

654 Tako gim pomozi bog y fwanti † |
Jaco to fwatezø Jaco pan Jactor
nepo | wfczangnøl. zitha napolu po-
trowi | Marcinowi Przibcowi ani go
dal. | najnaø¹) dziedzina wefcz.

1408 Pozn w 654

Piek v̄ w 1271

Wieże

+

~~Bogun ... czołucha Wo~~

Bogun swoim dożytkem czołucha Wojtkowa w sway domu
w nowi konsistoria rzeza wyozel 1399 / Hppp. VIII, № 8794.

Wierc

†††

Tarasz pana Kodrampskiego zyla w dom me wozl 140z
Hube Zb. 121.

Wieżć

-m

4 0

1019. (305) Jako Ja nyeporambyl Granyce samowthor z bratem
(Janet) Janem gvaltem kthora yest myedzi glowskovem amyedzy
Golkovem anym Jey wsvoy dom wyosl. — Jako Jatho wyem
hesz maczey.

1455 Zap Kazn nr 1019

Niezc

- m wioru

+ 2

Yakom ya po nakoyemstwe nye fseyal
gwalthem sexsz kop szythra Cramborowi...
anim go wyosl w dom woytha mego
Abrahma (!) do Chlebowa 1464 Zap Warsz nr
1289

Wieść

- m wiał

+++

1370. (248) yakom ya nyepobral zytha Stanislawovego za-
thego Robothy Jego napyelaskovye gwalthem anim Jeyh (!) wdom
Swoyh wyoszl thako dobrego Jako polcopy.

1474 Zap Wansz nr 1370

Wiczi

- m wrot

++

1208. (49^v) Jacom ya nyepozal < gwaltem > zytha ypsenicze
yyaczmyenyv any ovscha Nawyenyne olim Jachny baby gych any
lnv any konopi super(?) Crosnyach anym thego wyozl wdom
swoy wwasznoczy nagych czyansch (yag) yako dwye kopye
pobaby(!) gych (pl) bliskoczy Thako my pomozy bog. — (50)
Jako ya tho wyem yze Clemens.

1478 Zapiska nr 1208

Wieści

- m wiat

anyra pporczyca dzeura wazmoszei
palkopya grossy wzyal anyra w domu
swoy tyosl.

1478 Gress. L XXXVI

Wieźć

+

Yakom ya wszył Mycolaya, a on wyosze drzewo

z panyey zapustu

1424 Pyzdr nr 773

712. Tako mý etc. yako fwyadczo |
 yfze woyczech nyewycradl | tich
 col zmocowa czfo gye | czeladz
 pana lowczego wfczyo|gnøla nap^{ra}-
 wo ale gye wyofl | zdoma do wrzefz-
 na a mýale | doma [[blis]] bliz dwa
 latha

1427 Kol nr 712

Wieszć

+

Yako ezom wszczagnal dwa woly ykon, thom

wszczagnal, ysze w nam zapuszczze rambyono, ale n

nye z Jacuszewego dwora wyeszono

1440 Pysdr nr 1188

Wierze

+

T I P b I S † Jako czom wczgnal |
ty voly tom ye wczagnal nafwem
yſz gego | dzewo wofl przefzdze-
watha graniczã

1416 RtKon

w 339

Micro Wrecc dec. 5th

Duc ~~one~~ in altum C. 1420 / R. 14184

weri (vedri) magl ~~bbp~~ ~~fr~~ ~~ss~~ ~~pu~~ ..

~~sseriere snath ky wasse~~

Jag. nr. ~~1299~~. K. 53. Luc 5,4

Bn. Nos. s.n.w. 146.

Rozpr. 24 str. 84 pocz. w. XV

na gl'bbp

Duc, ^(s197)weri, vedzi, in altum et laxate

reie vestra in captivam 2736 (Luc 5,4)

Wieżć się

+

II: Plawaly a. wyerly ^{schaz} = remigabant

1471 MPK 7 V 113

B. plynaly a. wyesly

remigabant vini, ut reverterentur
ad aridam ~~you~~ 1, 13

Remigabant plynaly aut wyesly sya

~~MPK 7 V 113~~

1470 Mantub 248, sin 1471 Mantel 24

WIEZC SIĘ

70

Wesly schia - remigasseni

70 6,18

1471 M PKJ V 125

~~Rem~~

Wesly sz [52] a remigassent (cum remigassent ergo quasi stadia vigintiquingue aut triginta, vident Iesum ambulantem supra mare 70 6,18) ce 1470 Thom Lub 276

Thom Lub 276

Wieżć się 'transfretare'

+++

transfretare, übershippen, wyszcz szyć

c. 1500 Em. ~~Stow~~ 120

Wieszć się → Wieszć' dec. 54

Uyescz szyc transffretare

fueter 'płynąc' statki
'niepłynąc'

ca 1500 Er 120

Wierc

+++

Wszystek Istraheł ugorł skrozinyj zra-
 slyubynya boszego w spyewanyu a w zwyj-
 ku tröbneiu (uniuersus Istraël deduce-
 bant arcam foederis Domini in iudibilo
 et sonitu bucinæ) Bz I Por 15, 28

Niezc' - minare

+

Ora a bracia gego wyozp (minabant/woz BZ
I Par. 13,7. ~~Heritek Jerabel wyozp (peducabant)~~
~~skrzynio 16. 15. 28.~~

Y wloszeli skrzynio boszo na nowi
woz z domu Amynadabowe. Ora
a bracya gego wyozp. woz
(Ora autem et frater eius minabant
plaustrum) BZ I Par 13,7

Wierc' of Odwierc'

Wierc' cf. Podwierc'

Wierci of. Przewierci

Wierć cf. Przywierć

Wició of Uwezió

Nierc' cf. Nwiesc'

Wierc of Wywierc

Wierc of Twierc

Wierne of Wierne.

Wieża = atrium

(Puł: w przebytky)

Schizzi durezza moia w wosze / boure Fl. 83, 1.

deficit anima mea in atria domini

Wieria

Będą... oplitosoz w werbach tworych
(abundantia in turribus suis) Fl 121, 7,
sim. Pat, sim. MW 43 b

Μισθα = turris

Πυρκαγιαντων βασιλειαν πολεμου εν ισχυρι

τουρισου εν οφειτασιν εν ισχυρι

τρογιχη [hinc pax in virtute tua et abundancia in turribus tuis].

M. W. d. 3. 6.

Wieria

+

Ogarnie Syon y oblapie iô, powadzy-

ce w wosach iey Pl 47, 11

(circumdate Sion et complectimini eam
narrate in terribus eius)

Pl̄ c̄m

wieża

Reformatio parvam circum castrum
Saucense... Proschek debent reformare
XV ulnas w tyle wyessze glynyneny

1448 AGZ XI 335.

Mexa: turris

fol 8

Turris dyota 142 XV R. XLVII, 358.
XU p. p.

Niera - Auris

++

are do uyeba

Podaj, czyżwi sobie ugasło a wyrosło* wisoko

BZ Gen. 11, 4. Ustawili wrota gęz ar do wyere

ib. Neh. 3, 1. Przystąpił Abimelech blysoo
ku wyerri, odbiwal sylage ib. Judic. 9, 52.

Wzdzalał wyere na pawri ib. II Par. 26, 10.

Uosalał... wyerz wyete ib. 27, 3. Rozkrywa-

dzala... ustawił na wyerzach ib. 26, 15.

(faciamus nobis civitatē) et

terram cuius culmen pertingat ad
caelum)

Wieria

+++

Bedi gospodaryn gest* sstopiyl, abi uszmal
myasto a wyeszó, (ut videret civitatem
et terram) BZ Gen 11,5

Wizje

Nationneysi... wdzalaly wyszod pnewisokd
(turrim, gae prominebat) Neh 3:26

Waża

+

Przystopyw Abimelech blisko ku wyessii
(accedensque Abimelech iuxta terram)
dobiwal sylhze b2 Jud ~~10~~ 9,52

DT: do braun brondy

Wina

Falel (s. dxiatat)... precyw wyezi,
iaz wzwiszona precyw krolowa domu
(contra ... turrim) B2 Neh 3,25

① Ucie

+

On pobyl... wsrutki kraje gych od
wyerze stroznic (a turre custodum)
az do myasta obmurowanego B2 IV Reg
18.8

Wier

(sc. brony)

ad turcin

Ustawily wrota gey¹ asz do wyere¹ sto
loket a poswyd¹ yly id¹ az do wyesie¹

ad turcin

Anancelewi f B2 Neh 3,1.

Wizja

po nocy drabaly tekney drugo myard,
od wyese wyelykey B2 Neh 3,27
(z turre magna)

B2 IV Reg 17,9: od wyese

Wierq. (sc. Ozianz)

Taker vzdralal¹ wyere na pucosi a wiko
~~pod wyere system~~ (extruxit diam turre
in solitudine) BZ II Per 26,10

Wicia

Wdratal Oziar wyere nad broną y helmi

w Jerusaleme a ~~nad broną~~ ~~walną~~

caedificant ... turres in Jerusaleme super

potam anguli
12 || Per 26,8

helum corruptum ze creshie úhelnyj

Wzrost

Wzrostal (sc. Ozjan) w Jerozolimie roz-
lyczna dzala ku obronie mjeszkiej
iasz ustauil na wyszrad^{ku turki bas} a na wogled
murnich 132 II Par 26, 15

Wicia

+

(sc. Zoatan)

Udzalal ... na murach Ophel wyzej wy-
le (in muro ^{Ophel} multa construxit) a
myasta zdzalal ..., a w kiedrech grody
a wyere (in saltibus castella et turres)
B2 || Por 27 3-4

saltus, -us "miejsce zalesione"

Wiersa

Herbertowsky cessit promptuarium ad.
Wyersa et stuba sub eodem promptu-
ario cum omni tectura 1470 AGZ XII 335

edo, cessi, cassium   "odstopic"
tectura -ae   przybycie, waznost
promptuarium -ii   ~~los~~ spillewa, studate

Wieria

Promptuarium a. wyersa

1470. a. a. XII, 335.

Wiera

~~###~~ dobyl wesse = cepit arcem

~~###~~ ~~dobyl wesse~~

dobyl wesse cepit arcem (porro Da-
1471 MPKJ: V 18)

uid cepit arcem Sion i Por 11,5)

ca 1470 Man Lub 92

~~###~~

Sim. Man Kol

i Por. 11,5

arc, - arcis f. 'uzgorze, sanel'

Par. VIII

Wieria

†

fol 215 b

Na wyszey wyszy. $\text{II} \frac{1}{2} \text{XV}$ An. $\text{III} \text{III}$ 288.

XV p. post

Turres doctores sunt, ^{in summitate turris,} Summe galles in
inawyszey wyszy,
orcer parvigil est doctor

Wieria = turris

(turris completa)

Wierza dokonana a myesztek wyprozniony
czyjny czeleka aer myerichto, ale barzo mandreg.

II 1/2 XV R. T. XLV.

XV p. post.

~~Wieda y~~

Wieda.

turrim, *vyerza, ex
auro et argente...
feit (s. l. Cosera)

turrim *vyerza R. XXV, 180.
XV p. post.

~~Brückner Kaz. š w. 3.~~
~~Rozpr. 25. str. 180~~

2722

~~Os. pol. 44. k. 283.~~

~~Brückner~~

Wieda.

Ad castellum requiritur turris, vyeza,
que decorat muris

turris vyeza R. XXV, 180.

XV pipard.

~~Brückner Kaz. Br. W. 3.~~

~~Bezpr. 25, str. 180~~

~~ca. 414 h. 272~~

2629

Wierza = turris

Był jeden człowiek, ojciec wroladny, który
wradziwszy winnice i ogrodził je płotem a
wskopawszy ~~z~~ ~~nieb~~ w niej lisice i werynit
wierę [et fodit in ea torcular et aedifi-
cavit turrim] Rom. 410.

Wiersz

+

Praszy wietni, usta czyscy
Serce weseli, weszō (turrim) wysoki stawi

na nebesah Fl I Przel 2

+

Wieża = turris od licza nepřyruzelowe
Verint ier se ^{nadzeje moie} V. wezra mocy Fl. 60, 3. Wezr w wozek
stawi na nebesach Fl. [I, 1/2. Bpder ... oplwy torek
w wezrach twoych Fl. 121, 7.

Put sen.

quis factus es spes mea, turris
fortitudinis a facie inimici

Wielki
Ten ps (alm) powyada,
że Xpus jest wyżej natwardszą
precywn niepryaczeln Pat600ng.

Wreza

+

Ani z mego przywiedzenia...

ani, w wrezy (wziezi!) jęćstwa
(yathsthua) pięcinadzie niedziel
ciszpiat,

1469 Un Mar 126

Zapr. 2. wca rel., 7, 68 v

Wiera - turris

ma bicz wsądzon wierz -

[debet) in turrim reponi] (Mac Hps. II.

1498)

273. - ~~1498.~~

I esli zebi kthokolwie drugiego wsąz-

dsie ranyl... thedi thakowi ma
bicz wsądzon wierz (in turrim reponi sc. debet)
leg. wsądzon

w wieg | 1498 MacPraw VI 273

Wiesia

864 Tako nam pomozi boog¹⁾ y fwan-
ti | † Jako Barthofch yest nafch |
brath po yego oczczu. clenotu. | trzi
weze fwyrzchv¹⁾ a pol lwa | na-
fczicze. zawolana przozny | nafley
krwe ynaflego fczithu¹⁾

1416 Pom nr 864

JA III 482 †

AKH III 341 (nr 131)

Wiesia

914 profzna Clenotu trfzy veze fwyr-
chu²) a lew przefglowy | nafcicze

1416 Pozu nr 914

JA III ~~nr~~ 482

III 133)

AK 4 III 316 nr 133

sp. 16. nr 864 obfary ~~Wiesia~~

Wieza

1354

Primi: Taco nam pomoz bog |
etc. Jaco laffchota yefd snafchey
krwe | pozzedl ynafchego fczita za-
wolanya | grzimaly czofnofza trzi
veze nalczicze | *Et alii duo extranei:*
Jaco to fwacza | — — —

1) *Tak w rękopisie zamiast ftriyezu.*

1430 Poznań w 1354

+

Wieria - Lurris

Ponh, 864

~~Clonotha tri vete~~ ^{n. pl.} ~~Jb. III, 482.~~ Nova tri vete na
serice 1430 AKH. III, 339.

— wyera ^{ib.} 332

wieza

Jaco Jan Gorzefcoth yest p^{ra}ui flach- J
czicz po ocz|czu y pomaczerze² ktori s
noffy póczczu³ podco|wa⁴ awpod- k
cowe⁵ crzyff a⁶ drugy⁶ nadny^a I
za|wolanya lubow a po⁷ maczerzy⁷ z
Cog^a⁸ aw|nye wyeza⁹ zetrzem^y¹⁰ I
czenyam^y zawolanya | Corabyow¹¹ c

III 176

9) wyzaz

(e7)

1424 Kościół nr 1054

wieža

Jaco Jan Gorzefcoth yest nas brath
{crewny} po¹ gego¹ | maczerzy y² na-
ffego² clenotu ktori³ noffy₁ y⁴ my⁴ |
Cogą awnye wyęza ze⁵ trzemy⁵ cze-
nyamý | azawolanýa⁶ corabyow⁷

1424 Koscian^{nr} 1053

+

Wierza = turris

~~Et~~ Ad castrum turrim, dobrowe [s! pro: do bo-
browe] wyszay

1428 Mon Jun. v 93

Mixia = domus ad coquendum sal

IV domos, qui vlg. vese dicuntur / 1270 / MMAe. IX; 132

Concedimus ... abbati ... ~~quatuor palette~~
~~salis libere quoquendas et quatuor~~
domos, qui vlg. vese dicuntur, l
bere ponendas, cum quatuor fontic
ulis pro minori sale, quod slovr
salhe dicitur

Wieiq

Damus ... ecclesie nostre .. sarthagi-
nem. sive patellam, solis ... un
domo que vyeza wlg. dicitur ... iure
hereditario libere et quaele in
perpetuum possidendam (1278) MMAei

107

Wicja

orig. wawelburei

Boleslaus Pudicus... monasterio in Skalam,
donavit perpetuo duas foreas seu alveas
salis, qui tunc koritho, nunc vero wyese
szc polonico idiomate appellantur.

St. LB. II, 335.

Boleslaus Pudicus... fundando mona-
sterium... donavit perpetuo duas
foreas seu alveas salis, qui tunc
koritho, nunc vero wyesz Polonico
idiomate appellantur DLB III 335

4 Helisia Tacinshu

Wierza? = coquina, domus pro coquendo sale.

In quoquins (!) a. Wyesis | 1278 | MMAe. I, 106.

Cum domo (pro coquendo sale) que Wyexa wlg. dicitur
1278 | ib. 107.

Terra, que homines diverse nationis
in Magno Sale et in Bodna in puteis
sive sachtis, in patellis, in quoquins
sive wyesis, in alveis sive conitis
wlg. dictis dinoscebantur habere, ...
descripsi fecissemus | 1278 | MMAe I 106

f. Wiera

Wiera

salisfodina ~~atque~~ Wiera, cum
duabus patellis dictis Trany
in (urbe) Dolina (1469) AGZ. IV. 187
Arch. B. W.

Villa Spasz... necnon salisfodine
el. Wiera cum duabus patellis dictis
Trany (1469) 1782 AGZ IV 187

Archiwum bernardyńskie T. IV

DYPLOMATARY USZ

R 1469 (1782) SLI 187

30

Wiciza

recrion salisfordina alias wyższa

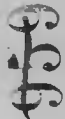
1469 A92 IV 187

Dokument ten oblatowy już po melione... 1782 1750 maina
poprawnie wydrukować przy pomocy od druku indukcyjnej
przez Fr. Wolanckiego wg oryginału u mnie w "Dot. do Gaz. Lw.
r. 1853, nr 16, s. 64.

Wieżing
L

W W

[Fenutario turris ~~altus~~] wyesechnemu pro ipius
Salario wesechne | 1431 | Alph. II, No 2366.

1431 Alph.

Helcel II No 2366

Krak 1731.

~~525~~

D. Wierne

custodibus turris racione vesney*)

~~Wiernej.~~

Stanislaus obligavit se soluturum
unam sexagenam Pacossio et Ni-
colas custodibus ^{Stypp.} Helcol II № 1669
turris racione 1419
vesney in sex septima- ~~Krak 1419.~~
nis

Wieżne

według Wólke chodzi o bierownię
trzymając w więzieniu

Ferlman

racione więźniów alios wysznych

XV JP XIV 15

(zapisz chętnie w. XV 2 nośat ks. Korickiego,
- zesł. - 15 (Ważni Kom. Atlasu Hist. p. PAU)

XV JP XIV 15-16

wg Taszyckiego więźne

~~XV w rozdz. 267~~

JP XIV

Wierne

opista za konytaniez weig pny
odbiody vonu kony (turificales)

O wypuszczeniu kogo z wiezy za porzuceniem.

Religijemay rósawii Ab turbacione Turris

alias O wyesthne pro ipso Johanne [wyrznię]
fudeiusserant dominus tribuno solvere, dum
admonabuntur.

Wenz. 2. gr. 3, 135

1456 Wenzlar 268

Wierne? (Wiesne?)

Petrus Burhal Viceadv. de Markovius
fideiussit domino Johanni Wajewode
XIII grossus, XIII videlicet ratione Wyl-
szne ac unum grossum occasionis
fideiussorie a nota die eodem Parl.

1449 **AGZ.** XI, 347

Petrus... viceadvocalis... fideiussit domino

Archiwum bernardyńskie. T. XI

Zap. sądów sanockich
R. 1449 str 347

422

Johanni woyewode XIII grossos, XII orde-
licet racione wyeszne ac unum grossum
occasione fidejussorie a nota die eo-
dem dare 1448A62 XI 347

i Kiermica = oodziej broni

IV uesznyce, V-ta tharasznyce ¹⁴⁷⁸ MMAe. XIII,
~~no~~ no 2173

Ea, que principaliter in castro re-
peri, uidelicet ... tharasznyce parue
due breues, IV uesznyce ... recepti

1478 MMAe XIII no 2173

Wiermice → 2. Wiermice

Wieżny - Lurris

A na stronie wyżejnej słajce witkusa BZ
Jawie. 9, 51.

super turris, tectum stantes
per propugnacula

8018

2. Wiener

Nobilis Boxa ... fideiussit Jaschkoni ...

(tenentaris terris al.) wyeschnemu pro
ipsius salario, weschne, pro Stephano...

mediam marcam communis pecunie,

quam eidem Jaschkoni infra unam

septimanam soluat 1431 STPPP II r2366

Wieżiny

Paschew do Stupow Wieżiny *1413 Stupp II, №-1309

*/ Heleel pisze w przypisku: „Jest Stupów wieżiny - wieś; ale
teraz o Paschu Wierzym z Stupowa wspominają akta
(Cf. 2015)”. Pod X-tem 2015 śladu wrzucił o Paschu
Wierzym nie zwałatem.

1309

~~Heleel II № 1309~~

289

Krak 1413

W słow. sp. now. zob. - nowen. map.

Wieżyca

unle vica , veyale

Eciam opus erit, ut parentur lateres
pro reparandis muris, qui totaliter
cadent, si non sustentabuntur turribus
parvis al. vyezyczamy 1498 LustrPłoc

160

later , lateris   cegle , cegulok

suslino , tinu , tentum 2, 'podtrzymyvac'
unoni , darsgei

Wieżyczka ^{bronna wieżyczka} ^{niem. wieh}
mala wież bedzie wieżie ^{wież}
Wastoran, vzhrom obronno!

Bronne vyezichky a. olkyerze = propugnacula

Is 54,12

1471. MPK. V, 95.

Propugnacula bronne vyezichky
aut olkyerze (ponam iaspidem propu-
gnacula tua Is 54,12) ca 1470 Nam Lub

302

Więc

Jesus reere: Uayimny blisho jer'ora mate
forchopy albo stawy, nalejmy nieckami
w nie wody, więc i wy nida ryby p wody,
więc je natychmiast stapany [tunc egre:
dientur de stagno pisces, qui per nos
statim capientur] Rom. 130.

V 99

Więc = et tunc

Licemierniku, wyrzuci pierwszej bierzmo
s twogo oka, więc będziesz móc wyjmo-
wać prosek z bratniego oka [hypocrita,
ejice primum trabem de oculo tuo, et tunc
videbis ejicere festucam de oculo fratris
tui] Rom. 282.

Luc 6, 42

Więc

Już dar... nekbi im: ... kogoś ja rączył-
a na kogoś pierwszej ręki podniosę, więc
ji natychmiast imie Polm. 514.

Więc

Bacrym [= bacryi] Jesucie wielile [!] w
jego ręce było palerow, pomacaj na licu,
więc mozier rogadnąć; ~~AAAAAAAAA~~ a ter by
więc poznat naszę moc Rom. 732.

Więc = tunc

Syn człowieczy ma przyći s chwatać ojca
swiego, [r] swoimi anioły a więc raptaci
kardemu podług jego merynkow [filius
enim hominis venturus est in gloria Patris
sui cum Angelis suis, et tunc reddet uni-
cuque secundum opera eius] Rom. 365.
Mat 19, 27

Wiec

A wiec

Pilat... řekl k nim: ... weřmici [e] ži ny...

A wiec tedy na to slovo odpowiedzieli Rom.

791.

Więc

Pilat nekł: ... dajcie im dieręc chorągwie.

Tedy więc wirę li, schyła lić się sami
od siebie Róm. 756.

Wisc

Redy nre

Pilat... nryta? jago: Ty joi knot nrydownki?
Redy nre adkomeidial mly Jean Pilatou to
above, more fine dinsty Jan Rom. 793.

Więc

Tego dla zmieszaj twoją gorzkość, twe cierpienie skrwia
miłego Jesucrista, rozpamiętaj to trudne stanie jego
usłupa, więc ci będzie słodko cierpieć, cokolli przeń ucir-
pisz. Rozm. 824.

serge

Alléluia, bychom sye gym modlily,
odpuscyeyez nasam, ser ge do wody donyeyez
my y zomygemy,
woyca wozicye, ysy sye gym b'obremy modlicy

~~184. 184. 5, 921.~~ ~~184. 184.~~
Bluzi

a b c ć d e f g h c h i j k l ł m n Ń o p r s t u w z ź

Micc

*Dicemus testimonium contra te,
quod fuerit tecum iuuenis*

~~pr~~ a przetho wyaczy; et ob hanc causam emiseris puellas
a te. ~~328(21)~~

I $\frac{1}{2}$ XV Spr. I 313.

~~Spr 1,313; I pol. XV~~

Quadr.

264

San 13,21

Wisc

Kloner donck thy to dany
gest strasil, surlagze gyck
myloseryue ..., a takes vper ge
thy wedress

Un 172a

Więc

~~900~~
1086 50

Tedy wótc wsnafsy ... Domicianus,
iscy on na (pro ne) chczal gest
kaszana o łodre prestacz
był, a take wótc on kaszalay
gest gy on na zedem osztróf
postacz był   Gn 1806

*(quae si taliter docuerit
tunc cum dotalibus facit
re et dimittere potest, quod
voluerit)*

Wise

ArtMa 115: a yako wyacz ----- 159a

Gdysz ta nyewyasta nyemo-
ze myecz sandowego Swya-
deczstwa czo gey dano za-
wyano
te/17/dy dzyeczy slowye
gey /18/ paszyrbowye bly-
szchy /19/ szą szwą ranką
pryszcz/20/cz anye chczą
ony przy/21/szancz Tedy
ona szama /22/ swą raka
pryszcz mo/23/ze jsz
gey tako wyele /24/ wya-
nowano yako ona /25/ mye-
ny, a tako wyacz/26/ do-
bywszy, moze vczynycz /27/
y nyechacz szwym wy/28/a-
nem czo chce podlug

OrtOssol 85,3,w.16-28

Wc 212

Wice - demum

✓ Role swoje "porzane" odlaamy, a ten wyjez do pyro Wynyer
ma byc przepuscon Sul. 61.

✓ Amy tedy genu the stwsza wazny
, alysz ...

✓ (et tunc demum, Dzial 62: tess)

Wisc

V wody szó poczina cresca, drzewey
nisz gdi szódó gestca, tedy ~~phi~~ ~~phi~~ na
ręce dayó, tu szó wócz stary poznyó
słota w. 59 my

V (leg. tedy ja)

Wzrost

1602

Jedno młode drzewo było,
które było wycięte wycięte

Atkinson w. 202

Więc

1048 frow afz do Mlimow(!), a nadol Mli
now ma gidz ftara szamicza afz na
conedz gori, wącz od gori xfzafa
zema a gego bloto a voda y gefzo-
ro

1419 Pozan nr 1048

JP xxvii 173

Więc

A daley ot tu dw copczu ma gidz granicza
tą szamiczą ..., a na dol mlinow ma gidz
stara szamicza asz na cenedz geri, wącz
od geri kszasa zema a gego bloto, a voda
y geszoro, a to en vidzer[slal]szal mimo
trzy lata dobrowolne 1419 JP XXXVII 173

Wież - etenia √ (tunc etenim)

√ Thedi wyaz √ byceg rzeki za granic^{zawzdi} ~~et~~ ma ymyaen
byez Jul. 21.

√ Atye yniako mowymy, kandyeli
plynyenye neki othi wlost nego
byez mes opmawenye slouryee
oduro crowo: Bo

Wisc

newly found.

Tedy vter chudny gest on (sc. cesar)
the bil pnedreer, veles gest on...
lutry pod rosh mal byl. A take vter
gestay on to bil prikasal, abys fre-
liky douek... do Bethlehem prysel
bil.

Yu 32, sim. ^{mir} ib.
1752, 1760, etc.

W. J. C.

Allea Salomee ... chorale nō
gest one nūms nōkams do-
thēmpa teq to mōsthe byla.
Tedy nōr natidmōsthe ge nō-
ce nō ge byle usche
In 42

Wyc

10 66

now seen. up

Pyothymonaxose lath. *w-
moxem lyl, ex. sulye myer
cymel. A wyer qti isch
vunrec myel, nam sulye
lyth napysuel

Mekey. v. 187

Wje

la bb

Both wschodem gy maydrec(e),
acr go gyedris srkwer chre-
ce. Wjac the ~~essan~~ sr
papyer sr kandy naly... sly
na k ngenw sr chonkwany

Aleksy w. 209

Wize

Dwogter near by ftem the more wsumar

... Nfer napiwswear tuthe mory,

isay Xc nptego Gama pze tro-

gakp near gestay gy on * mylowal

hyl

Ym 179a

26

Więc. (re. kapitanów)
Wanoz smich Vclamayf chlogi (pro dlogi)
A rzekłcz: Galeny sō popy.

~~Arch. XII. r. 1417.~~

14/4.JA.14.499.

V Caplane, dices polepsicz duse swery
ne now cransto: Pina neley! Bar
pywo yest drywny oley.

Wieo

obpřeli s^o *pithressic gnywen
pruských... a poddali s^o s^o dvě nečeli
za s^oto replerice...

A Hez ten gisti dolina vagonický
poddal s^o tím gistim s^ocoymam

~~Hez~~ Math. 117

XV in.

Higo

Od przyszłego... wszystkie się mają wyco-
wać... myśleć kogo yawnie przynajmniej przypa-
dzyle... albo też gdyby potrzeba była.

A także wyco^{sz} przysięga ma być
z dozwolenym rymnickiego kossyczola

Reg.
1484 Papil. 15 717

Wisc

After the preface of my own school (eg.
2nd ed) by the people, ~~the~~ is her own school no mem
A ^{have} ^{help} ^{teach} ^{work} ^{by} ^{...} school work

my little things to journal

4m} b
10

Wisc

Yore negotug ssp thy k themu ...

aly thy... cho narichle me goody pry-

th seth_n muge. A tako vper ssp ty gan

gestay gy on natchmarth do nazu

frst lyl

Ym 1842

cate stona

Wjz

Tedy vdr ~~sap~~ thy gan gestey
gim on takes ned lil

Gn 182a, sim. ib. ¹⁸²
b, etc

Więc

Vědi věz natimast Nicolay zaloval na Sulka 1402
Mark. 119. xviii.

V tri gednecce visnoli sφ, esz
paney Mitocay (pro Micolay) ne
muel galac o ten vadol ...

Wisc

A takes vfer sofly gan gestay gy on me-
tidmarth do vfer forpl byl. y gesthay nu ✓

A tady vfer sofly gan

gestay on k nenne takes need

byl.

Yn 1842

Von thamo lanns velikt vorkor vkaral

byl.

Wiec

Ne * dralay gest on (se. Octavia-
nus) lil snobe vpe chualy tak
gako boze crinica lil. Tedyer
vper porhalay gest on byl po ged-
up kroletup

Ch 52. sim. ib.

Węc

Poszpdali sut vermy Xpiani
piscra gego a nekter tako,
ise pyndy thy k nam... A tedy
wpis gestay gim tho lilo...
tako othpouetrano

dyn 2a, sim. i b.
3a. 1796, etc. ~~3a~~

Wisc

A teddy vpr f garden to cross ssp
ony hily we study f dnozem
odrem dnozem vnsely... Tedy vpr
wpty gan gestay on tho byl dnozem
wptym pmedial... Tedy vpr wpty
~~gan~~ gan gestay gim on tako ned
hil

Gu 182 r

Wje

12 22

Both words stem from the same root

... The word by the way is

Hebrew v. 213

Więc

2602

Wdyscy gest bilo smoth mowy dno
nedrelnego, tedy wpcz Maria gest
bilo siego sinka powdila & !

Gu ka, sim. ib
1746

Wiege 2 autems

~~A ledy vjez svatky gaa gedy on k neme tako
rzel byh Gn 184, a. A takoz vjez ony svlyca
vjez Gn. 3, b. A cdiz vjez ony *220 (!) mo tko byly
vrynyly, ledy vjez potkem ony vjez gy byly svply Gn. 173, a.~~

Więc

Adisz vđer ony sřp byly do more
pryřly, tedy vđer more gestay
sřp ono vil... vostřpylo

Gr 174b, sim.
ib. 175a. 176a, etc

28 ax

Węc

Gdyscy sęp kthoreimw kwolewy
... sin nandry, tedia wpa po
frytkemw kwolestaw (leg. kro-
lewtura) posly bęmp

bn 1a, sin
ib. 3b. 4a. b. 5a, etc

was to give

Wize

A cdisray vper ten the gisty cesarors...
ten the drif gestay gy on lil vsmal,
tedyer vper gestay sup on lil themm
banors dymoual ... A take vper ta the
girtha knolefua fibille gestay ... take
lils meda, isery the drest ... math
tolper ono lphere monegre

In 5a. sim. lb. 3b
42. etc. m m.

Wisc

26a2

F ten tho crasz, gdisicy gest gy
ona (sc. Maria Jenua) byla porodny-
la, tedyz vter ona namnegsego
penpske ne gest ⁹⁰ona byla male

Gr 175 b, sim. ib.
5

Wise

Adisray vber Joseph s Manib
gesto one lila do tego tho
martha Bethlehem prisa, a tedy
vber ony ne moqlyer srt arec
nicedne gospody thamo byly

Yn 36

więc

— Eze

— Ekwolucja rokosch podluc czijała,
iżasz zli maija za bogoslawenstwo,
zalexiez na pijsku, na yedziyewo...

wijacz gdi kto wopomijonaw, eze timi
ozeczami pana boza gnijewal ij szal
mu tego, ... ten a takij zalujaczi baxde
werijesson

1/2 XV R. XXII, 23~~7~~8.

2^b/_{cc}

Wjz

A pretho chemily cynic volp
narrego othera neberkego, tedy
vdz napysze mamy dzieszez
vart kresynganska

Ym 171b, sim. ib.
175a

Wizc

Alle gdisly set on (se. iuristy
 Jan) gest bil sie slich ludry ma-
 nodryl, tedyerly mo vfer * oniy
 ne. bily vemyly Gr 11b

Chise .

Dec 91 C

Woballie ten ttedy ma gualth...
wyaor ttedy tthen ma dokoraor
szwa zaloba? Ont Mac 61 (inordek)

V Ont Ossol 49,4: tedy

Wjz

26 16

Allez ora prestoc sef gy omg
scolp (leg. 2 soloz) byly pagply,
... gdish sef hila Marie vtru-
dryla, tedyerly vfer omz hila
man foradle

4u 36

Wigc

odp. ed.
p. 111 i 127

Kto sie gospodnu offerie w iegoo wszeech
vorynkoch --- tako wpper naydree gospodna
na kaszdy czas. ~~1/2 xv. Bibl. Warsz. 1873. III. Slog. facs.~~

Gloger

Wisc

V Tho suz krasne uthyry siwy-
ce staly, co suz wyacz w swo-
lyz suryathi ogzemy myali

Heisy w. 220

V Ktomykwe chowobz myal, na-
themyescz sudnow ostal.

~~wiele~~
więcej

7?

dużo

Jaco Szedrzik zapłacił Jacuffewy
trzydzie|fczy grzywen zadzedzina²
a niczfmv³ wancz(e) | nje wyño-
wath⁴.

1420 Koscian nr 851

Wie? - ~~f~~ ultra

Polem wyżej myś bóg potopi BZ Gen. 9, 15.

8349

Wisc - pravad. mass-recon. ~

.Quia si non, abi vyencz nye bilo, tunc
in ange^lkis maior puritas extitisset

XV med. ZabUPozn 127

Wieç

A wyraz = ergo | 1484 | R. LXIV, 350.

Wice

32. czo [wocz] woczflaw cupil tho dzer-
fal | [ÿtrzial] awthem gemu vadzø
ywfiual

¹ *Hube 26: Wenceslaus, dobeslaum.*

1401 Kol nr 32

Wigca

„w polski... -a (-ia) stale przystępnie do
wzrostu przystępnie, p. krucia ...
tuta, wigca (w rotach) ...

Prückner R. LIII 74

?

Wielec-eryo

16 ~~to~~
~~20~~

nas. zoon. ryznik.

nyemyal posrobye nadnyego plodu.
Wyandoczi yaly boga, proschier,
aby gye thim darowal

rim. →

→
rim.
Aleksy n. 29

ter w. 187. 197. 202. 209. 213. 227. 220

a wyac | wyac | wyac | wyac
wyac the wyac

~~Vpse napirwooz, tatha moyy Gn. 179, a. A vper teoy vol y orael
 srazer ony bily mitego sa povanaly Gn. 3, b. Vpsey, kedi ty bily
 bogact, vpercy oni vpee sp sp veselity wbootwe (i. e. wubotwe)
 Gn. 9, 157, a. Takovper qdivcy gait bily vobly noery dua
 medzeluego, tedz vper maria gait bily tuago tinka porodila
 Gn. 4, a. A lako vper, qdivz... Ruzgashus gorki on bil... panal
 bil, tedz vper chaly on tho bil preroodeer Gn. 3, a. V qdivcy
 gy vregnagp, vpercy on gedno vcho ogonem srazony Gn. 173, b.
~~Rdiv vper thy wmozee, tedz ssp vper thy wmozee / wmozee
 obrooziz Gn. 174, a.~~~~

V vper treerecz myzndrene vpsr
 tho miz, yzre

Wicci

Sancti, quicumque in presenti
sunt divites, plus apud domi-
num gloriantur in paupertate

Yseer * swacy, keti sφ lily bogay
vφcray oni vφce sφ sφ vexelily
wlostve (leg. ~ ulosture), quam
in diuiciis

Gr gl. 157a

Wiece v. ~~Wiecej~~ Wiele Krietej

^{Milo}
Grillej

J wroci s^o sadom morim sedm-
crou wpney w lono gids loiane
gids

fl 78, 13
sm. Out

(redde vicinis nostris septuplum) in
simu eorum
ki - oddoj s^o sadom morim sedm^oovako obis
Tava uigrame id

nie
być

więcej
więcej

Taco¹⁰ mi etc¹⁰ yaco¹¹ [[gich] gich¹²
wancze | n̄ewem¹³ czffo by byli¹⁴
wteŷ drodze

1423 Kosiwan m 995
~~995~~

Wyciej

^h
Takos2 przyczynno mayosa wygodney
stepol wimyer to nye lokayd

Sul 47

✓ plura mala

wzycy

Powiedrely (re. Towary) swemu stancy oremi,

benze prziesnyw wyzycy panostwa ~~[18. 319]~~

Staj. Ppt. 5, 319.

postal ge ku wyzycemu Polone yw.]

~~Chwała~~

Wizaj

Gidrausej przed synami izraelskimi
wszyscy męzowie mocni przed zow... y
przed obrotka, bo strzałem, u moce
rypczej baranow

52 Dent ~~16~~ ~~18~~ 3, 18

V quod plura habeatis pecora

~~abcédéfghchijklmnaóprsstuwzz~~
~~Wizcey~~
Wizcey

Kto navya cxy cxy sloxy,
w them slanya kosxy.

~~MARK J. T. 1871 (217)~~
~~Al. 25m. 219 217~~

~~Do morte prol. Nohring~~ Do morte w. 88
~~Alpin Spricker 287~~

Więcej = plus

(1)

Przeday, erzo wyższej dawajy wsszystho.
XV R. T XLV.

XV p. post.

(S.)

~~to hinc autem~~ (vende plus of-
fe renti)

Więcej.

W temu reki? Pilat: ... Coś im ucyński,
także li jest, czy li tego więcej, w serwie
się wimija? Rom. 777.

Więcej

do jest więcej = quod superest

Ale, co jest więcej daj[ę]cie ja[t]m więcej: swa
wszystki rzeczy będą kryte [verumtamen, quod super-
est, date elemosynam, et ecce, omnia munda sunt
vobis] Rom. 305.

Luc 11, 41

Wiece
W wiszej

Druzie padlo na dobra ziemie a dalo nie-
ktore swe stokróci w jeden a druzie resci
drieszt kroci [alia autem ceiderunt in terram
bonam, et dabant fructum, aliud centesimum,
aliud sexagesimum] Rom. 336.

roycey

więcej

jego święta głowa była zdruvyna (!), jego krasne i bardzo rozkoszne weźrzenie to się było zmieniło, bo około jego świętych oczu było więcej niż natysiąc ran, i była pośmiana jego mądrość wielebna i było oddalono jego krolewskie dostojęństwo. Rozm. 833.

Bo obycaj byl, kiedy kogo ehiano umorzyć, ize ji tez
biezowano, ale nawięcej czerdziesci razow miano go
uderzyć a żydowie ubaczywszy to, ize Pilat ehiał tem
biezowa(825)nim ich gniewu dosyć uczynić, le stego
ubaczyli, ize jego niedał w ich ręce, ale swem sługam
kazał ji biezować, a oni osweyą ehąc, by umarł, na-
tychmiast potajemnie tem sługam pieniądze i najęli
ji (i), by ji tako bili, iz by żyw ostać niemogł. Rozm.
824—825.

Więcej

Błogosławiona dziewczyna poręta więcej
plakać narekując: Ach, niewierny Judaszu!
Rom. 738.

Więcej

Tei była tako barro crysta, nieli
kto więcej more pierzyć Rom. 12

(Fuitque mundissima, multo plus quam
credi possit)

Więcej

Alboż tego więcej się lękl (lyekl), przeto iże żydowie
mowili: Rozm. 842.

Więcej

Odpowiedział miły Jezus, ale ten piwnemu, którego
goi p. d. dał Pilat więcej sbyneć, eruzi o kros lewstwo
Rorm. 794.

Więcej

Wirawny to rydowie, nie pamiętam na cho:
razgiach swe obłone skłania głowy i dala
skwałę mi temu Jesucristowi, jesure więcej
prawobali przeciw choraziam Polm. 755.

Kięcej

Pilat... wyjechał ku rydom... a oni jeszcze po-
szli więcej wódcę Rom. 795.

Magis = magis

At om' jenua magis raru Vali: utroy iuj, utroy iuj
conci fige sum

~~Ad. 100~~ [At illi magis clamabant: dicentes:

Mar. 15, 14

~~crucifigatur~~ Mat. 27.23] Rom. 8.11.

Więcej

a gdyż ci oni mogli się zwać syny bożemi, daleko więcej syn Boga wszechmogącego przyrodzony niewłoczył czci boskiej, acz się bogiem mienił, bo onim też stoi pisano wżółtarzu: Rozm. 839.

Więcej

Pilat... spytał jego: Ty jesteś król żydowski?
... Żydowie wiele innych win wykbedali przeciw
miłemu Jezusowi, ... ale to więcej sknęło
serca Pilatowego, ~~Boże Boże~~ przede o to
więcej pyta, mi o inne Rom. 776.

Więcej

Pisał usłyszawszy lęk się tych słów jeszcze
więcej niż pierwszej roz. 812

Więcej

Tym więcej

chcieli, a by wykorzystawan, a by jego sławy
i jego arci mogli tem więcej uwlec Rom. 774.

Więcej

Miły Jesus nie pyta, jako co wiedzieć, ale
więcej chce ujawnić rzyśobę i ydowską Rom.

777.

więcej

ale i to im niemogło pomoc, bo są tym więcej potem
wołali. Rozm. 828.

Więcej

A duchownie podług (830) wielbnego Bedy przez tę koronę tarnową rozumie się szwyączye (!) naszych grzechow, bo jako nasza ziemia rodzi tarnie pchające. także miły Cristus przyjmując koronę tarnową barzo przykrą a barzo ostrą, pchającą ciernim, mienił, iż nasze boleści sam on miał nosić a prze odpuszczenie grzechow jest cirpiał, ktore grzechy człowieka pchając albo koląc więcej niżli cirnie. Rozm. 829—830.

Więcej

Kroki miłości... dzieci rydowskie bali jemu...
odcięcie na drodze... A jeszcze więcej po wiem...
panie w Jerozolimie... saty przeciw miłemu temu
Jesusa Rom. 752.

Więcej

Piotr wirząc matkę Jesucrista... Także gorzko
płacząc, więcej się porządku niewiódł Aom. 737.

Więcej

multo magis, nie równo wyacrey

a. 1500 Erz. ~~Stow~~ 121

Pod Nierówno: 2, 'o well, mocenie,
bez porównania'

~~Nie~~

Wiecej

<E> sz na mnie

✓^{*} Wyszedł zinszu wanczey oszma, forlangow

1424 Tym Groc. 300

Sim. 1^a.

por. 1424 Ksiaz II w 148

Uel

Uel

Quanto enim plures, yse finay
uice glosaf, pro aliquo petunt

In fl. 156a

Wiele

Wycią

Nye mogó przemienić słowa piana boga
mezo, bich wyścicy albo mnyey
pomyedziel

82 Nam 22, 18

ut vel plus vel minus loquar

Atlet
kijij

Inidam karanya wa nego
sedm krocz uzfurey pne pnechi
wane (addam correptiones vestras
'septuplum', propter peccata vestra)

22 Lev 26; 18

Gr. ~~lute~~ wscij

Przyczynny^[y] kamary^[y] swego na wasz
szedon^[y] kocz wyaczey pte wasze
gzechy (addam corruptiones vestras
septuplum propter peccata vestra,
Lev 26, 18) XI p. post. Kaluzm 287'

nasli

Ya nye yest em tek dos-
thoyna pryrounau nye

WiŃcej - k nyey, ...

(Boozem zgrzeszyla shtokrocz vyacrey Naw. 84. ~~Ńy~~
~~zay, ybych na wyeky odny, mala a potkam seye vya.~~
~~Ńy wyey grzechow nye dopuszcza 100. Nye dya~~
~~myykh zastay dze nyacrey dya mylosyerdia nycgo~~
~~wyruy nye ... d grzechow wyaskych 165.~~

1014

Wigaj

~~Wiele comp~~

911 Tako gým pomofzy bog ýfwantý † |
iaco tho fwanczýmý (!) [yfz potr |
fedmdzefanth pnw pczól tamó |
wnofl anema nyczfey przuplodu ~~(?)~~ |
a nawanczey nemoze ale namney |
moze przyfandz

1416 Pozu m 9/17

Vpro
~
pnyplodu

krisej

~~Wiele camp~~

937

Taco mu pomoz bog yfwan-
thi † | y{a}co mu szandza yzfynë
pobral.plo|tu [d] dzwyrzë Chlewow
ftodolÿ yfy|tha ypozecl yaco dzen-
szacz grzy|wen namneÿ Mofze Na-
wâceÿ ne | mofze *Et sic eiam Cot*

1418 Pozn nr 937

Wigcej
Yne

(Falislaw s Wisrni ne wsrał gymena v Macedonia
za jedennacre zriwen..., ani mney, ani wan-
crey

1420 AKGr. VIII a₁ ~~805~~ ⁷⁸⁵ 152

Ligej

Wiele ~~comp.~~

999 (50v.) Jaco to fwaczca. yako fwacz-
cza [yaco My|colaÿ] Sliuensky [dal
fwey Szeferze Dorocz|cze polzagem
ÿ wyprawą taco wele | yaco tim
fzoftam y węcÿ]

1420 Pau u 992

Wiele razy

Yakosmy dzelczamy bili y przydzielilismy

dwe czȃsczy Hancze] s syostr^o a k temu wyȃczey

nye prziorala

1426 Pyzdr nr 807

Ariga;

Size dla nyesaplaczenya Pouch...

tele podyanl skody, kyele... jisiry ny.

na mye mosze, ale ne * nyanthse

mye mosze (n. pnyngc)

1446 Pouch us 1641

Altele
Kigaj

Włodice za yeng rene alyko wyżacy
gys Voth knyesa rado.nych, vyne
pyan. dre s. gth sly th. m. "

Sul 51

v pro una plapa vel pluribus

siel d
H 113

tho chce/5/my wam pokupem
po/6/loszycz podlug prawa
/7/ A ony gy wszdy nato /8
wyaczthwo wszaly ma/9/ya
ly gyny przyszasz/10/nyczy
daley othychmya/11/sth szy
edzecz naprawye /12/ albo
kakoly szya tho /13/ ma do
konacz podlug pra /14/ NA
tho my przysz/15/asznyczy
my pra/16/wo mowimy S/17/
mayborku [Gyestly tych /18/
przyszasznykow trzy al/19/
bo wyaczey]

tedy moga ony dobrze na
prawye szyedzyecz

OrtOssol 40,1,w.4-19

tuut scabi norum tres
Wiele
seu phrases

45
- dlu. Dofkuc 45

tako najn dokonano krzywoprzysząstwą

/1/ J straczył szwa cze-
 scz J prawo /2/ a gesth
 został bez prawą /3/ [Wm-
 rzely czlow/4/yek a zos-
 tawy /5/ poszobyw rowno
 dwo/6/gye dzyeczy rodne
 albo /7/ wyaczezy y gymye-
 nye /8/ gydacze y stoya-
 cze aty /9/ dzyeczy maya
 mathką /10/ Stych dzyeczy
 vmrze /11/ gedno

A zaly gego czasz gymye-
 nya... od vmrze ly na ge-
 go mathka

 OrtOssol 67,1,w.1-11

Wiszaj
Stich
 OrtOssol 67,1,w.1-11

-----120a

BAndzely gosc z gosczyowy..

za/10/ranką wydan o dług
/11/ Tedy woyth ma mv /12/
gy wydacz y szchowacz /13/
take dlugo asz mv ten /14/
dług zaplaczy Gosczy/15/
em ten gest zwanco /16/
daley gedennasczye m/17/
yl d bydly o tego sa/18/
ndv podlug prawa /19/ [Gdy
dwa czlo/20/wycky albo
/21/ wyaczey pospolv ma
/22/ya

stoyacze gymyenyne] Jako
Svkyenny kram... moze ly
geden drugiego prawem
przysznacz

OrtOssol 69,4,w.9-22

Wiecej
Wielka
mu. OrtOssol 69,4,w.9-22

1000

[161]

-----11a
 /9/ [Gdy dwa czlowycky /10/
 albo wyaczey pospolu /11/
 maya] /14/ Gdy czlowyeka o-
 zalu/15/ya o glewa albo o
 czya/16/szkye rany a then
 czlow/17/yeka postawy po-
 raka /20/ Mogaly za namy-
 thy /21/ szwyath czycz y
 przyszagacz /23/ ROWNY ly
 dzyal ma/24/ya wzancz dzy-
 ewczyny /25/ dzyeczy bandz
 maszczysz/26/na bandz nye-
 szenczyszna /28/ MOgaly
 woyth albo /29/ przyszasz-
 nyczy ortel od/30/wloczycz
 albo odlezycz

Wiele
 Więcej

Gdy dwa czlowyky albo
 wyaczyz pospolv mayą
 stoyacze gymyeny/23/e Ja-
 ko Svkyenny kr/24/am albo
 czo kolye ta/25/kyego gy-
 nego moze/26./ly gedę
 drugęgo pra/27/wem przy-
 sznac z aby /28/ szwą ożą-
 sz przedal al/29/bo by
 sbye sznym dzy/30/elyl
 czo o tho zapra/31/wo po-
 dlug prawa /1/ Gdze dwa
 czlow/2/yeky albo wya/3/
czey pospolu ge/4/den dom
 maya
 albo Szukyenny kram

 OrtOssol 69,4,w.22-31 -

70,1,w.1-4

Toc. φ

dla. DkAwc Pz

*wycieczki
 do...*

-----139d

Comp.

[kako dlugo ma myecz frys-
tv aby tego pewnoscz vka-
zal: rok ly...

[czy dzen /11/ [ly] albo wy-
aczey albo /12/ czo gesth
prawo tego /13/ Aza ly
tho czy /14/ szgynych st-
ron /15/ albo szyem row
/16/no blyszczy przyrodze
/17/ny themv vmarlemv /18/
zwaschym myesczany/19/nem
Tedy maya gym /20/ rowny
dacz dzyal tego /21/ gy-
myenyą a maya /22/ porąką
albo gyna pewnoscz dacz

OrtOssol 77,4,w.10-22

Wiele krisej
OrtOssol 104

White

/131/. O posagv dzewcze nanyenyenem.

/V/stawiamy, [aczby nyektori zemyanyn za
szywota swego dzewką swą 53/ za masz dal, po-
sag gey dostateczny nanyenywszy, tedy po sz/nyer-
czy oczesowie ta dzewka na braczy wiāczey nye
syczne.] Aczliby gedna abo wiāczey dzewek po
smyerczy oczesza zostali, teyte dzewcze za posag
na bycz opravieno sste grzywien przez braczā, tey
panny; aczlyby byla panna wegewedzina a gymye-
nye wielikye, tedy sste grzywien, ale gdyby bylo
wiele dzewek a gymyenyne male, tedy gymyenyne na

Dział. 52-53

Wskaz 5 02 (125) i.u.

kol 24 ru

Więcej

1854. (W 7, 897 r. 1498) Jako tha lapka sthala zathwa Slotha nanye musze (V) przyszacz, ale na vyadzey Nycz.

1498 Zap Warsz nr 1891

V pro mosze

trzeba
die et como et tom coupe
donec moveretur
Carpis

-----132c

/10/ Gdy czlowyiek /11/
czyrpyal rok /12/ y dzen
y daleko wya/13/czey Az
woda zrynnny /14/ czyekla
przesz gego dom /15/ a
naprzeczyw temv ny/16/gdy
przed prawem mo/17/wyl az
y vmarl poge/18/go szmye-
rczy szynowye /19/ gego
tego wyaczey czyr/20/pye-
cz nyechcza Any /21/ prz-
epuszczycz rzekacz

A gemv tho nasz oczczecz
przyyaczyelszkye przepus-
czal ale my nyechczemy
wyaczey any daley przepu-
szczacz

OrtOssol 74,4,w.10-21

Am. OrtMoc 100

/8/ Gdy kto komv byerze /9/
 gego gymyeny y yescze /10/
 ktemv wyaczey o gygra /12/
 Kyedy maya dwa mye/13/dzy
 szoba murowana sczy/14/ana
 a tha sczyana kazde De lau-
 dis pena per consules et
 totam comuni/17/tatem O wy-
 elkrzv /18/ Mozely myaste
 szlow/19/ye raczczye sposp-
 olstwem /20/ vczynycz wyk-
 yesz bez /21/ wyedzenya
 pana swego /23/ [Gdy czlowy-
 ek czyr/24/pyal rok y dzyen
 y dale/25/ko wyaczey asz
 woda /26/ szryunny gyala cz-
 yecz]

wiele
 wiesz

mgaj

~~wiele comp~~

891 Tako gim pomozi bog yfwanti
krzifz iaco | to fwateczø [iaco czfo
pan voczech] Bnÿnfky [ranczil] za-
kfundza dzekana [zapolak] | panu
vanczeⁿczewi tomu wlitko zapla-
czono | awanczey mu tego wifey
newinowath)

1713 Pozna w 891

V. datatariat (miera)

citra. vel. ultra P

-----18c

/4/ PRyyaczelsz/5/ ky pokl-
 on na/6/przod myly /7/ prz-
 yyaczyele py/8/talysczye
 nasz o /9/ prawo takymy sz-
 lowy /10/ (Gdy mąszczyszną ...
 poymye /11/ zoną a [szwey
 zenye wya/12/nvge naszwe
 gydaczem /13/ gymyenyv Stho
 grzyw/14/yen albo mnyey lu-
 bo [w/15/wyączey/przes szá-
 dv] aten /16/ tho mąsz vmrze
 yszosta/17/wy poszobyie dlu-
 gy ydz/18/yathky czo lath
 nyema/19/yą ybratha albo
 szyostry masza

Wiele Wisaj

OrtOssol 26,2,w.4-19

1916. 11.2. OrtOssol 20:

-----1a

/20/ PRzyaczyelszky po

/21/ klon naprzod /22/

Myly przyyacze /23/ le py-

thalyszczye /24/ nasz o

prawo takymy /25/ Slowi

Gdy masczysz /26/ na poy-

mye zona a swey /27/ ze-

nye wyanugye nasz /28/

wem gydaczem gymye /29/

nyv Stho grzywyen /1/

mnyey albo wyaczey /3/

DAley gyesczesczye nasz

/4/ pytaly acz tho gyda-

cze gy /5/ myenye zatho

nyestalo /7/ Mozely opye-

kalnyk gy /8/ myenye thy-

ch tho dzyeczi /9/ acz by

OrtOssol 11, 1-2, w. 20-9

Wiele Hiszej

Wiele.
Wiecej

maszynista... wyamuje... stho groywien
mnyey albo wyacrey 0rt Mac 20.

Comp.

-----148b

MOga dobrze stoyacze gym-
 yeny albo gyne nyestoya-
 cze wkładze komv zasta-
 wycz przed gayonym Sandem
 ...zawymyenyone pyenadze
 szlowye zad/20/wadzyesczą
 lubo za /21/ dzyesacz mn-
 yey albo /22/ wyaczey
 grzywyen] /23/ tako aby
 ten zakład /24/ wykupyl
 szlowye by /25/ dlug zap-
 laczył na w/26/yrzeczony
 dzen aleny/27/emogą naten
 zakład /28/ wyaczey zysz-
 kv albo /29/ lyphy bracz
 nyszly ged/30/no yszczysz-
 na podlug prava

Wizer
A. Fieda

Więcej

412 Jacom przitem bil kedi yest dal
Janufz | marcinovi | szulime | szedm
adwa dzefcze | grziwen [[a] {na}
iego czanfcz a nicz vanczeyg
Ceteri ad testimonium.

1413 Kal nr 412

Wiercy

504. Jaco to fwatcimi [iaco czo czeflaw
ranczil | [[fbethe] Sbecze to yeg
wziftko zaplacz<il> | ynicz je van-
czej ne vynouath]

M 15 Kel nr 504

~~Wielce~~ Jakom Lasceui zapla cyl ge-
Wiecej zo myto... a

Niez tem gemu vyanersey ne vinouath 1419. P. 100.
VII, № 788.

Wziete niguj

Yakom ya nye zamowil szye pyączynascze

grziwen grosszy szyrokich Przibisla(w)owy

y yego szeny na swyanthky onynole, ale

[czosm ~~(a)~~ u^v wynowath, thom wynowath dzezacz

grzywen na godi przydacze, a nyczs^s em wyfcze

nye wynowath

1425 Pyzdr nr 798

V (dep. czosm mu)

Wiete

comp. Więcej

1324

Taco my pomoz bog † Jfzem |
czom byl raczil katherzine fpof | nya
copya tofchem yey zapla | czil yni-
czem vey vaczey¹⁾ nyewv | nowath |.

1429 Pozn nr 1324

rozcej

~~Wiele~~ comp

1076 Jfze Machne, Wilczkoweÿ, brath geÿ
za | placzil. poſzag ofzmdzeſzand
grzywen | pelne ywyprawÿ Crzy-
dzefcÿ grzywen (a nyczſz geÿ wą-
ceÿ ne oftal |

1420 Paen nr 1076

rozceř
Wiele

* Thaso Wynbintha wnal na Woy thku
tho wnal, casso pemu yednane skaszaly,

✓
905 anithfeÿ wÿanczeÿ | mÿmo
yednathfzke fzkařzane newřal

1424 Kal nr 905

Wiele

Więcej

1183 Taco gym pomoz bog jako tho |
lwacza [yako] yest [vocczk] [vo-
czech] | Othuffkÿ Rofdzelon Swym
oczczem | ywifzal zadzal trzy Slady |
zaoczczÿ | fizza yzamaczerzyfina
[awaczey Nycz | nedzerfzal] adaley
lyftem wany | otcza negabal My-
mo trzy lata | — — — 1)

1424 Pozu w 1183

Wiele

Więcej

1185 Tako gym pomoz | bog etc. yako to
fwączą yako yest woczach | Othu-
flky Rofdzelon Swim oczczem
ywfal | zadzał trzy Slady zaoczczy-
fna yzama | czerzyfną awaczey
nicz nedzerfal. ada | ley liftem wa-
nym oczcza negabął My | mo trzy
lata | — — — 1)

1424 Pozu nr 1185

yako wyel/9/kye są wyny
 /10/ NA to my przyszasz/11/
 nyczy Skrakowa /12/ mowimy
 prawo /13/ Gdy woith szyć-
 dzy nay /14/ gaynem szan-
 dze albo /15/ gyndze szyan-
 dze lkto ge/16/mv przepadn-
 ye [Ten ma /17/ gyemu poku-
 pycz osszm /18/ szlagow] po-
 spolnych do/19/brych gyda-
 czych pyanya/20/dzy [anycz
 wyaczey] ale /21/ wetrzech
 wylkych San/22/dzech gdy
 bywaya Gy/23/eden naszwy-
 thego Ja/24/na y pawla dzy-
 en

Wiele
 1857

-----35a
/21/ czyny dwaczyesczyą
sze/22/lagowych pyenądy
a /23/ woythowy osszm sze-
lago/24/w pyenądy gydącz-
ych /25/ podlug prawa any-
cz wiaczei /26/ WEszeszcye
nasz py/27/taly o zaplathą
/28/ zachromothą yako /29/
wyelką ma bycz albo gest
prawo /30/ NA to my /31/
przyszasznyczy Skra/32/ko-
wą prawo mowimy /33/ Ban-
dzely człowyek czyą/34/sz-
ko vranyon albo ochro/1/
myon gestly nyezaraczo/2/
ny

OrtOssol 33,1,w.21-34 -

~~33,2,w.1-2~~ Tcc. Ⓟ

ku. OrtMoc 33

tracy
Wiede

~~1417~~
Wjerej

Wjerej bursch lath 1417 | Cap. 176. sim. ivb.

Jaco ya Zagrobj dritsal sz ocnem

więcej

171. (235) Tako mi pomozi bog y swanthy krzisz kandim
ya szedl pothimyasthi ya (d)kucupil (!) v zemaka a on tho
dzirszal (daley) wanczey trzech lath. — Jako ya tho wem kandi
micolay szedl pothi myasthi on cupyl v zemaka a on tho dzirszal
wanczey trzech lath.

1426 Zap. Kasz nr 171

Więcej

1372. (252) [yako Borzim]oczyecz moyh [nyewzyl vyaczeyh
dwnaczeye koczy zytha] vmalgorzathy vzony micolayoveyh
Sblonya.

1474 Zap. Kana nr 1372

Chcete
wizuj

+

Eze pan podszoulik [...] snp (leg.
2 snp) * sinowice bil w pokoju
na wpuey dwe nacare lece

1389 Hubelb 74

Wiete Kujaj

Yako nye nan wyansey listow nyne tray.

ozsom ^{*}o wyanal

1023 Rydz nr 717

wieta

wycej

Thaco na^m pomofzy bog yfwonti^a) †
Jaco tho fwaczimy [Jaco Stroniflawa
[b] bila wonczey wftrzymanwa
wfaleffze | niz trzy dzefcze la¹]
itego trzima|na nigdy ne nagabana

a) *Piek. 217*: swanti, wstrzimana.

1401 Kościan nr 171

Wiele
wiecej

Tako gim pomozi bog yfwati | †
iacofim dal . vanczey pe|nadzi nizze
dwefcze¹⁾ krziwen | Nacobilepole¹⁾

1404 form nr 752

lieh vi nr 704

Więcej

391. Jacom przitem bil [aco derfca wan-
czeÿ wffzala dzełancz[a] grziwen |
nifzli hanka] szotra ieg fwego | dzalu

¹ Ul. 290: Barczka, Adreas.

1412 Kol nr 391

niebr. przez pismo

male rasyj
Duszo

Jaco tho Swathczimý | Jaco [pan]
{Jan} Swim synem Sczepanem ne-
pobral wanczflawowi po vmar|leý
rancze [gymenya] {po Michale gego}
bracze rodzo|nem gymenia wan-
czey nýflý | tho czo wyfnal

1424 Koscian^{ms}/1237

~ " a

Wiete

Sięcej

978 Taco gim etc. (yaco pan dobrogoft)
Colen|fký| wfzał wacey nizsz dwe
fcze grzywen| drzewey nizs mu
Crol list pozostal ftich | myszfkych
dziedzyn

1419 102n nr 978

Wielcy

Nye boycye syf... krolya asyrskego
any wizego sbranya, gesz s nym
gest, bo s namy gest wyelym wyfcley
myszely s nym (multo enim plures
nobiscum sunt quam cum illo)

B2 II Par 32,7

(Kre-firmowa)

---60c

habui in potestate diebus
et annuum

~~Wiele~~

a drugie mwszy/21/1em for-
drowacz a to /22/ czyem
dzyerszal yzwą /23/ zoną y-
myal ymyal /24/ [spokogem
wyaczey /25/ nyszly rok y-
dzen A /26/ bądacz ona
sznamy /27/ wgednem domv
albo /28/ wmyesczye kuge-
dney /29/ czerkwy chodza-
cz myl/30/czalą any otho
szye /31/ vpomynala tu
gdze /32/ by myalą mocz
py/33/tamy naprawye

Azaly my nyemamy podobnye
tho gynyeny dzyerszecz

OrtoSSol 44,2,w.20-33

Trzej

Sw. Oficer 51

Plus ... in verbum fuerit ... Pluon
exercissel ...

-----111a

Człowiek czo przyszagi
przed raczczamy

ysz prawie /5/ szciszował
od szwego gy/6/myenyą ja-
ko gest vnasz /7/ prawo y
obyczają a [ya/8/ko wnrze
ten człowiek /9/ naydą

wyaczey pony/10/em, procz
yego obrony /11/ gymyenyą,
nyshly szo/12/szował pod
szwą przy/13/szaga. A tho
wyaczey /14/ nyshly ged-
nacz/15/ly zaprzane
y od przy/16/szazone

gymyeny raczcze wzancz
namyesczką potrzeba

Ortobsol 66,2, w.4-16

^{nijej}
Wiele

Ortobsol 66,2, w.4-16
Ortobsol 66,2, w.4-16

iii. Puries puon teuel

-----111a

Czlowyek czo przyszagl
przed raczczamy

ysz prawie /5/ szczszawal
od szwego gy/6/myenyą Ja-
ko gest vnasz /7/ prawo y
obyczyą a ya/8/ko wmrze
ten czlowyek /9/ naydą

wyaczey pony/10/em procz
yego obrony /11/ gymyenyą
nyshly szo/12/szawal pod
szwą przy/13/szaga A tho
wyaczey /14/ nyshly ged-
nacz Maya/15/ly zaprzane
y od przy/16/szazone
gymyenyę raczcze wzancz
namyesczką potrzeba

OrtoBsol 66,2,w.4-16

Sim. OrPune 888

Wisej
Wick

-----111c

raczce chozely od nyego
zaplathy

thych diu/29/sznych szo-
szow y od rzeki /1/ Szye
Tego zaprzanego /2/ gymy-
enyą na wyeky /3/ czo tu
o to gest prawo /4/ WES-
maly raczce ktho/5/rego
czlowyeka /6/ pyenadze y
przyszta/7/gą acz on szo-
szował sprra/8/wnye podlug
tego nye/9/szczkyego oby-
czayą a badze/10/ly poge-
go szmyerczy w/11/yaczey
gymyeny

gego naleszyono nyszly on
szoszował

Ortossol 66, 2, w. 28-29 -

66, 3, w. 1-11

Wick
mijcej

John Arthur 88

-----112a

/24/ Gdy by zaprza/25/ne
gymyenye /26/ y od przy-
szazone przy cz/27/lowyeku
nalezono ge/28/szcze zagego
zywotha /29/ kako maya s-
thym czy/30/nycz albo czo
otho gest /31/ prawo pod-
lug prawą /1/ [Naydaly przy
/2/ czlowyeku zazyw/3/ota
wgego gy/4/myenyv, szlowye
ysz /5/ ma wyaczey, nyszly
/6/ szoszowal pod przysza-
ga]

a wysznaly tho ysz to gest
gego gymyeny

Ortossol 66,3,w.24-31 -

66,4,w.1-6

Wiele

dmw. O/Hor 89

Więcej - plus

12

Przy ławce wyższej kostogya, wyszły (v-)
wzrostku noszą. II XV R.I. XL.V.

r. post. (s.)

(~~venes ad venendum~~ plus constant, plus
conferant)

-----132d

po tego szmyerczy szynowe
tego tego wyaczey czyrpy-
ecz nyechczą Any przepus-
czycz rzekacz

A /22/ gemv tho nasz ocz-
czecz /23/ przyaczylsz-
kye prze/24/pusczal ale
my nyech/25/czemy wyaczey
any /26/ dalej przepuszcz-
acz wo/27/galy ony to sp-
rawnye /28/ czynycz czyli
nyemogą /29/ gdysz gych
przodkowe /30/ tho czyr-
pyely daleko /31/ wyaczey
nyzly rok y /1/ dzyen a-
lbo o to czo gest zapra

Orthosol 74,4,w.21-31 -

75,1,w.1

ultra diem et annu
et bene ulterius comp.

Wielki

Wielki

Dr. Orthosol 101

wlece
camp. Wiscej

[Jzem dal wyanczey wifchey pyancz|
dzezanth grziwen nyflymy wyfna-
no, Jaco ftarofczin lyft omawya]
— — — *Quilibet testis super decem*
marcas: Jaco to fwacza

1457

1435 Pozn no 1457

Wiele
(Więcej)

449. Tako nam pomozi bog yfwanti † |
iaco to fwateczimi [yz pan Dobeflaw |
wandzey¹⁾ / nedal penandzi yedno |
Cztirdzefczÿ²⁾ krziwen] nati dze-
dzini | pofagu |

1400 Pow m 449
Pieśń v̄ m 52

Wiszcej Wiele

Jakom vanczej ne urz[oz]eł
swini, gedno podlug zemskiego
wkładu s Konarskich kmiot

1411 Pyzdr nr 329

(Wiscej

Jaco Szesław no dzetrij
vanczei dzedini w Madarsziczach,
jedno cesso na swym liście ma

1412 Pyedr nr 346

Wiele

Yakom ja nye sachowala wyanczey bidla any

wszyōla domowich rzeczy, gedno czzom vroczyła

1427 Pyzdr nr 868

ni qcey

475. (595) Oothore rzeczi ipyenedze Janowi Stanislaw mnye wine dal thegom ya nyewzel wanczey (yed) smimi pomoczniky yedno tho czsom (visnal) < wrocil >. — Jaco ya tho wem oothore rzeczi ipenedze Janowi Stanislaw Andrzeowi wine dal thego on nyewzel wanczey syego pomoczniky yedno tho czso wrocil.

1436 Zap Warsz nr 475

Więcej

449. Jacofmi przitem bili iaco maczeÿ
a moyek | nedaly wanczeÿ nafzbye-
cziną czanfcz ocz|czifni yedno fzelcz¹
grziwen nakamblowo

¹ Ul. 541: Szeszcz.

M 14 Kol nr 449

~~Wete~~

ronicej

Tako etc. Jako Andrzej Blosz |
newszol wanczej |katharina | swo
zonu polzagu. jedno pyancz | grzi-
wen. anygo wanczej wcho|benicze
wnofl. etc.

1415 Koscieln 14545

Ten człowiek /8/ zmarł y
 została ponym /9/ tha pa-
 ny gego y dzye/10/czy ny-
 edoroszle Ta zon/11/a wz-
 ala cztery y szyes/12/
 czdzyeszantn grzywyen /13/
 swego wyana anye zo/14/s-
 talo wyaczey gothow/15/y-
 szny gydaczego gymye/16/
 nya gedno cztery ydww/17/
 adzyescza grzywyen Ty/18/
 cz opyekaldnyk nyech/19/
 cze dacz zenye they

rzekacz ysz nyemam thych
 dzyeczy czym odprawyac
 szlowye zyycz

 Ortossol 102,3,w.7-19

nec in bonis... plus est pnam
 xxiii merce

Wiele coup.

nyej

Więcej

408. (182 r. 1433) Jakom ya wanczey neranczil geno tho
czom wisznal. — Jako ya tho wem [Jan micolageui wanczey
neranczil geno tho czo wisznal.

1433 Zap. Kana nr 408

Ateta

Więcej

Ja kom ia pycszal wyanczey
dzelniore maszerziny ylno volu.

1449 ~~1449~~ X 61X
S.

Wiele
więcej

quintus
Tako⁸ gim etc⁸. [yz Jan/ lzwa⁹
bracza. [ne | trzima waczeÿ¹⁰ in¹¹
Pijanowicze¹¹. nizlÿ¹² | ten dzal.]
czfzofze gim doftal. pogich | ocz-
czu.] genfze. dzal. gich oczecz. vi-
trzlmal¹³ porofzdzelenu. trfzÿ latha
dobro|wolne.

1418 Kościan nr 703

Więcej

52. (43) Jakom ya < wanczey > newszel wszantku skabathow...
yspotasinskey (!) woley [nisz tho, czo winnem.

1422 Zap Wawa nr 52

Wiele
Więcej

- Wstawiamy, aby... sonda... na. cędra-
mye mye wguczyey myrly słwo cędy-
dryndv s słzebytkem possible

Jul 31

✓ (non plures quom dios famulos)
driet 19:

17 68'

~~Arre~~
Wijer

Jest ustanowiono; aby myc inny
kmye wy ... s geney wmy ... moglo... vi-
myz myszly jeden albo dwa v

Sul 44

v (non plures metones... nisi unus
vel duo)

Więcej

14a

wyączy posiał, gedno dw pacholku s slvszebny-
kyem; sądza tesz nye na kazacz dzieczkowacz ny-
kogo przez vini abo alysz sądownye bądźe zdan
na dzieczskowane. Fakryali to ktori sądza gy-
naczey vczini, moczą albo snyalosczą swą kazacz
kogo przez vini dzieczkowacz, a tho dla swego
poszytku, tedi sądza temo, kogo tako dzieczkowa-
no, bydlo abo gynsse rzeczy tako wzate albo
gego knyeczowy, aczby tesz byli dzieczkowany,
powiadajaczyn a skarszaczyn, ysz nyesprawye-

Dział. 19

wszytchey take czynyąezi, tą vinną naya
s potapyany.

1351. O dzieczkowanyv zemyan.

/A/le vbestwo ezastekrees naczysk y szk-
nymale esyrpyą przeto, yaze nye podlug
zawiedlywosczy ale wyąezey wsperi swą moss
izvyąez, kv dzieczkowanyv yake na woyną gya-
na the nyemayąez przyswolonyą od sądszey ny
zeparwszy sadną vinną ziemyanyna albo gego
yeesa, drapystwo czynyąez. [Przeto chezeny,
aby sądsza abo' podsądek kv dzieczkowanyv nye
Dział. 19

naszym poddanym nye blli. Vstawiany, abi nye mogli wyączey smyecz zbyeszecz abo odydz, gedno geden abo dwa do gynszey dzedzyny, kromye woley tego pana, pod którym są abo nyesskaya; gedno w tych schtvkach kmyecze yawno wszytczy mogą zbieszecz, tho gest, gdy pan kmyeczowy szoną albo dziewczką pokala yawno; druga sztvka, gdy kmyecze o wyna pana swego byliby w klatwy; trzecza, gdy o wyna panyską kmyecze dzeczskowanoby czastokrocz abo drapyeszony; czwarta, gdy sam pan swe kmyecze przez viny zbyya abo

Wierzy

Aby Zycowye... mye wygodny za kasydy
kuchon wazoz mylly, myslly tylko
plus kwarty v

Jul 47

✓ non plus... nisi tantum unam quar-
tem trior 38:

H 110

mzdy, chcem, aby szydowie pyenyądzi poszyczają-
ącz, za lypha na tydzenny nyewiaczney wzięły pod
naszą myloszczą od grzywny, gedno pol grosza.
A gdyby są kto szydowy lystem zobowyżal na
pyenyadze lichwą placzycz, a gdyby szyd swą
chytroszczą zamylczal y zadzierszal do dw lath a
nye przypozywal gyszcza o mzdą przed sąd, tedy
lichwa od dw lath ma straszycz a daley telko
mzdą a znow lichwą początą ma myecz, a on lyst
zapysny nygedney moczy daley myecz nye mosze.

-----
 częstokrocz czyrpyą. Przeto ze wszym ryczer-
 stwem wkładamy, aby kyedy macz vmrze, dzieczy
 częszy od oczcza szadney nye poszyscają, wygĩa
 wszy to, ysz oczecz gynszą szoną chczał poyącz
 abo tesz gdyby marnye gymyeny chczał roztruo-
 szycz, tedy dzieczom z oczczem slvsza dzal vczy
 nycz.

/84/. O lychwie szydowskyey.

/G/dysz z lychwy pochodzy nyerządne lakom-
 stwo, a to dla nyevstawienya podobnego platv

-----148b

compe

MOga dobrze stojace gym-
yeny^e albo gyne nyestoya-
cze wzakladze komv zasta-
wycz przed gayonym Sandem
...zawymyenyone pyenadze
szlowye zad/20/wadzysesca
lubo za /21/ dzysesacz mn-
yey albo /22/ wyaczey
grzywyen /23/ tako aby
ten zaklad /24/ wykupył
szlowye by /25/ dlug zap-
laczył na w/26/yrzeczony
dzen aleny/27/emoga naten
zaklad /28/ wyaczey zysz-
kv] albo /29/ lypby (bracz
nyszly ged/30/no yszczysz-
na podlug prawa

OrtoSSo1 81,2,w.19-30

Wiele wycej

dw. Orthre 100

L.in.

Więcej

1213. (51) Thako my etc. Jako ya drugyego czassv schamo
pyanth nyepzysedl wdom do pyotra loya do rokithk [anym gemv
wzyan] [wnoczy chazyebna rzecz] [vyanczey nyzly lokyecz adama-
skv] [anym go wnyosl wdom schwoy do pyelyaskowa kthory on
narzandzyl dlya kosczyola do Rokithna in valore sicut $1\frac{1}{2}$ sexagena-
in $\frac{1}{2}$ gr. — Jako ya tho wyem yze Jacub etc.

1478 Zap Wansa nr 1213

wiele
wiącaj

[Jaco yan] olezfki [fwey fzeftre
niczf | wanczeÿ / nevinoyath, yedno
to | czfo yey obranczil]
Piek. 752.

1404 Pościan w 242

niżej

~~Niele comp~~

+

878 Tako gim pomofzy boog yfwanti † |
Jako tho szwaczø [Jako pan Mi-
kolaý | Granowfky nýcz wencze ne

ma otezif|ný fwego otcza yedno
[c]fczo za fwego otcza | dlugý za-
placzil. — — —

1712 Pozn w 878

~~Wiete~~ Hycy

~~Yake tho swyadcze~~,yako pany Dobeslawa niczs

wyanczey nye dzerszy,yedno czso szye yey

dzalem dostalo

1419 Pyzdr nr 612

nie
~~nie~~
więcej

et equum pro ... super quo

Jaco Jacom nycz | wanczeŷ nyewzał
gedno tho | czom mv polzual mÿmo
prawo

1424 Kosićan^{nr} 1.062

more
~~duzo~~ wigaj

Jaco moy rzandcza myczff wanczeg
nyew|fal yedno tho czfo wroczono

1426 Kościan^m/1229

wielce ^{mgiej}

Jaco to fwatezø ifz potrafz nýema
niczf | wanczeÿ, dziedzicftwa yedno
Vevlof|towe.

Piek. 1177.

1407 Kólian m 338

więcej

450. {Jacoto fwatcimi} | [[Jacofmi przitem
bili] iaco ian nÿewrzuczil |*fzu nicz
wanczeÿ wrogaczewye yedno | wtho,
czo mv wafz¹ zaftauil, wpolpanti |
grziwni]

¹ Ul. 543: iusz.

1414 Kal nr 450

Wiele
miej

Jacom Jacuffewe oczczifni nicziz
wancze ne¹⁴ | fachowal]a nÿ¹⁵ fatrzy-
mal¹⁶ | gedno tho¹⁷ czfzom | zefnal
aczffzom¹⁸ wroczil [[a nÿ te yey
wzitku | mam]] — — —

14 wroscian^{ml} 817

Jan ⁴ ~~z~~ ⁵ ~~z~~
Jan ⁴ ~~z~~ ⁵ ~~z~~

Jacom n̄yczl̄ w̄yancze newzał⁴ an̄y
[[yego] {moja}⁵ czelacz⁵ | yedno to
czł̄om dal [[C] cufkazan̄y v panf-
kemv

1423 Kościan nr 1002

~~4000~~
duzo nigcej

Item iacoto fwateza Jaco tem wol-
vark Sdżatowo † yest prawa ocz-
czyřna pŷotrowa a oczecz pŷo|trow
to trzŷmal ał do smŷerczŷ y fricz
gŷ | oczczv ŷego ŷpufczŷł a Czaflaw
ŷzoftrą nŷczłł | vancze ne [[dal]]
{wlozil} gedno X *marcas*.

*Plures peccunias potest recognoscere,
sed minus non.*

a) Zapiska skreřlona.

1424 księgan^N 1070

wiele więcej
dużo

Jacom ȳa niczf wȳancze drew nȳe-
bral | gedno to czffom cupil a wlo-
darzs mȳ | odpufczył wzącz

1425 Koscian^W 1120

nie
duzo
nie

Jacom fza ya nyezamowil panu
Mroc|cowy fma ffoftra niez f wya-
cze odzenya | ypodffycza dacz yed-
no czffom tedy dal | fznya kyedy
ya wzal

1426 Koscian^{nr} 1171

Wiscej

2780. (219) Jaco Jachna nyewnosla posagv kedi prziszla zaphilippa (nics wanceg gedno troye skotha. — Jaco ya tho wem Eze Jachna nyewnosla posagv kedi prziszla zaphilippa nics wancey gedno troye skotha.

1428 zap Wansu nr 2780

Więcej

— Jacom ia przitem bil Jacus neprzedal weczsla-
[wowi] wolicz(a)i nicysz weczei gedno swei czesczi p[olowicze].

ca 1428 Zap Warsz nr 31

-----35c

/18/ szelągów pyenyadzy a
/19/ wojthowy vkaszdey kr
/20/wawey rany osszm sze
/21/Lągów pyenadzy wyny
/22/ Jtesz wyedzozce ysz
nyemą/23/sząthne zony ja-
ko szą /24/ dzewky y kasz-
dą nyew/25/yeszka twarz
ktore nysz /26/ szą zara-
czone [nycz wya/27/czey po-
kupu gymaya, /28/ gedno po-
lowyczą tego /29/ czo yma-
yą nyazaraczo/30/ne mąscz-
yszny] to bądz /31/ o gło-
wą y k czyąszkye /32/ y

~~KRWAWÉ RANY PRAWO~~

~~Jan. Ort/MFC~~

Ortossol 33,2, w. 18-32

34

Wiele
33
34

loc

Duzio ^{nieaj}
Wiele

Jako the seathesini, yase Bronius eukarbu
Haseyasa ne wesanl nyes wancze, nysali s osogo
licsbj vozini

1416 Pysdr nr 467

wiate ^{wędy}

Jaco tho fwatczą² [[Jaco] (ize³
[czffo] pani giwa|nowo⁴ ne dzerfzÿ⁵

ftim listem [[wfdawnim] {wennim}⁶ |
niczff⁷ wancze⁸ / niflÿ⁹ to¹⁰, czffo¹¹
ge małz wfdal | wfwe czafczÿ¹²

V nar. 16:

1420 Kościan nr 837

więcej

8) wanczey

1420 Kościan nr 837

(now kopuwać ricki.
do min. Ex 20, 13)

Hille

Wjca

Ysz e [w p d z e l i c z k n a m v p a e m o u i l
n e s z x p c , m i l y , t o l y v p a m y f s r y -
t h e y o d s y l n e g o s t r a d u v m k e r m u -
r e m y]

fu 175a
w. 26

(Ex 20, 13)

Write
nice

+

Ne arai cy gest on bil nobe vōce
chuday toho, goho bogu crinica bil

fu 5a

w. 6

Here ✓ (at... non peccatis in 20,20)

Wijce

Discre go by * vassiny. gnely vore
ne * gnoualy ✓

fu 175 b

w. 5

Archie

Ngce

A/pretorasa masa ke mily *na dswalay
gest on tego byl, obyč svph fon vpcie
mφkφ cirpal. byl

Ju 178a

w. 26

wyższy

Jena monetha we wrem krolewstwie
mo. byca ymyana, - aby pnes two
wyższy byla warneysza

Jul 56

ut per hoc magis ~~est~~ sit grata et
accepta, Jul 64:

4 132

415 cy¹

Wiede

49d

tera ma być wieczna y dobra w wadze, [aby tym

4/ wyaczey była wdzaczna] i przyjemna. / 1/

/156/. O wyna pańską kryecz nyc ma być czadzan

/8/ prawa bezzego gest, ysz zloscz godnego
yc ma być schkedna drugemv. Vstawą tą ma być
zorszane, ysz o wyna albo rakegenstwe pańskyc
kryecz nyc ma być czadzan, ale gestly czse pan
be slachta kowv wynyc, ma zaplaczyz z wiesnego.

/157/. O rakeyny nywybawynem przez diwiznyka.

/1/sz z lacznosciy obwyżsanya kv wycelgyn
chkedan lyvdze przychodzą, ma s prawa być

Dział. 63-64

/ W tym miejscu dodał pisarz już na brzegu "Pro

/155/. O monecze w krolewstwie.

/G/dysz geden krol gost, gedno prawo i ge-
dna moneta we wszystkiey krolewstwie ma bycz.---

Dział.63

Wiecej

Ustawiamy, aby ostateczny zyswacz [może
dzieć swogim] i zeny ... ustawy
pewne opykatelnyky [o ktorich wyprawy
dowyerca (de quibus plus confidat)]

Jul 75

LI ktore by chwal a

więcej

Stacierz bili swięceni wschitexi,
a [prosto ex]e zadaly więcej
a więcej bogu *szlucxiez (#), bili
naschiczeni

XV R. XXII, 239.

(med.)

V m. świąci

Wiszcej.
nawiszej

Sulowijek, exsso nawija, exej myluge,
o tho sija, bogi nawija, exej ij laska

№ XV, R. XXII, 248.

(med.)

Więcej - (i.d.)

... sed misericordia tua nobis miseris
dulcius sapit

Wyaczej słodnyej -

~~dulcius sapit~~

$\frac{1}{2} \times \bar{v} \text{ sk} \bar{v} \approx 2,81$
(med.)

k. 27br

Низы

Звук трубы 2 нтенгла *вал
высокой / а даыей се. сургул

Б2 Ex 18, 18

sonitus buccinae paulatim ^v (crescebat
in maius] et prolixius tendebatur

Hiite
Higey

Plakalesta obo ale David Hyper

Por I Reg 20, 41

David autem amplius

Wiele

więcej

Jako nawypocy możesz ✓, toś bpdz
mylosyermi

52 Tob 4,8

✓ quomodo pctueris

comp.

-----132c

/10/ Gdy czlowyiek /11/
czyrpyal rok /12/ y dzen
y daleko wya/13/czey Az
wodą zrynnny /14/ czyeklą
przesz gego dom /15/ a
naprzeczyw temv ny/16/gdy
przed prawem mo/17/wyl az
y vmarl [poge/18/go szmye-
rczy szynowye /19/ gego
tego wyaczey czyr/20/pye-
cz nyechczą] Any /21/ prz-
epuszczycz rzekacz

A gemv tho nasz oczczecz
przyyaczyelszkye przepus-
czal ale my nyechczemy
wyaczey any daley przepu-
szczacz

OrtOssol 74,4,w.10-21

Wiscy
Wiele

Sim. O. f. Mac 100 T. 6

Comp

-----132d

pogego szmyerczy szynowy
gogo tego wyaczy czyrpy-
ecz nyechczą Any przepus-
czycz rzekacz

A /22/ [gemv tho nasz ocz-
czecz /23/ przyyaczyelsz-
kye prze/24/puszczal, ale
my nyech/25/czemy wyaczy
any /26/ daley przepuszcz-
acz] mo/27/galy ony to sp-
rawnye /28/ czynycz czyly
nyemogą /29/ gdysz gych
przodkowye /30/ tho czyr-
pyely daleko /31/ wyaczy
nyszly rok y /1/ dzyen a-
lbo o to czo gest zapra

OrtOssol 74,4,w.21-31 -

75,1,w.1

Ort. Nov 101: daley

Ed

*trzy
Biele*

thy zaloby /28/ są powma-
 rley rączą /29/ [Gwar szyć
 stal słowie /30/ aby wya-
czey albo w/31/yszey nye
 [nyezalow/32/an Tedy od po-
 wyedzal /1/ Ten ozalowany
 czlow/2/yek pytayacz tak
 Gdysz /3/ on zalowal po v-
 mar/4/ley raczcie Azaly
 nyema /5/ tego doszwyath-
 czycz al/6/bo dowyescz po-
 dlug pra/7/wa szkazanego
 ysz ma /8/ daley pytacz A
 kako to /9/ ma dokonacz a-
 lbo doka/10/zacz -----

OrtOssol 62,1,w.27-32, -

62,2,w.1-10

Wojciech
 dim. Optloc 80

7.6

Więcej (nawiecej!

~~nawiecej~~

regina celi etc. tu

esto spes nostra post

Deum nawoiancxy

avra swamy pobocze

ney onaxs pyera

curam

~~Brückner K. Z. S. W. 2.~~

~~Rozpr 25, str 135~~

~~Petr. I, 298. 10. 51~~

1466, R. XXV, 135.

Kazania Piotra z Mirosławia

Opis Mikota Jaze Star. Radomia I 1466

93

Więcej - nawzięcej.

~~Ważne uwagi:~~ nawyanczy wera

juwa mamj pobodze mjey snash
(XV w. p. most.) R. XXV, 197.

~~Brückner Kaz. Ś w. 3.~~

~~Rozpr. Tom 25 str 107~~

~~Peł Ł 17 I F. M 197~~

~~Świętokrzyski w XV~~

3029

~~дѣла въ дѣлѣ~~
wiecej

Мам моєхъ нѣтъ лучшій добрей,
а вы выакрей наде снлей

~~М. К. Т. 187, 216.~~

~~Д. С. М. 213, 216~~

Се морте w.

niecej

Acz ^y w ^y p ^y c ^y z e y t h o b a n y e g a r d z y - n e c s u p e r
te abutatur. V

~~HHMPKY~~ 82

ca 1470 M. 167
om. Kal.

caribus suis abscinde illam, ne
semper te abutatur

Ecclus 25, 36 a

Kiszej
Karriszej.

A/kt nemur ma sztetky pamyat-
tacki, aby szeladki swoya... kr. bozney
sluzbye... przywodny, ako manuafeky
mone 1484 ^{Reg.} 717

Toe. flus: exhortetur

Więcej

then

Twoy gmyew wschierko stworzenie... poznalo...
Ale wyanczey krzeszamy. Rok. XV
~~Ktory ayabye wyelo wamyslaty~~ Mac. Dod. 138.

Więcej

Thak dawno

Rozlewągga krew luertka matno

Ależ dryscha wyanczey pewno.

~~Do grzescha your padre barro, Rok. XV~~

~~Proetho ye barro Bog yawno. Mac. Dod. 140.~~

Wiecej ~~Kawijer~~

fol.

Pamięć Jesu krusze

Właśnie gorzkość i chęć do miły
głuchego i ślepego i w tym ma-
niaczu, kiedy nasłuchujemy
dusza i kroya nuda jest spryda

R. XXV. 2 d 3

~~1417~~
13

Fr ex.

v smylny szca nad dusse moje

~~1471~~
Wiscej

~~XXX~~

Pro utraque = quanto magis

~~1471~~

ca 1470 Mem Lub 122

Sm. Kal.

~~XXX~~

quanto magis homo putredo et
filius hominis verius, sic est ?

Job. ~~XXV~~ 25, 6

Więcej

quanto ergo magis, ^o yako vyaczey, corda de-
bent scindi inde motorum hominum per contricio-
nem! (poc. Met 27, 51)

ca 1500 JARp X ~~23v~~

JKwB I 34

Wrote
Wijze

Takescy Xc sottipo fana naot giuzie
apostoli sottie gest cy zy ou voue
miloual hyl

Ju 1800
W. 13

Učete

Węce

(re. Kunst)

Prestou jest out' tno byl uwinil,
istichom my upfe^{cz} wostro miloua-
ly nishi tego tno swata Bogadstoo

fu 5b
w 21

Wiele

Wize

Tenacy two most dysza nauca,
abichom np dysregrezo olua vφce
vesselyly nasy ginsick oluy

fu 14a
w. 12

Wielki

Wielki

A presto kalsoly krescygan wpier
gest on wdawnan nishy utony krol
pozansky

fu 1716

w. 33

Więcej = magis

Mitował ias Wlichotę węcey, nitze mowier prawdę Pl. 51, 3.

W zlosu nad obrocu,

Sm. Pm

iniquitatem magis quam loqui equitatem

Wigcej

Widly 43

mylozaly lyfduya pyaxey

cyemnoscy nyozly styxathlosa.

Ev. ax. XI ~~PT XIII 306~~

~~Nya wyaxey, yedno wa wela wyono
yad can, wemose. 16 298~~

dilixerunt... magis tenebras quam
lucem

Jo 3, 19

Wiecej

434a. Jacotho swatecimi Jaco bogulz wrzu-
czil | izu meczkoui wotezifzną van-
czeÿ | niz ma w fzastaue

Ul. 483.

1414 Kalmar 434a

Wiccej

2744. (198^v) Jacom ya othe krziwde othmarcisza wstala Eze mi casal vanceg robicz niszem winowatha. — Jaco ya tho wem Eze Stachna othe krziwde othmarcisza wstala Eze geg casal wanceg robicz nische winovatha.

14272ap Wana nr 2744

Niecej = plus.

Szendelambt warey vvaona mylowa, myszly verajona
mycowra | 1888 | R. XXIV, 353.
— | .

U wyetyk, mylowa,

Wigrej

ya wórej dowi-naam pokorney

greshnyey myz pysnney drewre

(Bibl. Wam. 1873. III. ~~Woj~~ Glog. facs.

$\frac{1}{2}$ XV

Gloger

rigaj

Qzeto cebye samogo nyfsey nysr
ti mpre xbygeni

^{fen}
BZ (18, 9

de... magis quam hos affligemus

10501
Wiele

Noli plus sapere, quam oportet, nye
chczyey vyączzey roszvmyecz nyszly
potrzebno, sed sapere ad sobrietatem
do ~~trzeszwyosezy~~ 1456 ZabUPozn 105

Wigcej

Rozmnożyły się wygony mysz
moje włosy

Int 38,17

Voc. li choty

Fl: rozmnożyli się te mod włosy
multiplicatae sunt super capillos

Wett

Wizcej - magis

magis stimulant me verba
quam verbera. - vyecrej mya
roszaya szlowa mysly byczye ←

ex. XV. Pr Fil. III/177

1004

Wiecej
Raczej 'wiecej'

...
Panno laskawa ~~gwaraj~~ do nad slonczu
~~zasnygysxa~~ nad plast myodowy slotsxa
cyrwona ~~Raczej~~ ^(hi) nisxli roxa

~~XV/~~ Pamlet. XX VIII 306.
~~XIV~~ ca 1500

V(M)at(k)o boza chwalebna,

Wizcej - uulto

Bo wypercy gosh kopycy (uulto melius) / Slawrycy gymy
nyoz zewszecz na juczery BZ Ek. 14, 12.

V (u. egipshim)

multo enim melius erat seruire
eis

a b c c̄ d e f g h c h i j k l l̄ m n n̄ o p r s s̄ t u w z z̄ z̄

Magis = magis

~~vecj: (czym wyaczey) pater et si rem grandem dixisset tibi propheta, certe facere debueras quanto magis quia nunc dixit tibi: lauare et mundaberis~~

~~IV XV I 313.~~
p. pr. SKJ
~~Spr I. 313: I pol. XV~~

V IV Reg 5, 13 I -

265
for d

Quadr.

Hic
Nij

ferre et meo zivota ... [Zawody sze
swarliwye csimili pncziw pant. Ci m
nyfney, goly ya timof

B2 Gent 31, ~~28~~ 27

quanto magis, cum morbus fuero

Sed dyabolus eam suggerebat in maius, tym
wyaczey, in discordiam

ca 1500 ~~ARP X 134r~~

fl. Kar B I 60.

Нале

Ніжэй

Сам выфрэй ляат асталобі по мі-
лосцінем ляат, тым выфрэй в роса
вфрзе у *наем

B2 Lev 25, 16

✓ quanto plures anni ... tanto

Wieze

conc t

~~Quantum~~
ale y roce - tymi roce

= ~~quantum~~ ~~tantum~~ ^{l. xxiv, 74}
_{l. xviii}

~~pag. nr. 1297 K 01~~
~~Pr. Kar. sro. I. 37~~

Marct 7, 36

Rozpr. 24 str. 74 pooz. w. XV

(m) 1445

Quantum, ale y roce, autem eis precipie-
bat, ut tacerent, tanto magis, tym roce, plus
predicabant

Więcej

Yesly cao wiaćzey bylo, w czym sia, prawie
spelnilo

ca 1450 PamLit. ix 318

Wiem

-----208c

Pytam prawa mozely mye
nawysche prawo przywyescz

- /24/ a y ^(m) maly za to wy
- /25/ anczey ktore gabanye
- /26/ czyrpyecz² azaly ona
- /27/ yvsze tako wthey
- /28/ myerze ma przyya/29/
- cz zaszyą swą rolyą /30/
- albo czo gest oto zaprawo
- /1/ Gdysz methwo/2/chowa
- zdwyę/3/mą przyszaszny/4/
- komą sprawa szvkala

tricycy
Wiele

v hannvszowych czthyrzech
kolyecz a nye nalaszla za-
szwe a szmyely hannvs ss-
am swa raką przyszancz

Ort0ssol 104,3,w.24-30 -

~~104,4,w.1-4~~

T 6 200

Wiele
więcej.

+

śóday sirowce y cychemu, iszbi
wócey / ne smal- wiszica se cłowek^{to}
ne zemi

fl 8, 41

V Pm: wyęce

~~at non apponant~~ ultra magnificare se homo

Wiecej = amplius

~~Nie porzucił wydzierze miasta swego Fl. 10, 16.~~ Ne poruccion
bōdō więcej Fl. 61, 2. Sim. Paul

non movebor amplius

Hula

niecej

Jako rameni spru w grobecz, gicr
sze ne iest pamfciem wpicy

Fl 87,5

Qui: gicze nye pomnysz wyzney

Quorum non es memor amplius

Więcej = ultra

~~Spódy siroove y cychemu, iz bi wpeey ne smal widricz
de celawek na zemi Fl. 9, 44 (ut non apponat ultra ma-
gnificans def. No wotep (pro. wotep) na celoweka
wpeey Fl. 52. B 2~~

om. Pnt

non espiciam hominem ultra

Is 38, 11

At vynos pygodzieszant nau...
Migrej pncpadnje... a uszdi,

Nat the tego sbyemere ~~pyracery~~ bronze uye
bandze smyal Sul. 96.

amplius

B 425

miscei

Nye uszraf myficiy oblyca trego

For Ex 10, 29

non videbo ultra faciem tuam

Wille

Wizej- ultra, ~~ja~~ deinceps

~~Nye uwrzq wypercy oblyera twego B2 24. 10. 29.~~

~~Wypercy /airadni nye uadnye dyq psychob. Dec. 17. 13.~~

(B2)

ut nullus ^v deinceps intumescat
superbia

8653

Wy- eby i potur iaden psych me
uadymet

Stiele

Wijay

Witout syf zasuf sime moy Davidzie,

[bo nydsey / me asaf nyf's nero

uninijer tobye ...

§ 2 I Ny 26, 21.

Vmeruarnam ultra) tibi maleficium

Weryfikacja - (z. przydział) na
pracy wko rucy przyśrodek... 75b

ku prawu przysz/25/agl a-
gest został bez /26/ p-
rawa [any może w/27/yaczej
bycz przyszaszn/28/ykyem]
ymą onemv /29/ szkoda za-
placzycz Alle /30/ rzekl
ly by ysz go ktora /31/
pylna rzecz albo mv /32/
zawadzyła wkaże ly /33/to
yako gest prawo /34/ Tedy
by ten przyszaszn/1/yk był
tego bez szko/2/dy podług
prawa prave /3/ Mayaly ok-
oln/4/yczną myastą /5/tar-
gy

Sm. OrtHoc 63

W56
Wielkie
nie ultra wielkie
esse potest

OrtOssol 51,1,w.24-34 -
51,2,w.1-5

Wiete hiscej

Poszmalu szye, ysz... ne przyszedl, thedy them
wczynyl napneczyw szxy przyszyadse... a
yesth zoszthal bez prawa, a nyle moze bycz
wyacrey przyszyszmykem.

Ort Mac 63 (p)

amplius preesse
non posset

-----97b

y /12/ czo naydą albo vczy
/13/nyą rowno staczy dzer
/14/zecz a tesz [gdy by sz-
ye /15/ przyszasznyk starz-
al /16/ albo roszyemogl
ta/17/ko az by nyemogl w
/18/yaczey wprzyszaszny/19/
cztwe szyedzecz] albo czo
/20/kole mv gynego za/21/
wadzylo albo gdy my/22/szl-
yl bythem do gyne/23/go my-
asta pocz y dacz /24/ by
mv pokoy a tho /25/ gesth
Sprawa prawego

OrtOssol 60,4,w.11-25

sum. Dittmer 28

tracy
Dittmer

Wiel
miej

alterius nullus
esse debet

index
comp.

-----173a
 BAndzely przyszaszny woith
 od szwego pana wynowan
 przed prawem Js z to thą
 rzecz chczacz nye do sza-
 dzyl slowye nyedokonal
 znaly tho przed /18/ pra-
 wem Tedy on gest /19/ vcz-
 ynyl na przeczywko /20/
 szwey przyszadze y przecz
 /21/yw swemv prawu y stra
 /22/czyl swe prawo a [nye
 /23/ moze wyaczey woithem
 /24/ bycz] szlowye naprawye
 /25/ szyedzecz a ma Swemv
 /26/ panv pokupycz wyna
 /27/ a tho gest sprawa pra
 /28/wego maydborszkyego

OrtOssol 90,4,w.17-28

Am. OrtOssol 124

-----173c

tedy ten rzecznyk gest wy-
nowath a ma woythowy poku-
pycz wyną y straczyl prawo
szlowye ■ zostal bezspra
/9/wa anye moze wyaczey
/10/ rzecznykem bycz Spra-
wa /11/ Gdy woyth w/12/o-
ldruge o glo/13/wą o czya-
szkye rany al/14/bo o kto-
rakoly bezspra/15/wna rz-
ecz Syrothna czo /16/ są
cz stalo nyewyescze /17/
slowye ysz gey maza /18/
vrazą albo zabya albo
/19/ dzyeczom oczczą
a then tho vrazony albo
zabythy nyema rodziny

OrtOssol 91,1,w.8-19

Wicz
Wiele

Then ... strange machinery 170-

less

-----38d

a /8/ nyest ^Vgo wyączey dos-
to/9/gyen] podług prawa pra-
wego /10/ DAley pytalysz/11
czye nasz o pra/12/wo thy-
my slowy Gdy/13/by szye ra-
dczczą albo /14/ przyszasz-
nyk albo pospol/15/ny czło-
wyek ktorykoly /16/ bądz
przylubował by /17/ szye ku
dworu albo przy/18/mylowal
albo dzerzał /19/ Atho szg-
yednal aby my/20/astho py-
szane prawo /21/ albo przy-
wyley szłomyo/22/no albo
szkazono przesz /23/ gwalt-
owną raka albo /24/ gwalto-
wnye

sim. Ort/Nov 36

OrtOssol 34,4,w.7-24

magis nec ultra obgrus est

Wiele

7

-----77d
/6/ y tego nayn vczynku
/7/ dokonacz posznaly sbye
/8/ on tego czo nayn zalo
/9/wano a byl by przy/10/
szaszny woyth Tedy gest/11/
przestapyl szwą przy/12/
szagą y gest krzywo p/13/
rzyszaszczą y [straczyl"/14/
szwe prawo y [stolecz /15/
woythowszky a nyegest /16/
dostogen wnyem wya/17/czey
bycz] a then pan /18/^{potk} czyyą
moczą tho by bylo woythow-
stwo

OrtOssol 52,2,w.6-18

Wisey /Wiel
Pisa

~~Wiele~~
Wiecej

Day miy, yzbryl... potkem tye vyayey gnetow
nye dopuseralo Naw. 100.

1184

Wigcej - potius [in ceteris virtutibus tuis
congruendum tibi; sed in misericordia, po-
tius nobis met ipsis: laudamus virginitatem
(Wigcej nam sanym tuom)]

~~potius nobis met ipsis~~

humili habere miramur, sed misericordie

1/2 XV SKY v 281 tua nobis miseri-

med.

delicis sapit
Wigcej shodunge

↑
to first oculus

Wiele
więcej

Witral iesm odnucron bicz w domu
boga mego wprzej miar V biollic
w prebitred przesni'cow

Fl 83, 11

Sm. Pm'

V magis quam habitare

Wiecej - magis, potius

Przymierz pannę z boiarą, korp a wyżcej prze
myłoz sinow, wyzrył prze lywborz cyelecta, BZ

Job. 6, 22. ~~Pracujasz słusze wyżcej umrzeć,~~
~~wyżaly sriwa bier 16. 3, 6. Do wyżerzy gest lepszey~~
~~functo.~~

amore filiorum ^v magis primum li-
bidine ducus 3651

Chlele

Wigj

Boia my i^osz slusze wypay.
Amner, myszy sumu bicz

Boz Tob 3, 6

expedit... mihi mori magis quam vivere

Więcej

Wszystko tak czynią, tą winą mają
nie potępiony.

1351. O dziesiętkowaniu zemyan.

(A)le wbestwo czastekroca; naezysk y [szko
nyemala esyrpya przeto, yaze nye podlug
prawiedlywosci ale wyazasy wsperi swa mees v-
kazvyacz, kv dziesiętkowaniu yake na woyna gya-
na the nyemayacz przyswolena ed sadzasy ny
rzeparwszy sadna vina ziemianyna albo gage
nyecza, drapystwo czyniacz. Przeto chesany,
by sadza abe' podsadek kv dziesiętkowaniu nye

okly

Dział. 19

AkP. II 11 (25) in.

Jul m.

~~Wiele~~
więcej

[Polozylesz kye na obnemye, za
mya] niedosthoyna gnesis nycra,
[nye dlya moygo zashchalye
wyassey dlya mylosyerdia kwepo
wyryny nye, myly panye, od' gnechow
nyaskye,

Naw 165

Więce

A użrawszy to tyłał yrye ta mowa yemu
nycz nye pomoga alye wyencrye roxyrg
przejęczyony był medzy ludem... wryawszy wody
y umywał szwe ręce ~~z~~ Flom. Pam. 476

xv p. post.

Wiele ^{in scy}

Nios [mylosy my panyc, ktorys nize
patnys na vshe modlenye, ale
~~negceyz~~ na serdecue boleuze] y tlyys
wolamyc

XV ex. Yllyp 69

więcej

Przeklinające czyby nieforze-
klynac, ale vyaczej bogostawcz

ex. XV ~~1409~~ Spr. I, 143.

SKZ

~~Wiese~~
Wiese

+

Nawiese = maxime

Allen

Nawiese sw & by Bartholomew gest on shos
hyl exant, Gn. 172, b.

green on the glory - gest hyl seasonal

Więcej.

nawięcej

+

Davam sja wymyen bogu *wzrechmogocemv sz dryet
czyorga przykazanya *porogo, a nawyackey dvozza.
~~ex. xv. f. I. 149.~~

Spow 3.

Kisley

+

Nawisej - praesertim

^yszc
(Brzemya, nawycy^y khoru wyrystkych tyere,
myedzi wyelymy rozdrzeyonce, lekucy bywa
niezono Jul. 23.

quia omni, praesertim quod omnes tangit

Luci b

52

Więcej.
nawięcej

Wzdri duchem są nawięcej czy, gisch
gymięmija a tego swjata czerj nij-
za cz nije wara

K. XV R. XXII, 235.

med.)

Wiącej -

Wawiącej - maxime

Mądry a nawiącej then ysz

sre ma gwiazdach rozumie a zych

~~bylega o przyrodzonych rzeczach -~~

Magus tamen proprie loquendo dicitur

Sapienter et maxime, qui astrorum
cursus sciens ex tali cursu

de futuris ¹predictat -

Kz xv skj v 265.

Wiecej
Nawiecej - maxime

Idly toay sluzi cricy, a nawiecej od nyewyast, ^{*}moqz gego
(Chleba/pogowoz Bz T Reg. 21, 4.

si munti sunt pueri, maxime a
mulieribus

4007

-----149a
/23/ [MOzely ktho /24/ szw-
ego dlu/25/szynyką vlapyecz^{''}]
y prz/26/ed woythą przywyę
/27/szcz przez poszła albo
/28/ przez przykazanyą
/29/ woythowszkyego [a /30/
na wyaczey gdy by /1/ szye
kryl albo vczekal] /2/ a
gdy by nyemogl m/3/yecz
woythą albo posz/4/lą mo-
gl ly by gy gw/5/althow-
nye wszderzecz /6/ albo
czso gest prawo

Ort0ssol 81, 3, w. 23-30 -

81, 4, w. 1-6

hm. Ort Nuc 110

C. m.

Suprad.

ms. w. 110

(Majowej) Wiele

Then tho vybiracz... [thytho pyenya, dze ma
rozdzylaczi... myedzy braczya... a navya, czey
myedzy nyemoczne ~~vy choro~~.

1484 Reg. 718

eam, in pecuniis, ... inter fratres ...
distribuat (et) p̄cipue infirmantes

Низей

Нанизей. praesentim

Nunc iudicium est correccionis huius mundi.

[Nunc quid non venit correccio cum deus

←→ praesentim; на нынѣшней, 'hys tem-
ex xv ермкы. II, 38b.

poribus flagellat nos

~~Wiles~~^f

Wiles

Isy orea y maca oprea ony
mlodze drecp milipf' nysly starze

In 180a

w 10

Więcej
nawiecej

nawyszczey łasky a^{ut} miłoszćery a^{ut} nasycazey
szę ukazałem a^{ut} wyszkylłem supereminen-

tem. ~~1471 NPK J 129~~

ca 1470 Mem Lub 287

(kol. b. l. do mitosi)

scire etiam supereminentem scientiae
caritatem Christi, ut impleamini
in omnem plenitudinem dei
Eph 3, 19

Wiele Więcej

41d

pienyadze ma bycz schaczowane a tedy brath re-
dzony gestly abe stryczny^{1/} czascz kaszdey pye-
nyadzmy myaste posagv na zaplaczycz. Te gest e
dzewkach wegowedzynch. A tess tess chczeny e
dzewkach gynszych zenyan, ysz za swege szyweta
maja ge wydacz za mass, posag gyn destateczny
oprawywszy, ktore po smyercszy oczcza na braczy
swey wyaczey nyczs nye zysczą. Bracza rodzona ab
stryczna syestran kaszdey po czterdziesczy grzy-
wien maja dacz, a te acz badze wielkyc gynyeny;

^{1/} Tu następuje wyraz "wzawszy", ale podkrepko-
wany na znak, że błędnie wypisany.

Dział. 53

Ważcy

Wiele ~~comp.~~

1073 *Item iurat qui circa hoc fuit: [y]żem
przytem | był yegdy panu Nemerzy
Cladzono | polgrzyvni, czo mu zane
Chwalatha | raczył] iubiczfsky awten
dzen mu davani | kegdy rog był,
[zawacey mu neraczył | — — —
*Alii vero testes iurabunt: yaco to
fwacza.**

1420 Pau m 1073

215cej

~~Wiele comp~~

913

(162) Taco my polzý bog yfwan-
thi † ya | co do^{ro}thia wnofla do
Schemkÿ¹) fwego | brata bydla ygin-
fzego malo yuele yaco | dzenfzacz
grzyweñ anámneÿ moze a | na|wan-
czeÿ Nemofze ✓

spirit
orobno

1418 Poan nr 913

V se. przyręc

Wiele migaj

V pro dzerogl
V < U >

895 Jako* cz thfzo micolaÿewfzkeÿ czafz-
czy podfzo|ba dzerfla V:*) tham wfzÿ-
thco pafzkowÿ fzpu|czy*) awethfzeÿ
podfzoba*nythfzeÿ nedzer|fy atho
thfzo dzerfzÿ to weczno dzerzÿ) |
ut litera resignationis capitanei dicit.

1424 Kiel nr 895

Wiete kiejcej

Yako swyadcza, yako Hanka Dzerszcze, tho czso
szye dzalem dostalo, a nycz k temu wyaczey
nye prziorala

1426 Pyzdr nr 808

Więcej

1 sub. 72: wycoz szys pye-
miodny 510

schaczynkv zaplaczyez maya; a gestly w rok sa-
placzycz zanyeschkaya, tedy dzewky wyecznye
dziedzyczstwo osyagna.

/164/. O roku wielkyego dlugv zaplaty.

/G/dysz wieliky swar czastokrees o /czasky.
wieliky dlud /s/ pyenyadzy 67/ bywa, yako o
szesczdzyessyath, o trzyssta albo / wyaczey, ta-
ko wyelyky dlug na czas krothky trudne mosze
bycz zaplaczen, s lasky vstawyamy, aby na kaszd
tydzyen rok zaplaty byl poloszon: o pyrwy rok
pewne nyedzele, o drvgy rok drugye nyedzelye;

Dzial. 66-6

270 (169) V out plunkus pecunij (7)

41-
Więce

+

Nawięce -

Uproszy my łaskę i odproszenie mo-
gym wschytłym grzechom, a nawyacre
przy skonaniu żywota mego / Naw. 175.

Wrote
Nigel

festly y enepo dnya szo olokonalo fra-
myz ~~to~~ nye, tedi. pol przywmy wazcu
mays. B ocheley wyzyney dny v gramy zue,
try. przywmy weszmy

Jul 63

e dntous pluritus

Wycy

Wzite

41c

/131/. O posagv dzewcze namyenyonem.

/V/stawiany, aczby nyektori zemyany za
 szywota swego dzewką swą 53/ za masz dal, pe-
 sag gey dostateczny namyenywszy, tedy po sz/nyer-
 ezy oczesowie ta dzewka na braczy wiaczey nye
 yscze. Aczliby gedna abo wiaczey dzewek po
 smyerczy oczcza zostali, teyte dzewcze za posag
 na bycz opravieno sste grzywien przez bracza tey
 panny; aczlyby byla panna wegewedzina a gymye-
 nye wielikye, tedy sste grzywien, ale gdyby bylo
 wiele dzewek a gymyeny male, tedy gymyeny na

Dział. 52-53

1021 11 42 1251 4

niekiedy
dużo

[[If]] Jaco⁴ wawrzinczewy⁵ skoracew|
fkemu⁵ nedano⁶ pafza⁷ dla vipra-
wy⁸ fma | szoftrą an⁹ on przec-
wich¹⁰ gemu vacey¹¹ vano|wal^a)¹²

V pro przeciw

1421 Kasu an^{nr}/1206

Kuzis wigaj

Yakom ya wyanczey nye wszal, yedno tho, czo
s prawem myal

1434 Pyzdr nr 1098

Więcej

717

yako fwyadcze jako pan Jacuffz |
nyebral nyczf wyanczeý na kmye-
czech ffyedlcza, yedno czynze] a |
zarobotą {yto} [[ycz]]{cz}fo {bi} [trz]
bral tho fpra|wnýe bral yako gego
namýa|ftek bral

1427 Kal m 717

rzechach, gdy wiedą swiathky, które bada pyszacz,
mają wżacz schesz grosszy, a od zapysv poltera
grossza; wrządnyczy od tego, ktorí wyedze swiath-
ky, mają myecz cztyrzy skeezcze a od viny rze-
ezeney syednynadsesza w podzeszkowanya 48/
mają wżacz wolv podlyszego za wierdvnek; / ale
podkemerze gdy gednego dnaya rozgranyczy dzedzy-
ny myedzy dwiema szxyanynoma, aczkolyby dwie
abe trzy rozgranyczył dzedzini, na myecz pol
grzywny; ale gdy więczey dny nyszli gedon, tedy
trzy grzywny na myecz, a to aczkole dwie abe trzy

y wiączey dziedzyn rozgranyczylby. Tesz ma wżacz
 dwie syekyrze y dwa rydla. Wezny aczby wydal
 gynaczey przysyąga swiathkom, nysz yake mv bą-
 dze przykazane, aczby byl sądownye dokenan, te-
 di ma bycz słoszon a gyny nyaste tego postawyon.

/117/. Sadza nye ma zdacz kromye powoda.

/V/stawiamy, aby nygeden sadza any stares-
 ta sądy czynyący, nyszadnego masza o ktorake-
 ly rzecz nye zdal, kromye trony sapyerczo abo
 powoda, alyszby sadownye byl przeparth.

Wiecej

432 b. Jacoto fwatcimi [iaco Dobka wfzã-
la | na meczflaue dwadzefcze grzi-
ven | wanczey nyfz rancoma ranczil
po [fzafznich pyenandzy]

Ul. 479.

M. K. Kal nr 432 b

Więcej

606. (53) Oktore penądze posaszne Jan na mya zalował
thih(!) ya wanczey ne winowath yedno dwe kopye na swathy
Jan <y szeczaczczze grossy>. — Jacom ya pritem(!) byl.

607. (57) Jako ya negonil <Tworka> ondrzewa(!) paropca
naondrzeyowye dczczine(!) zamotrzech gwalthem.

1450 Zap Hansz nr 606

Wicej = magis HF a o may
Koko-o H sfdrempr

✓ Pates xnonf cherkyew [?] a pates po-
selkynyf mylowanye swyata myobrazho
ny sfd ~~Fokrotmylystpa~~ ^{em} paxekywo
* paxyst^{oy} ~~vyfokym~~ myfokye swyato
myxw ~~ete~~ [...]

(✓ Per uxorem Ecclesia et per ancillam
mundi amor designantur et crudeli-
ssima sententia contra adherentes
magis mundo quam Ecclesiae)

✓ Qualiter...

in xv. entky. v. 430.
(med.)

Wzrost Jul 46 : skodi... wygusze

Wiele

29b

/82/. Kto gedze na wojną, nye czyni szkody.

/P/otrzebno gest kv pospolytemv dobremv, aby kaszdy swoy pokoy myal a geden drugemv szkody nyeczyniącz, czsnoth poszywayącz. Ale nyektory nyedbayącz tego, yakoby zlomcze zakona, gdysz po swymsze szemyam czagną na wojną, swymsze sa- syadom wyączey nyszly nyeprzyaczelom samy szkody nyewymowne czynią, w czemszeto nasze szemye nyemale včaszenye czyrpyą. Przeto my cheząc takim szkodam konyecz vczynycz, vstawyamy, aby

Dział. 37

deum pauperibus eicem
plura quam hostibus

Mar. II 27(73)

-----36c
/11/ Pytalysz/12/czye na-
sz o pra/13/wo takymy sz-
lowy /14/ Gdy by myescza-
nyn czo by /15/ często
kroc raczczą byl przy/16/
szagal ku prawo albo Ite-
sz /17/ pospolny myescza-
nyn czo /18/ nigdy kupra-
wu przysza/19/gal przysz-
dl w woythow^{/20/} dom albo wgy-
nego mye/21/szczanyną y (na-
laszł by ta/22/mo dwa al-
bo wyaczey /23/ radzyecz
czo by wthen /24/ czasz
raczczamy byly a /25/ mye-
szkye albo gyne

Wiele
mieszcy

Dr. Dittmer

Conijs.

-----145d
 ten czlowyiek... ma poku-
 pycz... woythowy tesz
 wyny ge/16/lye wszyczkym
 przy/17/szasznykom Szlo-
 we /18/ kaszdemv przysz-
 aszn/19/ykowy trzydzesczy
 sze/20/lagow (daley nyem
 /21/oga go wyaczey la/22/
 yacz, szlowye czynycz /23/
 krzywo przyszascza]a/24/
 ny otho kto straczyl /25/
 szwa czescz albo prawo
 /26/ a Starzy przyszasz
 /27/yczy tesz nycz nyepz
 /28/epadly A ny pokvpya
 /29/ podlug Prawa
 -----

trójcy
/Diele

OrtOssol 80,2,w.15-29

Toffner & T. d.

Comp.

-----196b

przeczyw temv ortelowy
wyrzekl ortel [gdysz powod
rzekl

<ne>

/8/ ysz nyemą wyaczey /9/

pany barbara zalo/10/wacz

a vczynyl Gwar /11/ a k-

they panyey pro/12/sto

zalowal a wswey /13/ za-

lobye nyszadnego /14/ ly-

sta wspomyonal /15/ a ona

gemv odpowye/16/dzala y

przyszaszncy /17/ spra-

wa naleszly ysz od/18/po-

wyedzala a ona tych /19/

ortelow patrzyła

tedy ya tho mowya zaprawo

ysz thy ortele mayą bycz
wyrzeczony pyrwey

OrtOssol 99,4,w.8-19

Wille
missej

OrtOssol

5.19

comp.

-----207b

/24/ Chczely ten czlo/25/
 wyek foldrow/26/acz swe
 gymye/27/nye to on mvssy
 vczy/28/nycz wrok y dzen
 po /29/ thym albo othych-
 my/30/asth yako go wmy-
 rze /31/ ~~W~~ vpewnyono A
 nye /1/ vczynily on tego
 w /2/ thym czasszye szl-
 owie /3/ zamyeszka [tedy
 pothym /4/ nyemoze tego
wyac/5/ey prawycz any
 fol/6/drowacz] podlug
 prawa

Wiele

OrtOssol ~~104,1~~, w.24-31 -
 104,2, w.1-5

OrtOssol φ Γ δ

-----162a
Czyly gych kgedney wyaczyey
trzeba

nyszly ku drugey /2/ a ka-
ko wyele wyaczyey /3/ a gdy
przydze dzen pra/4/wu pra-
wy wylozo/5/ny ktora go-
dzyna a /6/ kako dlugo
przyszasz/7/nyczy powynny
sza sz/8/yedzecz woithowy
ksa/9/dv podlug prawa /10/
Gdy przydze po/11/lozony
dzen pra/12/wu tedy podlug
/13/ maydborszka ma Na
/14/ stolecz szyescz woith
sprzyszasznyky nalawyczy
ama pytacz woith przysza-
sznykow gesth ly czasz Sad
gaycz

OrtOssol 86,4,w.1-14

comp.

~~Wiele~~

Wiecej

-----163b
Stymy moze woyth sand ga-
ycz y sandzycz czo trzebą
anyemaly /1/ albo nyemo-
zely gych /2/ wyaczey my-
ecz ato gest /3/ prawo
podlug prawa /4/ PRzysze-
dl ge/5/den czlowyck /6/
szwa zoną przed /7/ gayo-
nym szadem y w/8/szdał
gey polowyczą /9/ szwego
stoyaczego gy/10/myenya
czo go szam /11/ dobył y
zarobyl tako /12/ aby ona
pogego szmyerczy yako dz-
yedzyczką vczynyla yako
by chczała

OrtOssol 87,1,w.32 -

87,2,w.1-12

comp.

Więcej

(Diel)

Wiele
amp. Więcej

1388

Taco | my pomofzy bog † Jfzem
wya | czey paney margorzacze
nyewy | nowath yedno trzy grziw
ny czom | mu za placzyl. *Similiter*
Nicolaus. |

1432 Pozu no 1388

Wizcej

yako tho fwyadczo yako Marcufz |
y yego dzantky nyemayo wy|anczey
na saftawye na prziby|nye yedno
pyantnalcze grzi|wen pyancz grof-
fzewych a | oftatek popolitic.

1419 Rtcu
w 265

higiej

~~Wiele~~ comp

967

sequitur.

(111v.) Taco gim. etc. yaco to
fwaczczą yaco mico|laÿ yego ope-
cadlnik yfzam micolaÿ Omico | la-
yewą rzecz newfzał waceÿ yedno
feczna|fcze grzywen

1418 Pozn m 967

W⁴ wiecie - kiscy

Yakom wyanczey nye wszala, yedno tho, czom

wroczyła

1427 Pyzdr nr 869

~~wiele~~

wenczey

mar. do 1416 Kościan nr 605

wiele
włócej

Tako mi etc. Jakom wenczeje⁷ |
newfzol. wthomifzewe⁸. zejme- |
na⁹ pana¹⁰ ftołnikowego. jędno¹¹ |
dwadzefcza grziwen jędno¹²

7) wenczey

1416 Kościelnik nr 605

~~Wrote~~

Wiecej

<Wyb>cey

Wujciey / gear

voziinglo

<p> y<a>

kupozen[ya] tneq, V

oż ^{Nah} ~~Naum~~ 3,16

- plures fecisti negotiationes

v mysz gest gwiazd my(e)byeskie

plures fecisti negotiationes tuos

quom stellae sint caeli

Wiecej

Jul 63; by test amye any 60
+ my. diedy my... from anyl

~~state~~

38a

y wiaczey dzedzyn rozgranyczylby. Tosz ma wzacs
dwie syekyrze y dwa rydla. Wezny aczby wydal
gynaczey przysyaga swiathkom, nysz jakoby my ba-
dze przykazano, aczby byl sadownye dokenan, te-
di ma bycz sleszon a gyny myaste tego postawyon.

/117/. Sadza nye ma zdacz kromye powoda.

/V/stawiamy, aby nygeden sadza any staros-
ta sady czynyaczy, nyszadnego nasza e ktorake-
ly rzecz nye zdal, kromye strony sapyercze abe
powoda, alyszby sadownye byl przeparth.

Dzial. 48

Apr 11 28/1091 si tres vel dues hereditates
limitaret

rzeczach, gdy wiedą swiathky. które bada, pynacz,
 mayą wżacz schesz grosszy, a od zapysv poltera
 grosza; wżądnyczy od tego, ktori wyedze swiath-
 ky, mayą myecz cztyrzy skeczcze a od viny rze-
 ezeney syednynadsesza w podczszkewanya 48/
 mayą wżacz wolv podleyszogę sa wierdvnek; / ale
 podkemerse gdy gednego dnya rozgranyczy dzedzy-
 ny myedzy dwiema senyanynema, aczkolyby dwie
 abe trzy rozgranyczył dzedzini, na myecz pol
 grzywny; ale gdy wżaczey dny nyszli geden, tedy
 trzy grzywny na myecz, a to aczkele dwie abe trzy

Wiele
Wiele

944 [[Tako mÿ pomofzÿ bog etc. Ÿako
tho | fwathcza Ÿako czo wÿaczanek
gÿ|mene wawrzÿnczoui wÿprawil
czoŸe | bil zawÿodl a{o} gÿnnego
wÿanczeÿ ne]

1426 Kiel nr 944

sil 32: 22
pye myedny

repsuty kbst

Wiccy

150

zastawą w nysczech w pienyądzech, tedy gemv
sądzą przysądzę pyenyądzi dopełnycz; aczlyby
tesz zastawa wyączey, nyszli thy pyenyądze,
w ktorych zastawyona, tedy ostatek na wroczyca
temv, czyya byla pyrwey.

/38/. © doswyathczenyv gwaltu.

/P/rzeto aby potwarz drogy nye myala,
chczeny, aby ktoregokoly 21/ stadla nyeporv-
szony swey czasy czlowiek © kakykoly gwalth
przed / sąd bylby pozwan, tedy nany dobrym

Dzial. 20-31

AKPr II 12 (28) pro maiori summa pecunie

Wiesz

Бог ты еще итцески грешного
чловука, ае выажкеу справядливеа
любѹ ~~27~~ XV кавітн. 288.

p. post.

~~Wiele~~

więcej

Homo, etiam inimicus, debet diligere propter
deum et bene est sibi faciendum in nece -
ssitate et maxime, a nawiaczey, cum est
wulneratus peccatis XV p.post. GlDom 79

Suprad.

-----137b

a by powod przyszagl na
przeczyw Szampyerzowy

[a kako /8/ ma przyszancz :
szamly, /9/ samoly- trzec
A naw/10/yaczey povmarley
ra/11/ncze o dlug albo o
gy/12/na kthora koly rze-
cz /13/ bancz² albo gdy
powod /14/ opuszcza przy-
szaga aza/15/lugely na
samyperza /16/ kgyego sa-
mnyenyv /17/ maly szam-
pyerz znac /18/ albo za-
przcz

aprzyszancz sham szwa ra-
ka o then dlug albo ocz-
koly takyego

Ort0ssol 76,4,w.7-18

Toe. m.

Wiscy
Wiele

Wiete misce

Mogaly kogo przyrzyszmacz ku przyrzyszadze
... a jako ma przyrzyszadz..., a nawyaczely
po vmarley raze o dlug albo o gymna
kttora rzecz?

Dot Mac 103(d)

Chiscej

y ni (brali) s ϕ uy ϕ sey v mru
(elegerunt magis mori) - nyszly
<karm> yamy pokalyaca sy ϕ nye-
si <stymii>

32 I Moed 1,65

wtiszej

Odpuszczajmy: kiel ochłodzon,
* wiesz * dzwony myśz odgryz a
wyęszey / mye białe

ampliusz now. ero   7 lut 38, 18

$\sqrt{\frac{1}{2}c}$: daley

Wizcej

Chuj: nie przyjdę więcej
niechcąc między nami

~~(Brawo)~~

#. yes wyaczej nye veryny = non adet (ultra) B

ca 1470 Mon Lub 220
kal φ

1471

non adet ultra, ut hab'itet in eis

Thren 4, 15

Wskazanie
miejsc

(comp.)

Ja już dawnoś
nie która persona
preto nie wymien
brony

wyszła też też
stusche cu obrony
już wyatzej

1460(2) Filz 276

Wiele

Wyci

Nye bōoke slizzan wyφley flos
porlow tris

B2 Nah 2, 13

non audietur ultra vox

Wrote

Wisciej

Do syf nye pokusy wypley, (ob)i
pnesedl w tobye Belyal

BY Nah 1,15

non adiciet ultra, ut pertransiet
in te Belyal

ponownie?

Comp.

-----196c

ona gemv odpowiedziala y
przyszaszyczny sprawa na-
leszly ysz odpowiedziala a
ona tych ortelow patrzyła

tedy /20/ ya tho mowya
zapra/21/wo [ysz thy or-
le ma/22/ya bycz wyrze-
czony /23/ pyrwey [pyrwe]
czo gey /24/ pyrwey py-
tano nysz/25/ly ona ktho-
re lysthy /26/ wyaczey
polozy, nyszly /27/ szya
podyala] ktory /28/ thv
ortel stych ma szę /29/
ostacz podlug prawa

OrtOssol 99,4,w.19-29

Wiele
miej
m. m. OrtOssol 99,4,w.19-29

Ortohur 33: o sokołkyek

супо фунтупо

-----34d

y ozap/8/lathą y okazdą
rzecz y/9/1e o rany o glo-
wą albo /10/ ocz koly bān-
dże] wyaczey /11/ NA to my
przyusza/12/szncyzy Smaydb
/13/urku mowmy /14/ prawo
Na pyrwey oglo/15/wą Bandz-
ely czlowyek /16/ zabyth y
prawem przey/17/dą a nyo
gest ly zaraszo/18/ny czlo-
wyek Tego zapla/19/thą gest
osszmnaczcye /20/ funtow
a kaszdy funth

czyiny dwaczyseszczyą szela-
gowych pyenądzy

Ortoosol 33,1, w. 7-20

Wiele
Kuscy

Archiwum
Wiscej

Jasane Cristovo oblycz, izyaczey nysz
szlu f n f cz szuyeczcz, fholye dawaf m f
podnrouyeny e ca 1500 ~~Sp~~ ~~J~~ ~~R~~ ~~W~~ ~~V~~ ~~T~~

Piesim Wtod 177

Wyczej

Alyc ysze wogenne yaszdy ... wydzaney
wlosthne renye myszly opirek obykhly
szg ... postne cy mycz

Jul 71

plus proprias terras quam alienas

H 168

gydać s wojny do domow swych albo we wlosnych
potrzebach, sąly ksyaszata, ryczerze albo gyn-
sohego rzady lyvdze, sobye nye maya nyczs gwaltem
bracz any szadnego gwaltv czynycs any maya przy-
adacz koge kv przedanyv, ale kaszdy ma wolno
rzeczy swych vszywacz, yako mv lyvbo.

/161/. Gydać na wojną, vmyerny pokarm na
bracz konyem.

^W
/Y/sz slyachta z nierzadnego ryczerstwa
yaczey wlosną syemya nysz nyeprzyiaczelską
wykly spvsteschacz, vstawyamy, aby gydać na
Dział. 65

Więce

†

Na tto puzmo wyde mowy ~~IV~~ XV Pr Fil
(p. post.)
III 290. Na tto puzmo wyencze mowy ib.

k. 283v - na tej k. nie ma wpu słow

¹¹¹¹¹
Hisej

Any tex maya (st. bracia) voyey

meladi dozvaleni, by ro myely
takym to vylam davani, alye

Maya meladi vyechey kakakakuy

Reg.

1484 Pap. VI f 10

et ne quidquam illis a propria donetur
familia prohibere procurant

Wiecej Hede

Przechodzenijska = penetrabilior

B. wyzerey * psychay^ocz - penetrabilior Bx

war. kal.: przechodzan^oz s^a

1471 ~~MPKJ.V.181~~

ca 1470 Mandub 283

vivus est enim sermo dei et effi-
cax, et penetrabilior omni gladio

Hebr 4, 12 incipiti

~~przechodzenijska~~
K. penetrabilior

-----151b

MOgaly sprawnye ktorego
 yaczca/ czo szyedzy na-
 szmyer cz [maczy cz
 kto/6/ra koly maka aby w
 /7/yaczey czo wysznal] ny
 /8/szly ocz szyedzy czo
 szya /9/ tesz nayne domny-
 may/10/a aby szye tesz
 tego pyr/11/wey dopvsczyl
 czo oto /12/ gesth zaprawo
 jako mo /13/ Cykogo spra-
 wa /14/ albo podlug pra
 /15/wa maya macz/16/ycz
 oczkoly bandcz
 pirwey nyszly bandze prz-
 ewyczaszon y sprawa osza-
 dzon podlug prawa

OrtOssol 82,3,w.5-16

diag. OrtMac 111

trzej
 Tadek
 ad plus
 rozpoznaw-
 czo
 dum

[202]

-----13b
Gdy by czego waszem /13/ w-
myeszczkyem prawye /14/ ny-
enalezono atha rzecz /16/
Gdy by komv /17/ wydano al-
bo poddano /18/ sprawa ge-
go dluznyka /19/ za rąnką
a then dlusz/20/nyk byl by
tham /22/ MOgaly sprawnye
kto/23/regó yaczą czo szye-
dzy /24/ na szmyercz maczy-
cz /25/ ktora koly maka aby
/26/ wyaczey czo wysznal
/30/ Iako wzdy mayą /31/
dobywacz oczczowego /32/
dlugu na szyroczye

Ort. Ossol 19,4,w.12-32

Wiele
kiszey

wiele

Więcej

Als any * frontosny dostage
naszey any angelskye, abyel,
my * yo mogli idualice,

Bo ona * wojanszey chwaleny dostoyna

XV Pamdit. XXVIII 308.

med.

wiżniej?

Wiele

Wiecej

sancti quicumque in presenti sunt oli-
vites, plus apud deominum gloriantur
in paupertate omni vpe sp^{sp} (veseli ly
w bostre (ly w ubostre))

In gl. 157a

Attila
Wigaj

Ustawiamy test, aby zobaczyć... czy wyszły
... za tydzień brzoły między po gene mo
frosz ota kasady przyrządy

Jul 68

non plus ... mi si

H 164

~~-----~~
 pana, ma pozbyć syekyri. Alezlyby ten, kto by-
 rze syekyry, podług prawa gych nyc nyal gdzie
 chowacz, tedy do blyszszego dworu naszego ma
 go dać.

/137/. O lyfye szydowskyey od gedney grzywny.

/L/ ipha, ktora jest strata naszego gynye-
 nya, wstawiamy, aby nygeden szyd w krolestwie
 naszym przez gedem tydzien od grzywny wiaczey /
 57/ gedno grosch, nyc wzal.

/138/. Gdy kto poraby drzewo w czvdzen lyesye

/N/ yektorzy swa smyalescza wgechawssy w
 Dział. 56-

Wigcej - plus

Diedric onego yara nye ma wigerei bae
iedno pol grioni grosi [^{o p u o} non plus dabit
haeredi fluitans, nisi mediam marcam
grossorum] 1498 dec, Hps VI. 274.
(Prew)

3450

Więcej

2810. (231) [o^{...}othore penedze Macyey nanyej inamoye bracye
szalował tich mi gemy wancey nyewinowaci (wance) gedno tho
czsom posnali.] — Jaco ya tho wem o^{...}othore penedze Macyey

1428 Zap. Watku nr 2810

Wiele

więcej

Tako gim pomozi bog. ǔ fwãtǔ | †
Jako tho fwatezo [Jako panǔ |
Hanka Chelkowska neprze|dala wen-
czey zapuŃta] naie|zorkach pofwem
manzu[ǔe|dno zadwe grziwne. anǔ
go | rofzdala. wǔyǔwŃzy tho czŃzogo |
dala. fwim kmeczem pogo|rzalim

14 16 Kościan Ms 587

Angliodini

popysacz wżyma wżyma

Wiecej
Wiele
wini partium uopis ...
Luan alteri

-----80d

szwyedze/24/nym przyszasz-
nym /25/ popysacz y
ortela tego /26/ szyą do-
wyedacz w wy/27/szym pra-
wye podlug /28/ prawą na-
druge mo/29/wymy tako Rz-
ekl han/30/usz naprzysza-
szyky /31/ by mv krzywdą
vczy/32/nyly a gedney st-
ronye /33/ wyaczey przyk-
ladaly /34/ nyszly drugey
o tha szlo/1/wa mogą mv
wyną /2/ dacz przed szan-
dem posz/3/naly szye tych
szlow

fin. Ort Mre 66

OrtOssol 53,3,w.23-34 -
53,4,w.1-3

~~Wielk~~

Wiesz

Trzydzieści trzy miesiące
wzrostu, z czego jedna trzecia
zaczęła przychodzić, tylko drugiej

Art. 65

uni partium magis appropinquavit quam
alteri

/12/ y od powyedez obvdw
/13/ bylo popyssano Tedy
da/14/ly tho przysszaszny-
czy /15/ czyszcz przeth nym(i)
ypyta/16/ly obudw stronv
Tako /17/ ly szye Tho sta-
lo Tedy /18/ od powyedzely
zobv stro/19/nv na to mamy
wth/20/em doszycz pothem
yaw/21/no rzecznyk procz
szandv /22/ na drodze rze-
kl [przysza/23/sznychy nye-
sprawnye/wczynyly Jsz ony
wya/25/czey gedney stronye^[11]
az/26/daly Szwoгыch vsth
odpowyedez gego popyszacz

król Wielki

Wiele

Więcej

657 Tako gim pomozi bog yfwanti †
Jaco to | fwaczø Jaco Raba Jan
a Abrham de Welzino nenagabal

trzidzefci lath podluk | Szemfkego
prawa y wanczey odzedzino | Bo-
bouiczfko.¹⁾

1408 Poznań, nr 657

Piek 07 nr 1246

Wiele

Więcej

671 Tako gim pomozi bog yfwati † |
Jacoto fwatczø Jaco Jarantow |
dzath y yego oczecz y on sam po-
tem | W ydzyszeli lubom trzidzef-
czy lath | y wancey azowka nenaga-
bala | g ych wthich [ledec] leczech
prawem

1409 Poan m 671
Pień v̄ m 1320

Wielki → Wiecej
comp. history

1641
Tako nam bog pomoz † ifze dla
[nyezl] nyezaplaczenya voczech
watha | tele podyanl fkody, kyele
kýele gifczyny; na mnye moze,
ale nawyanthfche | nyemoze² (sc.
przyniec)

Malo
comp. hist.
mnie

'mniele, nie
duzo, troche; co do
licby
ilosci

1446 Pozn w 1641
wantoci, maj
kovej

ad exibo etos.:
"ad minus piteat ad maius non"

rizcej

Tegoli sem a Jozephat... prikrijeta
na gozdu očna dvepa, muči gyo
nydcej nye ~~nyd~~ nydzali

Bz fen 9,23

St. Test. Caroly: muške nicei
operuermt verende patris sui

~~Wiele~~

więcej

BZ Num ~~31, 3~~

Obliczcie się wypocy w ochronie
męże z was kat boye

BZ Num 31, 3

armate, input, ex ~~vobis~~ vobis viros

Sk: bi, u. vece „input” estet vece „plus”

~~Ło~~
miej

Przez wyższy [nieufy] byjesz
osobna swp?

§2 Num 22, 32

Aut, input, tertio verberas amnam tuam

su - bē, a. vece "input" cykō vece "plus"

-----12a
/8/ Gdy kto komv byerze /9/
gego gymyeny y yescze /10/
ktemv Wyączey o gygra /12/
Kyedy maya dwa mye/13/dzy
szoba murowaną sczy/14/aną
a tha sczyana Wkazde De lau-
dis pena per consules et
totam comuni/17/tatem O wy-
elkrzv /18/ Mozely myaste
szlow/19/ye raczczye sposp-
olstwem /20/ vczynycz wyk-
yecz bez /21/ wyedzenya
pana swego /23/ Gdy czlowy-
ek czyr/24/pyal rok y dzyen
y dale/25/ko wyaczey asz
woda /26/ szryunny gyala cz-
yecz -----

OrtOssol 19,1,w.8-26

Wkazde (go) (sc. z nich jest potowica)

Wzram. swięże
Wiscy Wiele of. Wiazac

-----44d
ale chce ly krol kxan/5/
za albo pan tego czlow/6/y-
eka waszego myesczany/7/na
ocz owynycz przed pra/8/wem
Ten czlowy^(m)ek ma /9/ gy od-
powadacz a ony /10/ mogą
sznyego bracz czo /11/ gym
prawo szkaze podl/12/ug pr-
awa awyaczey /13/ thesz
[nys] ysz myloszcz mo/14/ze
bycz vczynyona y besz /15/
panow a tho gest sprawego
prawa etc

OrtOssol 37,2,w.4-15

Sam. sie (br)cie

razley Wiele

-----23C
/27/ NA to my przysza/28/
sznyczy Smaydburkv /29/
mowimy prawo Pode/30/ymye-
lyszye dobry czlow/31/yek
rzecz mowycz szwiny /32/
rzeczone a mytho tho ma
/33/yą gyemv zaplaczycz a-
le /34/ czynily on tho na
myloszcz /1/ Tedy then czy-
ą rzecz mow/2/y1 da mv
czo gego wola /3/ a [nyech-
cze-ly gynne rzeczy /4/
mowycz wyanczey]

tedy wszdy y on ydzyeczy
yego zostana przyszvem
peknem prawye -----

OrtOssol 26,2,w.27-34 -
28,3,w.1-4

OrtMoc 25

Wielki
nec modo ulterius
procurare vult

Wiele

Wiele

Szrzey, gl. wy^ooczy, m^o omyy ot lychoty moyey
y ot grzecha mego oczisci mi^o /Amplius lava
me ab iniquitate mea et a peccato meo munda
me Psal 50,4/ Kart^oSwidz

Fl: daley, P^ont: szyn^oey

Więcej = amplius

Odpowiedział miły Jezus i rzekł jej:
ani ja siebie potępię; idź, już więcej nie
gresz [nec ego te condemno: vade, et
iam amplius noli peccare] Rózm. 466.

Więcej

Trzecie milczał podług świętego Jana Złotoustego, aby ukazał, iż Pilat darmo pytał, kiedy widząc jego niewinność, niewybawił jego smęki, ale więcej naśladował żydowskiej nieskromności, bo już był słyszał od Jesucrista, iż rzekł: Rozm. 844.

Więce = plus

Ty strzeż tydzień sobot, bo' ja więce
nisiłi ty (czy) nienawiść, iśi [pro:jiri?]
są przestępcy świętego zakona [ego
multo plusquam tu transgressores odi
legis] Rom. 131.

Więcej

A oni więcej zawołali: Rozm. 838.

Więcej

Nawięcej = maxime

Tako Jesus... przykazał im [sc. lwom], aby
nijednego ertowicka nie skarli ani
urarić imieli, nawięcej z Norareta, by
teri nikogo nie naga bali [quod hominem
nullum molestarent, maxime de Norareth
quemquam infestarent] Rom. 139.

Więcej

Nawięcej

Nasz zbawiciel jest jako ktoś... uplwan jako
wzgardzony... Jego dla która myśl nie omiała.
Ta takim i tym podobnym przeciwnościami, a
nawięcej o Zbawicielu myśląc? Rom. 729.

Wiecej

Nawiecej - praesertim

Кто скажет мне, кого полюбил се мнѣ, а навысше
скажет: знаю что ѿ Бж. Ex. 33, 12.

praesertim cum dixeris

4008

Wigaj

Rzeczy do niego: Myster, co u niego
my? A on nie do mys: Nya wygney.
jedno co wstawiono jest * van,
czyli

Evlan 288

nihil amplius

Luc 3, 13

concl

Więcej

Już sam siebie miłownię oddał, a
w tem więcej ograniczył niż pierwiej Rom. 762.

Więcej

A przeto, kto mnie tobie podał, czyż Judasz i lud żydowski, więcej zgrzeszył, niżli ty, bo oni sprawę złości uczynili, ale ty bojąc się cesarza atęż niewiedząc czynisz i osądzasz mnie nietwoją mocą i wolą. Rozm. 813.

Więcej

Byli krzywi, a fałszywi świadkowie... Baoryca
iz fałsz, iz więcej słowo przytoczyli Rom. 720.

Więcej

Nyemaxalkne xony... nyer wyacrey po-
kupu gymaya, gedno polowycera, teg,
cro ymaya, nyexara crone maseryxny...
o glowa.

Oct. Kat. 204

~~ii $\frac{1}{2}$ XII Szt. ber. CXL 204~~

Więcej

Stracił radziecki statek, a myślisz go wygraczy
dostogyn ~~II~~ ^{021.} ~~XV~~ Vrtel 119.

Więcej

Kako wyle maja być przyszanynkow
nanyem... acz gych nyewyaczey trzeba
kv wszelkyyey rzeczy

Oct. Br. VI 381

~~VI 381~~ FA 4 381

Więcej

Nyemoga go wyacrey bayacz

Ort. 03r. VI 376

~~03r. VI 376~~

Więcej

Gwar szyć stal słowie aby wyaczej albo
wyszej nyc nyc kalowan

Inst. Byc. rT 365

~~Inst. Byc. rT 365~~

Więcej

Poszła by się on tego, co najn. za-
lowano, ... tedy... jest kzywopmyska szca
y stracił swe prawo y stolec wythow-
szky a nie jest dostogen w nyem wyca-
czey bycz.

Art. Kab. 211

~~II^z IV Staber. CXI 211~~

Więcej

Gdy woyth sxyedry na gajnem sstrandre...,
kto!:) gemu prepadne, ten ma ggemu
pokupycz ossem sxl'lagow... a nycz
wyaczey. Ost. Kab. 200

~~II 2 IV 1/2 ber. CVI 200~~

Więcej

Gdy mąszczyzna pojmye żonę a skwey zeny
wyanoge na swem gylacem gymyeny stho
grywyen albo mnyey lubo wyyczey przez
skadr

~~2. paz. 117~~ 67. 117

~~Niele~~ więcej
Nawiecy

Kako ma praysxancer [sc. powod] sam-
ly samoly tcecz a nawyacyey powmat-
ley rancze o dlug

6m. Bot. VI 374

~~III 374~~

Wiece - ultra

Jedzy tyrotete y pokornemu, aby wygoze nie szymal.
Wyszyk szys eslowyek Dub9, 42.

Wiele ^{45ej} ^{45ej}
Widniej (?) - amplius Midno?

Przey, wydny[ey] / m. o myy ot lychoty
moyey ~~XIV Ma. Dod. Kart. Swidz.~~

V Rozprowd: wyfoeny (u top: Nchmng

W 5 dnie wyfoeny)

50, 4)

Więcej

Inwazyja R. Tacy gich wancie
ne wyem esse bytily w fey drodre.

1421-3. Bibl. Warsz 1861. III. 17

mg Koscien w 995

Wiecej

~~Pril w foraya w drey dyenacere leere 1399 habe 26.74~~
Jako
Persca wanerey wyszala dresanera, grriwen, nizli
flanka, 1412. M.H. III. 196.

... swego dealu

mg. Kal w 351

Wigcej

Damy Hanka Chelkowska me przedsta
menczey kapusta na ierzokach po tven
manzu jedno za dwe grziwne.

Koscian 1416. St. Occ. XIII 145

Wig Koscian w 55t

Wizej - plus

~~Maore wydzey baronow (Ps. deut. 3, 19) Nyo moqo
premyerier slowa pana boga mozo, bich wydzey
alho myzey powy edal ib. Num. 22, 18) Bich bich
bich z uzenagla roet wydzey (in majus) ib. Ex. 19, 19
Plakalasta oca, ale dand wydzey (amplius) ib. Heb. 12, 41
Smuakam by gemim dnyem wydzey, samdyq wydzey dnyem
gego ib. Job. 9, 4. Czim wydzey (quanto plures)
lyat odalo bi po mlobarowem lyatu, tim wydzey pan-
la / roser bich q maem ib. Gen. 25, 16. yozow ea
mozo rowka, a swami qezere chodzer, saw wydzere
swarliwya ezierli przeerw pana. Czim wydzey
(quanto magis, qd ia amoz? ib. Gen. 31, 27. Takto
maw wydzey (quo modo) mowez, tak bich mowez
ib. Job. 4, 8.~~

8350

Więcej = plus

~~Abraham był dziesięć dni w pociągach między górami
dnaj Gm. 14, a. Alboz był w pociągach między górami
był 14 dni na (pro. niechcący gościnie było, 1
alboz był w pociągach między górami Gm. 17, a.
Abraham był w pociągach między górami, abrac
go w pociągach między górami Gm. 17, a.
Otworzył w pociągach między górami między górami
między górami Gm. 180, a. Główny w pociągach (quantum
sunt plures pro aliquo petunt) Gm. q. 156, r.~~

~~5 v 6 v 27~~

~~4 v 12~~

~~171 v 23 / 172 v 12~~

~~175 v 26 v 5~~

~~178 v 26~~

~~180 v 10, 13~~

~~156 v 6 r
157 v~~

History of Hiele

Wiley of Nece

Wiszeykroo' of. Wielekroo'

Wiczej - plus

~~Vogenne yavdy wyagrey wlocthne zamye nyrdy
opere obytly tra posthe crynyer Sud (71) Wlediere
In yena, rana, alybo wyagrey (pluribus) yoh rana
nych wyza, pyancdzestath slythomu [zaplan] (51)
Gena monetha ma brez ynyana, garyby byla dabra,
aby pres the wyagrey byla waw nyrsa (maga)
accepta) (56).~~

Wiecej

J. bila wonerey wstretimana w Salezize, nitz
forydzeseze tat.

1401 | Piek. ~~1800~~ 66.

ng Kosiou w 171

Więcej

Jakom wanczey me wzięt swini, jedno
podług ziemskiego układu skonarskich
kmoŕ 1416-13 yp xxxi 388

up Pyzelw w 32g

Wigcej

Gwi [braty] sō wyōcej umrzea nysaly
[karm]yamy potalyca sōō nyecci [stymy]

Pyz 1 Mach. 1, 65

(elegent / magis mori)

Wigcej - ultra

bo syb myepokny wyjcey

1/2 Naum 1,15

~~man adijet ultra~~

nye bōdze dizaran wyjcey glas podlew twich

xl. 2,13

Więcej kroc'

O rokach małych... tak osmy wymyśli-
ly obeszecz, aby przereczony rokowy ma-
ly nye wyęczykroc wysly gena (non
plures nisi semel) w myesraz w kasidew
powyecz ymyany sul 78

Wigencew - Vincenti

Contra Vincentium: manuskodi sedmádesát grinen
i dwe o Wigenceweho vřecemstvo 1391 příyb. 7.
Clouek rabit pana Vancencef 1397 Lekr. I. N. 2513.

Wierściewy

M. ne erandzał Wancerenczewich ludzi

1408, Piek. ~~K. 365.~~

Wigencowy-Vincentii

Contra Vincencium: pari Helika Vigenerovim
ludrem esinila kaplaarena 1391 Lekur. II, N° 1014.

Węch Węch

nomen prop.

Michael Schap de Falanthe, Dobri Hanek
de ibidem

1438 Wolff Zap. 6

Więcierz

Adiudicavimus lacum... fratri Vasilonis prae-
posito Sancti Joannis necnon et fratribus
suis ordinis Sancti Sepulchri Dominici ex
integro, ita quod Naczczeslaus et fratres
sui, haeredes de Piotrowo, nullam iurisdic-
tionem in praedicto lacu habebunt, nisi cum
uno aestivali rethi... ad litus eorum pro
mensa praedictorum trahere permittantur, si-
ve dicti haeredes dividantur, sive augmen-

verte $\frac{1}{2}$.

Więcierz

Damus quoque et promittimus memorato

Sdzislao sculteto cum fratribus et ipso-

rum posteris diebus tantummodo ieiunis

pro mensa sua piscacionem facere in lito-

re lacus nostri ibidem in Caszevo cum

rete... et gulgustris dictis v y c e s z e

1406 KodWP VII 331

Wicciens = genus retis

X

Unus scuttelus... piscari poterit...

Cum illis retibus que venereze vulgariter mun-
cupantur. (1335) 1794 Kod Wp. II 480. Cum ~~venere-~~
~~zonibus.~~ (1369) 1446 ibid. III 335. Cum ~~duabus naris~~
~~vulgariter wicciense.~~ (1401) 1460-1467 ibid. V 21.

~~Tria retia ... wancereze et hambenky.~~ 1408 ibid. V 132

Hiqicior = genus retis

Concedimus ... in loco nostro ... piscari...

Duobus retibus parvis, ^{qui} wancereze. 1351 Kod Pol. II 297
vlg. nuncupantur

^{hinc} Que gulgestria, wancereze, vlgariter nuncupantur.
1365 ibid. II 314.

Damus ... in quolibet loco ... cum
sex'tis feriis piscari

X

Więcierz = genus rehis

Damus... piscaturam in lacu... cum his
rethibus, videlicet cum parvo hamo, hyda-
dlo, wanczers et slampnyera. ^{vlq. sic vocatis} (1357) I $\frac{1}{2}$ XV

Kod Wp. III 68. ~~Cum his rethibus, videlicet cum wanc-~~
~~zers, gargastrio et slampnyera.~~ ^{mm.} 1360 ~~ibid.~~ 156,
~~wancers Venozers.~~ 1364 ~~ibid.~~ 251. ~~Saccis, qui wanc-~~
~~czere appellantur.~~ 1400 ~~ibid.~~ 5.

Wisniewz

Sibi (sc. Alberto) etiam damus veneratio-
nem in loco pro mensa sua cum
reticulis minoribus, que dicuntur
quelqustra, hamus, wanczewz et
muresz

1371 Kod WP III 364.

Wigiers

Damus sibi et concedimus, quod
habere poterit pro se unum
piscatorem in loco ..., qui pis-
cari valebit cum parvis reti-
bus sive instrumentis ... ven-
dierit, reversa et vende

1383 KodWP III 533

Wiggen

Mediante rethi wlok vlg.
nuncupato et aliis piscariis
instrumentis vlg. mresse,
wyczersz, werra

(1392 } 1587} Kod WP

III 648

Wigcior = genus retis

In sua mensa tantum cum gulgustis
vlg. vivorami et aliis

Parvis redibus, videlicet, *slabnicz a wan-
czewski, 1394 Kod Pol. II 343.

tenebuntur piscari, sagena ... exceptis

Wiziers

Capturam piscium in lacu
nostro ville adiacenti cum decem
gulgustris et totidem saccis, qui
wancere appellantur in ulgo

1400 Kod WP v 5

Wiczierz

pro

dicto

uno rethe wlg Wanczyerz 1400 ~~Slupp. Y.M. No 11020~~

~~025~~

STAR. PR. POLS pomn. T8

Ulan Libri iud crac r/400 No 11020 etc hows.

Wizcienz

Cum duabus messis vlg. mēuē-
re

(1401) 1460-7 Kod W? V 21

Wiciorz

dicelit...

Tria reia vlg. dicta wancereve
et bambenky ponere et ipsis vti

1408 KodWP J 132

Wigcienza

Assignemus... duos piscatores tem-
poribus opportunis... libere piscandi
mediante rete aut gulgustri, et.

Wigcienze

(1411) 10 1596 Dok Mp 1 122

trigierz

Dat facultatem omne genus pis-
cium retibus vlg. argubiere et
vancierz in piscine ... piscenoli

(1422) Dok My v 255

Więciarz = genus rebus

✓ Rebus ^{vulg.} nuncupatis ~~nominatis~~ *podrzeczna, sa-
brodny, a wyenczerami. 1424 Kod Wp. v 387.

✓ In istis locubus... talem venacionem
dominus Johannes... et... sua posteritas
habebrunt..., duntaxat ipsius piscator
sed non ipsius homines

Wisniew

ei wyanczerami sicuī arundo tangit
al. zaskw

Kozier. kptent. Con ~~ent~~ XT (1424) 37 v.

Sim. 'Kod wT V 387!'

Węcierny = genus retis

cum liberis pransuris piscium

cum parvis retibus videlicet, drogubiczamy,

* moczczamy et wyaczczamy. 1461 Kod Pol. II 529.

Więcierz

Quia ipsius filii de sua domo exeuntes
recipiebant sibi decem retia, al. wien-
cierze violenter in lacu suo (1425)

1789 DokMp II 45

Nieciarz

Reihe al. Wannereiz

1426 Arch Castr Crac II 166

1426 Gstr

166.

więciersz
tan

Thako my pomofzy bog etc. Jako |
thy wyaczerze ÿ thy wirsze ythy
Czolny | czom ye [pofzla] pobral
nafta|wye thom ye gedną bral
awfzy|thkim dal napanfkye skaza-
nye | wyawfchy gedną wýrfzą

1429 Kościan m 1386

Więciarz

1331

Taco my pomofz bog † Jaco t^y wą |
czerze ytiwirsche it^y czolni czomye
pob | ral Sczirvonegocofezola na-
ftawye tomye | (196) iedna bral
awfythky dal napanfkye fka | za-
nye vyiawfzy yedna wirza.

1429 Pozu nr 1331

więcierz

Plebannus potest duo fulgustra po-
nere in stagno nostro in Kunow

al. więcierze

(1434) 1653 DokMj v 351

Wigierz

Assignavimus... duos laneos... et liberam
ceptionem piscium... per piscatorem... qui
retibus al. wiencierzmi tribus capiet

(1436) 1609 DokM p v 366

Więcierz

Wyęcierz ~~#~~ *filidexitilium*

1437 | Wisł. №228.

~~por Watek~~

~~St. lat. ... wójeńca ...~~

KATAL REKOP. Bibl. Jag
№ 228 Isnacensis, r 1437

369

Wisciens

Paulus ... arrestitus ab Hieronymo
apud ... Nicodemum ... wlok et
wyenciens

1439 AG2 XI 155

Wiguer

Et ambe partes possunt lo-
care in piscinis wiguer-
re ad prendendum pisces
sex vel septem

1440 AG2 XIII 91

sim. 1448 ib. 263, 1449 ib. 282

1449 AG2 XIV 285, 1462 ^{AG 2} ~~XIII~~ 390

Więcierz

in piscina habet ponere quatuor recia vulgariter
wyaczerze.

1464 Reg. XIX 335

Więcierz

Ipsa Anna potens erit prandere ei ponere
duas rethes alias wyperyerre in laco.

1489 R9L XIX 323

Wizien

Quos citavit cum iudicio
videlicet undecim uenerunt
et cum nauibus al. s. * uolunt
quis uolenter piscarent in
piscina regia

1441 AGZ XIV 31

Wiggen

Turek ... pripowiedal sye ... super
Nicolaum ... ut pareret cum
licie, - videlicet cum wyencers
et cum sak, prout sibi volenter
sunt recepta, prout idem index
recognovit ... quia recepit
wyencers. et sak

1446 AG2 XI

291

-Wizaen

quis voluit parere cum licet
neque voluit illud dare ad
fideiussoriam cautionem
sals et wyencersz valoris
sunt tres marcas

1446 AGZ XI 291

Nizaeuz

Fyederko a larit ipsum Dyk
pro sexaginta vycerevzo et
pro piscibus piscatis violenter
super fluvio in Malenice

1449 AG 2 XIV 289

j w 12

434. a. . . . . vidit viginti quinque fille-
textilia alias vydcyerre et recepit et
quinque naves ad rippam adduxit [et se-
cundario exequitans alias sryachowsky
destruxit dinidium alterum centum re-
tenticula alias yasry super eandem pi-
scina].

Archiwum bernardyńskie. T. XV

Zap. sądów LwoWskich

R. 1467. str 67.

102

Wiepiewz

653... Margaretha, que piscatur in
medietate piscine in Sokolow filitexto-
ris et nassis alias wyaczerny y drogú.
bicramy ...

Archiwum bernardyńskie. T. XV

Zap. sądów LwoWskich

R 1468. str 91.

129

Więcięż

pro pransione piscium filotextoris
alias hydrocyeremy assignant termi
num

1500 A 92 XV 395

Więcej

quia ei quadraginta filitextoria alias
myacryery, que ipse in dida medietate
piscine fecerat ... violenter recepisti

1470 A 42 XV 108

Więciarz

qui te concitat ad solvendum decem
marcas occasione receptionis quadraginta
filii extoriorum alias dla wszęczya
wyszęczy cynthydzeyszczy y ssadzow
nyo

1471 A 92 XV. 146

Wierusz

25

Et debet Iwaszko sibi Andree
addere novem fili textoria alias
wyacrezy. 147

AGZ. XVIII. 36

~~AGZ. XVIII.~~

Archiwum bernardyńskie T. XVIII

Zap. sądów Przemyskich

R 1479. str 36.

44

Hicciem

Tunc familia mea dixit, quod
transiit ad riuo ab. vancere

Hobley dixit: Ego fateor,

quia ambulavi ad vancere

ad aquam fluentem

1470 AG 2 XVII 34

Nicci 1772

quibus tu posuisti seu locasti triginta filitec-
tonia alias wyfcerre in piscina in Crissoui-
ere ipsius Nicolai

1478 A 9 XVIII 174, num. ib.

Więciers

tantum uno rete ..., una cimba,
quantum necesse fuerit, sed alius
non nec hamo nec vyacres

1494 A 42 XV 323

Hicciere
Wientiere

Pro Winterecke 1496 Warsch. I 417.

Zu dwa Winterecke. 1496 ib. 419.

(Fischreue)

X

W
Wigierz distulit terminum...
~~2998~~... in causa pransionis piscium
filotextoris alias vydoro my...

~~Wigierz?~~

1500 AGKB. XV, 399

Archiwum bernardyńskie. T. XV

Zap sadów LwoWskich

R 1500 str 399

444

Więciarz

filigustra al. mya cre re

Kozier. Rp. Insect. Cost ~~1500~~ 1500 #. 67

a b c c̄ d e f g h c h i j k l k̄ m n n̄ o p r s s̄ t u w z z̄ z̄ x

Wierierz.

rethe s wyacyerzew

Item omnes, qui rethe s wyacyerzew subtrahunt vel pisces deponunt de aquis

~~Br. Ält. pln. T. Arch, X 385
bibl. Racz, rkp, nr, 161 k, 124
Quadragesimale GLOSZ~~

15
8
1

ok r 1500
we
57

gl Kor B
105

Wizacens

Dedimus ... in hac nostro
piscaturam libere venare
sibi cum parvis retibus, ...
~~saciat~~ et cum parvo hamo
et weneronibus

(1369) 1446 Kod WP

III 335

Wycier

Subtextilium - wycier(?) in. xv Lab. 520.

Wigierz

Kto weryfikował zjadaczstwo we wry, wigierze (Am:
w iezere), takkoda ma zaplaeryor - Dziat. 56.

Jul 28 1

Wiziter

44b

/136/. O zlodziejstwie we wsy abo na polv
vezynyemem.

/V/stawiamy tesz, acz kto ze wsy pana gyn-
szego vezynylby zlodziejstwo we wsy pana gynsze-
go, wiaczerze /s/, w stawie, w rzecze, na lacze,
we zbeszv, na polyv, a przekonan sadownye sehke-
da na zaplaczycz, czyge gest, a panv, czyg czlek,
wina, zlodzeyska na zaplaczycz. Aczby kto trawa
pasl abo kosyl, ten kosa abo plasz na stra-
czycz; a gdyby kto drwa rabył w lesye gynszego
Dział. 56

(in hanc, pisana vel in aqua fluenti

Wis ciarz 'sieć'

wan cenz

↑ Kozier. Pp. Terr. Cozint VIII 1424 249 v.

Wigierz = rete

Damus eidem sculteto... cum rethe, quod xabrod-
na, wyemczyerse dicuntur, pisces piscari

1366 Wiemb Frag. 31

Nigrierz

~~Cum retibus...: kydadlo, wanczerz et slampnyera | 1357~~

~~Kod W. III, 68. Venczierz | 1388 | ^{Kod W. III} III, 533.~~

~~Nyeczczorz | 1392 | ib. III, 648.~~

~~Damus... sibi... piscaturam in lacu... cum hys retibus,
videlicet cum wanczerz, gurgustrio et slampnyera.~~

~~Item! 360 ib. II 156~~

Wigetaw

Wanersłowa (!/sona rozgnata to bido

1402 ,Hube. ~~Płotki~~ 101

Wigstlaow - Venceslai

Jakotmi viranerili włodarza skot Vanerslaow 1391
Lektur. I, N° 1019.

Więszy v. Więszy Wielki

Wisdty of Niewisdty

Wiedmaj: marone

Starae, vφdnpφez (ut nunquam maroscat) Gr. gl. 166, b.

Autodite ..., ut nunquam mar-
cescat, staneoz, lep. rteroci,
vφdnpφez, odorem nump

Więdnąć

Septimo liliū, qui in manu comprimitur,
statim amittit odorem et marcescit vlg. vyednye

XV p.post. R XXIV 374

k. 342r

Виднај

Учеднице = шарескиџ | Р 1/2 XV | Р. XXIV, 374.

Wizdnac'

part pres at

EB

Wizdnacz = marcescitur

~~Wizdnacz = marcescere~~

(var. lub.: wizdnacz marcescere) 62.

1471

Mankel 124

omnia ossa eius marcescere
faut Job 33, 19)

Job. XX iij, ⁸¹⁹ cf. zwizdnac'

W wszystkie kosci
jego upouza

Wiednaci = tabocere

^ Wodl germ Fl. 118, 158 (taboceram), sim. Put

^ Wydral germ przestopayfere y

v yore noku twagych ne stregly sp

Wiedność

Wiedność / trzeć nity (lepszy cytat)

Wydność / szchnąć / tabescere (Psal 38, 12)

(tabescere fecisti sicut araneam animam eius)

Fl. poudler } ca 1470 Mam L 128
Ru. poudlyer } oślabić

W. uagnites, że wyschła jako psioł duna jej

Wiednag

~~XVIII:~~

Wiednag = marce

ca 1470 Mam Lub 57

~~1471 MPKJ.V.32~~

(usquequo marctis ignavis et non
intratis ad possidendam terram
Jos 18,3)

~~XVI~~

~~JOS. XVIII~~

18,3: do kądzie qujccci lenistm

Wizdugé' cf. Wizdmec'

Wiednać cf. Poświędnąć

Wiedność of. Wiedność

Wiedność. Niewiedność

Wiedząc o Wiedzy

Wiedność cf. Zwiędność

Wodne | Wiednie?   nie wdrobi s.
~~Wiedniae~~

Vienna = Weiden
√ cum enim apud vycenna vr.

wodne venti et tonitrua fie.
_____ frequentes et maxim
bant etc.)   ca 1420 R xxiv 85

Jag. nr. 1299, k. ~~696/0a~~ 71a

P. r. Kar. ino. I. 48

Rozpr. 24 str. 85 poz. w. XV

√ causa autem huius 2023
(sc. letaniae minoris) in-
stitutionis fuit hec:

~~Wiedniec~~
Wiedniec?

fo's cyta wiedniec ? s. 170
SD wiedniec
M PK 7 V

~~Vathnyeye = putrescit; 1471 M PK 7 V 68.~~

SL - Wiedniec ... Wiedniec wiedok

gnie, miedniec

x) wiednieja, Klok Turk 186
wiedniec, Mon 73, 286

Pierwsze litery do h niewyraźne, na boku drobne.
mi literami przepisano: vq = putrescit.

'wiednieje'

Vathnyeye putrescit (war. lub.: prochnyeye
putrescet; ca 1470 Ma kal 136)

(memoria iusti cum laudibus et nomen
impiorum putrescet Prov 10,7) Winię miedwi-
nph spine

Więdniec 4

Vāṭh nyeye - putrescīt

14H MPKJ v 68

cf. prochniec

X ~~Wielki~~ Niskowy

comparat ac. sg. neutr
wiczsz

I uczynił bog dwyże szwyeci *wyelizi:
szwyatlo wydzsze, abi dnyu szwyecylo,
a szwyatlo mnyezsze, abi noci szwyecylo

BZ Gen 1, 16

Wigóry

~~Mediki - magnus~~

8810

fφ

~~Wyelyky gora paage RR Tob. 10, 1. Przeważni wyodrądy
wyelyke na gęso głow, a uwaritogy ib. Judith 8, 3.~~

~~Si. Adresz wyelyka w domu Nabuchadonozorowe. ib. 11, 21.~~

~~A tak tyf stalo wyelyke swyfo ib. 11 par. 30, 26.~~

~~Gy dzi ku Elchiarowy, kaplansow wyelykemu ib. 11 Reg. 22, 4.~~

~~Otpawye... rzekoz wyelykim glosem ib. 11 Idr. 10, 12.~~

~~N wyelykemu swytku wnydre ib. Tob. 3, 10. Roznye-~~

~~waly tyf wriLei wyelyci paadowe ib. Judith 5, 26.~~

~~Wyelyci 14 sadowe tway ib. Tob. 3, 5. Wydrzely...~~

~~ryk wyelykfo, ktoro ukazal przerw w gym pa-~~

~~ib. Ex. 14, 24. Uczyzyl bog dwoje szwyceri wy-~~
~~liczi ib. Gen. 1, 16. Zetaw wyelykwe ^{oc. d.} prymaerylze~~
~~u gdi (vratu ualtrawitowit...)~~

zum. wielice. (duo luminaria magna)

x

Wigory
Wigory - major

comparat. n. sig. m.
wiczny

Przewyższenie wyliczono jest, a nasz wzrost wyborczy
[nobis statura procerior / BZ deut. 1; 28¹ ~~Wzrost~~
jest na 20%, przy bieżącym zarobku i wyżywieniu
Ib. Gen. 4, 13. ~~Jeżeli goz pynny w dani, a wyborczy~~
~~w przykazywaniu Ib. 49, 3]~~

(nobis statura procerior)

8654

1000: lud to jest koczowniczy; wyiny wzrostu
od nas.

-+

Wielki kłótny ^{USA} x

comparat ac. sy. f
większą

• Głisz... wszisz gese y wozu y wyłozsyd
wylikowz zastopw nisz ty masz twicel
przeciwnikow, nye lekay syd zich

(videris equitatus et currus et maiorem
quam tu habear)

B2 Deut 20,1

~~Więtki~~
Większy

comparat

n. pl. f
większe

Dicitur equans quia in illo tenet equa-
liter planeta, ~~planete~~ wyaczssze gwiaz-
di, *corsum suum XV ex. GlWp 75

Wickery ^{swora & liany}
Wickery & multiplex

Wimperat. m. 28. m.
Wiscry

Woz bozi dzesperq tixey wpozry, St. 67, 18 / decem
mitobus multiplex.

Put: mnozen

Wu: woz bozy dziesicig tyrcy normality
wos: rydwawioz brych. jut uniostwo

mnoizny' pounioizny, powikromyitowioz, liany'

I Wiskry I Wistry

g. eg. 4
wistrey

Soli pozyszcza wymową przelory przy
meczach zastawionych jako wyższej
abo mniejszej plathnoscy
(maioris vel minoris quantitatis)

bul 32

Dnia 20: przy zachwie malego abo wielkiego
gymnetygo

-x

x

composit ac. sq. i
wysza₂

Wielki

Pakmyły za wyazsa summa pyenyedry
rzeczy otdalył zastawne, obalkek
rsokole sbandse nach summa' porjiso-
na, dlosnykowi porjisa wlozisz ba^{or}
powymen

H. 74: pro maior. summa pecuniae Jul 32²

Diet 20: aclyby ten zastawa wyszey,
wynly shy pyenyadse, w ktorych za-
stawyona

-x

{Wisknyż} Wiscny

3. pl. m
wiscnyż

Gody w wyelgem dlugo yako gest
kessodrenath, sh, dwoyence abo
wyacssyż pyenyssy (aut pluribus
peunith, Driet 67; abo wyacssy)
swany na ... wcruszaya, godi fakto
wyelky dlug ... magle zaplason nye
more bys ..., orodranuy pul 72

Wielki Hiiskony

comparat. n. sg. neut
większe

~~Idy to wielkiem długu ... swam swa ...
wszczaya, godi. Takie wielkiy dług (Tantum
debitum) krotkiego czasu omyston bycz...
nagle zaplaczon nye moze bycz, ... osza-
dzamy, aby oszmyndacze nyedzel rok
wopobierono chowan. Sul. 72~~

Palkibi to iste stozie vynczscheti bilo,
tako, zebi wyanczey placzylo, nisty przere-
zone pyenyandse, ... tegdi blisseli ye banda
dziszecz.

H. 288 : si ex tunc illa bona essent maiora
sic, quod plus valeant

Sul 94¹

-x

X Większy

comparat. ac. pl. m
większe

ale y my apostoli, czoż mamy obfytse
a większe dary ducha swyetho (Rom 8, 23)
sed ei nos ipsi ^{gl.} i.e. apostoli ³ primicias spiritus,
^{gl.} i.e. spiritum sanctum in maiori plenitudine
et pre ceteris habundantius ³ habentes

XV med. 5 K) 3 97

v. większy (rp. pet. xrb.) 1449 R. XXV 166

-X

więźny Wigłany

wyathore

1449 R. XXV 166

(Rom 8, 23)

rkp. yetersb

~~np. lwo-r. ale y my apostoli, cox mamy obfytne
a wyęcsche dary ducha szwythego - sed et nos
ipsi primicias spiritus (q. i. e. spiritum
sanctum in maiori plenitudine et pre ceteris
habundancius) habentes SK) 97~~

Wizyty Wiskony

comparat. u. s. q. f

Y vpsra (!) sze mo otplata stane a deo. 2014.50
Pr. Fil. IV 576.

wiejsza

comparat. n. 3. f

Orszu +

wielki

Wiskoy

Ort Mac 33: wy p p t

33, 1, w. 1-7
wy p p t
wy p p t

dru/25/gy oszmy dzyen po
szw/26/yathem maczeyv Trze

/27/czy na dzyen szwyathey

/28/ agathy, gdy burgrabya

/29/ szyedzy na Sandze ata

/30/ko dlugo, poky on szye

/31/dzy, gyest wyna osszm

/32/dzyeszath szelagow dro

/33/bnych. pyanyadzy, ale

/34/ gdy wstwanye burgra

/1/bya, tedy wyna nygest

/2/ wyachsza, jedno osszm

/3/ Szelagow pyenyadzy /4/

sprawa prawego /5/ DAley

pitalys/6/czye nasz ow/7/

szyelkye wyny

Ortossol ~~32, 4, w. 24~~ 34

33, 1, w. 1-7

~~Wizcny~~
~~Wizcny~~
Wizcny

Wizcny
Wizcny.

superlat. l. cy. neut.
(u) nawieczem

Nye komysoracz ya fiodrenyo,
any w nayanczem gymyenyu

memie, gl. zimmie i was-
noie zimmie, ponadtoie.

~~MARK. I. 189, 259.~~

~~De morte. 259~~

De morte H. 259

Wielomij

Kierowy.

superlat. l. pl. f
nawiejszych

Ministri Christi sunt.; nawiejszy = plurimus

~~K 26b.~~

in laboribus plurimis: nawiejszych. (II Cor 11, 23; R

XXV 164; w robotach. *wanczych, SKJ I 66:

w robotach w wygusznych) MW gl. 65;

~~18~~

M. W. gl. P. str. 79 / 65

~~K. 26b.~~

k. 26b

Wn: w pracach rozt. cznych

SKJ I 66

-x

x ~~Wielki~~ Wieszony

Ministri Christi sunt...

in laboribus pluribus ~~et~~ in robore et
virescentibus ~~et~~ in robore et

comparat. l. pl. t
Wieszony
(wieszony)

in robore et ✓

XV med. I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII XIII XIV XV

(1449 R. XV 164)

in robore et virescentibus)

MW gl. 65

V (II Cor 11, 23)

in: in robore et virescentibus

Wielka Wiskony ^{Comparat.} 9. sy. f. ^{więcej}
więcej? większej?

Nam ieiunium ordinatur ad triplicem finem...

^{in postrzeżeniu} ^{we}

Primo ad refrenacionem vicia, que pro maiori,

ⁱⁿ pacione dla wyaczey, ^{zdejmajōc} parte accidunt ex carnis incli-
^{skłonności}

ca 1500 JARp X 6r/

gl. kor. B I 27 k. 6 m

ordinari - skryć do
wymowa ^{większej} ^{większej} > ^{więcej} > ^{więcej}
t's > c

-X

Wiskony ~~unimioy~~
Wiskony plurimus

comparat. g. g. f
wisse

Uye poydres na pluzhna slo pnyes
any to sandse wyakse stony pryzub.
lyzabyt pny od prawy nye phtylyl
~~alobladnyl~~ [Ex. XXII 2] ~~2 1/2~~ XV, Kabin. 286.
p. post.

Inec in iudicio plurimorum adquiesces
sententiae ~~fat a vero deus~~ (Ex 23, 2)

copari' no co'
pode, zrolic'

X.
Wielki
Wielki

comparat. n. pl. f
większy
większe

w pomnożeniu darow bo-
skich w erlowyech mnożę
szę these wyatsze lyzby 'ilości'
erlowyekow x anych darow.

dr. pol. XV R. XXV, 148.

~~P. 222 222~~

Kazania Piotra z Miłosławia

25 str 148

28

Opis Świątkowski dr pol XV

-X

Większy
Więszy

Ten, który siał na dobrej ziemi ... i przywie-
sie swoje jeden stokroć większy a drugi siedm-
dziesiątkroć a drugi trzydziesiątkroć większy [et
fructum afferit, et facit aliud quidem centesimum,
aliud autem sexagesimum, aliud vero trigesimum]

Qom. 338.

Mat 13, 23

Wiekry
~~Kieczy~~ maior

Jedno się Jesus narodził z dziewice

Marjej, natychmiast [się] pokazała

gwiazda nowa, gwiazda większa i

świejsza ^(miedzy) innymi gwiazdami (!)

[maior etque clarior hec stella rutilabat
ceteris sideribus] Rom. 67

Higlesny
~~Higlesny~~ maximus

Znamy stoty orzet, jenie byl krol
postavil nad wieszczeni drzwiami
(drzyna wydmu) kościoła Jerusolimskiego
[quam rex super maximam portam tem-
pli... posuerat] Rohu. ~~108~~ 108.

D. 359

Wielony
~~Wielony~~ = maior

di istni wiesze podolki nad inore lu =
dri nosili [isti etiam maiores fimbrias
aliis ferentes] Rom. 180.

D. 376

Wielki
~~Kiepski~~ - Maior

Też podobno królestwo niebieskie riarum
governerne mu, ... które jest mniejsze między innymi
nasieniem, ale jako uroście, będzie większe nad
inne siele [quod minimum quidem est omnibus
seminibus: cum autem creverit, maius est omni-
bus toleribus] Romu. 340.

mat 13, 32

Wielki
Wigilijny

A kiedy powiedzion wtem istnem odzieniu, wpawłocystem, sromot[n]ym a zedranem, tako więtsze rany, ku ktorem była ona pawłoka wewrzała, otworzyły sie przez onę pawłokę, iże co się podknał albo ukląkł, to sie zjego świętych ran krew rzuciła przez onę pawłokę; Rozm. 834.

Wiąsny
~~Więszy~~ maior

Jesus im odpowiedział: ta kwie-
ręta więszy rorum mają, miż wy
wrysy [bestie maiorem intel-
lectum habent iste, quam vos
omnes] Rom. 140.

D. 316

Wiskony
Więcszy

Ale wriąwszy ji [sc. jad], rozleję więcszą
(veerscha) uęść w ogień [ego vero magnam
suis partem in ignem consumens] Rohn.

106.

Hieronymus 2° (rec.)
Wielki ②

comperit et. pl. m.
wiczysym

Ktorpszo (sz. ziemie) sobye rosdrelicze
losem, wyccasim dayese sirsze a
~~mnysym~~ mnysym wpsse

(pluribus dabitur latiore et paucis
angustiore)

BZ Num 33, 54

~ 'maly kicok, mikiemy

tu BZ II Par 31, 15

Wielki Wiekowy

Abi wyermuzę dralyty drali

myedri swp bracyt, mnyezym

y wydzym / minoribus atque

maionibus) BZ II Pow 31.15; ~

^{Wielkie}
bydło, dobytek wielki

*

Wielki Hiokny

superlat. a. sg. +
nawiększa

Choć największe rzeczy ony mogą,
toż je oni czynią

En 4a²⁹

~~Wielki~~ Wiskery

• comparat. n. sq. me
większe

Alles bi tho gerre vthszre miloserdze
ed boga bylo, abycz mo on frzytky
sotthe angoly na pomocz poslal

5m 181a¹⁶⁻¹⁷

XX ^{Wiktory}
nawrocszy w. gniew . superlat. u. y. m
nawrocszy

30 Nawrocschi gniew liwa o gimnenije,
albo o caci ruschenije

№ XV, R. XXII, 236. (2196)
med.

xx Hiskry vs su • wypani. ac. rj. m.
wicszy wicszy

(sc. Chrystus)
these on, ... Vabichom ze na wyjac-
schi gnyew prziwozili

1/2 XV. R. XXII, 247.
(med.)

Vaschbichom ... to (sc. wiesienie)
pocarowaly ludrem a przesywnikom
nye

xx Wiekry
Wiekry - maior 3. a comparat m. sg. f.
wupelnic metra

Aby thesch teka, crystota swyecryta
... yess by pod bogem nyetmogla byer
wyathsa rosumyana - Vet ut ea
punitate miteret (virgo), qua sub
deo nequit maior intelligi

1/2 XV skg r 2 73 (265r)

Deceret ut illius hominis, sc. filii dei,
concepicio de purissima matre fieret,

X

~~Spr. capital~~ 'Comparat. in. vj. p.
wieszia

Wieszia - maior

yes po bodre --- wyarscha
(virgo...)

rozumyana - Vq us sub deo

inequit maior intelligi ←

1/2 XV SKY V 278. (270 v)
med.

K. 213
por RXXV
266

Vot tanta puritate niteret virgo mater dei,

XXX
Wielki Wigksny

comparat. n. sg. f
wistora

Aby też thako cystosora swerila,
yesby pool bogem nye mogla bicz
wyathura rozumyana

XV p. post. R XXV 266

(que, sc. nrogo Maria, sub des
nequit mior intelligi)

por. XV med. SKJ V 273

· XV med SKJ V 278

* ~~Wigierzy~~ = maior
Wigierzy

3

= competet. n. sg. f.
Wigierza

Devocio maior - wyacerva pocora. $\frac{1}{2}$ XV Tab.
513. (med.)

* ~~Wielki~~
Wielki = magnus ^{większe} . comparat . i. sg. f
3 większa
Wielki

Et magna sollicitudine y sz vptixp szderp. ca 1450
Gr. Fil. II 570. pp. 1. 11 Concord.

Wielki ^{Wisławy} 3

1. ^{comparat. m. h. f.}
większa

Rzekł gest Kayn ku bogu: Wypasa
gest ma zlosze, myszbich zarluszyl
Amylowane

(maior est iniquitas mea quam ut veniam
merear)

BZ Gen 4, 13

x Wiekny boleć
Wiekny

. superlat. l. sg. f
(w) nawiększej

Tedi gdisz bilo trzey dzen, gdisz
w nawydzszej bolency bily, dwa syni
Jacobowa ... wzpwozy myerze, szly do
myasta a szylasta wzitki mdsze

(quando gravissimus vulnere dolor est)
BZ Gen 34, 25

Wielki
Większy

3

imperat. nawiasze
10

nye bylo sklonyone, teđi zgođa y pokoy myeđzi
lvdzmyby zgynaly, a kaszdy, czsoby syã gemv
lvbylo, wczynyl; ale ysze nawiazsza dobrocz
gest od lvdzi na swięcze sprawiedlywocz mylo-
wacz, czvdzego nye drapacz opczego, a swego
podlvg boszey woley y mylosczy vszywacz, prze-
te aby niezgodny wczynchali a zgodny przespyszcz-
noscz myeli, wkładi y prawa są przez rãcze bo-
sze vst wyony.

Kazimirz z Boga mylosczy krol polsky, wy-
znawyamy thymto pysmem, chcãcz aby poddany

45: summum bonum in hac vita est Deia. 1

xx ~~nawieszay~~ wibile
Wisking ~~Wiszoyt.~~

musierlat. n. sq. neutr.
nawieszze

Stocz me nawyanosze weszele,
gdy mam morycz szypoch wchelye

~~WPKJ. T. 106, 166.~~

~~N. 0. sm. 103/166~~

De morte n. 166

comp. col. 3. sp. f.

{Wielkiy} Wielkiy

Przetor wielka ist. masa słachetnoszc
podług oriala, ale wiantsza podług
~~or~~ dusse

MW 52a

Wipkany

- comparat. n. sg. neut.

większe

Więcszy-

Wyerza, ya, yre yest lwe ^{wyarsche} ~~wyarsche~~ szmy,
lowanye y myloszyerdye, ryz me cyasz,
sche zgrzeschenye || Naw. 93.

1015

xxx Mielki Wiskey
Wietrzy

comparat. n. sg. f.
wietzra

Bo wyathra yest xromotha vpassz, nyzli
srye wdryerrecz od poerauthka. [Labenti
enim nondum lapsa facultatibus minus ve-
recundie est abstinere, quam cadere.] II $\frac{1}{2}$ XV

R. I. XXXIX.²

(p. post)

x Wiekiny

2 → 3

o comparat. i. pl. neutr.
większymi

~~XXXXXXXXXX~~

Quis miserabilior. erat, ~~Wielki~~

tanto amplioribus bene-
ficiis eum consolabatur

~~thym rojaczszym deo-
bratwystwy~~

~~proceszala~~

~~Brückner Kar. St. w. 3~~

~~Repr 25 str 179~~

~~aud 414 k 179~~

takarano (esko

2303 ojiniad

wony doby muzek

R. XXV, 177. k. 222

XV p. post

x

Wiskry

Wygusza

(nobis eam, sc. virginem Mariam,
diligentibus amplior honor et virtus
prestatur et gratia)

XV p. post. R XXV 265

x
Wielki
Wielki
Wielki

comparat. ac. sy. m
wielki

A potem jego obostwo y on stuz
gedini jego smart genu na jego
wyatki smartete XXV, 1907, 316⁷

(k. 1r)

pro quo rex maximum dolorem et
miseriam patiebatur

x Niekony x-comparat. l. sg. f xx l. sg. neut
Wielki (w) wiecse (w) wielkicin

Bil szuszya on rex wyetykem (leg. w wielkicin)
bogatskowe a / wyaczszce
radoszcy z weszysze nyszly
kedi pret thym bil

XV ex. MPK J II 317³
(k.1v)

~~X. Wieszony~~ Wieszony   • ~~composit. l. 13. f.~~   • l. 13. neut.
 (u) wieszona   (u) wieszam

~~y bil .. om rex .. wyachszee radoshky~~
~~y wyachszee myshly kedi przednym bil~~
~~ex xv ... 214~~

adam jest wyachszee radoshky y wysch
 szem wyschylew myshly kedi przednym
 w rayw bil ex xv ib. 318'

Wielki *Wielki*
nawięcszy 3

o superlat. n. pl. f.
nawięcsze

In primo verbo docuit (sc, Iesus), quod quan-
tumcumque magne, ysz yak ^{*}nawięcsze, sint offense,
^{o. p. sc. ac}
debemus relaxare

V křiřdi)

ca 1500 G1Gn 59

Wiskery
Więcszy

Marja jęła rakrywać rąbki, bojęcy sie, aby
jego stonice nie uraziło, ale to nie pomogło,
bo więcszy dzieciątku był rnojt sed po plus
calebat] Rozm. 8f.

Więcszy Hięcszy

Nawięcszy

Zwierzęta... daly się chwycić Jezu Christo =
sowi... a czynili jemu cześć jako nawięcszą
mogli [necnon exhibebant ei quem poterant
honorem] Rom. 199.

D. 334

Wiskery
Więcsy = amplius

Idźcie wam, mędrzy i mocarze licenier-
nicy, iście wyjarli domy ubogich wdow,
czyli długie modlitwy, prosto więcsy
osąd werście [propter hoc amplius
accipietis iudicium] Rom. 418.

Mat 23, 14

Wielki Wiskry
Więtszy = maior

Więtszej miłości mimo tej nikt nie może
mieć, aby kto drugą swą dat' porę przyjaciela
[maiozem hac dilectionem nemo habet, ut animam
suam ponat quis pro amicis suis] Rom. 568.

Jo 15, 13

Wielki Wiskony
Historzy

Nawiętozy

Obłoki będą świecić nad nawiętozą-
światłość Rom. 723.

Wielki Wiskny
Wietrzy

Cajfarz dryerre na sobie pdricie, a by
nym wietrzy i cięszą wine uharat namilszego
Jesucrista Rom. 725.

Więszy Wighony

Nawięszy

Smrod (smord) od potrocy ku dnin
(dnysz) nawięszą moc ma Rom. 731.

Wielki Wiekny
Dietyry

Miły Jęsus uslynał ten głos, który wyprze-
siała dziewica bogosławiona, a ten jęmn
wietrza- mękę radań, niżli wrytko birowanie,
które ci rpiat wrytkę noc Rom. 745.

Wielki Wiskony

Więtszy

Wskazywany to dziewczyna Bogobawiona
Marja jenoze więtną boleśi miasta Romu.

747.

Nawiętszy

Większy

(820) a gdy sie ci smęczyli, natychmiast ini przystąpili odmieniwszy sie i odwiązali ji od słupa a obrociwszy ji grzbietem ku słupowi i wzięli jemu ręce opak albo zasie i ciągnęli tako silnie, aż obłapił słup wszytek, jako pirwej oczyma był przywiązany, bo są ciągnęli powrozem, aż musiały ręce około słupa dosięć, a to jemu była nawiętsza boleść, bo jemu były wszystkie stawy wytargniony zramion; Rozm. 820.

Większy

Większy

Niemiał by mocy i jednej [n dopisane u góry] przeciw
mnie, być niebyła dana odwyszej mocy, czyż od ce-
sarza albo od Boga, jako mówi święty Paweł, iż od
tego jest wszytka moc, ale ty, Pilacie, aby mnie miał, iż
by owszeją był niewinien mej śmierci, tegodla który
mnie tobie podał, (847) więszy śmiertny grzech ma,
ale ty też praw być niemożesz, aby grzechu nie miał,
bo kakokoli to czynisz jako poganin, niewiedząc albo
bojąc się cesarza, ale mówisz, iż mam moc, a pomoc
niechcesz, przeto grzech masz śmiertny, iż niewinnego
niezbawisz śmierci. Rozm. ~~846~~ 847.

Wiskony
Więcszy

Wyńiż więcszym = praefero

Nie wyńiż jednego miasta więcszego niż
drugiego [non praefero locum loco in adorando]

Roem. 247.

D. 410

Wigorsy Wigorsy

Nawigorsy = maximus

Toć nawigorsze i nawirorsze przykazanie

[hoc est maximum et primum mandatum]

Rom. 415.

mat 22, 38

^{Wigierzy}
Wigierzy = maior

Jen w mie niemy, moryntki, które ja
rynię, i on będzie rynić & i więcej ruda
nie to będzie rynić [et maiora horum
faciet] Rom. 562.

zo 14, 12

History z tego

Miły Chrystus mówiąc to słowo, pokrewstwo moje
nie jest tego świata, mienić, iść na pokrewstwo
także li świętne tego świata Rom. 782.

Wigłerny

Więszy - maior

Ja mam świadectwo większe świadectwa
Jana świętego [ego autem habeo testi-
monium maius Joanne] Rom. 261.

70 5,36

Większy
Więszy = maior

Cesarz kazał swój stęp wrucić na
ceść i na chwalcę narodzonemu
królowi, jakoby przedziat, iże miał
być większy niżli on [quem futurum
scivit se maiorem] Rom. 70.

Wiekny
Więcsy = maior

Ktory są więcsy, ukarują. moc nad
niemi [et qui maiores sunt, potestatem
exercent in eos] Rom. 402.

Not 20, 25

Wiązany
Więszy = maior

Który jest więszy między wami, ten
będzie wasz sługa [qui maior est vestrum,
erit minister vester] Rom. 418.

Mat 23, 11

Większy
Więszy = maior

Analiz większy ojca naszego Jakoba,
który nam dał tę studnię ... ? [num =
quid tu maior es patre nostro Jacob,
qui dedit nobis puteum?] Rom. 246

Wielki Wiskny
Więszy

Ale owa to jest większy Jony proroka
[et ecce, plusquam Jona hic] Rom. 305.

Wielki
Więszy

Nie bójcie się, boście wy więszy wszystkich
wrobłow na świecie [nolite ergo timere, multis
passeribus meliores estis vos] Róm. 312.

Mat 10, 31

Większy
Więszy = maior

Zawierne wam powiedam, ile nie wstał
albo nie powstał większy między synami nie =
wieśmi Jana Chrzciciela [^{amen,} dico enim vobis:
^{non surrexit} ^{maior} maior inter natos mulierum ~~propheta~~ Joanne
Baptista ~~nemo est~~] Rom. 316.

Mat 11, 11

Więszy
Więszy = maior

A wszakże to jest najmniejszy w królestwie
niebieskim, ten jest większy jego [qui autem
minor est in regno caelorum, maior est illo] Rozm.

316

Mat 11, 11

Niektóry
Więszy = maior

Ale ja wam powiem, że tu jest większy
kościół. [dico autem vobis, quia templo ma-
ior est hic] Róm. ~~325~~ 326.

42,6

Wiąsary

Wiąsary = maior

Ociec moj, co mnie (!) wiąsary jest
wrecl [pater meus quod dedit mihi, ma-
ius omnibus est] Rom. 428.

Jo 10, 29

Wielki Wiskony
Victory = maior

A patris ty victory a lepsy occa
Abrama nasreg? [numquid tu
maior es patre nostro Abraham?]
Rom. 476.

Jo 8, 53

XVP. post.

VENKReg 42: vi ti wesi si occa nasreg
Abrama ?

Wielki Wiekony
Wiekony

Nie jest sługa pana swego wiekony ani
apostol, czwi sługa, jest wiekony tego, jen
ji poslat [non est servus maior domino
suo, neque apostolus maior est eo, qui misit
illum] Rom. 539.

Jo 13, 16

Wielki Wiskny
Wiskny z maior

Ociec jest wiskny mnie [pater maior
me est] Rom. 566.

70 14, 28

Wielki
Więszy - maior

Jest prawda (!) Smiara podać się
większemu przed Bogiem, odpta ta po-
dać się mniejszemu [est enim debita
humilitas, subdere se maiori propter
Deum... superabundans subdere se
minori] Rom. 189.

D. 384

^{maior}
Więszy = maior

Tegodla sie tobie mniejszemu poda-
ję, aby więszy nie gardzili kzczenia
abo sprawy od mniejszych [ideo
modo subdo me tibi minori, ne de-
dignentur maiores a minoribus bap-
tizari et regi] Dorm. 189.

Wielki Hiękowy
Hiękowy = maior

Weszło między je myślenie, kto by między
nimi był większy [intravit autem cogitatio in
eos, quis eorum maior esset] Rom. 370.

Wielki Hiszpan
Kiszy

Ale ja, jen kiszy jestem was, miedzy
wami jestem jako ten, który s²wizy Rome.
558.

(Luc 22, 27): ego autem in medio vestrum
sum sicut qui ministrat

Wielki
Wierzy = maior
Wielki

Który jest wierny w najmniejszej rzeczy,
i w większym wierny jest [qui fidelis est in
minimo, et in maiori fidelis est] Rom. 390.

Luc 16, 10

Wiskny
kicony

compensat.
nie dawać

f.ø

[...]gym wczesze dobroci widal, a gy tym wof[...]. XIV

Por. 233.

~~Wiesz~~
Wiesz

Też tu mienią niektórzy, iż kiedy miły Cristus tu istne
środ wietnice zewleczon, iżby więszą boleść miał
ni(817)żli, kiedy u Caifasza biczowan. Rozm. 816—~~817~~.

Wiskony

Jakoż mienia niektórzy, iż kiedy miły Cristus tu istne
środ wietnice zewleczon, iżby większą boleść miał, iż
kiedy u Caifasza biczowan. Rozm. 816.

x Nishm ^{bar zo wieszcy} ^{comparat} ac. sy. m.
Wielki 'lepony, doskonały' ^{wiepszy} wieszcy

Christus assistens, przystający bogu obru,
pontifex futurorum bonorum, b[ly]adszego

dobrego, per amplius et perfectius, b[ly]arszo
wy<ε>rszy y doskonały, tabernaculum non
manu factum ↗

1435 GKar B II 52 (76r)

(Hebr 9, 11) ^{1000: pier} napisany

Wu: Ale Chrystus, stawiący się najwspanialszym kapłanem do br p[ry]-
szych, pier większy i doskonały przybytek, nie relik, uenywany

EB cufa większy + j. nie tego stronecia
All: du 7.

x

durch das höhere und vollkommene
Zelt

Wyspy

Form: Apytus... medt... do wyjca
posredniczego bogu pier lepy, doho-
walny uchwist, in sponzycyng rehy

x Wielki Hiślany 2 a 4   comparat. ac. pl. neut.
Hiślany = major   większa

~~Charakter był nad nim znaczący, wizerunek i majętność~~
gn. 5, a. Aliterbi to genere wójtów miłośców
od boga było gn. 18, a. To dżerę gęstę ono w fęzice,
~~osty by gn. 5, a. Goszere wójtwa eruda... gęstę ge~~
on był... ezimil gn. 179, a.¹⁰

-x

szpica powstany, strona przeciwna bronio
ca si przed zadanem powodu

powod strona zenerji i procesie redony

mistanie mistawieniu si na ogmalow, to dawa,
mistawo, m. ctro

x 4te majowe

superlat. m. sg. neutr.

Wiskny

nowejsze

Nawieczy - summus

spiecha, otona

4te Każdemu nawyaczrze obroyenyee nye ma
bicz zap²²²and / Jul. 28.

a prawo do obrony
prawnej

H. 54: (quia auctibet summa defensio non
est deneganda), theyodlya wstawyami,
aby w sandzech ... kaaszdi ... mozzee
y yma nyyez swego przyprawca,
procurathora
petnomocnik, zastpca procesow
prezunik,
zastpca procesow

-x

x Wisłomysł ~ większe rzeczy comparat. an. pl. f.
Wisłomysł 'sprawy sądowe większej wagi' większe

Domina subiudicissa dixit:

Nye cherez szag otkprocz, esse panu memur dano
wazniejsze rzeczy do xadza do roka

1443 Tym Proc. 344

'sprawy sądowe większej wagi'

-x

Wiskany
Wigcszy

Dna. sbindicisa. duxit nyedferg szg otpner,
esze pamu memu dano o wacrze neery
do Xadra do nolca y otho othkladam
do Xadra...

1438-72. Bibl. Warsz. 1861. III. 25. →

1443 Pap-Proc 344

K
Wielki ⁴ Wred Wiskory

comparat. l. sq. m.
(u) większem

Thakry obyczisa kmycz na przes
pana w szosze gayonem a w
wyacznem ... opomyenyon bycz

M. 322 ; in iudicio maiori et bannito
pul 80

'sed obinopcy ni wylile tyz nary do roku
....

Wielki. Wiskery

comparat. n. sg. m.
większy

~~chocze ci jest to on the other~~

~~precedes~~, isze narodził się ^{który} z niego
dowek na siebie tak, chociaż on był
nad ^{ci} nim mocniejszy, węższy z
innością?

Gm 5a. 15-16

* Wielki Wiskony

• komplet. n. sq. met
wieszce

Isery tho dżecz gesty ono wczasz
nisly tny kehdy bpdasz

Sm. 5a³⁴

—+

x Więcszy ^{Wickung} ^{comparat. g. sg. m}
y ^{większy (mistrz)} ^{większego}

Genurr nie rownego mistrza..., ani bądź
większego ^{ch} aż do dnia śadnego. ~~c. 1449 Wickung~~
Gutka K. 3

wówny 'jeduslowy, podobny, poriadajacy
podobne ^{aktywności} (o orobach) —

Wielkiy 4
Wielki

(najważniejszy)
najlepszy) • Comparat. n. sg. m.
wieszij

Robert, przyrodzony, mój syn, ...
ti giesz ~~szlachta~~ pyrowy w darach
a wydzisz w przykazaniu

(maior in imperio) BZ Gen 49, 3

W. wielki w wskazaniam

W. wielki w godności i wielki w mocy

W. wielki w rozumie i wielki w sile

x Wiekny
wiecszy

4

• comparat. v. sg. m
wiecszy

Gospodkyně wsrechnogocy, made
wsrythlo sthwomerye vyaersty,
pomosy my tho dralo srlosyex

~~MARK. I. 181. 2.~~

~~De morte w. 2~~

De morte w. 2

x

x ^{wieczny} ⁴ ^{• comparat. g. pl. f.}
Wiczary = maior
Wishny ? wiecznych

Wienerych (maiorum) rad. ~~II~~ ^{XV} Indit. III 289
_{ij} (p. post.) v. 276 b

Qui uult uere studere, sciat nommos seruare
... nommus maiorem fit iudex consiliorum

* wyenerych rad

rada 'zespót Mudi powołany jako organ doradczy lub
de wyobuszczy

Wielki
Wielki

wiekszy bogos
'watnikos'

capent n. sg. m.
wiekszy

Alye brat gego mlodszy bōdze
wyborszy gego a gego szymyφ
wzroszysze w rodi

(sed frater eius minor maior ent illo

B2 Gen 48,19

1000: bōdhe wykony ad. migo

~~Wielki~~ N (N²) Wisławy (e) kompet. n. sg. neutr
Większa
Więzy = major, multiplex albo posledzey,
A w tye (H) trocyry nyerz przyzwy nyerz woerze (!)
albo mneyery / Fl. Ath. 24 (nihil majus).
ale wszystkie trzy persony są polozone
wckoryszce sobie są są równe
(pro mneyerz).
michil minus aut minus, g

Put: wyętsze albo mneyerzszce, MW 1116.
nyerz wianerzszego albo mneyerzszego),

g. sg. neutr

-X

Wielki
Wielki - major

Wielki

competent. n. sg. neut.
~~wielkie~~

Nydz wyszta albo mnyezze Sud. St. 24.

Wiskony
Więszny

comparat. ~~g. sp. neutr.~~
~~więsznego~~

W tej trójce niez pierwszego albo posledniego,
niez mianerszego albo mnieyszego. MW. 111 b.

Ath 24

x Wiek^{szy} nie . superlat. g. sy. m.
nawiejszego

Nawiejszy - maximus

Tedi on... przed do domu bozego

przed... Yawisek by^o ad namnyeyrego az do nawiejszego

Bz II par. 34, 30. ~~A nawiejszego bolewny bly ab. par. 34, 25.~~

(a minimo usque ad maximum)

4009

-x

XX ywiskry: 25 3 4 → 4. EB comparat. m. sg. m
Wiskry = maior
Wiskry
Wiskry.

Przyaczelu = thako trzymay, ysz wyantshory tho
giest przyaczel, ktory szwe dawa, myszy ktory
szam szye rakarugye. ~~15~~ XV, R. T. XLIII.
p. post.

(tunc quod maior est amicus, qui sua
tribuit, quam qui se ipsum offert)

~~Wielki~~ **Wiskry** · Superlat. ^{n. 2. 1. me} ^{nawiekszy}
: **Wylosciwym** ... obliczym **weszonies** **niuy**
y **prizyde** ... **ymyecz** jako prizyde
ymyecz racyl yesz ... offyari dzesanro
twego smawedliwego Abel y obyathp priz-
wego osza uarnego Abrauo y to crso
shoby offyerowal nawobniesz kaplan

twoy **Melchi** **Zede** **ch**
V (summus sacerdos,

1424 Mo III c. 60,

Mo I · VII : napyrszy,

IV : napyrszy albo wyrzchny,

VI · XIV naoryszy, VIII : nawyszszy, XII : wyrzchny)

Wiskery

nawiskery = summus

Przyto the ymeter racyl year ...

to, ^s ~~cris~~ tholye offyerowal nawiskery
kaplan twoy Melchiredech. ~~twenty offyary~~

~~nepokalyant obyaty. Mac. Dod. 60.~~

(accepta habere dignatus es... quod
tibi obtulit summus sacerdos tuus Melchire-
sedec)

1424. Mra 3s 60

narysry I, VII
7, 7

narysry & VI

narysry & VIII

narysry & IV

+++ Wigking

o komponēt, m. s. g. 91
wiczery

~~Krieger~~ - supremus

Xandz, Faroslaw.

Archiebiskup gneznski, tako wazniejszy między dwuloc-
nymi, ~~przewodnik~~ ~~prawa~~ Siel. 5.

(S2 krolew Karimurem ... gert wstawyl,
popysal y tyti wzwiardzil ... prawa

X ~~Wielki~~ Wiskrzy
Wiskrzy

• superlat. m. sg. m.
nawiedszy

Nawyadszy = summus | R. XXIV, 361. mlf. 134 v
| XV med.

David... summus sacerdotes constituit
et de illorum numero fuit unus
summus, ~~the~~ nawyadszy, sacerdos
Zacharias pater sancti Johannis
Baptiste

Wielki 6 (owieku)

compert. 9. 19. m
niecniego

Wiekny

Z Semowa plamienya poszli s^o
wszyscy ocsowye twich synow Eber,
brata *Yafetowa wybrzszego

(de Sem quoque nati sunt, patre omnium
filiorum Heber, fratre Japheth maiore)

BZ Gen 10, 21

Wu: stariego

+++ (o wieku)

'starsza' comparat. n. sy. †
wiersza

Wiekury - major naba

(oc. dzienko)

U poradziła gest wyferwa Syna (Bz Geo. 19, 37.

~~Przyde wyferwa urodzenia majores nabyt. Deut. 2, 6.~~

~~Zosta korwli wyferwa urodzenia: 6. II par. 34, 29.~~

~~Nie uciągły genu ludo sławczego~~

V... a takysz młodssa porodzyła syna

(maior)

8035

XX

starszy & m-

comparat. v. sg. m.

Wieksey

Naduważniejsi apostołowie, młodszy Jakubie

... y Jakubie *wiekszy! [s.], sinu Merjey [s.] Salomonowy

[s.]! M.W. 53 b. /

~~zame. Ismaelowy~~

Mały (s. 155)

4. ~ w comparat. i superlat. 'młodszy (o wieku względny),
po młodszy (w czasie),

~~Atrelda.~~ 19

Wigory

wielcy przystawiele bosci... myje-
szi [s.] Jakubie ... y Jakubie wiensi [s.]!

M.W. 536.

XX

Młeksy.

comparat. g. sg. m.
większego

Jakuba mniejszego y większego...

Abismy... bili wspomoczeni.

M.W.:! 5418.

O myli panze, prosimy ciab, abismy
dwalebnyci apostołow twogich, Jakuba
mniejszego y większego... bili wspomoc-
zeni MW 54B

~ większy laty: comparat m. sg. f.
większa

Większy - major

Łubo była większa laty, lubo ma[ny]sza, potkem
nye more wyprze Sub. 37.

Gdisz: s maszem stala gres trzy lathe
y gres trzy mysz, ese w thcem kw
prawo nye porzywazas, lubo była
wystera laty, lubo mnyesza (sive fuerit
minor annis, sive maior), potkem nye
more wyprze... o kthorekole gymyenze

Afietki większy rodu, 2 rodu
Większy
Przyśledowy Moyszesz a zawołał
wziłkiel wydzszich, rodem z ludu
(convocatis maioribus matu populi)
ae. pl. m.
więcrnych

BZ Ex 19,7

Wielki History

ac. pl. m

więcej

Weswal Moyses Aaron y synow jego,
y wyposzich s Israhela rodem y nese
(ac maiores natu)

32 Lev 9,1

Wielki Wiskny

ai. pl. m.
wiersze

Sromadzse kw mnye wyfczszse z rodu
wziti i pokolenya waszego y mistrze

(omnes maiores natu)

Deut 31, 28

~~Wielki~~ wiesny wodzenim

Wiesny

Rzeki (sc. Balach) kw wyforszim

wodzenim Madziarskim

(dixit ad maiores natu)

d. pl. m
wiesnym

B2 Num 22,4

~~Wielki~~ większy wrodzeniem 'stary wiek' m. pl. m
Wiskry .18 m- maior (matu) 'większy'
sly s^o starszy moabsy y wyoscszy
wrodzeniem

(maiores matu)

BZ Num 22, 7

~~Pielu~~ Hiż kmy

n. pl. m.
większy

Gdysz bódze malesona marcha cslowye-
ka zabitego ... a bódze (nie) wyedzano,
kto jest wyzyen w zabitem, vimidder
wybcszi wrodkenim y edze twoy y zmyl-
qdq od myasta tej marki wzdal wrist-
kich myast dolo

B2 Deut 21, 2

(maiores natu)

x

comperat. n. pl. m
wieszcy

~~Hielta~~ Wiskory

Przydł wydziszy wrodzenim z najaste
tego ko zabitemo
(maiores natu)

BZ Deut 21,6

~~Spawolici Deut. 21,5~~

~~Wielki~~ Wiskny

d. pl. m.
wierszym

. Poyd ze zona kw bronye myestkyye
y w dpałoye wyfuszim wrodzenia
mekffcs

(interpellabit maiores matu)

B2 Deut 25,7

Wielki Wiskny A-

n. pl. m
wiskny

Ty stojisz wsiłtzi dzysz przed panem
bogiem waszim kxydzpta wasza y poko-
lenye, y wydasze wrodzenim, y mistoze
(maiores matu)

Deut 29, 10

Wielki Wisking

-ac. pl. m
wzrosty

Tedi ... Jozve ... przywoław wóczerych
wrodzeniu y ksyfzft, y sffdz, y wzd-
nikow

(maiores matu)

BZ Jos 24,1

~~Wielki~~ Wigory

n. pl. m

wigory

Wzbrały syb wyfarszi wrodzenim s

Galaad chesfca gofca ku swey pomocy

Gepte s zemye Thop

(maiores natu)

B2 Jud 11.5

Wielki Wiskony

n. p. m.
wizarszy

Przekly wytkorssi wrodzenym

(dixerunt maiores natu)

B2 Jul 21, 16

Wielki Niski

n. pl m.
wierszy

Padly tako on (sc. Dawid), iako
wyfesszy ~~a~~ wrodsenym z tyodu

cciderunt tam ipse quam maiores natu)

BZ I Par 21, 16

Wielki Wiskony

n. pl. m.
wiskony

Potem odstawiły... kina jego mammyeszego
kroleu w miasto jego, bo wixitci gyny
wydzisij wrodzenym, gysz przed tym bily,
zmordowany sę od zbyegow arabskich

(omnes enim maiores matu)

B2 II Par 22, 1

++

węszry urodzeniem

comparat. ae. pl. m.

Wielki Wiskny

wiejsze

Tedi on zwoła ^{<u>}wzittki wypraszze

wrodzenym z Fudo^{va} pokolenya...

szedl do domu bozego

BZ II Par 34, 29

(maioribus natu)

Wielki Biskup

al. pl. m.
niecałkowicie

Opytaj starsza twego a zwiastuje tobie,
wyfarszył twój a powiędz tobie
(maiores tuos)

BZ Deut 32, 7

Węszczy - major, avus ^{Węszczy 7} modkowie ^{comparat. de pl. m.} ^{Węszczy}

Wiskim
Naze Węszczyli gwałt ^v był sławny ^v pogrzeba,
pode obręca jako był ^v Węszczyli ^v Węszczyli jego
BZ II par. 21, 19.

Mam 97
(nunt fecerat maioribus eius)

Węszczy - 'modkowie' /st. fac. tr. maior, pl.)

8656

He. jako był Węszczyli jego

74 ~~Trigony~~ 3 f? - comparat g. sg. f
węższe

Higony
Pomori, myłosyenny bosse,
abry myłosci twey węższe

⊙ Dobroci przytala.

nieu dobro,
dobry uwynek
dobrodziejstwo

* M.W. 131a.

x

~~Wielki~~
~~Widzany~~ ~~Wietrzy~~ ~~comparat~~ ~~m. so. m~~
 Wietrzy ~~wypalnic~~ ~~wietrzy~~
 Wietrzy wieloznaczne
~~W W~~

Wyższy vs wisszy

ca 1418. JA. 14. 512.

~~ok. r. 1418~~

960

~~ARXHTOMXIV str 512r~~

Wielkiy Wielkiy

Gdy wstawały (!) burgrabya, tedy wyzna-
nye gest wyathsa, iedno ossem prela-
gow.

Ort. Kat. 200
ortosud 33, 1

II $\frac{1}{2}$ XV Litab. av 200

Wiskazy of Wielki

Wietory of Wielki

~~Wieczny~~
~~widziat~~

~~W~~ Wieśny
v. Babka

- 'rodzaj srec. na ryby'

Wierza² = gulgustrum
Wierza² = ory Wierza

slampi, mysche, sice,

Gulgustris ^{ul.} ~~wl.~~ vassy. (1408) 1468 ~~ant~~ -586

~~1531~~ Kod Wp. V 135.

of Wiersza
Wierz

od *verzo - ti

(wierzoz srec na sponedari, 1852)

piers gólne su. wierzic' du srec, srec wierzac'

Wiepieć jako wami, ez)

Yant Nicolay *Andreewa erlaweka w yego prawem
lesuye y wyanzil gop 1399 / Sppt. VIII, № 9217.

Wiezie'
Jaco

Dotr beeral w^{*} Nicolayow dom ... yranit 94, a on
go ne yanl, ani ne wanszil, ani go elodoual 1412
AKH. III, 201.

Uwięzić

Wizzic' cf. Twizzic'

(wedzięto?)

Wieżidto

Wyższydy = loris / 1466 / R. XXII, 25.

K. 306

Tunc pede precipites repedant ad tecta
Quirites de Crishi sumulo corde mi-
mis tremulo, suntque metus loris, et vin-
culis wyższydy, stricti fuit interioris
(m)

N 92572

Galium aparine L.
pnykubal capra

Wiszel = fl. Galium Aparine
vyzeel = rubea minor

1472 } Rost.

n. 930.

q. Wiszel

ROST. Symb r. 1472

930

Wiegand

'Galium aparine L.'

Viesel

rubea minor

1472 Root nr 933

Gemista pilosa L. et germanica.
vel

Mirid = *M. Cybini biflorus* L'Hér.

wyżel

= mirid

1472 Rost.

n. 134.

janovec wlosisty i ciernisty

ssrodovec

fr. myrka 'tamarysek'

Wizjencie

[ca. Tobiasz]

A gelisz potem w swem wyózeniu br., prai-
szedł s sobą zoud y s swim sinem do
myasta Kynowe se wszim swim pokolenym

(igitur cum per captivitatem devenisset... in
civitatem Kyniwan)

BZ 108.1.11

Bys: po uprowadzeniu do Bazyli (awentura
dehes, et nunc: rebens)

Nigricie - captivitas

Nawroci erp pan bog tway z wyprzenya twego (Deut 30, 3.
~~Polen w swym wyprzenyu bit. 1. Tob. 1, 11.~~

a slotwe syq nad tobq

(reducet dominus deus tuus captivitatem
tuam)

Bi. ochronci... twój Bóg... Twoje imię
Wny. przywróci pan bóg Twój pozname Twoje
res. z wiereme

5557

res. reduco talre sway 'sybande'

Wierzenie

To są ci, którzy są wiary z wyjątkiem
z Tebala... a my mogli wskazać
domów oszczędnych i innych rzeczy
plamy (pro plamy); hi bily
z Israhela

(Biblia miłoboska: z wierzenie z Tebala)
(hi sunt autem, qui ascenderunt de The-
mela)
spis ¹² i, filii prauis i meo: ¹² i
(ebor zalmiawer sbeicy po meo) 122 Neh 7, 61

~~132~~ Wierzeń

gdysz umiesz ku boyo jnecnie nje-
pyszeszom swym a poelda ze pan
bog twoy pod two rękó a zymas
ze a vszyz w herbce wydszymom
zonó krasnó

(in numero captivorum)

132 Deut 21, 11

Wuj: a herbce pojmany S.

Mizien - captivos

z bracyej waszy

✓ Faworowe wybrnye, kloneje pruzat, B2 11 par. 28, 11.

~~Nye wodzeje sam wybrnyow .b. 28, 13. Ustojak
w lierbye wybrnyow tond krasno, .b. 21, 11.~~

✓ Ale posluhayce nashi mezy or
(reducite captivos)

8058

Wigzieni

Dobrze stojąca młoda mytanowa
na wędrosi wszystkie wybrane, a które
były nadzi, prziodkely ze z lupu

(apprehendentes captivos).

132 II Par-28, 15

Wigzriai

Nye wookcye sam wydzynjao,
abichrom nye zgressily panu
(non introducetis...
captivos)

B2 II Par 28,

13

Wigwag

Wigwag

persistit (n' m' fouice)

1462, R. XX, 2°.

z korari albo z, beliji meduehnyel z ewangeli
albo notatel teologienyel

1
wisengo of. Uwisengo

Więzowaci = alligare

Genere vřdřava skruřtione vřřzem y wřřzge
skruřrena gych Fl. 146,3.

(Put: swyřzuce) (alligat contritiones
coruřn)

(Mł 1296: swyřzuce)

styp: swyřzuce

z'alt. Klement.: swaruce skruřsere g'eř

z'alt. Witten.: prsiwaruce skruřsenstwe g'eř

Wierawac' cf. Obierowac'

Sierowac' of Przywierowac'

Wisnowac of: Wisnowac

Wiszowac. cf. Wwiszowac

Wigzywae cf. Lawigzowac

Viz: v. Wyensz

Wykusz

Itam quotienscumque sexaginta vna in
muro eodem fuerint mensurate totidem
propugnacula, que wyensz vlg. muncupantur
debent collocari, que quidem propugnacula
sine wyensz de corpore muri extrinsecus
ad mensuram quatuor ulnarum debent
eminere / spaciis vaciis intrinsecus
per rectum procedendo nullatenus confu-
tatis.

Kod. Maz.

1353 ~~LubKoHsz~~ nr 73

propugnaculum wyensz

F. Papée, Jan Olbracht, s. 92

Kamieniec był polski, symacie fundatorze go
stanie muru maz. Ptoche

Wuz^u of Wuz^u -

Vigilia

V (leg. w mi-

45. Jaco to wem ifz [Szimo] Andrey
bil | <u>mne¹</u> vigilie Omnium Sanc-
torum. Alii sic: | Jaco to fwaczø¹)
ifz andree nepobral | Swenthofla-
ueuich koni ani gich | vfzitka ma.

1388 Pozn. nr 45

Lehsa I nr 456

Wigilia

Andrey bil v mne [w] vigilió omnium sanctorum
1388 Lekrs. I, N° 456.

wigilia

Jacom ȳa pana Helfka spowȳedal
{ȳ opravȳal} wȳgilia W fwantego
Jandrzejȳa a ona leffȳ [ȳ]

v/leg. w w

1424 Kościan^W 1096

Wigilia - wigilia

Ustawa, aby każdy mądry ... kłóty myślenie
wigilię wyznał. Wzrost polk strona par
ymyal Sul. 59.

1 (a wigilia)

oiet 80

-----20c
Stanislaus Kowalszky Kon
Szywy popyelycza maly Stre-
lczy Sbroya Strelcza Va-
lach byaly podpacholatem
Strelczy maly Valach Sry-
dza plesznywy podStrelczem
Sbroya Strelcza Valach
Swrona plesznywy Sbroya St-
relcza desunt in ista co-
mitiua XXXIII equi /k.6r/
Regestr dworzyan w podolv
Latho Bozye Thyssyancz cz-
therzysta dzyewanczdzyessy-
anthe go panthe go Napyrwey
wygylya Swanthey yadwygy
wgrothkv Item Pan cheth-
man dal popysshaez Swe ko-
nye dwanaszcze Sbroya

GórsJaz 277

k.54v.6r

Higilia

1495

ml 17

Wigilia

napyrowey wyzylye Swanthey
Gadwygy w Grothko

1495 Góttfor 277.

Wigilia - vigilia

Statuta... Concedenda (!)... kteni meiger
pri nobre woiwods senet... wstawl
iesth w Czersku... wewtorok wigilij
sniatnego Matusa apostola [Privilegium
-- Concedi... editum cum dominis suis...
in Czersko... fena tercia in wigilia
sancti Mathei] 1498 Mac Apst. 272.
Przew

Wigilia = vigilia

Przełomili się wigily, aże mogli Fl. 76, 4.

Prz. wspaniała jest ku wieczu
(anticipaverunt vigiliis)

Wigilia

procesum licitus szalonski zadowolone
abo szoltony, jako tedy wigilie

~~Nov lai. pas. Cel. 11~~
Ort

liunde wlasz re unswtych, wadunne godunij
'ialten wadunij, paltten wadunij

Mga. wigilia 'port'

Hijai

Non esset differentia inter vial et
et vaal id est flavit.

2 1/2 xv onpky. ii, 402.

2. p. xv Park. 402

Wizac' cf. Powizac'

Wyzac' of Mvuzac'

Wijac' cf. Lawijac'

Wijac' cf. Lwijac'

Wijdsde

Calotropas ... id est girzillus,
instrumentum feminine, quod
alio nomine dicitur devolutorium
proprie videtur

1444 Por Paul 40 r

sim.

Wyjadło

x) Catripa^{...} Vid est girgillus, instrumentum femineum, quod alio nomine dicitur devolutorium ^{WFS} wlg. wyjadło 1450 Rp. Kap. Rv. ~~1450~~

x) uzupetnic: Ca(la)tripa

sim. 1457 Roz Oss	I	42 v
1476 Roz Oss	II	36 r.

d. nansj

Wijadto

Vyadto - girgillum ^{ut} afficiatorium ca 1455) N. 14, 494

+

stain. nansj, ut ne kting nansja si
osnowe,

wijadto

vyadlo calatnepa 1463 | PrFil.V, 12.

~~4463 I NT 1007~~

~~Pr in st. p. st. 12~~

Brückner Prfil 5 12 r 1463

485

WijadTas ~~48~~

viadla-maraya PrFil.V.7.

XV p. post.

~~siich XVI N 33.~~

~~Pr. sr. st. p. str. 7.~~

Brückn Prfil 5

w XV

duco

~~77~~

^w
wiadto, a: Wjadto, a:

wiadto calatsipa PrFil.V.9.

~~Licc. XVII A. 17.~~

~~Pr. sr. sr. p. str. 9.~~

Brückn Prfil 5 9

w XV p. post.

duco

228

Wijanto

405

vyadlo gixgillum vlg

XVex. Pr Fil. V. 27

jay. 12036 Commend. J. G. H. R. 253
373

Pr. ix et. p. st. 27

A de gixgillo in gixgillum w
dabek

Brückner Pr Fil 5 27 kon XVex.

filum enim a colu
duatur in fusum, a fuso in ab-
brum, de ableno in

1047

Hijadlo girgillus

1

gurgillus, vyadlo v. srokadlo

c. 1500 Era. ~~Stav~~ 121

gurgillus vyadlo vel gurgil-²
lus

ib.

Wika v. Wyka

Wichary

222. yakofmi przitem bili kedi Meczflaw
grzofzil | kfzandu Micolaowi ygego
wicarioui lzabi|czim yotpowedal gim
Alii protestando et Lutko de Brzesze
procurator domini Nicolaii.

1404 Kol nr 222

3051. (259) Jakom ya drogy dobrowolney kxadv Janowy
szgodaczow vicaryemv szclukowa nyezasthapył gwalthem anym
go vderžil dwoyasi kamyenyem amy (!) go gonył any wthem gemv
szgynaly bothy pyerz sschaffran y vszda Jako wyerdunek przeze
dwo(!) quarthnykow Thako my pomozi boog y szwanthi Crzisch.

1471 Zap Wawoz nr 3051

vikary

1000

It is my duty that I should (say)
that which is my duty and I should
my duty also and I should say
to

to

1484 Reg. No. 707-2

Wikary

Radzymy aby visitatorowie... byli wybierani
z zakonu mniejszej bractwy (aby ^{ich} tych nad)
bracia, vicaryowie... namyeniły

1484 Reg. 721

(quos custodes... duxerint assignandos)

Wikary

s* wicary, lytuan ... [or] dini [s] raĭ4 mi.

1398 Kod w.ł. 162

"W otoku (pierrez) wikariusza kontraty litewskiej
napis minuskulis gotyckas"

^{vithlina}
Willina = pl. Salix viminalis L.
vithlina = Salix { 1472 }
Rost. nr 251.

membr. microm

Wiktac' sie

Wychlanim wydar mys b3daje) - agitations
agitebitur terra ~~1471 1181 1191~~

ca 1470 Moni lub 180

var. kal.: ruchany m ruchac' sroq
banche

mon. wik.: w klanim wiktati sie bude
reunio

Is 24, 20

cf. ruchac' sie

Hikl'ao sie₂ - mutare

Statat - cycle psya 1481 ^{PF} Infil. IV 747

Wikeſae ſae

Wike ſae = irretitur | 1486 | Ruxon, 277.

statim

Et veluti David V procella vicō sita-
tis involuitur, pl. ille pueatur,
irretitur vikle ſae, animus ocaōsus

Ni kī ae' of. Mwikī aē'

(Wiktanie) ~~Wiktanie~~ Wiktanie

Wychlanim wyclac sja, bzdryc ^{t/c} agitation
agitationⁱ terra^{ca} 1470 M. P. W. T. 91. Mandub 180

war. kal: ruchanyim ruchacz scho bandie
man. mik: wiktaniem wiktati sie bude zemie

wiktai - quatuorⁱ us: prastomian
kręcić

Is 24, 20
cf ~~ruchanie~~

Wilcradupa

Nicolaus Tirka protestatus est ... super
bona ipsius Michaelis alias Wilcradupa.

1441 Mon Jun. iii 90

Wilera Kosa

De denodis Wilera Kosa

1411 @ JH. VIII 144

De deynodis Wilera Kosa

1413 @ JH. VIII 145

~~Vol. 4. Wilera Kosa~~

Wilxasty

< Kons wylxasty x broth =
kym agonem

,1471 dars yar 272.

-----10c

Item Smyothanka in summa
habet centum triginta octo
equos Rokosowsky Equitum

Comitiua Rokosowsky cuius
dies ostensionis feria sex-
ta in vigilia Invencionis
sancte Crucis Anno^odomini

147 primo Rokosowsky vi-
ginti quatuor equi Vyl-

czasty kopynyczy wyeszred-
ny pothpacholacyem zgaba

taranthowatha Srydza ple-
sznywy wyeszredny kopyny-

czy pothpacholacyem Mys-
chasty kopynyczy pothpa-

cholacyem dobrj Ridzy ko-
pynycz wyeszredny podpacho-
lacyem

GórsJaz 270

k.77r

Milczasty

1471

Rp

(cyp. milczasty)

-----11d
Czyschawy strzelczy pancze-
rs Lepka czyrna schamostr-
el Gnyady strelczy prava
noga ma nazad panczers obo-
yczek Lepka czyrna thasky
stare schamostrel Vrony
maly panczers oboyczek lep-
ka cystha schamostrel /78v/
Gnyady strelcy prava noga
ma nazad byela panczers
lepka cyrna schamostrel
schynky cysthe thasky sta-
re schamostrel Vylczas-
thy strelcy panczers oboy-
czek schamostrel^{1274/} Cvropa-
thua cum Iohanne Socio suo
de Stharaloza decem octo
equi

GórsJaz 270-~~4~~

k.78r-v

Wilczasty

1471

Op

(wyd. - aty)

-----13d

Sywy strelcy dobrj plech
szadny yprzedny oboyczek
lepka cystha schamostrel

Ian Myslyborsky Item plo-
wy lyszy kopynyczny pod pa-
cholecem Item zwrnaples-
nyvy westrzedny kopynyczny
zbroya spelna /k80r/ walach wro-
ny strzelczy dobry pancze-
rz oboyczek lepka cyrna

schamostrel Item wylczas-
ty zkrothkym ogonem strzeli-
czy zaslaponi ma gy wkaza-
cz panczerz oboyczek lepka
czysta Ivrek Zebrzydowsky

Item wrony kopynyczny noga
byela zadnya pod pacholecem
powlucza noga zadnya

GórsJaz 272

k.79v-80r

1471

Rp

(wyd. - aty

Wylczasty

-----10d
Plowy Gopynyczy wyełky la-
drowany Wylczek kopyny-
czy wyrzedny kopynyk nanym
zupelna sbroya kopynycza

Wrony Ivnochodnyk vyeszre-
dny sbroya zupelna kopyny-
cza Zwronaplesznywy kopy-
nyczy zredny sbroya zupel-
na kopynycza /77v/ Rokosch-
owsky equitum Comitua
Rokosowsky cuius dies oste-
nsionis feria sexta in Vi-
gilia Invencionis sancte
Crucis Anno domini Millesi-
mo IIIILXX primo Rokosch-
owsky viginti quatuor Equi
Kon vylczasty kopynyczy
wyezszerzedny pothpacholacz-
em zbaga tharanthowatha

GórsJaz 270

k. 77v

Milcrasty

147

Rp

wyd o

-----16b

Kon czyszawy Swabb podpa-
cholatem ma gusz na przed-
nyey pravey nodze wkocze
kopynnyczy ma y Sdrowem v-
kazacz Kon byaly Strel-
czy maly podpacholkyem Sb-
roya Strelcza Kon Szywy
Strelczy maly pod pachol-
kyem Sbroya Strelcza Kon
Szywy popyelycza Strelczy
maly plech predny zadny
lapka kusza Voczech Ra-
deczszky Kon czyszawy
podszamem kopynnyczy Sbroya
kopycza Kon vylczasz-
thy podpacholathem kopyny-
czy

Wielozasty

1499 GórsJaz 275

k.51r

Rp

wyd o

Walach nyewyelky strelcy
 panczers oboyczek schamost
 rel Gnyady strelcy dobrj
 panczers melan oboyczek pl
 ech cyrny lepka cystha sch
 amostrel Chelmsky quatu-
 or Equi Sywy kopynyczy z
 czarnymynogamy kopynyczy
 zrzedny pothpacholacyem ■
 Ridzy kopynyczy wyeszred-
 ny zproboymy sbroya zupel-
 na kopynyczna Walach wyl-
czasthy strelczy rowny pan-
 czers kaschy oboyczek kapa-
 lyn cysthy schamostrel Z
 wronapleznywy panczers obo-
 yczek schamostrel Zalesz-
ky octo Equi

Wilczasty
 1477

Rp

(wpis - aty)

Voczech pogorzelszky Kon
 zelaszno Szywy Strelczy
 dozbry Sbroya Strelcza /k.
 54v/ Kon Szelaszno Szywy
 podpacholatem napada malo
 na noga Kon byaly Strel-
 czy Sbroya Strelcza Ko-
 nyk czyszawy jnochodnyk
 Sbroya Strelcza Grabyo-
 nowszky Kon vrony pod-
 szamem strelczy Sbroya St-
 relcza Kon czyszawy Str-
 elczy maly podpacholatem
 Kon byaly maly Strelczy
 Sbroya Strelcza Valazek
vylczasthy podStrelczem
Sbroya Strelcza-----

1499

GórsJaz 277

k.54r-v

Rp.

wyd o

Wielozasty

Wilerasty

Ron Wilerasty kopynyery

1471 Górsjar 270.

Trubacz Konyk Gnyady ly-
schogaby Vrony rowny ob-
oy Strushek Kon Vrony
srzedny podpacho kopynyczy

Podschamy kon Gnyady kopy*
srzedny sbroya spelna prze-
sz panczerza Kon przedny
szyvy strzel pan oboy lep

Kon Czyszavy strzel srzed-
ny dobrj pan oboy lepka

Kon Vylczathy srzedny ple-
ch vterque oboy kap Kon

plesznywy strzel srzedny
grubye kolanye pan oboy

lep /k.146v/ Jarub Prusch

Valach vrony rowny pan o-

boy Maczyeyek cum Grzybo-
wsky

GórsJaz 284 k.146r-v

Wylczaty

147

me vp

Wilateral

~~Equo~~ (Wylateral) | 1474(?) Hipp. VII, 163

Super equo homo ✓

Wilczaty

Lequinst

wylczaty

1475 Koziery ^{Rp}Resignat. Posn. ~~1456-98~~ 118 v.

-----38a
Koyń Szywy nyerzezany pod
samem po raczkv Koyń hnye-
dy pod pacholkem valach po
raczkv Koyń szywy Valach
pod pacholkem po raczkv /k.
35r/ Cristov teszlick Cons-
criptio eiusdem feria sexta
ante dominicam Iudica in il-
la silaba Am bro zi fe sty
Cracovie Anno 1500 Valach
Byeli pod samem po tatarskv
Valach plesznyvy pod pachol-
lkem po tatarskv Valach
Gnyadi pod pacholkem po ta-
tarskv Valach vylczati pod
pacholkem ~~nyem~~ potarskv etc

1500 GórsJaz 286

k.13r.35r

Wilyczaty

me up

nr 8p

-----10d
Flowy Copynyczy wyelky la-
drowany Wylczek kopyny-
czy wyrzedny kopynyk nanym
zupelna sbroya kopynyczna

Wrony Ivnochodnyk vyeszre-
dny sbroya zupelna kopyny-
cza Zwronaplesznywy kopy-
nyczy zredny sbroya zupel-
na kopynyczna /77v/ Rokosch-
owsky equitum Comitua
Rokosowsky cuius dies oste-
nsionis feria sexta in Vi-
gilia Invencionis sancte
Crucis Anno domini Millesi-
mo IIIILXX primo Rokosch-
owsky viginti quatuor Equi
Kon vylczasthy kopynyczy
wyeszredny pothpacholacz-
em zbaga tharanthowatha

GórsJaz 270 . k.77v

Wylczek

1471

Wilczek

<Kon> wyliczek, kopynyery

1471 Górszax 270.

-----26b

Kon sgnadaplyesznywy srzedny
pleszyek oboy ~~XX~~ Vala-

ch Gnyady srzedny pan oboy

Bruna srzedny strzel dob-
rj pleszyek czyrny lep

Vylczek srzedny dobrj pan

oboy In Skavyna *ipsius*
mortuus est Eqws Brukar-

th Kon Vrony rowny pan o-
boy pleszyek Plowy liszyn-

ka srzedny pleszyek oboy

Srzydzaplesznyvy srzedny
dobrj pan oboy lep /s.285/

Ryczowsky Valaszyek Vrony
maly pan oboy [17.8].

Martinus Zyszka Kon Glyn-
ka rowny pleschyek oboy

GórsJaz 284-5

k.146v

Wylczek

1471

-----11a
Kon srydza plesznyvy wyesz-
zedny copynyczy pothpacho-
laczem Myschasty kopyny-
czy podpacholacziem dobrj
Rydzy kopynyczy vyeszred-
ny podpacholaczyem Plowy
copynyczy vyelky ladrovany
Wylczek kopynyczy przedny
kopynyk nanyem zupelna sbr-
oia copynyczna Vrony Ivno-
chodnyk vyeszrodny sbroya
supelna kopynyczna Zwrona-
plesznyvy kopynyczy sryed-
ny sbroya supelna kopyny-
cza Kon podkopynykyem vr-
ony rowny sbroya supelna
copynyczna-----

GórsJaz 270

k.77v

Wylczek

MI Kp

Komorowsky Kon plesznyvy
maly strzelczy panczer obo-
yczek Kon Vylczek maly
strzelczy plech przedny o-
boyczek kapalyn Kon Gnya-
dy srzedny plech oboyczek
capalyn Kon Gnyady strze-
lczy przedny swkodach Pe-
trus Nonrius Kon Rydzy st-
rzelczy rowny dobrj lepka
plech vterque oboyczek zyn-
ky Kon Vrony strzelczy
rowny plech vterque oboycz-
ek kapalyn Kon Ivnochod-
nyk maly Lypowsky Kon
Bruna strzelczy rowny pan-
czers Lyednyczky-----

Wylczek

nie w

Wilwrek

Hon Uylwrek

1471 Gots Jar 282.

-----25b

Cracowsky Kon Valach row-
ny kopynyczy podpacholacz-
em Kon Bruna sredny ko-
pynyczy dobrj sbroya spel-
na Kon plesznyvy sred-
ny dobrj strzelczy pleszy-
ek pan oboy kap Kon Gnya-
dy przedny strzelczy pan-
czers oboy lepka Kon pl-
esznywy sredny strzel pan
Zabawsky Kon Gnyady srz-
edny kopynyczy dobrj pod-
pacholaczem Item podsza-
myem kon Gnyady sredny
dobrj sbroya spelna pan o-
boy Kon Vylczek strel
przedny pan oboy-----

GórsJaz 284

k.145r

Wielozek

1471

we 2p

~~xxxxxxxxxxxx~~ Johannes Zalesch habet
 Equum myssathy sagittarium
 mediocrem cum plech przed-
 ny et zadny Item idem ha-
 bet Equum przyrzvcon chromy
 in cracis wilczek mediocrem
 antiquum sagittarium cum
 plech et lepka loricam cur-
 tam balistam Item idem ha-
 bet Equum album parwm sagit-
 tarium cum lorica et plech
 balistam Item stanislaus
 Nosthwicz habet Equum gnedy
 bonum kopyennyczi cum Ros-
 kop sub Juuenne Item idem
 habet Equum ambulatorem me-
 diocrem Czissawy integrali-
 ter in armis kopyennycza

Wilczek

XV p. post

nie

-----35d

Item idem habet Equum Sywy
sagittarium mediocrem plech
et lepka plechowicze munda
loricam curtam et coluerium
balistam Item idem
habet Equum plesnywy sagittarium
parwm plech et lepka munda
coluerium Item Kasper Ressel
habet Equum wilczek rowny
plech czisti loricam coluerium
balistam Item idem habet Equum
Sywy przyrzvcon chremo in
cracis rowny sagittarium cum
plech et lepka munda lorica
et coluerium balistam

GórsJaz^{pp} 281

k.25r

Wilczek
XV p. post

Wilckek

<Kon> Wilckek

XV b. post. Gorsjar 281.

Wolerek n. pl.

n. pr

ceruicium rotocyl

Vilcek (1391) Daw. III, N° 2099.

Wylerek

Bernhardo Wylerek, notario

1484 Pars. II 3

Wilczek

Von Wilczken wegen

1445 Prot. IV 213

Wlerek = lupus

Predboris Lupo dicto Wlerek

1316 Cod Lil. II 28

Milcebyko of Lyko

* ^{loy} Wyeszmy meszk czelancy a moszk sz wylczego
gnatha

XV ex. G1Lek 45

* Wyeszmy wylcze layno, szetrysz ye sz wynam

XV ex. G1Lek 46

Wilczy
wilczy doł 'cistricta'

cistricta est fouca ad capiendum lupos,
wilczy doł

c. 1500 Em. ~~Sic~~ 121

Wilczy

Wiloszepole Kraków-1254 Kod. Pol. III 61

Wilery

vendidit

✓ Molendinum... nomine Uike jama

1256 Haeus. 98

In molendino Wilera iama municipato

1313 Haeus. 152

Wilczy

19. 10. 1962

Usque montem, dictum Wylere yami

1452 ^{Lib.} ~~Bra~~ Podk. 62

more jui nomen
proprium

Usque Wilery

(Ad antrum, dictum Vylca yama

1484 PAGZ. XV. 56⁸

J. quita dulcis, jaskinie

Wilczy

v. ~~Bob~~^x, wilczy.

v. ~~Cebuta~~^x
czosnek^x

~~Figt~~^x

Groch^x

~~Jagody~~^x

Lycze^x

Lysko^x

Mał^x

mlecz^x

mleko^x

móza

nasienie wilczego tyka

Stopa^x

Żiele

Wilery → Groch
wilery groch 'lupinus'

lupinus, vylery groch

c. 1500 Ex. ~~121~~ 121

Wilyy mar

f. Mark

Lupinus wilyy mar. 2-p.XV A. LIII 67

Lupinus wilyy mar, ... virtutes
eius est desiccatione

f. ad. 1173

Wilcox

v. Wilcox Lyko
Wilcox mark

Wilczy

duos post patrem de stendio et armis
Wilcekosy et duabus crucibus et luna
proclamationis Napole

1478 492 XVIII 165

Nilczy
Wilczekosy

Qui Mathwey... alios duos [de] clenodio
matris videlicet Wilczekosy [J]wanko...
ei Jwasko... in medium coram nobis statuit
et produxit

1474 A. 92 XVIII 75

postquam Wilczekosy et crucem.

1478 A. 165

Wilery

Wilera kosa, Wilero kosy:

De cenoadio Wilera kova 1411 A.K.H. III, 128. De
cenoadio Wilero Kosy et de proclamatione Prussy
1431 Hpp. II, N° 2344. De cenoadio Uylerych
kocz 1443 A.K.H. III, 140.

Wilczyca

miter

210 r

Do lacrskey szemye vel do krole-
stawa (!) wilericze - in Gallaciam
in regno luppe. ~~172~~ XV, PrFil.V, 59.

med

angelus domini eorum
ductor extitit ita ut in
Gallaciam i.e. do lacrskey se-
mye, in regno luppe i.e. do kro-
lestawa wilericze applicaverunt.
Est enim in Hyspania regine %
106

Wilga

Stanislaus Wilga... ius habet

1462 Lib. iur. nr 6655

Wilga of Wymielga

Wilgi

Est etiam beatissima virgo Maria ministra
humoris, wylga, id est gracie
ca 1484 GlKórń II 214

J. 1. wilgoc, wilgotność
2. usposobienie, temperament

Hilgi

?

Sentenciatum est, ex quo homines fide-
digni adfuerunt testamento Johannis
pictoris alias Hilgi Jan

1497. Crac. Art. nr. 1289

Wielgi

v. ~~Wielgi~~ Wielki

1441 A 92 i 28

Wilgtość

Wilgosc^T

humiditas wilgosc^l

XV med. Gl Wroc 23Av

f wilgoc'

Milgoe' cf. Nilgoe'

Wilgosić

Sicut enim ille quanto magis habundat inhor-
wilgofez
<di>nato humore, tanto amplius sitit

XV med. Gl 6910c 83 +

Wulgosc

muska

~~XXI~~

Si estuatis, uilgosczy pragnyecze, fons
est (sc. Christus)

XV p.pr. RRp XXIV 365

k. 462a

klip Oznel 1490

Wilgotności = humor

Co też byli szalenimi... a takier, kto =
ryby opuchli od tej wilgotności
wnętrznej... wszyscy... natychmiast
uzdrowieni [hydropico qui fuerant
tumentes ex humore] Rom. 27f.

V 135

Witlic'is

Boga sua wylicy a^{ut} kolyory circuibunt B.

ca 1470 ~~MSK. V. 172.~~
Horn Lub 145

wer. kol.: bantaz byezacz

(circuibunt in platea plangen-
tes Eccles 12,5

man. mikutowdi: budu sie tulati

2 x m 169: ay to mi pokrewne z (22) wite, uobue
wilit', wilyat' wykroty odic, wplye ty kotowai,
cf. biegać wlye ty chadnie w uleisch ptaerz ay
kolic' 1/2

Hilk

Yako stradan yako oca grayen, yego neocadno-
nim carczu, welozy krowy w ten carcz

vtargali

1417 Pysdr nr 506

Wilk

~~Pisec~~ [prot greck] beskal Urban
gotycz nyka, a drucek lyka

~~143 XV onay v, 437.~~

XVim. Cyz Ploc

wilk

a za tym otrzely wylka ~~anastazy~~ ~~65. 300~~

Blaj. ~~65. 300~~

Wille

Kto cristof mybie ten sie trzyma

Ko wszelkeey niecristacree iako

owera precypoko wilkom' Gloger

~~1/2 IV. Bibl Sam. 1873 III~~ ~~XXXXXX~~ Gloger

Wilk

Benzamyl wylk (pro wylk)
chustayferj (inpus wylk)

B2 Gen 49, 27

Willk

Tuk... tego *dohitanyppayp, gesz to
od nyllia polepyjoms gest V, Cp-
dujecznyje nyjecz ku potorelyje
wolyany

BZ Lev 7, 24

V (quod a bestia captum est)

~~WMA~~ milk

Yacc there kow sryeka nylky
de monte

~~MARK. I. 192^{w.} 382.~~
~~Ill. 382~~

Hick

May show lyeo, schuka vilka

144 Profit. XII 1444.

Cyz Kib

Wilk = an. *Canis lupus* L.

wylk = lupus

{ 1472 } Rost. nr 1474.

Wilk

(sc. mi przyrodzi)

++ do tego pastusow / nje bil ych lani tego
rozregnamu wilezy bydle poyedly

1477 ~~Wolff~~ Lomz. 3,683

Zap Rp

Vilk = lupus

Zbierali (!) się święta ku Jezusowi ... l. 1741,
matry, wilcy [lupi] Rozm. 84.

Wilk = lupus

Wstrzeżcie się od fałszywych proroków, którzy
wy przychodzą do was jako w owce, ale
wewnątrz są wilki chwatający.

[intrinsecus autem sunt lupi rapaces] Rom.

283.

Mat 7, 15

wily

Wilk

Tako ci istni nielutościwi żydowie rzucili sie naśmier-
nego baranka, miłego Jesucrista, jako wily chwata-
jący, poczęli ji siepać barzo nielutościwie, aże ji przy-
wiedli pośród witnice. Rozm. 815.

Wilk

6 Lotre przeklęty, o podrajca niewier-
ny, o wilku chwatający... nie chcesz
się nad nim smiłowac! Rdm. 535.

Wilk

~~Wilk~~ Lycraon / pp. xv, p. xvi, 323.
Wilk

Wilk Lycraon

Milk

Jaco to swatecimi] ciska Przedstaw
w[oz]ant kon Jaroslawa, ten
dzisz wilc[a] ma

1412 Pyzdry nr 359

Wilk = an. *Castanea vesicaria* Fr. ? tree
wylk = *Castanea vesicaria* Fr. 1472 | Rod-n.
or
1446.

Wilk : suchy Wilk = *Hypericum perforatum*
suchy wilk = *perforatum*, *Hypericum* } 1472

Rost. n. 852.

Hypericum perforatum d.

drumenee wyrobyny

852

ROST. Symb. r. 1472

Lycopodium europaeus L.

Wickr = *M. Lycopodium europaeus*
vylk = ~~1472~~ = spine lupin 1472
spine lupin 1472
Rost. n. 1589. ~~(Lycopodium)~~
~~n. 6958~~

karbénic porpality

~~rosta~~

Wolk - lupus

Benyamin wykł (!) Chwałczyński B2 Gen. 49, 27.
Od wykła polacyono gest ib. Lev. 7, 24.

8659

Wilk

Petrus Wilk 1398 Lekc. I, N° 2630. Pan Wronsky
wezinal Suchemu Wilkowi szwadeczs[t]wo/401 Kabe 76.80.

Wille

Lannus Wylk, advocatus

1469 Wiemb Warsz. 18

Wilk

Wilk venatori unus haucus salis

1487 JGaw. II 180

Wilk

cum Wilk et Henrico

1208 Haens. 39

Wilk

Von Wilk und Henr. den S(öhnen) des Mich(aels)

1208 Cod Lil. vii 93

Wilk

Jacob Wilk habet ius

1424 Lib ius nr 3632

Wilk

Wilk III gr. credit

1386 Accas 184

Wilk

Mathias Wilk cyn sateller

1486 Crac Art. nr 939

Wilk

Sellatores: Lorenca ... , Matis Wilk.

1491 Crac Ast. nr 1072

Wilk

Hannus Wilk

1440 Mon Tur. iii 82

Wilk of. Suchywilk

Wilk

Vide: Hielk

1462 Wolff Zap. 43

1466-1467 Wolff Zap. 59

Wilk

vide: wielk

1377 Ac Cas 79

Wilk of. Wilkotak
Wilkotek

Wilkanoce cf. Wielkanoce

Milki of Hilgi

Wilkierz of Wielkierz
Wielkur

Wilki
Wilgi

Acids... dixit (sc. ad formicam),
ut quid in tanto caumate cum
natura refrigerativam quietem
et humectivam, qd. id est locus
physiologicus, uylkeg, umbra
requirit, tu... onere te occidis

qd. natura uylkeg

h. 258

1449 R XXIII 279

Wilki

Conc. o

Dylkye = vados (pro udes)

1471

Mam Kiel 166

Mardresini udes i. humidus
more to var do luteus 2 22, 1 ? WG
(in lapide luteo, lapidatus est piger
J. udes algotny, mody Ecclus 22, 1)

Ecclus. 21, ? WG

Conc. o

Wilki

Wilgi

Angustus in ipso fit nodo sinus: huc
^{pubescere}
^{latronibus}

aliena ex arbore germen includunt
^{no sinuor} ^{wylky}
vdoque, wylky, docent — molescere libro

XV ex. Verg Georg 76

Wilki 'humidus'

humidus, vylky

c. 1500 Em. ~~Stow~~ 121

J. Ridgway, writing

WILKI

Anima... debet... orare celestem patrem pro
terra irrigua et ille tibi dabit irriguum
,vilkye, scilicet inferius... et irriguum
superius... Istud irriguum duplex collatum est
sancto Andree.

XV in.GlkazB II 116

Wilko~~ł~~ak

?

Wylkololak-licaon

C/455 JA.14.490.

cf. Wilkońek

256

~~ARCHIWUM SŁOWNIKÓW R. 1455~~

Mitkofek

Klonieny, by herba portulacinae macta lyci

~~remedium in vitis~~
~~Quis credit, ut haec in lupum transformari possit,~~

Quem vulgaris salubria Wilcolet approbat

post 1400 | R. XXIV, 357.

XV med

Wilholetk

45

Rom 13, 10

10. Dileccio proximi malum non operatur. Plenitudo legis ergo est dileccio.

10.

... aliquas creaturas posse in melius uel in deterius comutari, uel in aliam speciem uel similitudinem transformari, alias vijlkolek*...

XVmet. SKTI 60

Spr 1, 60 polowaw XV

Gl. ep. VIII

47 a.

¹¹⁵
Wilkolek ~~Wilkolek~~ :

*wylkolek / sic'

neurus PrFl.V.7.

XV p. post.

~~Wilkolek. d. m. v. 3~~

~~Pr. sp. st. p. str. 4.~~

Brückn Prfl 5 7

w XV p. post.

Wilkotek.

~~Wilkotek~~

Lupus aliquando emittit voces humanas
non ut lupus, sed ut homo videatur
et hoc dicitur in vulgari

wylkotek ~~der pol.~~ ^{ex.} XV R. XXV, 149.

~~Letz. 7 222 h. 244~~

~~Brückner Kaz. br. w. 3.~~

~~Kazania Piotra z Miłobżan~~

~~Pol. br. 25, str. 119~~

769

~~Opis Świąt kraj. pol. XV~~

Wilkolek

licaon, vylkolek

c. 1500 Erz. ~~Stoa~~ 121

St. Ger. in ○

du Courge ○

Wilkofer = an. fabulorum

wilkolek

leoxipa

n. 4713.

1468 Rost.
XVI W

ROST. Symb. r. 1468

4713

Wilgoic

Wilgoic nemine vapores terrestres

1444 R XXIII 302

Commentum

(materia ipsius venti est vapor terrestris
qui est siccus et frigidus. Unde modus
generandi ipsius venti talis est: quando
enim calor solis invenit in terra aliquos
vapores terrestres siccos et frigidos, tunc calor

solis istos vapores elevat)

Wilkowi

Myl kotery = humiditate 1448 / R. XXIV, 354.

z wilgoc

Wilkość

u

Vinbuta

Sic nimirum fontes qui non semper $\bar{n}$ statuerunt
virtute stellarum semel terra $\sqrt{\text{humiditate}}$, gl.
humore wylkoscza, diutina profusi cernuntur

XV med. RRp XXIII 279

k. 2690

~~g~~ Wojasa

Wilkość = humor

Humorem puchlosery, myackosery, wilkosery. c. 1450
Pr. Fil. IV 570.

(alind, sc. semen, cecidit supra petram
et matrem aruit, quia non habebat
humorem duc 8,6)

Wilkořic

Wilkořic

Bonus anbor debet habere tres virtu-
tes: prims, ut natus suos mittat
ad humorem kuřyl-

Kořery R. XXV, 173.

XV P. pod

~~Brückner Kaz. šr. 3.~~

~~Fozpr. 25, str. 173~~

(Jer 17, 8)

~~Cass. 414. b. 18.~~

1966

Wilkość 'humor'

wylkoszczy (humorem)

~~of~~ Pamdit. XXVIII 307.

XV ex.

7

1. wilgoć, mięgotność

2. usporządzenie, temperament

Wilkosć

Que pinguis humus dulcique vligine, wykłos_z
czyw szegemy, leta, quique frequens herbis
et fertilis vberre campus, --- quique editus
austro et filicem ^{papno[is]czy} curvis invisam pascit
aratris

XV ex. Verg Georg 80

Wilkośc

Teinna

quidem clinosi

glarea ruris

vix humiles apibus carias roremque, wylkos.

csy, ministrat

XV ex. Verg Georg 81

Wilkoſi

Wilkoſa = humorem | 1436 | R. xxiii, 277.

~~Wilkoſy ziemne = vapores terreſtres | 1444 | R. xxiii, 302.~~

Ego quidem maioris admirabilitatis,
 ni fallor, me estimo, quoniam inse-
 parabiliter vinctuosum humidum,
gl. humorem wilkoſa, continendo
 acensus semel vix aut nunquam
 extinguor

h 286. lit

Milkoie

Stykhna milkoie ^{mupis} & asus (aus est impressio meteo-
rologica) 1466 R. xxii, 23.

Qualiter impulsus, serdovozovna, gelidus
aquilonibus aus, ^{zinnus} stykhna milkoie
the the

Stois, impressio Bl. i. meteor. 'zinnishy.
kn. asus 2. gonyay, ndy meteorologian

Wilkoji

210

Wytkoz = liquor / 1436 / R. KKIII, 278.

Istud est mulsum, gl. novum
vinum vlg. moser, suavissimum,
cor sustentans hic balsamicus
liquor, gl. humor, humiditas,
wytkoz, substanciam saluans

Wilkość = humiditas

fol 291

Humiditas wylkosz. II 1/2 XV Gr. Fil. III 291.

XV p. post.

↙ jagody

Humiditas uve, sine granis et sine pelle
extinguit sitim

willow jagody bez pestek: (bez skórki) ^{napojenie}

Wilkość liquor

liquor, ^{d est} i humiditas, uylkość

c. 1500 Ex. ~~How~~ 121

Nilkošć

Orthyry zryoly... sra. od ayelbye
stworony...: ogyen, zyemya, vylkosca
y poryctre Rom. 5.

Vilkošic: humidum

Vilkošic [A] goracošicia, to dvojje przyro-
dzenie albo elementa dawaty są (sęye)
jemu krwi [calidum et humidum san-
guis ministrabat] Rom. 156.

V 114

Wilkosć = humidum

Zimność & wilkością dawały jemu
cielestność [humidum et frigidum
flegma propinabatur] For. m. 156.

V114

Wilkošic

v 288 b

Lepore vylkosery. II $\frac{1}{2}$ XV Ant. Tit. III 290.
XV p. post.

Signit homines vinum melius me-
liores ✓

Lepore vino vobis lepore humor

Wilkesii

els
508

sed acti

viscositates sicut viscosas
que sunt in aliis hominibus hodie

c. 1500 A XLVIII 371

Wilkoń of Wilgoń

wilstwo. ✓

~~wilstosa~~

XV med.

Demencie (wilstwo)

~~Dr. hede: 'nieki' Brückner Kaz. spw. 3.
niekone, pdyjok' x Rozpr. 5, str. 160
more P' obchunie' polowa w XV~~

~~Ich. I. 475. R. 295.~~

fol. XV, R. XXV, 160. x plone salomoni

1639

1639

Wilcox

Katherine dicta Wylkova

1449 Fresno. 55

Wilkowa

vide: Wielkowa

1466 Wolff Zap. 59

Wilkowy

Bawor rambil [w] Wylkovem lesze 1398 dekr. II, № 2106.

Dobrasz me bil pomocznkem Wilkowego celoweka
1407 piek. 314. ~~Bawor rambil [w] Wylkovem lesze~~

~~1398 dekr. II, № 2106.~~ Matka Vitoua et Pauli
me doplacyla Jachne... posagu 1422 Spaw. VII, № 2446.

Willkur of Weibkur

Wielmożność of. Wielmożność

Wifa

u. 16 v

7 non histriones, non cytariste
 vulg. nequily, neclamaery, ne
 szpyllmany ne potrobacze, ment
 c. 1420 R. xxiv, 82. hodie fecerunt

~~Jag. ms. 1299. k. 22~~

Br. Kar. sro. 1. 45.

Rozpr. 24 str. 82 pocz. w. XV

vocatus est (n. red nephis) 2491
 vultu et hum. et discipuli eius, ↑

Wifa

u. q. v.
p. v. l.

Dyla pp. xv, R. XVI, 327. Dyl (securarum) ib. 383. Dylg
(securis) ib. 388. xv p. v. l. II xv p. v. l. I

2. form

Gaussepe renouos gerit, p. v. l. dixit
rum...
v. fac. sed., ie hic certo in lex in obscuro

Goyen 'Horen, epigramm...

wita

var. n.

Szyty Blaszygomu rzecht. wyl. ~~ist. 100.~~

Waj. 1/4. 5, 320.

in sensate

'maly' (du. srede. u was benowu)

'Plyji'

Hita · ioculator

u. y. i'

'mitrans'

Ioculator nyla

1 1/2 XV R. XLVII, 358.

XV f. w.

(ylo yle)

~~wila, g. [illegible], walsniect~~
wila

wila

Gdy leszał wspanak jako wyla,
samym do niego przemowla

MARK. I. 182, 47.
~~Dyak. o smierci 47~~

wiã

no. 10^v

Momka magdne y these vyly

MOK J. I. 186, 172.

~~St. Petersburg. 186, 172.~~

wisa

in. 4.

Posredela gy ^{v leg. 2 noji} swogo myla,
 a ostavya gy pracym vylu

MOKZ. T. 189.292.

~~Sl. o sm. 295 292~~

a nes pod orheni' (671): ^{v ber us, dei' just} _{elien'} orheni'

viša

ser. 41^v

Svyeščacy mo sija nasmyevaly
za pravogo gy vyla myely

МРКЛ.Т. 194,424.

~~Д. с. м. 424~~

wiśa

№ 2

Sly mnych...

omazze srya, yako yla,
a usrdy motha nrebarsomya

МПКЖ.Т. 194,453.

~~Sl. o sm. 476 453~~

Ніта

u. f.

Sonitur etiam ut simplex conso-
nans et tunc aliquando grossatur,
aliquando molli^eter profertur. Exem-
plum primum: vitelad, vige, vya. Exem-
plum secundi: vila, vilno.

2 1/2 xv чркы . II 402

2. p. xv Park. 402

vila

2. p. xv ib. 414

(Ніта . filut lunde)

2. p. xv v. p. 2. xvi

Hita. histrio

-all

d. pl. ✓

Pravice...

A vylam albo kuglarom y gynyfym
gugromy]... nye mayat nyet darachi

1484 ^{Reg.} ~~710~~ 710

(histrioides)

u uer ber u

Hila histrio

u. p.

histrio i. leccator, cyn ludoret, vyla

c. 1500 Em. ^IHow 121

Per. heden, 'hulhelve, rospurdik'

Wila mimus

u. 6

- a) mimus, cym lantlauffler oder spilman,
(vyla, unde utruen podroznygare;
b) mimus, podroznygare albo blazno, vyla

c. 1500 Erz. ~~Slow~~ 121

II

u. uer' Haren, Defin'

Wileo histrio

.u. p'

(den dntw.)

histrio, representator comediarum,
vfla

III

c. 1500 Erz. ~~Stau~~ 121

Den. jedr. 'Comediant, Wane lunge'

Witosc'

Nylosczyami fluvius XV ex. gl Korn II
209

~~Witowiec~~ (2)
Witowac

dere jako widnie

Comitur etiam ut simplex consono
et tunc aliquando grossatur, aliquando
molliter profertur. Exemplum primi:
vikhad, vige, vya. Exemplum secundi
vila, vilue 2 1/2 XV onPKy. II 402.
2. p. XV Park. 402

(Witowiec-może przystoiwek od wita onPKy
II 417 ^{notka} (17)
[wetna, dat. wilnie?]

~~Witmas~~ (?)
Witpwa
entem

done jako viborei

Ponitur etiam ut simplex consonans
et tunc aliquando grossatur, aliquan-
do molliter profertur. Exemplum
primi: vikelad, vige, vya. Exemplum
secundi: vila, vilite.

2 1/2 XV MPK II 402. l. p. XV Park. 402

(Wilmie. moze przystounek od wila... lub bez
3 os. od slowa wilnac, por. ms. vilnut, takze
u Lindego: nawilei = szalec od strachu.
MPK II 414 § 14.)

Witować

Sic sunt tales, qui habent gracias gratis dadas, quia aliis sunt boni et utiles et sibiipsis sunt mali et inutiles. Et sunt quasi hystriones, haroltowye, quoniam non ad suam, sed ad aliorum consolacionem insaniunt wyluya

XV med. (?) WisłRp nr 2366

Witowstwo = vertigo

Vertigo uylowstwo. II $\frac{1}{2}$ XV in Fil. III 290.

XV paper.

h. 287 r

guzo 'dlicenie, ...; 'rewst prz', uroka
robnarzi

Wina

Jako Jacob jmal syn polomiarz
zaplaeni (i) jako jednosc s. rali.

1386 Moe Pca II 331

Wina

574. Jako tho Swadczymy yfze Jaro-
flaw w|ranczył domⁿica wfzecz grzy-
wyen yfzczyny yotho on druga
fzyecz grzywien | wyn zaplaczyl

1418 Kol nr 574

Wina

94. (119^v) Jako mene Michal podyel se win zaoczca placzicz. — Jakom ya przithem byl esze Michal Sandkowi podyel se vin zaoczca placzicz.

1424 Zap Warsz nr 94

Wina

816. (1100) Jacom sya ya nepodwyazal zamicolaya placicz
trzeczey cząsczy wyn. — Jacom ya to jednal eze Thomas nemyal
placicz zamicolaya trzeczey cząsczy wyn. — Jaco ya to wem.

1448 Zapława nr 816

Wina

76. Jako to śwoczø ifze maczey ogrim-
kowa vřzalobø w[ø]řzøł¹⁾ wini |
agrimek oto[wřzieh] {řwich} win
řtradze)

1389 Poznań nr 76

Lehsz I nr 598

Hubert nr 84

Wina

76. Jako to fwøczø ifze maczey ogrim-
kowa vřzalobø w[ø]řzøł¹) wini |
agrimek oto[wřzich] {řwich} win
řtradze

1389 Poznań 76

Lehza I nr 598

Hubeřb nr 84

Wina

Jako som bil prepadl vin pod-
comorzeno, tou zopplacil sacu-
sovi

1354 Huber 69

Wina

Iaco praue zandzilismi i przesandali
to zito wynach / dwadzescza cop ⁷ / X sili-
ginis et X tritici 1396 PKKr / 245

V leg. w winoch

Wina

Sicut sciunt et testantur [iaco praue
osandzono sahdem, isz scazano na Bartan
wini, to yey brala podlug scazana] y pra
ua 1397 PKKr^I/246

Hine

Ja cos mi na la winy sredzfu ska-
zaly pamu Nicolayewy ty vi ni,
uso ye potral na tem slowene

140 P Rt Kou w 303

Wina

T n p b yfz † ytho fwetczimi yprzi-
temefmi | bili [[gecz]] gize Janufz
fwoyczechem rok [[wo]] | fwonl
{na|oprawon} yw^yni na|chen {fwonl}
tu Janufz tweyj V | roku neftal
otrzi *grziwin ytho vmrecz | malo
ydofondu nemalo przig

1398 Rt Kou

nr 52

V_{pro} wteyj

Wina jako prauye panu Spithconi

Woyewodze aye obyazal yest tye dar za winy drew 1400 [Skz]

Apr. III, 192.

Wine

Jaco Jacob Kelcro mal vi-
prauie se wsee vin

1400 TPaw IV ur 734

Wina

T m b p y f † Jacom Neranczil | za
mego [[pra]] bratha za derfzka *sex*
marcas | w yn wyprawicz fpowata
Skonyfzkegō

1424 Rt Kou

m 414

Wina

221. (305) Jako mne myal sandek s wyn viprauciz.

1427 Zap Wansa nr 221

Wina

500, Jaco to fwatczø [iaco Bartlomey |
†Dobeflaowÿ trzi krziwni oyego |
wino dal |

1401 Pozn ul 500

Wina

Jako wina to wolno ma wina ale o twó
i o to mam szkodzi sreszcznacie groszi.

1398-408 Bibl. Warsz. 1862 III 31.

bresl.

Wina

*2 Jaka

Paulowi nie pobrano skota, jako p~~o~~znaczono
grzywnę, o Maczkow^d + Wyno, aby jego k~~o~~sz
był

1409 Kocioł nr 455

Przeł 1365

Wina

65. yako Micolag yest Janufow kmech
ibegal fgego | [[vin]] vinami

1402 Vol nr 65

wina

Item Jacom przitem bili
Swantoflaw Giloueczsky | zaya a
Strobiszewfkego | ranczil {za | vini
zodoui^a)} aon gy flubil ote | wfzech
fzcod viprawicz

a) Piek. 731: zodoui.

1404 kościan w 214

Wina

593. yako tho lzwyadczymy yako pan
landfký [nye] | kafal rancycz za-
ftarofczyny wyny Marczyno|wy de

Radliczyce yotho rancoyemstwo za-
placzył | dzyefzyacz grzywjen Mar-
czyn

ca 593

1418 Kal nr 593

Wina

1214 Taco mu pomoz | bog etc. yaco
owyny Janufchewy | negdy dobrej
pamaczy woyta Obor | nyczkego
wizatemu volu *alias* dobitek | yaco
grzywna *Testes*: yaco to fwacza |

— — —

1425 Pozn nr 1214

Wino

Ene

(Narsonijn ero yesth wrol Jachue ....
tho yesth wrał w swem prunsku
i w slych wynach

(Gaed). 1413 Bibl. Warsa. 1857 II 797 ~~psyp.~~

Atina.

Jako osobu wzywała, tom
wzywała Janowi skoth w mich
vinet y w mem orinschu

1418 Spaw VII nr 585

Wina

775 yffze tho twathczÿmi ^affzetho {szle-
dylifko} bylo^a | they dzelnicze {yey
bratha} czlofz Szeychna | wycupyla
wney wynach

1420 Kal nr 775

Winy ostac Wina

Yacem ya srmowi s Paschem nemal
o ~~thod~~ drog, o ktoro wini osstal

1413 Ks. M₁₂ I m^o 2014

pod 1. Ostoi: 6.º lpi otwiny, rostac in'nyy^u,
olebere

Vina

Vyina pena in. XV, 7A. XVII, 266.

poor XV
~~ARCHIV TOM 27 str. 266~~

13

Dina

Item pena diatur maka vel.

ma

1444 AKP II s. XIII

Hina

Kedy bili panowe na wkegowanu
tegosz ty ne stowy mal y na lische stal
y mini placyl ty swe a ya swe
— 14218 Feb. VIII, 16.

(dcau)

Wina

462. (387) Eze pyotr zaplaczil winy Marcinowi mogimy penedzmi iwolem ktorem zostal przeciwo voyzechowi. — Jaco ya tho wem Eze pyotr zaplaczil winy Marcinowi woczehowimi penedzmi iwolem ktore zostal przeciwo woczehowi.

1435 Zap kanz nr 462

Yeslibi wełthori nye-
Wina - poena myyany ... swialbi wicia ...
do miesna mgdowego zbroino ...

Takowi staroscie replacrie ma wyny
dwie a sadriemu .. iedny kopz grosy

[talis solvet ^{penam} captaneo duarum sexagenarum

~~grissarum .. et iudici unam sexagenam~~

~~solvere debet] 1498 Mac ^{pro} #71. 273.~~

H2na

Yako the swyadezō, yako Broniss nye odpusezil
tey wyny knyotowycem] Janowy a Mycolayewy
namowō podsandkowō any gieh rancowymam

1421 Pyzdr nr 686

Wina

843 [Jaco Nicolaus de Strzeszew conya |
nyeucradl [[a] {Bogyel chafebnya
rzecza} any mu szawyna | dogroda
nyeraczyl othen gyłty | Cony]

1423 Kol nr 843

Hina

Yako Bogusz wasyōi gwaltem mego czlowyeka

przeprzanego s wynamy s prawa

1423 Pysdr nr 733

Hina

Także są one przygry~~ł~~ człowieka wzrach za

które mi toyczech ranczil, rzkszcz, we trzech

copach

V^p (leg. w mince)

1425 Pyzdr nr 735

Wina

Thako mÿ pomolzÿ bog † yako |
tho fwathcza yako Beruoldus bra-
tem | [[mocz]] potraflow nepobral
953 gÿmena | maizowÿ katharzÿnemu
anÿ Katherine, | gÿedno tho, czlfo
zaÿego czÿnffz a | zawÿni ftalo †

1. Stać M. 'mieć wartość, cenę,
kosztować, być równowalnym'
~ stać za coś [dużo pykół, też teni grówie za garyony, pienigdra, coś]
~ stać w czymś

1427 Kiel nr 953

Wina

1274

Taco my pomofzy bog † etc. Jacom|
czom raczył zachwalantha lubycz |
legego Jfzye myal zekfzang vypy-
fzacz | trzy grzywny vyn czfzo byl
oftal do | brogoft Symancowfky
paney Starofczy | ney ty gyeft
Chwalantha zekfzang | wypyfal
a dobrogoft Symaⁿcowfky | gych
nyezaplaczył panyey Starofczy |
ney |

1427 Pozn w 1274

Wina

284. (430) Jako mne vigandth odpuszczil vini. — Jakom ya
przitem bil.

1428 Zap Warsz nr 284

Wina

Quod Simon... recognovit inam sexa-
genam, quam tenetur dare Johanni..., quod
si non oledent, extunc ipse Simon sube-
rit sub quod vlp. vocatur vina olumini
ducis

1428 LsNWam I in 91

Wina

251. (6 r. 1429) Jako mne yednacze vgednali sdopkem kthoran by vynan prawo nallaslo than do bek myal zaplaczicz. — Jakom ya vgednal Chrczona sdopkem kthoran by viny (!) prawo etc. — Jakom ya przitem bil Chrczona thako vgnednano (!) sdopkem.

1429 Zap Wina nr 251

Wina

Kmetho a Troyano. tenetur

~~Wina~~ Sex marcarum vulgariter nyny pro

morgeis

1432 Tym Proc. 323

Tour.

Wina

1078 T M p B y S † yakom nyewyraczahl |
ludzÿ vpanÿeÿ *Agnetem* | *de Orpy-*
sche|*wo* [...] anÿm othprofzÿl vÿn |
thim ludzem vtheÿifteÿ panÿeÿ | ya-
co | fzedm grzÿwÿen

1438 Kal m 1078

Wina - poena

Dobeslaus...

molens in penis succumbere plias
mychocraz su, wynami daer
porarius dlabat ... inhromiss(ionem)

(Groj) 1447 Bibl. Warsz. 1857 II 801 pryp.

Wina

898. (1178) Jako ma tako yednacze vyednali esze < Jacub > myal yednane polozycz ayego nyepoloszenym yednanya czo nany przysluschalo (vskodzylma yako cztiri kopi) < vpadlem winy >. — Jakom ya tho vyednal esze myal Jacub yednane polozycz swey (!) ayego nyepoloszenym yednanya czo nany przysluschalo (vskodzyl paska yako cztiri kopi) < pael vpadl vini >. — Jakom ya przythem byl yednacze tako vyednaly esze Jacub yednane myal polozycz swey czansczy ayego nyepoloszenym yednanya czo nany przysluschalo (vskodzyl paska yako cztiri kopi) < pael vpadl vini >.

1449 Zap kancz nr 898

V leg. 4 kiny

Wine

Chesauk, abi the the wstawyenia
a prawa - bity chowani, icho namgo
* gnyeto y vyn w myd polozonich chosha-
no wyarowas

Sub 6

poemas

Wine (r.d.)

Bo potrebuje. cernasto crna 12mya-
losa pnevrotinid, :: biclom vyne
pomsti pnestamprom wstawily

Sul # 6

it 45.

Inclinet (o Anusci)

Wiłość ? aelwle

Aut fluuiis, vylosczyami, hyemi pluuius
describitur arcus, thecza lethnya XV ex.

GLKórn II 209

fol.

hiko: aelwly warblygo Anusci

hik idle Anusci: aut flumen Rhenum, aut
pluuius descriptus arcus (hiko 66)

v. 21 (v. 22)

a chcąc wyny w tych ksiągach włożony, bo
czastokroć zły acz acz/a/ nje bądze są bal
grozy, ale są bądze bal wyny.

/1/. /N/a początku sądow sądząc strony,
tylko mając Boga przed oczyma, aby złomcze
prawdy a przedawcę swego samnyenia y czczy na-
leszeny nje bili a chytroszą swą sprawiedly-
wosc opwsczywszy, kv gedney stronye, drugą o-
pwsczywszy nje przystali, wkładany, aczby nje-
ktory sądzą wybrany moczą naszą albo gego na-
mjestnyk, opwsczywszy boyaszny Boga, dzersząc

Dział. 2

Wina

verte

królestwa naszego a na jnyę polskyego i ogego
stadła, gedem z drugym poczesnye byl, a gedem
drugogo nye vlasnal, ale sprawiedlywosczy

2/ dopomagal, przetho / z osobney rady wyelebne-
go cesza, kayadza Yaroslawa gnyesznyenskigo ko-
sczola iarczybiskupa, y tesz prelatow y stol-
nykow, woyewod, kyczerzy y pospolstwa sylachty
naszey y ziemye polskyey, kv wieczney panyacji
wkład albo statuta wstawyliamy, ktoresz podpys-
ny chczech, aby ge wziali w zeny polskyey wszyt-
czy zachowali pod narvszenym naszey mylosczy.

a chcąc wyny w tych ksyągach vloszoney, bo
czastokroc zly acz acz/s/ nye bądze są bal
grozy, ale są bądze bal wyny.

/1/. /N/a początkv sądow sądzacz strony,
tylko mającz Boga przed oczyma, aby zlomcze
prawdy a przedawcze swego samnyenya y czczy na-
leszeny nye bili a chytrosczą swą sprawiedly-
wosc opvsczywszy, kv gedney stronie, drugą o-
pvsczywszy nye przystali, wkładamy, aczby nye-
ktory sądza wybrany moczą naszą albo gego na-
myestnyk, opvsczywszy boyaszny Boga, dzerszac

Dział. 2

Wina

Wino

(1)

Obykli są lehomny sandree ..., yze
folysz za wyni w sandre pnapodle ...
shyaa sthō wondroyō

Jul 22

pro poenis in indicia lopsis

H 50-2

Wina

6b

lakony sądze y gych vřzadnyczy, [isze gdy nye-
ktory szienyanyn wyną przepadnye sadownye, te-
dy byora zakłady] a przez wszego zamieszkania
myędzy sobą dzela, lasky any myłosyerdza sza-
dnego nyemayacz. Przeto my cheząc ten obyczay
zatracycz, vstawyamy, aby sądza abo wogewoda
albo starosta albo oprawcza, albo ktoricole
gych namyestnyk zakład weszmye o wyną na naschem
szienyanynye bogatem abo vbogem, slachczyczy
albo prostem, tho gest konye abo gynsze bydlo
abo ktorekole gynsze rzeczy, nye mayą rozstargacz
Dział. 9

Wine

(2)

Ustawyami, abí kedi kthori tgnolkae..

za wyni sandowe ... remyanyne... po-
wzoha

Sul 22

pro pceris inoliciali bus

Wina

6b

lakony sądze y gych vřzadnyczy, isze gdy nye-
ktory szienyanyn wyną przepadnye sądownye, te-
dy byora zakłady a przez vszego zamieszkania
myędzy sobą ōzela, lasky any mylosyerdza sza-
dnege nyemayacz. Przeto my cheząc ten obyczay
zatracycz, vřstawyamy, aby sądza]abo wogewoda
albo starosta albo oprawcza, albo ktoricole
gych namyestnyk]zakład weszmye o wyną na naschem
szienyanynye] bogatem abo vbogem, ślachczyczy
albo prostem, tho gest konye abo gynsze bydlo
abo ktorekole gynsze rzeczy, nye mayą rozstargacz

Dział. 9

9. line

Skazogemy, aby o tloke myestanye
samperzs wyngg dno wolk byl
skaznyon (poene mulatetur)

ful 32

sim. 16. 10. 55. 85

H 72

Wina

14c

rokv sapyerz stanye a powod nye stanye, tedy sapyercza ma bycs wyzwolon od rzeczy przez powoda pozwanye; aczby tesz sapyercza nye stal sam abo przez posla, tedy dla nyeposlyszensstwa ma bycs zdan w wynye dw wolv.

/37/. O zastawie dzedsiny patrz. /

20/ /R/ychla rzecz w nyektorych sztvkach gest potrzebna abo tesz nyepotrzebna, a wszakosz przy sadzech a rosgodzenyv rzeczy rychloscz nye ma bycs dzerszana. Przeto chczem, gdyby nyekto byl pozwan pyrwe, wtore, trzecie kv

Dział. 19-20

Orina

Alye samprzowo nyestanye wyus
dwo volu ma bic sharano

Jul 10

hm.

duorum bonum poena est multanda
(m. contumacia)

4 10

stiet q

Chino

Inekonany w tuzone shoolo very-
mygany pane ... dlosya verymya me
bya pnygdon y 12 vyng tgdowy
2oplcrowg

Sub 5g

Cum poene

IT 142

skoczczu pokvpy. Ale za dąb dabrownny dwa skocz-
cza a za chrost abo za lyatorosly telko ma bycz
podzczekwan. Acz kto drzewo s pczolamy porąby,
temv, czyge gest dzenye, za kaszde grzywną, a
sadowy drugą grzywną; ale gdy sosnyą kromye dze-
nyą porąby, tedy pol grzywny a sadowy druge pol.
/144/. O pasyenyv dobytku.

/V/stawiamy, aby kaszdy od swiętego Woycze-
cka asz do swiętego Mychala swe bydle w stroszy
myal, a gdy komv szkoda vczini, tedy schkoda po-
dlug schaczowanya ma zaplaczycz s wyną sadową.

Wine

Dyno gwałtownybiow sby epow...

~~Tak~~ ze taky gwałth taky gwałtow-
nyk taken vyugn me bu karou V

Jul 89

V poena olebit pumini

H 281

Wina 'peena'

thake skheramye gonohay

(7)

My... , wykładamy poszle bycz w rzecz osadzona,
... Piotra w winie przereczoney a wynowaithey
szkarowycz szandzom gindze wyrzeknoney.
znl. 40

od poenem all tam condemuntis

/P/yotr postawyl syą naprzeczyw Ianowy sa-
dzy o rzecz, którą przed nym miał abo czynił;
ale zdanye Ianowo aczkole wspyrayacz syą przal,
a sędzey nye naganyl. Tedy my rzecz abo skaza-
nye Ianowo sędzey wstawylismy mocz myecz a na
Pyotra vyną podlug skazanya sędzey.

/57/. Pyrwsze skazanye sędzey na myecz mocz.

/F/alco pozwal Indrzycha o dziedzyną, ale
Indrzych zawyodl syą dawnosczą, czegoszto po-
dlug prawa dokonal. Tedy sędza Falcowy przysa-

Wine

(3)

Jakokole sz starodawna pnes popry ho-
szenie wynyżnego wbystka vina mo-
roboystwa msciona binala

Sub 41.

poena homi ciodii

14 54

a prziaczelon zabytego schesocz grzywien; pa-
klyby nye myal czyn placzycz a bylby yath, te-
dy glowa za glowa.

/62/. Geden ma bycz powolan o maszoboystwo.

/G/dy trze abo wiaczey bylby pomowieny
o maszoboystwo, aczkoly podlug starego prawa
ten, czso kogo pomowyl w maszoboystwie, san po-
przysyagi, a tym w vynye y w glowie bywaly po-
tapyeny, przeto vstawiany, aby gednew dane wi-
na abo pomowyon o glowa y poprzyssyaszon przez
tego, kte nany mowy; ale drvdzy moga bycz po-

Wina

Aby wyn nosz nosa... ymyano, golyby
kmyecz w ranyon..., ze wszystkie wyn
za ranyk... skazania dwye. czusny bo-
lo cemo... den przykaroyenny

Jul 48

V. poematum

V. de omnibus poemis
pro vulneribus

HP 7 II 30 (82)

Wina

254
n/90 kuyecz vranyen bądźże asz do krwie
abo tesz bądźże byth barzo, tedy ze wszythkych
wyn skazanych za rany abo za bycze, dwie czas-
czy zbytemy ale trzecza czasss sądowy, gdzie ta
rzecz sadzona, przykazujemy dacz.

/91/. O zabyczu brata abo syostry.

/A/czby nyektorzy zemyanye y slachczyczy
naszego krolestwa bracza, syostry abo wlosne
przyrodzone zabylyby nyemayacze plody, tedy
slachczycz, czso take vezyny, nye otrzyma ocz-
-Dział. 40-

Wina

Wierdunkowa wina - furtum

Wstawiamy, aby wszem ^{...} kiedy ~~po~~ ~~drze~~
ma o wierdunkow wina, tedy srednie-
go wolv (wszzer mayz Sul. 63.

V (n. poigohac ma),

szic 47: mayz wzac wolv podleynego w
wierdunek

H 152-3 φ

Hina

(2)

beth mehe ng th. Tha vyna nerona
nyemylosaywa, yasi gest atiruoacine
fory wyeu pnes mylosay

but. 68

poena

167-7-

kaszdy tylesz ma dacz sądowy syedmnadzescza a
dzieczem zabytego pyatnadzescza ma zaplaczycz.

/149/. O ktore rzeczy tą vina bada karany.

/T/a vina syedmnadzescza rzeczona nyemy-
lasczywa. Ta vina czy maya pokvpycz, kto poraby
trzy sosnye, kto trzy kopcze granyczne rosypye,
kto trzy drzewa se pszolamy poraby, kto myed
kradnye a bądze przekonany, poszescza gdy bądze
przekonany, kto gwalt vczyny y zabyge kogo we wsy
abo na dobrowolney drodze, kto dzewcze abo nye-
wiescze gwalt vczyny.

Wina

Acciones - poplatky, wyny. ~~54~~ XV Lab. 519.
(p. pr.)

Anna

In quo iure Olekno debet esse
iustus et Olekno po pokupyeuy
vymy exipiebat et reclamabat se
ad suum districtum

1452 1782 xiv 345

wina

пропеаіс wina₂ = succumbere

Succumbiī пропеаdī wina₂
1453 акр. II₃ XXI.

Wina 'pena'

lugit penam) przepadł vna

sq 1500 Em. How 121

-----340
dru/25/gy oszmy dzien po
szw/26/yathem maczeyv Trze
/27/czy na dzien szwyathey
/28/ agathy Gdy burgrabya
/29/ szyedzy na Sandze ata
/30/ko dlugo poky on szyme
/31/dzy gyst wyna osszm
/32/dzyeszath szelagow dro
/33/bnych pyanyadzy ale
/34/ gdy wstwanye burgra
/1/bya tedy wyna nyegest
/2/ wyachsza jedno osszm
/3/ Szelagow pyenyadzy /4/
sprawa prawego /5/ DAley
pitalys/6/czye nasz ow/7/
szyelkye wyny y o replatho
OrtOssol 32,4,w.24-34 - .

33,1,w.1-7

Winda
yo (pro za) kandy zen, yle o
nem, o slowo.

(25)

-----2d
/27/ [Pytalysczye nasz ovy
/28/ny czo sprawa przydze
/29/ woythowy] czo woyto
/3/ Daley pytalysczye nasz
/4/ o wszelkye vyny y o
zapla/5/thą zakaszda rzecz
/7/ Geszsczye nasz pytaly
/8/ o zaplathą za chromo-
thą /10/ Gdy czlowyeka w-
kra/11/wyą czo nyegest za-
raczo/12/ny anyegest pel-
nego pra/13/wa Themv

Sina

OrtOssol 12,2,w.27-29 -

12.3.w.3-13

-----2d
/27/ Pytalysczye nasz ovy
/28/ny czo sprawa przydze
/29/ woythowy czo woyto
/3/ Daley [pytalysczye nasz
(26) /4/ o wszelkye vyny y o
zapla/5/thą zakaszda recz]
/7/ Geszsczye nasz pytaly
/8/ o zaplathą za chromo-
thą /10/ Gdy czlowsycką w-
kra/11/wyą czo nyegest za-
raczo/12/ny anyegest pel-
nego pra/13/wa Themv

OrtOssol 12,2,w.27-29 -
12,3,w.3-13

Winda

Winda bet " , has est. " xxvi solichis
civitate hoc emendare de

-----43a
Na to my Sm/9/aydburku prz-
yszasznyczy /10/ prawo mow-
ymy [ktho /11/ wyadomye bye-
rze ly/12/phą] tego mo-
ga przed /13/ prawem obwyn-
ycz za/14/przyly szyć on
tedy tego /15/ może praw
bycz na krzi/16/zv a [wysz-
nalyszye, tedy /17/ on tho
ma myastu poku/18/pycz sze-
scz y trzydzesczy /19/ sze-
lagow wyny] Tako /20/ czas-
to yako on tho vczy/21/nyl
a ma tą lyphą wrocycz
od kogo ją wszył

OrtOssol 36,3,w.8-21

Ter. 3+

Ort. Ort. 38

-----35c

/18/ szelągów pyenyadzy a
/19/ woythowy vkaszdey kr
/20/wawey rany osszm sze
/21/lągów pyenadzy wyny
/22/ Jtesz wyedzcze ysz
nyemą/23/sząthne zony ja-
ko są /24/ dziewczki y kasz-
dą nyew/25/yeszka twarz
ktore nysz /26/ są zara-
czone nycz wyą/27/czey po-
kupu gymaya /28/ gedno po-
lowyczą tego /29/ czo yma-
yą nyezaraczo/30/ne mącz-
yszny to bąndz /31/ o glo-
wą y k czyąszkye /32/ y
krwawe rany prawo

OrtOssol 33,2,w.18-32

ofina

Ta. d.

34

/4/ tedy szromoczył wasz
/5/ wszytkych czso sczye
/6/ szyedzely wthen czasz
/7/ na lawyczy a natho/8/
kaszdemv przyszaszny/9/k-
owy odlyczycz trzydze/10/
szy szelagow ma y od /11/
lozycz albo pokupycz /12/
woythowy thele wy/13/ny
gele wam wszyth/14/kym
prkepadi zaprzyly/15/szye
tedy moze prawem /16/ od-
yoz nyszly by to nayn /17/
chczely wszythczy raczcze
/18/ wyznacz pod szwa prz
/19/yszaga ysz ta szlowa
wyrzek
/20/ przed szyedzaczą radą

Winda

Wyszna - by syc ktho...

-----44a

/32/ acz syc myastv dal
na /33/ myloscz [Themv mo-
ze/34/cze vnyszchycz albo
mnoszycz /1/ Wyny Jako va-
szchą wo/2/la] ale zaprzy-
lyszyc ktho te/3/go ysz
by byl wasz wyno/4/waczecz
ten moze praw bycz /5/ na
krzyszv Sprawa /6/ PJtaly-
sczye nasz /7/ tesz o pra-
wo ten /8/ czlowsyk czo
szye dal /9/ na myloscz
radze ymya/10/stv przepa-
dly

tesz czo krolowy albo pa-
nv bo ony tego wyerzenią
sprawa chcza

OrtOssol 36,4,w.32-34 -

37,1,w.1-10

Winda

Te. 40 in...

OrtOssol 40 in...

Przestąpiłby kto precyzyjnie ran-
58a

Wiem " od /2/ tego mogą raczcie
wszan/3/dz wyną podług my-
le/4/szczy y vffaly myescz-
ye/5/kyey] a to gestą spra-
wa /6/ DAley bandze/7/ly
ktho wybr/8/an raczcza al-
bo /9/ przyszasznykiem a
ban/10/dzely wssznaczon
raną /11/ zabyczym albo w-
gynem /12/ myeszkym vrza-
dze albo /13/ wszluszbye
Tedy mogą /14/ odnyego wz-
ancz mye/15/szczka vchchwa-
lą anye/16/stly na to kth-
orą wmye/17/szcze vchwala

Tedy gy maya ffoldrowacz

OrtOssol 43,2,w.1-17

(eh.)

Sim. Ort-Moc. 48

Winda
54
emendes script

-----7d

/12/ Pytalysczye nasz opra

/13/wo Gdy woyth nyesgod

/14/ny yest Spospolstwem

/16/ MOzely woyth wzancz

/17/ szwe wyny o takye rze

/18/czy albo gynne /21/ My-

eszmyely woyth /22/ wyna

nyesprawnye /23/ oth koly

czo gest on przepadl /25/

Czo woyth ma /26/ albo mo-

ze a kako /28/ Kyedy przy-

szaznyczy /29/ bandv vybra-

ny kako /30/ ony maya przy-

szagacz

OrtOssol 16,1,w.12-30

(108)

Wina

-----76c
/33/ gayny Sząd a thamo /
34/ wgayonem Sządze or/35/
telem na pytacz posz/1/wey
wynye zaprzyly /2/ szye on
na kogo pyta /3/ wyny tey
rzeczy o kto/4/rą by myal
wyna /5/ pokupycz Tedy mo-
ze /6/ praw bycz szam szwą
/7/ raką na krzyszv yako
/8/ gest prawo podlug pra
/9/ Wyeszmyely w/10/oyth
wyną /11/ nyesprawnye /12/
albo vczynyly komv krzywdą

OrtOssol 51,3,w.33-35 -
51,4,w.1-12

Wina
OrtOssol 51

-----65a
 /1/ [KTho droszey /2/ prze-
 da gedze/3/nye] albo pycz-
 ye [nyszly /4/ gesth posta-
 wyono tho /5/ maya kaszny-
 cz yszandzy/6/cz raczce
 podlug postawi/7/onye na
 to wyny] Sprawa /8/ DAley
 moze cz/9/lowyek swa /10/
 rzecz albo gymyeny w /11/
 dludze zastawycz ocz ban-
 dze /12/ nayne zalowano a
 tho /13/ ma vczynycz przed
 thym /14/ Sandza albo pra-
 wem g/15/dze szlucha ku pr-
 awu po/16/dlug prawa praw-
 ego

Wina
intra arbitrium

Winda
mullam polenem 80

-----65d
Ta/15/mo ysthe przed praw-
em /16/ gdzie gest oszalow-
an Sa/17/dą zagoraczą yle
wga/18/yonem sandze anyet-
rze/19/bą go gyndze szuka-
cz al/20/bo podlug prawa
may /21/ [Dzyedyczny wo/22/
yth nyemoze ny/23/zadney
wyny /24/ zyszkącz albo
wzancz pro/25/cz gayonego
Sandv]alle /26/ podda ly
szye ocz ktho /27/ a wysz-
naly ge
ten ma to dzyerzecz pełn-
ycz y gystzycz podlug
prawa

Vn. ho pyziz w hoi

-----75a

[Tedy moze /11/ woyth na-
 nyem /szwey /12/ wyny szy-
 szkacz ato gest /13/ oss-
 za szelagow pyena /14/ dzy
 a opusczyly tesz pr /15/
 zydz komv naszkoda ten
 /16/ moze otho przyszaszn
 /17/ yka obwynycz poszna
 /18/ ly szya ysz on cheza-
 cz ge /19/ mv naszkoda kth-
 emv /20/ gayonemv szadv
 nye /21/ przyszedl Tedy
 vczynyl /22/ na przeczyw-
 ko szwey /przyszadze ktora
 krolo /24/ wy ku prawu przy
 szagl *Im. Orthore 63*

suom poenon
es
Winda

-----76b

/19/ albo gynnne rzeczy g-
dy /20/ gemv od przyszas-
znykow /21/ nyebandze wy-
ręczono /22/ albo czo g-
est pravo sprawa /23/ [PR-
zepadnyely /24/ ktho wyna
pro/25/cz gayonego sz/26/
andv woythowy thą /27/ wy-
ną moze on wysz/28/nacz
chczely ya ktho /29/ dacz
ale nyechczely gei /30/mv
kto powoley dacz /31/ Te-
dy moze woyth tego /32/
ystego poszwacz przed ga-
yny Szand

Ort 63

Ort0ssol 51,3,w.19-32

v. 28
v. 28
Winda

Jolyby ktory czlonyek myal
woythow i tko dziedzynie w myes-
my:-----91a

ktorego woythow/7/stwą
vzywą zmlynow /8/ Sczyn-
szow procz wyn acz /9/ ge
gym/pozyw] czo od /10/ ny-
ego na prawye szye /11/dcz
a on dzyedzynny woyn/12/th
Szluszbą od woythow/13/st-
wa zaszlugvge Then /14/
dziedziczny woyn chczal
/15/ by czyrpyecz zmyasth-
em /16/ na szoszye y nagy-
nem /17/ myesczkyem placze
row/18/nye szgynymy myes-
cza/19/ny Mozely ten woyn
szynkowacz Szukno kra/21/y
acz OrtMacr 30: 6erz wyny

sed alter
115-
poemis
Winda

pro uetam

-----156b

Gdy tego yacza przywyedly
przed prawo nyewolayacz
gego szwyathky tego od
wolanya szlowye ysz

/11/ nayn nyewolano wyo

/12/dacz nayn gy przed

pra/13/wo Nyestoycze na

mego /14/ szlodzeya tedy

ten yaczecz /15/ blyszy

szam szwą raką /16/ na

krzyszv odbycz ysz mv /17/

thy szkory gwałtownye /18/

na szyya wyazany [te/19/dy

ma gy spokvpem slo/20/wye

szwyectem y szwyna /21/

puszczycz podlug prawa]

OrtOssol 84,3,w.11-21

Winda
OrtOssol 84,3,w.11-21

cum em endis et poena 200

-----180a

A wszdy nyepzemoze

/2/ ma szyą zaraczycz woy
/3/ thowy ysz ktory stra-
czy /4/ albo vpadnye ten
: ma /5/ drugyemv wszythka
stra/6/wą zaplaczycz zwy-
ną /7/ szlowye osam sze-
lagow /8/ ale ogynne rze-
czy yako /9/ sczye pytaly
(thy są rosz/10/ maythe, o
tych nyemo/11/ zem wam po-
spolytego /12/ prawa od
pyszacz

ale przydzely przed wasz
o ktora rzecz ortelą nay-
cz czego wy nyemozeczce od
prawycz... ocz donasz po-
szlecze naydzem wam ortel

OrtOssol 93,3,w.2-12

Timor
fin. ortel 128

-----205a
tako szyć przyszaszniczy
vpomynaly gemv y poracznym
kom gego aby ortel ten
przynioszl y polozył Tako
wszdy gego nyepzyniosl

pothem /13/ weczwycerz rok-
kv [posz/14/waly gy przed
sand y /15/ gego poracz-
nyky y ka/16/zaly gym po-
lozycz ten /17/ ten ortel
a yakogo ny/18/emyely, po-
ddal szyć pod /19/ wyna y
nyepolozy/20/ly gego a
wedwu nye/21/dzyelv tedy
maya y /22/ chcżą woytho-
wy

y przyszaszniczym gych wy-
na zaplaczycz *Jan. O'Hara 140*

Handwritten signature

Wina = poena

Domine succamere,

V Sententiate mihi penam, alias skarsze my
^{dub}
wynp. 1460 ~~Podk.~~ Podk. 93.

Wina

1093. (620) — — dixit coram iudicio — — : condempnatur ad
*dyabonis ~~et~~ cum penis alias zarwany dyablv hy zvynamy.

1460 Zap Hansz nr 1093

Wino
poddanych [taki obyczaj w wynach chcemy trzy-
macz. Aczby ryczerz riczerza abo slachezyez
slachezycza ranyl abo vderzył przez wylanya
krwie, tedy slachezyczowy tako wranyonemv wy-
ną rzeczona pyathnadessesszya przez tego, czso
wrany abo vderzy ma bycz zaplaczona. Aczby gy-
nego vderzył, ktoryby nye myal prawa ryczerskye-
go, tedy grzywna grosszy za taką raną; ale
kmyeczowy schesz grzywyen, kto gego vderze,
ma zaplaczycz.

/90/. Gdy kto wrany kmyecza abo zabyge.

~~Dział. 40~~

in poemis

/89/ O ranach rycerskich abo slacheczskych.

/W/ byczw ryczerzow y gynszych naszych

Dział. 39-4

/98/. O wynach kto nagany sskazanyv.

/G/dy kto nagany abo narzeczze skazanye pa-
na cracowskyego, tedy kocz abo torlop gronostay-
owy na gemv dacz; ale panv sandomyrskyemv abo
lubelskyemv torlop z lasycz, kaszdemv woyewodze
torlop z lasycz, sądzam krakowskym y sandomyr-
skym torlop kvny, podsądkom lysye, podkomerzam
po szesczy grzywnach, komornikom tych wszystkich
po szesczy skoth, sądzam starosczywym po polu
grzywnyv, kaszdemv pysarzowy zyemskyemv torlop
lysy.

ok poemis

my myecz, aczby kto do czygego lyasa z myta na
 pastwą chciał gnacz na bykyew abo na szoladz,
 ten, czygy gest lyas, ma sebracz szoladz zoba-
 pol drogy na trzydzessczy lokyeth, aby ten,
 czyge są swynye, kromye schedy mogli przegnacz
 do lyasa.

/147/. O wynach, ysze syn za oczcza nye ma
 czyrpiecz.

/G/dy swiate pysmo swiathczy, ysze syn nye
 ma czyrpyecz za oczcza, any oczecz za syna, prze-
 te chczen, aby oczecz za zlego syna any syn za
 oczcza any brath rodzony za brata any szadny

Wina

Sequitur orilegium pro pena et pro
[...] extirpacione al. 2a wyny domino

ca 1462 Ort WpM 11

Wina

Dominus dux fecerunt eas ven-
dere, qui essent in pena al. wynye

(leg. w winie)

1463 Us Nharoz I ^{nr 591} 115

Wina = poena

Pena al. wymye. 1431-1468 Tab. 525.

~~Wina~~ wina

Sandra... 220

przewradzał sady wyerne,

byeruncz wyny nycermyernej
de morte w.

~~MOKJ. I. 197/338.~~

~~Pl. 6. 197/338~~

~~sinag~~

Siwa.

pena Campri

(129.

wyna pomsty 1475, R. XXV.

~~Kuzalia Macieja z Macieja~~

~~Odpis Jana z Ruszozy r 1475~~

~~Pat. I, 125, k. 123.~~

~~Druckner Koz. 67 w 3~~

~~aa. Rozpr. 25, str. 129~~

35

Wina

cum Iacobus... recepit se ad penam
alias k wynye, ego ipsum condempno
in quatuordecim marcis

1486 A92 XIX 313

Wina (2x)

co by se wyny přestřapney na lithovym
bracii bylo gym polozeno tedy my
thowarisse obywatwycemy nye polowycse
oney wyny wlosica

1491 RK7E VII 56-57

Wina

recepisti et recepis ex hominibus medietatis
ville ... penas alias wyny ab octo annis

1497 A 42 xix 273

Wina - poena

Vina, na męzoboiarę, dnia roznego
[dop. mang. s. Pena homicidii die termi-
norum] ~~litterae Hps vi. 273 - 1498.~~
1498) Nov Procr

Wina · poena

si quis fratrum fuerit inobediens...
in archis rebus dominorum consutorum,

huius penam dominorum alias

* pyanska wina uidelicet trium gr.

Δ 1499 ~~388~~ 388.

Ac Posnⁱⁱ

(Statute curi ficum)

Wina

12

In alia virtute, czno<ści> est pena, wina

XV p.post. G1Dom 82

Wina

Jazs wymag. pakupy (simile sententiae
subjacebit Ex 21, 31). rebochye ly (m. v.
rong XV p. post. Katusm 284

mina
bta wue

Jakom ya ~~nye~~ ne szlubowal za Jona
Andrzejewi ksiazki wup ran zaplacisz

1424: Ks Max II w 835

su. 16.

Wina

Bitā wina - poena pro verberatione

Bytha vyna kmysca Sul. 108.

(ghū)

quantitas poenae pro ~~curatibus~~
verberatione

B 433 (6) Quantitas poenae

Wina

O ktora, vyna kmyerza, bitha, Pyotr na
mya, zalowal, o thom sxa, ia s nim poged-
nal

1452 Tyjn Lad. 16

muwio

Wina

Jakom ja gynako nye ranczyła, jano thym
plyczayem panu Woythkowi, acyby skazal
sandza (tha, wyna) tho pol kopy za bitha
wyna (a o tho Woythek jey dusza slubil).

1453 Zap Waza nr 935

Wina

1735. (W 7, 9 r. 1493) Jakom ya tho vyed[nal...] myal dacz
polthori [...] pyacz grossy Stany[slawovi zv]nyesthova poth
zakla[dem...] kop za vyna Bytha ([Thako my] pomozi bog etc.)
polkopi [.....] gr. poswyathem iacvb(!) p[....] polkopj naswyatha
Ja[....]sla Thako.

1493 Zap Wanoz nr 1735

Zina glowna

A [rosznie voyevody wstawyaja
a sza nye tess vyna oth saan
alybo glowna szobyje byera
(hoc specialiter declarantes, quod
(officiales... non nisi palatini
instituiere habeant facultatem...
et pro capite eorundem poenas
exigere et levare omnimodam
habeant facultatem)

Sul 56

Wina

Taky prestampera w rowney
wynye glomeyt... karan ma bin

Jul 89

Proena capitali

H 282

Hina: poena

Volumus... quod omnes... cives Varschovienses...
cum gravibus curribus et mercanciis... o.c omnes
alii instigatores, mercatores undecumque * nulli se

Sub poena gratiae vulgariter

pothu mylostna Dynamo

1441 R.Hist. LVII 282.

navigent, similiter et prassolowye praeter-
quam in navigio Warschoviensi ← simili-
liter ad arbitrium nostrum et succe-
ssorum nostr^orum puniendi

1/ mitostna vna 'kara volina od tes-
ki keng cepo, poena purientis ar-
bitrio commissa'

- kontekt i znamenje wg Mitostna

Wina . . . . . Dominus Mezey -
Nestana wina mezeus. tenetur,

Penam nomine nestana
wina 1399 Leksz I nr 2838

Wina

wina niestana - poena non stantis
Andreas... tenetur penam, quam
vlg. dicitur wina nestana

1401 KsZ Pozn nr 509

Kina

Nobilis Nicolaus - scultetus ... condem-
nent nobilem Stanislaum ... pro radio
vallato in pena contumacie et
wymie (leg. w miwie) nyeszthany

1499 Apz xvi 284

Wina

1646. (655) Jakom ya thobye zawyna omylna zamlynarza
Andrzeya Barnath (!) na kthorasz dowyothl dossycz vdzelal
<y zaplaczyl> thako my pomozy bog etc.

1490 Zap kanz nr 1646 -

Letto gyno ko prystampyer bandre
szmal, wyng pyanthnodhesna banu.
skarou.

Jul 8

Jun. 16. 15, 17, 18

poena .. punientar etc. etc.

Wine

(3)

Skoda cyrpa cement... z wynog pyen-
sna dlyesna maye wrocyca

Jul 22

Sm. 16. 46 etc.

um poena

H 10-2

Wina

6d

gynsze szwierzą, s szkoda podług osaczowania
maja odioszycz, a y z wyną pyathnadzesca, kt
ri acz chce, szaczvnk zakladv swyn samnyenym
na poprzysyadz.

/14/. O pyeczacy oczczowey y synow./

10/ /D/ia tego, ysze synowie s oczczem godna
krwya sa spoyeny a yakoby gaden czlowiek nyc-
dzi soba sa, przeto czwyrdzini, aby, poky o-
czecz zyw, szadny syn swey pyeczacy nyc no-
szyl, godno oczczowey pyeczacy vszywaj.

Białystok 1914

z wyną pyathnadzescza a nam o gwalth 38/ drv-
ge pyathnadzescza. /

/83/. Dzalv dzieczy nye maya myecz s oczczem.

/P/ospoliti obyczay w krolestwie naszym
gest, ysz po smyerczy maczerze, dzieczy od ocz-
cza swego dobra gymyenia polowyczha, a tako dla
swego glupyego rozvmv mlodych lyat gymyenie stra-
czaya a straczywszy dla myersyaczky oczczowey,
ktora gemv czynya, acz sya nad nymy nye slutuge,
w vbestwo wpadaya; a tako s takyego rostargnye-
nya gymyenia obyie stronye nyedostatek y szkoda

gylkokroc na woyna sczie ma bycz, szadny z
naszych poddanych ma stacz we wsy, ale na polv,
a tam nygednego drapyesstwa any w konyoch any
w dobythkv any w gynszych w ktorychcole rze-
czach maya czynycz, gedno tylko pokarm konyem
y to dosycz vmyernye tamo maya sobie zyskowacz;
any tesz w dąbrowach any w gayoch kv bvdowanyv.
Aczlyby kto na to smyal vczynycz, jako zvfal-
cze przeczywnosc vcziny panv dziedzycznemv,
tedy w czemkoly gy pan dziedzyczny o schkoda
rąką swą poprzysyasz, to gemv ma odloszycz

Wine

(3)

Wynog, yast' nekona pyerua-
chesna, ... puresu yua

Jul 31

Jul 16. 30 etc.

Vproemom. Jul 18: vimi

14 70+

Wina

14b

dlywie dzieczkowany, kromye szkodi y obrasze-
nya ma wroczycz a dacz na rakomye, rok pewny
gym poloszywszy na sprawa abo dokonanye swey
nyewynnosczy. Paknyali dokonaya swey nyewynnos-
czy, tedi sadza albo podsadek za kaszda perso-
na albo kmyecza tako dzieczkowane, panowy tych
kmyeczy pokvpy abo przepadnye vini rzeczone
pyacznadzesscza.

/36/. Powod ma pozwacz sapyercza.

/P/owod ma pozwacz sapyercza, a gdy na
Dzial. 19

Wina -

Pokupit wina - persolvare

Sadra... pausit tyel kuzecy pokupy ako
prepadnye vini Dub. 19.

Mina -

Prepaduši viny -

Sadra ... pauzy tyd kmyecny sokopy abo
prepadnyje viny neeroue pyar nadrestera.
Diat. 19.

Wina

13a

karany, lecz chowany dwa niedzeli a syny
tydzen, a po tych dniach niewyprawiony kromy
kterey wyni nam abo naszym sądzi mayą bys
przysądzeny. To tesz chezony, gdy siwzebnyk
przy dzeszkewanyv nyektorega zemyanyu s pa-
shelky sądzey gwaltem we wsy abo przede wsyą
abo w granyczach abo za granyczany albo gogo
knyeczew bylby edbyth, tedi taky zemyanyu nam
abo naszym sądzi przepadny wyną pyathnadzes-
eza, a zakład temv, komv przysądzen byl sa-

Dział. 18

Wina

13b

dawnys, z drugą wina tess pyathnadzessza na
daez, Paknyalibi wsparą saklaiv take skazane-
go y wyn take przepadlych nys postąpył a za
nys nys chezał desyez vezynyez, a snad dla
mozy gegę sądzą nys smyalby go dzeczkwasa,
tedi take czynyąez przepadnye nam wyna rzecz-
ną syedmnadzessyath.

/34/. O winę, która rzeżena syedmnadzessyath.

/A/le yszę wina rzeżena syedmnadzessyath,
nykomy nys na byez skazana, gedno naszemv stę

Dział. 18

karanyas, lecze chowany dwe nyedzeli a synye
 thydzen, a po tych dnyoch nyewyprawyeny krenye
 ktorey wyni nan abe naszym sãdzi mayã byes
 przysãdzeny. To tesz chezeny, gdy slyszebnyk
 przy dzezskewanyv nyektorego zemyanyã s pa-
 ehelky sãdzej gwaltem we wsy abe przede wsyã
 abe w granyczach abe za granyczany abe goge
 knyeczow bylby edbyth, tedi taky zemyanyã nan
 abe naszym sãdzi przepadnye wynã pyathnadzes-
 eza, a zaklad temv, komv przysãdzen byl sa-

kostkach da na zakład abo na zastawę pyenyadzy,
abo za to rakoymya wezmye, tedy any wynowaczecz
any rakoymya za to na czso czyrpyes any pla-
czyez. Aczlyby tesz ten, czso przegygra, pod-
dal są pod layaye abo sromoczenye a na to ra-
koymye postawyl, a tento, czso zyskal, chczal-
by gy abo gego rakoymyą sromoczycz, tedy za
srometą ylkokroc bądze sromoczycz, telkokroc
gemv wyną pokvpy pyąthnadzescza a sadowy na-
szemv drugą tesz pyąthnadzesczya.

Wina-

Pelupii' wina - pocuam satoere

Jlkokroer bade sromoceryn, telkokoer gemw
wyna pokopy Dist. 37.

poddanych taki obyczaj w wynach chcemy trzy-
macz. Aczby ryczerz riczerza abo slachezyez
slacheczycza ranyl abo vderzył przez wylanya
krwie, tedy slacheczyczowy tako wranyonemv wy-
na rzeczona pyathnadzessszya przez tege, czso
vrany abo vderzy ma bycz zaplaczona. Aczby gy-
nego vderzył, ktoryby nye myal prawa ryczerskye
go, tedy grzywną grosszy za taką raną, ale
kmyeczowy schesz grzywyen, kto gege vderze,
ma zaplaczycz.

/90/. Gdy kto vrany kmyeczza abo zabyge.

~~Dział. 40~~

Uma

12

Ten tho nondra ... try gnyony
wogthe s wyng pyancruadesca ...
wonyer yma

ful 55.

am poena

H 128-8

Wina

2a

strona yedna zdał abo skazał y przysądzył o
dziedzyna abo o gynsze rzeczy przed sąd yawno
przywiedzony nyesprawiedlywie, wczaszayacz dr-
gą stroną, tedy strona wczaszona odzowie syą
kx wyszemv stolv. A ysze gest obyczay w są-
doch polskych, ysze sądza, kteremv wyną da-
dzą, nys pozyszczze wyny, alyszby gegu dokona-
no; paknyaly bądźze przekonan, tedy lvpysesze
albo $\frac{3}{4}$ trzy grzywny stronye wraszoney prze-
padnye / z wyną, ktora rzeczona pyathnadzes-
cza, se sromotą na dacz temv, ktori gegu o

Dział. 2-3

Wnio

13

Kyelectroz raborox bandrye
pnyytr yemu, thilecrox w wynye
pyancrohsyand Kostanye

Sul 81

V in poena pynpua genali

it 285

Vina pokupna

Pohrek^{'''} tenetur penam, que dicitur pokupna vina
1401 / ~~tek.~~ 37. Ks. I. Poru nr 511

Wina poterna

Venceslaus penam luit parvam iudicio wlg.
poternę winę H19 Paw. IV, № 3361.

bul 58: mięke dostoyne

Winnu

434

gwałt wozyny, a gdy taka szenszczyna byesszanez
do nabylszszoj woy placzacz bądze powolawala
gwałtownyka, w ktorej acz znaky gwałtu bada na-
lesony y tesz kryecze gwałtu wolanego doswiathcz
tedy taky 56/ na naszey y na / przyaczel ny-
lesczy na bycz. [Aczlyby szenszczyna potwarzala
koge] y powolawala [a na kryey znaky gwałtu nye na-
lesyone, tedy ten, konw winą dadzą, na odydz
szensczą swiathkow takich, iako sam, a tą potwarz-
czą winą podobną na bycz skarana.

/135/. Konwby dane winą o złodzeystwo.

Dział. 55

KR. II 41 (128)

poenc. olerka

56

Wino

Wino: pnyganna, goli wiodica
pni gany wiodine

Jul 88

14 274 xvii φ

Wina

Ranna wina - poena vulnerum

Woznee wogewodi wstawyayz yza
nye wynq ranna, alybo*glawyyz
these podnoszą Sul. 19.

pro eisobem poenas vulnerum vel capitem
tollunt

H 33 list 4

Wina

Wina sietu puzren

Dyng yasz nemoma sietu my (suet
33: ^{dyng} sietu my nadressyath) puzren, to
fest puzna grosy pnes dwo. kwartny-
kv, theme <me> repla myz

Jul 48

V poenam

111

/85/. Gdy kto porąby drzewo w czvdzem lyesze.

/N/yektorzy swą smyalosczą wgechawszy w las
abo w gay nyektorego zemyanyna, kromye wolej ge-
go drzewo wyrąbywszy, precz wywoszą. Przeto v-
stawyamy, bo gdy kto s czygego lyasa wyrabywszy
wywieze dąb, czso są godzył na ossy, abo gdyby
pospolytych drzew woz wywozi, tedy temv panv,
czygya są drwa, na pokvpycz vyną rzeczoną sye-
dmyna- 39/ dzessyath. /

/86/. O slyachcze zbiegley y tesz czso lotrvya

/P/przygadza są, ysze porodzony s plemienya

Wina-

Okupii' wius - poenam solvere

Kto... wywieze dąb ...na pokopycz wynu,
driab. 38.

Wine

Wino sveden grynien

Aeslyby supyevira no pyrvnem

name :: nye shel, doly nez ... strany

2 wyne syedm grynien (um poena

sex, war. septem, murcarum, ful 64:

sz ving susu grynien)

Sriet 4g

Wina

Pak myż ... w doszic wuy myemy
za wyni pnessze kbily lsciwu... ,
cdicemy... , aby wynog , yossz necona
nedm nadresna neaney komonee
pny dayogoz bily skaszneuy^{ro}

sub 30

v in satis faciendo de poenis premissis

4 65ro poena ... puniatur

Wina

13b

downye, z drugą winą też pyathnadzessaza na
daez. Paknyalibi wsporą zakładv take skazane-
go y wyn take przepadlyeh nye postąpyl a za
nye nye chezal dosyeh vezynyez, a snad dla
meezy gege sądza nye smyalby go dzieczkewas,
tedi take czynyacz przepadnye nam wyna rzeze-
ną syedmnadzessyath.

/34/. O winą, która rzeżena syedmnadzessyath.

/A/le ysze wina rzeżena syedmnadzessyath,
nykomv nye ma byez skazana, gedno naszymv sto-
Dział. 18

Vina

13b

dównye, z drugą vina tesz pyathnadzesseza na
dacz. Paknyalibi wsporą sakladv take skazane-
go y wyn take przepadlych nye postapyl a za
nye nye chezal desyecz vezynyez, a snad dla
moeszy gego sądza nye smyalby go dzieczkewasz,
tedi take czynyacz przepadnye nam wyna rzeeze-
ną syednynadzessyath.

/34/. O vina, ktera rzeezona syednynadzessyath.

/A/le ysze vina rzeezona syednynadzessyath,

nykemv nye ma byez skazana, gedno naszemv sto-
Dział. 18

Wino

O wynye redm ~~de~~ south. Myso
tho wynye, yasz niono redmdre-
nouth, yasz obykle noremo skarbo
olybo nareey komone. prydoana bicz,
wstawami

Jul 30

de poena regis

H H V poena

Wina

13b

downye, z drugą winą tesz pyathnadzesosa na
daez. Pakmyalibi wsporą sakladv take skazane-
go y wyn take przepadlyeh nye postapyl a za
nye nye shezal dosyeh vezynyez, a snad dla
moszy gego sądza nye smyalby go dziezkowaa,
tedi take czynyacz przepadnye nam wyna rzeeze-
ną syedmnadzessyath.

/34/. O wina, która rzeezona syedmnadzessyath.

/A/le ysze wina rzeezona syedmnadzessyath,
nykamv nye ma byeh skazana, gedno naszemv st
Dział. 18

Wina

13b

downye, z drugą winą tesz pyathnadzessza ma
daez. Paknyalibi wsparą sakladv take skazane-
go y wyn take przepadlyeh nye postąpyl a za
nye nye ehezal desyez vezynyeh, a snad dla
moszy gege sądzą nye smyalby go dziezkowass,
tedi take czynyacz przepadnye nam wyną rzeze-
ną syedmnadzessyath.

/34/. O winą, która rzeżona syedmnadzessyath.

/A/le ysze wina rzeżona syedmnadzessyath,
nykemv nye ma byez skazana, gedno naszemv stę-

Dział. 18

lv, przeto chcem, aby wiadano, gdzie abo oca
na bycz skazana, napyrwey kenu dadzą vlną a
pozostwo a nye moglby są wyprawicz, drugo,
kenu dadzą wyną o gwałt abo o rozboj na dobro-
wolney drodze a nye mosze są oczyszczyć, trze-
cze, gdy kto nyszczęszasz sądv naszego, przed
sądem myszą abo koria dobylby, czwarte, gdy
kto kego sadownye o ktera rzecz sądzą y ska-
zają dosyca vezynyez, a tento 19/ wszgardsy de-
syca veziniez any rakoya / postawysy kv
dosyca vezinyenyv, wspornye od sądv otygisa,

Dział. 18-19

Wawa

mae setindriest

Ustawiamy, aby wszyscy... ho wyng!
yasz nerona setindriest; wlv...
pongdra me

Jul 63

Wawa

rzeskach, gdy wiedą swiathky, które bada pyszacz, mają wżacz schesz grosszy, a od zapysv poltera grosza; [wżadnyczy] od tego, ktorí wyedze swiathky, mają myecz cztyrzy skoezcze a [od viny rzeszeney syednynadsesza w podczeskwanya 48/ mają wżacz wolv podleyszege za wierdvnek; / ale podkemerze gdy gednege dnya rozgranyczy dziedziny myedzy dwiema semyanynema, aczkolyby dwie abo trzy rozgranyczyli dziedzini, na myecz pol grzywny; ale gdy wżaczey dny nyszli gedon, tedy trzy grzywny na myecz, a to aczkole dwie abo trzy

Hina

O vy mye sethmadresna. Este wyamy,
ysz kediby ktho... zabyl gy (su. nlo dicioj...
vyng sethmadresna roplo rir ma

but 69

de... poena
w poenam

4 165

przyaczel za przyaczela nye czyrpyal, nyszly-
 by oczesz s synem abo brath z bratem w gednem
 zlem 60/ wczynkw bylyby / wynnemi, kterzy
 podlag wyny maya bycz skarany. Aczlyby kto
 zlescz sam ktera wcziny, tedy czaszcz gymyenia,
 ktoraby nany myala bycz, naschemw stolw ma bycz
 za taka zlescz przysadzona.

/148/. O wielikyey winye syedmnadzesyath.

/G/dyby kto nadgechawszy w dom nyekterego
 zemyanyna, przed oblycznoscza dzieczy gego zabył,
 ten wina pyatnadzesza ma zaplaczycz a pomoczynk

przyaczel za przyaczela nye czyrpyal, nyszly-
 by oczees s synem abo brath z bratem w gednem
 zlem 60/ wczynkw bylyby / wynnemi, ktorzy
 podlag vyny maja bycz skarany! Aczlyby kto
 zloesz sam ktera wcziny, tedy czaszcz gymyenia,
 ktoraby nany myala bycz, maschem stolw ma bycz
 za taką zloesz przysadzona.

/148/. O wielikyey vinye syedmnadzesyath.

/G/dyby kto nadgechawszy w dom nyektorego
 zemyanyna, przed oblycznoscza dzieczy gego zabył
 ten vina pyatnadzeszcza ma zaplaczycz a pomoczny

-----
 kaszdy tylesz ma dacz sądowy syedmnadzescza a
 dzieczem zabytego pyatnadzescza ma zaplaczycz.

/149/. O ktore rzeczy tą vina bada karany.

/T/a vina syedmnadzescza rzeczona nyemy-
 lęszywa. Ta vina czy maya pokvpycz, kto peraby
 trzy sosnye, kto trzy kopcze granyczne rosypye,
 kto trzy drzewa se pezolamy poraby, kto myed
 kradnye a bądze przekonan, poszescza gdy bądze
 przekonan, kto gwalt vczynny y zabygo kogo we wsy
 abe na dobrowolney drodze, kto dzewcze abe nye-
 wiescze gwalt vczynny.

Jul 64. pnes ny bozly ma
sharou hie

Wina

380

wygiął y vranyl kege, tedi ten na bycz na na-
szey myleśczy. Aczlyby debywssy brony nykege
nye vranyl, tedy na pokvpyes Wina syednadzesca-
cza, a teny, na kege syą porussy, vlną pyatna-
dzessca pokvpy. A gdyby na naszym dwerse abe
49/ naszego starosty kte brony debadse a nye
vra/ny kege, tedy na naszey lasce na bycz;
a gdyby vranyl, tedy kromye szadney myleszy
na bycz skaran. Aczlyby przed iarczybyskvpem
debyl kte myecza abe kerda y vranyl kege abe
nye vranyl, tedy iarczybyskvpowy syednadzesca.

Dzial. 48-49

AKP 11 38(112)

polno yno okach
szadney myleszy, puniaty

wina-

Pokupii' winę - pocua pumioi.

Aberlyby dobywony bronny nykajo nye wranyl,
tedy ma pokupyer winę syedmuadrestora, a temw,
na kago sya potury, winę pyatnadrestora
pokopy. Duit. 48.

Wina

Polowicz 48 the scapow ostroyma
ne remy ... kensdy wynowath bca
path vyro nesny jnywyeu

Sub 48

sub poena

41/ /V/stawamy, aczby nyektore szczepye by-
loby yvsz wsczepyone y wsadzone, aczkoleby by-
li czyge wlosne y chczalby ge wykopacz, tedy na
dziedzynie abo na syedlyskv ma gych polowiczą
ostawycz pod wyną schesczą grzywyen.

/93/. O rzeczy gwałtowne.

/A/czby tesz nyektorzy gwałtownye szelazo
gege abo ktorąkole rzecz gyną wlosną moczą swą
komvkole nye podlug prawa wzałby, tedy z wyną
rzeczoną schesz grzywien ma wroczycz tą rzecz
gwałtownye wziętą.

wine

wine resi gnyweu

Aer ktho gwalthem plasa alybo
kthogkole gnyng neu klostne... komo-
kole... wesnye, is wyng neione
resu gnyweu wthoriz mdy... neu
wngthe

Jul 48.

cum poene sex moriamur

41/ /V/stawiamy, aczby nyektore szczepye by-
loby yvsz wsczepyone y wsadzone, aczkoleby by-
li czyge wlosne y chezalby ge wykopacz, tedy na
dziedzinye abo na syedlyskv ma gych polowiczą
ostawycz pod wyną scheszczą grzywyen.

/93/. O rzeczy gwałtowne.

/A/czby tesz nyektorzy gwałtownye szelazo
gego abo ktorąkole rzecz gyną wlosną moczą swą
komvkole nye podlug prawa wzałby, tedy z wyną
rzeczoną scheszcz grzywien ma wroczyez tą rzecz
gwałtownye wziętą.

Wino

Jolyby porwany stacz nye obal... osimy
skoti za wyneg isdomy ma zaplacny.
o na tucnem roku nye stanyely, ncz
strany ... sz ving^r hczu gnywgen

Jul 64

✓ pro poena

✓ am poena

H 155-6

rocze nye stanye, rzecz, o którą pozwam, straczy, wyną pokvpywszy. Aczlyby sapyercza na pyrwem rocze sam abe przez posla swego nye stal, tedy rzecz, o którą pozwam, straczy s wyną syedn grzywien.

/121/. O pozwanyv nyerzadnem.

/Z/akazugem chcacz te nyecz, aczby naszymy dwerzanye abe ktorzy gynszy na naszym dworze pozwany abe sastany abe przy naszym sądszy /

50/ nyenawysczyą abe chitresczą, tedy nye ma-

Dział. 49-50

aczli-

bi pozwany na pierwszym y wterem roku nye stal,
tedi sądowy pokypy esmy skoth, a gdy na trzeczem
-Dział.49-

rocze nye stanye, rzecz, o którą pozwana, straczy, wyną pokvpywszy. Aczlyby sapyercza na pyrwem rocze sam abe przez posla swego nye stal, tedy rzecz, o którą pozwal, straczy s wyną syedm grzywien.

/121/. O pozwanyv nierzadnem.

/Z/akazugem chczacz to nyecz, aczby naszymy dworzanye abe kterzy gynszy na naszymy dworze pozwany abe zastany abe przy naszymy sądzy / 50/ nyenawyszczyą abe chitreszczyą, tedy nye ma-

Art. 6. §. 1. pnyhing pronoir vyiny

Wina

44b

/136/. O zlodziejstwie we wsy abo na polv
vezynyenon.

/V/stawiamy tesz, acz kto ze wsy pana gyn-
szego vezynylby zlodziejstwo we wsy pana gynsze-
go, wiazzerze /s/, w stawie, w rzeczce, na lacze,
we zbeszw, na polyv, a przekonan sadownye sekke-
da na zaplaczycz, czyge gest, a panv, czyg czlek,
wina zlodzeyska na zaplaczycz. Aczby kto trawa
pasl abo kosyl, ten kosa abo plasz na stra-
czycz; a gdyby kto drwa rabył w lesye gynszego

Dział. 56

Art. 45 (130) mercium prosonum solvere
leucatur

Wina -

Złodziejska wina - pocna pro fuoto

Kto... werynylby złodziejstwo, ... winę zło-
dzeyką ma zaplacony Dziob. 56.

Wina

tedi rzegk pan hinczka da-
c.d. cze | mne ti wini wipifzaffzy, ifz
bich | nato odmowø dal,

1395 Poznań nr 187

Leksz I nr 2059

JA IV 182

Wina

tedi mu
ti vini | dani³) przepifzane h̄y za-
c.d. peczeⁿtani⁴) ged | naczkami pe-
czeⁿtami,

1395 Pozu nr 187

Lelusz I nr 2059

JA IV 182

Wina

c.d. mi ne rofzu | memi po nemezfzku,
dacze nam ty | wyni wipifzani la-
czino. Tedi oni | dali przepifzacz la-
czimfzký?) (!),

1395 Pozn, nr 187

Leksz I nr 2059

JA IV 182

Wina

Sp. /

Akedifzø |
tamo fzobuftroni przigeli do kzø-
c.d. fza | tedi gofzcze panu Himcze¹¹⁾
dauali wini ý panu Barthofzowim
dзецzin¹²⁾

1395 Pozu mi 187
Lekn I mi 2059
JA IV 182

Wina

tedi Senuiczowe poka-
c.d. fzali | fwe wini wipifzane neme-
czky, |

1395 Pozu nr 187

Lehiz I nr 2059

JA IV 182

Wina

V^o (leg. pytoj fied)

Ministrichis

413. pitaych | Ctora | Gdora (of) * vinao |¹
days mim Copcem Opole. Taliter |
ibi non fuit Opole ana tich cop-
<czech> | ani nanich przilzangano.
Tunc o<pole> | trasivit. Tunc Nos-
sala [ye] ye wftr <aczil>²) | et dixit sic:

1399 Pozn m 413

Lekn I m 3108

JA IV 189

Wina

(2)

Ztodriejska wina - furtum
wstawiamy, ... 452

✓ Gdi by (rycers^{...} gemv^{...} sz^{...} vyna^{...} stodrey-
skat^{...} nyygdi nyye byle w sz^{...} dre^{...} rozro-
na, a gnecha stodrey skego (byl obrynyon
sluszne boz gemv (wlostna^{...} pny sz^{...} ga^{...}...
sz^{...} ocrysticiz Sul. 44.

H 102

✓ gueshio furbi

na wina przez sąsady, tedy sam wlosną ręką
odygdze.

/76/. Nykt przez czygey woley czvdza rzecz
ma dracz /s/.

/G/idzyk szalował na Falka, ysze gdy sched
w drogą, tedy w drodze zasnął, tedy Falko nad-
szedwszy gy ssyącz, wziął gemv myecz y s tobo-
lą, w ktorey byly trzy skoczczepyenyądzi; ale
acz gemv wroczył myecz y tobolą, ale trzech
skoczczow gemv pyenyądzy nye wroczył a na swoy

czynyez, aczlyby tesz po dokonanych lyeczach
zamyeszkali czynyez a dawnoeszby wyszla, tedy
yaco y e gynsze sztvky podlug dawnoezy maja
mylczeez.

/75/. Dobri czlowiek naganyony sam ma odydz.

/A/by zemyanye abo gynszy maszowie spyrw
w swey czczy szadnym zlodzeystwem nyeporvsze-
ny od nas abo swych sasyad myely nyektore za-
35/ chowane czczy dla swego oczyszczenya, a
to gdy gemv / dla gegu masstwa e zboy nye da-

Čine
zlodieška uno

Dešne ... proposunt super Stayuko-
nem ... , quia sibi recepit duo pecora
et tria pecora sibi othadzbyl al.

obvy nyl zlodzeška vyne coram vo-
yemoda

1455 Apr xiv 458

Wina

Nos, Nicolaus... advocatus in Warra, ... [reco-
gnoscimus, quomodo veniens Jacz cum
patre suo in banito iudicio prevaluit
Jacz patrem, quia est alias prosen vini

1459 Wara nr 52

Wina

Obwinyty thymy wynamy

1483 R $\times \times \bar{V}$ 234
—

Orzol 1585 - wotr ϕ

Hina

~~posłata k nge mu zgonu yego stage swoye~~
~~zatkanz ny yedney wyny ty nge masz przyecz w~~
temu cłowye korzy to prawy jest. (Rozm. Pam. 475
2 p. XV p. post)

Wina

105 [Czo Jacub Micolagewi dal wina
vtem] | Jaco to iwaczø Czo Jacub
Micolaga ob|fzalował vtem'gý po-
twarza etc.

1391 Pozn. nr 105

Lelesz I nr 984

Wina

Tako gim etc. † Jaco to fwatczimi.
Jaco czło Andrz<ich> | {dal} voy-
toug¹ vinø odwadzeczca grziuen
ofweỹ mat<ki> | polzak. togefł
micofz viplaczil iaco fprawe<m> |
mal

L. 1164: ¹ voytovi.

1398 RtGu

nr 46

Wina

38. Iczomi dal woytek winø odwadzescza
grziwen | dlugu thegofmfsø nepodgøl
placzicz

1402 Kol nr 38

Wina

249. Jaco tho fwatezimi Jaco ma ian
poflal domaczka yfz | aby mi maczku
prawa pomogl otho oczezy fwym |
kmezem otho oczmu wina dam thedi
mi maczk | tako rzekl ywfz zefmi
bracze obranczil przigjedz | kedi
chczefz

1404 Uel w 249

Wina

608 Tako gim pomozi bog y fwanti | †
ocz mi dal Jacub wino oran|coyem-
ftewo¹⁾) wtemyefmu praw |

1407 Pozn nr 608

Piek v̄ | nr 1126

Wine

117. efzo woÿtek daua1 dzetrzichowi vine
oqon | tho bil gego prau1

1403 Kol nr 117

Winnę

tako mi pomofzÿ bog etc. Jacom |
880thu dwu owczu newfzala thfzo |
mÿ onÿe woÿtek wÿna daj

1424 Kal nr 880

Wina

węgry.

0 kłoni wol rzażerera Janowi vint dal

(Zop Rp

14 24 ~~Wolff~~ Zakr. 1 nr 693

Wine

Jze konye thy *cradzone, o ktore Jan...
dal oyng Barznyowy... , ~~thy s nye do-~~
esby ge chowal w swem domu, ~~thy s~~
nye chowal

1445 STPPP II ur 3234

Wina

576 .....

iacu to watec, czo pan

Starosta Scepanowi ring dal,
yzbi yepo mit wsdmszil, ... teso

ne uerimil

1404 Pozan nr 576
lieh VI nr 698

Wina

1064

yfze czo yeft Szobek dal vyną
Cchwa | libogovi aby dogego domu
wedzono | kon yfzamoftrzal mecz
ypenadze yego | tego tamo Søbek
nefzaftal — — — .

1420 Pan m 1064

Atina

Iaco Bartholomei ne vibal

* Stanislao gepo vinovaccuo, uso
mo vinu pro furberia deyal

1405 Pyzdr u 257

Wina

Yace vemi, yssz^{*} Andrzejowy, czo yest daya-
na wyna, tho yest praw o harnas 1407

Pilz 272

wina

byzomy — are —
fwey⁵ czczy⁶ | yzefzm⁶ byl⁷ | pozly.
ot pana. Jana. do Olbrach|ta. Cromno-
wa. aby przyal⁷. | przetpana Jana.
ypozluzen⁸ | Jako⁹ starofcze abyfze
sprawil | wczemb¹⁰ mu¹⁰. wina¹¹ dal

(IV 377) ¹add. nobilis vir. — ²⁻²de Rydz

1418 Kościan nr 706

Wina

735. (836 r. 1444) Oktore granycza (!) dana my wyna tychem
ya nerambyl medzy grochowem a medzy goszslawem.

1444 Zap Wansi nr 735

China

Ho stoudeystro obwinyonego do ro-
ka Hylho porwar banone moer
ymaal then, fu fene. ~~to~~ iryn
doel

Jul 11

H 11 d bief d

Wina

Da-ly wyng ~~for~~ (OrkOssol 37, 1:
öwyny-ly) rada v szwemu myesna-
mynowy <0> kthorykolwyek wynek,
co w wyngyl naprelywo myastho

OrkMor 40

v inculpat consules

-----39a
Cze gest. /25/ gego pokuta
albo cze za /26/ to ma cz-
yrpyecz lubo po/27/kupycz
Sprawa pravego /28/ NA to
my przyszasz/29/nyczy Sma-
ydbur/30/ku mowimy pra/31/
wo kthory kolwyk m/32/yes-
czyanyn]ku dworu /33/ prz-
ymyla szyą a szgedną /1/
J]myesczkye prawo albo p/2/
przywyley szlomya Tego /3/
moga Radczcze oszalowacz
/4/ albo gyemv otho wyna
/5/ dacz] wyszna ly szye

tedy straczyl glową swą
alezy na radczach

OrtOssol 34,4,w.24,33 -

35,1

w.1-5

inulpare posent 32

Hina

Sum. Ort Nove 36.

-----77a

/30/ przetho bysczye go wo
/31/ythem myecz nychcz/32
/ely proszacz nasz czo by
/33/sczye sznym myely v/34
czynycz albo przedkym /1/
Tego nawn zalowacz /2/ al-
bo gy poszwacz gy o to /3/
mv wyną dacz albo ka/4/ko
on tego ma bycz pra/5/w a-
lbo ma ly on tesz o /6/tho
czo pokupycz albo czo /7/
zapokuta o tho ma myecz
/8/ sprawa prawego

OrtOssol ~~51~~,4,w.30-34 -

52,1,w.1-8

Winda

szwyedze/24/nym przyszasz-
 nycznym /25/ popyszacz y
 ortela tego /26/ szyą do-
 wyedacz w wy/27/szym pra-
 wye podlug /28/ prawą na-
 druge mo/29/wymy tako Rz-
 ekl han/30/usz naprzysza-
 sznyky /31/ by mv krzywdą
 vczy/32/nyly a gedney st-
 ronye /33/ wyaczey przyk-
 ladaly /34/ nyszly drugey
 o tha szlo/1/wa mogą mv
wyną /2/ dacz przed szan-
 dem posz/3/naly szye tych
 szlow

Winda

 OrtOssol 53,3, w.23-34 -

sem. OrtOssol 66

53,4, w.1-3

-----112c
/19/ Na kogo chcą do/20/
konacz krzywo/21/przyszą-
stwą tho /22/ muszą gemv
o tho wy/23/na dacz przed
szandem /24/ opowędzecz
gemv tho /25/ wczem przy-
szagl wy/26/sznaly on to
albo ma /27/ podnym doka-
zacz to /28/ gymyenyę 0
kthore /29/ wyedzacz przy-
szagl /30/ tako nayn do-
konano /31/ krzywoprzy-
sząstwą

J straczyl szwa czescz J
pravo a gesth zostal bez
prawą

OrtOssol 66,4,w.19-31

Linda
Sm. OrtOssol 88

-----171d

Tedy przyszedł przed pra-
wo komv dana wyna

Tedy zalo/26/wal nayn wo-
yth szw/27/ym rzecznykyem

prosto /28/ gemv dawayacz

wyna /29/ tedy on tesz

prosto od/30/powyedzal

swemv swą /31/ nyewynnos-

cz Tedy szkazano /1/ Mv

szye samemv od przy/2/sz-

ancz Tedy zadal od woy/3/

thą dnya awoyth mv /4/ go

nyechczal dacz y zadal

/5/ ponyem przyszagy

pyrwe wthore trzecze y

czwarte

OrtOssol 90,2,w.25-31 -

~~90,3,w.1-5~~

Wina
OrtOssol 123

-----172b

pothem vmarl ten ranyony
czlowyek agdy rzecznyk
myal foldrowacz /17/ te-
go vmarlego czlowye/18/
ka wszyal pyenyadze od
/19/ strony y odstapyl
foldro/20/wanya Jakoz to
wyznal /21/ wyacztwye
przed woy/22/tem y prze
dedwyema /23/ przyszasz-
nykoma potem /24/ woyth
przed gaynym /25/ szande-
m dal mv o tho /26/ vyna
a on szyą wysz/27/nal
ysz bral pyenadze
y rzekl ysze za rzeklem
szye wspowyedzy nygdy
rzecznykowacz nykomv

OrtOssol 90,3,w.16-27

Wina

dm. Otkar 124.

-----200a
potem nayne zalowal przed
gayonym sandem thymy szl-
owy

zalvya na/21/yn ysz on me-
go brata /22/ albo gynego
przyya/23/czyela geden
noszem /24/ bez prawa
szgyal szw/25/yatha szl-
owye zabył /26/ Then ya-
thy czlowyck /27/ od po-
wyedzal rzekacz /28/ czo
on mnye wyną /29/ dagye
wthem nyewyn/1/nyenem y
chczą szyć te/2/go spra-
wycz

yako prawo naydze agdysz
on prosto namya zalowal

Winda

OrtOssol 101,2,w.20-29 -
101,3,w.1-2

miłemu wulperu 216
debit 10
Pina

-----54a
/31/ vkogo myenysz yszesz
w/32/szyał szkorky przerze-
czone /33/ ty Mykolay rze-
kl pvsczą /1/ Sye a tako
zobostronu pu/2/sczyly sz-
ye na thych lu/3/dzy wysz-
nanye Tedy wysz/4/nał war-
sz ysz mykolay /5/ wszął
myech pyenadzy /6/ gedna y-
dwa dzyesczya /7/ grzywyen
y vczynyl /8/ my zanye do-
szycz anye /9/ dawam mv sz-
adney wi/10/ny Tego pyotr
warszo/11/wy nyechczal wy-
erzycz

a lysz by natho przyszgal

OrtOssol 41,2,w.31-33 -

41,3,w.1-11

OrtOssol 47

~~edjano~~
Wina

... quia nunquam fuit inculpatus
pro honore alias nyedawana gemu

wina o preser

~~1457. XV.~~
1457 AGZ. XV. 11

Archiwum bernardyńskie. T. XV

Zap. sądów LwoWskich

R 1457. str 11.

28

dadzą wyną, aczkole bądze naleszon w myescze
 abo we wszy, ten nygednym prawem nye ma bycz
 sądzon, gedno polskym prawem przed sądzą vsta-
 wionym, ktory przekonany ma bycz skaran smyer-
 czą gemv zgodną.

/71/. O dzewyczem gwalcze.

/S/lusza podlug zakonv, aby syą kaszdy do-
 bry zlego chronyl. Nyektorzy ziy a nyeczyszi
 w swem szywocze, czvdzym szonam abo pannam
 gwalt vezinywszy a gych czczy pozbawywszy, gdy
 gym bądze dana wyna, chytrosezą podlug nyemyeczsz
 Dział. 33

accusati de crimine

(etc)

23 (10)

Vstawiamy, aby gdy takymv
Dział. 32-33

Wina

Art. 129

41a

/V/stawiamy, gdy kto rączy za kogo szyde-
wy, konya any wolv nye zastawial, wylawszy, ysz-
by byla wola tego, za kogo rączy; tedy ten, za
kogo rączą, taka zastawą ma wykupycz.

/129/. Gdy kogo zastapją przed sądem.

/V/stawiamy tess, gdyby komv dane wina lu-
bo o mala abe o wieliką rzecz a przed sąd pozwa-
ne, a tente stoyącz przed sadem rzecze: pan my
kazal tho vczynycz abe towarzysch, a zatym pan
abe towarzysch przyszedwszy y zastapi gy, tedy

Dział. 52

ow, kogo tak zastępują, bądźże praw, a ten, czso
take zastępy, ma natychmyast odpowiedacz o rzecz
namowioną.

/130/. O woly y o slvszbie.

/V/loszylismy, ysz riczerze y slachezyczy
krolestwa naszego polskyego nam y naszym namyes-
tynykom w zemy w krolestwie polskyem w zbregy ja-
ke kaszdy mosze, maya sluszycz; ale za granycza-
ny nye są powynny, wygyawszy, yszbysmy gym de-
sycz za to vczynili abo gych proszily.

gwałtu wezwy, a gdy taka szenszczyna byeszanez
 do nabliższej wsi placząc bądź powoławała
 gwałtownika, w której też znaki gwałtu bada na-
 lesony y też kryecze gwałtu wolanego doswiadcza
 tedy taki 56/ na naszej y na / przyaczel my-
 losczy na bycz. Aczlyby szenszczyna potwarzala
 kogo y powolawała a na nyey znaku gwałtu nye na-
 lesyone, tedy ten, komu wina dażca, na odyz
 szenszą swiathkew takich, iake sam, a tą potwarz-
 ezą winą podobną na bycz skarana.

/135/. Komu by dane winą o złodzeystwo.

Wina

A uxtawszy to Tylat yzyc ta mowa yemu
nycz nye pomogla slyc wyencnye roztyroj
przyeczynny byl medzy ludem ysz yemu
dawocly wyna sly czynyl przyeczynko
czeszarowoy wyzawsky wody y umywal
szwe raczek ~~XV~~ Rozm. Pam. 476

p-port

Hina

dawać winę = inculpate

Posłę po Jesusa a po Marię- jego
matkę i imę dawać winę Jesusowi,
niekąc ire on krył w jego śmierci
[cum Maria matre Jesu Josephi advo-
catur, de tali nece filius ipsorum
inculpatur] Rom. 125.

Vina

Dac' wine = accusationem affero

Pilat pytał ich, tworzący [pro: li?] mu
wine dają Rom. 748.

Vina

Da i winę ^{homin} = accusationem afferre ^(aliquem) adversus

Pilat wynieszy k nim i spytał ich reka: Ktorą winę łajecie temu człowieku? [quam accusationem affertis adversus hominem hunc?]

Qom. 748.

Wina

Wina dać komu pros'

Reki? Pilat: ja sam od siebie tego
nie wiem, ani ja ciębie winię, ale żydowie
dają o to tobie winę Rom. 777.

Vina

Dawali winę

Trzecie ję w tem pomawiali..., aby on był nieu-
stawiczen... Czwarte dawali jemu winę, aby on był
poganim. Rom. 715.

Vina: culpa

Rekt Jesus: moja miła matko, nie
będziemy [pro: my będziemy?] cierpieć
od niemilostiwych rydow rozmaite
potwary, ich se winę [pro: winę]
nie pastwiemy [sic mater, nos mul-
tas patiemus ab impiis calumniis,
quas culpis non meremur] Rom.

126.

Lina = debitum

Adpusi nam nasre winy [dimittite nobis
debita nostra] Rom. 274.

wina

Item alia rota:

Człzo micolajęui^{a)} | pobrano Bidla
to neomø^{a)} vine

Lampach^{b)}: Jacoto nezaloual prze-
profil | Wiffemi^{b)}

a) *L. 1548*: izezm, micolayevi, ne s

b)-b) *L. opuszcza.*

1393 Kościan nr 61

Wina

Si invenient domini, abi ktora vina bila in
meis hominibus, tedy gotowem ya, cripex

1414 Tynjad. 165

Wine

Precepimus tibi quatenus sub ob-
tentu omnium, que possides, ad huius
accusationis maculam uina, restri-
genda. nostro conspectui nossey obli-
nossey representes vltasy positurus

co 1428 771 483.

x 42 b v

Wina-

Wina
Fulpa ca 1428, Fil. t., 485. ~~Maculann wina 483~~

glossy okolo r 1428

MAL. Zab. j polsk. №2503 Bibl Jag

Prace Fil. t., I str. 435

91

43 a/b

uina. crimen, culpa.

noxa

Item ~~no~~ dicitur vulgariter propter quod esse
vel crimen vel culpa id est uina.

1444. A. Pr. II. 3. XIII.

Wina - culpa

Winoce, veretanez pries wyri. Swego pana, n^e seneqo
porawa nye poseryqnye, yano zemokye Sub. 20.

obspne culpa

H 37 Sub 5 φ

Czuję się jakby przeszyta
 szpilem i przez wyżni pona ... olopus-
 czasz się wielkiego szmygoczą oba-
 pieszstwa

Sul 31

Inne culpa do ^{lin. 16} inni

Wona

14a

wyączey posiał, gedno dw pacholkw s slvszebny-
kyem; sądza tesz nye ma kazacz dzieczkowacz ny-
kogo przez vini abo alysz sądownye bądźe zdan
na dzieczskowane. Faknyali to ktori sądza gy-
naczey vczini, moczą albo smyalosczą swą kazacz
kogo przez vini dzieczkowacz, a tho dla swego
poszytkv, tedi sądza temo, kogo tako dzieczkowa-
no, bydlo abo gynsze rzeczy tako wżate albo
gego kmyeczowy, aczby tesz byli dzieczkowany,
powiadającym a skarszącym, ysz nyesprawy-

Dział. 19

Jul. 12.

Wina

14a

wyączy posiał, gedno dw pacholkw s slvszebny-
kyem; sądza tesz nye ma kazacz dzieczkowacz ny-
kogo przez vini abo alysz sądownye bądźe zdan
na dzieczskowane. Fakryali to ktori sądza gy-
naczey vczini, moczą albo smyalosczą swą kazacz
kogo przez vini dzieczkowacz, a tho dla swego
poszytkv, tedi sądza temo, kogo tako dzieczkowa-
no, bydlo abo gynsze rzeczy tako wzate albo
gego kmyeczowy, aczby tesz byli dzieczkowany,
powiadajaczym a skarszaczym, ysz nyesprawye-

Dział. 19

184 11 11 (25)

Wina enmen

o thaka wynak przez kaszdego
welyadyna ticz porowoon. Sul. 29

folibi kthori szi wanynek... nowo
waryniel, thedi

pro huiusmodi crimine

H 65

Sul. 29

Time

1

Kedy o dooynnyeny alybo vynog / dredny-
crows... wyeszmye... bibi stopyeny...

Kedy klyg kmyene o vino / swepo pona,
k thic pnythues... wnysthan tam pne-
bywazyeny othya moze

Jul 44

Vpro ex assu sine culpa

100-1

√ ex delicto

naszym poddanym nye blli. Vstawiamy, abi nye mogli wyączey smyec zbyeszecz abo odydz, gedno geden abo dwa do gynszey dzedzyny, kromye woley tego pana, pod którym są abo nyesskaya; gedno w tych schtvkach kmyecze yawno wszytczy mogą zbieszecz, tho gest, gdy pan kmyeczowy szoną albo dzewką pokala yawno; druga sztvka, gdy kmyecze o wyną pana swego byliby w klatwy; trzecza, gdy o wyna panyską kmyecze dzeczskowanoby czastokrecz abo drapyeszono; czwarta, gdy sam pan swe kmyecze przez viny zbyya abo

Wina 'excessus'

Aby skodna gygna kosiek odrozczona byla,
przes yasz ... oczrowye wyna srynow^{1/3} gy-
myenya bywaya padzeny Sul. 45

... ustawiami

v propter fictionum excessu

Dzieł 36: nye oła wyny oczrowskyey

Wina
2

Uyana f. nephas f. p. xv. R. xvi. 3 v. 2 Uyana f. ^ctelera f. 16. 3 v. 2

(P. pr.)

Time

ktorybi skradli szlonyeka a predal,
doszwyadizon wynny, szmyereryppcm-
nusz mo

52 Ex 21, 16

V (convictus noxae)

x

Wina

pro solo delicto, t.e. id est

pro una causa na jedna wyna ¶

Ort Cel 8

202

Winn. Tac. vol. Cel.

-----57c
/5/ [PJtalisczyē nasz /6/
o prawo ktora /7/ rzecz
ma bycz szwa/8/na goraczą
akako ya ma/9/ya posznacz
wszelkye /10/ rzeczy czo
gest o wyelkich /11/ rze-
czach albo wynach /12/ kt-
horą gest goraczą rzecz
/13/ GOraczą gest rzecz
/14/ gdy kogo vfa/15/czą
a on kogo /16/ byge albo
dobyya albo /17/ gdy gy v-
ffaczą wczye/18/kanyv za-
wyezą albo
gdy nayda kradzesz albo
roszboy wgego zamkv czosz
szam knyemv klucz noszy

Wina

Uthora neer ma byer goraero werwena
a yaho ya maya pornaer sz wyelluyey
neery, ero srye o wyelluych. neerach
albo wynach, Uthora yesth goraere neer.
Dost chae 49 (d)

Jul 28: o... myerogodi a o
wylghee douy myenya

Wina

11b

/30/, Złesnyk podlvg zaslvgy ma czyrpyecz,
/P/rzydawa syą czastokrocz, ysz [gdý nyo-
erzy bywają pozwany przed naszą oblycznosez
nyektore vini, the gest o gwałt abe złedzey-
two, wzięli sobie obyczay, ysz the nye swą
ola, ale przykazanym swych panow abe starszych
zynya, kteraszto wynową od złosezy y od smyer-
y czastokrocz byli wyzwoleny. Czo szesny v-
ali, ysz the byle przeczywka sprawiedlywosczy
szey, przeto bojazny boga mayacz przeciwy te-

Dział. 16

Apoc II 9(20) pro quibuslibet criminibus
et deicis

bul 52: o nyektore wyny
slzybo krzywdi swi

Winnu

35a

skoth, a tento Ian gydacz za nym nalazi; ale
Ian zaprzal, aby nalazi czrzos. Tedy my Ianowy
skazalysmy samemu sya odprzysyandz.

/107/. O drzewie owoczowem.

/D/rzewo iableczne abo vszythcowe kto po-
raby, czyge gest, za szkoda wyardvnk s vyną
pyathnadzeszaca.

/108/. O oczyszczeniu slvgy przeczyw panv.

/G/dy pan naprzeczyw sludze swemu abo wlo-
darzowy o nyektore wyny abo krzywdy badze, te-
Dział. 44

y włodarz abo sługa pana swego ma odbycz szes-
zą swiathcow o kaszdą rzecz.

/109/. O kwpnem szoltystwie.

/G/dysz szoltys ma pana swego woia czynycz,
rzeto nye słwsza, aby szoltys byl mocnyeyszy,
yszly pan. Przeto chczem, aby nygeden ryczerz
ny mocny pan szoltystwa gynszego pana w dse-
zynye nye kwpowal, kromye woley gego. Aczlyby
to nadto vczynyl, tedy chczem, aby ten targ
ye stal ny zac.

Wina ... k. 30 ... wy nycu yest ... 12d

vstawiany, aby o pyrwe nyeposlvszenstwo slu-
szebnyk se dwiena pochelkoma sadzey ma gechacz
do wsy tego zemyanyna, a tane gestly sam zdan
w wynye, mayą mv wżacz dwa wolv, a sąly tesz
zdany knyecze, tedy knyeczowy 18/ po gednemv
wolv, To tesz o wtore szadne nyeposluszenstwa
vezynyez przykazvgen dw wolv, a na knyeczy po
gednemv, ale o trzeeze acz przepadnye, tedi to,
ocz bądze pozwan, na straczyez, kterege sądza
na esądzyez, Tego tesz nye opvszczamy, aby thy
woli take wżate, kremye wszego obraszenya.

Dział. 17-18
NKPr II 10 (24) cum ... culpabilis fuerit

Wina-

Idac' w winie - wrac' z winnego

Gestly sam zdac w wynye (fuerit calpa-
bitis), mayq mo wracz dwa woly Drob. 17.

Wina Sul 45. podług 248 doin. 28d

na zakład pyenyadzy dawa a zasyą zyskve, a ta-
ko ziemyanie czastokroc konye, na ktorychby
nam ryczerstwo myely sprawyacz, straczaya, y
tesz dziedziny za takim zasszenym zastawyaya a
potem w vboostwo wpadwszy, kv gorszem przycho-
dzą abo zbygyaya, dla ktorych wyn po sand nasch
radzy przychodzą, przeto aby naszymy poddany czczya
37/ tym szyrzey slynaly, vstawyamy, aby od/tych-
myast szadny ziemyanyn naszs z nyszadnym czvdzo-
szemcem na zakład nye gygral, ale tylko za go-
towe pyenyadze. Paknyaly kto nadto vczini a na

Dzial. 36-37

Wina 15 26/12 mix to ipiorim elemente

/81/. Kostek nye maya gygracz na zaklad.

/Y/sze chytroszcz kosteczna slyachtą mye-
dzy sobą spywszy syą geden drvgemv na kostkach.
Dziak. 36

Crina

Nec tibi aliquam culpam ob. oymy
obolists

1475 APZ XII 369

⁴Wina = crimen

⁸⁰⁰
(Idy wyna, w wzwyerz rony thwey, zadny krye
lekarz nye vlezry. ~~Et~~ XV R. TL, XLIII.
(p. post.)

(postquam sciveris crimen uxoris tuae)

Wina

Jako

(Czł. Tomaszowa [pro: Tomasz.] scori zarzuciono
w [?] lu, to gi zarzuciono bez wini, bez prawa 1898
Hube Ib. 72.

str.

Ex domini episcopi... wient

Wina

droye penandre ro yednan
cheranwinam... a

VCO to woy (= wie) / poren, praua i poren woy
clanyl (= klas) / 1398 / Slppp. VIII, № 6409.

Wina

982 Jaco fwaczcą yfze pan Micolaÿ
Nebofcz | wfiżal mlyn yacubowÿ
weraÿcowe przefz | wyny przefz-
prawa yaco yedennaczife | grzywen
przefzwerdunka a wyfcze wtem |
oftaly fbofzu

1419 Pozn m 982

2P XXVII 120

Wine

1044 Jaco to fwatczą etc. ýsze Gantkow-
fkÿ | Micolajÿ wízał grzywną fkme-
cza Sta | niława przesprawa prze-
fwini ne ch | czącz mv dacz kobilÿ
naraĳÿ na pan | fke skazane |

1419 Pozu w 1044

Dina

1046 (29v) Tako gim etc. Jaco xacz dze-
kan | wfał przelprawa przelwini
Micola | yewy Szczodrowy crowa ya-
co pol | tori grzywni a fyto yaco
cztirzy grzy | wni y otą krzywda
od nego od fze | dl |

1419 Pozm m 1046

Wina = macula

Teure wchodzi przez wini y ezini prawdp' fl. 14, 2 (line
macula).

✓ line macula

Put: bez wyny

Hina

Otre nas, ... odpwsschy nam nasise

vini

Ojer 1. 2. 3. 4. 6-8. 11. 12. 14.

16. 17. 18

10: * vyan

15: * Hymu

} 4 4

18: vinowacstha

Wima

odp. wsschy nam nasche wini Ojcz. 1, tim. 2-4, 6, 7,
9, 15-16, wynny 8, 11.

Wina

Otczce nasz, ... chleb nasz wsedny day nam
dzysza, y odpusczy nam nasze wyny Ojcz 19

Stina.

А нам гдзешу м нуну
мунтху в джуссуу.

1493, R. XXV, 234.

0 cmx ave - φ

Wina -

Odpuścimy winy ~~forte~~ me przez twoje swyatkę
miłosyerdzie Now. 100.

1016

Wina

Xpe,...

odpuszczy nam nasze winy
przez twoje nasz wywyższone krzyż

~~ca 1500 Vitec 187~~ De nativ w. 83

Wina

Proszę za naszą szyną matko

Aby była naszą wina

Inyhosseywe ofpuszczo na przez tego narodzie-
ne

1442 R XIX 77

wina

Tęgo ^{auo} ~~domu~~ S. Augustin, rzec a wy-
na rzekaca, prozicazal sŷy panije,
a takoz sŷy ŷy dzege, abŷi kaszde
nŷy rzadne samnŷy enŷy szlowŷyce
bilo samo sobŷy matka a cŷirpŷe-
nŷy

XV R. XXII, 243.
(med.)

Wina Note, quod periculum dupli-
citer remittitur: primo

^a quod culpam per uiniye, et hoc
sit (~~fit~~) per contritionem et con-

xv med. SY, I, 75, ~~to~~ ~~to~~
(k. for b)

fessionem, secundum quod pe-
nam, et hoc sit, per satis factio-
nem

Atina.

Massachusetts

2 Bog press mass (e) myny.

1453 R. XXV, 209.

Nina

Γαμψύφου πάνυε βοτρε, ... γενσε
sgy μαακ μεπροκωσικ γ υγνι,
γ γενδι ~~iniquitatem~~
(qui aufer iniquitatem et scelera etque
peccato) Or Ex 34, 7

Wina

Toż jest prawo... poszwypłney
obyaty ia gues y ra wynp.

(pro peccato obque dilicto)

Bz Lev 7, 37.

Hina

Ustoyek, acz bi spal 2 * zony
stocrenim ~~szemje~~ szemyenya... 26
~~szep~~ szep vinok b p d e offyerowar...
scoper

B2 Lev 19. 21

V (pro delicho)

Wina

A wszakże offyserowie bpf kadziello
pauzi zaszrenya zo fruz sway y za
nyewyechenye swe y capitszono bpf-
che * oradze, wszemiat lachot, synow is-
raelskich, ..., bo wina jest wszemiat lachot za
nyewyadomusiz

BZ Num 15, 26

V culpa

Wina - causa :

Vina qezq lodzona bpdze BZ Num. 35, 12.

(causa illius indicatur)

5000

Wina

Nye stanye jedeu * sryolek pnceriw
nikomat, ktoriszkoli fneis bilby
fego albo wina (quidquid illud peccati
et facinoris fuerit)

B2 Deut 18, 15

Chino

Nye *bφdrecye moiz slaziz ponit,
bo pan ... nye odpatscy vinam wa-
sim y gnedom (nec ignoscet saleri-
tus vestis etpne percatis)

B2 Jos 24, 19.

Ofino

Abe pyemyfche zo wymof ρ a pye-

~~mych~~ myfche zo fneis mye

* wmyeszano do olomu bozige

Prz IV Reg 12, 16

V^o (pro delicho)

V (pro wnaszono)

Wina

Zawazaly go (z koiy) kiplany

... za wynof (pro piculo) wnyo.

Israhele

Prz II Par 28, 24

Mina

La wya^a = pro piaculo 1471 ~~1471~~

ca 1470 Mon Lib 98

asspererunt sanguinem eorum, et
hincorum, coram altare pro piaculo
universi Israelis

IIP ar. ~~XXX~~ 28, 24

Vina

² La vina = pro piaculo

ca 1470 Manduc 36

~~1471 MPKJ.V.23~~

ut super altare... expietis pro anima-
bus vestris et sanguis pro animae piacu-
lo sit

Lev 17, 11

~~Lev. XVII~~

820

Chino

Wiscye nyeprawye wczimzly sloziwzi
syf w malustru z zonomy ludzgo
nodu ... a nisz syf przinozycy w swey
wynye (olote confessionem)

§2 || Esdr 9, 8

Mina = culpa

*Olla combusta nigredine, habet
et rubedine, rubor ad culpam,)
vyna, nigredo*

ad culpam od penam mala

ca 1461-67. Sermon. 351 r.

490

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns karta 351 r.

Wina

⁷La⁴pyna = pro reatu

ca. 1470 Mœnster 28

~~1471 MPKJ. V. 19~~

percussit ergo dominus populum pro
reato vituli, quem fecerat Aaron

Ex 32, 35

Pro

EX. XXXI

Wina

Ving = iniquitas

ca 1470 November 73

~~1471, M.F.S. V, 40~~

in me. et iniquitas

II Reg 14.9

~~II Reg XIV~~

820

Wina

Dynos moxam (~~I Esdr 3: 4, 13~~)

(usque ad nepes haec moxa perve-
nit $\square$ Esdr 4, 13)

ca 1470 Mam L₂ 100, sim. Mam K

702 p

Wina

Mlynystrovye... jawne wyny y nycolostiatki
bracszkyye y syostrynzkyye przestapy maye,
nawjedraczovy... powjedaczy

1484 Reg. 723

fratrum et sororum culpas

Wina

Tria sunt in peccato: macula smaragdina
qua deformatur oskaradrona animae, offen-
sa, qua anima a deo separatur, reatus
vyna, quo gehenne obligatur

1493 91 Aug 122

wina

Bogom nye dal s sebije / rynyj
Sharga Uoc w. 36

~~MPKJ. I. 197i.~~ w. Uitel a

~~Fale numer. i . Vehr. A. I. 294.~~

Sharga Uoc 18

Wina

Per aquam culpa, ^{pl.} peccatum vyna, per sanguinem vero pena, maka, deletur XV p.post.

GlDom 66

Hima

Day thu nam myne pobydenye
y vynam + pdposhenye

RX XV Samhit. XXVI 398.

1
wina

Bylath Zydow yesth pythal, kye szv yego ✓
wyny

(ex. WPKI 145

V se. Jesusa

Wina

(2)

(c. d.)
~~Pylath~~ wydruki tego przesł wyny do
Heroda poslan. XV SK II 145

Wina sed eumet

(sine aliqua nota criminis
promye nowy cere nya, awogestrichen
u. darüber geschrieben nyemaywey
wyny szkolney w nym, od me remi-
rt ca 1500, ~~fl. 10, 58.~~

fl. 10 80

V. m. Christum

k. 203

Wina

chs.

~~Ys rhy gymyn — nyl vnyarjano vyna,~~ ^{Culpa,}

[~~ne forte possit secretius non innotescere ceteris~~
~~culpa~~] cum occulté committitur ab
illis fratribus... is, qui delinquit, ...
ca 1500 ~~XV~~ JA. IV 96

debet corrigi

K 13

Vina prvého otca = originale peccatum

Lepšie by mu bolo, by sa byť nie narodiť, ale by byť umrel w živote svojej matice, bo by byť ci opial mŕtve - telko pre vinu prvého otca Rom. 546.

W a
W i n y

Trojakoś neary za nas p d r i e r i a t, w u z i
w i n y o d p u s z c e n i a (!), m i ł o ś c i u c i e s z e n i e
a s t a r y d o ś c i g n i e n i e R o m. 606.

Vina

Cristus... řekl:... Neřiy oje, iie nie podług
mej winy idę na mękę, alem tobie ofiarowan
dano (!) obiata pro [pro: pro: w?] mej niewinności
za winy gresznych Poln. 610.

Vina

Lai fan dryerre na solie odrzenie, a by tym
wiotką i ciężką winę ukazał namilszego
Jesucrista Rom. 725.

Vina

Żydowie wiele innych w nich wytknęli
precjo niemu Jesucristowi Rom. 776.

Wina

Pilat... řekl: ja nie mogę nijednej winy na
tem erbowiece najdi' Rom. 788.

Thina

A. Adams' in rehn, Otacis, Krasids, nie
na nimm nie du (myethn) King Rom. 788.

Vina z kausa

Pilat... wynecht ku rydom i nekt: ni jednej
winy nie mogę rajdi [ego nullam invenio
in eo kausam Jo. 18, 38] Rom. 795.

Vina

Pilat... rehs... : przyredzišcie mi tego obowicka
prawego ... a... ja... nie mogę najdi nań ni'jednej
winy [nullam causam inveni in homine isto ex his,
in quibus eum accusatis Luc. 23, 14] Rom. 805.

Vina

Nie mogąc mieć ni jednej winy najdz, o ktora-
bych jej umorył [nullam causam mortis invenio
in eo Luc. 23, 22] Rom. 811.

Hina

Naleźć winę na kimś: causam invenire in aliquo

Odpowiedział im Pilat: ... ja nie znalazłem
nijednej winy na nim Róm. 8 M.

[nullam causam inveni in homines isto Luc. 23, 14]

Przysięgam wam przeze ce(814)sarskie zdrowie, iżę ni-
jednej winy nanim niemogę najdz, o którą by miał
umrzeć, ale uczyni[ł]li co przeciw wam albo przeciw
waszemu zakonu albo mowi[ł]li którą krzywdę przeciw
wam, gotow jestem, jego pokaźnić i zakazać jemu, iżęć
się nigdy do żydowskiej ziemi niewroci. Rozm. ~~813~~—814.

Hina

Pilat odpowiedział:..., krzyżujcież, aleć ja na nim
nijednej winy najdz nie mogę

Norm. 838

Tina

Diat... rek: Dua m'edny aing im'atny
na mim ngadi'nie mogt [ego n'ulkan k'ernio
in so k'annam 70. 18,38] Rem. 792.

Thina = kanna

Pilat... Navai... : Inadha man chera, kor

temu die modde, ide nijedney kany chieray

maydai e moye na tem cholece Rom. 8of.

[Inkham kannam matha invenio in so due. 23.22]

Mina

Ami shod mogh kar' kroy'ning allo kroy'go
meynka shog' mayda, o' kroy' by'lyb' d'm'era
doit'ojen Rom. 805.

Wina

Do ies ty *pobib wszystkie pricina-
i que se mene przez wini V

Fl 3, 7

v sine causa,

Put: bez wyny .

Wina = causa. I need iesm: teoodle

Przez wini sprawit iesm serce moie Fl. 72, 13 (line
causa).

Sm. Put

wina

Rota:

(początek)

ÿ⁴ {ten} pozefzcza nebozel⁵. Ocze
Tra|chowÿ⁶ ýmena. Jako czter-
dzelzczÿ | grzÿwen⁷. wÿna⁸ pana
przibifla|owã anÿmu odpowedal.

8) wÿna

1418 Kościan ms 705

Vite, 25adnie!
-----73d

Czy thn maq /29/ gynn
pryszasznyky /30/ kszoby
wybracz anye /31/ Raczcze
a [tesz raczcze a/32/ny za-
dny czlowyek ma /1/ Sza-
dycz/pryszasznyka /2/
przegyny vrzad przesz /3/
gego vnyy Daley tesz ba/4/
dzely kthory przyszasz/5/
nyk wszqth wgydy v/6/rzqd
od radzecz mogq kte/7/wv
pryszszwolycz gyny p/8/ prz-
yszasznyczy atho ro/9/szv-
mem gdy to nygest /10/na
przegzyw gystnym przyszszan
dze

Ortossol 50+2, w:28-32 -
50,3, w.1-9

Wima

abspne coursa koptime

Am. Ortho. 62

Vite, 25admi! -----73d

abspne coursă lipitine
or

Wina

Czy tho maq /29/ gyme
pryszasznyky /30/ kszoby
wybracz anye /31/ Raczcze
a tész raczcze a/32/ny za-
dny czlowyek ma /1/ Sza-
dycz przyszasznyka /2/
przegyny v rzad przesz /3/
gego vny Daley tész ba/4/
dzely kthory przyszasz/5/
nyk wszqth wgydy v/6/rzqd
od radzecz mogq kte/7/wv
pryszszwolycz gyny p/8/ prz-
yszasznyczy atho ro/9/szv-
mem gdy to nygest /10/na
przegzyw gystnym przyszszan
dze

Ortossol 50+2, w:28-32 -
50,3, w.1-9

Am. Orthosol 62

-----86A

/32/ maly ona tego do/33/
kazacz ysz ona kluczow /1/
Od szybye nyedala Tedy
/2/ na tho woith pytal o
pra/3/wo a takyesz przysz-
aszny/4/czy wyrzekly prawo
Sm/5/yely ta pany dokazacz
/6/ jako gest prawo szlow-
te /7/ przyszancz ysz thy
pyena/8/dze szgynaly y sz-
gey rze/9/czamy popolu
bess wynl /10/ albo nye-
przyszrenym

Dina

Ortobso1 55,4, w.32-33 -

56,1, w.1-10

-----86A

/32/ maly ona tego do/33/
kazacz ysz ona kluczow /1/
Od szybye nyedala Tedy
/2/ na tho woith pytal o
pra/3/wo a takyesz przysz-
aszny/4/czy wyrzekly prawo
Sw/5/yely ta pany dokazacz
/6/ jako gest prawo szlow-
te /7/ przyszancz ysz thy
pyena/8/dze szgynaly y sz-
gey rze/9/czamy popolu
bess wynl /10/ albo nye-
przyszrenym

Dina

OrtoBsol 55,4, w.32-33 -

56,1, w.1-10

Wina

Aż przez cały rodzinny obowiązek ma
zadanie przyszydzynka przez ojczyznę
wład przez jego syny

Dat ilac 62 (zón)

Anna

Quia tu sibi recepisti epulum...
nullam habens ad ipsum causam
cl. Wynny nec ipsum iure vincens
cl. mye p^reparat^rchy

1464 1782 KII 383

Wina

3052. (266 r. 1472) Jakom ya ³karazy, proschywschi dodomv
mogego (nyesbyl sszamowtr gwalthem, donyego zadnyey wyni
nyemaiacz) anym mv zadal rany othphorzoney crwawey clothey
nyezadal(!) kthora woszny ogladal anym gego wyeszdrawyiv
wrobothach y wpynyedzach oth they rany lekarzewy danych
nyevschkodzil Jako wpyaczi koopach groschi polgroschkow Thako
my pomozi.

1472 Zap Wansz nr 3052

Querebat (re. Pidotus)
Vina causam, mortis

Vinea = causam (c. 1472) R. XLIV, 375
xv p. post.

Orvol 214 u. 348 r

Vina

Jeśli są jego nie porwali, nie była wina
w tem, że ci a by omacmie s nimi mowił,
bo jako mowi Ewangelista, ile świce, po-
chodnie, latarnie mieli, a je we wsem
ogrodzie śmy nie było Roms. 622.

Vina

Przer wimy nie chęć jego jać ani są dié

rom. 770.

hind

aza chcecie tego człowieka zabić przessądu a winę śmierci jego waszą chcecie uczynić? Rozm. 825.

Vina - culpa

O miły synu, proszę siebie... wkorresi
ji, aby sie nikt nie pogorszył twej
(v tej) niewinności a teri by mnie
wina nie dawano [ipsaunque resuscites,
ne quis scandaliretur suam innocentiam
mihique culpa detur] Rom. 133.

Wina
Ten

109 Jaco to swacza [Is] [efm] poslem bil
ot | Pyotra do Jacufza ado thomi
is [bÿ] | [ye] geli do kofczana na
ffdane aonÿ | nechali owolwark ne-
goleffki pirwe | niz fza [ti] wini ftali]

Item in testimonium:

Jaco to swacza Jaco | piotrek fall
do thomi ado Jacufa if|by gal na
ffdane do kofczana aonÿ | nechali
pirwe niz fza wÿni ftali.

1391 Pozn. nr 109
Lehoz I nr 988

Wina

Tako my pomoszi Bog... yako prawe thy
*wschikkky reczy, *chcietonye tu syemskyye
dobrye umowyonye i preth namy thich]
nykomu nye sya vyry... asch tho wdrwyt-
slaymy —

1406 M Maē 11/128

wina

Jaco Januss... nye otegnel Michale,
aloweka pana Tomkowepo ot prowa,
cross mal walowar o dwe gnyurwo...
nzo gnyurwa na gyo ludny, a kmenz

nye choral szalowacz, ys
wini nye myal.

1422 Kasian^{Nr} 925

naszym poddanym nye blli. Vstawiany, abi nye mogli wyączey smyecze zbyeszecz abo odydz, gedno geden abo dwa do gynszey dziedzyny, kromye woley tego pana, pod ktorym są abo nyesskaya; gedno w tych schtvkach kmyecze yawno wszytczy mogą zbieszecz, tho gest, gdy pan kmyeczowy szoną albo dziewczką pokala yawno; druga sztvka, gdy kmyecze o wyna pana swego byliby w klatwy; trzecza, gdy o wyna panyską kmyecze dzeczskowanoby czastokreos abo drapyeszony; czwarta, gdy sam pan swe kmyecze przez viny zbyya abo

lupy. W tych sztvkach nyetylke geden abo dwa
ale y wszytka dziedzina nosze syą rvszycz.

/74/. Syrothi nye maya dawnosczy.

/G/dysz wdowa po sznyerczy nasza swego wesz-
nye dzieczy w swą opyęką nyemayące deskonalych
lyat, tho gest dwanaczeze lyath, a gdyby nyekto
gym w tych leczach schcedą nyekterą w gynyenyv
wezynyl, aczby nacz o to nye chczala abo nye
mogla czynycz, tedy tym dzieczom dawnoscz nye mo-
sze bycz przypysana, aczkelyby o to nyczs nye
mogli abo nye chczeli asz do lyat doskonalych

zy wszythezy take czynyżesz, tą winą naya
yes potapyeny.

/35/. O dzieczkowany zemyan.

/A/le vbestwo ezastekreca naczysek y szke-
y nyemale czyrpyą przeto, ysze nys podlug
prawiedlywoszy ale wyęszey wspori swą meca v-
kazvyęsz, kv dzieczkowany yake na woyną gya-
dq, na the nyemayęsz przyswolenyą ed sądszy ny
rzeparwszy sadną winą zienyanyna albo gego
nyeesa, drapystwe czynyęsz. Przeto chezeny,
by sądsz abe' pedsądek kv dzieczkowany nys

----- 7d
/12/ Pytalysczye nasz opra
/13/wo Gdy woyth nyesgod
/14/ny yest Spospolstwem
/16/ [MOzely woyth wzancz
/17/ szwe wyny o takye rze
/18/czy albo gynne] /21/ My-
eszmyely woyth /22/ wyna
nyesprawnye /23/ oth koly
czo gest on przepadl /25/
Czo woyth ma /26/ albo mo-
ze a kako /28/ Kyedy przy-
szaznyczy /29/ bandv vybra-
ny kako /30/ ony maya przy-
szagacz

OrtOssol 16,1,w.12-30

(107)
Dina

-----34a
/26/ gdye ya ortel mam na
/27/lesz tesz wyrzekną
przy/28/szasznyczy Na them
mye/29/szczv gdzie nalaszl
przy/30/szasznyk ten czo
thobye /31/ ortel wydal Te-
dy daley /32/ ma rzecz pa-
nye woycze /33/ szodpuszcze-
nym yvsz yą /1/ Szyada a
rzecz Tedy ya /2/ tako szo-
bye wyrzekam /3/ Zaprawo
podlug mayd/4/burku prawo
/5/ [Pytalysczye nasz /6/
tesz o wyny czo /7/ Sprawa
przychodza /8/ woythowy,

Wina
yako wyelkye sza wyny
OrtOssol 32,3,w.26-33 -

32,4,w.1-8

Toe 8

Am. Office 32

-----34b
yako wyel/9/kye są wyny
/10/ NA to my przyszasz/11/
nyczy Skrakowa /12/ mowimy
prawo /13/ Gdy woith szyć-
dzy nay /14/ gaynem szan-
dze albo /15/ gyndze szyan-
dze lkto ge/16/mv przepadn-
ye Ten ma /17/ gyemu poku-
pycz osszm /18/ szlagow po-
spolnych do/19/brych gyda-
czych pyąya/20/dzy anycz
wyączzey ale /21/ wetrzech
wylkych San/22/dzech gdy
bywaya Gy/23/eden naszwy-
thego Ja/24/ną y pawla dzy-
en

Wina

swam poe nam
28

Winda

-----76a
/3/ woythem besz /4/ ga-
yonego Szandu na/5/ kas-
zdy dzen zalowacz /6/ od
powyedacz y przysza/7/g-
acz podlug prawa czy/8/ly
nyemeze albo czo gest /9/
O proste rzeczy ya/10/ko
gdy zaluya /11/ o dlug b-
esz szwy/12/ atkow o to
dobrze na /13/ kaszdy dz-
en.besz gayone/14/go Sz-
andv przyszagacz /15/ p-
rzed woythem podlug /16/
Mozely, woyth /17/ wszancz
szwe/wyny o takye albo
gynne rzeczy -----

OrtOssol 51, 3, w. 3-17 18

fm. Ort Nov 63

Wind

Daley pythahyrene mess o wrellye
wyny y o zaplathy ze kardda, neer
albo o rany albo o glowa, Ost mee 33(8)

/21/ powysze prawo a nye
/22/ ostogylyszye gego or-
tel /23/ Tedy na pokupycz
kasz/24/demv przyszaszny-
kowy /25/ trzydzesczy sz-
elagow a /26/ woythowy po-
kaszdem /27/ pokupye the-
lesz wyny /28/ a nyedoko-
naly szlowie /29/ asz szyą
podda pyrwey /30/ ysz nye-
trzebą szlacz do /31/ wy-
szego prawą Tedy /32/ pok-
upy wszym przyszą/33/szny-
kom trzydzesczy szela/34/
gow a,woythowy osszm /1/
Szelagow podlug prawa

OrtOssol 54,2,w.21-34

Winda

sum' OrtNov 6f

Tedy samperz straczył
szwa rzecz ocz nayn od
powoda

zalo/19/wano yktemv prze-
pa/20/dl woithowy osszm
/21/ szelagow wyny wyya
/22/wszy to ysz by myal
/23/ kthorą zawada albo
/24/ nagabanye kthoregosz
/25/ by mogli doszwyatcz
/26/yecz a by lo ly by
tesz /27/ o layanye albo
ocz/28/koly bandz gynego
/29/ myal nosszycz przy-
sza/30/gą tedy wszdy powo
/31/dowy przepadł
trzydzesczy szelagow

Simon

OrtOssol φ

-----121b

tedy ten poranczyk ma
zayn zaplaczycz wargelth
tho szą o głową

osszmyńasczye /10/ funth-
ow a woythowy /11/ wyną
osszm szelagow /12/ pye-
nadzy ale o rany /13/ acz
o czyaszkye porankz/14/n-
yk ma zaplaczycz po/15/
lowyczą wargeltho to /16/
gest dzyewyącz funthow
/17/ a woythowy szyedm
/18/ szelagow wyny amye
/19/nyly ktho szwą nyewy
/20/nnoszcz ten moze szam
/21/ odyecz szwą ranką

OrtOssol 70,2,w.9-21

Wina
Sim. OrtOssol 93

-----145d
ten czlowyek... ma poku-
pucz... woythowy tesz
wyny ge/16/lye wszyczkym
przy/17/szasznykom Szlo-
we /18/ kaszdemv przysz-
aszn/19/ykowy trzydzesczy
sze/20/lagow daley nyem
/21/oga go wyaczey la/22/
yacz szlowye czynycz /23/
krzywo przyszasczą a/24/
ny othe kte straczyl /25/
szwą czescz albo prawo
/26/ a Starzy przyszasn
/27/yczy tesz nycz nyeporz
/28/epadly A ny pokvpyą
/29/ podlug Prawą

Winn

OrtOssol 80,2,w.15-29

Office 1080

-----205b

nyepolozyly gego a wedwu
nyedzyelv tedy maya y
chczą woythowy

y p/23/rzyszasznykom gych
/24/ wyna zaplaczycz Tedy
/25/ jako podwu nyedze
/26/lv nyepolozył tego
/27/ ortela wzaly przysza
/28/sznychy y woyth nani-
ch /29/ swą wyną jako ye-
sth /1/ Zaprawa pothem
przesz /2/ rok rzekl ten
czo layal /3/ ortel przy-
szasznychy y w/4/oyth ny-
esprawnye ze/5/chemnye
wzaly wyną

a mvssy my me pyenadze
wroczycz

OrtOssol 103,2,w.22-29 -
103,3,w.1-5

Winer

dim. OrtOssol 141

-----205b
nyepolozyly gego a wedwu
nyedzyelv tedy maya y
chczą woythowy

y p/23/rzyszasznykom gych
/24/ wyna zaplaczycz Tedy
/25/ yako podwu nyedze
/26/lv nyepolozyl tego
/27/ ortela wzaly przysza
/28/sznychy y woyth nani-
ch /29/ swą wyną yako ye-
sth /1/ Zaprawa pothem
przesz /2/ rok rzekl ten
czo layal /3/ ortel przy-
szasznychy y w/4/oyth ny-
esprawnye ze/5/chemnye
wzaly wyną

a mvssy my me pyenadze
wroczycz

OrtOssol 103,2,w.22-29 -
103,3,w.1-5

Wina

o/mhac

1

-----76b

/19/ albo gynnne rzeczy g-
 dy /20/ gemv od przyszas-
 znykow /21/ nyebandze wy-
 rzeczono /22/ albo czo g-
 est pravo sprawa /23/ PR-
 zepadnyely /24/ ktho wyna
 pro/25/cz gayonego sz/26/
 andv woythowy thą /27/ wy-
na moze on wysz/28/nacz
 chczely ya ktho /29/ dacz
 ale nyechczely gei /30/mv
 kto powoley dacz /31/ Te-
 dy moze woyth tego /32/
 ystego poszwacz przed ga-
 yny Szand

Winda

-----118a

tedy wszdy powodowy prze-
padl

trzydze/1/sczy szelagow
wargyel/2/thv a wdythowy
wy/3/ną Takyesz nyebandz
/4/ely powod podlug szka/5/
zanya przyszagy przy/6/
gladal Tedy sampyerz /7/
gest proszen y wolen od
/8/ powoda ocz myal przy
/9/szagacz y kthemv pow
/10/od woythowy wyną /11/
ma odlozycz y dacz wy/12/
yawszy tesz ysz by myal
nyektkora zawada albo na-
gabanye

OrtOssol 68,4,w.31 -

69,1,w.1-12

Handwritten signature

OrtOssol

-----121b

tedy ten porancznyk ma
zayn zaplaczycz wargelth
tho sza o glowa

osszmyńasczye /10/ funth-
ow a woythowy /11/ wyna
osszm szelagow /12/ pye-
nadzy ale o rany /13/ acz
o czyaszkye porankz/14/n-
yk ma zaplaczycz po/15/
lowyczą wargeltho to /16/
gest dzyewyacz funthow
/17/ a woythowy szyedm
/18/ szelagow wyny amy
/19/nyly ktho szwa nyewy
/20/nnoszcz ten moze szam
/21/ odycz szwa ranka

Winda

OrtOssol 70,2,w.9-21

81m. OrdNec 83

a prziaczelom zabytego schescz grzywyen; pa-
klyby nye myal czym placzycz a bylby yath, te-
dy glowa za glowa.

/62/. Geden ma bycz powolan o maszoboystwo.

/G/dy trze abo wiaczey byliby ponowieny
o maszoboystwo, aczkoly podlug starego prawa
ten, czso koge ponowyl w maszoboystwie, sam po-
przysyagl, a tym w vynye y w glowie bywaly po-
tapyeny, przeto wstawiany, aby gednemv dane wi-
na abo pomowyon o glowa y poprzyssyaszon przez
tego, kte nany mowy; ale drvdzy moga bycz po-

Wina 'poena'

tua ergo [←] tota est.
pena poena

1500 R XLVIII 371

V^o, id est

Wina

Pena vyna

XV p.post. GlKórn II 203

wp Ortel

Hina

561. (190) (O)ktorem ya wyni (załował) < ranczył > za Sdzieszka stych mya on newyprawyl. — Jacom ya byl przitem ktore wyni Symon¹ ranczil za Sdzieszka stich go on newiprawil.

1442 Zap Hana nr 561

Wina.

795. (1028) Oktore wyny micolay namya zalowal thych ya nemyal sznym placzicz. — Jaco ya wem oktore wyni micolay na Jana zalowal thych (1029) on nemyal sznym placzicz. Testis Paulus iurando trina vice dixit: athi n < y > emal gych snym placzicz.

1446 Zap Wansa nr 795

Wina

Jacom ya prz: tem bil, o cthore wini
Jacob na Piotra szalował, thi on sam
zapłacił a nye Andrey 1438 Zapłwan no
428 dm. ob.

Wina

1326

Taco my pomofz bog † Jacom |
fkodzyen [zathen] nathen obyad |
czfo gy oczyecz moy panom | czinil
zathy vyni dzyefzyacz | grzywen

1429 Pozu no 1326

Wina

638. (352) Okthora wyna Stanislaw namya zalowal szthey on mne wypuszczyl. — Jaco < m > ya przithem byl okthora wyna Stanislaw na Jacubá zalowal szthey gy on wypuszczyl. — Jaco ya tho wem okthora wyna Stanislaw na Jacuba zalowal szthey gy on wypuszczyl.

1435 Zap kawa nr 638

Wina

Jako x₃ner* Jon wyszedł mego
rłowycha Mikolaya owyna, alye
nye o ginne necri, ktorey py₃ner
lyat mynala.

1447 AKPr VIII₂ 50.

break

Wina

<ja> som ya to wyednal, zachna
myala ~~to~~ wypłacicz Wojerecha s wyn
a ne wplacziła 1446 Zapka nr 588 .

te/11/dy ona tego zostanye
 /12/ bez szkody y bez
 odmya/13/ny szwey szkody
 rzeczy /14/ To prawo layal
 hannus /15/ przesz szwego
 Riecznyka /16/ y przyszagl
 przesz ortela /17/ nalawy-
 czy y wyrzekl /18/ taky
 szobye ortel albo /19/
 prawo Gdy hannus n/20/ye-
 chcze wyerzycz they /21/
 panyey aby thy pyena/22/
 dze szgey rzeczamy szgy/
 naly bez gey wyny al/24/
 bo nyeprzyszrenye

Wina

-----86d

ysz ona /6/ thy pyenadze
yszwym/7/y rzeczamy bez
gey wy/8/ny y bez gey nye-
dosz/9/rzenią straczyła
ytesz /10/ ysz nyemyala
pyeczey /11/ ku ostrzezenyv
thych /12/ pyenyadzy jako
nale/13/pyey vmyala y mok
/14/gla Tedy ona tego szo
/15/stanye bezskody y bez
/16/ odnyany gdysz thy py
/17/enadze szgynaly aortel
/18/ przyszasznykow na szy-
ą /19/ zostacz podlug pra-
wa

Winda

Jan. Ortluc 80

Wina

Pilat wymawiał miłego Jezusa, mieniąc, iż by
na nim nijedna wina nie była Rom. 788.

Nina

Premiere' komus' wiec (= przypisywać)

Zy dowie premiere'ali jemu te wiec, i' by
sie problem czyin, ale ta ich rofoba rjawi ta
nie w Pilatorie odpowiedleniu Rom. 777.

Wina

Pilat... spytał jego: ty jesteś król żydowski?

Teimi słowy Pilat ukazuje, że ta wina żyda [mi] była jemu namieniona, oraz aby się kłolem sryni? Rom. 776.

Wina

Przekąże k Semu, iż by jego ubowiecha wina
jego była nie wielika, a kiedy sądsię radamy,
najdzieć dobre rzeczy przeciw jemu, iż ci ji sądsi

Form. 743.

Wina - culpa

(2)

Tua ipsius culpa.

Thwoya tho vyna

Ex. XV. Pr. Fil. III. 179

Wina

culpram) vymy

X^o XV° d. 7° XII 144.

p. post.

—

Wina - culpa

7

oth vinij
(a culpa)

ca 1461-67. Sem. 90. r.

$\frac{1424}{108}$ 74 Ans. H. 90 r.

Wina

Deus enim hanc (sc. animae) ~~peccatricis~~
mutacionem ¹¹facit ~~ad modum mercatoris, qui~~
~~dat mercedes suas et accepit alienas, et~~
est ista mutacio paulatim, sz nenagla, pro-
cedens a culpa, oth viny, in gratiam

Serm90r

Wina

Suanya a papelyenye vini...

ca 1461-67. Lem. 248.r.

Wina

poezantheh vini, to gest duchowney
nyemroszif

ca 1461-67. Term. 248. r.

Wina

[E]rat quidam regulus, cuius filius infirmabatur Capharnaum Jo IIII. Ex persona huius reguli et filij eius designatur (?) infirmitas ecclesie militantis tam in capite, quam in membris et cum hoc fuit per infirmitatem culpe, significatur (?) in uerbo proposito (preposito ?) tria: causa et origo culpe, effectus et occasio. Causa eius pusillitas et defectus rectoris superioris, effectus inequalitas affectionis interioris, occasio est uarietas consolacionis exterioris

na marg. [poczanthek vini, to gest duchowney nyemocly] [...] Snanya a popelnyenye vini [...] maka nyemoczi albo chorobi

Serm 248r

Wina

wynny nocencia

PrFil.V.7!

~~miest XV 1733~~

XV p. post.

Pr. sn. st. p. str. f.

Brückn Prfil 5 7

w XV p. post.

przyaczel za przyaczela nye czyrpyal, nyszly-
by oczeez s synem abo brath z bratem w gednem
zlem 60/ vczynkw bylyby / wvynnemi, kterzy
podlug vyny maya bycz skarany. Aczlyby kto
zloscz sam koja vcziny, tedy czaszcz gymyenia,
kteraby nany myala bycz, naschemv stolv na bycz
za taka zloscz przysadzona.

/148/. O wielikyey vinye syedmnadzesyath.

/G/dyby kto nadgechawszy w dom nyektorego
zemyanyna, przed oblycznoscza dzieczy gego zabyl,
ten vina pyatnadzesza ma zaplaczycz a pomoczynk

y myecz, aczby kto do czygego lyasa z myta na
 pastwą chciał gnac na bykiew abo na szoladz,
 ten, czygy gest lyas, ma sebraez szoladz zoba-
 pol drogy na trzydzessczy lokyeth, aby ten,
 czyge są swynye, kromye schcoły mogli przegnac
 do lyasa.

/147/. O wynach, ysze syn za oczcza nye ma
 czyrpiecz.

/G/dy swiate pysmo swiathczy, ysze syn nye
 za czyrpyecz za oczcza, any oczecz za syna, prze
 to chczem, aby oczecz za zlege syna any syn za
 oczcza any brath rodzony za brata any szadny

Alina

Owynę pranow kmyer nye ma
ci rpyer. ... $\delta[r]$ zymano ma her, aby
pne wynę pranow ... kmyer nye ma
her porydran.

Sul 70

~~V de poena~~

V pro poena

H 167

V pro culpa

ktora ma byc wieczna y dobra w wadze, aby tym
64/ wyaczey byla wdziaczna i przyjemna. / 1/

/156/. O wyna panyską kmyecz nye ma byc czadzany

/8/ prawa bezzego gest, ysz zloscz godnego
nye ma byc schkedna drugomu. Vstawą tą ma byc
dzerszane, ysz o wyna albo rakegemstwo panyskye
kmyecz nye ma byc czadzany, ale gestly czso pan
abo slachta komv wynyen, ma zaplaczycz z wlosnego.

/157/. O rakeymy nyewybawyonem przez dlvsznyka.

/I/sz z lacznosczy obwyżazanya kv wyeigym
schkedam lyvdze przychedzą, ma s prawa byc

torą ma być wieczna y dobra w wadze, aby tym

4/ wyaczey była wdzięczna i przyjemna. / 1/

/156/. O wina pańską kmyecz nye ma być czadzan.

/8/ prawa boszego gest, ysz złość godnego
ye ma być szkoda drugemu. Wstawą tą ma być
szerszane, ysz o wina albo rakoemstwo pańskie
kmyecz nye ma być czadzan, ale gestly czse pan
be slachta komv wynyen, ma zapłacić z własnego.

/157/. O rakomy niewybawione przez dłużnika.

/I/sz z łączności obowiązańa kv wielgym
szkoda lyvdze przychodzi, ma s prawa być

Dział. 63-64

1/ W tym miejscu dodał pisarz już na brzegu "Pre

Wina 'culpa'

2

Wozni... za wyna panowa krysz nycow
clopothacz nje ma Sul. 8

pro culpa do mi ni

H 6 fici φ

Wina

Ustawiamy, aby okrecać na tego synu.
my ci rpyal... mynlyby onecz sz wy^{ny} V
synowej... alybo brath sz wy^{ny} bratho-
wey + vrosthnyerg w guere... byl #
vidan^o.

Sul 68.

Udział 60: w jednem elem wyniku byzbyz
x wy^{ny}meni
H 164-5 ✓ de culpa ✓ de culpa

emendas

-----205c
 przyszasznyczy y woynth
 nyesprawnye zechemnye
 wzaly wyną
 /6/ a mvssy my me pyena
 /7/dze wroczycz czo o tho
 gest zaprawo /8/ Thy wy
 /9/ny czo przyszasz/10/
 nyczy doszyagly /11/ ywz-
 aly zwoythem ty /12/ spr-
 awnye wzaly] pod/13/lug
 prawa prawego /14/ GEden
 czlow/15/yek wnaszym /16/
 myescze nawadzon pa/17/mv
 krzywye tako asz sz/18/ye
 pan nawn rozgnye/19/wal
 y kazal gy yancz

Wina

OrtOssol 103,3,w.6-19

Am. Ord. No. 141

Tedy może woych tyo ystego
(posz woz przed)

-----76c

/33/ gayny Szand a thamo /
34/ wgayonem Sządze or/35/
telem na pytaacz posz/1/wey
wynye zaprzyly /2/ szye on
na kogo pyta /3/ wyny tey
rzeczy o kto/4/rą by myal
wyna /5/ pokupycz, Tedy mo-
ze /6/ praw bycz szam szwą
/7/ raka na krzyszv] yako
/8/ gest prawo podlug pra
/9/ Wyesznyely w/10/oyth
wyną /11/ nyesprawnye /12/
albo vczynyly komv krzywdą

OrtOssol 51,3,w.33-35

51,4,w.1-12

Winn ewendem
szam concept

Jan. 2. 1863. 63. 64

100 Tax. d

-----76c

/33/ gayny Sząd a thamo /
34/ wgayonem Sządze or/35/
telem ma pytacz posz/1/wey
wynye zaprzyly /2/ szye on
na kogo pyta /3/ wyny tey
rzeczy o kto/4/ra by myal
wyna /5/ pokupycz Tedy mo-
ze /6/ praw bycz szam szwą
/7/ raką na krzyszv yako
/8/ gest prawo podlug pra
/9/ Wyeszmyely w/10/oyth
wyną /11/ nyesprawnye /12/
albo vczynyly komv krzywdą

Winda

OrtOssol 51,3,w.33-35 -

51,4,w.1-12

-----76c

/33/ gayny Sząd a thamo /
 34/ wgayonem Sządze or/35/
 telem ma pytacz posz/1/wey
 wynye zaprzyly /2/ szye on
 na kogo pyta /3/ wyny tey
 rzeczy o kto/4/rą by myal
wyna /5/ pokupycz Tedy mo-
 ze /6/ praw bycz szam szwą
 /7/ raka na krzyszv yako
 /8/ gest prawo podlug pra
 /9/ Wyeszmyely w/10/oyth
 wyna /11/ nyesprawnye /12/
 albo vczynly komv krzywda

OrtOssol 51,3,w.33-35 -
 51,4,w.1-12 .

Winda

OrtOssol 51,3,w.33-35

Wina

Ysa ngunda ... pyrwey nye chere...

le ronyer skazanya, alyz pirwey ~~...~~
pnes strong otheszwaig try gnyzomy... pem
^{boale}
clany, ab rorwosaz w wynadky mya-
me

Jul 55.

Vin poems.

+ 128-8